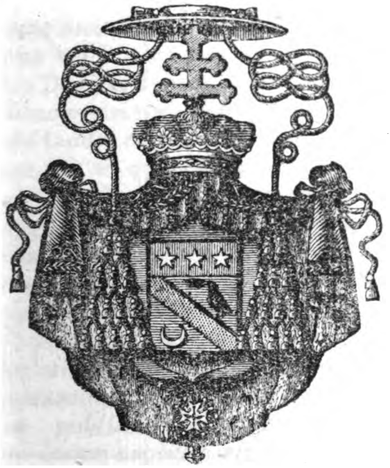
M. War. p. 22.

BREVIARIUM

REMENSE,

Illustrissimi ac Reverendissimi in Christo Patris, Joannis-Baptistæ-Mariæ-Annæ-Antonii DE LATIL, Sanctæ Ecclesiæ Romanæ Presbyteri-Cardinalis, tituli Sancti Sixti, Archiepiscopi Remensis, ejusdem Sanctæ Sedis Legati nati, Galliæ Belgicæ Primatis, Ducis et Paris Franciæ, Sancti Spiritûs ordinis Commendatoris, auctoritate editum.

PARS VERNA.

REMIS.

Excudebat Delaunois, Typographus et Bibliopola

M. DCCC. XXX.

JOANNES-BAPTISTA-MARIA-ANNA-ANTONIUS

DE LATIL,

SANCTÆ ECCLESIÆ ROMANÆ PRESBYTER-CARDINALIS, TITULI SANCTI SIXTI, MISERATIONE DIVINA ET SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ GRATIA ARCHIEPISCOPUS REMENSIS, EJUSDEM SANCTÆ SEDIS LEGATUS NATUS, GALLIÆ BELGICÆ PRIMAS, DUX ET PAR FRANCIÆ, SANCTI SPIRITUS ORDINIS COMMENDATOR, ETC. ETC. ETC.

CLERO Diœcesis nostræ Remensis, SALUTEM et BENEDICTIONEM in Domino.

CUM *ex toto animi studio, totaque cordis effusione* spirituales hostias *precum* acceptabiles Deo per Jesum Christum *offerimus; tunc præsertim debitum supremo Numini laudis et obsequii tributum persolvimus. Et id quidem munus, etsi homini cuilibet Christiano maximè necessarium, quoniam Christus ipse dixit:* Oportet semper orare et non deficere; *Clericis tamen qui peculiari quâdam suæ conditionis felicitate divino cultui consecrantur, præcipuè incumbit. Hinc et sacri et ecclesiastici scriptores in hoc sedulò immorantur, ut orationis cùm privatæ tùm publicæ vim singularem, quæ cælum ipsum sæpiùs perfregit, prædicent et extollant : hinc domus Deo sacræ, vel ab ipsis Ecclesiæ incunabulis, continuo laudum concentu, qui ad nos usque pertinuit et hodiè viget ubique terrarum, personuerunt. Ut igitur tam piæ*

1. Petr. 2. v. 5.

Luc. 18. v. 1.

consuetudini, pro virili parte consuleremus, precandique fervorem, quem ab iis qui præcesserant, illibatum acceperamus, traderemus posteris magis ac magis accensum; cùm animadverteremus defecisse Breviarii nostræ Ecclesiæ exemplaria, statim curavimus ut de integro recuderetur quibusdam perpaucis emendatis, scilicèt :

Quædam festa sanctorum solemniori ritu celebranda præscripsimus, hymnis minùs expolitis alii suffecti sunt elegantiori stylo exarati, officiis nova inseruimus Capitula. Lectiones præsertim de actis sanctorum quæ circa sacras reliquias, inter rerum perturbationes, dissipatas minùs erant veritati consonæ emendavimus.

Quæ non nisi maturo admodum egimus consilio, cætu virorum doctrinâ et pietate insignium, qui de liturgicis rebus inter se dissererent, congregato.

Nostrum autem ita emendatum Breviarium vestræ pietati præbemus confidentes, quod vobis dum offerimus, vos
Psal. 2. *hortamur et obsecramus,* ut servientes Domino in timore, *ministerium quod vobis traditum est, dignè Deo adimpleatis, neque unquam è memoria excidat, dum Canonicas Horas absolvitis, Ecclesiam ipsam quam Christus* acquisivit
Act. 20. ℣. 28. Sanguine suo, *pro qua* seipsum tradidit,
Ephes. 5. ℣. 25. 26. ut illam sanctificaret, *præsentem à vobis exhiberi.*

Anno. 1549. Omnes qui Horis Canonicis persolvendis deputati sunt, *sapienter edicit Con-*

cilium Trevirense secundum, dent operam ut, collectis animis, quoad fieri potest, debitum pensum absolvant : nec ita se habeant, ut dum voce psallunt, quidvis potiùs quàm Deum animo cogitare videantur..... Quid autem est, voce quidem psallere, mente autem domum aut forum circumire, nisi homines fallere, et Deum irridere? Grave admodum est quod Scriptura dicit : Maledictus, qui facit opus Dei negligenter.

Cap. 6.
Act. 20. v. 28.
Ephes. 5. v. 25. 26.

Vos itaque genus electum, gens sancta, ministri Dei, qui facitis voluntates ejus; *quos sanctæ Ecclesiæ angelicum ordinem Concilia vocant*, Psallite Deo; *verùm* quoniam Rex omnis terræ Deus, Psallite sapienter. *Quæcumque autem vel in sacris scripturis, vel in sanctorum vita, vel in patrum præceptis, vel in sanctionibus Canonum, ad fidei tutelam, morum emendationem, perfectionemque justitiæ deprehendetis* (porrò *id unum* spectant et divina et Ecclesiastica oracula), *ea quidem omnia altâ mente retineatis; at præsertim vestrâ vivendi ratione exhibeatis*, Ut secundùm eum qui vocavit vos, Sanctum, et ipsi in omni conversatione sancti sitis; ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum, cui est gloria et imperium in sæcula sæculorum. Effundat super vos Deus spiritum gratiæ et precum, ut precibus sanctis orando, exaudiat vos Dominus, mittat vobis auxilium de sancto, et impleat omnes petitiones vestras.

Concil. Forojuliense, an 791.
Psal. 46.
1. Petr. 4. v. 11.
Ibid. 1. v. 15.
Zach. 12. v. 10.
Judith. 4. v. 13.
Psal. 19.

QUOCIRCA MANDAMUS omnibus Diœ-

O

ceseos nostræ Ecclesiis, item omnibus et singulis Parochis et Clericis divino Officio astrictis, ut die primâ jan. an. 1831, dimissis aliis quibuscumque Breviariis, hoc nostrum duntaxat ad publica et privata Officia adhibeant.

Datum Remis, anno Domini millesimo octingentesimo vigisimo-nono, die verò mensis decembris decimâ-quartâ.

† J.-B. De Latil, Cardinalis,
Archiepiscopus Remensis.

De Mandato

Meunier, Canonicus.

TABULA TEMPORARIA

ANNI DOMINI.	AUREUS Nu.	EPACTÆ	INDICTIO ROM.	LITT. DOMIN.	DOM. post EPIP.	SEPTUAGES.	DIES CINERUM. Simplex.
1830	7	vj	3	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1831	8	xvij	4	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1832	9	xxviij	5	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	ix	6	f	3	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	xx	7	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1835	12	j	8	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	xij	9	c b	3	31 Jan.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1838	15	iv	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	e d	5	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	b	2	23 Jan.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	g f	3	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	e	1	19 Jan.	5 Febr.
1846	4	iij	4	d	4	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	b A	6	20 Febr.	8 Mart.
1849	7	vj	7	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1850	8	xvij	8	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1851	9	xxviij	9	e	5	16 Febr.	5 Mart.
1852	10	ix	10	d c	4	8 Febr.	25 Febr.
1853	11	xx	11	b	2	23 Jan.	9 Febr.
1854	12	j	12	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1855	13	xij	13	g	3	4 Febr.	21 Febr.
1856	14	xxiij	14	f e	2	20 Jan.	6 Febr.
1857	15	iv	15	d	4	8 Febr.	25 Febr.
1858	16	xv	1	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1859	17	xxvj	2	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1860	18	vij	3	A g	3	5 Febr.	22 Febr.
1861	19	xviij	4	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1862	1	*	5	e	5	16 Febr.	5 Mart.
1863	2	xj	6	d	3	1 Febr.	18 Febr.
1864	3	xxij	7	c b	2	24 Jan.	10 Febr.
1865	4	iij	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1866	5	xiv	9	g	2	28 Jan.	14 Febr.
1867	6	xxv	10	f	5	17 Febr.	6 Mart.
1868	7	vj	11	e d	4	9 Febr.	26 Febr.
1869	8	xvij	12	c	2	24 Jan.	10 Febr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	Pascha. Annuale-majus.	Ascensio Domini. Sol. maj.	Pentec. Annuale-majus.	Festo Corp. Ch. An.-min.	Dom post Pent	Domin. prima Advent.
1830	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1831	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Junii.	11 Junii.	22 Junii.	24	3 Dec.
1849	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1850	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1851	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1852	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1853	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1854	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1855	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1856	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	20 Nov.
1857	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1858	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1859	24 April.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23	27 Nov.
1860	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1861	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1862	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1863	5 April.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 Nov.
1864	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1865	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1866	1 April.	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	27	2 Dec.
1867	21 April.	30 Maii.	9 Junii.	20 Junii.	24	1 Dec.
1868	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1869	28 Mart.	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	27	28 Nov.

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. *significat annum :* c. an. *circa annum :* s. *sæculo :* c. med. s. *circa medium sæculi ;* c. fin. s. *circa finem sæculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.*

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	Circumcisio Domini, Impositio SS. Nominis Jesu, et Octava Natalis ejus. *Solemne-minus.*
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii, Ruspensis Episc. et fidei Confess. (*è* 1. *Januar.*) *Simpl*, an. 533.
xxviij	c	iij	3	S. Genovefæ, Virginis Parisiensis. *Semiduplex-minus.* an. 512.
xxvij	d	Prid	4	S. Rigoberti, Archiepisc. Remensis. *Duplex-majus.* an. 743.
xxvj	e	Non	5	Vigilia Epiphaniæ, sine jejunio. *Simplex.*
25 xxv	f	viij	6	***EPIPHANIA***, seu ***MANIFESTATIO DOMINI***, *Solemne-majus.*
xxiv	g	vij	7	
xxiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	De Octavâ. *Semiduplex-majus.*
xxj	c	iv	10	
xx	d	iij	11	
xix	e	Prid	12	Baptismus Christi, et Octava Epiphan. *per anticipationem.* Duplex-maj.
xviij	f	Idib	13	S. ***REMIGII***, Remorum Archiep. et Patroni, Françorumque Apostoli. *Solemmin. Ritu Sol-maj.* circa an. 533.
xvij	g	xix	14	S. Hilarii, Pictav. Episc. et Eccles. Doct. *Semiduplex-majus.* c. an. 368. *Commem.* Octavæ S. Remigii.
xvj	A	xviij	15	S. Pauli, primi Eremitæ Thebaidis. *Semiduplex-minus.* c. an. 341. *Commem.* Octavæ S. Remigii.
xv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ, et fidei Confessoris. *Semiduplex-majus.* an. 310. *Commem.* Octavæ S. Remigii.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom		Dies Mensis.	
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Ægyptii Abb. *Semiduplex-minus.* an. 356. *Commem.* Octavæ S. Remigii, ac S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xiij	d	xv	18	Pontificatûs, *seu* Cathedræ S. Petri, Apost. quâ primùm Antiochiæ sedit, tùm Romæ. *Semiduplex-majus. Commem.* Octavæ S. Remigii.
				Ab hâc die 18 *usque ad diem* 22. *Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.*
xij	e	xiv	19	De Octavâ S. Remigii. *Semiduplex-minus.*
xj	f	xiij	20	Octava S. Remigii. *Duplex-minus.*
x	g	xij	21	S. Agnetis, Virg. et Mart. Romæ. *Semiduplex-minus.* an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii, Diaconi et Mart. in Hisp. *Semiduplex-minus.* an. 304.
viij	b	x	23	SS. Fabiani Papæ, an. 250. et Sebastiani, Romæ Martyrum, c. an. 288. *Semiduplex-minus.* (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Thimothei, discipuli S. Pauli, Ephes. Episc. et Mart. *Semiduplex-minus.* an. 97. *Commem.* S. Titi, alterius discipuli S. Pauli, et Cretensium Episcopi: eodem sæculo.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli Apostoli. *Duplex-majus.* an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi, Smyrnensis Episc. et Mart. *Semiduplex-minus.* c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi, Episc. Constantinopolitani, et Eccles. Doct. *Semiduplex-minus.* Obiit 14 Sept. an. 407.
iij	g	v	28	S. Cyrilli, Alexandr. Episc. et Eccles. Doct. *Semiduplex-minus.* an. 445.
ij	A	iv	29	S. Francisci Salesii, Genevensis Episc. *Semiduplex-majus.* Obiit 28 decembr. 1622. *Commem.* S. Caroli Magni, imperatoris et Regis Franciæ. an. 814.
j	b	iij	30	S. Sylvestri, Papæ. (è 31 *Decèmbr.*) *Semiduplex-minus.* an. 335.
*	c	Prid	31	

FEBRUARIUS.

xxix	d	Cal.	1	S. Ignatii, Antiochiæ Episc. et Mart. (è 20 *Decemb.*) *Semiduplex-minus.* an. 107.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
xxviij	c	iv	2	Præsentatio Domini et Purificatio Beatæ Mariæ Virginis. *Solemne-majus.*
xxvij	f	iij	3	S. Blasii, Sebasteni Episc. et Mart. *Simplex.* c. an. 316.
25. xxvj	g	Prid	4	*Ab hâc die 4 usque ad* 10 *Martii potest occurrere dies Cinerum.*
xxv xxiv	A	Non	5	S. Agathæ, Catanensis Virg. et Mart. *Simplex.* c. an. 251.
xxiij	b	viij	6	S. Vedasti, primi Atrebatensium Episc. *Simplex.* c. an. 539.
xxij	c	vij	7	S. Helenæ, Reginæ et Viduæ. *Simplex.* an. 328.
xxj	d	vj	8	
xx	e	v	9	S. Apolloniæ, Alexandr. Virg. et Mart. *Simplex.* an. 249.
xix	f	iv	10	
xviij	g	iij	11	
xvij	A	Prid	12	
xvj	b	Idib	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	S. Onesimi, discipuli S. Pauli, Episcopi et Martyris. *Simplex.* an. 95.
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	S. Simeonis, Jerosolymitani Episcopi et Martyris. *Simplex.* an. 107.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
vij	d	viij	22	*Ultima Septuagesima.*
vj	e	vij	23	
*	*	*		* *Dies intercalaris addendus in anno Bissextili.*
v	f	vj	24	S. Matthiæ, Apostoli. *Duplex-majus.* I. sæculo.
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29. *et Festum S. Matthiæ celebratur die* 25. *et bis dicitur in Martyrologio* sexto Calendas, *id est*, die 24. *et* 25. *Littera autem Dominicalis, quæ assumpta fuerit Mense Januario, mutatur in præceden-*

tem, ut si Januario Littera Dominicalis fuerit A, *mutatur in præcedentem quæ est* g, *et sic de aliis : Littera autem* f *bis servit*, 24 *et* 25.

Feriâ IV. VI. et Sabbato post Dominicam I. *Quadragesimæ, Quatuor Tempora.*

MARTIUS.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
*	d	Cal.	1	
xxix	e	vj	2	S. Machræ, Virginis finium Remensium, et Martyris. *Semiduplex-minus.* c. an. 287.
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid	6	
xxiv	c	Non	7	SS. Perpetuæ et Felicitatis Carthaginensium Martyrum. *Simplex.* c. an. 204.
xxiij	d	viij	8	*Primum Novilunium Paschale.*
xxij	e	vij	9	Quadraginta Militum Sebastensium, Martyrum. *Simplex.* an. 320.
xxj	f	vj	10	*Ultima dies Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid	14	
xvj	d	Idib	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	S. Patricii Episc. Hiberniæ Apost. *Commemoratio.* an 460.
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Ab hâc die* 22. *usque ad diem* 25. *Aprilis potest occurrere Pascha.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	Annuntiatio B. Mariæ Virg. et Incarnatio Domini. *Solemne-majus.*

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	S. Reguli, primi Sylvanectensis Episcopi. *Simplex.* III. *vel* IV. sæculo.
*	f	Prid	31	
				Feriâ VI. post Dominicam Passionis fit Officium Compassionis B. Mariæ Virg. Duplex-minus. *Si hâc die occurrat Festum Annuntiationis, fiet de Compassione Feriâ sequenti.*

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1	
xxviij	A	iv	2	S. Francisci de Paula, Cœnobitæ et Institutoris Ordinis Minimorum. *Semiduplex-minus.* an 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid	4	
xxv xxiv	d	Non	5	*Ultimum Novilunium Paschale.*
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid	12	
xvj	e	Idib	13	S. Justini, Christianæ Religionis Apologistæ, et Martyris. *Simplex.* an 167.
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	S. Georgii, Martyris in Oriente. *Simplex.* circ. an 303.
v	b	viij	24	SS. Bovæ et Dodæ, Virginum. *Semiduplex-minus.* c. medium VII. sæculi.
iv	c	vij	25	S. Marci, Evangelistæ. *Duplex-majus.* c. an. 68.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	*Ultimum Pascha.*
iij	d	vj	26	S. Cleti, *seu* Anacleti, Papæ et Martyris. *Simplex.* c. an. 90.
ij	e	v	27	S. Mariæ Ægyptiæ Pœnitentis. *Semiduplex-minus.* c. an. 422. (*è* 2.)
j	f	iv	28	
*	g	iij	29	SS. Gumberti et uxoris ejus Berthæ Abbatissæ Avenacensis, Martyrum. *Simplex.* an. 595.
xxix	A	Prid	30	S. Marculphi, Presbyteri et Abbatis. *Simplex.* an. 558.
				Ab hâc die 30. *usque ad* 3. *Junii potest occurrere Ascensio Domini.*

MAIUS.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
xxviij	b	Cal.	1	SS. Philippi et Jacobi (*Alphæi*), Apostolorum. *Duplex-majus.* I. sæculo.
xxvij	c	vj	2	S. Athanasii, Episc. Alexandr. et Ecclesiæ Doctoris. *Semiduplex-majus.* an. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio S. Crucis. *Duplex-majus.* [In Eccl. Metrop. *Ritu Solemni-minori.*] an 326.
25. xxv.	e	iv	4	S. Monicæ, Tagastensis Viduæ, S. Augustini matris. *Simplex.* an. 387.
xxiv	f	iij	5	
xxiij	g	Prid	6	S. Joannis Apost. et Evang. ante Portam Latinam. *Semiduplex-majus.* c. an. 95.
xxij	A	Non.	7	
xxj	b	viij	8	SS. Gibriani Presbyteri, Fratrum et Sororum ejus. *Simplex.* c. VI. sæculum.
xx	c	vij	9	S. Gregorii Nazianzeni, Constantinop. Episc. et Eccles. Doct. *Semiduplex-majus.* an. 391. *Commemorat.* Translat. S. Nicolai, Myrensis Episcopi.
xix	d	vj	10	*Ab hâc die* 10. *usque ad* 13. *Junii potest occurrere Festum Pentecost.*
xviij	e	v	11	SS. Mariæ, Jacobi et Salome. *Semiduplex-minus.* I. sæculo.
xvij	f	iv	12	S. Epiphanii, Salaminæ Episc. Script. Ecclesiast. *Simplex.* an 403.
xvj	g	iij	13	

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
xv	A	Prid	14	S. Pachomii, Tabennæ in Thebaide Abbat. Cœnobiticæ vitæ institutoris. [é 9.] *Semiduplex-minus.* an. 348. *vel* 349.
xiv	b	Idib	15	
xiij	c	xvij	16	
xij	d	xvj	17	S. Joannis Nepomuceni, Canonici Pragensis, Presbyteri et Martyris. *Simplex.* XI. sæc. *Commem.* S. Merolilani, Martyris. c. VIII. sæculum.
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	S. Petri Cœlestini, Papæ, Congregat. Cœlestin. Institutoris. *Semiduplex-minus.* an. 1296. *Commemor.* S. Yvonis Trecorensis Presb. an. 1303.
ix	g	xiij	20	
viij	A	xij	21	*Ab hâc die 21. usque ad 24. Junii potest occurrere Festum Corporis Christi.*
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viij	25	S. Urbani, Papæ et Martyris. *Simplex. an.* 230.
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid	31	
				Feriâ IV. VI. et Sabbato post Pentecosten, Quatuor Tempora.
				Dominicâ I. post Pentecosten, Festum SS. TRINITATIS. Solemne-majus.
				Feriâ V. post Festum SS. Trinitatis, fit Festum CORPORIS CHRISTI. Annuale-minus, cum Octava.
				Dominicâ III. post Pentecosten, Festum SS. CORDIS D. N. J. C. Solemne-majus.

JUNIUS.

xxvij		Cal.	1	
25. xxvj		iv	2	S. Pothini primi Lugdunensis Episcopi, S. Blandinæ Virg. et Sociorum 46 Martyrum Lugdunensium. *Semiduplex-minus.* an. 177. *Commemoratio* SS. Marcellini Presbyteri, et Petri Exorcistæ, Romæ Mart. an. 304.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
xxv xxiv	g	iij	3	S. Clotildis Reginæ Francorum, Viduæ. *Semiduplex-minus*. c. med. VI. sæculi.
				Ultima sedes Ascensionis.
xxiij	A	Prid	4	
xxij	b	Non	5	S. Bonifacii, Moguntini Episc. et Mart. *Simplex*. an. 754.
xxj	c	viij	6	S. Norberti, Magdeburgensis Episc. Institut. Ordinis Præmonstratensis. *Semiduplex-minus*. an. 1134. *Commem*. S. Claudii, Vesuntini Episc. an. 581.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	S. Medardi, Episc. Noviomensis. *Simplex*. an. 556. *Commem*. S. Gildardi, Rotomag. Episc. an. 526.
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	S. Barnabæ, Gentium Apostoli. *Duplex-majus*. I. sæculo.
xv	b	Prid	12	
xiv	c	Idib	13	S. Basilii, Cæsareæ in Cappadoc. Episc. et Eccl. Doct. *Semiduplex-majus*, an. 380.
				Ultima Pentecostes.
xiij	d	xviij	14	Translat. S. Rigoberti, Archiepisc. Remensis. *Semiduplex-majus*.
xij	e	xvij	15	SS. Rufini et Valerii, Martyrum. *Simplex*. circa an. 287.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	SS. Gervasii et Protasii, Mediolanens. Martyrum. *Semiduplex-minus*. I. *vel* II. sæculo.
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	S. Paulini, Nolani Episcopi. *Simplex*. an. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia.
iij	g	viij	24	Nativitas Sancti Joannis Baptistæ. *Solemne-minus*.
				Ultima sedes Festi Corporis Christi.
ij	A	vij	25	S. Maximi, Taurinensis Episc. *Semiduplex-majus*. an. 466. *Com. oct.*
j	b	vj	26	De Oct. *Com*. SS. Joannis et Pauli, Romæ Martyrum. an. 363.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
*	c	v	27	SS. Irenæi, Lugdunens. Episc. et Eccles. Doct. ac Sociorum ejus Mart. *Semiduplex-majus*. c. an. 202. *Com*. Oct.
xxix	d	iv	28	Vigilia. *Com*. Oct.
xxviij	e	iij	29	*SS. PETRI ET PAULI*, Apostolorum. *Solemne-minus*. circ. an. 66. cum Oct. *Com*. Oct. S. Joan.
xxvij	f	Prid	30	Commemor. S. Pauli Apost. *Duplex-minus*. *Com*. Octavarum.

JULIUS.

xxvj	g	Cal.	1	Octava Nativitatis S. Joannis Baptistæ. *Duplex-minus*. *Com*. Octav. SS. Apost.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio Beatæ Mariæ Virginis. *Duplex-majus*. [In Eccles. Metrop. *Ritu Solemni-minori*.]
xxiv	b	v	3	S. Theodorici, Abbatis Montis Hor, propè Remos. *Semiduplex-majus*. Obiit 1. Julii 532. *Commemoratio* Octav. et S. Martialis, Lemovicensis Episc. III. sæc.
xxiij	c	iv	4	De Octav. SS. Apost. *Semiduplex-minus*. *Com*. Translat. S. Martini, Episcopi.
xxij	d	iij	5	De Octav. SS. Apost. *Semiduplex-minus*. *Com*. Translat. S. Thomæ, Apostoli.
xxj	e	Prid	6	Octava SS. Apostolorum. *Duplex-minus*.
xx	f	Non	7	Festum omnium SS. Archiepiscoporum Remensium. *Duplex-majus*.
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	SS. Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum Matris, Romæ Martyrum. *Simplex*. an. 164.
xvj	c	v	11	S. Benedicti, Cassinensis Abbatis. [è 21 *Martii*.] *Semiduplex-minus*. an. 543. Translat. hâc die, c. an. 660.
xv	d	iv	12	S. Thomæ, Cantuariensis Episcopi et Martyris. [è 29 *Decembr*.] *Simplex*. an. 1170. Translat. 7 Julii, an. 1222.
xiv	e	iij	13	S. Sylæ, Gentium Apostoli. *Semiduplex-minus*. I. sæc.
xiij	f	Prid	14	S. Bonaventuræ, Albanensis Episcopi, Cardinalis et Ecclesiæ Doctoris. *Semiduplex-minus*. an. 1274.
xij	g	Idib	15	Divisio *seu* Dispersio Apostolorum, per orbem evangelizantium. *Semiduplex-majus*. *Commemoratio S*. Henrici, Imperatoris Justi. an. 1024.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
xj	A	xvij	16	S. Berthaldi, Cœnobitæ apud Calvum-Montem. *Simplex.* c. an. 545.
x	b	xvj	17	
ix	c	xv	18	S. Thomæ Aquinatis, Ecclesiæ Doctoris. [è 7 *Martii.*] *Semiduplex-majus.* an. 1274. Canonisatio hâc die, an. 1333.
viij	d	xiv	19	S. Vincentii à Paulo, Presbyteri, Congregationis Missionis Institutoris. *Semiduplex-minus.* an. 1660. *Commemor.* S. Arnulphi Martyris. c. an. 534. et S. Arsenii Diaconi Romani, Solitarii. an. 445.
vij	e	xiij	20	S. Margaritæ, Virginis et Martyris in Africâ. *Simplex.* an. 304.
vj	f	xij	21	S. Victoris, Massiliensis Martyris. *Simplex.* an. 290.
v	g	xj	22	S. Mariæ Magdalenæ. *Duplex-minus.* I. sæc.
iv	A	x	23	Translatio Corporum SS. Nicasii, Remensis Archiepiscopi, et Sociorum, Martyrum. *Semiduplex-minus.*
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	S. Jacobi [*Zebedæi*] Apost. *Duplex-majus.* [è 30. *Martii.*] an. 44. *Commem.* S. Christophori, Martyris in Lycia. III. sæc.
j	d	vij	26	SS. Joachim et Annæ, B. Mariæ Virginis parentum. *Duplex-minus.*
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	
xxviij	g	iv	29	S. Lazari, [è 17. *Decembris.*] S. Marthæ [è 17. *Octobr.*] et S. Mariæ, [è 17 *Martii.*] Sororum ejus, Christi Hospitum. *Semiduplex-majus.* I. sæculo.
xxvij	A	iij	30	S. Ignatii Loyolæ, Presbyteri, Institutoris Societatis Jesu. *Semiduplex-minus.* an. 1556. *Commem.* SS. Abdon et Sennen, Martyrum.
25. xxvj	b	Prid	31	S. Germani, Autissiodorensis Episc. *Semiduplex-minus.* an. 448.

AUGUSTUS.

xxv xxiv	c	Cal.	1	S. Petri ad Vincula [è 20. *Aprilis.*] *Semiduplex-minus.* an. 44. *Commemoratio* Septem Fratrum Machabæorum et eo-

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
				rum Matris, Martyrum. circ. an. 167. ante Christum natum.
xxiij	d	iv	2	S. Stephani, I Papæ et Martyris. *Simplex.* an. 257.
xxij	e	iij	3	Revelatio *seu* Inventio Corporis S. Stephani, Diaconi, proto-Martyris Jerosolymæ. [*è* 19. *Decemb.*] *Semiduplex-minus.* an. 415.
xxj	f	Prid	4	S. Dominici, Presbyteri, Institutoris Ordinis Prædicatorum [*è* 6.] *Semiduplex-minus.* an. 1221.
xx	g	Non	5	S. Memmii, prim. Catalaunensis Epis. *Semiduplex-minus.* III. labente sæculo.
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini. *Duplex-majus. Commem.* S. Sixti II, Papæ et Martyris. an. 258.
xviij	b	vij	7	
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	S. Laurentii, Romani Diaconi et Martyris. *Duplex-minus.* an. 258.
xiv	f	iij	11	Translatio Corporis S. Calixti, Papæ et Martyris. *Semiduplex-minus.*
xiij	g	Prid	12	S. Claræ, Assisii in Umbriâ Virginis. [*è* 11.] *Semiduplex-minus.* an. 1253.
xij	A	Idib	13	SS. Hippolyti, Concordiæ et Sociorum, Martyrum. *Simplex.* an. 258.
xj	b	xix	14	Vigilia cum Jejunio.
x	c	xviij	15	*ASSUMPTIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS*, Ecclesiæ Remensis ac totius regni Patronæ, I. sæculo. *Annuale-minus.* cum Octava.
ix	d	xvij	16	De Octav. *Semiduplex-majus. Commem.* S. Rochi, Justi, apud Montem-Pessulanum. an. 1327.
viij	e	xvj	17	De Octavâ. *Semiduplex-majus.*
vij	f	xv	18	
vj	g	xiv	19	
v	A	xiij	20	
iv	b	xij	21	
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis. Commem. Voti Ludovici XIII. Regis Christianissimi. *Duplex-majus. Commem.* S. Symphoriani, Augustodun. Martyris. c. an. 179.
ij	d	x	23	SS. Timothei, Mauri Presbyteri, Apollinaris ac Sociorum, Remensium Martyrum. *Duplex-majus.* c. fin. III. sæc.
j	e	ix	24	S. Bartholomæi, Apostoli. *Duplex-majus.* I. sæc.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
•	f	viij	25	S. Ludovici, Regis Franciæ. *Duplex-majus.* [In Eccles. Metrop. *Ritu solemni-minori.*] an. 1270.
xxix	g	vij	26	S. Bernardi, primi Claravallen. Abbatis et Ecclesiæ Doctoris. [*à* 20.] *Semiduplex-majus.* an. 1153.
xxviij	A		27	S. Cæsarii, Arelatensis Episcopi et Ecclesiæ Doctoris. *Semiduplex-minus.* an. 542.
xxvij	b	v	28	S. Augustini, Hipponensis Episc. et Ecclesiæ Doctoris. *Duplex-minus.* an. 430. *Commem.* S. Juliani, Brivatensis, Martyris. III. *vel.* IV. sæculo.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ. *Semiduplex-majus.* an. 32.
25. xxv	d	iij	30	S. Fiacrii, apud Brogilum in Pago Meldensi Solitarii. *Simplex.* circ. an. 670.
xxiv	e	Prid	31	S. Paulini, Trevirensis Episcopi et Fidei Confessoris. *Simplex.* an. 350.

SEPTEMBER.

Feriâ IV. VI. et Sabbato post Festum Exaltationis Sanctæ Crucis, Quatuor Tempora.

xxiij	f	Cal.	1	SS. Sixti, primi Remensis Archiepiscopi et Apostoli, ac Sinicii ejus Socii et Successoris. *Solemne-minus.* III. sæculo. cum Oct.
xxij	g	iv	2	S. Nivardi, Archiepiscopi Remensis. [*à* 1.] *Semiduplex-minus.* VII. sæc. *Commemoratio* Oct. et S. Lupi, Senonensis Episc. circa an. 623.
xxj	A	iij	3	S. Gregorii Magni, Papæ et Eccles. Doct. [*à* 12. *Martii.*] *Dupl.-min.* an. 604. Ordin. hâc die, an. 590. *Com.* Oct.
xx	b	Prid	4	De Octavâ. *Semiduplex-minus.* (4 et 5)
xix	c	Non	5	De Octavâ. *Semiduplex-minus.* (4 et 5)
xviij	d	viij	6	SS. Viventii, IV. sæculo, et Reoli, an. 695. Archiepiscoporum Remensium. *Semiduplex-minus. Com.* Oct.
xvij	e	vij	7	De Octava. *Semiduplex-minus.*
xvj	f	vj	8	Nativitas Beatæ Mariæ Virginis. *Solemne-majus.* cum Octava. *Com.* Oct. SS. Pontif.
xv	g	v	9	De Octavâ. *Semiduplex-minus. Commemoratio* SS. Petri, Gorgonii et Dorothei, Nicomediæ Martyrum. c. an. 303.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
xiv	A	iv	10	De Octavâ. *Semiduplex-minus.*
xiij	b	iij	11	
xij	c	Prid	12	
xj	d	Idib	13	De Octavâ. *Semiduplex-minus. Commem.* S. Maurilii, Andegav. Episc. c. an. 437.
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis. *Duplex-majus.* [In Eccles. Metrop. *Ritu Solemni-minori.*] Imperante Constantino, an. 326. Imperante Heraclio, an. 629. *Commem.* Octavæ.
ix	f	xvij	15	Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis. *Duplex-minus.*
viij	g	xvj	16	
vij	A	xv	17	S. Lamberti, Trajectensis Episc. et Martyris. *Simplex.* VII. sæc.
vj	b	xiv	18	SS. Cornelii, Papæ. an. 252. et Cypriani, Carthaginensis Episcopi ac Ecclesiæ Doctoris. an. 258. Martyrum. *Semiduplex-minus.*
v	c	xiij	19	
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	S. Matthæi, Apostoli et Evangelistæ. *Duplex-majus.* I. sæc.
ij	f	x	22	SS. Mauricii et Sociorum, Martyrum. *Semiduplex-minus.* an. 286.
j	g	ix	23	S. Lini, Papæ et Martyris. *Simplex.* I. sæc. *Commem.* S. Theclæ, Iconii Virginis et Martyris. circ. fin. I. sæc.
*	A	viij	24	S. Principii, Suessionensium Episc. fratris S. Remigii. [*è* 21.] *Simplex.* c. an. 506.
xxix	b	vij	25	S. Firmini, primi Ambianensis Episcopi, et Mart. *Semiduplex-minus.* an. 287.
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	SS. Cosmæ et Damiani. Martyrum. *Simplex.* circ. initium IV. sæc.
25. xxvj	e	iv	28	
xxv xxiv	f	iij	29	SS. Michaëlis Archangeli, et omnium Angelorum. *Duplex-majus.* Hoc festum initium sumpsit in Apuliâ, an. 493. *vel* 536.
xxiij	g	Prid	30	S. Hieronymi, Presbyteri et Ecclesiæ Doctoris. *Duplex-minus.* an. 420.

OCTOBER.

xxij	A	Cal.	1	Translatio Corporis S. Remigii, Archiepisc. Remensis, Francorum Apostoli. *Duplex-majus.* ante an. 585.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
xxj	b	vj	2	S. Leodegarii, Augustodunensis Episcopi et Martyris. an. 678. *Simplex.*
xx	c	v	3	S. Dionysii Areopagitæ, primi Athenarum Episc. et Martyris. *Simplex.* an. 95.
xix	d	iv	4	S. Francisci Assisinatis, Institutoris Ordinis Minorum. *Semiduplex-minus.* an. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid	6	S. Brunonis, Anachoretæ, Institutoris Ordinis Carthusianorum, anteà Canonici et Scholastici Remensis Ecclesiæ. [In Eccles. Metrop. *Duplex-majus.*] Extrà, *Semiduplex-minus.* an. 1101.
xvj	g	Non	7	
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	SS. Dionysii, primi Parisiensis Episcopi, Rustici Presbyteri, et Eleutherii Diaconi, Martyrum. *Semiduplex-majus,* III. sæc.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	S. Donatiani, Archiepisc. Remensis. *Semiduplex-minus.* an. 360.
x	f	iij	13	
ix	g	Prid	14	S. Calixti, Papæ et Martyris. [In Eccles. Metrop. *Duplex-minus.*] Extrà, *Semiduplex-minus.* circ. an. 214.
viij	A	Idib	15	S. Theresiæ, Abulensis in Hispaniâ Virginis, Ordinis Carmelitarum Instauratricis. *Semiduplex-minus.* an. 1582.
vij	b	xvij	16	S. Balderici, Presbyteri et Cœnobitæ, Monasterii Montisfalconis Fundatoris. an. 633. *Simplex.*
vj	c	xvj	17	S. Lucæ, Evangelistæ. [è 18.] *Duplex-majus.* I. sæculo.
v	d	xv	18	*ANNIVERSARIUM DEDICAT. ECCLES. REMENSIS.* [In Eccles. Metrop. *Annuale-minus.*] Extrà, *Solemne-minus.* Octava.
iv	e	xiv	19	De Octav. Dedicat. [In Eccles. Metrop. *Semiduplex-majus.*] Extrà, *Semiduplex-minus.*
iij	f	xiij	20	De Octav. [In Eccles. Metrop. *Semiduplex-majus.*] Extrà, *Semiduplex-minus.* *Commemoratio* S. Sindulphi, Presbyteri Remens. circ. fin. VI. sæc.
ij	g	xij	21	De Octav. [In Eccles. Metrop. *Semiduplex-majus.*] Extrà, *Semiduplex mi-*

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.	Dies Mensis.		
				nus. *Commem.* SS. Ursulæ et Sociarum, Virginum et Martyrum. an. 420.
j	A	xj	22	De Octavâ [In Eccles. Metrop. *Semiduplex-majus.*] Extrà, *Semiduplex-minus.*
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Octava Anniversarii Dedicationis Ecclesiæ Remensis. [In Eccles. Metrop. *Duplex-majus.*] Extrà, *Duplex-minus.* *Commem.* S. Celsini, Presbyteri. circ. an. 530.
xxvij	e	vij	26	SS. Crispini et Crispiniani, Suessionensium Martyrum. [è 25.] *Semiduplex-minus.* an. 288.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv.	g	v	28	SS. Simonis et Judæ, Apostolorum. *Duplex-majus.* I. sæculo.
xxiv	A	iv	29	S. Ciliniæ, Viduæ, matris S. Remigii. [è 21.] *Semiduplex-minus.* c. fin. V. sæc.
xxiij	b	iij	30	S. Quintini, apud Augustam Vermanduorum Martyris. [è 31.] *Semiduplex-minus.* an. 287.
xxij	c	Prid	31	Vigilia cum Jejunio.

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	*FESTUM OMNIUM SANCTORUM. Solemne-majus.* Institut. c. an. 835. Octav.
xx	e	iv	2	Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum. *Duplex-majus.* Instituta an. 998.
xix	f	iij	3	De Octav. *Semiduplex-majus.* *Commem.* S. Huberti, I. Episcopi Leod. an. 727.
xviij	g	Prid	4	S. Caroli Mediolanensis Episcopi et Cardin. *Duplex-majus.* an. 1584. *Commem.* Octavæ.
xvij	A	Non	5	De Octav. *Semiduplex-majus.*
xvj	b	viij	6	De Octav. *Semiduplex-majus.* *Commem.* S. Læti, Solitarii. an. 534.
xv	c	vij	7	De Octavâ. *Semiduplex-majus.*
xiv	d	vj	8	Veneratio SS. Reliquiarum, et Octava omnium Sanctorum. *Duplex-majus.*
xiij	e	v	9	
xij	f	iv	10	S. Leonis Magni, Papæ et Ecclesiæ Doctoris. *Semiduplex-majus.* c. an. 461.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
xj	g	iij	11	S. Martini, Turonensis Episcopi. [é 3.] *Duplex-minus.* an. 397.
x	A	Prid	12	-
ix	b	Idib	13	S. Britii, Turonensis Episcopi. *Simplex.* an. 444.
viij	c	xviij	14	SS. Angelorum Custodum. *Duplex-minus.* Hoc Festum institutum est an. 1680.
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	S. Balsamiæ, Viduæ, Nutricis S. Remigii. *Simplex.* V. sæc.
v	f	xv	17	S. Gregorii Thaumaturg. Cæsareæ Episcopi. *Simplex.* c. an. 270.
iv	g	xiv	18	SS. Oriculi et Sororum ejus, Martyrum. *Simplex.* V. sæc.
iij	A	xiij	19	S. Elisabeth, Viduæ. *Simplex.* an. 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis. *Duplex-majus.* [In Eccles. Metrop. *Ritu Solemni-minori.*]
*	d	x	22	S. Cæciliæ, Virginis et Martyris. *Semiduplex-minus.* II. *vel* III. sæc.
xxix	e	ix	23	S. Clementis, Papæ et Martyris. *Simplex.* an. 100.
xxviij	f	viij	24	S. Chrysogoni, Romani Martyris. *Simplex.* an 304. *Commem.* S. Anastasiæ, Viduæ et Martyris. an. 304. [é 25 *Decembr.*]
xxvij	g	vij	25	S. Catharinæ, Alexandr. Virginis et Martyris. *Simplex.* IV. sæc.
25. xxvj	A	vj	26	S. Basoli, Abbatis, prope Versiacum in Territorio Remens. *Semiduplex-minus.* c. an. 620. Translat. 15. Octob. medio IX sæc.
xxv xxiv	b	v	27	SS. Agricolæ et Vitalis, Bononiæ Martyrum. [é 4.] *Simplex.* c. an. 304.
				Prima sedes Adventûs.
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Vigilia. *Simplex.*
xxj	e	Prid	30	S. Andreæ, Apostoli. *Duplex-majus.* I. sæc.

ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS OMNIUM ECCLESIARUM GALLIÆ

Fit Dominicâ quæ immediatè sequitur Octavam Festi omnium Sanctorum.

DECEMBER.

Feriâ IV. VI. et Sabbato post Festum Sanctæ Luciæ, Quatuor Tempora.

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
xx	f	Cal.	1	S. Eligii, Noviomensis Episcopi. *Semiduplex-minus.* an. 659.
xix	g	iv	2	S. Francisci Xaverii, Presbyteri, Indiarum Apostoli. (In Eccles. Metrop. *Ritu Solemni-minori.*) Per Diœcesim, *Semiduplex-minus.* an. 1552.
xviij	A	iij	3	*Ultima sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid	4	S. Petri Chrysologi, Ravennen. Episc. et Script. Ecclesiast. *Semiduplex-minus.* circ. med. V. sæc. *Commemor.* S. Barbaræ, Virginis Nicomediensis. et Martyris. III. *vel* IV. sæc.
xvj	c	Non	5	
xv	d	viij	6	S. Nicolai, Myrensis in Lycia Episc. *Semiduplex-minus.* III. *vel* IV. sæc.
xiv	e	vij	7	S. Ambrosii, Mediolanens. Archiepis. et Eccles. Doct. (*è* 4. *April.*) *Duplex-minus.* an. 395. ejus Ordinatio hâc die, an. 374.
xiij	f	vj	8	Conceptio B. Mariæ Virginis. *Solemne-minus.*
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	SS. Fusciani, Victorici et Gentiani, Martyrum. *Commem.* an. 286.
ix	c	Prid	12	S. Joseph, Sponsi B. Mariæ Virginis. (*è* 19 *Martii.*) *Duplex-majus.* (In Eccles. Metrop. *Ritu Solemni-minori.*)
viij	d	Idib	13	S. Luciæ, Syracus. Virginis et Martyris. *Semiduplex-minus.* c. an. 304.
vij	e	xix	14	SS. Nicasii, Archiepisc. Remensis, Eutropiæ Sororis ejus, Virginis, et Florentii Diaconi, Martyrum. (Feriatur in Civitate Remensi et Suburbiis. *Solemne-minus.*) Per Diœcesim, *Duplex-majus.* V. sæc.
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	*O Sapientia.*
iv	A	xvj	17	*O Adonai.*
iij	b	xv	18	*O Radix Jesse.*
ij	c	xiv	19	*O Clavis David.*

Cyclus Epactar.	Litter. Dom.		Dies Mensis.	
j	d	xiij	20	*O Oriens.*
*	e	xij	21	S. Thomæ, Apostoli. *Duplex-majus.* I. sæc. *O Rex Gentium.*
xxix	f	xj	22	*O Emmanuel.*
xxviij	g	x	23	*O Pastor Israël.*
xxvij	A	ix	24	Vigilia privileg. cum. Jejunio.
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI. *Annuale-majus.* cum Oct.
25. xxv	c	vij	26	S. Stephani, Diaconi et Proto-Martyris. *Duplex-majus.* an. 33. *Commem.* Octav. Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	S. Joannis, Apostoli et Evangelistæ, *Duplex-majus.* c. an. 100. *Commem.* Octav. Natalis Domini.
xxiij	e	v	28	SS. Innocentium Martyrum. *Duplex-majus.* an. Christi 1. *Commem.* Octav. Natalis Domini.
xxij	f	iv	29	De Octavâ Natalis Domini. *Semiduplex-majus.*
xxj	g	iij	30	De Octavâ Natalis Domini. *Semiduplex-majus.*
* 19. xx	A	Prid	31	De Octavâ Natalis Domini. *Semiduplex-majus.*

* *Hæc Epacta* 19. *nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero* XIX.

JEJUNIA ET ABSTINENTIÆ

DE PRÆCEPTO IN CIVITATE ET DIŒCESI REMENSI.

Quadragesima, in quâ sunt Quatuor Tempora post Dominicam I. ejusdem Quadragesimæ.

Vigilia Pentecostes, Assumptionis, SS. omnium et Nat. D. N. J. C.

Quatuor Tempora post Festum Pentecostes.

Quatuor Tempora post Festum Exaltationis sanctæ Crucis, in mense Septembri.

Quatuor Tempora post Festum sanctæ Luciæ, in mense Decembri.

Abstinentiæ sine Jejunio, Diebus S. Marci et Rogationum.

FESTA MOBILIA.

Dominicæ Adventûs. *Duplex-minus.* Privilegiatæ.
Dominicæ in Septuagesimâ, Sexag. et Quinquagesimâ. *Duplex-minus.* Privilegiatæ.
Feria IV. in Capite Jejunii. *Simplex.* Privilegiata.
Dominicæ in Quadragesimâ et Passione Domini. *Duplex-minus.* Privilegiatæ.
Dominica in Ramis Palmarum. *Dupl. majus.* Privilegiata.
Feria V. in Cœnâ Domini.
Feria VI. in Parasceve Domini. *Duplex-minus.*
Sabbatum Sanctum. *Duplex-minus.*
DIES SANCTUS PASCHÆ, seu RESURRECTIO DOMINI. *Annuale-majus.* Octava.
Dominica in Albis depositis. *Duplex-majus.* Privilegiata.
Vigilia Ascensionis. *Simplex.*
ASCENSIO DOMINI. *Solemne-majus.* Octava.
Dominica intra Oct. Ascensionis. *Duplex-majus.*
Feria VI. post Oct. Ascens. *Simplex.* Privileg.
Vigilia Pentecostes. *Simplex* pro Officio Matut. Ad Laudes *Semiduplex-majus.* Ad Horas *Duplex-minus.* Missa dicitur sub ritu *Duplici-majori.*
DIES SANCTUS PENTECOSTES. *Annuale-majus.* Octava.
FESTUM Corporis Christi. *Annuale-minus.* Octava.
Dominica intra Octav. Corporis Christi. *Duplex-majus.*
Feriæ Rogationum. *Simplices.* Privilegiatæ.

FESTA

Quæ in Civitate et Diœcesi Remensi tam à Clero quàm à Populo celebrantur, et in quibus ab omni opere abstinetur.

ASCENSIO DOMINI. *Solemne-majus.*
ASSUMPTIO B. M. V. *Annuale-minus.*
FESTUM OMNIUM SANCTORUM. *Solemne-majus.*
DIES SANCTUS NATALIS DOMINI. *Annuale-majus.*

BREVIARIUM

REMENSE.

PARS VERNA.

Ante Orationem præpara animam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat Deum. *Ecclesiast. XVIII.*

Ante recitationem Officii divini ex devotione.

Oratio.

Aperi, Domine, os meum, ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab omnibus vanis, perversis et alienis cogitationibus; intellectum illumina, affectum inflamma, ut dignè, attentè ac devotè hoc Officium recitare valeam, et exaudiri merear ante conspectum divinæ majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Domine Jesu, in unione illius divinæ intentionis quâ ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi horas persolvo.

Post recitationem Officii divini.

Oratio.

Sacrosanctæ et individuæ Trinitati, crucifixi Domini nostri Jesu Christi humanitati, beatissimæ et gloriosissimæ semperque Virginis Mariæ fecundæ integritati, et omnium Sanctorum universitati, sit sempiterna laus, honor, virtus et gloria, ab omni creatura; nobisque remissio omnium peccatorum. Per infinita sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portave-

runt æterni Patris filium; ℟. Et beata ubera quæ lactaverunt Christum Dominum.

Pater. Ave.

BENEDICTIONES

Dicendæ ante Lectiones in Officio novem vel trium Lectionum.

DOMINICA.

IN I. NOCTURNO

Et pro II. et V. Feria.

1. Deus Domini nostri Jesu Christi, Pater gloriæ, det nobis Spiritum sapiéntiæ. *Ephes*, 1.

2. Filius Dei det nobis sensum, ut cognoscamus verum Déum. 1. *Joan*. 5.

3. Spiritus veritatis doceat nos omnem veritátem. *Joan*. 16.

IN II. NOCTURNO

Et pro III. et IV. Feria.

4. Pater Domini nostri Jesu Christi benedicat nos in omni benedictione spirituáli. *Ephes*. 1.

5. Sciamus supereminentem scientiæ caritatem Christi, ut impleamur in omnem plenitudinem Déi. *Ephes*. 3.

6. Unctio quam accepimus à Deo, maneat in nobis et doceat nos de ómnibus. 1. *Joan*. 2.

IN III. NOCTURNO.

7. Detur nobis sermo in apertione oris nostri cum fiducia, notum facere mysterium evangélii. *Ephes*. 6.

8. Occurramus omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei; ut non circumferamur omni vento doctrinæ. *Ephes*. 4.

9. Deus spei repleat nos omni gaudio et pace in credendo, ut abundemus in spe et virtute Spiritûs Sáncti. *Rom*. 15.

Si pro ultima Lectione legatur Evangelium cum Homilia, tunc 9. *benedictio erit:*

Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi qui est imago Déi. 2. *Cor*. 4.

Si tria legantur Evangelia, 7. *benedictio erit:*

Detur nobis sermo *ut suprà.*

8. Fulgeat nobis *ut suprà.*

9. Permaneamus in fide fundati, et immobiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit :

Digni habeamur regno Dei, cùm venerit in Sanctis suis admirabilis fieri. 2. *Thess.* 1.

Feriâ IV. et Sabbato.

1. PATER Domini nostri Jesu Christi, det nobis Christum habitare per fidem in cordibus nóstris. *Ephes.* 3.

2. Occurramus omnes in unitatem Fidei, et agnitionis Filii Dei; ut non circumferamur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei repleat nos omni gaudio et pace in credendo: ut abundemus in spe et virtute Spirítûs Sáncti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc erit benedictio :

Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Déi. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro tertia Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS
B. M. VIRGINIS,
ET ALIORUM
SANCTORUM.

Benedictiones in I. et III. Nocturno, dicuntur ut suprà; in II. autem ut seq.

BENEDICTIONES
IN FESTIS B. MARIÆ VIRGINIS.

4. Deus, à quo missus est Angelus Gabriël ad Maríam, mittat nobis de cœlis Sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 6.

5. Filius Altissimi, quem Virgo concepit et peperit, det nobis filios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spiritus Sanctus de quo est, quod in María natum est, sanctificet nos per ómnia. *Matthæi,* 1. *Thessalon.* 5.

BENEDICTIONES
IN FESTIS SANCTORUM.

4. Deus det nobis illuminatos oculos cordis, ut sciamus quæ sit spes vocationis ejus in Sánctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos faciat in partem sortis Sanctorum, qui eripuit nos de potestate tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur oculi nostri, ut convertamur à tenebris ad lucem, et

accipiamus sortem inter Sánctos. *Act.* 26.

In Officiis et Festis B. M. Virginis, et Sanctorum quæ sunt trium Lectionum tantùm, Benedictiones adhibentur quomodo notatæ sunt pro II. Nocturno in eorum Officiis et Festis novem Lectionum.

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit :

Fulgeat nobis, etc., *ut suprà.*

TEMPORE PASCHALI.

In omni Officio tàm de Tempore, quàm de B. M. Virgine, et Sanctis,

BENEDICTIONES.

1. CONFITEAMUR in ore, et in corde credamus, quòd Deus suscitavit Jesum à mórtuis. *Rom.* 10.

2. Interpellet pro nobis Christus qui mortuus est, et resurréxit. *Rom.* 8.

3. Spiritus ejus qui suscitavit Jesum à mortuis, habitet in nóbis. *Rom.* 8.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit :

Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Déi. 2. *Cor.* 4.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Antè Officium dicitur secretò :

PATER noster qui es in cœlis : sanctificetur nomen tuum : adveniat regnum tuum : fiat voluntas tua, sicut in cœlo, et in terra : panem nostrum quotidianum da nobis hodiè : et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris : et ne nos inducas in tentationem : sed libera nos à malo. Amen.

AVE, María, gratiâ plena, Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ : et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum : qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex María Virgine : passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus : descendit ad inferos ; tertiâ die resurrexit à mortuis : ascendit ad cœlos ; sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis : indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Maríæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato

Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, (et) omnibus Sanctis, (et tibi, Pater,) quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere : Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ : Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum (et) omnes Sanctos, (et te, Pater,) orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostrî omnipotens Deus, et dimissis peccatis nostris; perducat nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Sancti Spiritûs adsit nobis gratia. Amen.

His peractis, altâ voce dicitur :

DOMINE, labia mea aperies. ℟. Et os meum annuntiabit laudem tuam. ℣. Deus, in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Tempore Quadragesimæ, additur : Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

Aliis verò anni temporibus dicitur Alleluia, *et sic ad alias horas.*

Invitatorium. Deum qui creavit et regeneravit nos, * Venite, adoremus. *Malach.* 2. 1. *Petr.* 1.

PSALMUS 94.

Christus Rex; ipsi parendum.

VENITE, exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro: præoccupemus faciem ejus in confessione, et in psalmis jubilemus ei.

Deum qui creavit et regeneravit nos, *Venite, adoremus.

Quoniam Deus magnus Dominus, et Rex magnus super omnes Deos : quoniam non repellet Dominus plebem suam : quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitudines montium ipse conspicit.

* Venite, adoremus.

Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud,

et aridam fundaverunt manus ejus : venite, adoremus, et procidamus ante Deum : ploremus coram Domino, qui fecit nos; quia ipse est Dominus Deus noster, nos autem populus ejus, et oves pascuæ ejus.

Deum qui creavit et regeneravit nos,* Venite, adoremus.

Hodiè si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundùm diem tentationis in deserto : ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt et viderunt opera mea.

* Venite, adoremus.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, et dixi : semper hi errant corde : ipsi verò non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea, si introibunt in requiem meam.

Deum qui creavit et regeneravit nos,*Venite, adoremus.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto : Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum.

Amen.

* Venite, adoremus.

Deum qui creavit et regeneravit nos,* Venite, adoremus.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Beatus vir.

Psalmus I.

Beatitudo justorum, malorum calamitas.

Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, * et in cathedra pestilentiæ non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus; * et in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum; * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet : * et omnia quæcumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic : * sed tanquam pulvis, quem projicit ventus à facie terræ.

Ideò non resurgent impii in judicio; * neque peccatores in consilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum; * et iter impiorum peribit.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto :

Sicut erat in principio, et nunc, et semper; * et in sæcula sæculorum. Amen.

Ant. Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, sed in lege Domini meditabitur die ac nocte.

Ant. 4. Servite Domino.

PSALMUS 2.

Christo frustrà Principes Populique adversantur.

QUARE fremuerunt gentes, * et populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum * adversùs Dominum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum : * et projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis, irridebit eos; * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua; * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * Filius meus es tu, ego hodiè genui te.

Postula à me, et dabo tibi gentes hæreditatem tuam, * et possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea, * et tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite : * erudimini qui judicatis terram.

Servite Domino in timore; * et exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Ant. Servite Domino in timore, et exultate ei cum tremore.

Ant. 8. Dicunt.

PSALMUS 3.

Pia justi in pœnis querimonia.

DOMINE, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt animæ meæ : * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Domi-

num clamavi : * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum ; * et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me : * exurge, Domine ; salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus ; * et super populum tuum benedictio tua.

Ant. Dicunt animæ meæ : non est salus ipsi in Deo ejus ; tu autem, Domine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nominis tui, Domine ;

℟. Et custodivi legem tuam. *Psal.* 118.

Secretò : Pater noster, etc. *altâ voce :* Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

Benedictiones habentur ante Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Diligam te.

PSALMUS 17.

Gratiarum actio, pro victoria de Christi et Ecclesiæ inimicis habita.

DILIGAM te, Domine, fortitudo mea : * Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus.

Deus meus adjutor meus ; * et sperabo in eum.

Protector meus, et cornu salutis meæ, * et susceptor meus.

Laudans invocabo Dominum : * et ab inimicis meis salvus ero.

Circumdederunt me dolores mortis ; * et torrentes iniquitatis conturbaverunt me.

Dolores inferni circumdederunt me : * præoccupaverunt me laquei mortis.

In tribulatione mea invocavi Dominum, * et ad Deum meum clamavi.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam ; * et clamor meus in conspectu ejus introivit in aures ejus.

Commota est et contremuit terra : * fundamenta montium conturbata sunt, et commota

sunt; quoniam iratus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus, et ignis à facie ejus exarsit : * carbones succensi sunt ab eo.

Inclinavit cœlos, et descendit : * et caligo sub pedibus ejus.

Et ascendit super Cherubim, et volavit : * volavit super pennas ventorum.

Et posuit tenebras latibulum suum; in circuitu ejus tabernaculum ejus; * tenebrosa aqua in nubibus aëris.

Præ fulgore in conspectu ejus nubes transierunt, * grando, et carbones ignis.

Et intonuit de cœlo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam : * grando et carbones ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipavit eos : * fulgura multiplicavit, et conturbavit eos.

Et apparuerunt fontes aquarum, * et revelata sunt fundamenta orbis terrarum.

Ab increpatione tua, Domine, * ab inspiratione spiritûs iræ tuæ.

Ant. Diligam te, Domine, fortitudo mea, firmamentum meum, et refugium meum.

Ant. 4. Ero immaculatus.

Divisio Psalmi 17.

MISIT de summo, (Dominus,) et accepit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Eripuit me de inimicis meis fortissimis, et ab iis qui oderunt me; * quoniam confortati sunt super me.

Prævenerunt me in die afflictionis meæ; * et factus est Dominus protector meus.

Et eduxit me in latitudinem : * salvum me fecit, quoniam voluit me.

Et retribuet mihi Dominus secundùm justitiam meam, * et secundùm puritatem manuum mearum retribuet mihi.

Quia custodivi vias Domini, * nec impiè gessi à Deo meo.

Quoniam omnia judicia ejus in conspectu meo, * et justitias ejus non repuli à me.

Et ero immaculatus cum eo, * et observabo me ab iniquitate mea.

Et retribuet mihi Dominus secundùm justitiam meam, * et secundùm puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente innocens eris.

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quoniam tu populum humilem salvum facies, * et oculos superborum humiliabis.

Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine : * Deus meus, illumina tenebras meas.

Quoniam in te eripiar à tentatione ; * et in Deo meo transgrediar murum.

Ant. Ero immaculatus cum Deo meo, et observabo me ab iniquitate mea.

Ant. 7. Dextera tua.

Altera Divisio Psalmi 17.

DEUS meus, impolluta via ejus; eloquia Domini igne examinata : * protector est omnium sperantium in se.

Quoniam quis Deus præter Dominum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtute, * et posuit immaculatam viam meam.

Qui perfecit pedes meos tanquam cervorum, * et super excelsa statuens me.

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuisti ut arcum æreum brachia mea;

Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ; * et dextera tua suscepit me.

Et disciplina tua correxit me in finem, * et disciplina tua ipsa me docebit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * et non sunt infirmata vestigia mea.

Persequar inimicos meos, et comprehendam illos, * et non convertar donec deficiant.

Confringam illos, nec poterunt stare : * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtute ad bellum ; * et supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamaverunt, nec erat qui salvos faceret ; * ad Dominum, nec exaudivit eos.

Et comminuam eos ut pulverem ante faciem venti : * ut lutum platearum delebo eos.

Eripies me de contradictionibus populi : * constitues me in caput gentium.

Populus quem non

cognovi, servivit mihi; * in auditu auris obedivit mihi.

Filii alieni mentiti sunt mihi: * filii alieni inveterati sunt, et claudicaverunt à semitis suis.

Vivit Dominus, et benedictus Deus meus; * et exaltetur Deus salutis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me, * liberator meus de inimicis meis iracundis.

Et ab insurgentibus in me exaltabis me: * à viro iniquo eripies me.

Propterea confitebor tibi in nationibus, Domine, * et nomini tuo psalmum dicam.

Magnificans salutes regis ejus, et faciens misericordiam Christo suo David, * et semini ejus usque in sæculum.

Ant. Dextera tua suscepit me, Domine, et disciplina tua ipsa me docebit.

℣. Legem tuam, Domine, non sum oblitus.

℟. Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi. *Ps.* 118.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. In Deo.

PSALMUS 27.

Petit justus ne cum impiis pereat.

Ad te, Domine, clamabo: Deus meus, ne sileas à me; * nequando taceas à me, et assimilabor descendentibus in lacum.

Exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus; * et cum operantibus iniquitatem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum proximo suo; * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundùm opera eorum, * et secundùm nequitiam adinventionum ipsorum.

Secundùm opera manuum eorum tribue illis: * redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini, et in opera manuum ejus; * destrues illos, et non ædificabis eos.

Benedictus Dominus, * quoniam exaudivit vocem deprecationis meæ.

Dominus adjutor me-

us, et protector meus : * in ipso speravit cor meum, et adjutus sum.

Et refloruit caro mea, * et ex voluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suæ; * et protector salvationum Christi sui est.

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ : * et rege eos, et extolle illos *usque* in æternum.

Ant. In Deo speravit cor meum, et adjutus sum; et ex voluntate mea confitebor ei.

Ant. 1. Domine.

PSALMUS 29.

Post multa pericula, gratiarum actio : Resurrectio Christi.

EXALTABO te, Domine, quoniam suscepisti me : * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine, Deus meus, clamavi ad te : * et sanasti me.

Domine, eduxisti ab inferno animam meam :* salvasti me à descendentibus in lacum.

Psallite Domino, Sancti ejus : * et confitemini memoriæ sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus : * et vita in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus : * et ad matutinum lætitia.

Ego autem dixi in abundantia mea : * non movebor in æternum.

Domine, in voluntate tua; * præstitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam à me : * et factus sum conturbatus.

Ad te, Domine, clamabo : * et ad Deum meum deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine meo : * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, et misertus est mei : * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi : * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me lætitiâ.

Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar : * Domine, Deus meus, in æternum confitebor tibi.

Ant. Domine Deus meus, in æternum confite-

bor tibi.

Ant. 5. Venite.

PSALMUS 65.

Deus laudandus adorandusque propter innumera ejus beneficia.

JUBILATE Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus, * date gloriam laudi ejus.

Dicite Deo : quàm terribilia sunt opera tua, Domine ! * in multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi ; * psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei : * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede : * ibi lætabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in æternum, oculi ejus super gentes respiciunt : * qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, gentes, Deum nostrum : * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam, * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus ; * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro : * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem et aquam ; * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum, * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum : * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes qui timetis Deum, * quanta fecit animæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamavi, * et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Proptereà exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem

meam, et misericordiam suam à me.

Ant. Venite, audite, et narrabo quanta fecit animæ meæ.

℣. Deum exquisivi manibus meis nocte;

℟. Et non sum deceptus. *Psalm.* 76.

Te Deum laudamus: * te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli et universæ potestates;

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus Dominus * Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia;

Patrem * immensæ majestatis;

Venerandum tuum verum, * et unicum Filium;

Sanctum quoque * Paracletum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu, ad dexteram Dei sedes, * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quæsumus, famulis tuis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac * cum sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum, * et in sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die isto, * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, * quemadmodum speravi-

mus in te.

In te, Domine, speravi : * non confundar in æternum.

AD LAUDES.

Deus, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. *Ps.* 69.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto;

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum.

Amen.

Ant. 8. Deus.

Psalmus 62.

Ecclesiæ solatium in deserto hujus sæculi.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea : * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, et invia, et inaquosa, sic in sancto apparui tibi, * ut viderem virtutem tuam et gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas : * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea, * et in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea,* et labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, in matutinis meditabor in te, * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo : adhæsit anima mea post te : * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsierunt animam meam; introibunt in inferiora terræ, * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo; laudabuntur omnes qui jurant in eo : * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo : sitivit in te anima mea.

Ant. 1. Mirabilis.

Psalmus 92.

Quàm mirabilis Christus in regno suo et sua lege.

Dominus regnavit, decorem indutus est : * indutus est Dominus fortitudinem, et præcinxit se.

Etenim firmavit orbem terræ, * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc : * à sæculo tu es.

Elevaverunt flumina,

Domine; * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, * à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris; * mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitudo, Domine, in longitudinem dierum.

Ant. Mirabilis in altis Dominus: testimonia tua (Domine) credibilia facta sunt nimis.

Ant. 5. Servite Domino.

PSALMUS 99.

Ad Dei laudes et cultum adhortatio.

JUBILATE Deo omnis terra: * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Populus ejus, et oves pascuæ ejus, * introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis; confitemini illi.

Laudate nomen ejus, quoniam suavis est Dominus: * in æternum misericordia ejus, et usque in generationem et generationem veritas ejus.

Ant. Servite Domino in lætitia: scitote quoniam Dominus, ipse est Deus.

Ant. 4. Benedictus es.

Canticum trium Puerorum.

Dan. 3.

BENEDICITE, omnia opera Domini, Domino: * laudate, et superexaltate eum in sæcula.

Benedicite, Angeli Domini, Domino: * benedicite, cœli, Domino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Domino: * benedicite, omnes virtutes Domini, Domino.

Benedicite, sol et luna, Domino: * benedicite, stellæ cœli, Domino.

Benedicite, omnis imber et ros, Domino: * benedicite, omnes Spiritus Dei, Domino.

Benedicite, ignis et æstus, Domino: * benedicite, frigus et æstus, Domino.

Benedicite, rores et pruina, Domino: * benedicite, gelu et frigus, Domino.

Benedicite, glacies et nives, Domino: * benedicite, noctes et dies, Domino.

Benedicite, lux et tenebræ, Domino : * benedicite, fulgura et nubes, Domino.

Benedicat terra Dominum; * laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, montes et colles, Domino : * benedicite, universa germinantia in terra, Domino.

Benedicite, fontes, Domino: * benedicite, maria et flumina, Domino.

Benedicite, cete et omnia quæ moventur in aquis, Domino : * benedicite, omnes volucres cœli, Domino.

Benedicite, omnes bestiæ et pecora, Domino : * benedicite filii hominum Domino.

Benedicat Israel Dominum; * laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Domini, Domino : * benedicite, servi Domini, Domino.

Benedicite, spiritus et animæ justorum, Domino : * benedicite, Sancti et humiles corde, Domino.

Benedicite, Anania, Azaria, Misaël, Domino : * laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem, et Filium, cum sancto Spiritu : * laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es, Domine, in firmamento cœli; * et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula.

Ant. Benedictus es, Domine, in throno regni tui, et superlaudabilis, et superexaltatus in sæcula.

Ant. 7. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum, ad Deum laudandum invitatio.

LAUDATE Dominum de cœlis : * laudate eum in excelsis.

Laudate eum, omnes Angeli ejus : * laudate eum, omnes virtutes ejus.

Laudate eum, sol et luna : * laudate eum, omnes stellæ et lumen.

Laudate eum, cœli cœlorum; * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini;

Quia ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandavit, et creata sunt.

Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi : * præceptum posuit, et non præteribit.

Laudate Dominum, de terra : * dracones, et omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum, * quæ faciunt verbum ejus;

Montes, et omnes colles, * ligna fructifera, et omnes cedri:

Bestiæ, et universa pecora, * serpentes, et volucres pennatæ:

Reges terræ, et omnes populi; * principes, et omnes judices terræ:

Juvenes et virgines, senes cum junioribus, laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum et terram: * et exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus, * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus omnibus sanctis ejus, filiis Israël: populo appropinquanti sibi.

Capitulum. Deut. 6.

Audi Israël, Dominus Deus noster, Deus unus est. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua, et ex tota fortitudine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: et meditaberis in eis sedens in domo tua, et ambulans in itinere, dormiens atque consurgens.

℣. Manè astabo tibi, Domine, et videbo;

℟. Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. *Psal.* 5.

Canticum Zachariæ.

Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus Israël; * quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis, * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum, * qui à sæculo sunt, Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, * et memorari testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis;

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi:

In sanctitate, et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu, Puer, Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus;

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri, * in quibus visitavit nos oriens ex alto;

Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Antiphona et Oratio in Proprio :

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave, Maria. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium meum, *etc.* Gloria Patri, *etc.*

HYMNUS.

Jam lucis orto sidere,
Deum precemur supplices,
Nostras ut ipse dirigat,
Lux increata, semitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens inane cogitet :
In ore simplex veritas,
In corde regnet caritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pervigil,
Quas sævus hostis obsidet,
Portas tuere sensuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subserviat laudi labor :
Auctore quæ te cœpimus,
Da te favente prosequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter imperet,
Carnis domet superbiam
Potûs cibique parcitas.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

Ant. 7. In toto corde.

PSALMUS 117.

Grates agit Ecclesia, quòd post tot rerum discrimina, salutem et Christum sit consecuta.

Confitemini Domino quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israël quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent Dominum, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

De tribulatione invocavi Dominum, * et exaudivit me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adjutor: * non timebo quid faciat mihi homo.

Dominus mihi adjutor: * et ego despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere *in* Domino, * quàm confidere in homine.

Bonum est sperare in Domino, * quàm sperare in principibus.

Omnes gentes circuierunt me; * et in nomine Domini quia ultus sum in *eos.*

Circumdantes circumdederunt me, * et in nomine Domini quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis; * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut caderem; * et Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, et laus mea Dominus; * et factus est mihi in salutem.

Vox exultationis et salutis, * in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me; * dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar, sed vivam; * et narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus; * et morti non tradidit me.

Aperite mihi portas justitiæ; ingressus in eas confitebor Domino: * hæc porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me; * et factus es mihi in salutem.

Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, * hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud; * et est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dominus: * exultemus et lætemur in ea.

O Domine, salvum me fac! ô Domine, benè prosperare! * benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: * Deus Dominus, et illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, et confitebor tibi; * Deus meus es tu, et exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, * et factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

PSALMUS 118.

Mandata Dei, menti semper obversanda.

BEATI immaculati in via, * qui ambulant in lege Domini.

Beati, qui scrutantur testimonia ejus, * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti, * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas justificationes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis, * in eo quòd didici judicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam; * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te; * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine: * doce me justificationes tuas.

In labiis meis, * pronuntiavi omnia judicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor; * et considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: * non obliviscar sermones tuos.

Divisio Psalmi 118.

RETRIBUE servo tuo vivifica me; * et custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos, * et considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas, * in omni tempore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium et contemptum; * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, et adversùm me loquebantur; * servus autem tuus exercebatur

in justificationibus tuis.

Nam et testimonia tua meditatio mea est, * et consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea, * vivifica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, et exaudisti me : * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me : * et exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me; * et de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi : * judicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis, Domine : * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri; * cùm dilatasti cor meum.

SYMBOLUM.

QUICUMQUE vult salvus esse, * ante omnia opus est, ut teneat Catholicam fidem;

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, * absque dubio in æternum peribit.

Fides autem Catholica hæc est; * ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate veneremur;

Neque confundentes personas, * neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filii; * alia Spiritûs Sancti.

Sed Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti una est divinitas, * æqualis gloria, coæterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, * talis Spiritus sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, * increatus Spiritus Sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, * immensus Spiritus Sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, * æternus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi; * sed unus increatus, et unus immensus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, * omnipotens Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes, * sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus

Filius, * Deus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Dii; * sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius, * Dominus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Domini; * sed unus est Dominus.

Quià sicut sigillatim unamquamque personam, Deum ac Dominum confiteri Christianâ veritate compellimur; * ita tres Deos aut Dominos dicere Catholicâ religione prohibemur.

Pater à nullo est factus, * nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est, * non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus Sanctus à Patre et Filio; * non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filii: * unus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus Sancti.

Et in hac Trinitate nihil priùs aut posteriùs, nihil majus aut minus; * sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt et coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam suprà dictum est, * et unitas in Trinitate, et Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem, * ut Incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus et confiteamur, * quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus et homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus, * et homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex anima rationali et humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundùm divinitatem, * minor Patre secundùm humanitatem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem, * sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omninò non confusione substantiæ, * sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis et caro unus est homo, * ita Deus et homo unus est Christus :

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos ; * tertiâ die resurrexit à mortuis :

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis ; * indè venturus est judicare vivos et mortuos :

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis, * et reddituri sunt de factis propriis rationem :

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam ;* qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica ; * quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Ant. In toto corde meo exquisivi te, Domine, doce me justificationes tuas. *Psalm.* 118.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Regi sæculorum immortali, invisibili, soli Deo honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen.

℟. Deo gratias.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. *Repetitur.* Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis.

℣. Qui sedes ad dexteram Patris. *Repetitur.* Christe. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. *Repetitur.* Christe. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exurge, Domine, adjuva nos.

℟. Et redime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dominus vobiscum ;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti, tuâ nos hodiè salva virtute ; ut ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes et opera. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, *etc.*

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum ;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

℣. Pretiosa in conspectu Domini.

℟. Mors sanctorum ejus.

SANCTA Maria, et omnes Sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum, ut secundùm eum qui vocavit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatione sancti simus.

℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

℣. Deus, Rex pie, fortis et clemens, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina : Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto : Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* ℣. Et ne nos inducas in tentationem :

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Respice in servos tuos, Domine, et in opera tua, et dirige filios eorum.

℟. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige super nos, et opus manuum nostrarum dirige. *Psalm.* 89.

Oremus.

DIRIGERE et sanctificare, regere et gubernare dignare, Domine Deus, Rex cœli et terræ, hodiè corda et corpora nostra, sensus, sermones et actus nostros, in lege tua et in operibus mandatorum tuorum; ut hîc et in æternum, te auxiliante, salvi et liberi esse mereamur, Salvator mundi, Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Benedictio. Det Dominus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscribat eas.

Canon in proprio.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

℣. Sit nomen Domini benedictum :

℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum. *Ps.* 112.

℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave, Ma-

ria. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium, *etc.*

HYMNUS.

O FONS amoris, Spiritus,
O sancte donorum parens,
Tuas refusus intimis
Accende flammas cordibus.

Qui caritatis vinculo
Cum Patre nectis Filium,
Et nos amoris mutui
Arctis coapta nexibus.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

Ant. 3. Da mihi.

EX PSALMO 118.

Vitia per legem fugienda.

LEGEM pone mihi, Domine, viam justificationum tuarum: * et exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam; * et custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum tuorum; * quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimonia tua, * et non in avaritiam.

Averte oculos meos, ne videant vanitatem: * in via tua vivifica me.

Statue servo tuo eloquium tuum, * in timore tuo.

Amputa opprobrium meum quod suspicatus sum, * quia judicia tua jucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua, Domine; * salutare tuum secundùm eloquium tuum.

Et respondebo exprobrantibus mihi verbum; * quia speravi in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque; * quia in judiciis tuis supersperavi.

Et custodiam legem tuam semper, * in sæculum et in sæculum sæculi.

Et ambulabam in latitudine; * quia mandata tua exquisivi.

Et loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum; * et non confundebar.

Et meditabar in mandatis tuis, * quæ dilexi.

Et levavi manus meas ad mandata tua quæ dilexi; * et exercebar in justificationibus tuis.

DIVISIO PSALMI 118.

Habenda legis divinæ memoria.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consolata est in humilitate mea; * quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi iniquè agebant usquequaque : * à lege autem tua non declinavi.

Memor fui judiciorum tuorum à sæculo, Domine; * et consolatus sum.

Defectio tenuit me, * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificationes tuæ, * in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui, Domine; * et custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi; * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea, Domine : * dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo : * miserere meî secundùm eloquium tuum.

Cogitavi vias meas, * et converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, et non sum turbatus, * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblitus.

Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi * super judicia justificationis tuæ.

Particeps ego sum omnium timentium te, * et custodientium mandata tua.

Misericordiâ tuâ, Domine, plena est terra; * justificationes tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

Dei benignitas.

Bonitatem fecisti cum servo tuo, Domine, * secundùm verbum tuum.

Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me; * quia mandatis tuis credidi.

Priusquàm humiliarer, ego deliqui; * propterea eloquium tuum custodivi.

Bonus es tu; * et in bonitate tua doce me justificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superborum; * ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum : * ego verò legem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia hu-

miliasti me, * ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super millia auri et argenti.

Manus tuæ fecerunt me et plasmaverunt me: * da mihi intellectum, et discam mandata tua.

Qui timent te, videbunt me, et lætabuntur, * quia in verba tua supersperavi.

Cognovi, Domine, quia æquitas judicia tua, * et in veritate tua humiliasti me.

Fiat misericordia tua ut consoletur me, * secundùm eloquium tuum servo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitatem fecerunt in me: * ego autem exercebor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui noverunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam, Domine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

In hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observémus.

℟. *breve.* Inclina cor meum, Deus, in testimonia tua. *Repet.* Inclina.

℣. Averte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua vivifica me. *Repet.* Inclina. Gloria Patri. *Repet.* Inclina.

℣. Deduc me in semitam mandatorum tuorum.

℟. Quia ipsam volui.

Oratio in proprio.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave, María. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium meum intende. Gloria Patri, *etc.*

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lumine;
Sic, Christe, tu mundum novâ,
Sol verus, accendis face.

Fac pura nostris fulgeat
Lux veritatis mentibus;
Fac nostra plenam caritas
Crescendo surgat ad diem.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,

Sit par tibi laus, Spiritus.

Ant. 3. Inclinavi.

EX PSALMO 118.

De sincera divinæ legis veritate.

DEFECIT in salutare tuum anima mea, * et in verbum tuum supersperavi.

Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, * dicentes, quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruina: * justificationes tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui? * quando facies de persequentibus me judicium?

Narraverunt mihi iniqui fabulationes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandata tua veritas: * iniquè persecuti sunt me, adjuva me.

Paulò minùs consummaverunt me in terra: * ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundùm misericordiam tuam vivifica me, * et custodiam testimonia oris tui.

In æternum, Domine, * verbum tuum permanet in cœlo.

In generationem et generationem veritas tua: * fundasti terram, et permanet.

Ordinatione tuâ perseverat dies, * quoniam omnia serviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea est, * tunc fortè periissem in humilitate mea.

In æternum non obliviscar justificationes tuas, * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac, * quoniam justificationes tuas exquisivi.

Me expectaverunt peccatores ut perderent me: * testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis vidi finem; * latum mandatum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUOMODÒ dilexi legem tuam, Domine: * totâ die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo, * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimonia tua meditatio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandata tua quæsivi.

Ab omni via mala pro-

hibui pedes meos, * ut custodiam verba tua.

A judiciis tuis non declinavi, * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua! * super mel ori meo.

A mandatis tuis intellexi: * propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis verbum tuum, * et lumen semitis meis.

Juravi et statui * custodire judicia justitiæ tuæ.

Humiliatus sum usquequaque, Domine, * vivifica me secundùm verbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplacita fac, Domine, * et judicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper: * et legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt peccatores laqueum mihi, * et de mandatis tuis non erravi.

Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum, * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum, * propter retributionem.

Divisio Psalmi 118.

Iniquos odio habui, * et *legem tuam dilexi.*

Adjutor et susceptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperavi.

Declinate à me, maligni: * et scrutabor mandata Dei mei.

Suscipe me secundùm eloquium tuum, et vivam; * et non confundas me ab expectatione mea.

Adjuva me, et salvus ero; * et meditabor in justificationibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judiciis tuis, * quia injusta cogitatio eorum.

Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ: * ideò dilexi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes meas; * à judiciis enim tuis timui.

Feci judicium et justitiam: * non tradas me calumniantibus me.

Suscipe servum tuum in bonum: * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecerunt in salutare tuum, * et in eloquium justitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericordiam tuam, * et justificationes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.

Tempus faciendi, Do-

mine : * dissipaverunt legem tuam.

Ideò dilexi mandata tua * super aurum et topazion.

Propterea ad omnia mandata tua dirigebar :* omnem viam iniquam odio habui.

Ant. Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum.

Capitulum. Joan. 5.

Hæc est charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus; et mandata ejus gravia non sunt.

℟. *breve.* Secundùm misericordiam tuam vivifica me, Domine. *Repet.* Secundùm.

℣. Et custodiam testimonia oris tui. *Repet.* Secundùm. Gloria Patri. *Repet.* Secundùm.

℣. Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua!

℟. Super mel ori meo.

Oratio in proprio.

AD NONAM.

Pater noster. Ave, Maria. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium meum, *etc.* Gloria Patri, *etc.*

HYMNUS.

Labente jam solis rotâ,
Inclinat in noctem dies,
Sic vita supremam citò
Festinat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi brachia,
Amare da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui charitate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

Ant. 6. Omnia.

EX PSALMO 118.

Meditationes eloquiorum Dei.

Mirabilia testimonia tua; * ideò scrutata est ea anima mea.

Declaratio sermonum tuorum illuminat, * et intellectum dat parvulis.

Os meum aperui, et attraxi spiritum, * quia mandata tua desiderabam.

Aspice in me, et miserere mei, * secundùm judicium diligentium nomen tuum.

Gressus meos dirige secundùm eloquium tuum, * et non dominetur mei omnis injustitia.

Redime me à calumniis hominum, * ut custodiam mandata tua.

Faciem tuam illumina super servum tuum; * et doce me justificationes tuas.

Exitus aquarum deduxerunt oculi mei; * quia non custodierunt legem tuam.

Justus es, Domine, * et rectum judicium tuum.

Mandasti justitiam testimonia tua, * et veritatem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus, * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignitum eloquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescentulus sum ego, et contemptus, * justificationes tuas non sum oblitus.

Justitia tua, justitia in æternum; * et lex tua veritas.

Tribulatio et angustia invenerunt me: * mandata tua meditatio mea est.

Æquitas testimonia tua in æternum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

CLAMAVI in toto corde meo, exaudi me, Domine: * justificationes tuas requiram.

Clamavi ad te, salvum me fac, * ut custodiam mandata tua.

Præveni in maturitate, et clamavi, * quia in verba tua supersperavi.

Prævenerunt oculi mei ad te diluculò, * ut meditarer eloquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericordiam tuam, Domine; * et secundùm judicium tuum vivifica me.

Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Domine, * et omnes viæ tuæ veritas.

Initio cognovi de testimoniis tuis, * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitatem meam et eripe me: * quia legem tuam non sum oblitus.

Judica judicium meum, et redime me: * propter eloquium tuum vivifica me.

Longè à peccatoribus salus, * quia justificationes tuas non exquisierunt.

Misericordiæ tuæ multæ, Domine: * secundùm judicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur

me, et tribulant me : * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes, et tabescebam, * quia eloquia tua non custodierunt.

Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine : * in misericordia tua vivifica me.

Principium verborum tuorum veritas : * in æternum omnia judicia justitiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

Principes persecuti sunt me gratis, * et à verbis tuis formidavit cor meum.

Lætabor ego super eloquia tua, * sicut qui invenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui, et abominatus sum;* legem autem tuam dilexi.

Septies in die laudem dixi tibi, * super judicia justitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam, * et non est illis scandalum.

Expectabam Salutare tuum, Domine, * et mandata tua dilexi.

Custodivit anima mea testimonia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servavi mandata tua et testimonia tua, * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine, * juxta eloquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulatio mea in conspectu tuo : * secundùm eloquium tuum eripe me.

Eructabunt labia mea hymnum, * cùm docueris me justificationes tuas.

Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum, * quia omnia mandata tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me, * quoniam mandata tua elegi.

Concupivi Salutare tuum, Domine, * et lex tua meditatio mea est.

Vivet anima mea, et laudabit te : * et judicia tua adjuvabunt me.

Erravi sicut ovis quæ periit; * quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

Ant. Omnia mandata tua æquitas : pax multa diligentibus legem tuam, Domine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est charitas de corde puro,

et conscientiâ bonâ et fide non fictâ.

℟. *breve.* Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine. *Repet.* Clamavi. ℣. Justificationes tuas requiram. *Repet.* Clamavi. Gloria Patri. *Repet.* Clamavi.

℣. Clamavi ad te, salvum me fac;

℟. Ut custodiam mandata tua.

Oratio in proprio.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, Maria. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium. Gloria, *etc.*

Ant. 7. Dixit Dominus.

Psalmus 109.

Christus ad dexteram Dei sedens : ipsius generatio, regnum et sacerdotium.

Dixit Dominus Domino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, et non pœnitebit eum, * tu es Sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas; * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet, * propterea exaltabit caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. Fidelia.

Psalmus 110.

Laus Deo qui Ecclesiæ tot beneficia contulit.

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, * in consilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini; * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus; * et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in sæculum testamenti sui : *

virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium : * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in sæculum sæculi, * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo : * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus; * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum, * laudatio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus confirmata in sæculum sæculi.

Ant. 7. Qui timet Dominum.

PSALMUS 111.

Timor Domini gloria est et securitas justorum.

BEATUS vir qui timet Dominum, * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generatio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus; * et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis; * misericors, et miserator, et justus.

Jucundus homo, qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in judicio, * quia in æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus; * ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus, * non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispersit dedit pauperibus; justitia ejus manet in sæculum sæculi : * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet; * desiderium peccatorum peribit.

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.

Ant. 4. Sit nomen Domini.

PSALMUS 112.

Deus super omnia excelsus, et exaltans humiles.

LAUDATE, pueri, Dominum, * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini be-

nedictum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad casum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in cœlo et in terra?

Suscitans à terra inopem, * et de stercore erigens pauperem :

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in sæcula.

Ant. 1. Nos qui vivimus.

PSALMUS 113.

Dei potentia : ipse solus Deus; Idolorum vanitas.

In exitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de populo barbaro :

Facta est Judæa sanctificatio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit ; * Jordanis conversus est retrorsùm.

Montes exultaverunt ut arietes, * et colles sicut agni ovium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti ; * et tu Jordanis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut arietes, * et colles sicut agni ovium?

A facie Domini mota est terra, * à facie Dei Jacob :

Qui convertit petram in stagna aquarum, * et rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis; * sed nomini tuo da gloriam,

Super misericordia tua et veritate tua : * nequando dicant gentes : Ubi est Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo; * omnia quæcumque voluit, fecit.

Simulacra gentium argentum et aurum, * opera manuum hominum :

Os habent, et non loquentur; * oculos habent, et non videbunt:

Aures habent, et non audient; * nares habent, et non odorabunt :

Manus habent, et non palpabunt; pedes habent, et non ambulabunt; * non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui

faciunt ea, * et omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino; * adjutor eorum et protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino; * adjutor eorum et protector eorum est.

Qui timent Dominum, speraverunt in Domino; * adjutor eorum et protector eorum est.

Dominus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit domui Israël; * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum, * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos, * super vos, et super filios vestros.

Benedicti vos à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Domino; * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine: * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

Capitulum. Ephes. 1.

Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in cœlestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus in charitáte.

Hymnus.

Lucis Creator optime,
Lucem dierum proferens,
Primordiis lucis novæ,
Mundi parans originem.

Qui mane junctum vesperi,
Diem vocari præcipis:
Tetrum chaos illabitur,
Audi preces cum fletibus.

Ne mens gravata crimine,
Vitæ sit exul munere,
Dum nil perenne cogitat,
Seseque culpis illigat.

Cœlorum pulset intimum,
Vitale tollat præmium;
Vitemus omne noxium,
Purgemus omne pessimum.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu paraclito,

Regnans per omne sæculum.

Amen.

℣. In Deo laudabimur totâ die;

℟. Et in nomine tuo confitebimur in sæculum. *Ps.* 43.

CANT. B. M. VIRGINIS.

Luc. 1.

MAGNIFICAT * anima mea Dominum:

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo:

Quia respexit humilitatem Ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes:

Quia fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo; * dispersit superbos mente cordis sui:

Deposuit potentes de sede; * et exaltavit humiles:

Esurientes implevit bonis; * et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham et semini ejus in sæcula.

Antiphona et Oratio in proprio.

AD COMPLETOR.

Pater noster. Ave, María. Sancti Spiritûs, *etc.*

CONVERTE nos, Deus salutaris noster:

℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, *etc.*

Per annum et in Quadragesima.

Ant. 8. Miserere.

Temp. Pasch. Ant. 7. Eripuit nos Deus.

PSALMUS 4.

In Deo, non in divitiis, spes collocanda.

CUM invocarem exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere meî, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cùm clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite

peccare : * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ et sperate in Domino : * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultûs tui, Domine : * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam et requiescam :

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

PSALMUS 90.

Nil timendum iis qui ad Deum confugiunt : Angelorum custodiæ commissus homo.

QUI habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino : Susceptor meus es tu, et refugium meum : * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus :* non timebis à timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris ; * ab incursu, et dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, et decem millia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam, Tu es, Domine, spes mea : * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te, * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, * ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis, * et conculcábis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum; * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : cum ipso

sum in tribulatione ; * eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * et ostendam illi Salutare meum.

PSALMUS 133.

Ecclesia cultores Domini ad Dei gloriam hortatur.

ECCE nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, * in atriis domûs Dei nostri :

In noctibus extollite manus vestras in sancta,* et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserere meî, Domine, et exaudi orationem meam.

Ant. Eripuit nos Deus de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis suæ. Alleluia. *Coloss.* 1.

Per Annum.

HYMNUS.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persolvimus :
Pronoque, dum nox incipit,
Prosternimus vultu preces.

Quod longa peccavit dies,
Amarus expiet dolor ;
Somno gravatis ne nova
Infligat hostis vulnera.

Infestus usque circuit
Quærens leo quem devoret :
Umbra sub alarum tuos
Defende filios, Pater.

O quando lucescet tuus
Qui nescit occasum dies !
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem patria.

¶ Qui nos creavit, laus Patri ;
Laus, qui redemit, Filio ;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

In Quadragesima.

O SPLENDOR æterni Patris,
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lumine,
Mentis fugas caliginem ;

En solis abscessit jubar,
Noctisque succedunt vices :
Qui prosperum donas diem,
Da tuta noctis otia.

Si clausa torpent lumina,
Suspiret ad te mens vigil :
Potente, qui te diligunt,
Servos tuere dexterâ.

Tu, quos molesti corporis
Gravis retardat sarcina,
Fac mentis alis libero
Sursùm volatu tendere.
O spes salutis unica,
Votis adesto supplicum:
Defendequos mercatus es
Mercede fusi sanguinis.
Præsta, beata Trinitas;
Concede, simplex unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera.
Amen.

In omni Officio de Beata.

HYMNUS.

VIRGO Dei Genitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit viscera, factus homo.
HINC meritò dicent te sæcula cuncta beatam:
Hinc populi matrem te dominamque colunt.
SUSCIPE, quos pia plebs tibi pendere certat, honores:
Annue, sollicitâ quam prece poscit, opem.
GLORIA magna Patri: compar sit gloria nato:
Amborum tibi par, Spiritus alme, decus.
Amen.

Per annum, et temp. Pasch.

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMNES vos filii lucis estis, et filii diei: non sumus noctis neque tenebrarum: igitur non dormiamus sicut et cæteri, sed vigilemus et sobrii simus.

In Quadragesima.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SOBRII estote, et vigilate, quia adversarius vester diabolus, tanquam leo rugiens, circuit quærens quem devoret: cui resistite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

℟. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

℣. Redemisti me, Domine, Deus veritatis.

℟. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

℟. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. *Ps.* 30.

℣. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi:

℟. Sub umbra alarum tuarum protege me. *Ps.* 16.

Ad Nunc dimittis.

Per annum. Ant. 6. Sive vigilemus.

In Quadragesima. Ant. 1. Recogitabo tibi, Domine.

Tempore Paschali. Ant. 5. Alleluia.

In Ascensione Domini. Ant. 5. Alleluia.

In die Sancto Pentecostes. Ant. 6. Alleluia.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. 2.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, * secundùm verbum tuum in pace :

Quia viderunt oculi mei * Salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem gentium, * et gloriam plebis tuæ Israël.

Ant. Sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum Christo vivamus. 1. *Thess.* 5.

Ant. Recogitabo tibi, Domine, omnes annos meos in amaritudine animæ meæ. *Is.* 38.

Ant. Alleluia. Qui suscitavit Jesum. Alleluia; et nos cum Jesu suscitabit. Alleluia. 2. *Cor.* 4.

Ant. Alleluia. Omnis lingua confiteatur : Alleluia : Quia Dominus Jesus in gloria est Dei Patris. Alleluia, alleluia. *Philipp.* 2.

Ant. Alleluia. O quàm bonus et suavis est, Domine, (alleluia), Spiritus tuus in omnibus. Alleluia. *Sap.* 12.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

VISITA, quæsumus Domine, habitationem nostram, et omnes insidias inimici ab ea longè repelle : Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant; et benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

ANTIPHONÆ

DE BEATA.

In Adventu.

ALMA redemptoris Mater, quæ pervia cœli
Porta manes, et stella maris, succurre cadenti,
Surgere qui curat, populo : tu quæ genuisti,
Naturâ mirante, tuum

sanctum Genitorem :
Virgo priùs ac posteriùs, Gabrielis ab ore
Sumens illud Ave, peccatorum miserere.

℣. Deus in medio ejus :

℟. Non commovebitur. *Psal.* 45.

ORBMUS.

GRATIAM tuam, quæsumus Domine, mentibus nostris infunde; ut qui, Angelo nuntiante, Christi filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

A die Natalis Domini ad Præsentationem ejus inclusivè Ant. Alma *ut suprà.*

℣. Homo natus est in ea:

℟. Et ipse fundavit eam Altissimus. *Psal.* 86.

OREMUS.

DEUS, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecundâ, humano generi præmia præstitisti; tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum.

℟. Amen.

A crastino Præsentationis Domini ad Feriam III. majoris hebdomadæ.

AVE, Regina Cœlorum;
Ave, Domina Angelorum;
Salve, radix; salve, porta;
Ex qua mundo lux est orta;
Gaude, Virgo gloriosa,
Super omnes speciosa:
Vale, ô valdè decora;
Et pro nobis Christum exora.

℣. Elegit eam Dominus.

℟. In habitationem sibi. *Ps.* 131.

OREMUS.

CONCEDE, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium, ut qui sanctæ Dei genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tempore Paschali.

REGINA cœli, lætare. Alleluia.
Quia quem meruisti portare. Alleluia.
Resurrexit sicut dixit. Alleluia.
Ora pro nobis Deum. Alleluia.

℣. Circumdedisti me lætitiâ, Domine;

℟. Ut cantet tibi gloria mea. *Ps.* 29.

OREMUS.

Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum lætificare dignatus es, præsta, quæsumus, ut per ejus Genitricem Virginem Maríam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Per annum.

Salve, regina, mater misericordiæ, vita, dulcedo et spes nostra, salve; ad te clamamus exules filii Evæ, ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrymarum valle; Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende, ô clemens, ô pia, ô dulcis virgo María.

℣. Vultum tuum deprecabuntur

℟. Omnes divites plebis. *Psal.* 44.

OREMUS.

Omnipotens sempiterne Deus, qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus et animam, ut dignum filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu sancto cooperante, præparasti; da, ut cujus commemoratione lætamur, éjus piâ intercessione ab instantibus malis et à morte perpetua liberemur. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

FERIA SECUNDA
AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum, qui prior dilexit nos;* Venite, adoremus. 1. *Joan.* 4.

Psalmus Venite, *p.* 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. Omnia.

PSALMUS 103.

Deus ab opificio et providentia celebratur.

Benedic, anima mea, Domino: * Domine Deus meus magnificatus es vehementer.

Confessionem et decorem induisti,* amictus lumine sicut vestimento.

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superiora ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ambulas super pennas ventorum;

Qui facis angelos tuos, spiritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitatem suam; * non inclinabitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus; * super montes stabunt aquæ :

Ab increpatione tua fugient; * à voce tonitrui tui formidabunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi * in locum quem fundasti eis.

Terminum posuisti quem non transgredientur; * neque convertentur operire terram.

Qui emittis fontes in convallibus : * inter medium montium pertransibunt aquæ.

Potabunt omnes bestiæ agri; * expectabunt onagri in siti sua :

Super ea volucres cœli habitabunt; * de medio petrarum dabunt voces.

Rigans montes de superioribus suis; * de fructu operum tuorum satiabitur terra :

Producens fœnum jumentis, * et herbam servituti hominum :

Ut educas panem de terra, * et vinum lætificet cor hominis.

Ut exhilaret faciem in oleo, * et panis cor hominis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, et cedri Libani quas plantavit; * illic passeres nidificabunt.

Herodii domus dux est eorum : * montes excelsi cervis, petra refugium herinaciis.

Fecit lunam in tempora : * sol cognovit occasum suum.

Posuisti tenebras et facta est nox : * in ipsa pertransibunt omnes bestiæ sylvæ.

Catuli leonum rugientes, ut rapiant, * et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregati sunt; * et in cubilibus suis collocabuntur.

Exibit homo ad opus suum, * ad operationem suam usque ad vesperam.

Divisio Psalmi 103.

QUAM magnificata sunt opera tua, Domine! * omnia in sapientia fecisti : impleta est terra possessione tuâ :

Hoc mare magnum, et spatiosum manibus; * illic reptilia, quorum non est numerus.

Animalia pusilla cum magnis; * illic naves pertransibunt.

Draco iste quem formasti ad illudendum ei : * omnia à te expectant, ut des illis escam in tempore.

Dante te illis, colligent; * aperiente te manum tuam, omnia implebuntur bonitate;

Avertente autem te faciem, turbabuntur; * auferes spiritum eorum, et deficient, et in pulverem suum revertentur.

Emittes Spiritum tuum, et creabuntur; * et renovabis faciem terræ.

Altera Divisio Psal. 103.

Sit gloria Domini in sæculum : * lætabitur Dominus in operibus suis.

Qui respicit terram, et facit eam tremere; * qui tangit montes, et fumigant.

Cantabo Domino in vita mea : * psallam Deo meo quamdiu sum.

Jucundum sit ei eloquium meum : * ego verò delectabor in Domino.

Deficiant peccatores à terra, et iniqui, ita ut non sint; * benedic, anima mea, Domino.

Ant. Omnia in sapientia fecisti, Domine : impleta est terra possessione tuâ.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. Mementote.

Psalmus 104.

Beneficia Israëlitis collata enumerantur.

Confitemini Domino, et invocate nomen ejus; * annuntiate inter gentes opera ejus.

Cantate ei et psallite ei, * narrate omnia mirabilia ejus.

Laudamini in nomine sancto ejus; * lætetur cor quærentium Dominum.

Quærite Dominum, et confirmamini; * quærite faciem ejus semper.

Mementote mirabilium ejus quæ fecit; * prodigia ejus, et judicia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus; * filii Jacob, electi ejus.

Ipse Dominus Deus noster; * in universa terra judicia ejus.

Memor fuit in sæculum testamenti sui; * verbi quod mandavit in mille generationes:

Quod disposuit ad Abraham, * et juramenti sui ad Isaac.

Et statuit illud Jacob in præceptum; * et Israël in testamentum æternum,

Dicens: Tibi dabo terram Chanaan, * funiculum hæreditatis vestræ;

Cùm essent numero brevi, * paucissimi et incolæ ejus:

Et pertransierunt de gente in gentem, * et de regno ad populum alterum.

Non reliquit hominem nocere eis, * et corripuit pro eis reges:

Nolite tangere christos meos, * et in prophetis meis nolite malignari.

Divisio Psalmi 104.

Vocavit (Dominus) famem super terram; * et omne firmamentum panis contrivit.

Misit ante eos virum: * in servum venundatus est Joseph.

Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus, * donec veniret verbum ejus;

Eloquium Domini inflammavit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populorum, et dimisit eum.

Constituit eum dominum domûs suæ, * et principem omnis possessionis suæ.

Ut erudiret principes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudentiam doceret.

Et intravit Israël in Ægyptum, * et Jacob accola fuit in terra Cham.

Et auxit populum suum vehementer; * et firmavit eum super inimicos ejus.

Convertit cor eorum, ut odirent populum ejus, * et dolum facerent in servos ejus.

Altera Divisio Psal. 104.

Misit (Dominus) Moysen servum suum. * Aaron quem elegit ipsum:

Posuit in eis verba signorum suorum, * et prodigiorum in terra Cham.

Misit tenebras, et obscuravit: * et non exacerbavit sermones suos.

Convertit aquas eorum in sanguinem; * et occidit pisces eorum.

Edidit terra eorum ranas * in penetralibus regum ipsorum.

Dixit, et venit cœnomyia et cinifes * in omnibus finibus eorum.

Posuit pluvias eorum grandinem; * ignem comburentem in terra ipsorum.

Et percussit vineas eorum, et ficulneas eorum;* et contrivit lignum finium eorum :

Dixit, et venit locusta et bruchus, * cujus non erat numerus ;

Et comedit omne fœnum in terra eorum, * et comedit omnem fructum terræ eorum.

Et percussit omne primogenitum in terra eorum, * primitias omnis laboris eorum.

Et eduxit eos cum argento et auro : * et non erat in tribubus eorum infirmus.

Lætata est Ægyptus in profectione eorum :* quia incubuit timor eorum super eos.

Expandit nubem in protectionem eorum : * et ignem ut luceret eis per noctem.

Petierunt, et venit coturnix : * et pane cœli saturavit eos.

Dirupit petram, et fluxerunt aquæ; * abierunt in sicco flumina :

Quoniam memor fuit verbi sancti sui, * quod habuit ad Abraham puerum suum :

Et eduxit populum suum in exultatione, * et electos suos in lætitia;

Et dedit illis regiones gentium; * et labores populorum possederunt :

Ut custodiant justificationes ejus, * et legem ejus requirant,

Ant. Mementote mirabilium ejus quæ fecit, prodigia ejus, et judicia oris ejus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. Visita nos.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei : Judæorum ingratus animus.

CONFITEMINI Domino, quoniam bonus : * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Quis loquetur potentias Domini, * auditas faciet omnes laudes ejus?

Beati qui custodiunt judicium, * et faciunt justitiam in omni tempore.

Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui : * visita nos in salutari tuo;

Ad videndum in bonitate electorum tuorum, ad lætandum in lætitia gentis tuæ; * ut lauderis cum hæreditate tua.

Divisio Psalmi 105.

PECCAVIMUS cum patribus nostris; * injustè

egimus, iniquitatem fecimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua : * non fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ,

Et irritaverunt ascendentes in mare, * mare Rubrum;

Et salvavit eos propter nomen suum; * ut notam faceret potentiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, et exsiccatum est;* et deduxit eos in abyssis sicut in deserto :

Et salvavit eos de manu odientium, * et redemit eos de manu inimici :

Et operuit aqua tribulantes eos; * unus ex eis non remansit.

Et crediderunt verbis ejus; * et laudaverunt laudem ejus.

Citò fecerunt, obliti sunt operum ejus, * et non sustinuerunt consilium ejus.

Et concupierunt concupiscentiam in deserto;* et tentaverunt Deum in inaquoso.

Et dedit eis petitionem ipsorum; * et misit saturitatem in animas eorum.

Et irritaverunt Moysen in castris; * Aaron sanctum Domini.

Aperta est terra, et deglutivit Dathan, * et operuit super congregationem Abiron.

Et exarsit ignis in synagoga eorum; * flamma combussit peccatores.

Et fecerunt vitulum in Horeb; * et adoraverunt sculptile.

Et mutaverunt gloriam suam * in similitudinem vituli comedentis fœnum.

Obliti sunt Deum qui salvavit eos, * qui fecit magnalia in Ægypto, mirabilia in terra Cham, terribilia in mari Rubro.

Et dixit ut disperderet eos; * si non Moyses electus ejus stetisset in confractione, in conspectu ejus,

Ut averteret iram ejus, ne disperderet eos : * et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem.

Non crediderunt verbo ejus, et murmuraverunt in tabernaculis suis : * non exaudierunt vocem Domini.

Et elevavit manum suam super eos, * ut prosterneret eos in deserto;

Et ut dejiceret semen eorum in nationibus, * et dispergeret eos in regio-

nibus.

Et initiati sunt Beelphegor : * et comederunt sacrificia mortuorum.

Et irritaverunt eum in adinventionibus suis : * et multiplicata est in eis ruina.

Et stetit Phinees, et placavit ; * et cessavit quassatio.

Et reputatum est ei in justitiam, * in generationem et generationem usque in sempiternum.

Et irritaverunt eum ad aquas contradictionis : * et vexatus est Moyses propter eos,

Quia exacerbaverunt spiritum ejus ; * et distinxit in labiis suis.

Altera Divisio Ps. 105.

Non disperdiderunt gentes, * quas dixit Dominus illis.

Et commixti sunt inter gentes, et didicerunt opera eorum, et servierunt sculptilibus eorum ; * et factum est illis in scandalum.

Et immolaverunt filios suos * et filias suas dæmoniis.

Et effuderunt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum, * quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan.

Et infecta est terra in sanguinibus, et contaminata est in operibus eorum ; * et fornicati sunt in adinventionibus suis.

Et iratus est furore Dominus in populum suum ; * et abominatus est hæreditatem suam.

Et tradidit eos in manus gentium ; * et dominati sunt eorum, qui oderunt eos.

Et tribulaverunt eos inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum : * sæpè liberavit eos.

Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo, * et humiliati sunt in iniquitatibus suis.

Et vidit cùm tribularentur, * et audivit orationem eorum :

Et memor fuit testamenti sui ; * et pœnituit eum secundùm multitudinem misericordiæ suæ.

Et dedit eos in misericordias, * in conspectu omnium qui ceperant eos.

Salvos nos fac, Domine, Deus noster ; * et congrega nos de nationibus :

Ut confiteamur nomini sancto tuo, * et gloriemur in laude tua.

Benedictus Dominus Deus Israël à sæculo, et usque in sæculum;* et dicet omnis populus: Fiat, fiat.

Ant. Visita nos in salutari tuo, Domine, ad videndum in bonitate electorum tuorum.

℣. Exultabit cor meum in salutari tuo.

℟. Cantabo Domino qui bona tribuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutorium meum, *etc.*

Ant. 5. Bonum est.

Psalmus 91.

Deus magnificus, justus vindex, ideò collaudandus.

Bonum est confiteri Domino:* et psallere nomini tuo, Altissime,

Ad annuntiandum manè misericordiam tuam,* et veritatem tuam per noctem,

In decachordo, psalterio, * cum cantico, in cithara,

Quia delectasti me, Domine, in factura tua:* et in operibus manuum tuarum exultabo.

Quàm magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Vir insipiens non cognoscet; * et stultus non intelliget hæc.

Cùm exorti fuerint peccatores sicut fœnum:* et apparuerint omnes qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in sæculum sæculi :* tu autem Altissimus in æternum, Domine.

Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt; * et dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericordia uberi :

Et despexit oculus meus inimicos meos : * et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus ut palma florebit;* sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini,* in atriis domûs Dei nostri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi : * et benè patientes erunt, ut annuntient.

Quoniam rectus Dominus Deus noster,* et non est iniquitas in eo.

Ant. Bonum est psal-

lere nomini tuo, Altissime, ad annuntiandum manè misericordiam tuam.

Ant. 8. Bonus Dominus.

PSALMUS 135.

Deus mirabilis : ejus in suos providentia.

CONFITEMINI Domino, quoniam bonus,* quoniam in æternum misericordia ejus.

Confitemini Deo deorum, * quoniam in æternum misericordia ejus.

Confitemini Domino dominorum, * quoniam in æternum misericordia ejus.

Qui facit mirabilia magna solus, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui fecit cœlos in intellectu,* quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui firmavit terram super aquas, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui fecit luminaria magna, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Solem in potestatem diei, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Lunam et stellas in potestatem noctis, * quoniam in æternum misericordia ejus.

Ant. Bonus Dominus, in æternum misericordia ejus.

Ant. 4. Dominus.

Divisio Psalmi 135.

(CONFITEMINI Domino, quoniam bonus, * quoniam in æternum misericordia ejus :)

Qui percussit Ægyptum cum primogenitis eorum, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui eduxit Israël de medio eorum, * quoniam in æternum misericordia ejus :

In manu potenti, et brachio excelso, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui divisit mare rubrum in divisiones: * quoniam in æternum misericordia ejus.

Et eduxit Israël per medium ejus, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Et excussit Pharaonem et virtutem ejus in mari Rubro, * quoniam in æternum misericordia ejus.

Qui traduxit populum

suum per desertum, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui percussit reges magnos, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Et occidit reges fortes,* quoniam in æternum misericordia ejus :

Sehon regem Amorrhæorum, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Et Og regem Basan, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Et dedit terram eorum hæreditatem, * quoniam in æternum misericordia ejus :

Hæreditatem Israël servo suo,* quoniam in æternum misericordia ejus :

Quia in humilitate nostra memor fuit nostri; * quoniam in æternum misericordia ejus :

Et redemit nos ab inimicis nostris,* quoniam in æternum misericordia ejus :

Qui dat escam omni carni, *quoniam in æternum misericordia ejus.

Confitemini Deo cœli* quoniam in æternum misericordia ejus.

Confitemini Domino dominorum, * quoniam in æternum misericordia ejus.

Ant. Dominus in humilitate nostra memor fuit nostri, et redemit nos ab inimicis nostris.

In feriis.

Ant. 7. Quis similis tui.

CANTICUM MOYSIS.
Exod. 15.

CANTEMUS Domino; gloriosè enim magnificatus est,*equum et ascensorem dejecit in mare.

Fortitudo mea et laus mea Dominus,* et factus est mihi in salutem.

Iste Deus meus, et glorificabo eum;* Deus patris mei, et exaltabo eum.

Dominus quasi vir pugnator, Omnipotens, nomen ejus; * currus Pharaonis et exercitum ejus projecit in mare.

Electi principes ejus submersi sunt in mari Rubro, abyssi operuerunt eos; * descenderunt in profundum quasi lapis.

Dextera tua, Domine, magnificata est in fortitudine; dextera tua, Domine, percussit inimicum; * et in multitudine gloriæ tuæ deposuisti adversarios tuos.

Misisti iram tuam quæ

devoravit eos sicut stipulam,* et in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregatæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus: Persequar et comprehendam;* dividam spolia, implebitur anima mea.

Evaginabo gladium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spiritus tuus, et operuit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.

Quis similis tuî in fortibus, Domine? * quis similis tuî, magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia?

Extendisti manum tuam, et devoravit eos terra; * dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti:

Et portasti eum in fortitudine tua * ad habitaculum sanctum tuum.

Ascenderunt populi, et irati sunt, * dolores obtinuerunt habitatores Philisthiim.

Tunc conturbati sunt principes Edon, robustos Moab obtinuit tremor; * obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido et pavor, * in magnitudine brachii tui.

Fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus tuus, Domine; * donec pertranseat populus tuus iste quem possedisti.

Introduces eos, et plantabis in monte hæreditatis tuæ, * firmissimo habitaculo tuo quod operatus es, Domine,

Sanctuarium tuum, Domine, quod firmaverunt manus tuæ: * Dominus regnabit in æternum, et ultrà:

Ingressus est enim eques Pharao cum curribus et equitibus ejus in mare, * et reduxit super eos Dominus aquas maris;

Filii autem Israël ambulaverunt per siccum * in medio ejus.

Ant. Quis similis tuî, Domine, magnificus in sanctitate, faciens mirabilia?

In festis et tempore Paschali.

CANTICUM.

Eccl. 39.

Collaudate canticum,* et benedicite Domi-

num in operibus suis.

Date nomini ejus magnificentiam, * et confitemini illi in voce labiorum vestrorum, et in canticis labiorum, et citharis ;

Et sic dicetis in confessione : * Opera Domini universa bona valdè.

In verbo ejus stetit aqua sicut congeries : * et in sermone oris illius sicut exceptoria aquarum ;

Quoniam in præcepto ipsius placor fit, * et non est minoratio in salute ipsius.

Opera omnis carnis coram illo, * et non est quidquam absconditum ab oculis ejus.

A sæculo usque in sæculum respicit, * et nihil est mirabile in conspectu ejus.

Ant. 1. Laudate Dominum.

Psalmus 134.

Israël beneficiis cumulatus: Idolorum vanitas.

Laudate nomen Domini, * laudate, servi, Dominum :

Qui statis in domo Domini, * in atriis domûs Dei nostri.

Laudate Dominum, quia bonus Dominus; * psallite nomini ejus, quoniam suave.

Quoniam Jacob elegit sibi Dominus, * Israël in possessionem sibi.

Quia ego cognovi quòd magnus est Dominus, * et Deus noster præ omnibus diis.

Omnia quæcumque voluit, Dominus fecit, in cœlo, et in terra, * in mari, et in omnibus abyssis.

Educens nubes ab extremo terræ, * fulgura in pluviam fecit :

Qui producit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogenita Ægypti ab homine usque ad pecus :

Et misit signa et prodigia in medio tuî, Ægypte; * in Pharaonem et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occidit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæorum, et Og regem Basan, * et omnia regna Chanaan.

Et dedit terram eorum hæreditatem, * hæreditatem Israël populo suo.

Domine, nomen tuum in æternum : * Domine, memoriale tuum in generationem et generationem :

Quia judicabit Dominus populum suum, * et in servis suis deprecabitur.

Simulacra gentium argentum et aurum, *opera manuum hominum.

Os habent, et non loquentur; * oculos habent et non videbunt:

Aures habent, et non audient; * neque enim est spiritus in ore ipsorum.

Similes illis fiant qui faciunt ea, * et omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël, benedicite Domino: * domus Aaron, benedicite Domino.

Domus Levi, benedicite Domino: * qui timetis Dominum, benedicite Domino.

Benedictus Dominus ex Sion, * qui habitat in Jerusalem.

Ant. Laudate Dominum, psallite nomini ejus, quoniam elegit Israël in possessionem sibi.

Capitulum. Prov. 8.

Ego diligentes me diligo: et qui manè vigilant ad me, invenient me.

℣. Repleti sumus manè misericordiâ tuâ, Domine;

℟. Et exultavimus et delectati sumus. *Ps.* 89.

Canticum Benedictus, *habetur in laudibus Dominicalibus.*

Ant. 1. Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitavit et fecit redemptionem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces quando dicuntur et suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium meum, etc.

Hymnus, Jam lucis orto sidere, etc.

Ant. 3. Quid est homo.

PSALMUS 8.

Christi gloria et potestas.

Domine, Dominus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum; * lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd

memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulominùs ab Angelis, glorià et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas, insuper et pecora campi;

Volucres cœli, et pisces maris,* qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra.

PSALMUS 76.

Consolatio spiritualis ex operibus Dei sumpta.

VOCE meâ ad Dominum clamavi, * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulationis meæ Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum;* et non sum deceptus.

Renuit consolari anima mea;*memor fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus sum; et defecit spiritus meus.

Anticipaverunt vigilias oculi mei;*turbatus sum, et non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos;* et annos æternos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo;* et exercitabar, et scopebam spiritum meum.

Numquid in æternum projiciet Deus? * aut non apponet ut complacitior sit adhuc?

Aut in finem misericordiam suam abscindet, * à generatione in generationem?

Aut obliviscetur misereri Deus? * aut continebit in ira sua misericordias suas?

Et dixi: Nunc cœpi:* hæc mutatio dexteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEMOR fui operum Domini; * quia memor ero ab initio mirabilium tuorum;

Et meditabor in omnibus operibus tuis, * et in adinventionibus tuis exercebor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabilia.

Notam fecisti in populis virtutem tuam; * redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Jacob et Joseph.

Viderunt te aquæ, Deus, viderunt te aquæ; * et ti-

muerunt, et turbatæ sunt abyssi.

Multitudo sonitûs aquarum; * vocem dederunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt: * vox tonitrui tui in rota.

Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ; * commota est et contremuit terra.

In mari via tua, et semitæ tuæ in aquis multis; * vestigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves populum tuum * in manu Moysi et Aaron.

Ant. Quid est homo, Domine, quòd memor es ejus; aut filius hominis quoniam visitas eum?

Capitulum, ℟. breve et Preces, quando dicuntur, habentur post Completor. Sabbati, et sic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus, in adjutorium meum, *etc.*

Hymnus, O fons amoris.

Ant. 2. Annuntiate.

PSALMUS 24.

Justi oppressi, et opem poscentis, humilis oratio.

Ad te, Domine, levavi animam meam: * Deus meus, in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimici mei: * etenim universi qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes * supervacuè.

Vias tuas, Domine, demonstra mihi, * et semitas tuas edoce me.

Dirige me in veritate tua, et doce me; * quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui totâ die.

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, * et misericordiarum tuarum quæ à sæculo sunt.

Delicta juventutis meæ et ignorantias meas * ne memineris.

Secundùm misericordiam tuam memento mei tu * propter bonitatem tuam, Domine.

Dulcis et rectus Dominus; * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Diriget mansuetos in judicio; * docebit mites vias suas.

Universæ viæ Domini misericordia et veritas * requirentibus testamentum ejus et testimonia

ejus.

Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo; * multùm est enim.

Divisio Psalmi 24.

Quis est homo qui timet Dominum? * legem statuit ei in via quam elegit.

Anima ejus in bonis demorabitur, * et semen ejus hæreditabit terram.

Firmamentum est Dominus timentibus eum, * et testamentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum, * quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.

Respice in me, et miserere meî, * quia unicus et pauper sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt; * de necessitatibus meis erue me.

Vide humilitatem meam, et laborem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt, * et odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam, et erue me: * non erubescam, quoniam speravi in te.

Innocentes et recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Libera, Deus, Israël * ex omnibus tribulationibus suis.

PSALMUS 95.

Ecclesiæ, pro Christi adventu, Canticum.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus; * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus, * in omnibus populis mirabilia ejus;

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis; * terribilis est super omnes deos:

Quoniam omnes dii gentium dæmonia; * Dominus autem cœlos fecit.

Confessio et pulchritudo in conspectu ejus, * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino, patriæ gentium, afferte Domino gloriam et honorem; * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus; * ado-

rate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie ejus universa terra : * dicite in gentibus quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur : * judicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli et exultet terra, commoveatur mare et plenitudo ejus: * gaudebunt campi, et omnia quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum à facie Domini, quia venit; * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate, * et populos in veritate sua.

Ant. Annuntiate inter gentes gloriam Domini, in omnibus populis mirabilia ejus.

Capitulum. Ephes. 5.

Estote imitatores Dei, sicut filii charissimi; et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitátis.

℟. *breve.* Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi? *Repet.* Quid retribuam. ℣. Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus. *Repet.* Quid retribuam. Gloria Patri. *Repet.* Quid retribuam.

℣. Tibi, Domine, sacrificabo hostiam laudis,

℟. Et nomen Domini invocabo. *Ps.* 115.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD SEXTAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus, in adjutorium meum intende, *etc.*

Hymnus, Jam solis.

Ant. 2. Elegit.

Psalmus 46.

Laudatur Deus, quòd omnes gentes in unum Christi regnum coëant.

Omnes gentes, plaudite manibus, * jubilate Deo in voce exultationis.

Quoniam Dominus excelsus, terribilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjecit populos nobis, * et gentes sub pedibus nostris.

Elegit nobis hæreditatem suam, * speciem Jacob quam dilexit.

Ascendit Deus in jubilo, * et Dominus in voce tubæ.

Psallite Deo nostro, psallite; * psallite Regi nostro, psallite.

Quoniam rex omnis terræ Deus: * psallite sapienter.

Regnabit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham; * quoniam dii fortes terræ vehementer elevati sunt.

PSALMUS 97.

Christus celebrandus, qui se omnibus sit exhibiturus, et orbem judicaturus.

CANTATE Domino canticum novum; * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum; * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiæ suæ, * et veritatis suæ domui Israël.

Viderunt omnes termini terræ * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo, omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara et voce psalmi; * in tubis ductilibus, et voce tubæ corneæ.

Jubilate in conspectu regis Domini: * moveatur mare et plenitudo ejus; orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt à conspectu Domini, * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et populos in æquitate.

PSALMUS 98.

Christi potestas: ejus vestigia adoranda: exempla patrum.

DOMINUS regnavit, irascantur populi; * qui sedet super Cherubim, moveatur terra.

Dominus in Sion magnus, * et excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo magno, quoniam terribile et sanctum est: * et honor regis judicium diligit.

Tu parasti directiones: * judicium et justitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dominum Deum nostrum, * et adorate scabellum pedum

ejus, quoniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdotibus ejus, * et Samuel inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocabant Dominum, et ipse exaudiebat eos; * in columna nubis loquebatur ad eos.

Custodiebant testimonia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Domine Deus noster, tu exaudiebas eos: * Deus, tu propitius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiones eorum.

Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate in monte sancto ejus, * quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Ant. Elegit nobis hæreditatem suam quam dilexit Dominus.

Capitulum. Rom. 8.

Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quòd sumus filii Dei. Si autem filii et hæredes, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi.

℟. *breve.* Confiteantur Domino misericordiæ ejus. *Repet.* Confiteantur. ℣. Et mirabilia ejus filiis hominum. *Repet.* Confiteantur. Gloria Patri. *Repet.* Confiteantur. *Ps.* 106. ℣. Quomodò miseretur Pater filiorum. ℟. Misertus est Dominus timentibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD NONAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus, in adjutorium meum intende, *etc.*

Hymnus, Labente jam solis.

Ant. 1. In voluntate tua.

Psalmus 52.

Impiorum infinitus numerus: adventus Christi exoptatur.

Dixit insipiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus: * non est qui faciat bonum.

Deus de cœlo prospexit súper filios hominum, * ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt, * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocaverunt : * illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent : * confusi sunt, quoniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutare Israël? * cùm converterit Deus captivitatem plebis suæ, exultabit Jacob, et lætabitur Israël.

PSALMUS 72.

Improbi in hac vita felices : probi quòd sua quemque præmia maneant, consolatione levantur.

QUAM bonus Israël Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effusi sunt gressus mei;

Quia zelavi super iniquos, * pacem peccatorum videns;

Quia non est respectus morti eorum, * et firmamentum in plaga eorum;

In labore hominum non unt, * et cum hominibus non flagellabuntur.

Ideò tenuit eos superbia; * operti sunt iniquitate et impietate suâ.

Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum; * transierunt in affectum cordis.

Cogitaverunt et locuti sunt nequitiam, * iniquitatem in excelso locuti sunt.

Posuerunt in cœlum os suum, * et lingua eorum transivit in terra.

Ideò convertetur populus meus hîc; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixerunt : Quomodò scit Deus? * et, si est scientia in Excelso.

Ecce ipsi peccatores, et abundantes in sæculo, * obtinuerunt divitias.

Et dixi : Ergo sine causa justificavi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas.

Et fui flagellatus totâ die, * et castigatio mea in matutinis.

Si dicebam : Narrabo sic : * ecce nationem filiorum tuorum reprobavi.

Existimabam ut cognoscerem hoc : * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuarium Dei, * et intelligam in novissimis eorum.

Verumtamen propter dolos posuisti eis; * dejecisti eos, dum allevarentur.

Quomodò facti sunt in desolationem, subitò defecerunt? * perierunt propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgentium, Domine, * in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.

Quia inflammatum est cor meum, et renes mei commutati sunt; * et ego ad nihilum redactus sum, et nescivi.

Ut jumentum factus sum apud te, * et ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TENUISTI [Domine] manum dexteram meam, et in voluntate tua deduxisti me, * et cum gloria suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid volui super terram?

Defecit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in æternum.

Quia ecce qui elongant se à te, peribunt; * perdidisti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærere Deo bonum est, * ponere in Domino Deo spem meam:

Ut annuntiem omnes prædicationes tuas * in portis filiæ Sion.

Ant. In voluntate tua deduxisti me, Domine, et cum gloria suscepisti me.

Capitulum. 2. Thess. 1.

DIGNETUR vos vocatione suâ Deus noster, et impleat omnem voluntatem bonitatis, et opus fidei in virtute, ut clarificetur nomen Domini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo.

℟. *breve.* Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Repet. Doce me. ℣. Spiritus tuus bonus deducet me. *Repet.* Doce me. Gloria Patri. *Repet.* Doce me. *Psal.* 142.

℣. In Deo salutare meum, et gloria mea.

℟. Deus auxilii mei, et spes mea in Deo est. *Psal.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur post Completorium Sabbati.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus, in adjutorium meum intende, *etc.*

Ant. 2. Convertere.

PSALMUS 114.

Christus, mortis Victor.

DILEXI, quoniam exaudiet Dominus * vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi, * et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis, * et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni, * et nomen Domini invocavi.

O Domine, libera animam meam : * misericors Dominus, et justus, et Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus; * humiliatus sum, et liberavit me.

Convertere, anima mea, in requiem tuam; * quia Dominus benefecit tibi;

Quia eripuit animam meam de morte, * oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.

Placebo Domino * in regione vivorum.

Ant. Convertere anima mea, in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi.

Ant. 8. Levavi.

PSALMUS 120.

Deus Ecclesiæ custos.

LEVAVI oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet, * qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Levavi oculos meos in montes, auxilium meum à Domino.

Ant. 1. Adjutorium nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ, à periculis ereptæ, gratiarum actio.

NISI quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israël : * nisi quia Dominus erat in nobis.

Cùm exurgerent homines in nos, * fortè vivos deglutissent nos;

Cùm irasceretur furor eorum in nos, * forsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransivit anima nostra, * forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

Benedictus Dominus, * qui non dedit nos in captionem dentibus eorum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de laqueo venantium.

Laqueus contritus est, * et nos liberati sumus.

Adjutorium nostrum in nomine Domini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 5. Magnificavit.

PSALMUS 125.

Apostolorum Martyrumque labores et patientia.

In convertendo Dominus captivitatem Sion, * facti sumus sicut consolati.

Tunc repletum est gaudio os nostrum, * et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificavit Dominus facere cum eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Domine, captivitatem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, * portantes manipulos suos.

Ant. Magnificavit Dominus facere nobiscum: facti sumus lætantes.

Ant. 6. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Flebilis captivi populi querimonia.

Super flumina Babylonis, illic sedimus et flevimus, * cùm recordaremur Sion.

In salicibus in medio ejus, * suspendimus organa nostra:

Quia illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos; * verba cantionum:

Et qui abduxerunt nos, * Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

Quomodò cantabimus canticum Domini * in terra aliena?

Si oblitus fuero tuî, Jerusalem, * oblivioni detur dextera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, * si non meminero tuî;

Si non proposuero Jerusalem * in principio lætitiæ meæ.

Memor esto, Domine, filiorum Edom, * in die Jerusalem.

Qui dicunt: Exinanite, exinanite * usque ad fundamentum in ea.

Filia Babylonis misera; * beatus qui retribuet tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.

Beatus qui tenebit, * et allidet parvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non proposuero Jerusalem in principio lætitiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUNC non videntes, creditis: credentes autem exultabitis lætitiâ inenarrabili et glorificatâ; reportantes finem fidei vestræ, salutem animárum.

HYMNUS.

IMMENSE cœli conditor
Qui mixta ne confunderent,
Aquæ fluenta dividens,
Cœlum dedisti limitem;
Firmans locum cœlestibus
Simulque terræ rivulis;
Ut unda flammas temperet,
Terræ solum ne dissipent:
Infunde nunc piissime,
Donum perennis gratiæ;
Fraudis novæ ne casibus
Nos error atterat vetus.
Lucem fides inveniat,
Sic luminis jubar ferat,
Ut vana cuncta terreat,
Hanc falsa nulla comprimant.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu paraclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Ad te, Domine, clamavi totâ die;

℟. Lætifica animam servi tuî. *Psal.* 85.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Magnificat anima mea Dominum; et exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETOR.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Converte nos, *etc.* Deus, in adjutorium, *etc.*

Ant. 2. Justum.

PSALMUS 6.

Oratio pænitentis, Dei misericordiam implorantis.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me.

Miserere meî, Domine, quoniam infirmus sum;* sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valdè; * sed tu, Domine, usquequò?

Convertere, Domine, et eripe animam meam; * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tuî:* in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum; * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus; * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite à me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletûs mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam:* Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei:* convertantur et erubescant valdè velociter.

Psalmus 7.

Salus justos manet; malos, interitus.

Domine, Deus meus, in te speravi: * salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera me.

Nequando rapiat ut leo animam meam, * dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

Domine, Deus meus, si feci istud, * si est iniquitas in manibus meis:

Si reddidi retribuentibus mihi mala, * decidam meritò ab inimicis meis inanis:

Persequatur inimicus animam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et gloriam meam in pulverem deducat.

Exurge, Domine, in ira tua: * et exaltare in finibus inimicorum meorum.

Et exurge, Domine, Deus meus, in præcepto quod mandasti: * et synagoga populorum circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere: * Dominus judicat populos.

Judica me, Domine, secundùm justitiam meam, * et secundùm innocentiam meam super me.

Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutorium meum à Domino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

Deus, judex justus, fortis et patiens : * nunquid irascitur per singulos dies?

Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit : * arcum suum tetendit, et paravit illum :

Et in eo paravit vasa mortis; * sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturiit injustitiam; * concepit dolorem, et peperit iniquitatem.

Lacum aperuit, et effodit eum; * et incidit in foveam quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus; * et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.

Confitebor Domino secundùm justitiam ejus : * et psallam nomini Domini Altissimi.

Ant. Justum adjutorium meum à Domino, qui salvos facit rectos corde.

Hymnus, Capitulum, ℟. *brev. Ant. ad* Nunc dimittis, *et Preces quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA,

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum pacis et dilectionis, * Venite, adoremus. 2. *Cor.* 13.

Psal. Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * et operatur justitiam;

Qui loquitur veritatem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversùs proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus ma-

lignus : * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit; * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movebitur in æternum.

PSALMUS 18.

Deus, tùm ex operibus, tùm ex sanctitate legis, cognitus.

COELI enarrant gloriam Dei, * et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones, * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum, * et in fines *orbis* terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum : * et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egressio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEX Domini immaculata, convertens animas : * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi; * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multùm, * et dulciora super mel et favum.

Etenim servus tuus custodit ea; * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, * et ab alienis parce servo tuo.

Si meî non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, * et emundabor à delicto maximo.

Et erunt ut complaceant eloquia oris mei * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine, adjutor meus, * et redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in monte sancto tuo, Domi-

ne? qui operatur justitiam nec fecit proximo suo malum. *Ps.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. Non proponebam.

Psalmus 71.

Christi regnum pacificum, amplum, felixque.

Deus, judicium tuum Regi da, * et justitiam tuam filio Regis.

Judicare populum tuum in justitia, * et pauperes tuos in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, * et colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, et salvos faciet filios pauperum; * et humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole et ante lunam, * in generatione et generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus, * et sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis, * donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare, * et à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes, * et inimici ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

Reges Tharsis et insulæ munera offerent; * reges Arabum et Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes servient ei:

Quia liberabit pauperem à potente; * et pauperem cui non erat adjutor.

Parcet pauperi et inopi, * et animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris et iniquitate redimet animas eorum; * et honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiæ, et adorabunt de ipso semper; * totâ die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus; * et florebunt de civitate sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula; * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ, *

omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israël, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum; * et replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Benè vivendi forma: fugiendi mali.

MISERICORDIAM et judicium * cantabo tibi, Domine.

Psallam, et intelligam in via immaculata, * quando venies ad me.

Perambulabam in innocentia cordis mei, * in medio domûs meæ.

Non proponebam ante oculos meos rem injustam; * facientes prævaricationes odivi.

Non adhæsit mihi cor pravum; * declinantem à me malignum non cognoscebam.

Detrahentem secretò proximo suo, * hunc persequebar.

Superbo oculo et insatiabili corde, * cum hoc non edebam.

Oculi mei ad fideles terræ, ut sedeant mecum: * ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

Non habitabit in medio domûs meæ, qui facit superbiam: * qui loquitur iniqua, non direxit in conspectu oculorum meorum.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ; * ut disperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.

Ant. Non proponebam ante oculos meos rem injustam: detrahentem secretò proximo suo, hunc persequebar.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Adjuvit.

PSALMUS 106.

Deus suos è variis periculis servare, et donis cumulare amat.

CONFITEMINI Domino, quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant qui redempti sunt, à Domino, quos redemit de manu inimici; * et de regionibus congregavit eos.

A solis ortu et occasu, * ab aquilone et mari.

Erraverunt in solitudi-

ne, in inaquoso; * viam civitatis habitaculi non invenerunt.

Esurientes et sitientes : * anima eorum in ipsis defecit.

Et clamaverunt ad Dominum cùm tribularentur; * et de necessitatibus eorum eripuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitatem habitationis.

Confiteantur Domino misericordiæ ejus, * et mirabilia ejus, filiis hominum.

Quia satiavit animam inanem, * et animam esurientem satiavit bonis.

Sedentes in tenebris et umbra mortis, * vinctos in mendicitate et ferro.

Quia exacerbaverunt eloquia Dei, * et consilium Altissimi irritaverunt.

Et humiliatum est in laboribus cor eorum; * infirmati sunt, nec fuit qui adjuvaret.

Et clamaverunt ad Dominum cùm tribularentur, * et de necessitatibus eorum liberavit eos.

Et eduxit eos de tenebris, et umbra mortis, * et vincula eorum disrupit.

Divisio Psalmi 106.

CONFITEANTUR Domino misericordiæ ejus; * et mirabilia ejus filiis hominum.

Quia contrivit portas æreas, * et vectes ferreos confregit.

Suscepit eos de viâ iniquitatis eorum : * propter injustitias enim suas humiliati sunt.

Omnem escam abominata est anima eorum : * et appropinquaverunt usque ad portas mortis :

Et clamaverunt ad Dominum cùm tribularentur, * et de necessitatibus eorum eduxit eos.

Misit verbum suum et sanavit eos; * et eripuit eos de interitionibus eorum.

Confiteantur Domino misericordiæ ejus; * et mirabilia ejus filiis hominum :

Et sacrificent sacrificium laudis, * et annuntient opera ejus in exultatione.

Quia descendunt mare in navibus, * facientes operationem in aquis multis;

Ipsi viderunt opera Domini, * et mirabilia ejus in profundo.

Dixit, et stetit spiritus procellæ, * et exaltati sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos : * anima eorum in malis tabescebat.

Turbati sunt, et moti sunt sicut ebrius, * et omnis sapientia eorum devorata est.

Et clamaverunt ad Dominum cùm tribularentur; * et de necessitatibus eorum eduxit eos.

Et statuit procellam ejus in auram ; * et siluerunt fluctus ejus :

Et lætati sunt quia siluerunt : * et deduxit eos in portum voluntatis eorum.

Altera Divisio Psal. 106.

CONFITEANTUR Domino misericordiæ ejus, * et mirabilia ejus filiis hominum :

Et exaltent eum in ecclesia plebis, * et in cathedra seniorum laudent eum.

Posuit flumina in desertum, * et exitus aquarum in sitim;

Terram fructiferam in salsuginem, * à malitia inhabitantium in ea.

Posuit desertum in stagna aquarum * et terram sine aqua in exitus aquarum :

Et collocavit illic esurientes, * et constituerunt civitatem habitationis.

Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas; * et fecerunt fructum nativitatis.

Et benedixit eis, et multiplicati sunt nimis, * et jumenta eorum non minoravit.

Et pauci facti sunt ; * et vexati sunt à tribulatione malorum, et dolore.

Effusa est contemptio super principes ; * et errare fecit eos in invio, et non in via.

Et adjuvit pauperem de inopia ; * et posuit sicut oves familias.

Videbunt recti, et lætabuntur; * et omnis iniquitas oppilabit os suum.

Quis sapiens, et custodiet hæc ; * et intelliget misericordias Domini ?

Ant. Adjuvit Dominus pauperem de inopia : videbunt recti, et lætabuntur.

℣. Exortum est in tenebris lumen rectis ;

℟. Misericors, et miserator, et justus Dominus. *Ps.* 111.

AD LAUDES.

Ant. 4. Qui non accepit.

Psalmus 23.

Imperium Christi; ipsius ad cœlos ascensus.

Domini est terra, et plenitudo ejus, * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo :

Quia ipse super maria fundavit eum, * et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino,* et misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, et elevamini, portæ æternales : * et introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ ? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, et elevamini, portæ æternales : * et introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse est rex gloriæ.

Ant. Qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo, hic accipiet benedictionem à Domino.

Ant. 5. Audiam.

Psalmus 84.

Finis captivitatis; futura Verbi incarnatio.

Benedixisti, Domine, terram tuam, * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus salutaris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatione in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos; * et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam; * et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur

in me Dominus Deus, * quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius : * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi, * justitia et pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est, * et justitia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit; * et ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus; quoniam loquetur pacem in plebem suam, et super sanctos suos.

Ant. 3. Qui diligitis.

Psalmus 96.

Christi regnum : ille solus adorandus.

Dominus regnavit, exultet terra, * lætentur insulæ multæ.

Nubes et caligo in circuitu ejus;* justitia et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet,* et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ : * vidit et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt à facie Domini, * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt cœli justitiam ejus; * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes qui adorant sculptilia, * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum, omnes Angeli ejus: * audivit, et lætata est Sion.

Et exultaverunt filiæ Judæ, * propter judicia tua, Domine;

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram : * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum : * custodit Dominus animas sanctorum suorum; de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætitia.

Lætamini, justi, in Domino, * et confitemini memoriæ sanctificationis ejus.

Ant. Qui diligitis Dominum, odite malum: custodit Dominus animas sanctorum suorum.

Ant. 7. Vivens.

In Feriis,

CANTICUM EZECHIÆ.

Isaiæ. 38.

Ego dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi: * quæsivi residuum annorum meorum.

Dixi: non videbo Dominum Deum in terra viventium: * non aspiciam hominem ultrà; et habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est et convoluta est à me, * quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est, velut à texente, vita mea; dum adhuc ordirer, succidit me: * de mane usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad mane, quasi leo sic contrivit omnia ossa mea: * de mane usque ad vesperam finies me.

Sicut pullus hirundinis sic clamabo, * meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei suspicientes in excelsum: * Domine, vim patior, responde pro me.

Quid dicam, aut quid respondebit mihi, * cùm ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Domine, si sic vivitur, et in talibus vita spiritûs mei, * corripies me, et vivificabis me.

Ecce in pace amaritudo mea amarissima: * tu autem eruisti animam meam ut non periret:

Projecisti post tergum tuum * omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi; neque mors laudabit te; * non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodiè: * pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Domine, salvum me fac; * et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitæ nostræ in domo Domini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, Domine: pater filiis notam faciet veritatem tuam.

In Festis, et Tempore Paschali.

CANTICUM.

Eccli. 36.

MISERERE nostri, Deus omnium, et respice nos : * et ostende nobis lucem miserationum tuarum.

Et immitte timorem tuum super gentes quæ non exquisierunt te, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnalia tua.

Alleva manum tuam super gentes alienas, * ut videant potentiam tuam.

Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificaberis in eis ;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognovimus quoniam non est Deus præter te, Domine.

Innova signa, et immuta mirabilia : * glorifica manum, et brachium dextrum.

Excita furorem, et effunde iram : * tolle adversarium, et afflige inimicum.

Festina tempus, et memento finis, * ut enarrent mirabilia tua.

In ira flammæ devoretur qui salvatur ; * et qui pessimant plebem tuam, inveniant perditionem.

Contere caput principum inimicorum, * dicentium : Non est alius præter nos.

Congrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnalia tua :

Et hæreditabis eos, * sicut ab initio.

Miserere plebi tuæ, super quam invocatum est nomen tuum, * et Israël, quem coæquasti primogenito tuo.

Miserere civitati sanctificationis tuæ Jerusalem, * civitati requiei tuæ.

Reple Sion inenarrabilibus verbis tuis, * et gloriâ tuâ populum tuum.

Ant. 1. Laudate.

PSALMUS 150.

Deus omni musicæ genere laudandus.

LAUDATE Dominum in sanctis ejus : * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus ; * laudate eum secundùm multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : * laudate eum in psalterio et cithara.

Laudate eum in tym-

pano et choro : * laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. Laudate Dominum in Sanctis ejus : laudate eum secundùm multitudinem magnitudinis ejus.

Capitulum. 1. Joan. 2.

Mandatum novum scribo vobis, quod verum est et in Christo, et in vobis; quia tenebræ transierunt, et verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in tenebris est usque adhuc. Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, et scandalum in eo non est.

℣. Deus in medio civitatis suæ; non commovebitur :

℟. Adjuvabit eam manè diluculò. *Ps.* 45.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Erexit Dominus cornu salutis nobis in domo David pueri sui, sicut locutus est per os sanctorum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. Cùm mihi.

Psalmus 34.

Christus ab hostibus liberari deprecatur.

Judica, Domine, nocentes me, * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, et conclude adversùs eos qui persequuntur me : * dic animæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes animam meam.

Avertantur retrorsùm et confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante faciem venti, * et Angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ, et lubricum, * et Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui,* supervacuè exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus quem ignorat; et captio quam abscondit, apprehendat eum, * et in laqueum cadat in ipsum.

Divisio Psalmi 34.

Anima autem mea exultabit in Domino; * et delectabitur super salutari suo.

Omnia ossa mea dicent : * Domine, quis similis tibi?

Eripiens inopem de manu fortiorum ejus, * egenum et pauperem à diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui, * quæ ignorabam interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis, * sterilitatem animæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induebar cilicio.

Humiliabam in jejunio animam meam; * et oratio mea in sinu meo convertetur.

Quasi proximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacebam, * quasi lugens et contristatus, sic humiliabar.

Et adversùm me lætati sunt, et convenerunt : * congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti; tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione; * frenduerunt super me dentibus suis.

Domine, quando respicies? * restitue animam meam à malignitate eorum, à leonibus unicam meam.

Confitebor tibi in Ecclesia magna : * in populo gravi laudabo te.

Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi iniquè; * qui oderunt me gratis, et annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur, * et in iracundia terræ loquentes, dolos cogitabant.

Et dilataverunt super me os suum; * dixerunt : Euge, euge, viderunt oculi nostri.

Vidisti, Domine, ne sileas; * Domine, ne discedas à me.

Altera Divisio Psal. 34.

Exurge, et intende judicio meo, * Deus meus et Dominus meus, in causam meam.

Judica me secundùm justitiam tuam, Domine, Deus meus; * et non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis : Euge, euge, animæ nostræ; * nec dicant: Devoravimus eum.

Erubescant et revere-

antur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione et reverentiâ, *qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justitiam meam; * et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditabitur justitiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi proximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacebam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. Cum impiis non sedebo.

Psalmus 25.

Puræ conscientiæ in conspectu Dei humilis inquisitio.

Judica me, Domine, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum, * et in Domino sperans, non infirmabor.

Proba me, Domine, et tenta me; * ure renes meos et cor meum;

Quoniam misericordia tua ante oculos meos est, * et complacui in veritate tua.

Non sedi cum concilio vanitatis, * et cum iniqua gerentibus non introibo.

Odivi ecclesiam malignantium, * et cum impiis non sedebo.

Lavabo inter innocentes manus meas, * et circumdabo altare tuum, Domine;

Ut audiam vocem laudis, * et enarrem universa mirabilia tua.

Domine, dilexi decorem domûs tuæ, * et locum habitationis gloriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam, * et cum viris sanguinum vitam meam,

In quorum manibus iniquitates sunt: * dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum; * redime me, et miserere meî.

Pes meus stetit in directo; * in ecclesiis benedicam te, Domine.

Psalmus 49.

Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

Deus deorum Dominus locutus est: * et vocavit terram,

A solis ortu usque ad

occasum: * ex Sion species decoris ejus.

Deus manifestè veniet: * Deus noster et non silebit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * et in circuitu ejus tempestas valida.

Advocabit cœlum desursùm, * et terram, discernere populum suum.

Congregate illi sanctos ejus, * qui ordinant testamentum ejus super sacrificia.

Et annuntiabunt cœli justitiam ejus, * quoniam Deus judex est.

Audi, populus meus, et loquar; Israël, et testificabor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrificiis tuis arguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accipiam de domo tua vitulos, * neque de gregibus tuis hircos:

Quoniam meæ sunt omnes feræ sylvarum, * jumenta in montibus et boves.

Cognovi omnia volatilia cœli: * et pulchritudo agri mecum est.

Si esuriero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitudo ejus.

Numquid manducabo carnes taurorum? * aut sanguinem hircorum potabo?

Immola Deo sacrificium laudis: * et redde Altissimo vota tua.

Et invoca me in die tribulationis: * eruam te, et honorificabis me.

Divisio Psalmi 49.

PECCATORI autem dixit Deus: * Quare tu enarras justitias meas, et assumis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplinam, * et projecisti sermones meos retrorsùm.

Si videbas furem, currebas cum eo: * et cum adulteris portionem tuam ponebas.

Os tuum abundavit malitiâ, * et lingua tua concinnabat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebaris et adversùs filium matris tuæ ponebas scandalum: * hæc fecisti, et tacui.

Existimasti, inique, quòd ero tuî similis: * arguam te, et statuam contra faciem tuam.

Intelligite hæc, qui obliviscimini Deum: * nequando rapiat, et non sit qui eripiat.

Sacrificium laudis honorificabit me: * et illic

iter, quo ostendam illi salutare Dei.

Ant. Cum impiis non sedebo : inter innocentes circumdabo altare tuum, Domine. *Ps.* 25.

Capitulum. Eccli. 25.

Sacrificium salutare, est attendere mandatis, et discedere ab omni iniquitate, et propitiationem litare sacrificii super injustitias, et deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.

℟. *breve.* Quis ascendet in montem Domini, stabit in loco sancto ejus? *Repet.* Quis ascendet. ℣. Innocens manibus et mundo corde. *Repet.* Quis ascendet. Gloria Patri. *Repet.* Quis ascendet.

℣. Congregate Domino sanctos ejus,

℟. Qui ordinant testamentum ejus super sacrificia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. Justus.

Psalmus 36.

Bonorum malorumque status longè dispar.

Noli æmulari in malignantibus : * neque zelaveris facientes iniquitatem.

Quoniam tanquam fœnum velociter arescent; * et quemadmodum olera herbarum citò decident.

Spera in Domino, et fac bonitatem : * et inhabita terram, et pascéris in divitiis ejus.

Delectare in Domino, * et dabit tibi petitiones cordis tui.

Revela Domino viam tuam et spera in eo; * et ipse faciet.

Et educet quasi lumen justitiam tuam, et judicium tuum tanquam meridiem : * subditus esto Domino, et ora eum.

Noli æmulari in eo qui prosperatur in via sua, * in homine faciente injustitias.

Desine ab ira, et derelinque furorem : * noli æmulari, ut maligneris.

Quoniam qui malignantur, exterminabuntur; * sustinentes autem Dominum, ipsi hæreditabunt terram.

Et adhuc pusillum, et non erit peccator; * et quæres locum ejus, et non invenies.

Mansueti autem hæreditabunt terram, * et delectabuntur in multitudine pacis.

Observabit peccator justum, * et stridebit su-

per eum dentibus suis.

Dominus autem irridebit eum; * quoniam prospicit quòd veniet dies ejus.

Gladium evaginaverunt peccatores, * intenderunt arcum suum :

Ut dejiciant pauperem et inopem, * ut trucident rectos corde.

Gladius eorum intret in corda ipsorum, * et arcus eorum confringatur.

Melius est modicum justo, * super divitias peccatorum multas;

Quoniam brachia peccatorum conterentur; * confirmat autem justos Dominus.

Divisio Psalmi 36.

Novit Dominus dies immaculatorum, * et hæreditas eorum in æternum erit.

Non confundentur in tempore malo, et in diebus famis saturabuntur: * quia peccatores peribunt.

Inimici verò Domini mox ut honorificati fuerint et exaltati; * deficientes quemadmodum fumus, deficient.

Mutuabitur peccator, et non solvet; * justus autem miseretur, et tribuet.

Quia benedicentes ei hæreditabunt terram; * maledicentes autem ei disperibunt.

Apud Dominum gressus hominis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm ceciderit, non collidetur; * quia Dominus supponit manum suam.

Junior fui, etenim senui, * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miseretur, et commodat; * et semen illius in benedictione erit.

Declina à malo, et fac bonum, * et inhabita in sæculum sæculi.

Quia Dominus amat judicium, et non derelinquet sanctos suos; * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur, * et semen impiorum peribit.

Justi autem hæreditabunt terram, * et inhabitabunt in sæculum sæculi super eam.

Altera Divisio Psal. 36.

Os justi meditabitur sapientiam, * et lingua ejus loquetur judicium.

Lex Dei ejus in corde ipsius; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccator justum, * et quærit mortificare eum.

Dominus autem non derelinquet eum in manibus ejus; * nec damnabit eum cùm judicabitur illi.

Expecta Dominum, et custodi viam ejus; et exaltabit te, ut hæreditate capias terram: * cùm perierint peccatores, videbis.

Vidi impium superexaltatum, * et elevatum sicut cedros Libani.

Et transivi, et ecce non erat; * et quæsivi eum, et non est inventus locus ejus.

Custodi innocentiam, et vide æquitatem: * quoniam sunt reliquiæ homini pacifico.

Injusti autem disperibunt simul; * reliquiæ impiorum interibunt.

Salus autem justorum à Domino, * et protector eorum in tempore tribulationis.

Et adjuvabit eos Dominus, et liberabit eos, * et eruet eos à peccatoribus et salvabit eos, quia speraverunt in eo.

Ant. Justus totâ die miseretur et commodat; et semen illius in benedictione erit.

Capitulum. 1. Joan. 3.

Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo, quomodò charitas Dei manet in eo? Filioli mei, non diligamus verbo, neque linguâ, sed opere et veritáte.

℟. *breve.* Jucundus homo qui miseretur et commodat. *Repet.* Jucundus. ℣. In æternum non commovebitur. *Repet.* Jucundus. Gloria Patri. *Repet.* Jucundus.

℣. Dispersit, dedit pauperibus:

℟. Justitia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. Pro eo.

PSALMUS 108.

Christus Judæ proditori, aliisque impiis dignas pœnas, sibique salutem precatur.

Deus, laudem meam ne tacueris: * quia os peccatoris, et os dolosi super me apertum est.

Locuti sunt adversùm me linguâ dolosâ, et sermonibus odii circumde-

derunt me : * et expugnaverunt me gratis.

Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi, * ego autem orabam.

Et posuerunt adversùm me mala pro bonis, * et odium pro dilectione mea.

Divisio Psalmi 108.

CONSTITUE (Domine) super eum peccatorem;* et diabolus stet à dextris ejus.

Cùm judicatur, exeat condemnatus; * et oratio ejus fiat in peccatum.

Fiant dies ejus pauci; * et episcopatum ejus accipiat alter.

Fiant filii ejus orphani, * et uxor ejus vidua.

Nutantes transferantur filii ejus, et mendicent,* et ejiciantur de habitationibus suis.

Scrutetur fœnerator omnem substantiam ejus; * et diripiant alieni labores ejus.

Non sit illi adjutor; * nec sit qui misereatur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in interitum; * in generatione una deleatur nomen ejus.

In memoriam redeat iniquitas patrum ejus in conspectu Domini; * et peccatum matris ejus non deleatur.

Fiant contra Dominum semper, et dispereat de terra memoria eorum; * pro eo quòd non est recordatus facere misericordiam;

Et persecutus est hominem inopem et mendicum,* et compunctum corde mortificare.

Et dilexit maledictionem, et veniet ei; * et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo;

Et induit maledictionem sicut vestimentum; * et intravit sicut aqua in interiora ejus, et sicut oleum in ossibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operitur, * et sicut zona quâ semper præcingitur.

Hoc opus eorum qui detrahunt mihi apud Dominum, * et qui loquuntur mala adversùs animam meam.

Et tu, Domine, Domine, fac mecum propter nomen tuum, * quia suavis est misericordia tua.

Altera Divisio Psal. 108.

LIBERA me, quia egenus et pauper ego sum; * et cor meum conturbatum est intra me.

Sicut umbra, cùm de-

clinat, ablatus sum; * et excussus sum sicut locustæ.

Genua mea infirmata sunt à jejunio; * et caro mea immutata est propter oleum.

Et ego factus sum opprobrium illis; * viderunt me, et moverunt capita sua.

Adjuva me, Domine Deus meus; * salvum me fac secundùm misericordiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * et tu, Domine, fecisti eam.

Maledicent illi, et tu benedices: * qui insurgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætabitur.

Induantur, qui detrahunt mihi, pudore; * et operiantur sicut diploïde confusione suâ.

Confitebor Domino nimis in ore meo, * et in medio multorum laudabo eum;

Quia astitit à dextris pauperis, * ut salvam faceret à persequentibus animam meam.

Ant. Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi: ego autem orabam.

Capitulum. Rom. 12.

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habéntes.

℟. *breve.* Posuerunt adversùm me mala pro bonis. *Repet.* Posuerunt. ℣. Et odium pro dilectione mea. *Repet.* Posuerunt. Gloria Patri. *Repet.* Posuerunt. *Ps.* 108.

℣. Si reddidi retribuentibus mihi mala,

℟. Decidam meritò ab inimicis meis inanis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. Multùm incola fuit.

Psalmus 119.

Christi mansuetudo et patientia.

Ad Dominum, cùm tribularer, clamavi, * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * et à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar; * multùm incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus; * cùm loquebar illis, impugnabant me gratis.

Ant. Multùm incola fuit anima mea, Domine: cum his qui oderunt pacem, eram pacificus.

Ant. 1. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Ecclesiæ concordia, pietas et justitia celebrantur.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis Jerusalem.

Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini; * testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua, * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos, et proximos meos, loquebar pacem de te, Jerusalem.

Ant. 4. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Fraternæ charitatis beatitudo.

ECCE quàm bonum, et quàm jucundum, * habitare fratres in unum!

Sicut unguentum in capite; * quod descendit in barbam, barbam Aaron;

Quod descendit in oram vestimenti ejus; * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Quàm bonum, et quàm jucundum, habitare fratres in unum!

Ant. 8. In misericordia.

PSALMUS 140.

Lingua coërcenda: in afflictionibus patientia.

DOMINE, clamavi ad te, exaudi me; * intende voci meæ, cùm clamavero ad te.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevatio manuum mearum, sacrificium vespertinum.

Pone, Domine, custodiam ori meo, * et ostium circumstantiæ labiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiæ, * ad excusandas excusationes in peccatis.

Cum hominibus operantibus iniquitatem; * et non communicabo cum electis eorum.

Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me; * oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum: * absorpti sunt juncti petræ judices eorum.

Audient verba mea, quoniam potuerunt; * sicut crassitudo terræ erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: * quia ad te, Domine, Domine, oculi mei; in te speravi, non auferas animam meam.

Custodi me à laqueo quem statuerunt mihi, * et à scandalis operantium iniquitatem.

Cadent in retiaculo ejus peccatores: * singulariter sum ego, donec transeam.

Ant. In misericordia justus increpabit me; oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Ant. 6. Me expectant.

PSALMUS 141.

Humanâ ope destituta, contrà insectatores auxilium implorat Ecclesia.

VOCE meâ ad Dominum clamavi; * voce meâ ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam; * et tribulationem meam ante ipsum pronuntio,

In deficiendo ex me spiritum meum; * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac quâ ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, et videbam, * et

non erat qui cognosceret me.

Periit fuga à me, * et non est qui requirat animam meam.

Clamavi ad te, Domine : * dixi : Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam, * quia humiliatus sum nimis.

Libera me à persequentibus me, * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam, ad confitendum nomini tuo : * me expectant justi, donec retribuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retribuas mihi, Domine.

Capitulum. 1. Cor. 12.

Si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra; sive gloriatur unum membrum, congaudent omnia membra : vos autem estis corpus Christi, et membra de mémbro.

HYMNUS.

Telluris ingens conditor,
Mundi solum qui detegens,
Pulsis aquæ molestiis,
Terram dedisti immobilem :
Ut germen aptum proferens,
Fulvis decora floribus.
Fœcunda fructu sisteret.
Pastumque gratum redderet.

Mentis perustæ vulnera
Munda virore gratiæ :
Ut facta fletu diluat,
Motusque pravos atterat.

Jussis tuis obtemperet,
Nullis malis approximet,
Bonis repleri gaudeat.
Et mortis ictum nesciat.

Præsta, Pater piisime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu paraclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. In Domino laudabitur anima mea.

℟. Audiant mansueti, et lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Respexit Deus humilitatem ancillæ suæ. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 7. Tu remisisti.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in adversitate deprecatio.

Usquequò, Domine, oblivisceris me in finem? * usquequò avertis faciem tuam à me?

Quandiu ponam consilia in anima mea, * dolo-

rem in corde meo per diem?

Usquequò exaltabitur inimicus meus super me? * respice, et exaudi me, Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte: * nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversùs eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero: * ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in Salutari tuo: cantabo Domino qui bona tribuit mihi, * et psallam nomini Domini altissimi.

Psalmus 31.

Pia adhortatio ut quisque à peccatis se abstrahat.

Beati quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamarem totâ die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci; * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversùm me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione quæ circumdedit me: * exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac quâ gradiéris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, et exultate, justi, * et gloriamini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Urbis vastitas; pollutio Templi; persecutiones prædictæ.

DEUS, venerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum, * posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum escas volatilibus cœli, * carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Jerusalem; * et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris, * subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usquequò, Domine, irascéris in finem, * accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non noverunt, * et in regna quæ nomen tuum non invocaverunt;

Quia comederunt Jacob, * et locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, citò anticipent nos misericordiæ tuæ, * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus Salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, * et propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Ne fortè dicant in gentibus: * Ubi est Deus eorum?

Et innotescat in nationibus coram oculis nostris, * ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est,

Introëat in conspectu tuo gemitus compeditorum; * secundùm magnitudinem brachii tui posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: * improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine.

Nos autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ, * confitebimur tibi in sæculum.

In generationem et generationem * annuntiabimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietatem peccati mei: pro hac orabit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA.

AD MATUTINUM.

Invitator. Deum spei, * Venite, adoremus. *Rom.* 15. *Psal.* Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Sperent in te.

PSALMUS 9.

Impiorum eversor Deus, idemque pauperum defensor.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo : * narrabo omnia mirabilia tua.

Lætabor et exultabo in te : * psallam nomini tuo, Altissime.

In convertendo inimicum meum retrorsùm; * infirmabuntur, et peribunt à facie tua.

Quoniam fecisti judicium meum, et causam meam : * sedisti super thronum qui judicas justitiam.

Increpasti gentes, et periit impius; * nomen eorum delesti in æternum, et in sæculum sæculi.

Inimici defecerunt frameæ in finem, * et civitates eorum destruxisti.

Periit memória eorum cum sonitu, * et Dominus in æternum permanet.

Paravit in judicio thronum suum; * et ipse judicabit orbem terræ in æquitate, judicabit populos in justitia.

Et factus est Dominus refugium pauperi; * adjutor in opportunitatibus, in tribulatione.

Et sperent in te, qui noverunt nomen tuum;* quoniam non dereliquisti quærentes te, Domine.

Psallite Domino qui habitat in Sion; * annuntiate inter gentes studia ejus;

Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est : * non est oblitus clamorem pauperum.

Divisio Psalmi 9.

MISERERE mei, Domine : * vide humilitatem meam de inimicis meis,

Qui exaltas me de portis mortis, * ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filiæ Sion.

Exultabo in Salutari tuo; * infixæ sunt gentes in interitu quem fecerunt.

In laqueo isto quem absconderunt, * comprehensus est pes eorum.

Cognoscetur Dominus judicia faciens : * in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.

Convertantur peccatores in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quoniam non in finem oblivio erit pauperis : * patientia pauperum non peribit in finem.

Exurge, Dominè, non confortetur homo : * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constitue, Domine, legislatorem super eos : * ut sciant gentes quoniam homines sunt.

Altera Divisio Psalmi 9.

Ut quid, Domine, recessisti longè ? * despicis in opportunitatibus, in tribulatione ?

Dum superbit impius, incenditur pauper :* comprehenduntur in consiliis quibus cogitant.

Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ, * et iniquus benedicitur.

Exacerbavit Dominum peccator, * secundùm multitudinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus, * inquinatæ sunt viæ illius in omni tempore.

Auferuntur judicia tua à facie ejus : * omnium inimicorum suorum dominabitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movebor à generatione in generationem sine malo.

Cujus maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo :* sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insidiis, cum divitibus in occultis, * ut interficiat innocentem.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : * insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua.

Insidiatur ut rapiat pauperem : * rapere pauperem, dum attrahit eum.

In laqueo suo humiliabit eum, * inclinabit se, et cadet, cùm dominatus fuerit pauperum.

Dixit enim in corde suo : Oblitus est Deus, * avertit faciem suam, ne videat in finem.

Exurge, Domine Deus, exaltetur manus tua : * ne obliviscaris pauperum.

Propter quid irritavit impius Deum ? * dixit

enim in corde suo : Non requiret.

Vides quoniam tu laborem et dolorem consideras ; * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper : * orphano tu eris adjutor.

Contere brachium peccatoris et maligni : * quæretur peccatum illius, et non invenietur.

Dominus regnabit in æternum, et in sæculum sæculi : * peribitis, gentes de terra illius.

Desiderium pauperum exaudivit Dominus : * præparationem cordis eorum audivit auris tua.

Judicare pupillo et humili, * ut non apponat ultrà magnificare se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui noverunt nomen tuum; quoniam non dereliquisti quærentes te, Domine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. Filii.

Psalmus 77.

Beneficia Judæis præstita.

Attendite, popule meus, legem meam; * inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Aperiam in parabolis os meum; * loquar propositiones ab initio.

Quanta audivimus, et cognovimus ea ; * et patres nostri narraverunt nobis.

Non sunt occultata à filiis eorum, * in generatione altera.

Narrantes laudes Domini, et virtutes ejus,* et mirabilia ejus quæ fecit.

Et suscitavit testimonium in Jacob, * et legem posuit in Israël.

Quanta mandavit patribus nostris, nota facere ea filiis suis; * ut cognoscat generatio altera.

Filii qui nascentur, et exurgent, * et narrabunt filiis suis.

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur operum Dei, * et mandata ejus exquirant;

Ne fiant sicut patres eorum, * generatio prava et exasperans;

Generatio quæ non direxit cor suum, * et non est creditus cum Deo spiritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

Filii Ephrem intendentes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodierunt testamentum Dei, * et in lege ejus noluerunt ambulare.

Et obliti sunt benefactorum ejus, * mirabilium ejus quæ ostendit eis.

Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti: * in campo Taneos.

Interrupit mare, et perduxit eos; * et statuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diei, * et totâ nocte in illuminatione ignis.

Interrupit petram in eremo; * et adaquavit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flumina aquas.

Et apposuerunt adhuc peccare ei: * in iram excitaverunt Excelsum in inaquoso.

Et tentaverunt Deum in cordibus suis, * ut peterent escas animabus suis.

Et malè locuti sunt de Deo; * dixerunt: Numquid poterit Deus parare mensam in deserto?

Quoniam percussit petram, et fluxerunt aquæ, * et torrentes inundaverunt.

Numquid et panem poterit dare, * aut parare mensam populo suo?

Ideò audivit Dominus, et distulit: * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israël.

Quia non crediderunt in Deo, * nec speraverunt in salutari ejus.

Et mandavit nubibus desuper, * et januas cœli aperuit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelorum manducavit homo: * cibaria misit eis in abundantia.

Altera Divisio Psal. 77.

TRANSTULIT (Dominus) austrum de cœlo, * et induxit in virtute sua Africum.

Et pluit super eos sicut pulverem carnes, * et sicut arenam maris volatilia pennata.

Et ceciderunt in medio castrorum eorum, * circa tabernacula eorum.

Et manducaverunt, et saturati sunt nimis; et desiderium eorum attulit eis: * non sunt fraudati à desiderio suo.

Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, * et ira Dei ascendit super eos.

Et occidit pingues eorum, * et electos Israël impedivit.

In omnibus his peccaverunt adhuc, * et non crediderunt in mirabilibus ejus.

Et defecerunt in vanitate dies eorum, * et anni eorum cum festinatione.

Cùm occideret eos, quærebant eum; * et revertebantur, et diluculò veniebant ad eum.

Et rememorati sunt quia Deus adjutor est eorum, * et Deus excelsus redemptor eorum est.

Et dilexerunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentiti sunt ei.

Cor autem eorum non erat rectum cum eo, * nec fideles habiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis eorum, * et non disperdet eos.

Ant. Filii qui nascentur, narrabunt filiis suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Abstulit.

Ex Psalmo 77.

Abundavit (Dominus) ut averteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordatus est quia caro sunt; * spiritus vadens, et non rediens.

Quoties exacerbaverunt eum in deserto; * in iram concitaverunt eum in inaquoso?

Et conversi sunt, et tentaverunt Deum, * et sanctum Israël exacerbaverunt.

Non sunt recordati manûs ejus, * die quâ redemit eos de manu tribulantis.

Sicut posuit in Ægypto signa sua, * et prodigia sua in campo Taneos.

Et convertit in sanguinem flumina eorum, * et imbres eorum, ne biberent.

Misit in eos cœnomyiam et comedit eos; * et ranam, et disperdidit eos.

Et dedit ærugini fructus eorum, * et labores eorum locustæ.

Et occidit in grandine vineas eorum, * et moros eorum in pruina.

Et tradidit grandini jumenta eorum, * et possessionem eorum igni.

Misit in eos iram indignationis suæ, * indignationem, et iram, et tribulationem, immissiones

per angelos malos.

Viam fecit semitæ iræ suæ, non pepercit à morte animabus eorum, * et jumenta eorum in morte conclusit;

Et percussit omne primogenitum in terra Ægypti, * primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

Divisio Psalmi 77.

ABSTULIT (Dominus) sicut oves populum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe et non timuerunt; * et inimicos eorum operuit mare.

Et induxit eos in montem sanctificationis suæ, * montem, quem acquisivit dextera ejus.

Et ejecit à facie eorum gentes; * et sorte divisit eis terram in funiculo distributionis.

Et habitare fecit in tabernaculis eorum, * tribus Israël.

Et tentaverunt, et exacerbaverunt Deum excelsum, * et testimonia ejus non custodierunt.

Et averterunt se, et non servaverunt pactum: * quemadmodum patres eorum conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitaverunt eum in collibus suis, * et in sculptilibus suis ad æmulationem eum provocaverunt.

Audivit Deus, et sprevit, * et ad nihilum redegit valdè Israël.

Et repulit tabernaculum Silo, * tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

Et tradidit in captivitatem virtutem eorum; * et pulchritudinem eorum, in manus inimici.

Et conclusit in gladio populum suum; * et hæreditatem suam sprevit.

Juvenes eorum comedit ignis; * et virgines eorum non sunt lamentatæ.

Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt; * et viduæ eorum non plorabantur.

Altera Divisio Psal. 77.

EXCITATUS est tanquam dormiens Dominus, * tanquam potens crapulatus à vino.

Et percussit inimicos suos in posteriora; * opprobrium sempiternum dedit illis.

Et repulit tabernaculum Joseph, * et tribum Ephraim non elegit.

Sed elegit tribum Juda, *

montem Sion quem dilexit.

Et ædificavit sicut unicornium sanctificium suum in terra, * quam fundavit in sæcula.

Et elegit David servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium : * de post fœtantes accepit eum;

Pascere Jacob servum suum, * et Israël hæreditatem suam.

Et pavit eos in innocentia cordis sui; * et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dominus sicut oves populum suum, et deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitabit, neque dormiet

℟. Qui custodit Israël. *Psal.* 120.

AD LAUDES.

Ant. 4. Omnes.

PSALMUS 5.

Maligni malis; innocentes bonis afficiendi.

VERBA mea auribus percipe, Domine;* intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quoniam ad te orabo, Domine;* manè exaudies vocem meam.

Manè astabo tibi et videbo;*quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus; * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem;*perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum * abominabitur Dominus.

Ego autem in multitudine misericordiæ tuæ introibo in domum tuam; * adorabo ad Templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas, * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolosè agebant; * judica illos, Deus.

Decidant à cogitationibus suis; secundùm multitudinem * impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te, Domine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Domine, in æternum exultabunt ; et habitabis in eis.

Ant. 5. In tegmine.

PSALMUS 35.

Iniquorum malitia : justitia Dei : gloria justorum.

DIXIT injustus, ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante oculos ejus.

Quoniam dolosè egit in conspectu ejus, * ut inveniatur iniquitas ejus ad odium.

Verba oris ejus iniquitas et dolus : * noluit intelligere, ut benè ageret.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo : * astitit omni viæ non bonæ, malitiam autem non odivit.

Domine, in cœlo misericordia tua : * et veritas tua usque ad nubes.

Justitia tua sicut montes Dei : * judicia tua abyssus multa.

Homines et jumenta salvabis, Domine; * quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam, Deus.

Filii autem hominum * in tegmine alarum tuarum sperabunt.

Inebriabuntur ab ubertate domûs tuæ; * et torrente voluptatis tuæ potabis eos.

Quoniam apud te est fons vitæ, * et in lumine tuo videbimus lumen.

Prætende misericordiam tuam scientibus te, * et justitiam tuam his qui recto sunt corde.

Non veniat mihi pes superbiæ; * et manus peccatoris non moveat me.

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem : * expulsi sunt, nec potuerunt stare.

Ant. In tegmine alarum tuarum sperabunt, Domine; et torrente voluptatis tuæ potabis eos.

Ant. 3. Exaudi nos.

PSALMUS 64.

Dei in homines beneficentia: gentium conversio.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam : * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos ; * et impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, et assumpsisti ; * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domûs tuæ ;* sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, * spes omnium finium terræ, et in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentiâ ; * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timebunt qui habitant terminos à signis tuis : * exitus matutini et vespere delectabis.

Visitasti terram, et inebriasti eam ; * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum ; * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus ; * in stillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, * et campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti, * et exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento : * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ.

Ant. 1. Ecce.

In feriis.

CANTICUM.

Isaiæ. 12.

CONFITEBOR tibi, Domine, quoniam iratus es mihi : * conversus est furor tuus, et consolatus es me.

Ecce Deus salvator meus ; * fiducialiter agam, et non timebo.

Quia fortitudo mea, et laus mea Dominus, * et factus est mihi in salutem.

Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris ;* et dicetis in die illa : Confitemini Domino, et invocate nomen ejus.

Notas facite in populis adinventiones ejus :* mementote quoniam excelsum est nomen ejus.

Cantate Domino, quo-

niam magnificè fecit : * annuntiate hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitatio Sion ,* quia magnus in medio tuî sanctus Israël.

Ant. Ecce Deus salvator meus; fiducialiter agam et non timebo.

In Festis.

CANTICUM.

Tob. 13.

MAGNUS es, Domine, in æternum, * et in omnia sæcula regnum tuum.

Quoniam tu flagellas, et salvas : deducis ad inferos, et reducis; * et non est qui effugiat manum tuam.

Confitemini Domino, filii Israël, * et in conspectu gentium laudate eum;

Quoniam ideò dispersit vos inter gentes quæ ignorant eum, * ut vos enarretis mirabilia ejus;

Et faciatis scire eos, * quia non est alius Deus omnipotens præter eum.

Ipse castigavit nos propter iniquitates nostras; * et ipse salvabit nos propter misericordiam suam.

Aspicite ergò quæ fecit nobiscum, et cum timore et tremore confitemini illi; * Regemque sæculorum exaltate in operibus vestris.

Ego autem in terra captivitatis meæ confitebor illi; * quoniam ostendit majestatem suam in gentem peccatricem.

Convertimini itaque, peccatores, et facite justitiam coram Deo, * credentes quòd faciat vobiscum misericordiam suam.

Ego autem et anima mea * in eo lætabimur.

Benedicite Dominum, omnes electi ejus: * agite dies lætitiæ, et confitemini illi.

Ant. 6. Beneplacitum est.

PSALMUS 146.

Deus ex sua in populum suum providentia celebratur.

LAUDATE Dominum, quoniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio.

Ædificans Jerusalem Dominus, * dispersiones Israël congregabit.

Qui sanat contritos corde, * et alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum,* et om-

nibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus; * et sapientiæ ejus non est numerus.

Suscipiens mansuetos Dominus; * humilians autem peccatores usque ad terram.

Præcinite Domino in confessione : * psallite Deo nostro in cithara;

Qui operit cœlum nubibus, * et parat terræ pluviam;

Qui producit in montibus fœnum, * et herbam servituti hominum;

Qui dat jumentis escam ipsorum, * et pullis corvorum invocantibus eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habebit; * nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Domino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericordia ejus.

Ant. Beneplacitum est Domino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericordia ejus.

Capitulum. Isaiæ. 26.

In semita judiciorum tuorum, Domine, sustinuimus te : nomen tuum, et memoriale tuum in desiderio animæ. Anima mea desideravit te in nocte; sed et spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te.

℣. Auditam fac mihi manè misericordiam tuam ;

℟. Quia in te speravi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Juravit Dominus daturum se nobis, ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. Ego.

Psalmus 30.

Vox Christi, et fidelium se Deo in mærore committentium.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum : * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, * accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii, * ut salvum me facias;

Quoniam fortitudo mea, et refugium meum es tu; * et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.

Educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi, * quoniam tu es

protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum : * redemisti me , Domine Deus veritatis.

Odisti observantes vanitates supervacuè : * ego autem in Domino speravi.

Exultabo et lætabor in misericordia tua ; * quoniam respexisti humilitatem meam , salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici ; * statuisti in loco spatioso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

Miserere meî , Domine, quoniam tribulor : * conturbatus est in ira oculus meus , anima mea , et venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea , * et anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea ; * et ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, et vicinis meis valdè, * et timor notis meis.

Qui videbant me , foras fugerunt à me : * oblivioni datus sum tanquam mortuus à corde.

Factus sum tanquam vas perditum : * quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum convenirent simul adversùm me : * accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi, Domine; * dixi : Deus meus es tu : in manibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum, * et à persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua : * Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii , et deducantur in infernum; * muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur adversùs justum iniquitatem,* in superbia, et in abusione.

Altera Divisio Psalmi 30.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ , Domine, * quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ * à con-

turbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo * à contradictione linguarum.

Benedictus Dominus :* quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideò exaudisti vocem orationis meæ, * dum clamarem ad te.

Diligite Dominum, omnes sancti ejus : * quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, * omnes qui speratis in Domino.

Ant. Ego in Domino speravi : exultabo et lætabor in misericordia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

Solatium justi, spes melioris vitæ, rerumque divinarum meditatio.

QUEMADMODUM desiderat cervus ad fontes aquarum : * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum : * quando veniam et apparebo ante faciem Dei !

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte :* dum dicitur mihi quotidiè : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordatus sum, et effudi in me animam meam : * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis et confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea ; * et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum anima mea conturbata est ; * proptereà memor ero tuî de terra Jordanis, et Hermoniim à monte modico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transîerunt.

In die mandavit Dominus misericordiam

suam, * et nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Susceptor meus es;

Quare oblitus es mei ;* et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus ?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi qui tribulant me inimici mei :

Dum dicunt mihi per singulos dies : * Ubi est Deus tuus ?

Quare tristis es, anima mea; * et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultûs mei, et Deus meus.

PSALMUS 42.

De spe in Deo habenda in persecutionibus.

JUDICA me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo et doloso erue me.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea : * quare me repulisti ? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus ?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei : * ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus:* quare tristis es, anima mea; et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Spera in Deo, anima mea : salutare vultûs mei, et Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUÆCUMQUE scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt; ut per patientiam, et consolationem scripturarum spem habeámus.

℟. *brev.* Memor esto verbi tui, Domine, in quo mihi spem dedisti. *Repet.* Memor esto. ℣. Hæc me consolata est, quia eloquium tuum vivificavit me. *Repet.* Memor esto. Gloria Patri. *Repet.* Memor esto.

℣. Respondebo exprobrantibus mihi verbum;

℟. Quia speravi in sermonibus tuis. *Psal.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. Qui sperat.

Psalmus 20.

Christi regnum, potestas, et victoria.

DOMINE, in virtute tua lætabitur Rex,* et super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei: * et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum:

Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te, * et tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo: * gloriam et magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi: * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino, * et in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore vultûs tui: * Dominus in ira sua conturbabit eos; et devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: * et semen eorum à filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala: * cogitaverunt consilia, quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum: * in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare, Domine, in virtute tua: * cantabimus et psallemus virtutes tuas.

Psalmus 102.

Deus prædicandus; innumerabilia ejus beneficia.

BENEDIC, anima mea, Domino, * et omnia quæ intra me sunt, nomini sancto ejus.

Benedic, anima mea, Domino, * et noli oblivisci omnes retributiones ejus;

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis; * qui sanat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu vitam tuam; * qui coro-

nat te in misericordia et miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabitur ut aquilæ juventus tua.

Faciens misericordias Dominus, * et judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filiis Israël voluntates suas.

Divisio Psalmi 102.

MISERATOR et misericors Dominus, * longanimis, et multùm misericors :

Non in perpetuum irascetur, * neque in æternum comminabitur :

Non secundùm peccata nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundùm altitudinem cœli à terra, * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodò miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se; * quoniam ipse cognovit figmentum nostrum :

Recordatus est quoniam pulvis sumus : * homo, sicut fœnum dies ejus, tanquam flos agri sic efflorebit;

Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet; * et non cognoscet ampliùs locum suum :

Misericordia autem Domini ab æterno, * et usque in æternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandatorum ipsius, * ad faciendum ea.

Dominus in cœlo paravit sedem suam, * et regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino, omnes Angeli ejus, potentes virtute, facientes verbum illius * ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino, omnes virtutes ejus, * ministri ejus, qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino, omnia opera ejus : * in omni loco dominationis ejus, benedic, anima

mea, Domino.

Ant. Qui sperat in Domino, in misericordia Altissimi non commovebitur. *Psal.* 20.

Capitulum. 1. Joan. 3.

Nunc filii Deì sumus, et nondum apparuit quid erimus. Scimus quoniam cùm apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est.

℟. *breve.* Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus. *Repet.* Beatus vir. ℣. Et non respexit in vanitates et insanias falsas. *Repet.* Beatus vir. Gloria Patri. *Repet.* Beatus vir. *Psal.* 39.

℣. Sperate in eo, omnis congregatio populi :

℟. Effundite coram illo corda vestra. *Psal.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. Factus est.

Psalmus 81.

Injustè jura administrantibus exitium certum.

Deus stetit in synagoga deorum ; * in medio autem deos dijudicat.

Usquequò judicatis iniquitatem : * et facies peccatorum sumitis ?

Judicate egeno et pupillo ; * humilem et pauperem justificate.

Eripite pauperem : * et egenum de manu peccatoris liberate.

Nescierunt, neque intellexerunt ; in tenebris ambulant : * movebuntur omnia fundamenta terræ.

Ego dixi : Dii estis, * et filii Excelsi omnes.

Vos autem sicut homines moriemini : * et sicut unus de principibus cadetis.

Surge, Deus, judica terram ; * quoniam tu hæreditabis in omnibus gentibus.

Psalmus 93.

Deus superborum osor et vindex.

Deus ultionum Dominus, * Deus ultionum liberè egit.

Exaltare, qui judicas terram : * redde retributionem superbis.

Usquequò peccatores, Domine, * usquequò peccatores gloriabuntur ?

Effabuntur et loquentur iniquitatem : * loquentur omnes qui operantur injustitiam ?

Populum tuum, Domine, humiliaverunt; * et hæreditatem tuam vexaverunt.

Viduam et advenam interfecerunt, * et pupillos occiderunt.

Et dixerunt : non videbit Dominus, * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes in populo; * et stulti, aliquando sapite :

Qui plantavit aurem, non audiet, * aut qui finxit oculum non considerat?

Qui corripit gentes, non arguet; * qui docet hominem scientiam?

Dominus scit cogitationes hominum, * quoniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEATUS homo quem tu erudieris, Domine, * et de lege tua docueris eum;

Ut mitiges ei à diebus malis : * donec fodiatur peccatori fovea.

Quia non repellet Dominus plebem suam : * et hæreditatem suam non derelinquet;

Quoadusque justitia convertatur in judicium : * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes; * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvit me : * paulò minùs habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam : Motus est pes meus; * misericordia tua, Domine, adjuvabat me.

Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo, * consolationes tuæ lætificaverunt animam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis : * qui fingis laborem in præcepto?

Captabunt in animam justi : * et sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium, * et Deus meus in adjutorium spei meæ :

Et reddet illis iniquitatem ipsorum; et in malitia eorum disperdet eos : * disperdet illos Dominus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dominus in refugium, et Deus meus in adjutorium spei meæ. *Psal.* 93.

Capitulum. Hebr. 10.

Nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem: patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes, reportetis promissiónem.

℟. *breve.* Bonum est confidere in Domino, quàm confidere in homine. *Repet.* Bonum est. ℣. Bonum est sperare in Domino. *Repet.* Bonum est. Gloria Patri. *Repet.* Bonum est. *Psal.* 117.

℣. Mihi adhærere Deo bonum est:

℟. Ponere in Domino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. Oculi nostri.

Psalmus 122.

Ecclesiæ oratio contra impiorum calumnias.

Ad te levavi oculos meos, * qui habitas in cœlis.

Ecce sicut oculi servorum * in manibus dominorum suorum;

Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ: * ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostrî.

Miserere nostrî, Domine, miserere nostrî; * quia multùm repleti sumus despectione:

Quia multùm repleta est anima nostra, * opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostrî.

Ant. 5. Qui confidunt.

Psalmus 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

Qui confidunt in Domino sicut mons Sion: * non commovebitur in æternum, qui habitat in Jerusalem:

Montes in circuitu ejus: * et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc, et usque in sæculum:

Quia non relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem justorum, * ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas.

Benefac, Domine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem: * pax super Israël.

Ant. Qui confidunt in

Domino, sicut mons Sion: non commovebitur in æternum, qui habitat in Jerusalem.

Ant. 8. Nisi Dominus.

PSALMUS 126.

Vani hominum labores, quibus Deus non opitulatur.

NISI Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustrà vigilat, qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquàm sederitis, qui manducatis panem doloris, cùm dederit dilectis suis somnum.

Ecce hæreditas Domini, * filii merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis, * non confundetur cùm loquetur inimicis suis in porta.

Ant. Nisi Dominus custodierit civitatem, frustrà vigilat qui custodit eam.

Ant. 1. Sustinuit.

PSALMUS 129.

Redemptio pænitenti per Christum promissa.

DE profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, * speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio;

Et ipse redimet Israël * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

Ant. 4. Speret.

PSALMUS 130.

Humilitas et modestia gratum Deo sacrificium.

DOMINE, non est exaltatum cor meum; *

neque elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in magnis, * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam, * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablactatus est super matre sua, * ita retributio in anima mea.

Speret Israël in Domino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Speret Israël in Domino.

Capitulum. Rom. 15.

DEUS spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo; ut abundetis in spe, et virtute Spiritûs sancti.

HYMNUS.

COELI Deus sanctissime,
Qui lucidum centrum poli
Candore pingis igneo,
Augens decoro lumine;

Quarto die qui flammeam
Solis rotam constituens,
Lunæ ministras ordini
Vagos recursus siderum:

Ut noctibus vel lumini
Diremptionis terminum,
Primordiis et mensium
Signum daret notissimum.

Illumina cor omnium;
Absterge sordes mentium;
Resolve culpæ vinculum;
Everte moles criminum.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu paraclito,
Regnans per omne sæculum.

Amen.

℣. A custodia matutina usque ad noctem,

℟. Speret Israël in Domino. *Psal.* 129.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 4. Conserva me.

PSALMUS 10.

Vox justi in Deo confidentis, ejusque judicia meditantis.

IN Domino confido; quomodò dicitis animæ meæ: * Transmigra in montem, sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dominus in templo

sancto suo ; * Dominus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt ; * palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum et impium ; * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos : * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus et justitias dilexit : * æquitatem vidit vultus ejus.

Psalmus 13.

Impiorum malitia : justis ex adventu Christi salus exoptatur.

Dixit insipiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in studiis suis : * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Dominus de cœlo prospexit super filios hominum, * ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt:* non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulchrum patens est guttur eorum ; linguis suis dolosè agebant ; * venenum aspidum sub labiis eorum.

Quorum os maledictione et amaritudine plenum est : * veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem.

Contritio et infelicitas in viis eorum, et viam pacis non cognoverunt : * non est timor Dei ante oculos eorum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam sicut escam panis ?

Dominum non invocaverunt : * illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Dominus in generatione justa est ; * concilium inopis confudistis : quoniam Dominus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutare Israël ? * cùm averterit Dominus captivitatem plebis suæ, exultabit Jacob, et lætabitur Israël.

Psalmus 15.

Pars justorum, Deus : resurrectionis spes.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te : * dixi Domino :

Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum : * posteà acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus : * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ et calicis mei: * tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris : * etenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum qui tribuit mihi intellectum : * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper : * quoniam à dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea; * insuper et caro mea requiescet in spe :

Quoniam non derelinques animam meam in inferno : * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo : * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

FERIA QUINTA,

AD MATUTINUM.

Invitator. Deum ex fide justificantem, * Venite, adoremus. *Rom.* 3.

Psal. Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Rectum est verbum Domini.

PSALMUS 19.

Christi preces et sacrificium pro suis acceptari, plebs ejus poscit.

EXAUDIAT te Dominus in die tribulationis : * protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto, * et de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui : * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundùm cor tuum: * et omne consilium tuum confirmet.

Lætabimur in salutari tuo : * et in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas : * nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, et hi in equis ; * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt ; * nos autem surreximus, et erecti sumus.

Domine, salvum fac Regem : * et exaudi nos in die quâ invocaverimus te.

PSALMUS 32.

Summa Dei creatoris in homines benignitas et providentia.

EXULTATE, justi, in Domino : * rectos decet collaudatio.

Confitemini Domino in cithara : * in psalterio decem chordarum psallite illi.

Cantate ei canticum novum, * benè psallite ei in vociferatione.

Quia rectum est verbum Domini, * et omnia opera ejus in fide.

Diligit misericordiam et judicium : * misericordiâ Domini plena est terra.

Verbo Domini cœli firmati sunt ; * et spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Congregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Timeat Dominum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Quoniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandavit, et creata sunt.

Dominus dissipat consilia gentium : * reprobat autem cogitationes populorum, et reprobat consilia principum.

Consilium autem Domini in æternum manet ; * cogitationes cordis ejus in generatione et generationem.

Divisio Psalmi 32.

BEATA gens, cujus est Dominus Deus ejus : * populus, quem elegit in hæreditatem sibi.

De cœlo respexit Dominus : * vidit omnes filios hominum ;

De præparato habitaculo suo * respexit super omnes qui habitant terram ;

Qui finxit sigillatim corda eorum : * qui intelligit omnia opera eorum.

Non salvatur rex per multam virtutem ; * et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suæ.

Fallax equus ad salutem ; * in abundantia autem virtutis suæ non salvabitur.

Ecce oculi Domini super metuentes eum : * et in eis qui sperant super misericordia ejus :

Ut eruat à morte animas eorum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dominum ; * quoniam adjutor et protector noster est.

Quia in eo lætabitur cor nostrum : * et in nomine sancto ejus speravimus.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, * quemadmodum speravimus in te.

Ant. Rectum est verbum Domini, et omnia opera ejus in fide.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Dominus.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale de Christi victoriis, et Ecclesiæ cursu.

EXURGAT Deus, et dissipentur inimici ejus ; * et fugiant qui oderunt eum, à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant ; * sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei : * et delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus : * iter facite ei qui ascendit super occasum ; Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus ; * turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, et judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo ; * Deus, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine ; * similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus, cùm egredereris in conspectu populi tui, * cùm pertransires in deserto,

Terra mota est ; etenim cœli distillaverunt à facie Dei Sinaï, * à facie Dei

Israël.

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hæreditati tuæ; * et infirmata est, tu verò perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

Divisio Psalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multâ.

Rex virtutum dilecti, dilecti; * et speciei domûs dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros; pennæ columbæ deargentatæ, * et posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis; * ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo; * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium; * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum: cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:

Etenim non credentes,* inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidiè: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * et Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum, * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingatur pes tuus in sanguine, * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, regis mei qui est in sancto.

Prævenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvencularum tympanistriarum.

Altera Divisio Psalmi 67.

In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israël.

Ibi Benjamin adoles

centulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum; * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtuti tuæ : * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum; * ut excludant eos qui probati sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt; venient legati ex Ægypto; * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantate Deo; * psallite Domino.

Psallite Deo qui ascendit super cœlum cœli, * ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israël, * magnificentia ejus et virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis; Deus Israël ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ : * benedictus Deus.

Ant. Dominus dabit verbum evangelizantibus : Deus Israël ipse dabit fortitudinem plebi suæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. Domine.

Psalmus 88.

Promissiones Davidi factæ : Christum differri humilis querela.

Misericordias Domini * in æternum cantabo..

In generationem et generationem * annuntiabo veritatem tuam in ore meo :

Quoniam dixisti : In æternum misericordia ædificabitur in cœlis; * præparabitur veritas tua in eis.

Disposui testamentum electis meis, juravi David servo meo; * usque in æternum præparabo semen tuum :

Et ædificabo in generationem et generationem * sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabilia tua, Domine; * etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.

Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino; * similis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificatur

in concilio sanctorum; * magnus et terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.

Domine Deus virtutum, quis similis tibi? * potens es, Domine; et veritas tua in circuitu tuo.

Tu dominaris potestati maris; * motum autem fluctuum ejus tu mitigas.

Tu humiliasti sicut vulneratum, superbum:* in brachio virtutis tuæ dispersisti inimicos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra; * orbem terræ et plenitudinem ejus tu fundasti;

Aquilonem et mare tu creasti; * Thabor et Hermon in nomine tuo exultabunt:

Tuum brachium cum potentia; * firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

Justitia et judicium præparatio sedis tuæ; * misericordia et veritas præcedent faciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

Beatus populus qui scit jubilationem: * Domine, in lumine vultûs tui ambulabunt,

Et in nomine tuo exultabunt totâ die, * et in justitia tua exaltabuntur.

Quoniam gloria virtutis eorum tu es, * et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum:

Quia Domini est assumptio nostra, * et Sancti Israël regis nostri.

Tunc locutus es in visione sanctis tuis, et dixisti: * Posui adjutorium in potente, et exaltavi electum de plebe mea.

Inveni David servum meum, * oleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliabitur ei, * et brachium meum confortabit eum.

Nihil proficiet inimicus in eo, * et filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Et concidam à facie ipsius inimicos ejus, * et odientes eum in fugam convertam.

Et veritas mea, et misericordia mea cum ipso, * et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in fluminibus dexteram ejus.

Ipse invocabit me: Pater meus es tu, * Deus meus, et susceptor salutis meæ.

Et ego primogenitum ponam illum, * excelsum præ regibus terræ.

In æternum servabo illi misericordiam meam, * et testamentum meum fidele ipsi;

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli;

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam, * et in judiciis meis non ambulaverint:

Si justitias meas profanaverint, * et mandata mea non custodierint;

Visitabo in virga iniquitates eorum, * et in verberibus peccata eorum.

Misericordiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocebo in veritate mea.

Neque profanabo testamentum meum, * et quæ procedunt de labiis meis non faciam irrita.

Altera Divisio Psalmi 88.

Semel juravi in sancto meo, si David mentiar: * Semen ejus in æternum manebit.

Et thronus ejus sicut sol in conspectu meo, * et sicut luna perfecta in æternum, et testis in cœlo fidelis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui; * profanasti in terra sanctuarium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formidinem.

Diripuerunt eum omnes traseuntes viam; * factus est opprobrium vicinis suis.

Exaltasti dexteram deprimentium eum: * lætificasti omnes inimicos ejus.

Avertisti adjutorium gladii ejus, * et non es auxiliatus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatione, * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies temporis ejus; * perfudisti eum confusione.

Usquequò, Domine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memorare quæ mea substantia: * numquid enim vanè constituisti omnes filios hominum?

Quis est homo qui vivet, et non videbit mortem? * eruet animam suam de manu inferi?

Ubi sunt misericordiæ tuæ antiquæ, Domine, * sicut jurasti David in veritate tua?

Memor esto, Domine,

opprobrii servorum tuorum, * quod continui in sinu meo, multarum gentium.

Quod exprobraverunt inimici tui, Domine, * quod exprobraverunt commutationem Christi tui.

Benedictus Dominus in æternum : * fiat, fiat.

Ant. Domine, in lumine vultûs tui ambulabunt, et in nomine tuo exultabunt totâ die, et in justitia tua exaltabuntur.

℣. Tenebræ non obscurabuntur à te, Domine;

℟. Et nox sicut dies illuminabitur. *Psal.* 138.

AD LAUDES.

Ant. 4. Audi.

PSALMUS 80.

Festa piè celebranda : hinc Dei favor.

EXULTATE Deo adjutori nostro : * jubilate Deo Jacob.

Sumite psalmum, et date tympanum; * psalterium jucundum cum cithara :

Buccinate in Neomenia tuba, * in insigni die solemnitatis vestræ :

Quia præceptum in Israël est; * et judicium Deo Jacob :

Testimonium in Joseph posuit illud, cùm exiret de terra Ægypti; * linguam, quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dorsum ejus; * manus ejus in cophino servierunt.

In tribulatione invocasti me, et liberavi te; * exaudivi te in abscondito tempestatis : probavi te apud aquam contradictionis.

Audi, populus meus, et contestabor te : * Israël, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis Deum alienum :

Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * dilata os tuum, et implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam; * et Israël non intendit mihi.

Et dimisi eos secundùm desideria cordis eorum; * ibunt in adinventionibus suis.

Si populus meus audisset me; * Israël si in viis meis ambulasset :

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humilias-

sem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei, * et erit tempus eorum in sæcula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti; * et de petra, melle saturavit eos.

Ant. Audi, populus meus, et contestabor te: ego sum Dominus Deus tuus.

Ant. 1. Paratum.

PSALMUS 107.

Oratio Ecclesiæ, Dei auxilium adversùs impios poscentis.

PARATUM cor meum, Deus, paratum cor meum: * cantabo et psallam in gloria mea.

Exurge, gloria mea; exurge, psalterium et cithara: * exurgam diluculò.

Confitebor tibi in populis, Domine; * et psallam tibi in nationibus.

Quia magna est super cœlos misericordia tua, * et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super cœlos, Deus, * et super omnem terram gloria tua.

Ut liberentur dilecti tui, * salvum fac dexterâ tuâ, et exaudi me.

Ant. Paratum cor meum, Deus; exurgam diluculò: confitebor tibi, Domine.

Ant. 6. Domine.

Divisio Psalmi 107.

DEUS locutus est in sancto suo: * exultabo, et dividam Sichimam, et convallem tabernaculorum dimetiar.

Meus est Galaad, et meus est Manasses, * et Ephraïm susceptio capitis mei.

Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienigenæ amici facti sunt.

Quis deducet me in civitatem munitam? * quis deducet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non exibis, Deus, in virtutibus nostris?

Da nobis auxilium de tribulatione; * quia vana salus hominis.

In Deo faciemus virtutem: * et ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

Ant. Domine, vana salus hominis: in Deo faciemus virtutem.

Ant. 8. Deus.

In feriis.

CANTICUM ANNÆ.

1. *Reg.* 2.

EXULTAVIT cor meum in Domino, * et exaltatum est cornu meum in Deo meo.

Dilatatum est os meum super inimicos meos, * quia lætata sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est Dominus; neque enim est alius extra te: * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolite multiplicare loqui sublimia, gloriantes: * recedant vetera de ore vestro;

Quia Deus scientiarum, Dominus est, * et ipsi præparantur cogitationes.

Arcus fortium superatus est; * et infirmi accincti sunt robore.

Repleti priùs, pro panibus se locaverunt; * et famelici saturati sunt.

Donec sterilis peperit plurimos; * et quæ multos habebat filios, infirmata est.

Dominus mortificat, et vivificat; * deducit ad inferos, et reducit.

Dominus pauperem facit, et ditat; * humiliat et sublevat.

Suscitat de pulvere egenum, * et de stercore elevat pauperem;

Ut sedeat cum principibus, * et solium gloriæ teneat.

Domini enim sunt cardines terræ, * et posuit super eos orbem.

Pedes sanctorum suorum servabit, et impii in tenebris conticescent; * quia non in fortitudine sua roborabitur vir.

Dominum formidabunt adversarii ejus; * et super ipsos in cœlis tonabit.

Dominus judicabit fines terræ, et dabit imperium regi suo, * et sublimabit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiarum Dominus est, et ipsi præparantur cogitationes.

In Festis.

CANTICUM.

1. *Paral.* 29.

BENEDICTUS es, Domine, Deus Israël patris nostri * ab æterno in æternum.

Tua est, Domine, magnificentia, et potentia, et gloria, atque victoria; * et tibi laus.

Cuncta enim quæ in

cœlo sunt et in terra, * tua sunt :

Tuum, Domine, regnum, * et tu es super omnes principes.

Tuæ divitiæ, et tua est gloria : * tu dominaris omnium.

In manu tua virtus et potentia : * in manu tua magnitudo, et imperium omnium.

Nunc igitur, Deus noster, confitemur tibi, * et laudamus nomen tuum inclytum.

Ant. 5. Annuntiat Dominus.

PSALMUS 147.

Ecclesia ad laudem Dei invitatur, quòd ei abundè provisum sit.

LAUDA, Jerusalem, Dominum : * lauda Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum;* benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem, * et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ, * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas, * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit ?

Emittet verbum suum et liquefaciet ea ; * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob, * justitias et judicia sua Israël :

Non fecit taliter omni nationi : * et judicia sua non manifestavit eis.

Ant. Annuntiat Dominus verbum suum Jacob, et judicia sua Israël: non fecit taliter omni nationi.

Capitulum. 1. Petr. 2.

VOS genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis : ut virtutes annuntietis ejus qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen súum.

℣. Declaratio sermonum tuorum illuminat.

℟. Et intellectum dat parvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Tu, puer, propheta Altissimi vocaberis, ad dandam scientiam salutis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. Illuminet.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe cognoscendus.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis; * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri:

Ut cognoscamus in terra viam tuam, * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus; * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur et exultent gentes: quoniam judicas populos in æquitate, * et gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus; * et metuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inanis et fugax hominum vita: ideò gratia Dei exoratur.

Domine, refugium factus es nobis, * à generatione in generationem.

Priusquàm montes fierint, aut formaretur terra et orbis; * à sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

Ne avertas hominem in humilitatem; * et dixisti: Convertimini, filii hominum.

Quoniam mille anni ante oculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ præteriit, et custodia in nocte:

Quæ prò nihilo habentur, * eorum anni erunt.

Manè sicut herba transeat, manè floreat et transeat; * vesperè decidat, induret et arescat.

Quia defecimus in ira tua; * et in furore tuo turbati sumus.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, * sæculum nostrum in illuminatione vultûs tui.

Quoniam omnes dies nostri defecerunt; et in ira tua defecimus: * anni nostri sicut aranea meditabuntur.

Dies annorum nostrorum in ipsis, septuaginta anni: * si autem in potentatibus, octoginta anni:

Et ampliùs eorum * labor et dolor.

Quoniam supervenit mansuetudo, * et corripiemur.

Divisio Psalmi 89.

Quis novit potestatem iræ tuæ, * et præ timore tuo iram tuam dinumerare?

Dexteram tuam sic notam fac; * et eruditos corde in sapientia.

Convertere, Domine, usquequò? * et deprecabilis esto super servos tuos.

Repleti sumus manè misericordiâ tuâ;* et exultavimus, et delectati sumus omnibus diebus nostris.

Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti, * annis quibus vidimus mala.

Respice in servos tuos, et in opera tua; * et dirige filios eorum.

Et sit splendor Domini Dei nostri super nos: et opera manuum nostrarum dirige super nos; * et opus manuum nostrarum dirige.

Ant. Illuminet Dominus vultum suum super nos; ut cognoscamus in terra viam tuam, Domine. *Psal.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. Credo.

PSALMUS 26.

Fidelium fortitudo ex Deo: æternæ vitæ quærenda bona.

DOMINUS illuminatio mea, et salus mea;* quem timebo?

Dominus protector vitæ meæ; * à quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt et ceciderunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino, hanc requiram, * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me, * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, et psalmum dicam Domino.

Divisio Psalmi 26.

EXAUDI, Domine, vocem meam quâ clamavi ad te: * miserere mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: *

faciem tuam, Domine, requiram.

Ne avertas faciem tuam à me; * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, * neque despicias me, Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me; * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua: * et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me; * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Psalmus 83.

Supremæ beatitudinis desideria.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum; * Rex meus et Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua, Domine! * in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum, exaudi orationem meam; * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster, aspice, Deus; * et respice in faciem Christi tui:

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus; * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Ant. Credo videre bona Domini in terra viventium. *Psal.* 26.

Capitulum. Hæb. 11.

EST fides sperandarum substantia rerum argumentum non apparéntium.

℟. *breve.* Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te. *Repet.* Quàm magna. ℣. Perfecisti eis qui sperant in te. *Repet.* Quàm magna. Gloria Patri. *Repet.* Quàm magna. *Psal.* 30.

℣. Narraverunt mihi iniqui fabulationes;

℟. Sed non ut lex tua. *Psal.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. Venite.

PSALMUS 22.

Pro beneficiis à Deo acceptis, gratiarum actio.

DOMINUS regit me, et nihil mihi deerit; * in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum: * et calix meus inebrians quàm præclarus est!

Et misericordia tua subsequetur me * omnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini * in longitudinem dierum.

PSALMUS 33.

Soli Deo adhærendum, qui justorum defensor, malorum eversor est.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, et lætentur.

Magnificate Dominum mecum: * et exaltemus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, et exaudivit me: * et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, et

illuminamini : * et facies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum : * et de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immittet angelus Domini in circuitu timentium eum, * et eripiet eos.

Gustate, et videte quoniam suavis est Dominus : * beatus vir qui sperat in eo.

Timete Dominum, omnes sancti ejus : * quoniam non est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt et esurierunt ; * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VENITE, filii, audite me ; * timorem Domini docebo vos.

Quis est homo qui vult vitam; * diligit dies videre bonos ?

Prohibe linguam tuam à malo; * et labia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum ; * inquire pacem, et persequere eam.

Oculi Domini super justos, * et aures ejus in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala, * ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos: * et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

Juxtà est Dominus iis qui tribulato sunt corde, * et humiles spiritu salvabit.

Multæ tribulationes justorum ; * et de omnibus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum ; * unum ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima ; * et qui oderunt justum, delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum, * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos.

Capitulum. Ephes. 6.

STATE ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti loricam justitiæ, in omnibus sumentes scutum fidei.

℟. *breve.* Gressus meos dirige, Domine, secundùm eloquium tuum. *Repet.* Gressus. ℣. Ut custodiam mandata tua.

Repet. Gressus. Gloria Patri. *Repet.* Gressus.

℣. Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me;

℟. Quia mandatis tuis credidi. *Psal.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. Deus virtutum.

Psalmus 79.

Christi adventus expostulatur.

Qui regis Israël, intende; * qui deducis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Cherubim, * manifestare coram Ephraïm, Benjamin; et Manasse.

Excita potentiam tuam, et veni, * ut salvos facias nos.

Deus, converte nos; et ostende faciem tuam;* et salvi erimus.

Domine Deus virtutum, * quousque irascéris super orationem servi tui?

Cibabis nos pane lacrymarum, * et potum dabis nobis in lacrymis in mensura.

Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris; * et inimici nostri subsannaverunt nos.

Deus virtutum, converte nos; et ostende faciem tuam, * et salvi erimus.

Divisio Psalmi 79.

[Domine,] vineam de Ægypto transtulisti; * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itineris fuisti in conspectu ejus; * plantasti radices ejus, et implevit terram.

Operuit montes umbra ejus; * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit palmites suos usque ad mare, * et usque ad flumen propagines ejus.

Ut quid destruxisti maceriam ejus, * et vindemiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminavit eam aper de sylva, * et singularis ferus depastus est eam.

Deus virtutum, convertere: * respice de cœlo, et vide, et visita vineam istam.

Et perfice eam quam plantavit dextera tua, * et super filium hominis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: * ab increpatione vultûs tui peribunt.

Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ, * et

super filium hominis quem confirmasti tibi.

Et non discedimus à te:* vivificabis nos, et nomen tuum invocabimus.

Domine Deus virtutum, converte nos; et ostende faciem tuam, * et salvi erimus.

PSALMUS 69.

Justus sibi opem precatur.

DEUS, in adjutorium meum intende: * Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur, et revereantur * qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui diligunt Salutare tuum.

Ego verò egenus et pauper sum; * Deus, adjuva me.

Adjutor meus et liberator meus es tu: * Domine, ne moreris.

Ant. Deus virtutum, converte nos; et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

Capitulum. Rom. 4.

CREDENTI in eum qui justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam, secundùm propositum gratiæ Déi.

℟. *breve.* Salvavit eos Dominus, et crediderunt verbis ejus. *Repet.* Salvavit. ℣. Et laudaverunt laudem ejus. *Repet.* Salvavit. Gloria Patri. *Repet.* Salvavit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu gentium revelavit justitiam suam.

℟. Recordatus est misericordiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. Quid retribuam.

PSALMUS 115.

Deus in periculis fida tutela.

CREDIDI propter quod locutus sum; * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo:* Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino * pro omnibus quæ retribuit mihi?

Calicem Salutaris accipiam: * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in cons-

pectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus; * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea;* tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus, * in atriis domûs Domini, in medio tuî, Jerusalem.

Ant. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?

Ant. 1. Confitebor.

PSALMUS 137.

Misericordia et veritas Dei laudantur: ipse à regibus adorandus.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo; * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu angelorum psallam tibi; * adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo,

Super misericordia tua et veritate tua; * quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te, exaudi me; * multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terræ, * quia audierunt omnia verba oris tui;

Et cantent in viis Domini, * quoniam magna est gloria Domini;

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me: * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: * Domine, misericordia tua in sæculum; opera manuum tuarum ne despicias.

Ant. Confitebor nomini tuo, Domine, super misericordia tua et veritate tua.

Ant. 7. Generatio.

PSALMUS 144.

Dei potentia, misericordia, providentia, benignitas.

EXALTABO te, Deus meus rex; * et benedicam nomini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.

Per singulos dies benedicam tibi; * et laudabo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magnus Dominus, et laudabilis nimis; * et magnitudinis ejus non est finis.

Generatio et generatio laudabit opera tua; * et potentiam tuam pronuntiabunt.

Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, * et mirabilia tua narrabunt.

Et virtutem terribilium tuorum dicent; * et magnitudinem tuam narrabunt.

Memoriam abundantiæ suavitatis tuæ eructabunt, * et justitiâ tuâ exultabunt.

Ant. Generatio et generatio laudabit opera tua, et potentiam tuam pronuntiabunt.

Ant. 4. Fidelis.

Divisio Psalmi 144

Miserator et misericors Dominus; * patiens et multùm misericors.

Suavis Dominus universis, * et miserationes ejus super omnia opera ejus.

Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua,* et sancti tui benedicant tibi.

Gloriam regni tui dicent,* et potentiam tuam loquentur:

Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam, * et gloriam magnificentiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum omnium sæculorum; * et dominatio tua in omni generatione et generationem.

Fidelis Dòminus in omnibus verbis suis; * et sanctus in omnibus operibus suis.

Allevat Dominus omnes qui corruunt; * et erigit omnes elisos.

Oculi omnium in te sperant, Domine; * et tu das escam illorum in tempore opportuno.

Aperis tu manum tuam,* et imples omne animal benedictione.

Ant. Fidelis Dominus in omnibus verbis suis, et sanctus in omnibus operibus suis.

Ant. 8. Propè est Dominus.

Altera Divisio Psal. 144.

Justus Dominus in omnibus viis suis, * et sanctus in omnibus operibus suis.

Propè est Dominus omnibus invocantibus eum;* omnibus invocantibus eum in veritate.

Voluntatem timentium

se faciet, et deprecationem eorum exaudiet; * et salvos faciet eos.

Custodit Dominus omnes diligentes se, * et omnes peccatores disperdet.

Laudationem Domini loquetur os meum; * et benedicat omnis caro nomini sancto ejus in sæculum, et in sæculum sæculi.

Ant. Propè est Dominus omnibus invocantibus eum in veritate.

Capitulum. Rom. 10.

CORDE creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem; dicit enim scriptura: Omnis qui credit in illum, non confundetur. Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum.

HYMNUS.

MAGNÆ Deus potentiæ,
Qui ex aquis ortum genus
Partim remittis gurgiti,
Partim levas in aëra:
Demersa lymphis erigens,
Subvecta cœlis irrigans;
Ut stirpe ab una prodita,
Diversa rapiant loca:
Largire cunctis servulis,
Quos mundat unda sanguinis,
Nescire lapsus criminum,
Nec ferre mortis tædium;
Ut culpa nullum deprimat,
Nullum levet jactantia,
Elisa mens ne concidat,
Elata mens ne corruat.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

℣. Os meum annuntiabit justitiam tuam,

℟. Totâ die salutare tuum. *Ps.* 70.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Potens est Dominus, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 1. Salvum me fac, Domine.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas: Dei erga impios promissa urgentur.

SALVUM me fac, Domine, quoniam defecit sanctus: * quoniam diminutæ sunt veritates à filiis hominum.

Vana locuti sunt unusquisque ad proximum

suum : * labia dolosa in corde et corde locuti sunt.

Disperdat Dominus universa labia dolosa, * et linguam magniloquam.

Qui dixerunt: Linguam nostram magnificabimus, labia nostra à nobis sunt : * quis noster Dominus est?

Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum, * nunc exurgam, dicit Dominus.

Ponam in Salutari : * fiducialiter agam in eo.

Eloquia Domini, eloquia casta; * argentum igne examinatum, probatum terræ, purgatum septuplùm.

Tu, Domine, servabis nos, * et custodies nos à generatione hac in æternum.

In circuitu impii ambulant : * secundùm altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

PSALMUS 38.

Coërcenda lingua : mundi contemptus : vitæ brevitas.

DIXI : Custodiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Posui ori meo custodiam : * cùm consisteret peccator adversùm me.

Obmutui et humiliatus sum, et silui à bonis : * et dolor meus renovatus est.

Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis : * locutus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Domine, finem meum, et numerum dierum meorum quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurabiles posuisti dies meos : * et substantia mea tanquam nihilum ante te.

Verumtamen universa vanitas, * omnis homo vivens.

Verumtamen in imagine pertransit homo : * sed et frustrà conturbatur.

Thesaurizat; * et ignorat cui congregabit ea.

Et nunc quæ est expectatio mea? nonne Dominus? * et substantia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB omnibus iniquitatibus meis erue me : * opprobrium insipienti dedisti me.

Obmutui, et non aperui os meum, * quoniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitudine manûs tuæ ego defeci.

In increpationibus propter iniquitatem corripuisti hominem, * et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus :

Verumtamen vanè conturbatur * omnis homo.

Exaudi orationem meam, Domine, et deprecationem meam : * auribus percipe lacrymas meas.

Ne sileas, quoniam advena ego sum apud te, et peregrinus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrigerer, priusquàm abeam ; * et ampliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Domine, quoniam diminutæ sunt veritates à filiis hominum. *Psal.* 11.

FERIA SEXTA,

AD MATUTINUM.

Invitator. Deus adjutor est in tribulationibus. * Venite, adoremus. *Ps.* 45.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Contristatus sum.

PSALMUS 51.

Impiis exitium proximum.

Quid gloriaris in malitia, * qui potens es in iniquitate ?

Totâ die injustitiam cogitavit lingua tua ; * sicut novacula acuta fecisti dolum.

Dilexisti malitiam super benignitatem : * iniquitatem magis, quàm loqui æquitatem.

Dilexisti omnia verba præcipitationis, * lingua dolosa.

Propterea Deus destruet te in finem : * evellet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo, et radicem tuam de terra viventium.

Videbunt justi, et timebunt, et super eum ridebunt ; * et dicent : Ecce homo qui non posuit Deum adjutorem suum :

Sed speravit in multitudine divitiarum suarum, * et prævaluit in vanitate sua.

Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei : * speravi in misericordia Dei in æternum, et in sæculum sæculi.

Confitebor tibi in sæculum, quia fecisti : * et expectabo nomen tuum,

quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

PSALMUS 54.

Deum, ut se à fictis amicis servet, obtestatur Christus.

Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: * intende mihi et exaudi me.

Contristatus sum in exercitatione mea, * et conturbatus sum à voce inimici, et à tribulatione peccatoris.

Quoniam declinaverunt in me iniquitates, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbatum est in me; * et formido mortis cecidit super me.

Timor et tremor venerunt super me, * et contexerunt me tenebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volabo, et requiescam.

Ecce elongavi fugiens,* et mansi in solitudine.

Expectabam eum qui salvum me fecit à pusillanimitate spiritûs, * et tempestate.

Præcipita, Domine, divide linguas eorum: * quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate.

Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas, * et labor in medio ejus, et injustitia.

Et non defecit de plateis ejus * usura et dolus.

Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi,* sustinuissem utique.

Et si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset: * abscondissem me forsitan ab eo.

Tu verò, homo unanimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiebas cibos: * in domo Dei ambulavimus cum consensu.

Veniat mors super illos; * et descendant in infernum viventes:

Quoniam nequitiæ in habitaculis eorum, * in medio eorum.

Ego autem ad Deum clamavi; * et Dominus salvabit me.

Divisio Psalmi 54.

Vesperè, et manè, et meridiè narrabo et annuntiabo: * et exaudiet vocem meam.

Redimet in pace animam meam ab his qui

appropinquant mihi : * quoniam inter multos erant mecum.

Exaudiet Deus, et humiliabit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutatio, et non timuerunt Deum; * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminaverunt testamentum ejus, divisi sunt ab ira vultûs ejus : * et appropinquavit cor illius.

Molliti sunt sermones ejus super oleum : * et ipsi sunt jacula.

Jacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet : * non dabit in æternum fluctuationem justo.

Tu verò, Deus, * deduces eos in puteum interitûs.

Viri sanguinum, et dolosi non dimidiabunt dies suos : * ego autem sperabo in te, Domine.

Ant. Contristatus sum, quoniam declinaverunt in me iniquitates.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. Ab insurgentibus in me.

Psalmus 58.

Zelus Ecclesiæ adversùs impios.

Eripe me de inimicis meis, Deus meus : * et ab insurgentibus in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, * et de viris sanguinum salva me.

Quia ecce ceperunt animam meam : * irruerunt in me fortes.

Neque iniquitas mea, neque peccatum meum, Domine : * sine iniquitate cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide : * et tu, Domine, Deus virtutum, Deus Israël.

Intende ad visitandas omnes gentes : * non miserearis omnibus qui operantur iniquitatem.

Convertentur ad vesperam, * et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.

Ecce loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum : * quoniam quis audivit?

Et tu, Domine, deridebis eos : * ad nihilum deduces omnes gentes.

Fortitudinem meam ad te custodiam, quia

Deus susceptor meus es :* Deus meus, misericordia ejus præveniet me.

Divisio Psalmi 58.

Deus ostendet mihi super inimicos meos :* ne occidas eos, nequando obliviscantur populi mei.

Disperge illos in virtute tua : * et depone eos, protector meus, Domine.

Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum : * et comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione et mendacio annuntiabuntur in consummatione :* in ira consummationis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur Jacob, * et finium terræ.

Convertentur ad vesperam, * et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum :* si verò non fuerint saturati, et murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam : * et exultabo manè misericordiam tuam.

Quia factus es susceptor meus et refugium meum * in die tribulationis meæ.

Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericordia mea.

Psalmus 60.

Ecclesia ab insectatoribus oppressa : Christi regnum æternum.

Exaudi, Deus, deprecationem meam : * intende orationi meæ.

A finibus terræ ad te clamavi, dum anxiaretur cor meum : * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitudinis à facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in sæcula : * protegar in velamento alarum tuarum;

Quoniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam : * dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjicies,* annos ejus usque in diem generationis et generationis.

Permanet in æternum in conspectu Dei, * misericordiam et veritatem ejus quis requiret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgentibus in me libera me, Domine; quia irruerunt in me fortes. *Ps.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. Ego sum.

PSALMUS 68.

Christus, ob Religionis zelum multa passus, auxilium à Patre petit.

SALVUM me fac, Deus:* quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substantia.

Veni in altitudinem maris, * et tempestas demersit me.

Laboravi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei, * qui oderunt me gratìs.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injustè: * quæ non rapui, tunc exolvebam.

Deus, tu scis insipientiam meam, * et delicta mea à te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui expectant te, Domine, * Domine virtutum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quoniam propter te sustinui opprobrium, * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, * et peregrinus filiis matris meæ;

Quoniam zelus domûs tuæ comedit me,* et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in jejunio animam meam; * et factum est in opprobrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilicium; * et factus sum illis in parabolam.

Adversùm me loquebantur qui sedebant in porta; * et in me psallebant qui bibebant vinum.

Ego verò orationem meam ad te, Domine; * tempus beneplaciti, Deus.

In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me,* in veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * libera me ab iis qui oderunt me, et de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat me profundum,*

neque urgeat super me puteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXAUDI me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua:* secundùm multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avertas faciem tuam à puero tuo: * quoniam tribulor, velociter exaudi me.

Intende animæ meæ, et libera eam: * propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improperium meum, et confusionem meam, * et reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * improperium expectavit cor meum, et miseriam.

Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit; * et qui consolaretur, et non inveni.

Et dederunt in escam meam fel; * et in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, * et in retributiones, et in scandalum.

Obscurentur oculi eorum, ne videant; * et dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam, * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta; * et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt;* et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum; * et non intrent in justitiam tuam.

Deleantur de libro viventium; * et cum justis non scribantur.

Ego sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscepit me.

Altera Divisio Psal. 68.

LAUDABO nomen Dei cum cantico, * et magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super vitulum novellum, * cornua producentem et ungulas.

Videant pauperes, et lætentur: * quærite Deum, et vivet anima vestra;

Quoniam exaudivit pauperes Dominus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et

terra, * mare, et omnia reptilia in eis.

Quoniam Deus salvam faciet Sion, * et ædificabuntur civitates Juda.

Et inhabitabunt ibi, * et hæreditate acquirent eam.

Et semen servorum ejus possidebit eam; * et qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

Ant. Ego sum pauper et dolens : salus tua, Deus, suscepit me.

℣. Die ac nocte gravata est super me manus tua:

℟. Conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina. *Ps.* 31.

AD LAUDES.

Ant. 1. Deus.

Psalmus 53.

Oratio justi adversùs hostes auxilium deprecantis.

Deus, in nomine tuo salvum me fac, * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam; * auribus percipe verba oris mei;

Quoniam alieni insurrexerunt adversùm me, et fortes quæsierunt animam meam, * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me; * et Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis; * et in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi; * et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est:

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ant. Deus, in nomine tuo salvum me fac.

Ant. 4. Tu es.

Psalmus 70.

Ecclesia adversùs impios auxilium deprecatur.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum; * in justitia tua libera me et eripe me.

Inclina ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in locum munitum, * ut salvum me facias;

Quoniam firmamentum meum, * et refugium meum es tu.

Deus meus, eripe me de manu peccatoris, * et de manu contra legem agentis, et iniqui;

Quoniam tu es patien-

tia mea, Domine: * Domine, spes mea à juventute mea.

In te confirmatus sum ex utero : de ventre matris meæ tu es protector meus ; * in te cantatio mea semper.

Tanquam prodigium factus sum multis, * et tu adjutor fortis.

Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, * totâ die magnitudinem tuam.

Ne projicias me in tempore senectutis;* cùm defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi; * et qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum.

Dicentes : Deus dereliquit eum; persequimini, et comprehendite eum, * quia non est qui eripiat.

Deus, ne elongeris à me : * Deus meus, in auxilium meum respice.

Confundantur et deficiant detrahentes animæ meæ; * operiantur confusione et pudore, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo, * et adjiciam super omnem laudem tuam.

Ant. Tu es patientia mea, Domine : spes mea à juventute mea.

Ant. 8. Quantas.

Divisio Psalmi 70.

Os meum annuntiabit justitiam tuam; * totâ die salutare tuum.

Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini : * Domine, memorabor justitiæ tuæ solius.

Deus, docuisti me à juventute mea; * et usque nunc pronuntiabo mirabilia tua ;

Et usque in senectam et senium : * Deus, ne derelinquas me :

Donec annuntiem brachium tuum* generationi omni, quæ ventura est.

Potentiam tuam, et justitiam tuam, Deus, usque in altissima quæ fecisti magnalia ; * Deus, quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas, et malas? * et conversus, vivificasti me, et de abyssis terræ iterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam; * et conversus consolatus es me.

Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam, Deus : * psal-

lam tibi in cithara, Sanctus Israël.

Exultabunt labia mea cùm cantavero tibi; * et anima mea quam redemisti.

Sed et lingua mea totâ die meditabitur justitiam tuam; * cùm confusi et reveriti fuerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Quantas ostendisti mihi tribulationes, et conversus vivificasti me.

Ant. 8. Cùm iratus fueris.

In Feriis.

CANTICUM HABACUC.

Cap. 3.

DOMINE, audivi auditionem tuam, * et timui.

Domine, opus tuum * in medio annorum vivifica illud.

In medio annorum notum facies: * cùm iratus fueris, misericordiæ recordaberis.

Deus ab Austro veniet, * et sanctus de monte Pharan.

Operuit cœlos gloria ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, cornua in manibus ejus: * ibi abscondita est fortitudo ejus.

Ante faciem ejus ibit mors; * et egredietur diabolus ante pedes ejus.

Stetit et mensus est terram: * aspexit, et dissolvit gentes; et contriti sunt montes sæculi.

Incurvati sunt colles mundi * ab itineribus æternitatis ejus.

Pro iniquitate vidi tentoria Æthiopiæ; * turbabuntur pelles terræ Madian.

Numquid in fluminibus iratus es, Domine? * aut in fluminibus furor tuus, vel in mari indignatio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrigæ tuæ salvatio;

Suscitans suscitabis arcum tuum: * juramenta tribubus quæ locutus es.

Fluvios scindes terræ: viderunt te, et doluerunt montes; * gurgés aquarum transiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitudo manus suas levavit.

Sol et luna steterunt in habitaculo suo: * in luce sagittarum tuarum ibunt, in splendore fulgurantis hastæ tuæ.

In fremitu conculcabis terram; * in furore

obstupefacies gentes.

Egressus es in salutem populi tui, * in salutem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo impii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, capiti bellatorum ejus, * venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum, * sicut ejus qui devorat pauperem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquarum multarum.

Audivi, et conturbatus est venter meus: * à voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis, * et subter me scateat;

Ut requiescam in die tribulationis, * ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

Ficus enim non florebit; * et non erit germen in vineis.

Mentietur opus olivæ; * et arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pecus; * et non erit armentum in præsepibus.

Ego autem in Domino gaudebo, * et exultabo in Deo Jesu meo.

Deus Dominus, fortitudo mea; * et ponet pedes meos quasi cèrvorum.

Et super excelsa mea deducet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm iratus fueris, Domine, misericordiæ recordaberis.

In Festis.

CANTICUM.

Isaiæ. 26.

Urbs fortitudinis nostræ Sion Salvator, * ponetur in ea murus et antemurale.

Aperite portas, * et ingrediatur gens justa, custodiens veritatem.

Vetus error abiit: servabis pacem; * pacem, quia in te speravimus.

Sperastis in Domino in sæculis æternis, * in Domino Deo forti in perpetuum.

Quia incurvabit habitantes in excelso, * civitatem sublimem humiliabit.

Humiliabit eam usque ad terram; * detrahet eam usque ad pulverem.

Conculcabit eam pes, * pedes pauperis, gressus egenorum.

Semita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in semita judiciorum tuorum, Domine, sustinuimus te: * nomen tuum et memoriale tuum in desiderio animæ.

Anima mea desideravit te in nocte, * sed et spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te.

Cùm feceris judicia tua in terra, * justitiam discent habitatores orbis.

Misereamur impio, et non discet justitiam: * in terra sanctorum iniqua gessit, et non videbit gloriam Domini.

Domine, exaltetur manus tua; * et non videant:

Videant, et confundantur zelantes populi; * et ignis hostes tuos devoret.

Domine, dabis pacem nobis; * omnia enim opera nostra operatus es nobis.

Ant. 4. Laudabo.

PSALMUS 145.

Non hominibus nec principibus, sed Deo fidendum.

LAUDA, anima mea, Dominum, * laudabo Dominum in vita mea; psallam Deo meo, quandiu fuero.

Nolite confidere in principibus; * in filiis hominum, in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, et revertetur in terram suam: * in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius, *qui fecit cœlum et terram, mare, et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriam patientibus, * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos: * Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos, * Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas: pupillum et viduam suscipiet; * et vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula: * Deus tuus, Sion, in generationem et generationem.

Ant. Laudabo in vita mea Dominum, qui facit judicium injuriam patientibus.

Capitulum. Isaïæ. 33.

DOMINE, miserere nostrî; te enim expecta-

vimus: esto brachium nostrum in mane, et salus nostra in tempore tribulatiónis.

℣. Exultabo manè misericordiam tuam;

℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulationis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Per viscera misericordiæ Dei nostri visitavit nos oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. Exurge.

Psalmus 43.

Patres beneficiis cumulati: ob Religionem cuncta sustinenda.

Deus, auribus nostris audivimus; patres nostri annuntiaverunt nobis opus * quod operatus es in diebus eorum, et in diebus antiquis.

Manus tua gentes disperdidit, et plantasti eos:* afflixisti populos, et expulisti eos.

Nec enim in gladio suo possederunt terram, * et brachium eorum non salvavit eos.

Sed dextera tua, et brachium tuum, et illuminatio vultûs tui; * quoniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salutes Jacob.

In te inimicos nostros ventilabimus cornu, * et in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperabo,* et gladius meus non salvabit me.

Salvasti enim nos de affligentibus nos, * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

In Deo laudabimur totâ die; * et in nomine tuo confitebimur in sæculum.

Nunc autem repulisti et confudisti nos; * et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimicos nostros; * et qui oderunt nos, diripiebant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escarum, * et in gentibus dispersisti nos.

Vendidisti populum tuum sine pretio, * et non fuit multitudo in commutationibus eorum.

Posuisti nos opprobrium vicinis nostris, * subsannationem et deri-

sum his qui sunt in circuitu nostro.

Posuisti nos in similitudinem gentibus, * commotionem capitis in populis.

Totâ die verecundia mea contra me est; * et confusio faciei meæ cooperuit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à facie inimici et persequentis.

Hæc omnia venerunt super nos; nec obliti sumus te, * et iniquè non egimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * et declinasti semitas nostras à via tua;

Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, * et cooperuit nos umbra mortis.

Altera Divisio Psalmi 43.

Si obliti sumus nomen Dei nostri, * et si expandimus manus nostras ad Deum alienum:

Nonne Deus requiret ista? * ipse enim novit abscondita cordis.

Quoniam propter te mortificamur totâ die, * æstimati sumus sicut oves occisionis.

Exurge, quare obdormis, Domine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare faciem tuam avertis? * oblivisceris inopiæ nostræ et tribulationis nostræ?

Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra, * conglutinatus est in terra venter noster.

Exurge, Domine, adjuva nos; * et redime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Domine? exurge, et ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. Circumdederunt.

Psalmus 39.

Oratio Christi: ipse fiduciæ et obedientiæ typus.

Expectans expectavi Dominum, * et intendit mihi.

Et exaudivit preces meas; * et eduxit me de lacu miseriæ, et de luto fæcis.

Et statuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immisit in os meum canticum novum, * carmen Deo nostro.

Videbunt multi, et timebunt; * et sperabunt in Domino.

Beatus vir cujus est no-

men Domini spes ejus, * et non respexit in vanitates et insanias falsas.

Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua; * et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi et locutus sum: * multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium et oblationem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccato non postulasti: * tunc dixi: Ecce venio.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam: * Deus meus, volui, et legem tuam in medio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANNUNTIAVI justitiam tuam in ecclesia magna; * ecce labia mea non prohibebo: Domine, tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo: * veritatem tuam et salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam et veritatem tuam * à consilio multo.

Tu autem, Domine, ne longè facias miserationes tuas à me: * misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus; * comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui ut viderem.

Multiplicatæ sunt super capillos capitis mei; * et cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi, Domine, ut eruas me: * Domine, ad adjuvandum me respice.

Confundantur et revereantur simul, qui quærunt animam meam, * ut auferant eam.

Convertantur retrorsùm, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusionem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te; * et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum et pauper: * Dominus sollicitus est mei.

Adjutor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardaveris.

PSALMUS 57.

Calumniatorum supplicia, bonorumque præmia Deum justum arguent.

SI verè utique justitiam loquimini, * recta judicate, filii hominum.

Etenim in corde iniquitates operamini; * in terra injustitias manus vestræ concinnant.

Alienati sunt peccatores à vulva : * erraverunt ab utero : locuti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitudinem serpentis : * sicut aspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exaudiet vocem incantantium, * et venefici incantantis sapienter.

Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum : * molas leonum confringet Dominus.

Ad nihilum devenient tanquam aqua decurrens : * intendit arcum suum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur : * supercecidit ignis, et non viderunt solem.

Priusquàm intelligerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætabitur justus, cùm viderit vindictam : * manus suas lavabit in sanguine peccatoris.

Et dicet homo : Si utique est fructus justo, * utique est Deus judicans eos in terra.

Ant. Circumdederunt me mala, quorum non est numerus : complaceat tibi, Domine, ut eruas me. *Ps.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUPRA modum gravati sumus supra virtutem, ita ut tæderet nos etiam vivere. Sed ipsi nobismetipsis responsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui suscitat mortuos; qui de tantis periculis nos eripuit, et eruit; in quem speramus quoniam et adhuc eripiet.

℟. *breve.* Multiplicati sunt, qui oderunt me gratis. *Repet.* Multiplicati. ℣. Confortati sunt qui persecuti sunt me injustè. *Repet.* Multiplicati. Gloria Patri. *Repet.* Multiplicati. *Ps.* 68.

℣. Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me :

℟. Ad defensionem meam conspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. Potum meum.

Psalmus 101.

Oratio ad Christum, quâ post calamitates, promissa salus exoratur.

Domine, exaudi orationem meam; * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, * velociter exaudi me;

Quia defecerunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum; * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Totâ die exprobrabant mihi inimici mei; * et qui laudabant me, adversùm me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam, * et potum meum cum fletu miscebam,

A facie iræ et indignationis tuæ; * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt; * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes; * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Divisio Psalmi 101.

Tu exurgens misereberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, * et omnes reges terræ gloriam tuam;

Quia ædificavit Dominus Sion, * et videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium, * et non sprevit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera: * et po-

pulus qui creabitur, laudabit Dominum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de cœlo in terram aspexit;

Ut audiret gemitus compeditorum, * ut solveret filios interemptorum;

Ut annuntient in Sion nomen Domini, * et laudem ejus in Jerusalem;

In conveniendo populos in unum, et reges, * ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.

Altera Divisio Psalmi 101.

Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt; * tu autem permanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt; * et semen eorum in sæculum dirigetur.

Ant. Potum meum cum fletu miscebam, à facie iræ et indignationis tuæ, Domine.

Capitulum. Hebr. 12.

Vobis, tanquam filiis, loquitur (Deus) dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam Domini: neque fatigeris dum ab eo argueris: quem enim diligit Dominus, castigat; flagellat autem omnem filium quem récipit. In disciplina perseveráte.

℟. *breve.* Ego, Domine, in flagella paratus sum. *Repet.* Ego. ℣. Et dolor meus in conspectu meo semper. *Repet.* Ego. Gloria Patri. *Repet.* Ego.

℣. Domine, ante te omne desiderium meum;

℟. Et gemitus meus à te non est absconditus. *Psal.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. Deus meus.

Psalmus 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat, ut sibi adsit.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longè à salute

mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies; * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israël.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt et salvi facti sunt: * in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis et non homo; * opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum; * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre; * spes mea ab uberibus matris meæ.

In te projectus sum ex utero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

(Deus meus) ne discesseris à me, * quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sum, * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faucibus meis; * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi; * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas et pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt et inspexerunt me: * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me, * ad defensionem meam conspice.

Erue à framea, Deus, animam meam, * et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis,*

et à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis : * in medio ecclesiæ laudabo te.

Altera Divisio Psalmi 21.

Qui timetis Dominum, laudate eum : * universum semen Jacob, glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israël ; * quoniam non sprevit neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam à me ; * et cùm clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclesia magna : * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur; et laudabunt Dominum qui requirunt eum : * vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dominum * universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus * universæ familiæ gentium ;

Quoniam Domini est regnum, * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet ; * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura ; * et annuntiabunt cœli justitiam ejus populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquisti ? longè à salute mea verba delictorum meorum.

Capitulum. Thren. 5.

Quare in perpetuum obliviscéris nostri ? derelinques nos in longitudine dierum ? Converte nos, Domine, ad te, et convertemur : innova dies nostros, sicut à principio ; sed projiciens repulisti nos, iratus es contra nos veheménter.

℟. *breve.* Usquequò, Domine, obliviscéris me in finem ? *Repet.* Usquequò. ℣. Usquequò exaltabitur inimicus meus super me ? *Repet.* Usquequò. Gloria Patri. *Repet.* Usquequò.

℣. Exurge, Domine, Deus exaltetur manus tua :

℟. Ne obliviscaris pauperum. *Psal.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. Supra dorsum.

PSALMUS 128.

Recentis Ecclesiæ prælia et victoriæ.

SÆPÈ expugnaverunt me à juventute mea,* dicat nunc Israël.

Sæpè expugnaverunt me à juventute mea; * etenim non potuerunt mihi.

Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores : * prolongaverunt iniquitatem suam.

Dominus justus * concidit cervices peccatorum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui oderunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectorum, * quod, priusquàm evellatur, exaruit:

De quo non implevit manum suam, qui metit;* et sinum suum, qui manipulos colligit.

Et non dixerunt qui præteribant : Benedictio Domini super vos : * benediximus vobis in nomine Domini.

Ant. Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores : prolongaverunt iniquitatem suam.

Ant. 3. Domine.

PSALMUS 138.

Insignis Dei in nos à puero providentia.

DOMINE, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longè : * semitam meam et funiculum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Domine, tu cognovisti omnia, novissima et antiqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me ; * confortata est, et non potero ad eam.

Quò ibo à spiritu tuo?* et quò à facie tua fugiam?

Si ascendero in cœlum, tu illic es : * si descendero in infernum, ades :

Si sumpsero pennas meas diluculò, * et habitavero in extremis maris;

Etenim illuc manus tua deducet me, * et tenebit me dextera tua.

Et dixi : Forsitan tenebræ conculcabunt me : * et nox illuminatio mea in

deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabuntur à te; et nox sicut dies illuminabitur:* sicut tenebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos: * suscepisti me de utero matris meæ.

Ant. Domine, probasti me, et cognovisti me.

Ant. 6. Confitebor tibi.

Divisio Psalmi 138.

Confitebor tibi, [Domine] quia terribiliter magnificatus es; * mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto; * et substantia mea in inferioribus terræ.

Imperfectum meum viderunt oculi tui; et in libro tuo omnes scribentur: * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus: * nimis confortatus est principatus eorum.

Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur: * exurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatores: * viri sanguinum, declinate à me.

Quia dicitis in cogitatione: * Accipient in vanitate civitates tuas.

Nonne qui oderunt te, Domine, oderam? * et super inimicos tuos tabescebam?

Perfecto odio oderam illos; * et inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * interroga me, et cognosce semitas meas;

Et vide si via iniquitatis in me est, * et deduc me in via æterna.

Ant. Confitebor tibi, Domine, quia terribiliter magnificatus es; anima mea cognoscit nimis.

Ant. 3. Custodi me, Domine.

Psalmus 139.

Se ab improbis defendi precatur Christus.

Eripe me, Domine, ab homine malo: * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde: * totâ die constituebant prælia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis: * venenum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me, Domine, de manu peccatoris; * et ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt sup-

plantare gressus meos, * absconderunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in laqueum; * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino : Deus meus es tu; * exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ.

Ant. Custodi me, Domine, de manu peccatoris.

Ant. 7. Domine, Domine.

Divisio Psalmi 139.

DOMINE, Domine, virtus salutis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Domine, à desiderio meo peccatori : * cogitaverunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circuitus eorum, * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones: in ignem dejicies eos; * in miseriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra; * virum injustum mala capient in interitu.

Cognovi quia faciet Dominus judicium inopis, * et vindictam pauperum.

Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo; * et habitabunt recti cum vultu tuo.

Ant. Domine, Domine, virtus salutis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEPONENTES omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen; aspicientes in auctorem fidei et consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contémptâ.

HYMNUS.

PLASMATOR hominis Deus,
Qui cuncta solus òrdinans,
Humum jubes producere
Reptantis et feræ genus;
Qui magna rerum corpora
Dictu jubentis vivida,
Ut serviant per ordinem
Subdens dedisti homini;
Repelle à servis tuis
Quidquid per immunditiam
Aut moribus se suggerit,
Aut actibus se interserit.
Da gaudiorum præmia,

Da gratiarum munera,
Dissolve litis vincula,
Astringe pacis fœdera.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum spiritu Paraclito
Regnans per omne sæculum.

Amen.

℣. Intende in adjutorium meum,

℟. Domine Deus salutis meæ. *Ps.* 37.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Fecit Dominus potentiam in brachio suo : dispersit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 2. Domine.

PSALMUS 37.

Mala vitæ sustinenda ad veniam peccatorum obtinendam.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me;

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ; * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum et curvatus sum usque in finem : * totâ die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliatus sum nimis : * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum; * et gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea; * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMICI mei, et proximi mei * adversùm me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longè steterunt; * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam

surdus non audiebam, * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi : * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum ; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo ; * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me; * et multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi ; * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus : * ne discesseris à me.

Intende in adjutorium meum, * Domine Deus salutis meæ.

PSALMUS 55.

Justus fide erectus, in Deo solatium quærit.

MISERERE mei, Deus, quoniam conculcavit me homo, * totâ die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei totâ die, * quoniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitudine diei timebo; * ego verò in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi : * non timebo quid faciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur : * adversùm me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt et abscondent: * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos : * in ira populos confringes.

Deus, vitam meam annuntiavi tibi : * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua.

Tunc convertentur inimici mei retrorsùm * in quacumque die invocavero te.

Ecce cognovi * quo-

niam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum : * in Domino laudabo sermonem.

In Deo speravi : * non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ant. Domine Deus meus, ne discesseris à me. *Psal.* 37.

SABBATO,

AD MATUTINUM.

Invitator. Deum qui reddit mercedem laboris, * Venite, adoremus. *Sap.* 10.

Psal. Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Beatus.

PSALMUS 40.

Diligentium Christi paupertatem beatitudo.

Beatus qui intelligit super egenum et pauperem; * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi : Domine, miserere mei; * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi : * Quando morietur, et peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur : * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversùm me susurrabant omnes inimici mei :* adversùm me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversùm me:* numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi, * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita

me; * et retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me; * quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dominus Deus Israël à sæculo, et usque in sæculum : * fiat, fiat.

Psalmus 48.

Nil contra infernum prosunt opes : justitia sola ex eo eripit.

Audite hæc, omnes gentes : * auribus percipite, omnes qui habitatis orbem.

Quique terrigenæ, et filii hominum : * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquetur sapientiam, * et meditatio cordis mei prudentiam.

Inclinabo in parabolam aurem meam : * aperiam in psalterio propositionem meam.

Cur timebo in die mala? * iniquitas calcanei mei circumdabit me.

Qui confidunt in virtute sua, * et in multitudine divitiarum suarum gloriantur.

Frater non redimit, redimet homo : * non dabit Deo placationem suam,

Et pretium redemptionis animæ suæ : * et laborabit in æternum, et vivet adhuc in finem.

Non videbit interitum, * cùm viderit sapientes morientes.

Simul insipiens et stultus peribunt, * et relinquent alienis divitias suas.

Et sepulcra eorum domus illorum in æternum; tabernacula eorum in progenie et progenie; * vocaverunt nomina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honore esset, non intellexit : * comparatus est jumentis insipientibus, et similis factus est illis.

Hæc via illorum scandalum ipsis; * et posteà in ore suo complacebunt.

Sicut oves in inferno positi sunt : * mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum justi in matutino; * et auxilium eorum veterascet in inferno à gloria eorum.

Verumtamen Deus redimet animam meam de manu inferi, * cùm acceperit me.

Divisio Psalmi 48.

Ne timueris, cùm dives factus fuerit homo, * et cùm multiplicata fuerit gloria domûs ejus.

Quoniam, cùm interierit, non sumet omnia; * neque descendet cum eo gloria ejus.

Quia anima ejus in vita ipsius benedicetur: * confitebitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introibit usque in progenies patrum suorum: * et usque in æternum non videbit lumen.

Homo, cùm in honore esset, non intellexit: * comparatus est jumentis insipientibus, et similis factus est illis.

Ant. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem, in die mala liberabit eum Dominus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. Tu reddes.

PSALMUS 61.

Frustrà oppugnatur qui Deo subjectus in ejus tutela manet.

Nonne Deo subjecta erit anima mea? * ab ipso enim salutare meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutaris meus: * susceptor meus, non movebor ampliùs.

Quousque irruitis in hominem? * interficitis universi vos tanquam parieti inclinato, et maceriæ depulsæ?

Verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere; cucurri in siti: * ore suo benedicebant, et corde suo maledicebant.

Verumtamen Deo subjecta esto, anima mea; * quoniam ab ipso patientia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvator meus; * adjutor meus, non emigrabo.

In Deo salutare meum, et gloria mea: * Deus auxilii mei; et spes mea in Deo est.

Sperate in eo, omnis congregatio populi; effundite coram illo corda vestra: * Deus adjutor noster in æternum.

Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris, * ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.

Nolite sperare in iniquitate, et rapinas nolite concupiscere: * divitiæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hæc audivi; quia potestas Dei est, et tibi, Domine, misericordia ; * quia tu reddes unicuique juxta opera sua.

PSALMUS 63.

Vana impiorum concilia : Evangelii prædicatio.

EXAUDI, Deus, orationem meam cùm deprecor : * à timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me à conventu malignantium, * à multitudine operantium iniquitatem ;

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas : * intenderunt arcum, rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subitò sagittabunt eum, et non timebunt : * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos : * dixerunt : Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates ; * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum ; * et exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum;* et infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum.

Conturbati sunt omnes qui videbant eos ; * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei ; * et facta ejus intellexerunt.

Lætabitur justus in Domino, et sperabit in eo ; * et laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Ad vitandum Dei judicium, humilitas colenda.

CONFITEBIMUR tibi, Deus, * confitebimur et invocabimus nomen tuum : narrabimus mirabilia tua.

Cùm accepero tempus, * ego justitias judicabo.

Liquefacta est terra, et omnes qui habitant in ea : * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis : Nolite iniquè agere ; * et delinquentibus : Nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum : * nolite loqui adversùs Deum iniquitatem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis montibus.

Quoniam Deus judex est : * hunc humiliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Domini vini meri plenus mixto ; * et inclinavit ex hoc in hoc.

Verumtamen fæx ejus non est exinanita : * bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annuntiabo in sæculum : * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam; * et exaltabuntur cornua justi.

Ant. Tu reddes, Domine, unicuique juxta opera sua. *Ps.* 61.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Cogitatio.

Psalmus 75.

Innumera Christi in Ecclesiam beneficia.

Notus in Judæa Deus : * in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, et bellum.

Illuminans tu mirabiliter à montibus æternis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum ; * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob, * dormitaverunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti judicium ; * terra tremuit, et quievit,

Cùm exurgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi; * et reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete, et reddite Domino Deó vestro, * omnes qui in circuitu ejus affertis munera,

Terribili, et ei qui aufert spiritum principum ; * terribili apud reges terræ.

Psalmus 82.

Adversùs Ecclesiam bella : pœna persequentium.

Deus, quis similis erit tibi? * ne taceas, neque compescaris, Deus;

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt : * et qui oderunt te, extulerunt caput.

Super populum tuum malignaverunt consilium; * et cogitaverunt adversùs sanctos tuos.

Dixerunt : Venite, et disperdamus eos de gente; * et non memoretur nomen Israël ultrà.

Quoniam cogitaverunt unanimiter : * simul adversùm te testamentum disposuerunt, tabernacula Idumæorum et Ismahelitæ :

Moab, et Agareni, Gebal, et Ammon, et Amalec; * alienigenæ cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutorium filiis Lot.

Fac illis sicut Madian, et Sisaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperierunt in Endor, * facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum sicut Oreb, et Zeb, * et Zebee, et Salmana;

Omnes principes eorum, * qui dixerunt : Hæreditate possideamus sanctuarium Dei.

Divisio Psalmi 82.

Deus meus, pone illos ut rotam, * et sicut stipulam ante faciem venti.

Sicut ignis qui comburit sylvam, * et sicut flamma comburens montes;

Ita persequéris illos in tempestate tua, * et in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominiâ; * et quærent nomen tuum, Domine.

Erubescant et conturbentur in sæculum sæculi, * et confundantur, et pereant :

Et cognoscant quia nomen tibi, Dominus; * tu solus Altissimus in omni terra.

Ant. Cogitatio hominis confitebitur tibi, Domine. *Psal.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua;

℟. Et sancti tui benedicant tibi. *Ps.* 144.

AD LAUDES.

Ant. 4. Perfice.

Psalmus 16.

Oratio Ecclesiæ ab hostibus exagitatæ.

Exaudi, Domine, justitiam meam; * intende deprecationem meam.

Auribus percipe orationem meam, * non in labiis dolosis.

De vultu tuo judicium

meum prodeat : * oculi tui videant æquitates.

Probasti cor meum, et visitasti nocte : * igne me examinasti; et non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquatur os meum opera hominum,* propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

Perfice gressus meos in semitis tuis, * ut non moveantur vestigia mea.

Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus : * inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirifica misericordias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dexteræ tuæ custodi me, * ut pupillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum protege me * à facie impiorum qui me afflixerunt.

Ant. Perfice gressus meos in semitis tuis, Domine, ut non moveantur vestigia mea.

Ant. 7. In justitia.

Divisio Psalmi 16.

Inimici mei animam meam circumdederunt; adipem suum concluserunt : * os eorum locutum est superbiam.

Projicientes me nunc circumdederunt me : * oculos suos statuerunt declinare in terram.

Susceperunt me sicut leo paratus ad prædam, * et sicut catulus leonis habitans in abditis.

Exurge, Domine, præveni eum, et supplanta eum : * eripe animam meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manûs tuæ.

Domine, à paucis de terra divide eos in vita eorum : * de absconditis tuis adimpletus est venter eorum.

Saturati sunt filiis ; * et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.

Ego autem in justitia apparebo conspectui tuo : * satiabor, cùm apparuerit gloria tua.

Ant. In justitia apparebo conspectui tuo : satiabor, cùm apparuerit gloria tua.

Ant. 1. Paratum.

Psalmus 56.

Contra inimicos opem implorat Christus, posteà Dei laudes celebraturus.

Miserere meî, Deus, miserere meî ; * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum

tuarum sperabo; * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, * Deum qui benefecit mihi.

Misit de cœlo, et liberavit me : * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam et veritatem suam; * et eripuit animam meam de medio catulorum leonum : dormivi conturbatus.

Filii hominum, dentes eorum arma et sagittæ : * et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super cœlos, Deus; * et in omnem terram gloria tuà.

Laqueum paraverunt pedibus meis; * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam; * et inciderunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum; * cantabo et psalmum dicam.

Exurge, gloria mea; exurge, psalterium et cithara : * exurgam diluculò.

Confitebor tibi in populis, Domine : * et psalmum dicam tibi in gentibus;

Quoniam magnificata est usque ad cœlos misericordia tua, * et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super cœlos, Deus; * et super omnem terram gloria tua.

Ant. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum : cantabo, et psalmum dicam.

Ant. 5. Date magnificentiam.

In Feriis.

CANTICUM MOYSIS.

Deut. 32.

AUDITE, cœli, quæ loquor : * audiat terra verba oris mei.

Concrescat ut pluvia doctrina mea : * fluat ut ros eloquium meum.

Quasi imber super herbam, * et quasi stillæ super gramina.

Quia nomen Domini invocabo : * date magnificentiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt opera, et omnes viæ ejus judicia : * Deus fidelis, et absque ulla iniquitate, justus et rectus.

Peccaverunt ei, et non filii ejus in sordibus : * generatio prava atque perversa.

Hæccine reddis Domino, * popule stulte et insipiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possedit te, et fecit, et creavit te.

Memento dierum antiquorum: * cogita generationes singulas.

Interroga patrem tuum, et annuntiabit tibi:* majores tuos, et dicent tibi.

Quando dividebat Altissimus gentes, * quando separabat filios Adam.

Constituit terminos populorum * juxta numerum filiorum Israël.

Pars autem Domini populus ejus: * Jacob funiculus hæreditatis ejus.

Invenit eum in terra deserta, * in loco horroris, et vastæ solitudinis.

Circumduxit eum, et docuit, * et custodivit quasi pupillam oculi sui.

Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos, * et super eos volitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portavit in humeris suis.

Dominus solus dux ejus fuit; * et non erat cum eo Deus alienus.

Constituit eum super excelsam terram, * ut comederet fructus agrorum,

Ut sugeret mel de petra, * oleumque de saxo durissimo;

Butyrum de armento, et lac de ovibus, * cum adipe agnorum et arietum filiorum Basan,

Et hircos cum medulla tritici; * et sanguinem uvæ biberet meracissimum.

Incrassatus est dilectus, et recalcitravit; * incrassatus, impinguatus, dilatatus.

Dereliquit Deum factorem suum, * et recessit à Deo salutari suo.

Provocaverunt eum in diis alienis; * et in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.

Immolaverunt dæmoniis, et non Deo; * diis quos ignorabant.

Novi recentesque venerunt, * quos non coluerunt patres eorum.

Deum qui te genuit, dereliquisti; * et oblitus es Domini creatoris tui.

Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est; * quia provocaverunt eum filii sui, et filiæ.

Et ait: Abscondam faciem meam ab eis, * et considerabo novissima eorum;

Generatio enim perversa est, * et infideles filii.

Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus,* et irritaverunt in vanitatibus suis;

Et ego provocabo eos in eo qui non est populus, * et in gente stulta irritabo illos.

Ignis succensus est in furore meo, * et ardebit usque ad inferni novissima;

Devorabitque terram cum germine suo, * et montium fundamenta comburet.

Congregabo super eos mala; * et sagittas meas complebo in eis.

Consumentur fame, * et devorabunt eos aves morsu amarissimo.

Dentes bestiarum immittam in eos, * cum furore trahentium super terram, atque serpentium.

Foris vastabit eos gladius, et intùs pavor, * juvenem simul ac virginem, lactentem cum homine sene.

Dixi : Ubinam sunt ? * cessare faciam ex hominibus memoriam eorum.

Sed propter iram inimicorum distuli, * ne fortè superbirent hostes eorum,

Et dicerent : Manus nostra excelsa, et non Dominus, * fecit hæc omnia.

Gens absque consilio est, et sine prudentia : * utinam saperent, et intelligerent, ac novissima providerent!

Quomodò persequatur unus mille, * et duo fugent decem millia ?

Nonne ideò quia Deus suus vendidit eos, * et Dominus conclusit illos ?

Non enim est Deus noster ut dii eorum; * et inimici nostri sunt judices.

De vinea Sodomorum, vinea eorum, * et de suburbanis Gomorrhæ.

Uva eorum, uva fellis, * et botri amarissimi.

Fel draconum vinum eorum, * et venenum aspidum insanabile.

Nonne hæc condita sunt apud me, * et signata in thesauris meis ?

Mea est ultio, et ego retribuam in tempore, * ut labatur pes eorum.

Juxtà est dies perditionis; * et adesse festinant tempora.

Judicabit Dominus populum suum, * et in servis suis miserebitur.

Videbit quòd infirmata sit manus, * et clausi quoque defecerunt, resi-

duique consumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eorum, * in quibus habebant fiduciam ?

De quorum victimis comedebant adipes, * et bibebant vinum libaminum :

Surgant, et opitulentur vobis, * et in necessitate vos protegant.

Videte quòd ego sim solus, * et non sit alius Deus præter me.

Ego occidam, et ego vivere faciam ; percutiam, et ego sanabo : * et non est qui de manu mea possit eruere.

Levabo ad cœlum manum meam, et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acuero ut fulgur gladium meum, * et arripuerit judicium manus mea,

Reddam ultionem hostibus meis ; * et his qui oderunt me, retribuam.

Inebriabo sagittas meas sanguine, * et gladius meus devorabit carnes,

De cruore occisorum, * et de captivitate, nudati inimicorum capitis.

Laudate, gentes, populum ejus ; * quia sanguinem servorum suorum ulciscetur :

Et vindictam retribuet in hostes eorum, * et propitius erit terræ populi sui.

Ant. Date magnificentiam Deo nostro : Dei perfecta sunt opera.

In Festis.

CANTICUM.

Judith. 16.

INCIPITE Domino in tympanis : * cantate Domino in cymbalis.

Modulamini illi psalmum novum : * exaltate et invocate nomen ejus.

Dominus conterens bella : * Dominus nomen est illi.

Qui posuit castra sua in medio populi sui, * ut eriperet nos de manu omnium inimicorum nostrorum.

Venit Assur ex montibus ab Aquilone * in multitudine fortitudinis suæ :

Cujus multitudo obturavit torrentes, * et equi eorum cooperuerunt valles.

Dixit se incensurum fines meos, * et juvenes meos occisurum gladio,

Infantes meos dare in prædam, * et virgines in captivitatem.

Dominus autem omnipotens nocuit eum et

tradidit eum in manus feminæ, * et confódit eum.

Ant. 4. Laudate Dominum.

PSALMUS 116.

Deus à gentibus collaudandus ob Christum exhibitum.

LAUDATE Dominum, omnes Gentes: * laudate eum, omnes populi;

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, * et veritas Domini manet in æternum.

Ant. Laudate Dominum, omnes populi; quoniam confirmata est super nos misericordia ejus.

Capitulum. Coloss. 1.

NON cessamus pro vobis orantes, et postulantes ut impleamìni agnitione voluntatis Dei, in omni sapientia et intellectu spiritali, ut ambuletis dignè Deo, per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei, in omni virtute confortati secundùm potentiam claritatis éjus.

℣. Deduc me, Domine, et ingrediar in veritate tua:

℟. Lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Dirige pedes nostros in viam pacis, Deus Israël. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. Notam.

PSALMUS 87.

Christus ab inimicis vexatus, ab amicis derelictus, opem Dei implorat.

DOMINE Deus salutis meæ, * in die clamavi et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam;

Quia repleta est malis anima mea, * et vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendentibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber:

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor ampliùs; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori, * in tenebrosis, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar : * oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te, Domine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia ; * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi ?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, * et veritatem tuam in perditione ?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, * et justitia tua in terra oblivionis ?

Et ego ad te, Domine, clamavi ; * et manè oratio mea præveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam, * avertis faciem tuam à me ?

Pauper sum ego, et in laboribus à juventute mea : * exaltatus autem, humiliatus sum et conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ ; * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua totâ die ; * circumdederunt me simul.

Elongasti à me amicum et proximum, * et notos meos à miseria.

PSALMUS 142.

Oratio pœnitentis Dei opem deprecantis.

DOMINE, exaudi orationem meam : * auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua ; exaudi me in tua justitia.

Et non intres in judicium cum servo tuo ; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi ; * et anxiatus est super me spiritus meus : in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum : meditatus sum in omnibus operibus tuis ; * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine ; * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me ; * et similis

ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam:* quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in qua ambulem; * quia ad te levavi animam meam.

Divisio Psalmi 142.

Eripe me de inimicis meis, Domine; ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam; * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam; * quoniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ambulem; quia ad te levavi animam meam, Domine.

AD TERTIAM.

Ant. 6. Afferte Domino.

Psalmus 28.

Gentium conversio verbi Dei efficaciâ.

Afferte Domino, filii Dei; * afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam et honorem; afferte Domino gloriam nomini ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros: * et confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tanquam vitulum Libani, * et dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis, vox Domini concutientis desertum: * et commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, et revelabit condensa; * et in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit, * et sedebit Dominus rex in æternum.

Dominus virtutem po-

pulo suo dabit : * Dominus benedicet populo suo in pace.

Psalmus 44.

Carmen nuptiale : Christi et Ecclesiæ dotes.

Eructavit cor meum verbum bonum ; * dico ego opera mea regi.

Lingua mea * calamus scribæ velociter scribentis.

Speciosus formâ præ filiis hominum ; diffusa est gratia in labiis tuis ; * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * Potentissime.

Specie tuâ et pulchritudine tuâ intende, * prosperè procede,

Et regna propter veritatem et mansuetudinem, et justitiam ; * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent, * in corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : * virga directionis, virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrrha et gutta, et casia à vestimentis tuis, à domibus eburneis ; * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam ; * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui :

Et concupiscet rex decorem tuum, * quoniam ipse est Dominus Deus tuus ; et adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiæ regis ab intùs : * in fimbriis aureis, circumamicta varietatibus.

Adducentur regi virgines post eam : * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia et exultatione, * adducentur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui * in omni generatione et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, * et in sæculum sæculi.

PSALMUS 149.

Christus celebrandus, qui suis in gentes ultricem potestatem sit daturus.

CANTATE Domino canticum novum : * laus ejus in ecclesia sanctorum.

Lætetur Israël in eo qui fecit eum, * et filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psalterio psallant ei ;

Quia beneplacitum est Domino in populo suo, * et exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria : * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum, * et gladii ancipites in manibus eorum,

Ad faciendam vindictam in nationibus, * increpationes in populis :

Ad alligandos reges eorum in compedibus, * et nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium conscriptum : * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Domino gloriam et honorem. *Ps.* 28.

Capitulum. Coloss. 3.

OMNE quodcumque facitis, in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu Christi; gratias agentes Deo et Patri per ipsum.

℟. *breve.* Benedicam Dominum in omni tempore. *Repet.* Benedicam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. *Repet.* Benedicam. Gloria Patri. *Repet.* Benedicam. *Ps.* 33.

℣. Laudabo Dominum in vita mea.

℟. Psallam Deo meo quandiu fuero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. Adjutor.

PSALMUS 45.

Ecclesia Dei præsidio inconcussa.

DEUS noster refugium et virtus : * adjutor in tribulationibus quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt et turbatæ sunt aquæ eorum : * con-

turbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur; * adjuvabit eam Deus manè diluculò.

Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, et confringet arma : * et scuta comburet igni.

Vacate, et videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ex Jerusalem in omnes terras delapsa salus.

MAGNUS Dominus, et laudabilis nimis, * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, * latera aquilonis, civitas regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, * cùm suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt; * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt : * conturbati sunt, commoti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolores ut parturientis.

In spiritu vehementi * conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundavit eam in æternum.

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam * in medio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justitiâ plena est dextera tua.

Lætetur mons Sion, et exultent filiæ Judæ * propter judicia tua, Domine.

Circumdate Sion, et complectimini eam : * narrate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus : et distribui-

te domos ejus, * ut enaretis in progenie altera;

Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in sæculum sæculi; * ipse reget nos in sæcula.

PSALMUS 86.

Laus Ecclesiæ: Fidelium infinitus numerus.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ et Tyrus, et populus Æthiopum; * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea; * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum et principum; * horum qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te.

Ant. Adjutor noster Deus; propterea non timebimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SATAGITE ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis; hæc enim facientes, non peccabitis aliquándo.

℟. *breve.* Quærite Dominum et confirmamini. *Repet.* Quærite. ℣. Quærite faciem ejus semper. *Repet.* Quærite. Gloria Patri. *Repet.* Quærite. *Ps.* 109.

℣. Accedite ad eum, et illuminamini;

℟. Et facies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. Pauper.

PSALMUS 59.

Flebilis oratio Synagogæ.

DEUS, repulisti nos, et destruxisti nos: * iratus es, et misertus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam: * sana contritiones ejus, quia commota est.

Ostendisti populo tuo dura: * potasti nos vino compunctionis.

Dedisti metuentibus te significationem, * ut fugiant à facie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * salvum fac dexterâ tuâ, et exaudi me.

Deus locutus est in sancto suo: * lætabor et partibor Sichimam, et convallem tabernaculorum metibor.

Meus est Galaad, et

meus est Manasses; * et Ephraïm fortitudo capitis mei.

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienigenæ subditi sunt.

Quis deducet me in civitatem munitam? * quis deducet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris?

Da nobis auxilium de tribulatione, * quia vana salus hominis.

In Deo faciemus virtutem; * et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

De populi, templique calamitate questus.

UT quid, Deus, repulisti in finem; * iratus est furor tuus super oves pascuæ tuæ?

Memor esto congregationis tuæ, * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hæreditatis tuæ : * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem: * quanta malignatus est inimicus in sancto!

Et gloriati sunt qui oderunt te * in medio solemnitatis tuæ.

Posuerunt signa sua, signa : * et non cognoverunt, sicut in exitu super summum.

Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum : * in securi et ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni sanctuarium tuum : * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul : * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vidimus : jam non est propheta ; * et nos non cognoscet ampliùs.

Divisio Psalmi 73.

USQUEQUÒ, Deus, improperabit inimicus? * irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam et dexteram tuam * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster ante sæcula, * operatus est salutem in medio terræ.

Tu confirmasti in vir-

tute tua mare; * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis ; * dedisti eum escam populis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes : * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricatus es auroram et solem.

Tu fecisti omnes terminos terræ : * æstatem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus improperavit Domino; * et populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi; * et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Respice in testamentum tuum; * quia repleti sunt, qui obscurati sunt terræ, domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus : * pauper et inops laudabunt nomen tuum.

Exurge, Deus, judica causam tuam : * memor esto improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum : * superbia eorum qui te oderunt, ascendit semper.

Ant. Pauper et inops laudabunt nomen tuum, Domine. *Ps.* 73.

Capitulum. Philip. 4.

Quæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitáte.

℟. *breve.* Mandasti justitiam testimonia tua. *Repet.* Mandasti. ℣. Et veritatem tuam nimis. *Repet.* Mandasti. Gloria Patri. *Repet.* Mandasti.

℣. Feci judicium et justitiam :

℟. Non tradas me calumniantibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. Beati omnes.

Psalmus 127.

Futuræ, præsentisque vitæ beatitudo timore Dei comparatur.

Beati omnes qui timent Dominum, * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tua-

rum quia manducabis: * beatus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in lateribus domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum, * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion; * et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, * pacem super Israël.

Ant. Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis ejus.

Ant. 1. Surge, Domine.

PSALMUS 131.

Oratio Ecclesiæ, Christum Davidi promissum exposcentis.

MEMENTO, Domine, David, * et omnis mansuetudinis ejus:

Sicut juravit Domino, * votum vovit Deo Jacob.

Si introiero in tabernaculum domûs meæ, * si ascendero in lectum strati mei:

Si dedero somnum oculis meis, * et palpebris meis dormitationem,

Et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino, * tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata; * invenimus eam in campis sylvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus: * adorabimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam, * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas faciem Christi tui.

Ant. Surge, Domine, in requiem tuam; et sancti tui exultent.

Ant. 7. Sion, requies mea.

Divisio Psalmi 131.

JURAVIT Dominus David veritatem, et non frustrabitur eum: * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum: * et testimonia mea hæc quæ docebo eos:

Et filii eorum usque in sæculum * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion: * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæculi; * hîc habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam: * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari; * et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc próducam cornu David: * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione; * super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Ant. Sion, requies mea in sæculum sæculi: sancti ejus exultatione exultabunt.

Ant. 5. Deus meus.

PSALMUS 143.

Victoria ab hostibus, Dei donum est.

BENEDICTUS Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericordia mea, et refugium meum: * susceptor meus, et liberator meus.

Protector meus; et in ipso speravi: * qui subdit populum meum sub me.

Domine, quid est homo, quia innotuisti ei, * aut filius hominis, quia reputas eum?

Homo vanitati similis factus est; * dies ejus sicut umbra prætereunt.

Domine, inclina cœlos tuos, et descende: * tange montes, et fumigabunt.

Fulgura coruscationem et dissipabis eos: * emitte sagittas tuas, et conturbabis eos.

Emitte manum tuam de alto; eripe me, et libera me de aquis multis, * de manu filiorum alienorum,

Quorum os locutum est vanitatem; * et dextera eorum, dextera iniquitatis.

Ant. Deus meus, misericordia mea et susceptor meus.

Ant. 6. Beatus.

Divisio Psalmi 143.

DEUS, canticum novum cantabo tibi: * in psalterio decachordo psallam tibi.

Qui das salutem regibus; * qui redemisti David servum tuum de gladio maligno, eripe me;

Et erue me de manu filiorum alienorum, quorum os locutum est vanitatem; * et dextera eorum, dextera iniquitatis:

Quorum filii sicut novellæ plantationes * in juventute sua.

Filiæ eorum compositæ, * circumornatæ ut similitudo templi.

Promptuaria eorum plena, * eructantia ex hoc in illud.

Oves eorum fœtosæ, abundantes in egressibus suis; * boves eorum crassæ.

Non est ruina maceriæ, neque transitus, * neque clamor in plateis eorum.

Beatum dixerunt populum cui hæc sunt: * beatus populus, cujus Dominus Deus ejus.

Ant. Beatus populus, cujus Dominus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

Salvator noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum óperum.

Hymnus.

Deus creator omnium,
Polique rector, vestiens
Diem decoro lumine,
Noctem soporis gratiâ:

Artus solutos ut quies
Reddat laboris usui,
Mentesque fessas allevet
Luctusque solvat anxios.

Grates, peractó jam die,
Et noctis exortu, preces,
Votis reos ut adjuves,
Hymnum canentes solvimus.

Te cordis ima concinant,
Te vox canora concrepet,
Te diligat castus amor,
Te mens adoret sobria;

Ut cùm profunda clauserit
Diem caligo noctium,
Fides tenebras nesciat,
Et nox fide reluceat.

Dormire mentem ne sinas,
Dormire culpa noverit,
Castos fides refrigeret,
Somni vaporem temperet.

Exuta sensu lubrico,
Te cordis alta somnient:
Ne hostis invidi dolo
Pavor quietos suscitet.

Christum rogemus et Patrem,
Christi Patrisque Spiritum:
Unum potens per omnia,
Fove precantes, Trinitas.
Amen.

℣. Beneplacitum est Domino in populo suo:

℟. Et exaltabit mansuetos in salutem. *Ps.* 149.

Ad Magnificat,

Ant. in proprio.

AD COMPLETOR.

Ant. 8. Miserere meî.

PSALMUS 50.

Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.

Miserere meî, Deus,* secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitate mea, * et à peccato meo munda me;

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, *et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci; * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cùm judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor;* lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiam; * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis, * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua; * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam Salutaris tui; * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas; * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ; * et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benignè fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, * ut ædificentur

muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta; * tunc imponent super altare tuum vitulos.

PSALMUS 85.

Oratio Christi pro fide gentium.

INCLINA, Domine, aurem tuam, et exaudi me; * quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere meî, Domine, quoniam ad te clamavi totâ die: * lætifica animam servi tui; quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis et mitis, * et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam; * et intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te, * quia exaudisti me.

Non est similis tuî in diis, Domine; * et non est secundùm opera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, venient et adorabunt coram te, Domine; * et glorificabunt nomen tuum;

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEDUC me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me, * et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quæsierunt animam meam; * et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine, Deus miserator et misericors, * patiens, et multæ misericordiæ et verax.

Respice in me, et miserere meî: * da imperium tuum puero tuo, et salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in

bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur; * quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

Ant. Miserere meî, Domine, quoniam ad te clamavi totâ die.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD MATUTINUM.

Post versiculum cujuscumque Nocturni dicitur secretò Pater noster. *Altâ voce.* ℣. Et ne nos inducas in tentationem; ℟. Sed libera nos à malo. *Ante quamlibet benedictionem lector dicit :* Jube, Domne, benedicere. *Qui verò solus recitat, dicit,* Jube, Domine, benedicere, *et post benedictionem,* ℟. Amen.

In feriis majoribus, si fiat de feria, dicuntur flexis genibus preces ut habentur infrà ad Tertiam, dummodò non continuò sequantur Laudes.

AD LAUDES.

In feriis majoribus dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem;

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Ego dixi : Domine, miserere meî :

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi. *Psal.* 40.

℣. Convertere, Domine, usquequò?

℟. Et deprecabilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos;

℟. Quemadmodum speravimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdotes tui induantur justitiam :

℟. Et Sancti tui exultent. *Psal.* 131.

℣. Oremus pro summo Pontifice *N.*

℟. Pascat hæreditatem Domini in innocentia cordis sui. *Psal.* 77.

℣. Oremus pro Pastore nostro *N.*

℟. Dominus conservet eum, et vivificet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregationis tuæ,

℟. Quam possedisti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Domine, salvum fac Regem nostrum *N.*

℟. Et exaudi nos in die quâ invocaverimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac popu-

lum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ.

℟. Et rege eos, et extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem:

℟. Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Oremus pro fratribus nostris absentibus:

℟. Benefac, Domine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis et captivis:

℟. Libera, Deus, Israël ex omnibus tribulationibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidelibus defunctis:

℟. Educat eos Dominus in lucem, et videant justitiam ejus. *Mich.* 7.

Deindè dicitur Psalmus 129. De profundis *cum* Gloria *pag.* 113. *Quo finito dicitur:*

℣. Domine Deus virtutum, converte nos;

℟. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Domine, adjuva nos;

℟. Et redime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Non flexis genibus,

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio propria cum integra conclusione.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Hìc fiunt Commemorationes occurrentes. Dicitur verbum Oremus *ante unamquamque orationem quæ terminatur minori conclusione, exceptâ ultimâ, quæ terminatur majori conclusione, si non fiant suffragia quæ sequuntur.*

SUFFRAGIA
SEU COMMEMORATIONES COMMUNES

Fiunt tantùm in Officio Feriali et in Simplicibus. Sed ab Adventu usque ad Purificationem et à Dominica Passionis usque ad Festum SS. Trinitatis omittuntur: versiculi autem et responsiones non dicuntur nisi in feriis majoribus.

DE SANCTA CRUCE.

Suffragium sequens fit, quolibet anni tempore quando fiunt alia suffragia, quoties fit de feria tantùm.

Ant. Peccata nostra Christus pertulit in corpore suo super lignum; ut peccatis mortui, justitiæ vivamus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse redimet Israël

℟. Ex omnibus iniquitatibus ejus. *Ps.* 129.

Oremus.

Perpetua nos, quæsumus, Domine, pace custodi, quos per lignum Sanctæ Crucis redimere dignatus es; Qui vivis et regnas Deus, in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

De B. Maria V.

Omittitur Suffragium sequens cùm fit Officium de B. Marla V. in Sabbato, et cùm dìcitur ejus Officium Parvum.

Ant. Benedicentur in te et in semine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Populi confitebuntur tibi in æternum:

℟. Memores erunt nominis tui. *Psal.* 44.

Oremus.

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis et corporis sanitate gaudere; et gloriosâ beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, et æternâ perfrui lætitiâ. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

De omnibus Sanctis

Et speciatim de iis quorum corpora, aut saltem Reliquiæ habentur.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitabit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultabunt, et habitabis in eis:

℟. Et gloriabuntur in te, Domine. *Psal.* 5.

In Oratione sequenti extra Ecclesiam omittitur vox (hac).

Oremus.

Propitiare, quæsumus, Domine, famulis tuis per Sanctorum quorum Reliquiæ in (hac) Ecclesia tua requiescunt, et omnium Sanctorum merita gloriosa; ut eorum intercessione ab omnibus semper protegamur adversis. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Ultimò Pro Pace.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericordiam, det nobis jucunditatem cordis, et fieri pacem in diebus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dominus virtutem populo suo dabit;

℟. Dominus benedicet populo suo in pace. *Ps.* 28.

Oremus.

Deus, à quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD PRIMAM.

Secretò Pater. Ave. Sancti Spiritûs. *Altâ voce* Deus in adjutorium, *etc.*

HYMNUS.

Jam lucis orto sidere,
Deum precemur supplices,
Nostras ut ipse dirigat,
Lux increata, semitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens inane cogitet:
In ore simplex veritas,
In corde regnet caritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pervigil,
Quas sævus hostis obsidet,
Portas tuere sensuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subserviat laudi labor.
Auctore quæ te cœpimus,
Da te favente prosequi:

Superba ne nimis caro
Menti licenter imperet,
Carnis domet superbiam
Potûs cibique parcitas.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

In Officio Feriali Antiphona ut in Psalterio, nisi alia in proprio assignetur: Psalmi de Feria occurrente, cætera ut sequitur.

In Solemnibus et suprà Antiphona de Proprio vel de Communi, cætera ut in Dominica.

In Duplicibus ac intra Octavas Antiph. de Proprio vel de Communi: Psalmi de Feria occurrente, cætera ut sequitur.

In Semiduplicibus et Simplicibus Antiphona de Proprio vel de Communi:

Psalmi de Feria occurrente, cætera ut sequitur.

Capitulum. Ephes. 5.

VIDETE, fratres, quomodò cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes: redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis.

℣. Qui sedes ad dexteram Patris. Christe.

Gloria Patri, et Filiò, et Spiritui Sancto. Christe. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Domine, adjuva nos;

℟. Et redime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

Istud ℟. *breve dicitur tempore Paschali de Primo modo in festis solemnibus et suprà, aliis verò diebus de secundo modo, et adduntur tria* Alleluia ℟. *versiculi.*

In Semiduplicibus et suprà, necnon intra Octavas, continuò dicitur

℣. Dominus vobiscum,

Oratio Domine Deus, *pag.* 194.

In Simplicibus autem et Feriis, post ℣. Exurge *dicuntur sequentes*

PRECES.

Dicuntur flexis genibus in Feriis majoribus quando fit de Feria.

KYRIE, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem;

℟. Sed libera nos à malo.

Secretò Credo in Deum.

Altâ voce ℣. Carnis resurrectionem,

℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Domine, clamavi;

℟. Et manè oratio mea præveniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleatur os meum laude,

℟. Ut cantem gloriam tuam, totâ die magnitudinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte faciem tuam à peccatis meis;

℟. Et omnes iniquitates meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus;

℟. Et spiritum rectum innova in visceribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projicias me à facie tua,

℟. Et Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætitiam Salutaris tui;

℟. Et spiritu principali confirma me. *Ps.* 50.

℣. Adjutorium nostrum, etc. *ut infrà.* (†)

In feriis majoribus cùm fit de feria, adduntur sequentes ℣℣℣. *ante* Adjutorium.

℣. Eripe me, Domine, ab homine malo:

℟. A viro iniquo eripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimicis meis, Deus meus;

℟. Et ab insurgentibus in me libera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operantibus iniquitatem;

℟. Et de viris sanguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi,

℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dirige me, Domine, in veritate tua, et doce me;

℟. Quia tu es Deus Salvator meus. *Ps.* 24.

℣. Deus in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. *Ps.* 69.

℣. Reminiscere miserationum tuarum, Domine,

℟. Et misericordiarum tuarum quæ à sæculo sunt. *Ps.* 24.

℣. Benedic, anima mea, Domino;

℟. Et omnia quæ intra me sunt, nomini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Benedic, anima mea, Domino;

℟. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis;

℟. Qui sanat omnes infirmitates tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui redimit de interitu vitam tuam;

℟. Qui coronat te in misericordia et miserationibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desiderium tuum:

℟. Renovabitur ut aquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

(†)

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Deindè Hebdomadarius facit Confessionem dicens voce mediocri:

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis

Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, [et vobis, fratres,] quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere: Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ: Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereatur tuî omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Hebd. respondet Amen.

Deindè idem Chorus facit Confessionem, et ubi dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, Pater, *et* te Pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestrî omnipotens Deus: et, dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

℟. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

Qui solus recitat, dicit Confiteor, etc. *omissis illis vocibus* vobis, fratres, *et* vos, fratres; tibi, Pater, *et* te, Pater, *additâ particulâ* et *ante voces* omnibus *et* omnes.

Deindè Misereatur *dicendo* nostrî, nostris, *et* nos: *Tùm* Indulgentiam.

Posteà Hebdomadarius elevans vocem dicit:

℣. Exaudi nos, Deus Salutaris noster,

℟. Spes omnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserere nostrî, Domine.

℟. Miserere nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos;

℟. Quemadmodum speravimus in te. *Ps.* 32.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti, tuâ nos hodiè salva virtute, ut ad nullum declinemus pec-

catum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes et opera. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

℣. Pretiosa in conspectu Domini

℟. Mors Sanctorum ejus. *Ps.* 115.

SANCTA María, et omnes Sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum, qui vocavit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatione sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

Deindè dicitur ℣. Deus, in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. *Ps.* 69.

℣. Deus in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

℣. Deus, Rex pie, fortis et clemens, in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Kyrie, eleïson.

Christe, eleïson.

Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* ℣. Et ne nos inducas in tentationem:

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Respice in servos tuos, Domine, et in opera tua; et dirige filios eorum.

℟. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos; et opera manuum nostrarum dirige super nos, et opus manuum nostrarum dirige. *Psalm.* 89.

Oremus.

DIRIGERE et sanctificare, regere et gubernare dignare, Domine Deus, Rex cœli et terræ, hodiè corda et corpora nostra, sensus, sermones et actus nostros, in lege tua, et in operibus mandatorum tuorum, ut hîc et in æternum, te auxiliante, salvi et liberi esse mereamur, Salvator mundi, Qui vivis et reg-

nas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Posteà Lector dicit :

Jube, Domne, benedicere.

Qui verò solus recitat, loco Domne, *dicit* Domine.

Benedictio. Det Dominus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscribat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tùm omissâ voce Canon, *fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco, in cujus fine dicitur* Tu autem, Domine, miserere nóstri.

℟. Deo gratias.

Post Lectionem Canonis.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

℣. Sit nomen Domini benedictum,

℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum. *Ps.* 112.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Maria. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium, *etc.*

HYMNUS.

O FONS amoris, Spiritus,
O sancte donorum parens,
Tuas refusus intimis
Accende flammas cordibus.

Qui caritatis vinculo
Cum patre nectis filium,
Et nos amoris mutui
Arctis coapta nexibus.

¶ Qui nos creavit, laus Patri,
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

¶ *In Officio Feriali ad Tertiam, Sextam et Nonam Psalmi de Feria occurrente: Antiphonæ verò, Capitula, Responsoria brevia et Versiculi, ut in Psalterio, nisi alia in proprio assignentur. In Festis Solemnibus et suprà, Psalmi de Dominica: In Duplicibus et infrà, de Feria occurrente: Antiphonæ verò, Capitula, Responsoria brevia et Versiculi de Proprio vel de Communi convenienti.*

PRECES

Sequentes dicuntur flexis genibus ad Tertiam, Sextam et Nonam in Feriis majoribus quando fit de Feria.

KYRIE, eleïson. Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem;

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Domine Deus virtutum, converte nos;

℟. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Domine, adjuva nos,

℟. Et redime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD SEXTAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lumine;
Sic, Christe, tu mundum novâ,
Sol verus, accendis face.

Fac pura nostris fulgeat
Lux veritatis mentibus;
Fac nostra plenam caritas
Crescendo surgat ad diem.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

AD NONAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium.

Hymnus.

Labente jam solis rotâ,
Inclinat in noctem dies;
Sic vita supremam cito
Festinat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi brachia,
Amare da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio;
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deus in adjutorium.

In Feriis majoribus si fiat de Feria, dicuntur flexis genibus Preces de Lau-

dibus ut suprà, pag. 188. *Excepto Psalmo* De profundis *cujus loco dicitur Psalmus* Miserere *cum* Gloria, *pag.* 185. *Hîc fiunt commemorationes occurrentes; deindè Suffragia ut sequitur.*

SUFFRAGIA

SEU COMMEMORATIONES COMMUNES.

Fiunt tantùm in Officio Feriali et in Festis Simplicibus, sed ab Adventu usque ad Purificationem, et à Dominica Passionis usque ad Festum SS. Trinitatis omittuntur: versiculi autem et responsiones non dicuntur nisi in Feriis majoribus.

DE SANCTA CRUCE.

Suffragium sequens fit, quolibet anni tempore quando fiunt alia suffragia, quoties fit de Feria tantùm.

Ant. Mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6.

℣. In Deo salutare meum,

℟. Et gloria mea. *Ps.* 61.

Oremus.

PERPETUA nos, quæsumus, Domine, pace custodi, quos per lignum sanctæ crucis redimere dignatus es; qui vivis et regnas Deus, in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

DE B. MARIA V.

Omittitur sequens Suffragium quoties fit de B. Maria Virgine in Sabbato, et cùm dicitur ejus Officium Parvum.

Ant. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Vultum tuum deprecabuntur

℟. Omnes divites plebis. *Psal.* 44.

Oremus.

CONCEDE nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosâ beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, et æternâ perfrui lætitiâ. Per Christum Dominum.

DE OMNIBUS SANCTIS *et speciatim de iis quorum corpora, aut saltem Reliquiæ habentur.*

Ant. Fulgebunt justi sicut sol in regno patris eorum. *Matth.* 13.

℣. Justi confitebuntur nomini tuo, Domine;

℟. Et habitabunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Oremus.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, famulis tuis per Sanctorum quorum Reliquiæ in (hac) Ecclesia tua requiescunt, et omnium Sanctorum merita gloriosa, ut eorum intercessione ab omnibus semper protegamur adversis. Per Christum.

Ultimò PRO PACE.

Ant. Deus meminerit testamenti sui, et faciat pacem; nec deserat in tempore malo. 2. *Mach.* 1.

℣. Dominus loquetur pacem ℟. In plebem suam. *Psal.* 84.

Oremus.

DEUS à quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD COMPLETOR.

Secretò Pater. Ave. Sancti Spiritûs.

CONVERTE nos, Deus Salutaris noster:

℟. Et averte iram tuam à nobis. *Psalm.* 84.

℣. Deus in adjutorium, *etc.*

In Officio Feriali et tempore Quadragesimæ Antiphona et Psalmi de Feria occurrente.

Tempore Paschali Psalmi de Feria, Ant. 7. Eripuit nos Deus.

Ant. Eripuit nos Deus de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis suæ. Alleluia. *Coloss.* 1.

In Duplicibus, et infrà, Psal. de Feria occurrente; in Solemnibus verò de Dominica sub Antiphona ut in Psalterio.

Per annum.

HYMNUS.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persolvimus:
Pronoque, dum nox incipit,
Prosternimus vultu preces.

Quod longa peccavit dies,
Amarus expiet dolor;
Somno gravatis ne nova
Infligat hostis vulnera.

Infestus usque circuit
Quærens leo quem devoret :
Umbra sub alarum tuos
Defende filios, Pater.

O quando lucescet tuus,
Qui nescit occasum dies,
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem patria!

¶ Qui nos creavit, laus Patri;
Laus, qui redemit, Filio:
Qui caritate nos foves,
Sit par tibi laus, Spiritus.
Amen.

Tempore Quadragesimæ.

HYMNUS.

O SPLENDOR æterni Patris,
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lumine,
Mentis fugas caliginem :

En solis abscessit jubar,
Noctisque succedunt vices :
Qui prosperum donas diem,
Da tuta noctis otia.

Si clausa torpent lumina,
Suspiret ad te mens vigil;
Potente, qui te diligunt,
Servos tuere dexterâ.

Tu, quos molesti corporis
Gravis retardat sarcina,
Fac mentis alis libero,
Sursùm volatu tendere.

O spes salutis unica,
Votis adesto supplicum :
Defende quos mercatus es
Mercede fusi sanguinis.

¶ Præsta, beata Trinitas;
Concede, simplex unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera.
Amen.

In omni officio de Beata.

HYMNUS.

VIRGO Dei Genitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit viscera factus homo.

Hinc meritò dicent te sæcula cuncta beatam;
Hinc populi matrem te dominamque colunt.

Suscipe, quos pia plebs tibi pendere certat honores :
Annue, sollicitâ quam prece poscit opem.

Gloria magna Patri, compar sit gloria Nato :
Amborum tibi par, Spiritus alme, decus.
Amen.

Per annum et Tempore Quadragesimæ.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SOBRII estote, et vigilate, quia adversarius vester diabolus, tanquam leo rugiens, circuit quærens quem devoret : cui resistite fortes in fide.

℟. Deo gratias : *et sic post quodcumque Capitulum.*

Tempore Paschali.

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMNES vos filii lucis estis, et filii diei : non sumus noctis neque tenebrarum : igitur non dormiamus sicut et cæteri, sed vigilemus et sobrii simus.

℟. *breve.* In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. In manus.

℣. Redemisti me, Domine, Deus veritatis.

In manus. Gloria Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi :

℟. Sub umbra alarum tuarum protege me. *Ps.* 16.

Tempore Paschali, istud ℟. breve dicitur de primo modo in festis solemnibus et suprà : aliis verò diebus, de secundo modo, et adduntur tria Alleluia *Respons. Versiculi.*

Ad Nunc dimittis.

Per annum. Ant. 6. Sive vigilemus.

Tempore Quadragesimæ. Ant. 1. Recogitabo tibi, Domine.

Tempore Paschali. Ant. 5. Alleluia.

In Ascensione Domini. Ant. 5. Alleluia.

In die sancto Pentecostes. Ant. 6. Alleluia.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. 2.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, * secundùm verbum tuum in pace :

Quia viderunt oculi mei * Salutare tuum,

Quod parasti * ante faciem omnium populorum,

Lumen ad revelationem gentium, * et gloriam plebis tuæ Israël.

Ant. Sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum Christo vivamus. 1. *Thess.* 5.

Ant. Recogitabo tibi, Domine, omnes annos meos in amaritudine animæ meæ. *Is.* 38.

Ant. Alleluia. Qui suscitavit Jesum. Alleluia; et nos cum Jesu suscitabit. Alleluia, alleluia. 2. *Cor.* 4.

Ant. Alleluia : Omnis lingua confiteatur : Alleluia : Quia Dominus Jesus in gloria est Dei Patris. Allel. allel. *Philip.* 2.

Ant. Alleluia. O quàm bonus et suavis est, Domine, alleluia, spiritus tuus in omnibus. Alleluia. *Sap.* 12.

PRECES

Sequentes omittuntur in semiduplicibus et suprà, ac intrà Octavas. Dicuntur flexis genibus in Feriis majoribus, cùm fit de Feria.

KYRIE, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem ;

℟. Sed libera nos à malo.

Secretò Credo in Deum.

Altâ voce ℣. Carnis resurrectionem,

℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum ;

℟. Et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum ;

℟. Et laudabile, et superexaltatum in omnibus sæculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli ;

℟. Et laudabilis, et gloriosus in sæcula. *Dan.* 3.

℣. Benedicat nos Deus, Deus noster ;

℟. Benedicat nos Deus. *Psalm.* 66.

Hebdomadarius facit Confessionem voce mediocri dicens :

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, [et vobis, fratres,] quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere ; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ : Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereatur tuî omnipotens Deus ; et, dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Hebdomadarius respondet Amen.

Deindè Chorus facit Confessionem, et ubi dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, Pater, *et* te, Pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

Misereatur vestrî omnipotens Deus; et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

℟. Amen.

Qui solus recitat, semel dicit Confiteor *omissis vocibus* vobis, fratres; tibi, Pater; vos, fratres; te, Pater, *additâ particulâ* et *ante voces* omnibus *et* omnes.

Deindè Misereatur *semel, ad quod dicit* nostrî, nostris, nos.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

℟. Amen.

℣. Exaudi nos, Deus, Salutaris noster :

℟. Spes omnium finium terræ. *Psalm.* 64.

℣. Miserere nostrî, Domine :

℟. Miserere nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos,

℟. Quemadmodum speravimus in te. *Ps.* 32.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Psalm.* 101.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Visita, quæsumus Domine, habitationem nostram, et omnes insidias inimici ab ea longè repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

ANTIPHONA DE B. MARIA V.

ad Devotionem.

In Adventu.

Alma Redemptoris mater, quæ pervia cœli Porta manes, et stella

maris, succurre cadenti,
Surgere qui curat populo: tu quæ genuisti,
Naturâ mirante, tuum sanctum genitorem:
Virgo priùs ac posteriùs, Gabrielis ab ore
Sumens illud ave, peccatorum miserere.

℣. Deus in medio ejus

℟. Non commovebitur. *Psal.* 45.

Oremus.

GRATIAM tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde; ut qui, angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

A die natalis Domini ad Præsentationem ejus inclusivè Antiphona Alma *ut suprà.*

℣. Homo natus est in ea:

℟. Et ipse fundavit eam altissimus. *Ps.* 86.

Oremus.

DEUS, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecundâ, humano generi præmia præstitisti: tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

℟. Amen.

In Quadragesima.

AVE, Regina cœlorum;
Ave, Domina Angelorum;
Salve, radix; salve, porta;
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriosa,
Super omnes speciosa:
Vale, ô valdè decora,
Et pro nobis Christum exora.

℣. Elegit eam Dominus

℟. In habitationem sibi. *Psalm.* 131.

Oremus.

CONCEDE, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium: ut, qui sanctæ Dei Genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tempore Paschali.

REGINA cœli, lætare. alleluia.
Quia quem meruisti portare. alleluia.
Resurrexit sicut dixit. alleluia.
Ora pro nobis Deum. alleluia.

℣. Circumdedisti me lætitiâ, Domine:

℟. Ut cantet tibi gloria mea. *Ps.* 29.

Oremus.

DEUS, qui per Resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum lætificare dignatus es: præsta, quæsumus, ut per ejus Genitricem Virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Per annum.

SALVE, Regina, mater misericordiæ, vita, dulcedo et spes nostra, salve: Ad te clamamus exules filii Evæ, ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrymarum valle: Eia, ergò, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende; ô clemens, ô pia, ô dulcis Virgo Maria.

℣. Vultum tuum deprecabuntur

℟. Omnes divites plebis. *Psal.* 44.

Oremus.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui gloriosæ Virginis Mariæ corpus et animam, ut dignum filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu sancto cooperante, præparasti; da, ut cujus commemoratione lætamur, ejus piâ intercessione ab instantibus malis et à morte perpetua liberemur. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

PROPRIUM
DE TEMPORE.

PARS VERNA.

DOMINICA PRIMA
QUADRAGESIMÆ.

Hæc Dominica quodcumque festum excludit; sed de festo semiduplici-minori aut simplici occurrente fit commemoratio. Attamen si festum duplex-majus, aut suprà occurrat in Sabbato, vel feriâ secundâ, habet suas Vesperas cum commemoratione Dominicæ.

AD VESPERAS SABBATI.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Levit. 16.

In hac die expiatio erit vestrî, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris : coram Domino mundabimini; sabbatum enim requietionis est : et affligetis animas vestras religione perpétuâ.

Responsorium. Scrutemur vias nostras, et quæramus, et revertamur ad Dominum. * Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in cœlos.

℣. Hoc scientes tempus : quia hora est jam nos de somno surgere. * Levemus. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Levemus. *Thren.* 3. *Rom.* 13.

HYMNUS.

QUOD lex adumbravit
vetus,
Quod ipse sacravit novi
Christus minister fœderis,
Decurrimus jejunium.

UTAMUR ergò parciùs
Verbis, cibis et potibus,
Somno, jocis; et arctiùs
Perstemus in custodia.

INTENTA mens cupidinis
Frænet rebelles impetus;
Ne cordis arcem, janua
Quâ se dat, hostis occupet.

OMNES ad aram cernuo
Vultu precemur supplices;
Ploremus, atque vindicem
Flectamus iram Judicis.

JUDEX tremende, nos premit
Immensa moles criminum:
Immensa sed, clemens Pater,
Parcendo, vinces crimina.

Nos, testa quanquam fictilis,
Opus tuum sumus tamen:
Perire ne plebem sinas
Christi redemptam sanguine.

QUOD fecimus, sana malum;
Auge bonum quod poscimus:
Da corde contrito, Deus,
Tuam mereri gratiam.

¶ PRÆSTA, beata Trinitas;
Concede, simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera.
Amen.

℣. Filii hominum usquequò gravi corde?

℟. Ut quid diligitis vanitatem et quæritis mendacium? *Ps.* 4.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Quia patiens Dominus est, in hoc ipso pœniteamus; et indulgentiam ejus, fusis lacrymis, postulemus. *Judith.* 8.

Oratio ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut infrà in Feriis per annum: cum Capitulo* Sobrii estote, *hymno* O splendor æterni Patris, et *Ant. ad* Nunc dimittis, Recogitabo, *quæ dicuntur per totam Quadragesimam, nisi aliter notetur.*

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Venite, * Revertamur ad Dominum; et sanabit nos. *Os.* 6.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. Revertatur unusquisque à via sua mala, et dirigite vias vestras, et studia vestra. *Jerem.* 18.

Ant. 7. Exacerbastis eum qui fecit vos : obliti estis Deum, qui nutrivit vos. *Baruch.* 4.

Ant. 8. Expectat Dominus ut misereatur vestrî ; et ideò exaltabitur parcens vobis. *Is.* 30.

℣. Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit :

℟. Arcum suum tetendit et paravit illum. *Ps.* 7.

De Epistola secunda beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. *Cap.* 6.

Adjuvantes exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiátis. Ait enim : Tempore accepto exaudivi te, et in die salutis adjuvi te. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salútis. Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum; sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei; per arma justitiæ à dextris et à sinistris, per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam : ut seductores et veraces : sicut qui ignoti, et cogniti : quasi morientes, et ecce vivimus : ut castigati, et non mortificati : quasi tristes, semper autem gaudentes : sicut egentes, multos autem locupletantes : tanquam nihil habentes, et omnia possidéntes.

℟. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. * In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in caritate non ficta.

℣. Dies propitiationis est, ut propitietur vobis Dominus. * In omnibus. 2. *Cor.* 6. *Levit.* 23.

Lectio ij. *Cap.* 6. *et* 7.

Os nostrum patet ad vos, ô Corinthii, cor

nostrum dilatatum est; non angustiamini in nobis : angustiamini autem in visceribus vestris : eamdem autem habentes remunerationem, tanquam filiis dico, dilatamini et vos. Nolite jugum ducere cum infidélibus. Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? aut quæ societas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Christi ad Belial? aut quæ pars fideli cum infideli? Qui autem consensus templo Dei cùm idolis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus : Quoniam inhabitabo in illis, et inambulabo inter eos, et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi pópulus. Propter quod exite de medio eorum, et separamini, dicit Dominus, et immundum ne tetigeritis; et ego recipiam vos : et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios et filias, dicit Dominus omnípotens. Has ergò habentes promissiones, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritûs; perficientes sanctificationem in timore Déi.

℟. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus. * Si confiteamur peccata nostra; Deus fidelis est et justus, ut remittat nobis peccata nostra, et emundet nos ab omni iniquitate.

℣. Qui abscondit scelera sua, non dirigetur; qui autem confessus fuerit et reliquerit ea, misericordiam consequetur. * Si confiteamur. 1. *Joan.* 1. *Prov.* 28.

Lectio iij. *Cap.* 7.

Qui consolatur humiles, consolatus est nos Deus in adventu Títi. Non solùm autem in adventu ejus, sed etiam in consolatione quà consolatus est in vobis, referens nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram æmulationem pro me; ita ut magis gaudérem. Quoniam etsi contristavi vos in epistola, non me pœnitet : etsi pœniteret, videns quòd epistola illa (etsi ad horam) vos contristavit, nunc gaudeo; non quia contristati estis, sed quia contristati estis ad pœniténtiam. Contristati enim estis secundùm Deum, ut in nullo

detrimentum patiamini ex nóbis. Quæ enim secundùm Deum tristitia est, pœnitentiam in salutem stabilem operatur; sæculi autem tristitia mortem operátur.

℟. Defecit gaudium cordis nostri, versus est in luctum chorus noster, cecidit corona capitis nostri. * Væ nobis, quia peccavimus.

℣. Emundate manus, peccatores: miseri estote, et lugete; risus vester in luctum convertatur. * Væ. Gloria. * Væ. *Thren.* 5. *Jac.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. Altissimus odio habet peccatores, et misertus est pœnitentibus. *Eccli.* 12.

Ant. 4. Quàm bonum est correptum manifestare pœnitentiam! sic enim effugies voluntarium peccatum. *Eccli.* 20.

Ant. 3. Bonæ spei fecisti filios tuos, Domine; quoniam judicans das locum in peccatis pœnitentiæ. *Sap.* 12.

℣. Si iniquitates obser-vaveris, Domine;

℟. Domine, quis sustinebit? *Ps.* 129.

Sermo S. Leonis Pápæ.

Lectio iv.

Serm. 4. *de Quadrages.*

PRÆDICATURUS vobis, dilectissimi, sacratissimum, maximumque Jejunium, quo aptiùs utar exordio, quàm ut verbis Apostoli, in quo Christus loquebatur, incipiam? dicamque quod lectum est: Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salútis. Quamvis enim nulla sint tempora quæ divinis non sint plena muneribus, et semper nobis ad misericordiam Dei per ipsius gratiam præstetur accessus; nunc tamen omnium mentes majori studio ad spiritales profectus moveri, et ampliori fiduciâ oportet animari, quando ad universa pietatis officia, illius nos diei in quo redempti sumus, recursus invitat; ut excellens super omnia passionis Dominicæ, sacramentum, purificatis et corporibus et animis, celebrémus.

℟. Ministri Dei mei, sanctificate jejunium, vocate cœtum: * Congregate omnes habitatores terræ in domum Dei ves-

tri, et clamate ad Dominum.

℣. Omnes ubique pœnitentiam agant, eò quòd Deus statuit diem in quo judicaturus est orbem in æquitate. * Congregate. *Joel.* 1. *Act.* 17.

Lectio v.

DEBEBATUR quidem tantis mysteriis ita incessabilis devotio et continuata reverentia, ut tales permaneremus in conspectu Dei, quales nos in ipso paschali festo dignum est inveniri. Sed quia hæc fortitudo paucorum est, et, dum carnis fragilitate austerior observantia relaxatur, dumque per varias actiones vitæ hujus sollicitudo distenditur, necesse est de mundano pulvere etiam religiosa corda sordéscere. Magnâ divinæ institutionis salubritate provisum est, ut ad reparandam mentium puritatem, quadraginta nobis dierum exercitatio mederetur, in quibus aliorum temporum culpas et pia opera redimerent, et jejunia casta decóquerent.

℟. Bona est oratio cum jejunio et eleemosyna, magis quàm thesauros auri recondere; * Quoniam eleemosyna à morte liberat: ipsa est quæ purgat peccata, et facit invenire misericordiam et vitam æternam.

℣. Date eleemosynam, et ecce omnia munda sunt vobis; * Quoniam. *Tob.* 12. *Luc.* 11.

Lectio vj.

INGRESSURI igitur, dilectissimi, dies mysticos, et jejuniorum remediis consecratos, præceptis Apostolicis obedire curemus, emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spiritûs; ut, castigatis colluctationibus quæ sunt inter utramque substantiam, animus, quem sub Dei gubernaculis constitutum corporis sui decet esse rectorem, dominationis suæ obtineat dignitatem; ut nemini dantes ullam offensionem, vituperationibus obloquentium non simus obnóxii. Dignâ enim ab infidelibus reprehensione carpemur, et nostro vitio linguæ impiæ in injuriam se religionis armabunt, si jejunantium mores à puritate perfectæ continentiæ discrepârint. Non e-

nim in sola abstinentia cibi stat nostri summa jejunii, aut fructuosè corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocétur.

℟. Hoc est jejunium quod elegi : Dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos qui confracti sunt liberos. * Tunc † Invocabis, et Dominus exaudiet; clamabis, et dicet : Ecce adsum.

℣. Cùm effuderis esurienti animam tuam, et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris lux tua. * Tunc. Gloria. † Invocabis. *Is.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. Humiliemus Deo animas nostras; ut faciat nobiscum misericordiam suam. *Judith.* 8.

Ant. 8. Deus meus, confundor et erubesco levare faciem meam ad te. 1. *Esdr.* 9.

Ant. 4. Domine, nobis confusio faciei : tibi autem Domino Deo nostro misericordia, et propitiatio. *Dan.* 9.

℣. Domine, ante te omne desiderium meum :

℟. Et gemitus meus à te non est absconditus. *Ps.* 37.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 4.

In illo tempore; Jesus ductus est in desertum à Spiritu, ut tentaretur à diabolo : et cùm jejunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, posteà esúriit. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

Homil. 16. *in Evang. hab. in Basil. S. Joan. Lat. Dom. I. Quadrages.*

Dubitari à quibusdam solet, à quo spiritu sit Jesus ductus in desertum, propter hoc quod subditur : Assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem; et rursùm : Assumpsit eum in montem excelsum váldè. Sed verè et absque ulla quæstione convenienter accipitur, ut à Sancto Spiritu in desertum ductus credatur; ut illuc eum suus Spiritus duceret, ubi hunc ad tentandum malignus Spiritus inveníret. Sed ecce, cùm dicitur Deus homo, vel in excelsum montem, vel in sanctam

civitatem à diabolo assumptus, mens refugit, humanæ hoc audire aures expavéscunt. Qui tamen non esse incredibilia ista cognoscimus, si in illo et alia facta pensámus.

℟. Jesus plenus Spiritu Sancto regressus est à Jordane, et agebatur à Spiritu in desertum diebus quadraginta; * Et tentabatur à diabolo.

℣. Ostendit mihi Dominus Jesum : et satan stabat à dextris ejus, ut adversaretur ei; * Et. *Luc.* 4. *Zach.* 3.

Lectio viij.

Certè iniquorum omnium, caput diabolus est : et hujus capitis membra sunt omnes iníqui. An non diaboli membrum fuit Pilatus? An non diaboli membra Judæi persequentes, et milites crucifigentes Christum fuerunt? Quid ergò mirum, si se ab illo permisit in montem duci, qui se pertulit etiam à membris illius crucifigi? Non est ergò indignum Redemptori nostro quòd tentari voluit, qui venerat occídi. Justum quippe erat, ut sic tentationes nostras suis tentationibus vinceret, sicut mortem nostram venerat suá morte superáre.

℟. Erat Jesus in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus, et tentabatur à satana, eratque cum bestiis; * Et nihil manducavit Jesus in diebus illis.

℣. Fuit Moyses in monte quadraginta dies et quadraginta noctes : panem non comedit, et aquam non bibit; * Et. *Marc.* 1. *Luc.* 4. *Exod.* 34.

Lectio ix.

Sed sciendum nobis est quia tentatio tribus modis agitur, suggestione, delectatione et consénsu. Et nos cùm tentamur, plerumque in delectationem, aut etiam in consensum labimur; quia de carnis peccato propagati, in nobis ipsis etiam gerimus unde certamina tolerémus. Deus verò, qui in utero Virginis incarnatus in mundum sine peccato venerat, nihil contradictionis in semetipso tolerábat. Tentari ergò per suggestionem potuit; sed ejus mentem peccati delectatio non momórdit. Atque

ideò omnis diabolica illa tentatio foris, non intùs fuit.

℟. Debuit Jesus per omnia fratribus similari, * Ut misericors fieret, et fidelis Pontifex; † In eo enim in quo est ipse tentatus, potens est et eis qui tentantur auxiliari.

℣. Perfectio tua et doctrina tua sancto tuo, Domine, quem probasti in tentatione, * Ut. Gloria. † In eo. *Hæbr.* 2. *Deut.* 33.

Non dicitur Te Deum *in Dom. et Feriis Quadrag.*

AD LAUDES.

Ant. 1. FILI, accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore, et præpara animam tuam ad tentationem. *Eccli.* 2.

Ant. 2. Nemo, cùm tentatur, dicat quoniam à Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est; *Jac.* 1.

Ant. 1. [Deus] neminem tentat: unusquisque verò tentatur à concupiscentia sua abstractus et illectus. *Jac.* 1.

Ant. 7. Non ergò regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis ejus. *Rom.* 6.

Ant. 5. Fidelis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere. 1. *Cor.* 10.

Capitulum. Jac. 4.

DEUS superbis resistit, humilibus autem dat grâtiam. Subditi ergò estote Deo: resistite autem diabolo, et fugiet à vóbis.

HYMNUS.

QUISQUIS fateris te reum,
Ad cor reversus pœnitens,
Dic intimos, dic flebili
Cordis dolores carmine.

RISUS inanes exulent,
Ad sacra curvus atria
Luget Sacerdos; et tuos
Clamore fletus provocat.

SALUTIS ecce nunc dies:
Qui deviasti prodigus,
Fili, demum revertere:
Parens en ulnas explicat.

AT ne vocatus patriam
Domum reverti differas:
Magis tremendum, nil tibi
Irata quàm benignitas.

SACRO, Deus, jejunio
Qui nos piari præcipis,

Da pœnitendi tempora,
Et cor simul da pœnitens.
¶ PRÆSTA, beata Trinitas;
Concede, simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera.
Amen.

Quæ doxologia dicitur in fine hymnorum ejusdem metri per totam Quadragesimam, nisi aliter notetur.

℣. Ego dixi, Domine, miserere meî;

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi. *Ps.* 40.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Accedens tentator, dixit Jesu: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant: qui respondens, dixit: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. *Matth.* 4.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam annuâ Quadragesimali observatione purificas: præsta familiæ tuæ, ut quod à te obtinere abstinendo nititur, hoc bonis operibus exequatur. Per Dominum.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.

An. 1579. *Part. I. Num.* 3.

OMNIS, quicumque sit, qui jejunii lege astrictus est, singulis Quadragesimæ diebus, Dominicis exceptis, jejunium servet: alioqui enim peccato mortali alligatum se esse nosse débet.

AD TERTIAM.

Capitulum. Deut. 8.

DOMINUS Deus tuus afflixit te penuriâ, et dedit tibi cibum manna, quod ignorabas tu, et patres tui: ut ostenderet tibi quòd non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Déi.

℟. *breve.* Quàm dulcia faucibus meis * Eloquia tua, Domine!

℣. Super mel ori meo. * Eloquia. Gloria Patri. Quàm dulcia. *Ps.* 118.

℣. Judicia Domini desiderabilia super aurum;

℟. Et dulciora super mel et favum. *Ps.* 18.

AD SEXTAM.

Capitulum. Sap. 1.

Sentite de Domino in bonitate, et in simplicitate cordis quærite illum; quoniam invenitur ab his qui non tentant illum : apparet autem eis qui fidem habent in illum.

℟. *breve.* Si vocem ejus audieritis, * Nolite obdurare corda vestra.

℣. Sicut in exacerbatione secundùm diem tentationis in deserto. * Nolite. Gloria Patri. Si vocem. *Ps.* 94.

℣. Tentaverunt et exacerbaverunt Deum excelsum :

℟. Et testimonia ejus non custodierunt. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Capitulum. Deut. 6.

Cave diligenter ne obliviscaris Domini qui eduxit te de terra Ægypti, de domo servitútis. Dominum Deum tuum timebis, et illi soli servies, ac per nomen illius jurábis.

℟. *breve.* Omnis terra adoret te, * Et psallat tibi.

℣. Psalmum dicat nomini tuo. * Et psallat tibi. Gloria. Omnis. *Ps.* 65.

℣. Servite Domino in timore;

℟. Et exultate ei cum tremore. *Ps.* 2.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. Hebr. 4.

Non habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccáto. Adeamus ergò cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportúno.

Hymnus ut suprà in Vesperis Sabbati.

℣. Impulsus, eversus sum ut caderem;

℟. Et Dominus suscepit me. *Ps.* 117.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Consummatâ omni tentatione, diabolus recessit (à Jesu;) et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei. *Luc.*4. *Matth.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM *Psalmi de Dominica, cætera ut in Feriis per annum.*

IN FERIIS QUADRAGESIMÆ

Usque ad Dominicam

PASSIONIS.

Feriæ Quadragesimales admittunt Festa duplicia et semiduplicia, sed Festis simplicibus prævalent. Quoties autem Feria Quadragesimæ impeditur, semper fit de illa commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cum Evangelio et Homilia ejusdem ad Matutinum. Porrò oratio commemorationis ad Vesperas non est ea quæ dicitur ad Laudes et Horas parvas, sed illa quæ posterior ponitur et pro Vesperis assignatur. In Vesperis autem Sabbati dicitur oratio Dominicæ sequentis.

In omnibus Feriis Quadragesimæ dicuntur preces, flexis genibus, ad omnes Horas.

AD MATUTINUM.

Invitat. DOMINUM vocantem peccatores ad pœnitentiam, *Venite, adoremus. *Luc.* 5.

Psalm. Venite.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

℣. Miserere meî, Deus, miserere meî,

℟. Quoniam in te confidit anima mea. *Ps.* 56.

Lectiones ut infrà in qualibet Feria.

I. et II. Responsorium secundùm Feriam ut sequitur. III. Responsorium est proprium cuilibet Feriæ et Evangelio diei congruum.

FERIIS II. ET V.

Post j. Lect. ℟. Projicite à vobis omnes prævaricationes vestras, et facite vobis cor novum, et spiritum novum; quia * Nolo mortem morientis, dicit Dominus: revertimini et vivite.

℣. Patienter agit Dominus propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti. * Nolo mortem. *Ezech.* 18. 2. *Petr.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Quasi columbæ meditantes gememus; multiplicatæ sunt enim iniquitates nostræ, et * Peccata nostra responderunt nobis; quia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostras cognovimus.

℣. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus et veritas in nobis non est. * Peccata. *Isaiæ* 59. 1. *Joan.* 1.

FERIIS III. ET VI.

Post j. Lect. ℟. Scimus qui dixit : Mihi vindicta, et ego retribuam. * Horrendum est incidere in manus Dei viventis.

℣. Si pœnitentiam non egerimus, incidemus in manus Domini, et non in manus hominum. * Horrendum. *Heb.* 10. *Eccli.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Tu, Domine, in æternum permanebis : * Quare in perpetuum obliviscéris nostri? Converte nos, Domine, ad te, et convertemur.

℣. Domine, salva nos, perimus. * Quare. *Thren.* 5. *Matth.* 8.

FERIA IV. ET SABB.

Post j. Lect. ℟. Juravi, et statui custodire judicia justitiæ tuæ. * Humiliatus sum usquequaque, Domine : vivifica me secundùm verbum tuum.

℣. Deus, propitius esto mihi peccatori. * Humiliatus sum. *Ps.* 118. *Luc.* 18.

Post ij. Lect. ℟. Posui faciem meam ad Dominum Deum meum, rogare et deprecari * In jejuniis, sacco, et cinere.

℣. Memor esto unde excideris, et age pœnitentiam. * In jejuniis, *Dan.* 9. *Apoc.* 2.

AD LAUDES.

Antiph. et Psal. de Psalterio secundùm Feriam.

Capitulum. Isaiæ. 58.

Clama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tuam, et annuntia populo meo scelera eorum, et domui Jacob peccata eórum.

Hymnus, Quisquis fateris *ut suprà pag.* 214.

℣. Si iniquitates observaveris, Domine;

℟. Domine, quis sustinebit? *Ps.* 129.

Ad Benedictus. *Ant. ut in qualibet Feria.*

AD PRIMAM.

Psalmi de Feria, et sic ad alias Horas.

Ant. 2. Domino Deo nostro justitia, nobis autem confusio faciei nostræ, peccavimus ante

Dominum Deum nostrum. *Baruc.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 7. Operiantur saccis homines, et clament ad Dominum in fortitudine, et convertatur vir à via sua mala. *Jon.* 3.

Capitulum. Joël. 2.

NUNC, dicit Dominus, convertimini ad me in toto corde vestro, in jejunio, et in fletu, et in planctu ; et scindite corda vestra, et non vestimenta véstra.

℟. *brev.* Converte nos, * Deus salutaris noster.

℣. Et averte iram tuam à nobis. * Deus. Gloria. ℟. Converte nos. *Ps.* 84.

℣. Oculi nostri ad Dominum Deum nostrum;

℟. Donec misereatur nostri. *Ps.* 122.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Ant. 3. Quiescite agere perversè; discite benefacere, quærite judicium. Si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur. *Is.* 1.

Capitulum. Is. 55.

DERELINQUAT impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur ejus; et ad Deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscéndum.

℟. *breve.* Miserere nostri, Domine, * Miserere nostri.

℣. Quia multùm repleti sumus despectione. * Miserere nostri. Gloria. ℟. Miserere. *Ps.* 122.

℣. Multa flagella peccatoris;

℟. Sperantem autem in Domino misericordia circùmdabit. *Ps.* 31.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Ant. 6. Purificate corda, peccatores : lugete, et plorate : humiliamini in conspectu Domini. *Jac.* 4.

Capitulum. Joël. 2.

INTER vestibulum et altare plorabunt sacerdotes, ministri Domini; et dicent : Parce, Domine, parce populo tuo; et ne des hæreditatem tuam in oppróbrium.

℟. *breve.* Propter gloriam nominis tui, * Domine, libera nos.

℣. Et propitius esto peccatis nostris propter

nomen tuum: * Domine. Gloria Patri. ℟. Propter. *Ps.* 78.

℣. Sacrificium Deo spiritus contribulatus:

℟. Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies. *Ps.* 50.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Antiphonæ et Psalmi de Psalter. secundùm Feriam.

Capitulum. Ezech. 2.

Si impius in mandatis vitæ ambulaverit, nec fecerit quidquam injustum, vitâ vivet, et non moriétur. Omnia peccata ejus quæ peccavit, non imputabuntur éi.

HYMNUS.

Audi, benigne Conditor,
Nostras preces cum fletibus
In hoc sacro jejunio
Fusas quadragenario.

Scrutator alme cordium,
Infirma tu scis virium;
Ad te reversis exhibe
Remissionis gratiam.

Multum quidem peccavimus;
Sed parce confitentibus:
Ad nominis laudem tui
Confer medelam languidis.

Sic corpus extrà conteri
Dona per abstinentiam,
Jejunet ut mens sobria
A labe prorsùs criminum.

¶ Præsta, beata Trinitas;
Concede, simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera.
Amen.

℣. Tempus beneplaciti Deus:

℟. In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me. *Psal.* 68.

Ad Magnificat. *Ant. ut assignatur in qualibet Feria.*

Oratio, ut infrà in qualibet Feria, post Antiph. ad Magnificat.

AD COMPLETORIUM.

Antiphona et Psalmi de Psalter. secundùm Feriam, cætera ut in Feriis per annum.

FERIA SECUNDA.

Incipit Liber Exódi.

Lectio j. *Cap.* 1.

Hæc sunt nomina filiorum Israël qui ingressi sunt in Ægyptum cum Jacob. Sin-

guli cum domibus suis introierunt : Ruben, Simeon, Levi, Judas, Issachar, Zabulon, et Benjamin, Dan, et Nephthali, Gad, et Aser. Erant igitur omnes animæ eorum qui egressi sunt de femore Jacob septuaginta : Joseph autem in Ægypto érat. Quo mortuo, et universis fratribus ejus, omnique cognatione illà, filii Israël creverunt, et quasi germinantes multiplicati sunt; ac roborati nimis, impleverunt térram. Surrexit intereà rex novus super Ægyptum, qui ignorabat Joseph; et ait ad populum suum : Ecce populus filiorum Israël multus, et fortior nobis est. Venite, sapienter opprimamus eum, ne fortè multiplicetur; et si ingruerit contra nos bellum, addatur inimicis nostris, expugnatisque nobis egrediatur de térra.

℟. Projicite à vobis *pag.* 217.

Lectio ij. Cap. 1. et 2.

PRÆCEPIT ergò Pharao omni populo suo, dicens : Quidquid masculini sexûs natum fuerit, in flumen projicite: quidquid fœminini, reserváte. Egressus est post hæc vir de domo Levi; et accepit uxorem stirpis suæ: quæ concepit, et peperit filium; et videns eum elegantem, abscondit tribus ménsibus. Cùmque jam celare non posset, sumpsit fiscellam scirpeam, et linivit eam bitumine ac pice : posuitque intùs infantulum, et exposuit eum in carecto ripæ fluminis, stante procul sorore ejus, et considerante eventum réi. * Ecce autem descendebat filia Pharaonis, ut lavaretur in flumine, et puellæ ejus gradiebantur per crepidinem álvei. Quæ cùm vidisset fiscellam in papyrione, misit unam è famulabus suis; et allatam aperiens, cernensque in ea parvulum vagientem, miserta ejus, ait : De infantibus Hebræorum est hic. Cui soror pueri : Vis, inquit, ut vadam, et vocem tibi mulierem Hebræam, quæ nutrire possit infantulum? Respondit : Váde. Perrexit puella, et vocavit matrem súam. Ad quam locuta filia Pha-

raónis: Accipe, ait, puerum istum, et nutri mihi; ego dabo tibi mercedem túam. Suscepit mulier, et nutrivit puerum; adultumque tradidit filiæ Pharaónis. Quem illa adoptavit in locum filii, vocavitque nomen ejus Moyses, dicens: Quia de aqua tuli éum.

℟. Quasi columbæ *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 25.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Cùm venerit filius hominis in majestate sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ; et congregabuntur ante eum omnes géntes. Et réliqua.

Homilia Sancti Ephrem Syri Diáconi.

De II. Adventu et consummatione sæculi.

Audite, fratres carissimi; quid, obsecro, facturi sumus, quando in furore, et in ira intolerabili descendet Dominus, sedebitque in solio gloriæ suæ; omnemque terram ab ortu solis usque ad occasum, et cunctos fines orbis advocabit, ut judicet populum suum, reddatque singulis juxta opera sua? Heu, heu mihi! quales et quo animo tunc oportebit nos esse, quando nudi ac timidi ibi apparebimus, prodituri ad horrendum illud tribunal? Heu, heu mihi! ubi tunc carnis fortitudo? ubi tunc humana voluptas? ubi tunc impudens et inverecunda audacia? ubi tum ornatus vestium? ubi tum voluptas peccati verè immunda ac sordida? ubi tum eorum negligentia, qui in desidia et impietate hîc vitam transegerunt? ubi tum deliciarum illecebræ? cuncta illa præterierunt; et mollis aëris instar, dissoluta sunt. Ubi tum avaritia? ubi qui in multitudine divitiarum gloriabantur, et Deum contemnebant? tunc aspicientes, verè mirabuntur, conturbabuntur; tremor apprehendet éos. Ibi dolores ut parturientis in spiritu vehementi tunc conteréntur.

℟. Congregabuntur ante Filium hominis om-

nes gentes; et separabit eos, sicut pastor segregat oves ab hædis: * Et † Statuet oves à dextris suis, hædos autem à sinistris.

℣. Omnis misericordia faciet locum unicuique secundùm meritum operum suorum. * Et. Gloria Patri. † Statuet. *Matth.* 25. *Eccli.* 16.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Dicet rex his qui à dextris ejus erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi. *Matth.* 25.

Oratio.

Nostra tibi, Domine, quæsumus, sint accepta jejunia, quæ nos expiando gratiâ tuâ dignos efficiant, et ad regna perducant æterna; Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Vauréusi.

Anno 1368. *Cap.* 89.

Jocositatis excessum debito moderamine, reprimere cupientes, sacro approbante Concilio, prohibemus districtiùs, ne aliquis, cujuscumque statûs vel conditionis existat, in diebus jejuniorum per Ecclesiam indictorum, et præcipuè in Quadragesima, carnes comedat, nisi urgente necessitáte.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Dicet rex his qui à sinistris erunt: Discedite à me, maledicti, in ignem æternum. Et ibunt hi in supplicium æternum; justi autem in vitam æternam. *Matth.* 25.

Oratio.

Absolve, quæsumus, Domine, nostrorum vincula peccatorum; et quidquid pro eis meremur, propitiatus averte. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

De Libro Exódi.

Lectio j. *Cap.* 3.

Moyses pascebat oves Jethro soceri sui sacerdotis Madian: cùmque minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb. Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi; et videbat quòd rubus arderet, et non combure-

rétur. Dixit ergò Moyses: Vadam, et videbo visionem hanc magnam quare non comburatur rúbus. Cernens autem Dominus quòd pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi, et ait: Moyses, Móyses. Qui respondit: Adsum. At ille: Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum de pedibus tuis; locus enim in quo stas, terra sancta est. Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Abscondit Moyses faciem suam; non enim audebat aspicere contra Déum. Cui ait Dominus: Vidi afflictionem populi mei in Ægypto, et clamorem ejus audivi propter duritiam eorum qui præsunt operibus: et sciens dolorem ejus, descendi ut liberem eum de manibus Ægyptiorum, et educam de terra illa in terram bonam et spatiosam, in terram quæ fluit lacte et mélle.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij.

VENI, et mittam te ad Pharaonem, ut educas populum meum, filios Israël de Ægypto. Dixitque Moyses ad Deum: Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem, et educam filios Israël de Ægypto? Qui dixit ei: Ego ero tecum; et hoc habebis signum, quòd miserim te: Cùm eduxeris populum meum de Ægypto, immolabis Deo super montem ístum. * Ait Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israël; et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen ejus? quid dicam eis? Dixit Deus ad Moysen: EGO SUM QUI SUM. Ait: Sic dices filiis Israël: QUI EST, misit me ad vos.

℟. Tu, Domine, in æternum *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 21.

IN illo tempore, cùm intrasset Jesus Jerosolymam, commota est universa civitas, dicens: Quis est hic? populi autem dicebant: Hic est Jesus Propheta à Nazareth Galilææ. Et intravit Jesus in templum Dei, et

ejiciebat omnes vendéntes. Et réliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Homil. 7. in Quadrag.

EJECIT Christus commercia rerum humanarum de domo illa, in qua divinas tantùm res agi, hostias et orationes Deo offerri, verbum Dei legi, audiri et decantari præceptum érat. Si ergò Dominus nec ea volebat venundari in templo quæ in templo volebat offerri, videlicèt propter studium avaritiæ sive fraudis, quod proprium solet esse negotiantium facinus; quantâ putas animadversione puniret, si invenisset ibi aliquos risui vel vaniloquio vacantes, aut alii cuilibet vitio mancipatos? Si enim illa quæ alibi liberè agi poterant, Dominus in domo sua temporalia negotia geri non patitur; quantò magis ea quæ nusquam fieri licet, plus cœlestis iræ merentur, si in ædibus Deo sacratis agantur?

℟. Cùm introisset Jesus in templum, docebat, dicens: * Nonne scriptum est quia † Domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum.

℣. Ponam faciem meam contra illum qui contaminaverit sanctuarium meum, ac polluerit nomen sanctum meum. * Nonne scriptum est. Gloria. † Domus. *Marc.* 11. *Levit.* 20.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Ejiciebat Jesus omnes vendentes et ementes in templo; et mensas numulariorum, et cathedras vendentium columbas evertit. *Matth.* 21.

Oratio.

ASCENDANT ad te, Domine, jejunantium preces, et ab Ecclesia tua cunctam repelle nequitiam. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Avenionénsi.

Anno 1594. *Tit.* 44.

MEDICOS, omnes Episcopi, aliquot ante Quadragesimam diebus accersant, eosque diligenter moneant, ne propriæ salutis immemores, nimiâ facilitate cujus-

piam malè affectam valetudinem affirment; iis indulgentes qui fingunt laborem in præcépto.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Accesserunt ad Jesum cæci et claudi in templo, et sanavit eos. *Matth.* 21.

Oratio.

Conserva, Domine, familiam tuam bonis semper operibus eruditam: et sic præsentibus consolare subsidiis, ut ad superna perducas propitius. Per Dominum.

FERIA QUARTA

Quatuor Temporum.

De Libro Exódi.

Lectio j. *Cap.* 12.

Dixit Dominus ad Moysen et Aaron in terra Ægypti: Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus ánni. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israël, et dicite eis: Decimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias et domos súas. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum qui junctus est domui suæ, juxta numerum animarum quæ sufficere possunt ad esum ágni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus; juxta quem ritum tolletis et hædum. Et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus: immolabitque eum universa multitudo filiorum Israël ad vésperam. Et sument de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domorum in quibus comedent illum.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis, et calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, et comedetis festinanter: est enim Phase (id est transitus) Dómini. Et transibo per terram Ægypti nocte illâ, percutiamque omne primogenitum in terra Ægypti, ab homine usque ad pecus: et in cunctis diis Ægypti faciam judicia, ego Dóminus. * Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in qui-

bus eritis; et videbo sanguinem, et transibo vos: nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 12.

In illo tempore; responderunt Jesu quidam de Scribis et Pharisæis, dicentes: Magister, volumus à te signum vidére. Qui respondens, ait illis: Generatio mala et adultera signum quærit; et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ Prophétæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 44. *in Matth. Edit. Bened. Hom.* 43.

Poterit ne quidquam, non dico impium magis, sed etiam stolidius istis inveniri, qui etiam post tot tantaque signa, quasi nullum signum esset factum, dicere audent: Magister, volumus à te signum videre? Ubi nunc sunt qui signa et miracula curiosè inquirunt? Viri Ninivitæ surgent, et condemnabunt generationem hanc; nam absque aliquo penitùs signo, animo credidérunt. Et sicut Ninivitæ Judæos condemnabunt, sic multi qui nunc nobis inferiores videntur, nos condemnábunt. Veniat in mentem quanta erit illa condemnatio, ut incipiamus aliquando ad veram accedere pœnitentiæ jánuam. Mihi hæc ipsi dico, meipsum primò exhórtor. Capiamus iter angústum. Usquequò deliciabimur? usquequò degemus otiosè, ridentes ac oscitantes? Non sumus adhuc satiati desidiâ et procrastinatione? Eademne semper erunt? eadem mensa, idem sumptus, eædem pecuniæ, possessiones, constructiones ædium? Et horum omnium quis finis? Mors. Quis, inquam, terminus? Cinis, sepulchrum, vérmes. Aliam ergò vivamus vitam, faciamus de terra cœlum, meliora capessamus, ut rectè vivendo, futura bona consequamur gratiâ et misericordiâ Domini nostri Jesu Christi.

℟. Prædicaverunt Ninivitæ jejunium, et ves-

titi sunt saccis à majore usque ad minorem, * Et ✝Conversi sunt à via sua mala.

℣. Viri Ninivitæ surgent in judicio cum generatione ista; quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ. * Et. Gloria Patri. ✝ Conversi sunt. *Jonæ*. 3. *Matth*. 12.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Sicut fuit Jonas signum Ninivitis; ita erit et Filius hominis generationi isti. *Luc*. 11.

Oratio.

Concede nobis, misericors Deus, ut quantò plebs tibi dicata multiformis gratiæ tuæ donis fovetur, tantò in bonis operibus ferventior existat. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Moguntino.

Anno 813. *Can*. 34.

Constituimus ut quatuor tempora anni ab omnibus, cum Jejunio, observentur: id est, in mense Martio, hebdomadâ primâ; et feriâ quartâ et sextâ, et sabbato, veniant omnes ad Ecclesiam horâ nonâ, cum litaniis ad missarum solémnia.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in cœlis est, ipse meus frater, et soror, et mater est. *Matth*. 12.

Oratio.

Memento, Domine, miserationum tuarum; et præsta, ut à cibis et peccatis abstinentes, grato tibi jejunio placeamus. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

De Libro Exódi.

Lectio j. *Cap*. 14.

Dixit Dominus ad Moysen: Quid clamas ad me? Loquere filiis Israël, ut proficiscántur. Tu autem eleva virgam tuam, et extende manum tuam super mare, et divide illud; ut gradiantur filii Israël in medio mari per siccum. Ego autem indurabo cor Ægyptiorum, ut persequantur vos: et glorificabor in Pharaone, et in omni exercitu ejus, et in curribus, et in equitibus illíus. Et scient Ægyptii quia ego sum Dominus, cùm glorificatus fuero in Pharaone, et in

curribus atque in equitibus illius. Tollensque se Angelus Dei, qui præcedebat castra Israël, abiit post eos: et cum eo pariter columna nubis, priora dimittens, post tergum stetit inter castra Ægyptiorum et castra Israël; et erat nubes tenebrosa, et illuminans noctem, ita ut ad se invicem toto noctis tempore accedere non valérent. Cùmque extendisset Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus, flante vento vehementi et urente totâ nocte, et vertit in siccum, divisaque est áqua.

℟. Projicite à vobis *pag.* 217.

Lectio ij.

Et ingressi sunt filii Israël per medium sicci maris; erat enim aqua quasi murus à dextra eorum et læva. Persequentesque Ægyptii, ingressi sunt post eos, et omnis equitatus Pharaonis, currus ejus et equites per medium máris. Jamque advenerat vigilia matutina, et ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per columnam ignis et nubis interfecit exercitum eorum, et subvertit rotas curruum; ferebanturque in profúndum. * Dixerunt ergò Ægyptii: Fugiamus Israëlem; Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios, super currus et equites eórum. Cùmque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis occurrerunt aquæ, et involvit eos Dominus in mediis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuerunt currus et equites cuncti exercitûs Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare; nec unus quidem superfuit ex éis.

℟. Quasi columbæ meditantes *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 15.

In illo tempore; Jesus secessit in partes Tyri et Sidónis. Et ecce mulier Chananæa, à finibus

illis egressa, clamavit, dicens ei : Miserere meî, Domine Fili David; filia méa malè à dæmonio vexátur. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 22 *in Cap. Matth.* 6.

Nos ipsi causa perditionis nostræ existimus: non enim instánter ad Deum accedimus, non interpellamus assiduè, non rogamus quemadmodum pro tanta est dignum causa rogáre. Sed etsi eum adeamus aliquando, hoc ita facimus, quasi non desideremus accipere, neque cum ea fide quæ congruit deprecantes; sed oscitantes prorsùs, ac totâ mente torpentes, ea quæ videmur postulare, neglígimus...Chananæam illam mulierem magno certè dono impletam Christus remisit : in hac verò evidenter ostendit, quoniam Deus etiam illa quæ nobis parata non sunt, dare possit, si vehementiùs postulémus. Non, inquit, est bonum tollere panem filiorum et dare canibus; et tamen dedit, quia illa vehementiùs éxigit. Accedamus igitur ad eum, et dicamus: Etiam, Domine, et canes edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suórum. Accedamus, inquam, opportunè et importunè : imò verò nunquam contingit importunè accédere. Importunum quippe est si non assiduè eum adeamus; eum enim qui cupit semper largiri, semper opportunè orámus.

℟. Mulier Chananæa clamavit, dicens Jesu : Miserere meî, Domine, Fili David; filia mea malè à dæmonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. At illa venit, et adoravit eum, dicens : * Domine, † Adjuva me.

℣. Adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliator : * Domine. Gloria. † Adjuva me. *Matth.* 15. *Esth.* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Venit Chananæa, et adoravit Jesum, dicens : Domine, adjuva me. *Matth.* 15.

Oratio.

Deus qui in humili perseverantes oratione benignus exaudis : da nobis constantem fidei ac devotionis affectum;

ut quæ pro salute nostra suppliciter exposcimus, hæc, te largiente, consequamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum qui tecum vivit.

CANON.

Ex Concilio Tolosano.

An. 1590. *Part. II. cap.* 3.

Qui carnem prohibitis diebus ex licentia comedent; soli, ne ulli scandalo sint, locoque separato comedant.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Respondens Jesus, ait illi: O mulier! magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora. *Matth.* 15.

Oratio.

Familiam tuam, Domine, toto corde tibi prostratam ab hostium tuere formidine; ne suæ petitionis frustrentur effectu, qui non in justificationibus suis, sed in miserationibus tuis multis faciem tuam deprecantur. Per Dominum nostrum.

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum.

De Libro Exodi.

Lectio j. *Cap.* 16.

Murmuravit omnis congregatio filiorum Israël contra Moysen et Aaron in solitudine. Dixeruntque filii Israël ad eos: Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, et comedebamus panem in saturitate! Cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de cœlo: egrediatur populus, et colligat quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum utrùm ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod inferant; et sit duplum quàm colligere solebant per singulos dies.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij.

Factum est ergò vespere, et ascendens coturnix, cooperuit castra:

manè quoque ros jacuit per circuitum castrórum. Cùmque operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum, et quasi pilo tusum in similitudinem pruinæ super térram. Appellavitque domus Israël nomen ejus, Man : quod erat quasi semen coriandri album, gustusque ejus quasi similæ cum mélle. * Dixit autem Moyses : Iste est sermo quem præcepit Dominus : Imple gomor ex eo, et custodiatur in futuras retrò generationes : ut noverint panem, quo alui vos in solitudine, quando educti estis de terra Ægypti. Dixitque Moyses ad Aaron : Sume vas unum, et mitte ibi Man, quantùm potest capere gomor, et repone coram Domino ad servandum in generationes vestras, sicut præcepit Dominus Móysi. Posuitque illud Aaron in tabernaculo reservándum. Filii autem Israël comederunt Man quadraginta annis, donec venirent in terram habitabilem : hoc cibo aliti sunt usquequò tangerent fines terræ Chanaan.

℟. Tu, Domine *p.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 5.

In illo tempore ; Erat dies festus Judæorum, et ascendit Jesus Jerosólymam. Est autem Jerosolymis probatica piscina. Et réliqua.

Homilia Sancti Cyrilli Alexandrini Episcopi.

Comment. in Joan. Lib. II. Cap. 5. in hæc verba, VIS SANUS FIERI ?

Manifestum argumentum summæ Christi bonitatis, quòd utique laborantium preces non expectet; sed petitionem benignitate suâ prævéniat. Occurrit enim, ut vides, jacenti, et miseratur ægrum, antequàm ei súpplicet. Quòd autem interrogat, utrùm velit infirmitate liberari, non istud est ignorantis, id quod omnibus certè patebat, sed ad vehementius illius rei studium excitantis, et ad flagitandam sanitatem instigántis. Quòd autem interrogat, utrùm velit re optatâ frui : Emphasim quamdam habet, quâ significat se eam præbere

posse, jamque ad id præstandum paratum esse, solamque petitionem ejus, qui gratiam accepturus erat, præstolári.

℟. Erat homo triginta et octo annos habens in infirmitate sua. Dicit ei Jesus : Vis sanus fieri? Respondit : * Domine, hominem non habeo. Dicit ei Jesus : Tolle grabatum tuum, et ambula; et † Statim sanus factus est.

℣. Respiciens eram ad adjutorium hominum, et non erat. * Domine. Gloria. † Statim. *Joan.* 5. *Eccli.* 51.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Qui me sanum fecit, ille mihi dixit : Tolle grabatum tuum, et ambula. *Joan.* 5.

Oratio.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et animarum nostrarum medere languoribus; ut peccatorum remissione perceptâ, in tua semper benedictione lætemur. Per Dominum nostrum Jesum.

CANON.

Ex Concilio Carthaginensi quárto.

Anno 398. *Cap.* 1.

QUI ordinandus est, anteà examinetur, Si naturâ sit prudens, si docibilis, si moribus temperatus, si vitâ castus, si semper suis negotiis cavens, si humilis, si affabilis, si misericors, si litteratus, si in lege Domini instrúctus.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Ecce sanus factus es : jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. *Joan.* 5.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sancto nos purificante jejunio, et tibi toto corde simus subjecti, et inter mundanæ pravitatis insidias, te miserante, perseveremus illæsi. Per Dominum.

SABBATO

Quatuor Temporum.

De Libro Exódi.

Lectio j. *Cap.* 20.

LOCUTUS est Dominus cunctos sermones hos : Ego sum Deus

tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitútis. Non habebis deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem quæ est in cœlo desuper, et quæ in terra deorsùm, nec eorum quæ sunt in aquis sub térra. Non adorabis ea, neque cóles. Ego sum Dominus Deus tuus fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt me, et faciens misericordiam in millia his qui diligunt me, et custodiunt præcepta méa. Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum; nec enim habebit insontem Dominus eum qui assumpserit nomen Domini Dei sui frústrà.

℟. Juravi et statui *pag*. 218.

Lectio ij.

Memento ut diem Sabbati sanctífices. Sex diebus operaberis, et facies omnia opera túa. Septimo autem die Sabbatum Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu, et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla tua, jumentum tuum, et advena qui est intra portas túas. * Sex enim diebus fecit Dominus cœlum et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt, et requievit die septimo; idcircò benedixit Dominus diei Sabbati, et sanctificavit éum. Honora patrem tuum et matrem tuam ut sis longævus super terram quam Dominus Deus tuus dabit tíbi. Non occídes. Non mœcháberis. Non furtum fácies. Non loquéris contra proximum tuum falsum testimónium. Non concupisces domum proximi tui, nec desiderabis uxorem ejus, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec omnia qui illius sunt.

℟. Posui *pag* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap*. 8.

In illo tempore; Dicebat Jesus ad eos qui crédiderunt ei, Judæos: Si vos manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis: et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 41.

Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccáti. O miserabilis servitus! Plerumque homines cùm dominos malos patiuntur, venales se petunt; non quærentes dominum non habere, sed saltem mutáre. Servus peccati quid faciat? quem interpellet? apud quem interpellet? apud quem se venalem petat? Deindè servus hominis aliquando sui domini duris imperiis fatigatus, fugiendo requiescit: servus peccati quò fugit? secum se trahit quòcumque fúgerit. Non fugit seipsam mala conscientia, non est quò eat, sequitur se; imò non recedit à se; peccatum enim quod facit, intùs est. Fecit peccatum, ut aliquam corporalem caperet voluptatem: voluptas transit, peccatum manet: præteriit quod delectábat, remansit quod púngat.

℟. Omnis qui facit peccatum, servus est peccati: servus autem non manet in domo in æternum, filius autem manet in æternum. * Si ergò vos Filius liberaverit, verè liberi eritis.

℣. Spiritus Domini misit me ut prædicarem captivis indulgentiam, et clausis apertionem. * Si. Glo. * Si. *Joan.* 8. *Is.* 61.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Si vos manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis; et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. *Joan.* 8.

Oratio.

Protector noster, aspice, Deus; ut qui malorum nostrorum pondere premimur, perceptâ misericordiâ, liberâ tibi mente famulemur. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 23. *Cap.* 16.

Cum nullus debeat ordinari, qui judicio sui Episcopi non sit utilis aut necessarius suis Ecclesiis; sancta Synodus, vestigiis sexti Canonis Concilii Chalcedonensis inhærendo, statuit ut nullus in posterum ordinetur, qui illi Eccle-

siæ, aut pio loco, pro cujus necessitate aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur sedibus.

DOMINICA II.

Quadragesimæ.

Hæc Dominica et duæ sequentes admittunt festa solemnia-majora, alia autem excludunt. Porrò si impediantur, de illis fit semper commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cum Evangelio et Homilia ad Matutinum. De festo autem semiduplici-minori aut simplici occurrente in illis, fit commemoratio.

Ad Vesperas Sabbati.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Isaiæ. 1.

Quærite judicium, subvenite oppresso, judicate pupillo, defendite viduam. Et venite, et arguite me, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur: et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. Sanat Dominus contritos corde,

℟. Et alligat contritiones eorum. *Ps.* 146.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Cùm sanctificasset Moyses Aaron et filios ejus, præcepit eis, dicens: De ostio tabernaculi non exibitis septem diebus, die ac nocte observantes custodias Domini. *Levit.* 8.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitator. Dominum, qui prope est omnibus invocantibus eum in veritate, * Venite, adoremus. *Ps.* 144.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. Convertimini, peccatores, et facite justitiam coram Deo, credentes quòd faciet vobiscum misericordiam suam. *Tob.* 13.

Ant. 3. Dominus bonus propitiabitur cunctis, qui in toto corde requirunt Dominum Deum. 2. *Paral.* 30.

Ant. 4. Sanctum nomen Domini in excelso

et in sancto habitans, et cum contrito et humili spiritu : ut vivificet spiritum humilium. *Is.* 57.

℣. Loquetur Dominus pacem in plebem suam;

℟. Et in eos qui convertuntur ad cor. *Ps.* 84.

Incipit Liber Levitici.

Lectio j. *Cap.* 1.

Vocavit Moysen, et locutus est ei Dominus de tabernaculo testimonii, dicens : Loquere filiis Israël, et dices ad eos : Homo qui obtulerit ex vobis hostiam Domino de pecoribus, id est, de bobus et ovibus, offerens victimas, si holocaustum fuerit ejus oblatio, ac de armento masculum immaculatum, offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad placandum sibi Dominum; ponetque manum super caput hostiæ, et acceptabilis erit, atque in expiationem ejus proficiens. Immolabitque vitulum coram Domino, et offerent filii Aaron sacerdotes sanguinem ejus, fundentes per altaris circuitum quod est ante ostium tabernáculi.

℟. Nunc dicit Dominus : Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejunio, et in fletu, et in planctu. * Et scindite corda vestra, et non vestimenta vestra.

℣. Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis: emundate manus, peccatores: et purificate corda, et lugete et plorate. * Et scindite. *Joël.* 2. *Jacob.* 4.

Lectio ij. *Cap.* 10.

Arreptisque Nadab et Abiu filii Aaron thuribulis, posuerunt ignem et incensum desuper, offerentes coram Domino ignem alienum: quod eis præceptum non erat. Egressusque ignis à Domino, devoravit eos, et mortui sunt coram Dómino. Dixitque Moyses ad Aaron : Hoc est quod locutus est Dominus : Sanctificabor in iis qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis populi glorificábor. Quod audiens tacuit Aaron. Vocatis autem Moyses Misaële et Elisaphan filiis Oziel patrui Aaron, ait ad eos : Ite, et tollite fratres vestros de conspectu sanctuarii, et asportate extra cástra. Con-

festimque pergentes, tulerunt eos sicut jacebant, vestitos lineis tunicis, et ejecerunt foras, ut sibi fuerat imperátum.

℞. Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla miseratione moritur; * Quantò magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Spiritui gratiæ contumeliam fecerit?

℣. Mortui sunt Nadab et Abiu, cùm offerrent ignem alienum in conspectu Domini; * Quantò. *Num.* 3. *Hebr.* 10.

Lectio iij. *Cap.* 16.

LOCUTUSQUE est Dominus ad Moysen post mortem duorum filiorum Aaron, quando offerentes ignem alienum interfecti sunt, et præcepit ei: dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni tempore ingrediatur Sanctuarium, quod est intra velum coram propitiatorio quo tegitur Arca, ut non moriatur, (quia in nube apparebo super oraculum) nisi hæc antè fecerit: Vitulum pro peccato offeret, et arietem in holocáustum. Tunicâ lineâ vestietur, feminalibus lineis verenda celabit: accingetur zonâ lineâ, cidarim lineam imponet capiti; hæc enim vestimenta sunt sancta: quibus cunctis, cùm lotus fuerit, induétur. Suscipietque ab universa multitudine filiorum Israël duos hircos pro peccato, et unum arietem in holocáustum.

℞. Si voluisses sacrificium, dedissem utique; holocaustis non delectaberis. * Sacrificium Deo spiritus contribulatus. † Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

℣. Impossibile est sanguine taurorum et hircorum auferri peccata. * Sacrificium. Gloria. † Cor. *Ps.* 50. *Hebr.* 10.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. Est qui nequiter humiliat se, et interiora ejus plena sunt dolo. *Eccli.* 19.

Ant. 2. Si revertéris, Israël, ait Dominus, ad me convertere: si abstuleris offendicula tua à facie mea, non commoveberis. *Jerem.* 4.

Ant. 4. Quæ est spes hypocritæ? Numquid Deus audiet clamorem

ejus, cùm venerit super eam angustia? *Job.* 27.

℣. Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum,

℟. Scrutans corda et renes Deus. *Ps.* 7.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 2. *in Capit. Jejunii.*

Lectio iv.

CONVERTIMINI ad me in toto corde vestro.... ait Dominus omnipotens. Fratres, si dixisset, convertimini, nihil addens; esset nobis forsitan liberum respondere : Factum est; jam aliud propone mandátum. Nunc autem spiritualis, ut audio, conversionis nos admonet, quæ non unâ die perficitur : utinam vel in omni vita quâ degimus in hoc corpore, valeat consummari! Forma siquidem conversionis est ista, non veritas, vacuam virtute, gerens speciem pietátis. Miser homo, qui totus pergens in ea quæ foris sunt, et ignarus interiorum suorum! Putans aliquid se esse cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Sicut aqua effusus sum, ait Psalmista in persona hominis hujuscemodi, et dispersa sunt omnia ossa méa. Exteriorem quippe superficiem intuens, salva sibi omnia suspicatur, non sentiens vermem occultum, qui in interiora corródit. Manet tonsura, vestis necdum mutata est, jejuniorum regula custoditur, statutis psallitur horis : sed cor longè est à me, dicit Dóminus.

℟. Dimittam adversùm me eloquium meum : * Loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnare.

℣. Surgam, et ibo ad Patrem meum. * Loquar. *Job.* 10. *Luc.* 15.

Lectio v.

ATTENDE solerter quid diligas, quid metuas: unde gaudeas, aut contristeris; et sub habitu religionis animum sæcularem, sub pannis conversionis invenies cor pervérsum. Totum enim cor in his quatuor affectionibus est : et de his accipiendum puta quod dicitur, ut in toto corde tuo convertaris ad Dóminum. Convertatur

proindè amor tuus : ut nihil omninò diligas nisi ipsum, aut certè propter ipsum. Convertatur etiam ad ipsum timor tuus : quia perversus est timor omnis quo metuis aliquid præter eum, aut non propter éum. Sic et gaudium tuum, et tristitia tua æquè convertantur ad ipsum. Hoc autem ita fiet, si nonnisi secundùm eum doleas, aut lætéris. Quid enim perversum magis, quàm lætari cùm malè feceris, et in rebus pessimis exultare? Sed et ea quoque quæ secundùm carnem est tristitia, mortem operátur. Si pro tuo, sive proximi peccato doles, benè facis, et hæc tristitia est ad salútem. Si gaudeas ad munera gratiæ; hoc gaudium sanctum est, et securum gaudium in Spiritu Sáncto.

℟. Humiliemus Deo animas nostras : * Et in spiritu constituti humiliato, servientes illi, expectemus humiles consolationem.

℣. Abnegantes impietatem, et sæcularia desideria, sobriè et justè, et piè vivamus in hoc sæculo. * Et in spiritu. *Judith.* 8. *Tit.* 2.

Lectio vj.

Addit deindè Propheta: Et scindite corda vestra et non vestimenta véstra. Quibus verbis manifestè prior ille populus Judæorum, et duritiæ cordis, et vanæ superstitionis argúitur. Crebra siquidem apud eos scissio vestium, sed non cordium esse solébat. Quando enim scinderentur corda lapidea, quæ non poterant nec circumcídi? (Scindite, inquit, corda vestra, et non vestimenta véstra.) Quis in vobis est, cujus voluntas circa unum aliquid solet obstinatior inveniri? Scindat cor suum gladio spiritûs, quod est verbum Dei : scindat illud, et in multas minutias festinet dispertiri : alioquin non est converti ad Dominum in toto corde, nisi scisso córde... Audi hominem, quem secundùm cor suum invenerat Deus : (Paratum, inquit, cor meum, Deus, paratum cor meum :) paratum ad adversa, paratum ad prospera : paratum ad

humilia : paratum ad sublimia : paratum ad universa quæcumque præcéperis.

℟. Usque in tempus sustinebit patiens; * Et † Posteà redditio jucunditatis.

℣. Omnis disciplina in præsenti quidem videtur non esse gaudii, sed mœroris; * Et. Gloria. † Posteà. *Eccli.* 1. *Hebr.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Si peccaverint tibi (non est enim homo qui non peccet), et reversi fuerint ad te in universo corde suo, Domine, et tota anima sua; propitiaberis populo tuo qui peccavit. 3. *Reg.* 8.

Ant. 8. Tu exaudies, et propitiaberis unicuique secundùm omnes vias suas, sicut videris cor ejus; quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum. 3. *Reg.* 8.

Ant. 9. Accedamus cum vero corde, in plenitudine fidei, aspersi corda à conscientia mala. *Hebr.* 10.

℣. Miserere meî, Domine, et exaudi me;

℟. Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea. *Ps.* 26.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 17.

In illo tempore; Assumit Jesus Petrum et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsùm, et transfiguratus est ante éos. Et réliqua.

Homilia Sancti Leonis Pápæ.

De Transfiguratione.

Cap. 3.

Aperit Dominus coram electis testibus gloriam suam, et communem illam cum cæteris corporis formam tanto splendore clarificat, ut et facies ejus solis fulgori similis, et vestitus candori nivium esset æquális. In qua transfiguratione illud quidem principaliter agebatur, ut de cordibus discipulorum crucis scandalum tolleretur; nec conturbaret eorum fidem voluntariæ humilitas passionis, quibus revelata esset absconditæ excellentia dignitátis. Sed non minore providentiâ spes sanctæ Ecclesiæ fundabatur, ut

totum corpus Christi agnosceret quali esset commutatione donandum; ut ejus sibi honoris consortium membra promitterent, qui in capite præfulsisset.

℞. Ascendit Jesus in montem ut oraret: * Et facta est, dum oraret Jesus, species vultûs ejus altera.

℣. Cùm descenderet Moyses de monte, clarificatus est aspectus ejus ex consortio sermonis Domini. * Et. *Luc.* 9. *Exod.* 34.

Lectio viij. *Cap.* 4.

Confirmandis verò Apostolis, et ad omnem scientiam provehendis, alia quoque in illo miraculo accessit instrúctio. Moyses enim et Elias, lex scilicèt et Prophetæ, apparuerunt cum Domino loquentes; ut verissimè in illa quinque virorum præsentiâ compleretur quod dictum est: In duobus vel tribus testibus stat omne vérbum. Quid hoc stabilius, quid firmius verbo; in cujus prædicatione veteris et novi testamenti concinit tuba, et cum evangelica doctrina antiquarum protestationum instrumenta concurrunt? Adstipulantur enim sibi invicem utriusque fœderis paginæ; et quem sub velamine mysteriorum præcedentia signa promiserant, manifestum atque perspicuum præsentis gloriæ splendor osténdit.

℞. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant Moyses et Elias visi in majestate, et dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Jerusalem.

℣. Præclaritas in communicatione sermonum ipsius. * Erant. *Luc.* 9. *Sap.* 8.

Lectio ix. *Cap.* 5.

His ergò sacramentorum revelationibus Petrus Apostolus incitatus, mundana spernens, et terrena fastidiens, in æternorum desiderium quodam mentis rapiebatur excessu; et gaudio totius visionis impletus, ibi cum Jesu optabat habitare, ubi manifestatâ ejus gloriâ lætabátur. Unde et ait: Domine, bonum est nos hîc esse: si vis, faciamus hîc tria tabernacula, tibi unum,

Moysi unum, et Eliæ únum. Sed huic suggestioni Dominus non respondit, significans non quidem improbum, sed inordinatum esse quod cuperet; cùm salvari mundus, nisi Christi morte, non posset, et exemplo Domini in hoc vocaretur credentium fides; ut licèt non oporteret de beatitudinis promissionibus dubitari, intelligeremus tamen inter tentatíones hujus vitæ priùs nobis tolerantiam postulandam esse quàm glóriam.

℟. Beati qui habitant in domo tua, Domine. * Melior est dies una in atriis tuis super millia.

℣. Si vis, faciamus hîc tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Eliæ unum : * Melior est. Gloria Patri. * Melior est. *Psalm.* 83. *Matth.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. Transfiguratus est Jesus, et resplenduit facies ejus sicut sol, et vestimenta ejus facta sunt alba sicut nix. *Matth.* 17.

Ant. 2. Apparuerunt Moyses et Elias cum Jesu loquentes. Respondens autem Petrus dixit: Domine, bonum est nos hîc esse. *Matth.* 17.

Ant. 3. Ecce vox de nube dicens : Hic est Filius meus dilectus in quo mihi benè complacui : ipsum audite. *Matth.* 17.

Ant. 4. Audientes Discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valdè. *Matth.* 17.

Ant. 5. Accessit Jesus et tetigit eos; dixitque eis : Surgite et nolite timere. *Matth.* 17.

Capitulum. Eccli. 17.

Sta in sorte propositionis et orationis altissimi Déi. In partes vade sæculi sancti, cum vivis et dantibus confessionem Déo. Non demoreris in errore impiórum.

Hymnus. Quisquis fateris *ut suprà pag.* 214.

℣. Deus misereatur nostri, et benedicat nobis :

℟. Illuminet vultum suum super nos. *Ps.* 66.

Ad Benedictus.

Ant. 5. Levantes autem discipuli oculos suos, neminem viderunt nisi solum Jesum. *Matth.* 17.

Oratio.

Deus, qui nos inter mundi pericula et

adversa, cœlestis beatitudinis expectatione sustentas : præsta, quæsumus, ut terrena fastidientes, in supernorum desiderium toto cordis affectu rapiamur. Per.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

Anno 1584. *Tit.* 1. *de Pæn. Can.* 10.

Qui curam animarum habent, veram confitendi rationem populo suo exponant, præsertim tempore Quadragesimæ et Adventûs Domini; necnon circa solemniores festivitates ánni. Ab initio Quadragesimæ confessiones incipiant audire, ut, adveniente Festo Paschæ, omnes Fideles Eucharistiam súmant.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 3.

Moyses fidelis erat in tota domo Dei tanquam famulus, in testimonium eorum quæ dicenda erant : Christus verò tanquam filius in domo sua; quæ domus sumus nos, si fiduciam et gloriam spei, usque ad finem, firmam retineámus.

℟. *brev.* Filii hominum * In tegmine alarum tuarum sperabunt.

℣. Inebriabuntur ab ubertate domûs tuæ. * In tegmine. Gloria. ℟. Filii hominum. *Ps.* 35.

℣. Beatus quem elegisti et assumpsisti :

℟. Inhabitabit in atriis tuis. *Ps.* 64.

AD SEXTAM.

Capitulum. Jerem. 7.

Hæc dicit Dominus Deus : Audite vocem meam, et ero vobis Deus, et vos eritis mihi populus : et ambulate in omni via quam mandavi vobis, ut benè sit vóbis.

℟. *brev.* Audi, populus meus, * Et testificabor tibi.

℣. Deus, Deus tuus ego sum, * Et testificabor. Gloria. ℟. Audi. *Ps.* 49.

℣. Loquetur Dominus pacem in plebem suam,

℟. Et super sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Capitulum. Exod. 20.

Nolite timere : ut enim probaret vos, venit

Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non peccarétis.

℟. *brev.* Excelsus Dominus, * Et humilia respicit :

℣. Et alta à longè cognoscit. * Et humilia. Gloria. ℟. Excelsus. *Ps.* 137.

℣. Suscipiens mansuetos Dominus;

℟. Humilians autem peccatores usque ad terram. *Ps.* 146.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. Eccli. 24.

Qui audit me, non confundetur; et qui operantur in me, non peccábunt. Qui elucidant me, vitam æternam habébunt.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. Adorate Dominum in monte sancto ejus;

℟. Quoniam sanctus Dominus Deus noster. *Ps.* 98.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Descendentibus discipulis de monte, præcepit eis Jesus, dicens : Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis à mortuis resurgat. *Matth.* 17.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Libro Levítici.

Lectio j. *Cap.* 19.

Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque ad solum superficiem terræ, nec remanentes spicas cólliges. Neque in vinea tua racemos et grana decidentia congregabis, sed pauperibus et peregrinis carpenda dimíttes. Ego Dominus Deus véster. Non facietis fúrtum. Non mentiemini, nec decipiet unusquisque proximum súum. Non perjurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei túi. Ego Dóminus. Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes éum. Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque mâne. Non maledices surdo, nec coram cæco pones offendiculum : sed timebis Dominum Deum tuum, quia ego sum Dóminus. Non facies quod iniquum est, nec injustè judicábis.

Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Justè judica proximo túo. Non eris criminator, nec susurro in pópulo. Non stabis contra sanguinem proximi túi. Ego Dóminus. Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publicè argue eum, ne habeas super illo peccátum.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij. *Cap.* 26.

Custodite Sabbata mea, et pavete ad sanctuarium méum. Ego Dóminus. Si in præceptis meis ambulaveritis, et mandata mea custodieritis, et feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus suis, et terra gignet germen suum, et pomis arbores replebúntur. * Apprehendet messium tritura vindemiam, et vindemia occupabit sementem: et comedetis panem vestrum in saturitate, et absque pavore habitabitis in terra véstra. Dabo pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui extérreat. Auferam malas bestias: et gladius non transibit terminos véstros. Persequemini inimicos vestros, et corruent coram vóbis.

℟. Quasi columbæ *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 8.

In illo tempore; Dixit Jesus turbis Judæorum: Ego vado, et quæretis me; et in peccato vestro moriémini. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

In Joan. Tract. 38. *n.* 6. *et* 7.

Tota infelicitas Judæorum ipsa erat, non peccatum habere, sed in peccatis móri. Hoc est quod debet fugere omnis Christianus: propter hoc ad baptismum curritur: propter hoc qui ægritudine vel aliundè periclitantur, sibi desiderant subveniri: propter hoc etiam sugens parvulus à matre piis manibus ad Ecclesiam fertur, ne sine baptismo exeat, et in peccato quo natus est, moriátur. Infelicissima conditio, misera sors istorum qui de ore veridi-

co audierunt : In peccatis vestris moriémini. Unde tamen hoc eis contingat, exponit : Si enim non credideritis quia ego sum, moriemini in peccatis véstris. Credo, fratres, in illa multitudine quæ Dominum audiebat, et eos fuisse qui credituri érant. Quasi autem in omnes processerat severissima illa sententia: In peccato vestro moriemini ; ac per hoc et illis qui credituri erant spes erat abláta. Revocavit eos in spem, adjunxit enim : Si non credideritis quia ego sum, moriemini in peccatis véstris. Ergò, Si credideritis quia ego sum, non moriemini in peccatis véstris. Reddita est spes desperantibus : excitatio facta est dormientibus : cordibus evigilavérunt. Indè plurimi credidérunt.

℟. Quia vocavi, et renuistis; ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo : * Qui autem me audierit, absque terrore requiescet.

℣. Si non credideritis quia ego sum, moriemini in peccato vestro. * Qui autem. Gloria. * Qui autem. *Prov.* 1. *Joan.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 8. A memetipso facio nihil; sed sicut docuit me Pater, hæc loquor. *Joan.* 8.

Oratio.

Exaudi nos, misericors Deus; et ad expianda peccata nostra, pœnitentiæ salutaris tempus, et fructum nobis largire propitius. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *de Pœnit.* *Can.* 10.

Si quis dixerit in Catholica Ecclesia pœnitentiam non esse verè et propriè Sacramentum pro Fidelibus, quoties post Baptismum in peccata labuntur, ipsis Deo reconciliandis à Christo Domino institutum : anathema sit.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum ; quia ego quæ placita sunt ei, facio semper. *Joan.* 8.

Oratio.

Exaudi, quæsumus, Domine, gemitum populi supplicantis; ut qui de meritorum quali-

tate diffidimus, non judicium, sed misericordiam consequi mereamur. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

Incipit Liber Númeri.

Lectio j. *Cap.* 1.

Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai in tabernaculo fœderis, primâ die mensis secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto, dicens: Tollite summam universæ congregationis filiorum Israël per cognationes et domos suas, et nomina singulorum, quidquid sexûs est masculini à vigesimo anno et suprà, omnium virorum fortium ex Israël; et numerabitis eos per turmas suas, tu et Aaron. Eruntque vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus súis.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij.

Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: Tribum Levi noli numerare, neque pones summam eorum cum filiis Israël; sed constitue eos super tabernaculum testimonii, et cuncta vasa ejus, et quidquid ad cæremonias pértinet. Ipsi portabunt tabernaculum, et omnia utensilia ejus: et erunt in ministerio, ac per gyrum tabernaculi metabúntur. * Cùm proficiscendum fuerit, deponent Levitæ tabernaculum: cùm castrametandum, erigent: quisquis externorum accesserit, occídétur. Metabuntur autem castra filii Israël unusquisque per turmas et cuneos atque exercitum súum. Porrò Levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria, ne fiat indignatio super multitudinem filiorum Israël; et excubabunt in custodiis tabernaculi testimónii.

℟. Tu Domine *p.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 23.

In illo tempore; Jesus locutus est ad turbas, et ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scribæ et Pharisæi. Omnia ergò quæcumque dixerint vobis, servate et facite: secundùm opera verò eorum nolite fácere. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 72. in Matth. aliàs Homil. 73.

Christus auditores ut emendet, illud maximè jubet quod primùm ad salutem conducebat, nempè doctores non contemnere, nec contra Sacerdotes insúrgere. Neque modò jubet, sed etiam ipse sérvat. Nam corruptos illos è gradu non dejicit; quâ ratione illis gravius judicium attrahebat: discipulis verò nullam relinquebat inobedientiæ occasionem, ne quis porrò diceret: Quia improbus doctor est, ideò segnior evasi, hunc quoque obtextum aufert. Sic ergò illorum principatum constituit, etiamsi improbi essent, ita ut post tantam ipsis oblatam criminationem diceret: Omnia quæcumque dixerint vobis facite: neque sua dicunt, sed quæ Dei sunt, quæ per Moysen ille præcepit: animadverte quantum Moysi conferat honorem; rursùs suam cum veteri lege concordiam ostendens, quandoquidem hinc illos venerabiles réddit. Super cathedram Moysi sederunt, inquit: quia non poterat illos ex vita commendare, à quibus licebat, id facit, à sede nempè et à successióne.

℟. Obedite præpositis vestris, et * Subjacete eis: ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri. † Deus autem pacis aptet vos in omni bono.

℣. Populum meum docebunt quid sit inter sanctum et pollutum. * Subjacete eis. Gloria. † Deus. *Hebr.* 13. *Ezech.* 44.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Super cathedram Moysi sederunt Scribæ et Pharisæi. Omnia quæcumque dixerint vobis, servate et facite. *Matth.* 23.

Oratio.

Da plebi tuæ, Domine, quæ jejunando carnem humiliat, spiritum aversari superbiæ, ut non indignationem tuam provocemus elati, sed miserationis tuæ dona subjecti capiamus. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *de Pœnit. Can.* 4.

Si quis negaverit ad integram et perfectam peccatorum remissionem, requiri tres actus in pœnitente, quasi materiam Sacramenti Pœnitentiæ, videlicèt, Contritionem, Confessionem et Satisfactionem, quæ tres Pœnitentiæ partes dicuntur, ... anathema sit.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Qui major est vestrûm, erit minister vester : qui autem se exaltaverit, humiliabitur; et qui se humiliaverit, exaltabitur. *Matth.* 23.

Oratio.

Concede, quæsumus, omnipotens Deus; ut qui de paradiso per superbiam ejecti sumus, ad eumdem per humilitatem redeamus. Per.

FERIA QUARTA.

De Libro Númeri.

Lectio j. *Cap.* 14.

Dixerunt filii Israël alter ad alterum : Constituamus nobis ducem, et revertamur in Ægyptum. Quo audito, Moyses et Aaron ceciderunt proni in terram coram omni multitudine filiorum Israël. At verò Josue filius Nun, et Caleb filius Jephone, qui et ipsi lustraverant terram, sciderunt vestimenta sua, et ad omnem multitudinem filiorum Israël locuti sunt : Terra quam circuivimus, valdè bona est. Si propitius fuerit Dominus, inducet nos in eam, et tradet humum lacte et melle manántem. Nolite rebelles esse contra Dominum, neque timeatis populum terræ hujus; quia sicut panem ita eos possumus devorare : recessit ab eis omne præsidium : Dominus nobiscum est, nolite metúere. Cùmque clamaret omnis multitudo, et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini super tectum fœderis cunctis filiis Israël.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Locutus est Dominus ad Moysen et Aaron,

dicens : Usquequò multitudo hæc pessima murmurat contra me? Querelas filiorum Israël audivi. Dic ergò eis : Vivo ego, ait Dominus; sicut locuti estis, audiente me, sic faciam vóbis. In solitudine hac jacebunt cadavera véstra. Omnes qui numerati estis à viginti annis et suprà, et murmurastis contra me, non intrabitis terram super quam levavi manum meam, ut habitare vos facerem, præter Caleb filium Jephone, et Josue filium Nun. * Parvulos autem vestros, de quibus dixistis quòd prædæ hostibus forent, introducam : ut videant terram quæ vobis displicuit. Vestra cadavera jacebunt in solitúdine. Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, et portabunt fornicationem vestram, donec consumantur cadavera patrum in deserto, juxta numerum quadraginta dierum quibus considerastis terram : annus pro die imputábitur.

℟. Posui faciem meam *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 20.

In illo tempore; Ascendens Jesus Jerosolymam, assumpsit duodecim discipulos secretò, et ait illis : Ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum et Scribis; et condemnabunt eum mórte. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Psalm. 126. *n.* 4. *et* 5.

Filii Zebedæi antequàm humiliarentur secundùm passionem Domini, jam sibi loca eligebant, ubi sederent, unus ad dexteram, alter ad sinistram. Revocavit illos Dominus ad humilitatem, cùm hoc audiret, et ait illis : Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Exaltari vultis antequàm humiliemini? Dominus ipse vester qui est lux vestra, humiliatus est ut exaltarétur. Potestis bibere, inquit, calicem quem ego bibiturus sum? Et illi, póssumus. Et ille,

calicem, inquit, meum bibetis; sedere autem ad dexteram vel ad sinistram meam, ait, non est meum dare vobis; aliis paratum est à Patre méo. Quid est, Non est meum dare vobis? Non est meum dare superbis: hoc enim adhuc érant. Sed si vultis illud accipere, nolite esse quod éstis. Aliis paratum est, et vos alii estote, et vobis paratum est. Quid est, alii estote? Priùs humiliamini, qui jam vultis exaltári. Intellexerunt ergò humilitatem profuturam sibi, et correcti sunt. Ergò et nos hoc audiámus.

℟. Jesus dixit: Nescitis quid petatis. * Sedere ad dexteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.

℣. Vidit præsumptionem cordis eorum, et ostendit eis viam æquitatis. * Sedere. Gloria. * Sedere. *Matth.* 28. *Eccli.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Scitis quia principes gentium dominantur eorum; et qui majores sunt, potestatem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Oratio.

Deus, totius bonitatis fons et origo, respice propitius confitentis tibi plebis humilitatem; ut quos peccatorum conscientia dejicit, tua semper misericordia erigat. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *de Pœnit. Cap.* 4.

Declarat sancta Synodus, Contritionem non solùm cessationem à peccato, et vitæ novæ propositum et inchoationem, sed veteris etiam odium continére........ Docet prætereà etsi Contritionem hanc aliquando caritate perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquàm Sacramentum actu suscipiatur; ipsam nihilominùs reconciliationem ipsi Contritioni, sine Sacramenti voto, quod in illo includitur, non esse adscribéndam.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus; sicut

Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam redemptionem pro multis. *Matth.* 20.

Oratio.

Fac, quæsumus, Domine, famulos tuos semper ad te toto corde confugere, tibi subditâ mente servire; tuam misericordiam suppliciter implorare, et tuis jugiter beneficiis gratulari. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

Incipit Liber Deuteronómii.

Lectio j. *Cap.* 1.

Hæc sunt verba quæ locutus est Moyses ad omnem Israël trans Jordanem in solitudine campestri contra mare rubrum, inter Pharan, et Thophel, et Laban, et Haseroth ubi auri est plurimum: undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usque ad Cadesbarne. Quadragesimo anno, undecimo mense, primâ die mensis locutus est Moyses ad filios Israël omnia quæ præceperat illi Dominus, ut diceret eis: Postquàm percussit Sehon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon: et Og regem Basan qui mansit in Astaroth, et in Edrai, trans Jordanem in terra Moab. Cœpitque Moyses explanare légem.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij. *Cap.* 6.

Hæc sunt præcepta, et cæremoniæ, atque judicia quæ mandavit Dominus Deus vester, ut docerem vos, et faciatis ea in terra ad quam transgredimini possidendam; ut timeas Dominum Deum tuum, et custodias omnía mandata et præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi, et filiis ac nepotibus tuis, cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies túi. * Audi, Israël, et observa ut facias quæ præcepit tibi Dominus, et benè sit tibi, et multipliceris ampliùs, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum tuorum tibi terram lacte et melle manántem. Audi, Israël: Dominus Deus noster, Dominus unus est: diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ani-

ma tua, et ex tota fortitudine túa. Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodiè, in corde tuo : et narrabis ea filiis tuis, et meditaberis in eis sedens in domo tua, et ambulans in itinere, dormiens, atque consúrgens. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque et movebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in limine et ostiis domûs túæ.

℟. Quasi columbæ *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 16.

In illo tempore; Ait Jesus Pharisæis : Homo quidam erat dives, qui induebatur purpurâ et bysso, et epulabatur quotidiè spléndidè. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

Homil. 40. *in Evang. n.* 3.

Dives iste non abstulisse aliena reprehenditur, sed propria non dedísse. Nec dicitur quia vi quemquam oppressit, sed quia in acceptis rebus se éxtulit. Hinc ergò summoperè colligendum est quà pœnâ mulctandus sit qui aliena diripit, si inferni damnatione percutitur, qui propria non largítur. Nemo ergò securum se æstimet, dicens : Ecce aliena non rapio, sed concessis licitè rebus fruor; quia dives iste non idcircò punitus est, quoniam aliena abstulit, sed quia acceptis rebus semetipsum malè derelíquit. Hoc quoque fuit quod hunc in inferno tradidit; quia in sua felicitate timidus non fuit; quia accepta dona ad usum arrogantiæ inflexit; quia viscera pietatis ignoravit; quia peccata sua redimere, etiam cùm sibi abundaret pretium, nóluit. Et sunt nonnulli qui cultum subtilium pretiosarumque vestium non putant esse peccátum. Quod si videlicèt culpa non esset, nequaquàm sermo Dei tam vigilanter exprimeret quòd dives qui torquetur apud inferos, bysso et purpurâ indutus fuisset. Nemo quippe vestimenta pretiosa, nisi ad inanem gloriam, quærit : videlicèt ut honorabilior cæteris esse videátur. Nam

quia pro sola inani gloria vestimentum pretiosius quæritur, res ipsa testatur quòd nemo vult ibi pretiosis vestibus indui, ubi ab aliis non possit vidéri.

℟. Quî obturat aurem suam ad clamorem pauperis, et ipse * Clamabit, et non exaudietur. † Qui sequitur misericordiam, inveniet vitam, justitiam et gloriam.

℣. Dives cùm esset in tormentis, vidit Abraham à longè, et Lazarum in sinu ejus; et clamans, dixit: Pater Abraham, miserere meî, quia crucior in hac flamma. * Clamabit. Gloria. † Qui. *Prov.* 21. *Luc.* 16.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Fili, recordare, quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu verò cruciaris. *Luc.* 16.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui jejunia et eleemosynas nostrorum posuisti remedia peccatorum: fac nos opere mentis et corporis semper tibî esse devotos. Per Dominum.

CANON.

De declaratione generali Cleri Gallicáni.

Anno 1700. *Tit.* 1.

DE dilectione Dei sicut ad Sacramentum Baptismi in adultis, ita ad Sacramentum Pœnitentiæ quæ est laboriosus baptismus, requisita, ne necessariam doctrinam omittamus: hæc duo imprimis ex sacro-sancta Synodo Tridentina monenda et docenda esse dúximus. Primum, ne quis putet in utroque Sacramento requiri ut præviam Contritionem eam quæ fit Caritate perfectâ, et quæ cum voto Sacramenti, antequàm actu suscipiatur, hominem Deo reconciliet: alterum, ne quis se putet in utroque Sacramento securum, si præter fidei et spei actus, non incipiat diligere Deum tanquam omnis justitiæ fóntem.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Si Moysen et Prophetas non audiunt; neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. *Luc.* 16.

Oratio.

Cordibus nostris, quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde, ut peccata nostra castigatione voluntariâ cohibentes, temporaliter potiùs maceremur, quàm suppliciis deputemur æternis. Per Dominum.

FERIA SEXTA.

De Libro Deuteronómii.

Lectio j. *Cap.* 16.

Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit: in solemnitate azymorum, in solemnitate hebdomadarum, et in solemnitate tabernaculórum. Non apparebit ante Dominum vacuus; sed offeret unusquisque secundùm quod habuerit juxta benedictíonem Domini Deî sui, quam dederit éi. Judices et magistros constitues in omnibus portis tuis, quas Dominus Deus tuus dederit tibî, per singulas Tribus tuas; ut judicent populum justo judicio, nec in alteram partem declínent. Non accipies personam, nec munera: quia munera excæcant oculos sapientum, et mutant verba justórum. Justè quod justum est persequéris; ut vivas et possideas terram, quam Dominus Deus tuus dederit tibi. Non plantabis lucum et omnem arborem juxta altare Dominî Dei tui; nec facies tibi, neque constitues statuam: quæ odit Dominus Deus túus.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij. *Cap.* 17.

Si difficile et ambiguum apud te judicium esse perspexeris inter sanguinem et sanguinem; causam et causam; lepram et lepram; et judicum intra portas tuas videris verba variari; surge, et ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus túus. Veniesque ad sacerdotes Levitici generis, et ad judicem qui fuerit illo tempore; quæresque ab eis, qui indicabunt tibi judicii veritatem; et facies quodcumque dixerint qui præsunt loco quem elegerit Dominus, et docuerint te juxta legem ejus; sequérisque sen-

tentiam eorum : nec declinabis ad dexteram, neque ad sinistram. * Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, et decreto judicis, morietur homo ille, et auferes malum de Israël: cunctusque populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumescat supérbiâ.

℟. Tu, Domine *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 21.

In illo tempore; dixit Jesus Principibus Sacerdotum et Senioribus populi : Parabolam audite : Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et sepem circumdedit éi. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

De script. Serm. 87. *Cap.* 2. *n.* 3.

Plantata est vinea, lege datâ in cordibus Judæórum. Missi sunt Prophetæ quærentes fructum, bonam vitam eórum. Prophetæ ab eis contumeliis affecti, et occísi sunt. Missus est et Christus, unicus filius patrisfamilias; et ipsum occíderunt hæredem, et ideò perdiderunt hæreditátem. In contrarium eis vertit malum consílium. Ut possiderent, occíderunt; et quia occíderunt, perdidérunt. Nos servi de familia ipsius súmus. Inter Judæos visus est humilis, contemptus est. Occultabat enim majestatem, promptam habebat infirmitátem. Contemptum est in illo quod promptum erat, nec cognitum quod occultum érat. Si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixíssent. Numquid adhuc contemnendus est sedens in cœlo, si contemptus est, cùm penderet in ligno? Ecce indulgentiæ dator aperit tibi ostium: quid moraris? Gaudere deberes, si aperiret aliquando pulsánti. Non pulsasti, et aperit, et foris remanes? Ne ergò différas. Miserere animæ tuæ placens Déo. Exhibe animæ tuæ eleemósynam. Non dicimus ut tu ei des, sed ne repellas manum dántis.

℟. Agricolæ videntes filium patrisfamilias, dixerunt intra se : Hic est hæres, venite, occidamus eum. Cùm venerit Dominus, quid faciet agricolis? Malos malè perdet, et * Vineam suam locabit aliis agricolis qui reddant ei fructum.

℣. Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est; quia provocaverunt eum filii sui. * Vineam. Gloria. * Vineam. *Matth.* 21. *Deut.* 32.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Auferetur à vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. *Matth.* 21.

Oratio.

Deus, qui non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur à via sua, et vivat : te supplices exoramus, ut quiescente irâ tuâ, spiritum pœnitentiæ, et delictorum veniam largiaris. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *de Pænit. Can.* 6.

Si quis negaverit Confessionem sacramentalem vel institutam, vel ad salutem necessariam esse jure divino; aut dixerit modum secretè confitendi soli Sacerdoti, quem Ecclesia Catholica ab initio semper observavit, et observat, et alienum esse ab institutione et mandato Christi, et inventum esse humanum : anathema sit.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Quærentes Jesum tenere, timuerunt turbas; quoniam sicut Prophetam eum habebant. *Matth.* 21.

Oratio.

Da, quæsumus, Domine, populo tuo salutem mentis et corporis; ut bonis operibus inhærendo, tuæ semper virtutis mereatur protectione defendi. Per Dominum.

SABBATO.

De Libro Deuteronómii.

Lectio j. *Cap.* 34.

Ascendit Moyses de campestribus Moab super montem Nebo in verticem Phasga contra Jericho; ostenditque ei Dominus omnem

terram Galaad usque Dan, et universum Nephthali, terramque Ephraim et Manasse; et omnem terram Juda usque ad mare novissimum, et australem partem, et latitudinem campi Jericho civitatis palmarum usque Segor. Dixitque Dominus ad eum : Hæc est terra, pro qua juravi Abraham, Isaac et Jacob, dicens: Semini tuo dabo éam. Vidisti eam oculis tuis, et non transibis ad íllam. Mortuusque est ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, jubente Domino : et sepelivit eum in valle terræ Moab contra Phogor: et non cognovit homo sepulchrum ejus usque in præsentem diem.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Moyses centum et viginti annorum erat, quando mortuus est: non caligavit oculus ejus, nec dentes illius moti sunt. Fleveruntque eum filii Israël in campestribus Moab triginta diebus : et completi sunt dies planctûs lugentium Móysen. *Josue verò filius Nun repletus est spiritu sapientiæ; quia Moyses posuit super eum manus súas. Et obedierunt ei filii Israël, feceruntque sicut præcepit Dominus Móysi. Et non surrexit ultrà Propheta in Israël sicut Moyses, quem nosset Dominus facie ad faciem, in omnibus signis atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret in terra Ægypti Pharaoni, et omnibus servis ejus, universæque terræ illius, et cunctam manum robustam, magnaque mirabilia, quæ fecit Moyses coram universo Israël.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 15.

In illo tempore; Ait Jesus ad Pharisæos et Scribas : Homo quidam habuit duos filios; et dixit adolescentior ex illis patri : Pater, da mihi portionem substantiæ quæ me contingit. Et divisit illis substántiam. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. Comment. in Lucam.

Qui se à Christo separat, exul est patriæ, civis est múndi. Benè autem in se revertitur, qui à se recéssit. Etenim qui ad Dominum regreditur, se sibi reddit; et qui recedit à Christo, se sibi ábdicat. Jam redeamus ad Patrem, ne nos ei reconciliationis faciamus moram, quam non fecit páter. Facilè reconciliatur, quando impensè rogátur. Sed etsi Deus novit omnia, vocem tamen tuæ confessionis expéctat. Confitere magis, ut roget pro te Ecclesia, et illacrymet pópulus. Exurge ergò, curre ad Ecclesiam: hîc est Pater, hîc est Filius, hîc est Spiritus Sánctus. Occurrit tibi, quia audit te intra mentis secreta tractántem. Et cùm adhuc longè sis, videt et accurrit, ne quis impédiat. Complectitur quoque, supra collum cadit, ut jacentem erigat, et oneratum peccatis, atque in terrena deflexum, reflectat ad cœlum, in quo suum quærat auctórem. Qui lapsus fuerit, per pœnitentiam reviviscit.

℟. Surgam et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater, peccavi in cœlum et coram te; * Jam non sum dignus vocari filius tuus; † Fac me sicut unus de mercenariis tuis.

℣. Deus meus, confundor, et erubesco levare faciem meam ad te; * Jam. Gloria. † Fac me. *Luc.* 15. 1. *Esdr.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Cùm adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, et misericordiâ motus est; et accurrens cecidit super collum ejus, et osculatus est eum. *Luc.* 15.

Oratio.

Populum tuum, quæsumus, misericors Deus, ad te confugientem paternâ recipe pietate; ut qui tuam iracundiam meritò formidant, de tua possint venia gratulari. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *de Pœnit. Can.* 7.

Si quis dixerit in Sacramento Pœnitentiæ

ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure divino confiteri omnia et singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita et diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, et quæ sunt contra duo ultima Decalogi præcepta, et circumstantias quæ peccati speciem mutant . . . . anathema sit.

DOMINICA III.

QUADRAGESIMÆ.

AD VESPERAS SABBATI.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 2.

Scito et vide quia malum et amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit Dominus Deus exercituum.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. Auxilium meum à Domino.

℟. Non det in commotionem pedem tuum. *Ps.* 120.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Facies sicut promisisti Domino Deo tuo, et propriâ voluntate, et ore tuo locutus es. *Deut.* 23.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Ultrà non servientes peccato, * Dominum, venite adoremus. *Rom.* 6.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Esto firmus in via Domini, et in veritate sensûs tui, et prosequatur te verbum pacis et justitiæ. *Eccli.* 5.

Ant. 4. Quare vultis adjicere super peccata, et vetera cumulare delicta? Grande quippe peccatum est. 2. *Paral.* 28.

Ant. 7. Sicut canis, qui revertitur ad vomitum suum, sic imprudens, qui iterat stultitiam suam. *Proverb.* 26.

℣. Apposuerunt adhuc peccare ei:

℟. In iram excitaverunt Excelsum. *Ps.* 77.

Incipit Liber Josue.

Lectio j. *Cap.* 1.

Et factum est post mortem Moysi servi Domini, ut lo-

queretur Dominus ad Josue filium Nun, ministrum Moysi, et diceret ei : Moyses servus meus mortuus est; surge, et transi Jordanem istum, tu, et omnis populus tecum, in terram quam ego dabo filiis Israël. Omnem locum, quem calcaverit vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus sum Móysi. A deserto et Libano usque ad fluvium magnum Euphraten, omnis terra Hethæorum usque ad mare magnum contra solis occasum erit terminus véster. Nullus poterit vobis resistere cunctis diebus vitæ tuæ: sicut fui cum Moyse, ita ero tecum : non dimittam, nec derelinquam te. Confortare, et esto robustus : tu enim sorte divides populo huic terram, pro qua juravi patribus suis ut traderem eam illis.

℟. Reversi sunt ad iniquitates priores : irritum fecerunt pactum meum: * Quamobrem hæc dicit Dominus : Ecce ego inducam super eos mala.

℣. Quidam promittentes circa fidem exciderunt. * Quamobrem. *Jerem.* 11. 1. *Tim.* 6.

Lectio ij. *Cap.* 2.

Misit igitur Josue filius Nun de Setim duos viros exploratores in abscondito, et dixit eis: Ite, et considerate terram, urbemque Jericho. Qui pergentes, ingressi sunt domum mulieris meretricis, nomine Rahab, et quieverunt apud éam. Nuntiatumque est regi Jericho, et dictum ; Ecce viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israël, ut explorarent térram. Misitque Rex Jericho ad Rahab, dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, et ingressi sunt domum tuam : exploratores quippe sunt, et omnem terram considerare venérunt. Tollensque mulier viros, abscondit et ait : Fateor, venerunt ad me ; sed nesciebam unde essent : cùmque porta clauderetur in tenebris, et illi pariter exierunt; nescio quò abierunt : persequimini citò, et comprehendetis éos. Ipsa autem fecit ascendere viros in solarium domûs suæ, ope-

ruitque eos stipulâ lini, quæ ibi érat.

℟. Transgressus est Juda, et abominatio facta est in Israël: * Et hoc rursùm fecistis: non respiciam ultrà ad sacrificium, nec accipiam placabile quid de manu vestra.

℣. Quem fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est.* Et. *Malach.* 2. *Rom.* 6.

Lectio iij. *Cap.* 3.

IGITUR Josue de nocte consurgens, movit castra: egredientesque de *Setim*, venerunt ad Jordanem ipse et omnes filii Israël, et morati sunt ibi tres dies. Quibus evolutis, transierunt præcones per castrorum medium, et clamare cœperunt: quando videritis arcam fœderis Domini Dei vestri, et sacerdotes stirpis Leviticæ portantes eam, vos quoque consurgite, et sequimini præcedentes: sitque inter vos et Arcam spatium cubitorum dûum millium; ut procul videre possitis, et nosse per quam viam ingrediamini; quia priùs non ambulastis per eam: et cavete ne appropinquetis ad Arcam. Dixitque Josue ad populum: Sanctificamini; cras enim faciet Dominus inter vos mirabília. Et ait ad sacerdotes: Tollite arcam fœderis, et præcedite pópulum. Qui jussa complentes, tulerunt, et ambulaverunt ante éos. Dixitque Dominus ad Josue: Hodiè incipiam exaltare te coram omni Israël; ut sciant quòd sicut cum Moyse fui, ita et tecum sim.

℟. Vivo ego, dicit Dominus Deus, nolo mortem impii, sed ut convertatur à via sua, et vivat. * Convertimini, convertimini à viis vestris pessimis. Quare moriemini, domus Israël?

℣. Impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei. * Convertimini. Gloria. * Convertimini. *Ezech.* 33. *Marc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. In via ruinæ non eas, ne ponas animæ tuæ scandalum. Qui credit Deo, attendit mandatis; et qui confidit in illo, non minorabitur. *Eccli.* 32.

Ant. 4. Omni custodiâ serva cor tuum: quia ex ipso vita procedit: dirige semitam pedibus tuis, et omnes viæ tuæ stabilientur. *Prov.* 4.

Ant. 8. Abierunt in voluntatibus, et in pravitate cordis sui mali; factique sunt retrorsùm, et pejùs operati sunt. *Jerem.* 7.

℣. Da nobis auxilium de tribulatione:

℟. Quia vana salus hominis. *Ps.* 107.

Ex Libro Sancti Cypriani Episcopi et Martyris, de Lápsis.

Lectio iv.

Quæso vos, fratres, acquiescite salubribus remediis; consiliis obedite melioribus; cum lacrymis nostris vestras lacrymas jungite: cum nostro gemitu gemitus vestros copuláte. Rogamus vos ut pro vobis Deum rogare possimus. Agite pœnitentiam plenam, dolentis ac lamentantis animi probate mœstitiam. Nec vos quorumdam moveat aut error improvidus, aut stupor vanus, qui percussi sunt animi cæcitate, ut nec intelligant delicta, nec plángant. Indignantis Dei major hæc plaga est: injustè sibi placentes, et transpunctæ mentis alienatione dementes, Domini præcepta contemnunt, medelam vulneris negligunt, agere pœnitentiam nólunt. Ante admissum facinus improvidi, post facinus obstinati, nec priùs stabiles, nec postmodum supplices: quando debuerant stare, jacuerunt; quando jacere, et prosternere se Deo debent, stare se opinántur. Pacem sibi ultrò, nemine dante, sumpserunt: hominibus contra Deum credunt, qui contra homines Deo non credidérunt.

℟. Dormitavit anima mea præ tædio: confirma me in verbis tuis. * Viam iniquitatis amove à me; et de lege tua miserere mei.

℣. Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus? * Viam. *Ps.* 118. *Rom.* 7.

Lectio v.

Ejusmodi homines, quantùm potestis, effugite, perniciosis cona-

tibus adhærentes salubri cautione vitáte. Sola superest pœnitentia, quæ satisfáciat. Qui autem pœnitentiam criminis tollunt, satisfactionis viam cláudunt. Ita fit ut dum temeritate quorumdam, vel promittitur salus falsa, vel creditur, spes veræ salutis adimátur. Vos verò, fratres dilectissimi, quorum timor in Deum pronus est : et in ruina licèt animus constitutus, mali sui memor est : pœnitentes ac dolentes peccata vestra perspicite, gravissimum conscientiæ crimen agnóscite. Ad intelligentiam delicti vestri oculos cordis aperite, nec desperantes misericordiam Domini, nec tamen jam veniam vindicántes. Deus, quantùm patris pietate indulgens semper, et bonus est, tantùm judicis majestate metuendus est. Quàm magna deliquimus, tam granditer defleámus. Alto vulneri diligens et longa medicina non desit; pœnitentia crimine minor non sit.

℟. Obsecro, Domine, sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere nomen tuum : * Dirige servum tuum, et da ei misericordiam.

℣. Sufficientia nostra ex Deo est. * Dirige. 2. *Esdr.* 1. 2. *Cor.* 3.

Lectio vj.

ORARE oportet impensiùs et rogare, diem luctu transigere, vigiliis noctes ac fletibus ducere, tempus omne lacrymosis lamentationibus occupare, stratos solo adhærere in cinere et cilicio, et sordibus volutari : post indumentum Christi perditum, nullum jam velle vestitum; post diaboli cibum, malle jejunium; justis operibus incumbere, quibus peccata purgantur; eleemosynis frequenter insistere, quibus à morte animæ liberántur. Nec teneri jam, nec amari patrimonium débet. Ad hoc tantùm profuerit quod remansit, ut indè crimen et culpa redimátur. Incunctanter et largiter fiat operatio ; census omnis in medelam vulneris erogetur : opibus et facultatibus nostris, qui de nobis judicaturus est, Domino fœnerétur. Sic sub Apostolis

fides viguit; sic primus credentium populus Christi mandata servávit. Qui sic Deo satisfecerit, qui pœnitentiâ facti sui, qui pudore delicti, plus et virtutis et fidei, de ipso lapsûs sui dolore conceperit, exauditus et adjutus à Domino, quam contristaverat nuper, lætam faciet Ecclesiam: nec jam solam Dei veniam merebitur, sed et corónam.

℟. Expandi manus meas ad te; anima mea sicut terra sine aqua tibi: velociter exaudi me, Domine, defecit spiritus meus: * Non avertas faciem tuam à me, et similis ero descendentibus in lacum.

℣. Domine, ecce quem amas infirmatur. * Non. Gloria. * Non. *Ps.* 142. *Joan.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. Iniquitates nostras cognovimus, peccare et mentiri contra Dominum; et aversi sumus, ne iremus post tergum Dei nostri. *Is.* 59.

Ant. 3. Locuti sumus de corde verba mendacii; facta est veritas in oblivionem; vidit Dominus, et malum apparuit in oculis ejus. *Is.* 59.

Ant. 6. Melius erat illis non cognoscere viam justitiæ, quàm post agnitionem retrorsùm converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato. 2. *Petr.* 2.

℣. Averterunt se, et non servaverunt pactum:

℟. Quemadmodum patres eorum, conversi sunt in arcum pravum. *Ps.* 77.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 11.

In illo tempore; Erat Jesus ejiciens dæmonium, et illud erat mútum. Et cùm ejecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ sunt túrbæ. Et réliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. lib. IV. Cap. 48.

Dæmoniacus iste, apud Matthæum, non solùm mutus, sed et cæcus fuisse narratur; curatusque dicitur à Domino, ita ut loqueretur et vidéret. Tria ergò signa simul in uno homine perpetrata sunt: cæcus videt, mutus loquitur, possessus à dæmone libe-

rátur. Quod et tunc quidem carnaliter factum est, sed et quotidiè completur in conversione credentium : ut expulso primùm dæmone, fidei lumen aspiciant; deindè ad laudes Dei, tacentia priùs ora laxéntur.

℟. Si Satanas Satanam ejicit, adversùs se divisus est : quomodò ergò stabit regnum ejus? * Si autem in Spiritu Dei ejicio dæmones, igitur pervenit in vos regnum Dei.

℣. Spiritus Domini super me, eò quòd unxerit Dominus me. * Si autem. *Matth.* 12. *Is.* 61.

Lectio viij.

Cum immundus spiritus exierit de homine, perambulat per loca inaquósa. Quamvis simpliciter intelligi possit Dominum hæc ad distinctionem suorum, et satanæ operum adjunxisse : tamen et de hæretico quovis, vel schismatico, vel etiam malo catholico potest non inconvenienter áccipi. De quo, tempore baptismatis, spiritus immundus, qui in eo priùs habitaverat, ad confessionem catholicæ fidei, abrenuntiationemque mundanæ conversationis, ejiciatur; locaque inaquosa peragret, id est, corda fidelium quæ à mollitie fluxæ cogitationis expurgata sint, callidus insidiator exploret, si quos ibi fortè suæ nequitiæ gressus figere póssit. Sed benè dicitur : Quærens requiem, et non invéniens. Quia castas mentes effugiens, in solo corde pravorum gratam sibi potest invenire réquiem.

℟. Cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet : * Si autem fortior vicerit eum, universa arma ejus auferet, et spolia ejus distribuet.

℣. Numquid tolletur à forti præda? Equidem et captivitas à forti tolletur: * Si autem fortior. *Luc.* 11. *Is.* 49.

Lectio ix.

Dicit : Revertar in domum meam unde exivi. Timendus est iste versiculus, non exponéndus. Et cùm venerit, invenit scopis mundatam, hoc est, gratiâ baptismatis à peccatorum labe castigatam, sed nullâ boni operis industriâ cu-

mulátam. Unde benè Matthæus hanc vacantem, mundatam atque ornatam dicit; mundatam à vitiis pristinis per baptismum; vacantem à bonis actibus per negligentiam; ornatam simulatis virtutibus per hypócrisin. Et tunc vadit, et assumit septem alios spiritus nequiores se, et ingressi habitant ibi. Per septem malos spiritus, universa vitia desígnat. Quemcumque enim post baptisma, sive pravitas hæretica, seu mundana cupiditas arripuerit; mox omnium prosternet in ima vitiórum. Unde rectè nequiores tunc eum spiritus dicuntur ingressi; quia non solùm habebit illa septem vitia, quæ septem spiritualibus sunt contraria virtutibus; sed et per hypocrisin ipsas se virtutes habere simulábit. Et sunt novissima hominis illius pejora prióribus. Melius quippe erat ei viam veritatis non cognoscere, quàm post agnitionem retrorsùm convérti.

℟. Cùm immundus spiritus exierit de homine, dicit : Revertar in domum meam unde exivi. Tunc assumit septem alios spiritus secum nequiores se; et * Fiunt novissima hominis illius pejora prioribus.

℣. Sicut canis qui revertitur ad vomitum suum, sic imprudens qui iterat stultitiam suam. * Fiunt. Gloria Patri. * Fiunt. *Luc.* 11. *Prov.* 26.

AD LAUDES.

Ant. NEMINI mandavit 7. Deus impiè agere, et nemíni dedit spatium peccandi; non enim concupiscit multitudinem filiorum infidelium. *Eccli.* 15.

Ant. 8. Qui jejunat in peccatis suis; et iterùm eadem faciens, quid proficit humiliando se. *Eccli.* 34.

Ant. 5. Qui non est mecum contra me est : et qui non colligit mecum, dispergit. *Luc.* 11.

Ant. 4. Absit à nobis hoc scelus ut recedamus à Domino, et ejus vestigia relinquamus. *Jos.* 22.

Ant. 7. Domine Pater, dominator vitæ meæ, ne derelinquas me, nec sinas me cadere. *Eccli.* 23.

Capitulum. Eccli. 5.

NE dicas : Miseratio Domini magna est, mul-

titudinis peccatorum meorum miserebitur; misericordia enim et ira ab illo citò proximant, et in peccatores respicit ira illius. Non tardes converti ad Dominum, et ne differas de die in diem.

Hymnus. Quisquis fateris *ut suprà pag.* 214.

℣. Utinam dirigantur viæ meæ

℟. Ad custodiendas justificationes tuas. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Erat Jesus ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ sunt turbæ. *Luc.* 11.

Oratio.

Quæsumus, omnipotens Deus, vota humilium respice, atque ad defensionem nostram dexteram tuæ majestatis extende. Per Dominum.

AD PRIMAM.

CANON

Ex Concilio Lateranensi quarto Œcuménico.

Anno 1215. *Cap.* 21. *de Confess.*

Sacerdos sit discretus et cautus, ut more periti Medici superinfundat vinum et oleum vulneribus sauciati, diligenter inquirens et peccatoris circumstantias et peccati; per quas prudenter intelligat, quale illi consilium debeat exhibere; et cujusmodi remedium adhibere diversis experimentis utendo ad sanandum ægrótum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Isaiæ. 59.

Ecce non est abbreviata manus Domini, ut salvare nequeat; neque aggravata est auris ejus, ut non exaudiat: sed iniquitates vestræ diviserunt inter vos et Deum vestrum, et peccata vestra absconderunt faciem ejus à vobis, ne exaudiret.

℟. *brev.* Perfice gressus meos * In semitis tuis:

℣. Ut non moveantur vestigia mea. * In semitis. Glo. ℟. Perfice. *Psal.* 16.

℣. Deus susceptor meus:

℟. Non movebor ampliùs. *Ps.* 61.

AD SEXTAM.

Capitulum. Ezech. 20.

Judicabor vobiscum facie ad faciem, sicut judicio contendi adversùm

patres vestros in deserto terræ Ægypti, sic judicabo vos, dicit Dominus Déus.

℟. *brev.* Averte oculos meos * Ne videant vanitatem.

℣. In via tua vivifica me; * Ne videant. Gloria. ℟. Averte. *Ps.* 118.

℣. Deduc me in semitam mandatorum tuorum;

℟. Quia ipsam volui. *Psal.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Heb. 6.

TERRA sæpè venientem super se bibens imbrem et generans herbam opportunam illis à quibus colitur; accipit benedictionem à Deo: proferens autem spinas ac tribulos, reproba est et maledicto próxima.

℟. *brev.* Ecce, Domine, * Qui elongant se à te, peribunt.

℣. Perdidisti omnes qui fornicantur abs te: * Qui elongant. Gloria. ℟. Ecce. *Psal.* 72.

℣. Mihi autem adhærere Deo bonum est;

℟. Ponere in Domino Deo spem meam. *Psal.* 72.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. 2. Petr. 2.

SI refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nostri et salvatoris Jesu Christi, his rursùs implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prióribus.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. In æternum non obliviscar justificationes tuas;

℟. Quia in ipsis vivificasti me. *Ps.* 118.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Extollens vocem quædam mulier de turba, dixit: Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At Jesus dixit: Quinimò beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud. *Luc.* 11.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 3.

EGRESSUS est populus de tabernaculis suis, ut transiret Jorda-

nem : et sacerdotes, qui portabant arcam fœderis, pergebant ante éum. Ingressisque eis Jordanem, et pedibus eorum in parte aquæ tinctis, (Jordanis autem ripas alvei sui tempore messis impleverat) steterunt aquæ descendentes in loco uno, et ad instar montis intumescentes apparebant procul, ab urbe quæ vocatur Adom usque ad locum Sarthan : quæ autem inferiores erant, in mare solitudinis (quod nunc vocatur mortuum) descenderunt usquequò omninò deficerent. Populus autem incedebat contra Jericho; et sacerdotes, qui portabant arcam fœderis Domini, stabant super siccam humum in medio Jordanis accincti, omnisque populus per arentem alveum transibat.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij. *Cap.* 4.

Quibus transgressis, dixit Dominus ad Josue : Elige duodecim viros singulos per singulas tribus; et præcipe eis, ut tollant de medio Jordanis alveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum, ubi fixeritis hâc nocte tentória. Vocavitque Josue duodecim viros, quos elegerat de filiis Israël, singulos de singulis tribubus ; et ait ad eos : Ite ante Arcam Domini Dei vestri ad Jordanis medium, et portate indè singuli singulos lapides in humeris vestris, juxta numerum filiorum Israël, ut sit signum inter vos. * Et quando interrogaverint vos filii vestri cras dicentes : Quid sibi volunt isti lapides? respondebitis eis : Defecerunt aquæ Jordanis antè Arcam fœderis Domini, cùm transiret eum; idcircò positi sunt lapides isti in monumentum filiorum Israël usque in æternum. Fecerunt ergò filii Israël sicut præcepit eis Josue, portantes de medio Jordanis alveo duodecim lapides, ut Dominus ei imperârat, juxta numerum filiorum Israël, usque ad locum in quo castrametati sunt, ibique posuerunt éos.

℟. Quasi *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 4.

In illo tempore; Ait Jesus omnibus qui erant in Synagoga Nazareth: Utique dicetis mihi hanc similitudinem: Medice, cura teipsum; quanta audivimus facta in Capharnaüm, fac et hîc in patria túa. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Epíscopi.

Lib. 4. *in Luc. Cap.* 4. *n.* 46.

Non mediocriter invidia proditur, quæ civicæ caritatis oblita, in acerba odia causas amoris infléctit. Simul hoc exemplo pariter et oraculo declaratur, quòd frustrà opem misericordiæ cœlestis expectes, si alienæ fructibus virtutis invideas: aspernator enim Dominus invidorum est; et ab iis qui divina beneficia in aliis persequuntur, miracula suæ potestatis avértit. Non otiosè itaque Salvator excusat, quòd nulla in patria sua miracula virtutis operatus sit; ne fortassis aliquis viliorem patriæ nobis esse debere putaret affectum. Neque enim cives poterat non amare, qui amaret omnes; sed ipsi se caritate patriæ, qui invident, abdicárunt.

℟. Propter te, Domíne, sustinui opprobrium: operuit confusio faciem meam: * Extraneus factus sum fratribus meis, et peregrinus filiis matris meæ; † Quoniam zelus domûs tuæ comedit me.

℣. Dicebat Jesus: Quia non est propheta sine honore nisi in patria sua, et in domo sua et in cognatione sua. * Extraneus. Gloria. † Quoniam. *Psal.* 68. *Marc.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Multi leprosi erant in Israël sub Elisæo propheta; et nemo eorum mundatus est, nisi Naaman Syrus. *Luc.* 4.

Oratio.

Cordibus nostris, quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde, quæ ab omni nos invidia per caritatis perfectæ donum custodiat. Per.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. *Part.* 2. *Cap.* 6.

CONFESSARII sint pii, benè morati, docti, prudentes, patientes, de animarum salute solliciti, et fideles custodes sint eorum quæ in confessione dicúntur.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Duxerunt Jesum usque ad supercilium montis, ut præcipitarent eum: ipse autem transiens per medium illorum, ibat. *Luc.* 4.

Oratio.

SUBVENIAT nobis, Domine, misericordia tua, ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis, te mereamur protegente salvari. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 5.

EO tempore, ait Dominus ad Josue: Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundò filios Israël. Fecit quod jusserat Dominus et circumcidit filios Israël in colle præputiórum. Hæc autem causa est secundæ circumcisionis: Omnis populus, qui egressus est de Ægypto generis masculini, universi bellatores viri, mortui sunt in deserto per longissimos viæ circuitus; qui omnes circumcisi érant. Populus autem qui natus est in deserto, per quadraginta annos itineris latissimæ solitudinis, incircumcísus fuit; donec consumerentur qui non audierant vocem Domini; et quibus antè juraverat ut non ostenderet eis terram lacte et melle manántem. Horum filii in locum successerunt patrum, et circumcisi sunt à Josue: quia sicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in via aliquis circumciderat. Postquàm autem omnes circumcisi sunt, manserunt in eodem castrorum loco, donec sanaréntur. Dixitque Dominus ad Josue: Hodiè abstuli opprobrium Ægypti à vóbis. Vocatumque est nomen loci illius Galgala usque in præsentem diem.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij.

MANSERUNTQUE filii Israël in Galgalis, et fecerunt Phase quartâdecimâ die mensis ad vesperum in campestribus Jericho : et comederunt de frugibus terræ die altero, azymos panes, et polentam ejusdem ánni. Defecitque manna, postquàm comederunt de frugibus terræ, nec usi sunt ultrà cibo illo filii Israël; sed comederunt de frugibus præsentis anni terræ Chanaan. * Cùm autem esset Josue in agro urbis Jericho, levavit oculos, et vidit virum stantem contra se, evaginatum tenentem gladium; perrexitque ad eum, et ait : Noster es, an adversariorum ? Qui respondit : Nequaquàm, sed sum princeps exercitûs Domini, et nunc vénio. Cecidit Josue pronus in terram, et adorans ait : Quid Dominus meus loquitur ad servum suum ? Solve, inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis : locus enim in quo stas, sanctus est. Fecitque Josue ut sibi fuerat imperátum.

℟. Tu Domine *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 18.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis : Si peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum sólum. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 82. *de Verb. Evang. Matth.* 18. *n.* 4.

DEBEMUS amando corripere, non nocendi aviditate, sed studio corrigéndi. Tales si fuerimus, optimè facimus quod hodiè admoniti sumus : Si peccaverit in te frater tuus, corripe illum inter te et ipsum sólum. Quare illum corripis ? Quia tu doles quòd peccaverit in te? Absit. Si amore tuî id facis, nihil fácis. Si amore illius facis, optimè fácis. Denique in ipsis verbis attende, cujus amore id facere debeas, utrùm tuî, an illíus. Si te audierit, inquit, lucratus es fratrem túum. Ergò propter illum fac, ut lucreris illum. Si faciendo, lucraris : nisi fecisses, períerat.

℟. Si peccaverit in te frater tuus, vade, et * Corripe eum inter te et ipsum solum: † Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.

℣. Qui corripit hominem, gratiam posteà inveniet apud eum magis quàm ille qui per linguæ blandimenta decipit. * Corripe. Gloria. † Si te. *Matth.* 18. *Prov.* 28.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei? Usque septies? Dixit illi Jesus; non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. *Matth.* 18.

Oratio.

Concede, omnipotens Deus: ut quia vitiis et dissidiis subjacet nostra mortalitas, tua nos per præsens jejunium gratia vivificet, et mutuam nutriat inter fratres caritatem. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. *Part.* 2. *Cap.* 6.

Confessores Canones pœnitentiales benè noverint; et de pœnitentia quam cuique peccato præscripserunt, confitentes admoneant ut tantò diligentiùs à peccatis cavere studeant, quantò in pœnitentiis Canonum mitigandis benigniorem in se Ecclesiam experiúntur.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. *Matth.* 18.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam sponsam tuam, matrem nobis et magistram providisti: da fidelibus tuis in ipsius doctrina et præceptis vocem tuam agnoscere; ut eorum infirmitas custodiatur ab omni circumventione erroris, dum Ecclesiam Dei viventis audiunt, columnam et firmamentum veritatis. Qui cum eodem Deo Patre vivis et regnas.

FERIA QUARTA.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 6.

Jericho clausa erat atque munita, timore filiorum Israël, et

nullus egredi audebat aut ingredi. Dixitque Dominus ad Josue: Ecce dedi in manu tua Jericho, et regem ejus omnesque fortes viros. Circuite urbem cuncti bellatores semel per diem; sic facietis sex diébus. Septimo autem die sacerdotes tollant septem buccinas, quarum usus est in jubileo, et præcedant arcam fœderis: septiesque circuibitis civitatem, et sacerdotes clangent búccinis. Cùmque insonuerit vox tubæ longior atque concisior, et in auribus vestris increpuerit, conclamabit omnis populus vociferatione maximâ, et muri funditùs corruent civitatis, ingredienturque singuli per locum contra quem stéterint.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Cumque septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes, dixit Josue ad omnem Israël: Vociferamini: tradidit enim vobis Dominus civitatem: sitque civitas hæc anathema: et omnia quæ in ea sunt, Dómino. Sola Rahab meretrix vivat cum universis qui cum ea in domo sunt: abscondit enim nuntios quos diréximus. Vos autem cavete, ne de his quæ præcepta sunt, quippiam contingatis, et sitis prævaricationis rei, et omnia castra Israël sub peccato sint atque turbéntur. Quidquid autem auri et argenti fuerit, et vasorum æneorum ac ferri, Domino consecretur, repositum in thesauris éjus. Igitur omni populo vociferante, et clangentibus tubis, postquàm in aures multitudinis vox sonitusque increpuit, muri illicò corruerunt: et ascendit unusquisque per locum, qui contra se erat; ceperuntque civitatem, et interfecerunt omnia quæ erant in éa.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 15.

In illo tempore; Accesserunt ad Jesum ab Jerosolymis Scribæ et Pharisæi, dicentes: Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Et réliqua.

Homilia S. Hyeronimi Presbyteri.

Lib. II. in Matth. Cap. 15.

Mira Pharisæorum Scribarumque stultitia! Dei Filium arguunt, quare hominum traditiones, et præcepta non servet : non enim lavant manus suas, cùm panem mandúcant. Ipse autem respondens, ait illis : Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Falsam calumniam verâ responsione confútat. Præceperat enim Dominus, vel imbecillitates, vel ætates, vel penurias parentum considerans, ut filii honorarent, etiam in vitæ necessariis ministrandis, parentes súos. Hanc providentissimam Dei legem volentes Scribæ et Pharisæi subvertere, ut impietatem sub nomine pietatis inducerent, docuerunt pessimos filios, ut si quis ea quæ parentibus offerenda sunt, Domino vovere voluerit qui verus est pater, oblatio Dei præponatur parentum muneribus; vel certè ipsi parentes, quæ Deo consecrata cernebant, ne sacrilegii crimen incurrerent, declinantes, egestate conficiebántur. Atque ita fiebat, ut oblatio liberorum, sub occasione templi et Dei, in sacerdotum lucra céderet.

℟. Quare transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? * Nam ✝ Deus dixit : Honora patrem et matrem.

℣. Fili, suscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illius. * Nam. Gloria. ✝ Deus. *Matth.* 15. *Eccli.* 3.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Cæcus si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. *Matth.* 15.

Oratio.

Præsta, quæsumus, Domine, ut salutaribus jejuniis eruditi, à noxiis quoque vitiis abstinentes, propitiationem tuam faciliùs impetremus. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Trecénsi.

Anno 1459. *Cap.* 27. *Lib. XV. Tit.* 59.

Confessores debent semper pia gestare

viscera circa confitentes, exemplo beati Ambrosii, de quo legitur, quòd quotiescumque aliquis lapsus in peccatum, ante eum veniebat ob pœnitentiam percipiendam, tanquam esset offensus ita flebat, ut pœnitentem flere compélleret.

Ad Magnificat.

Ant.7. De corde exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria : hæc sunt quæ coinquinant hominem : non lotis autem manibus manducare, non coinquinat hominem. *Matth.* 15.

Oratio.

Gratia tua, nos, quæsumus, Domine, non derelinquat, quæ et sacræ nos deditos faciat servituti, et tuam nobis opem semper acquirat. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 10.

Habitatores Gabaon urbis obsessæ miserunt ad Josue, qui tunc morabatur in castris apud Galgalam, et dixerunt ei : Ne retrahas manus tuas ab auxilio servorum tuorum : ascende citò, et libera nos, ferque præsidium; convenerunt enim adversùm nos omnes reges Amorrhæorum qui habitant in montánis. Ascenditque Josue de Galgalis, et omnis exercitus bellatorum cum eo, viri fortíssimi. Dixitque Dominus ad Josue : Ne timeas eos, in manus enim tuas tradidi illos : nullus ex eis tibi resistere póterit. Irruit itaque Josue super eos repentè, totâ nocte ascendens de Gálgalis. Et conturbavit eos Dominus à facie Israël; contrivitque plagâ magnâ in Gabaon, ac persecutus est eos per viam ascensûs Beth-horon, et percussit usque Azeca et Maceda. Cùmque fugerent filios Israël, et essent in descensu Beth-horon, Dominus misit super eos lapides magnos de cœlo usque ad Azeca; et mortui sunt multò plures lapidibus grandinis, quàm quos gladio percusserant filii Israël.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij.

Tunc locutus est Josue Domino in die quâ

tradidit Amorrhæum in conspectu filiorum Israël, dixitque coram eis: Sol, contra Gabaon ne movearis; et Luna, contra vallem Aialon. Steteruntque sol et luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis súis. Nonne scriptum est hoc in libro Justorum? Stetit itaque sol in medio cœli, et non festinavit occumbere spatio unius diéi. Non fuit anteà nec posteà tam longa dies, obediente Domino voci hominis, et pugnante pro Israël. Reversusque est Josue cum omni Israël in castra Gálgalæ. Fugerant enim quinque reges, et se absconderant in spelunca urbis Maceda. Nuntiatumque est Josue, quòd inventi essent quinque reges latentes in spelunca urbis Maceda. Qui præcepit sociis, et ait: Volvite ingentia saxa ad os speluncæ; et ponite viros industrios, qui clausos custodiant; vos autem nolite stare, sed persequimini hostes, et extremos quosque fugientium cædite: nec dimittatis eos urbium suarum intrare præsidia, quos tradidit Dominus Deus in manus véstras. Cæsis ergò adversariis plagâ magnâ, et usque ad internecionem penè consumptis, hi qui Israël effugere potuerunt, ingressi sunt civitates munítas. Reversusque est omnis exercitus ad Josue in Maceda ubi tunc erant castra, sani et integro numero; nullusque contra filios Israël mutire ausus est.

℟. Quasi columbæ *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 4.

In illo tempore: Surgens Jesus de Synagoga introivit in domum Simónis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis fébribus. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Homil. 28.

Tetigit Jesus manum ejus; nec febrium tantùm ardores extinxit, aut certa incolumitatis signa reduxit: verùm etiam pristinas corporum vires recuperare illicò fecit; ut quando facilis curatu ægrotatio videba-

tur, curandi modo virtus curantis ostenderétur. Nam id certè medendi artificium facere non pótest. Nemo quippe ignorat quàm longo tempore, postquàm febres cessaverunt, opus sit ad pristinum robur recuperándum. Cuncta igitur tunc simul facta sunt, quod et in mari pariter evenisse perpendere possumus: nam et ibi non ventos solùm ac tempestates sedavit; sed, quod inauditum omninò erat, fluctus etiam undasque statim compósuit. Nam etsi vis ventorum cessaverit, permanent tamen fluctus undarum diútius. Sed non ita hîc; non enim naturâ duce aut arte fiunt quæ à Christo fiunt, sed simul omnia finem suum assequúntur.

℟. Socrus Simonis tenebatur magnis febribus: et * Rogaverunt Jesum pro ea. Et † Imperavit febri, et dimisit illam.

℣. Deprecationem timentium se Dominus exaudiet. * Rogaverunt. Gloria. † Imperavit. *Luc.* 4. *Ps.* 144.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Exibant dæmonia à multis, clamantia, et dicentia: Quia tu es Filius Dei; et increpans, non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum. *Luc.* 4.

Oratio.

Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut jejuniorum sancta devotio, et purificationem nobis tribuat, et majestati tuæ nos reddat acceptos. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

Anno 1565. *Part. II. Cap.* 6.

Sacerdotes, nisi ex causa necessaria, mulieres ante solis ortum vel post ejus occasum confitentes, ne audiant: neve in cellis, sed publicè in Ecclesia, in sedibus in quibus tabella omninò inter Confessorem et pœnitentem interjecta sit.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Egressus Jesus ibat in desertum locum, et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad ipsum; et detinebant

illum, ne discederet ab eis. *Luc.* 4.

Oratio.

Da, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui infirmitatis nostræ conscii de tua virtute confidimus, sub tua semper virtute gaudeamus; Per Dominum.

FERIA SEXTA.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 18.

Congregati sunt omnes filii Israël in Silo, ibique fixerunt tabernaculum testimonii, et fuit eis terra subjécta. Remanserant autem filiorum Israël septem tribus, quæ necdum acceperant possessiones súas. Ad quos Josue ait: Usquequò marcetis ignaviâ, et non intratis ad possidendam terram quam Dominus Deus patrum vestrorum dedit vobis? Eligite de singulis tribubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant atque circumeant terram, et describant eam juxta numerum uniuscujusque multitudinis: referantque ad me quod descripserint. Dividite vobis terram in septem partes: Judas sit in terminis suis ab australi plaga, et domus Joseph ab aquilóne. Mediam inter hos terram in septem partes describite: et huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro mittam vobis hîc sortem: quia non est inter vos pars Levitarum, sed Sacerdotium Domini est eorum hæréditas. Gad autem et Ruben, et dimidia tribus Manasse jam acceperant possessiones suas trans Jordanem ad orientalem plagam: quas dedit eis Moyses famulus Dómini.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij. *Cap.* 23.

Evoluto autem multo tempore, postquàm pacem dederat Dominus Israëli, subjectis in gyro nationibus universis, et Josue jam longævo, et persenilis ætatis: vocavit Josue omnem Israëlem, majoresque natu, et principes, ac duces, et magistros, dixitque ad eos: Ego senui, et progressioris ætatis sum: vosque cernitis omnia

quæ fecerit Dominus Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quomodò pro vobis ipse pugnaverit, et nunc quia vobis sorte divisit omnem terram ab orientali parte Jordanis usque ad mare magnum: multæque adhuc supersunt nationes: Dominus Deus vester disperdet eas, et auferet à facie vestra; et possidebitis terram, sicut vobis pollicitus est. Tantùm confortamini, et estote solliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi, et non declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad sinistram.

℟. Tu, Domine *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 4.

In illo tempore; Venit Jesus in civitatem Samariæ, quæ dicitur Sichar, juxta prædium quod dedit Jacob Joseph filio súo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergò fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fóntem. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Epíscopi.

In Joan. Tract. 15. *n.* 11. *et* 12.

Venit mulier de Samaria haurire áquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere. Videtis alienigenas: omninò vasculis eorum Judæi non utebántur. Et quia ferebat secum mulier vasculum unde aquam hauriret, eò mirata est, quia Judæus petebat ab ea bibere, quod non solebant facere Judæi. Ille autem qui bibere quærebat, fidem ipsius mulieris sitiébat. Denique audi quis petat bíbere. Respondit Jesus, et dixit ei: Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi: Da mihi bibere; tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vívam. Petit bibere, et promittit bíbere. Eget quasi accepturus, et affluit tanquam satiatúrus. Si scires, inquit, donum Déi. Donum Dei est Spiritus Sánctus. Sed adhuc mulieri rectè loquitur, et paulatim intrat in cor. Fortassis jam dócet. Quid

enim istâ hortatione suavius et benignius? Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi: Da mihi bibere; tu forsitan peteres, et daret tibi aquam vivam.

℟. Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterùm: * Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in æternum; sed † Aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

℣. Appropiate ad me, quid adhuc retardatis? animæ vestræ sitiunt vehementer. * Qui. Gloria. † Aqua. *Joan.* 4. *Eccli.* 51.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Venit hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. *Joan.* 4.

Oratio.

Jejunia nostra, quæsumus, Domine, benigno favore prosequere; ut sicut ab alimentis abstinemus in corpore, ita à vitiis jejunemus in mente. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Trecénsi.

Anno 1459. *Lib. XV. Cap.* 59.

Caveant Sacerdotes ne à confitente quærant nomina personarum cum quibus peccaverit: sed circumstantias quæ quandoque tantam aggravationem peccati faciunt; quia sine hoc de peccati quantitate non potest benè judicári.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Spiritus est Deus; et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare: nam et Pater tales quærit qui adorent eum. *Joan.* 4.

Oratio.

Deus, qui Spiritus es, et eos qui te adorant, in spiritu et veritate jubes adorare: purifica, quæsumus, sancto amore tuo corda nostra, ut te in omnibus, et super omnia diligentes, sincerá tibi pietate placeamus. Per Dominum.

SABBATO.

De Libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 24.

Dixit Josue ad populum : Non poteritis servire Domino; Deus enim sanctus et fortis æmulator est, nec ignoscet sceleribus vestris atque peccátis. Si dimiseritis Dominum, et servieritis diis alienis, convertet se, et affliget vos, atque subvertet, postquàm vobis præstiterit bóna. Dixitque populus ad Josue : Nequaquàm ita ut loqueris, erit; sed Domino serviémus. Et Josue ad populum : Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis éi. Responderuntque : Téstes. Nunc ergò, ait, auferte deos alienos de medio vestri, et inclinate corda vestra ad Dominum Deum Israël. Dixitque populus ad Josue : Domino Deo nostro serviemus, et obedientes erimus præceptis éjus. Percussit ergò Josue in die illo fœdus, et proposuit populo præcepta atque judicia in Sichem. Scripsit quoque omnia verba hæc in volumine legis Domini; et tulit lapidem pergrandem, posuitque eum subter quercum quæ erat in sanctuario Domini; et dixit ad omnem populum : En lapis iste erit vobis in testimonium, quòd audierit omnia verba Domini quæ locutus est vobis; ne fortè posteà negare velitis, et mentiri Domino Deo véstro.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Dimisitque populum, singulos in possessionem súam. Et post hæc mortuus est Josue filius Nun servus Domini centum et decem annorum; sepelieruntque eum in finibus possessionis suæ in Thamnathsare quæ est sita in monte Ephraim, à septentrionali parte montis Gaas. Servivitque Israël Domino cunctis diebus Josue, et seniorum qui longo vixerunt tempore post Josue, et qui noverunt omnia opera Domini quæ fecerat in Israël. Ossa quoque Joseph, quæ tulerant filii Israël de Ægyp-

to, sepelierunt in Sichem, in parte agri quem emerat Jacob à filiis Hemor patris Sichem centum novellis ovibus, et fuit in possessionem filiorum Joseph. Eleazar quoque filius Aaron mortuus est; et sepelierunt eum in Gabaath Phinees filii ejus, quæ data est ei in monte Ephraim.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 8.

In illo tempore; Jesus perrexit in montem Oliveti, et diluculo iterùm venit in templum; et omnis populus venit ad eum, et sedens docebat éos. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Epíscopi.

Enarr. in Psalm. 50.

Judæi ad Dominum adulteram mulierem adduxérunt. In adulterio, inquiunt, hæc mulier deprehensa est; Moyses hujusmodi lapidari jussit: tu de illa quid censes? tanquam bicipiti muscipulâ tentantes capere sapientiam Dei, ut si juberet occídi, perderet mansuetudinis famam; si autem juberet dimitti, incurreret, tanquam reprehensor legis, calúmniam. Quid ergò respondit? Non ait, Occídite; non ait, Dimittite; sed ait, Qui se scit sine peccato esse, primus in illam lapidem jáciat. Justa lex quæ jubet adulteram occídi: sed hæc lex justa ministros habeat innocéntes. Attenditis quam adducítis, attendite et qui éstis. Illi, hoc audito, unus post alterum discessérunt. Remansit adultera et Dominus; remansit vulnerata et medicus; remansit magna miseria et magna misericórdia. Adducentes erubuerunt, nec veniam petiverunt: adducta confusa est, et sanáta.

℟. O quàm bonus et suavis est, Domine, spiritus tuus in omnibus! * Eos qui exerrant, corripis; et de quibus peccant, admones; ut relictâ malitiâ credant in te, Domine.

℣. Superexaltat misericordia judicium. * Eos. Gloria. * Eos. *Sap.* 12. *Jacob.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Nemo te condemnavit, mulier? nec ego te condemnabo; vade, et jam ampliùs noli peccare. *Joan.* 8.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut dignitas conditionis humanæ per immoderantiam sauciata, medicinalis parcimoniæ studio reformetur. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi quarto Œcuménico.

Anno 1215. *Cap.* 21.

Caveat omninò Sacerdos ne verbo vel signo vel alio quovis modo prodat aliquatenus peccatorem, sed si prudentiori consilio indiguerit, illud absque ulla expressione personæ cautè requirat.

DOMINICA IV.

Quadragesimæ.

Ad Vesperas Sabbati.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. 2. Par. 7.

Si conversus populus meus, super quos invocatum est nomen meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit faciem meam; et egerit pœnitentiam à viis suis pessimis; et ego exaudiam de cœlo, et propitius ero peccatis eórum.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. Vide humilitatem meam et laborem meum;

℞. Et dimitte universa delicta mea. *Ps.* 24.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: et misertus est Deus. *Jonæ.* 3.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Venite, adoremus, et procidamus ante Deum: * Ploremus coram Domino qui fecit nos. *Psal.* 64.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Anima quæ intellexit delictum su-

um, agat pœnitentiam pro peccato. *Levit.* 5.

Ant. 4. Initium viæ bonæ, facere justitiam; misericordiâ et veritate redimitur iniquitas. *Prov.* 16.

Ant. 3. Jejunavimus, et rogavimus Deum nostrum per hoc; et evenit nobis prosperè. 1. *Esdr.* 8.

℣. Cinerem tanquam panem manducabam,

℟. Et potum meum cum fletu miscebam. *Ps.* 101.

Incipit Liber Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 1.

Post mortem Josue consuluerunt filii Israël Dominum, dicentes : Quis ascendet ante nos contra Chananæum, et erit dux belli? Dixitque Dominus ; Judas ascendet : ecce tradidi terram in manus éjus. Et ait Judas Simeoni fratri suo : Ascende mecum in sortem meam, et pugna contra Chananæum, ut et ego pergam tecum in sortem túam. Et abiit cum eo Símeon. Ascenditque Judas, et tradidit Dominus Chananæum ac Pherezæum in manus eorum : et percusserunt in Bezec decem millia virórum. Inveneruntque Adonibezec in Bezec, et pugnaverunt contra eum, ac percusserunt Chananæum et Pherezæum. Fugit autem Adonibezec : quem persecuti comprehenderunt, cæsis summitatibus manuum ejus ac pédum. Dixitque Adonibezec : Septuaginta reges, amputatis manuum ac pedum summitatibus, colligebant sub mensa mea ciborum reliquias : sicut feci, ita reddidit mihi Déus. Adduxeruntque eum in Jerusalem, et ibi mortuus est. Oppugnantes ergò filii Juda Jerusalem, ceperunt eam, et percusserunt in ore gladii, tradentes cunctam incendio civitátem.

℟. Sumus humiles in universa terra hodiè propter peccata nostra; et * Nunc sequimur te in toto corde, et timemus te, et quærimus faciem tuam, Domine; ne confundas nos.

℣. Nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis carnis nostræ, facientes voluntatem carnis et cogitationum. * Nunc. *Dan.* 3. *Ephes.* 2.

Lectio ij. *Cap. 2.*

Feceruntque filii Israël malum in conspectu Domini, et servierunt Baalim. Ac dimiserunt Dominum Deum patrum suorum, qui eduxerat eos de terra Ægypti : et secuti sunt deos alienos, deosque populorum, qui habitabant in circuitu eorum, et adoraverunt eos : et ad iracundiam concitaverunt Dominum, dimittentes eum, et servientes Baal et Astaroth. Iratusque Dominus contra Israël, tradidit eos in manus diripientium : qui ceperunt eos, et vendiderunt hostibus, qui habitabant per gyrum : nec potuerunt resistere adversariis suis : sed quòcumque pergere voluissent, manus Domini super eos erat, sicut locutus est, et juravit eis : et vehementer afflicti sunt. Suscitavitque Dominus Judices, qui liberarent eos de vastantium manibus; sed nec eos audire voluerunt; fornicantes cum diis alienis, et adorantes éos.

℟. Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestræ : * Sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in sanctificationem.

℣. Accingite vos ciliciis, plangite, et ululate. * Sicut. *Rom.* 6. *Jerem.* 4.

Lectio iij.

Cito deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum; et audientes mandata Domini, omnia fecere contrária. Cùmque Dominus Judices suscitaret, in diebus eorum flectebatur misericordiâ, et audiebat afflictorum gemitus, et liberabat eos de cæde vastántium. Postquàm autem mortuus esset Judex, revertebantur, et multò faciebant pejora quàm fecerant patres eorum, sequentes deos alienos, servientes eis, et adorantes illos. Non dimiserunt adinventiones suas, et viam durissimam per quam ambulare consuevérunt. Iratusque est furor Domini in Israël, et ait : Quia irritum fecit gens ista pactum meum,

quod pepigeram cum patribus eorum, et vocem meam audire contempsit: et ego non delebo gentes quas dimisit Josue, et mortuus est: ut in ipsis experiar Israël, utrùm custodiant viam Domini, et ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum, an non. Dimisit ergò Dominus omnes nationes has, et citò subvertere noluit, nec tradidit in manus Josue.

℟. Quæ secundùm Deum tristitia est, pœnitentiam in salutem stabilem operatur: * Ecce enim hoc ipsum, secundùm Deum contristari vos, quantam in vobis operatur sollicitudinem, sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed æmulationem, sed vindictam.

℣. Convertimini itaque, peccatores, et facite justitiam coram Deo. * Ecce. Gloria. * Ecce. 2. *Cor.* 7. *Tob.* 13.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. Oratio humiliantis se, nubes penetrabit; non discedet donec Altissimus aspiciat. *Eccli.* 35.

Ant. 3. Si egerint pœnitentiam in corde suo, et deprecati te fuerint, dicentes: Peccavimus, iniquè egimus; propitiaberis omnibus iniquitatibus eorum. 3. *Reg.* 8.

Ant. 8. Non sumus deprecati faciem Domini Dei nostri, ut reverteremur unusquisque nostrûm à viis nostris pessimis: et vigilavit Dominus in malis, et adduxit ea super nos. *Bar.* 2.

℣. Humiliabam in jejunio animam meam;

℟. Et oratio mea in sinu meo convertetur. *Psalm.* 34.

Sermo Sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 16. *ad Populum Antiochenum.*

Lectio iv.

Non hoc est expedivisse jejunium, si tempus præterierimus; sed si transegerimus cum rectè fáctis. Hoc supputemus, si studiosiores fácti sumus, si defectum aliquem nostrum correximus, si abluimus crímina. Quod lucrum, si rectè factis carentes jeju-

nium transegerimus? Si alius dicat: Totam jejunavi Quadragesimam; tu dic: Inimicum habebam, et conciliatus sum: habebam detrahendi consuetudinem, et destiti: jurandi tenebar usu, et mos improbus mihi correctus est. Nulla mercatoribus utilitas, si magnam maris longitudinem percurrerint; sed si cum rerum copia et multo mercimonio navigáverint. Nulla jejunii nobis utilitas, si infructuosè ipsum tempus et temerè prætereámus. Si ciborum jejunium jejunemus, præteritis quadraginta diebus, præterit et jejunium: si verò peccatis abstineamus, transacto jejunio, illud remanet, et continuum erit: hinc nobis utilitas, et ante regnum cœlorum non parvas hic reddes retributiónes.

℟. Quærite Dominum, dum inveniri potest: * Invocate eum, dum propè est. Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur ejus: quoniam multus est ad ignoscendum. ℣. Vidistis, quoniam misericors Dominus est, et miserator. * Invocate. *Is.* 55. *Jacob.* 5.

Lectio v.

Sicut enim in nequitia vivens, et ante gehennam punitur, conscientiâ stimulatus: sic meritis abundans, et ante regnum magnâ fruetur lætitiâ, se bonâ spe páscens. Idcircò et Christus inquit: Iterùm videbo vos, et gaudebitis; et gaudium vestrum nemo tollet à vóbis. Breve verbum, sed multam habet consolatiónem. Quidnam tandem est, Nemo gaudium vestrum tollet? Rerum quælibet mundanarum facilè infestari potest, nec stabilem nobis voluptatem affert: pietas autem et animi virtus è cóntrà. Eleemosynam si feceris, meritum auferre potest nemo, sive exercitus, sive reges, sive infiniti calumniatores et insidiatores instent undique; in cœlis repositam possessionem auferre non possunt, sed perenne permanet gáudium.

℟. Flevi, et luxi diebus multis; jejunabam,

et orabam ante faciem Dei. Dixi : Quæso, Domine, vanitate seducti sumus, et non custodivimus mandatum tuum: * Obsecro, Domine, sit auris tua attendens ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere nomen tuum.

℣. Secundùm expectationem et spem meam, quia in nullo confundar. * Obsecro. 2. *Esdr.* 1. *Philip.* 1.

Lectio vj.

Dispersit enim, inquit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in sæculum. Nec immeritò : in cœlorum enim cellariis reposita sunt, ubi fur non perfodit, latro non tollit, tinea non consúmit. Si preces fuderis continuas et intentas, earum fructum auferre poterit nemo : hic etenim fructus in cœlo radicatus est, ab omni calumnia liber, et permanens inexpugnábilis. Si malè passus benefeceris, si conviciis affectus benedixeris, hæc merita continuè manent, et ortam ex his lætitiam auferet nemo; sed quotiescumque ipsorum recordatus fueris, gaudes et lætaris, et multam capis voluptátem.

℟. Laudabitis nomen Domini Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum; * Et scietis quia ego Dominus Deus vester, † Et non confundetur populus meus in æternum.

℣. Dominum Christum sanctificate in cordibus vestris, cum modestia et timore conscientiam habentes bonam. * Et. Gloria. † Et non. *Joël.* 2. 1. *Petr.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum. *Dan.* 4.

Ant. 4. Bona est oratio cum jejunio et eleemosyna, magis quàm thesauros auri recondere. *Tob.* 12.

Ant. 8. Eleemosyna à morte liberat, et ipsa est, quæ purgat peccata, et facit invenire misericordiam. *Tob.* 12.

℣. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem :

℟. In die mala liberabit eum Dominus. *Ps* 40.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 6.

In illo tempore; Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberiadis: et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabántur. Et réliqua.

Homilia Sancti Basilii Episcopi.

Homil. habita temp. famis. §. 7.

Vides et ipsum nostrum Deum, præteritis non raró aliis incommodis, esurientes condolenti animo miserári. Misereor enim, inquit, túrbæ. Quare et in extremo judicio, ubi advocat justos Dominus, locum primum occupat qui fuerit largus ac liberalis: nutritor primas tenet inter eos quibus præmia dantur: panem qui ministravit vocatur ante omnes, qui benignus fuit, ante reliquos justos ad vitam transmittitur. Qui illiberalis extitit et sordidus, ante omnes peccatores igni tráditur..... Ob idque mandatum velut fugiens detine ac confice, et undelibèt arreptum ulnis complectere: dato pauca, et multa comparáto. Exolvito primigenium peccatum cibariorum largitióne.

℟. Vidit turbam multam Jesus, et misertus est super eos; quia *Erant sicut oves non habentes pastorem: et cœpit illos docere multa; et eos qui curâ indigebant, sanabat.

℣. Misericordia Dei super omnem carnem: qui misericordiam habet, docet, et erudit quasi pastor gregem suum. * Erant. *Marc.* 6. *Luc.* 9. *Eccli.* 18.

Lectio viij.

De Eleemosynis. Serm. 4.

Participes fac cibariorum fratres: quod cras putrescet, id hodiè trade egénti. Avaritiæ pessimum genus est, ne ea quidem quæ corrumpuntur egenis erogáre. Si qui indutum nudat, fur appellabitur, qui nudum non induit, cùm facere possit, quânam aliâ appellatione dignus

est? Esurientis est panis quem tu detines: nudi est pallium quod tu in arca servas: discalceati, calceus qui apud te putrescit: indigentis, argentum quod defossum hábes. Quare, quot hominibus dare potes, tot sunt quibus infers injúriam.

℟. Discubuerunt viri quasi quinque millia: et * Accepit Jesus panes; et cùm gratias egisset, distribuit discumbentibus: similiter et ex piscibus quantùm volebant.

℣. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors Dominus; escam dedit timentibus se. * Accepit. *Joan.* 6. *Ps.* 110.

Lectio ix.

Serm. 6. *De Avaritia.*

THESAURIZA tibi thesaurum in cœlo.... Egenis impertiar tum, cùm secunda horrea implévero. Longum tibi vitæ tempus præfixísti. Cave, te præfinita dies festinans prævértat. Nam pollicitatio isthæc, nequitiæ argumentum est, non benignitatis: polliceris enim, non ut des posteà, sed ut præsens submoveas; nunc cùm liceat, quid impedit quominus largiare? nonne adest indigus? nonne plena sunt horrea? an non parata merces? an non clarum præceptum est et perspicuum? Esuriens contabescit, nudus riget: strangulatur is à quo debitum exigitur: et tu eleemosynam differs in crastinum? Audi Salomonem: Ne dixeris: Revertens redi, cras dabo; ignoras enim, quid pariet dies séquens.

℟. Manducaverunt omnes, et saturati sunt: * Et discipuli sustulerunt reliquias fragmentorum, duodecim cophinos plenos.

℣. Comederunt, et superfuit juxta verbum Domini. * Et. Gloria. * Et. *Marc.* 6. 4. *Reg.* 4.

AD LAUDES.

Ant. 1. CUM vidisset Jesus quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Unde ememus panes ut manducent hi. *Joan.* 6.

Ant. 2. Hoc dicebat tentans eum: ipse enim sciebat quid esset facturus. *Joan.* 6.

Ant. 3. Ait autem ad discipulos suos : Facite eos discumbere per convivia quinquagenos. *Luc.* 9.

Ant. 4. Acceptis quinque panibus, et duobus piscibus, aspiciens in cœlum, benedixit et fregit, et dedit discipulis panes. *Matth.* 14.

Ant. 8. Et cùm gratias egisset, distribuit discumbentibus : similiter et ex piscibus quantùm volebant. *Joan.* 6.

Capitulum. Isaiæ. 61.

SPIRITUS Domini super me; ut consolarer omnes lugentes, et darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu mœróris.

Hymnus. Quisquis fateris *ut suprà pag.* 214.

℣. Confiteantur Domino misericordiæ ejus;

℟. Et mirabilia ejus filiis hominum. *Ps.* 106.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Nolite solliciti esse quid manducetis. Quærite primùm regnum Dei, et hæc omnia adjicientur vobis. *Luc.* 11.

Oratio.

DOMINE Deus, qui multitudinem populi tui in deserto mirabiliter reficiens, nos erga pauperes commiserationem docuisti; præsta, ut eorum necessitatibus ex vera caritate communicantes, promissa misericordiæ tuæ præmia consequamur; Qui vivis.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Carthaginensi quárto.

Anno 388. *Cap.* 74. *et* 75.

SACERDOS pœnitentiam imploranti, absque personæ acceptione pœnitentiæ leges injunget : negligentiores pœnitentes tardiùs recipiántur.

AD TERTIAM.

Capitulum. Ezech. 34.

OVES meas pascam, et in montibus excelsis Israël erunt pascua earum : ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis pinguibus pascentur super montes Israël. Ego pascam oves

meas, et ego eas accubare faciam, dicit Dómi-nus.

℟. *brev.* Clamavi ad te, Domine, * Dixi : Tu es spes mea.

℣. Intende ad deprecationem meam; quia humiliatus sum nimis. * Dixi. Gloria. ℟. Clamavi. *Psal.* 41.

℣. Ampliùs lava me ab iniquitate mea :

℟. Et à peccato meo munda me. *Ps.* 50.

AD SEXTAM.

Capitulum. Sap. 16.

CREATURA omnium nutrici gratiæ tuæ deserviebat, ad voluntatem eorum qui à te desiderabant; ut scirent filii tui quos dilexisti, Domine, quoniam non nativitatis fructus pascunt homines, sed sermo tuus hos qui in te crediderint, consérvat.

℟. *brev.* Satiavit Dominus * Animam inanem;

℣. Et animam esurientem satiavit bonis. * Animam. Gloria. ℟. Satiavit. *Psalm.* 106.

℣. Dominus facit judicium injuriam patientibus.

℟. Dat escam esurientibus. *Ps.* 145.

AD NONAM.

Capitulum. Deut. 30.

ABUNDARE te faciet Dominus Deus tuus in rerum omnium largitate : revertetur enim Dominus, ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus est in patribus tuis, si tamen audieris vocem Domini Dei tui, et custodieris præcepta éjus.

℟. *brev.* Edent pauperes, * Et saturabuntur.

℣. Et laudabunt Dominum, qui requirunt eum. * Et saturabuntur. Gloria. ℟. Edent.

℣. Manducaverunt et adoraverunt :

℟. In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram. *Ps.* 21.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. Tob. 12.

BENEDICITE Deum cœli, et coram omnibus viventibus confitemini ei; quia fecit vobiscum misericordiam súam.

Hymnus. Quod lex adumbravit *ut suprà pag.* 207.

℣. Benedic, anima mea, Domino,

℟. Qui replet in bonis desiderium tuum. *Ps.* 102.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Jesus cùm cognovisset quia venturi essent ut raperent eum et facerent eum regem, fugit iterùm in montem ipse solus. *Joan.* 6.

Oratio ut ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Libro Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 4.

ADDIDERUNT filii Israël facere malum in conspectu Domini post mortem Aod, et tradidit illos Dominus in manus Jabin regis Chanaan, qui regnavit in Asor: habuitque ducem exercitûs sui, nomine Sisaram; ipse autem habitabat in Haroseth géntium. Clamaveruntque filii Israël ad Dominum; nongentos enim habebat falcatos currus, et per viginti annos vehementer oppresserat éos. Erat autem Debbora Prophetis uxor Lapidoth, quæ judicabat populum in illo témpore. Et sedebat sub palma, quæ nomine illius vocabatur, inter Rama et Bethel, in monte Ephraim: ascendebantque ad eam filii Israël in omne judícium. Quæ misit et vocavit Barac filium Abinoëm de Cedes Nephtali: dixitque ad eum: Præcepit tibi Dominus Deus Israël, vade, et duc exercitum in montem Thabor; tollesque tecum decem millia pugnatorum de filiis Nephtali et de filiis Zabulon: ego autem adducam ad te in loco torrentis Cison, Sisaram principem exercitûs Jabin, et currus ejus, atque omnem multitudinem; et tradam eos in manu túa.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij.

DIXITQUE Debbora ad Barac: Surge, hæc est enim dies in qua tradidit Dominus Sisaram in manus tuas, en ipse ductor est túus. Descendit itaque Barac de monte Thabor, et decem millia pugnatorum cum éo. Perterruitque Dominus Sisaram, et omnes currus ejus, universamque multitudinem in ore

gladii ad conspectum Barac; in tantum ut Sisara de curru desiliens, pedibus fugeret, et Barac persequeretur fugientes currus, et exercitum usque ad Haroseth gentium, et omnis hostium multitudo usque ad internecionem cáderet. Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Jahel uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem Asor, et domum Haber Cinæi. Egressa igitur Jahel in occursum Sisaræ, dixit ad eum: Intra ad me, Domine mi; intra, ne tímeas. Qui ingressus tabernaculum ejus, et opertus ab ea pallio, dixit ad eam: Da mihi, obsecro, paululum aquæ, quia sitio váldè. Quæ aperuit utrem lactis, et dedit ei bibere, et operuit illum. Dixitque Sisara ad eam: Sta ante ostium tabernaculi; et cùm venerit aliquis interrogans te, et dicens: Numquid hic est aliquis? respondebis: Nullus est. Tulit itaque Jahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens pariter et malleum; et ingressa abscondìtè et cum silentio, posuit supra tempus capitis ejus clavum, percussumque malleo defixit in cerebrum usque ad terram: qui soporem morti consocians, defecit et mortuus est.

℟. Quasi *pag.* 217.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 2.

In illo tempore; Propè erat Pascha Judæorum, et ascendit Jesus Jerosolymam: et invenit in templo vendentes boves, et oves, et columbas, et numularios sedéntes. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 10. *n.* 4.

Quid audivimus, fratres? Ecce templum illud figura adhuc erat; et ejecit indè Dominus omnes qui sua quærebant, qui ad nundinas vénerant. Et quæ ibi vendebant illi? Quæ opus habebant hómines in sacrificiis illius témporis. Non ergò magnum peccatum, si hoc vendebant in templo, quod emebatur, ut offerretur in templo; et tamen ejecit indè illos. Quid, si ibi ebriosos inve-

niret, quid faceret Dominus, si vendentes ea quæ licita sunt, et contra justitiam non sunt (quæ enim honestè emuntur, non illicitè venduntur) expulit tamen, et non est passus domum orationis fieri domum negociatiónis.

℞. Dixit Jesus his qui columbas vendebant: * Auferte ista hinc, et † Nolite facere domum Patris mei, domum negociationis.

℣. Numquid ergò spelunca latronum facta est domus ista? Ego, ego sum: ego vidi, dicit Dominus. * Auferte. Gloria. † Nolite. *Joan.* 2. *Jerem.* 7.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Cùm esset Jesus Jerosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus quæ faciebat. *Joan.* 2.

Oratio.

Da, quæsumus, omnipotens Deus, ut sacro nos purificante jejunio, sinceris mentibus ad sancta ventura facias pervenire. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Cabillonénsi.

Anno 813. *Cap.* 43.

Quia, Apostolo teste, non est personarum acceptio apud Deum et in omnibus judiciis cavenda est; multò magis in pœnitentiæ judicio præcaveri debet, ut nullus Sacerdotum unquam aut gratiâ aut odio alicujus personæ secùs judicet, quàm quod in Canonibus sacris invénerit.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Jesus non credebat semetipsum eis, eò quòd ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat quid esset in homine. *Joan.* 2.

Oratio.

Deprecationem nostram, quæsumus, Domine, benignus exaudi: et quibus supplicandi præstas affectum, tribue defensionis auxilium. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

De Libro Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 6.

VENIT Angelus Domini et sedit sub quercu quæ erat in Ephra, et pertinebat ad Joas patrem familiæ Ezri. Cùmque Gedeon filius ejus excuteret atque purgaret frumenta in torculari, ut fugeret Madian, apparuit ei Angelus Domini, et ait: Dominus tecum, virorum fortissime. Dixitque ei Gedeon: Obsecro, mi Domine, si Dominus nobiscum est, cur apprehenderunt nos hæc omnia? Ubi sunt mirabilia ejus quæ narraverunt patres nostri, atque dixerunt: De Ægypto eduxit nos Dominus? Nunc autem dereliquit nos Dominus, et tradidit in manu Madian. Respexitque ad eum Dominus et ait: Vade in hac fortitudine tua, et liberabis Israël de manu Madian; scito quòd miserim te. Qui respondens, ait: Obsecro, mi Domine, in quo liberabo Israël? Ecce familia mea infima est in Manasse, et ego minimus in domo patris méi.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij. *Cap.* 7.

INGRESSUSQUE est Gedeon, et trecenti viri qui erant cum eo in partem castrorum, incipientibus vigiliis noctis mediæ; et custodibus suscitatis, cœperunt buccinis clangere, et complodere inter se lagénas. Cùmque per gyrum castrorum in tribus personarent locis, et hydrias confregissent, tenuerunt sinistris manibus lampades, et dextris sonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini, et Gedeonis; stantes singuli in loco suo per circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque castra turbata sunt, et vociferantes, ululantesque fugerunt; et nihilominùs insistebant trecenti viri buccinis personántes. Immisitque Dominus gladium in omnibus castris, et mutuâ se cæde truncábant.

℟. Tu, Domine *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap. 7.*

In illo tempore; Jam die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docébat. Et mirabantur Judæi, dicentes : Quomodò hic litteras scit, cùm non didicerit? Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

In Joan. Tract. 29. *n.* 6.

Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina. Quis nesciat hoc esse facere voluntatem Dei, operari opus ejus, id est, quod illi placet? Ipse autem Dominus apertè alio loco dicit : Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem ille misit. Ut credatis in eum, non ut credatis éi. Nam et dæmones credebant ei, et non credebant in éum. Rursùs etiam de Apostolis ipsius possumus dicere : Credimus Paulo, sed non credimus in Paulum : credimus Petro , sed non credimus in Pétrum. Credenti enim in eum qui justificat impium, deputatur fides ejus ad justítiam. Quid est ergò, Credere in eum? Credendo amare, credendo diligere, credendo in eum ire, et ejus membris incorporari : ipsa est ergò fides quam de nobis exigit Deus : et non invenit quod exigat, nisi donaverit quod invéniat.

℟. Dixit Jesus Judæis : Mea doctrina non est mea sed ejus qui misit me : * Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina utrùm ex Deo sit, an ego à meipso loquar.

℣. Omnis sapientia à Domino Deo est, et præbuit illam diligentibus se. * Si. Gloria Patri. * Si. *Joan.* 7. *Eccli.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Clamabat Jesus in templo, dicens : Et me scitis, et unde sim, scitis; et à meipso non veni. *Joan.* 7.

Oratio.

Da, quæsumus, Domine, populis Christianis quod profitentur agnoscere, et agnitum dignis pœnitentiæ fructibus adipisci. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Parisiensi séxto.

Anno 829. *Lib. I. Cap.* 32.

Sacerdotes qui aut muneris, aut amoris, aut timoris, aut certè favoris causâ, tempora modumque pœnitentiæ ad libitum pœnitentium indicunt, audiant quid Dominus per Ezechielem prophetam terribiliter dicat: Erit manus mea super Prophetas, eò quòd deceperint populum meum, dicentes: Pax, pax, et non est pax.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Quærebant eum apprehendere; et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora ejus. *Joan.* 7.

Oratio.

Miserere, Domine, populo tuo; et continuis tribulationibus laborantem propitius respirare concede. Per.

FERIA QUARTA.

De Libro Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 11.

Fuit illo tempore Jephte Galaadites vir fortissimus atque pugnator, filius mulieris meretricis, qui natus est de Galaad. Habuit autem Galaad uxorem, de qua suscepit filios; qui postquàm creverant, ejecerunt Jephte, dicentes: Hæres in domo patris nostri esse non poteris, quia de altera matre natus es. Quos ille fugiens atque devitans, habitavit in terra Tob. Congregatique sunt ad eum viri inopes, et latrocinantes et quasi principem sequebántur. In illis diebus pugnabant filii Ammon contra Israël. Quibus acriter instantibus, perrexerunt majores natu de Galaad, ut tollerent in auxilium sui Jephte de terra Tob: dixeruntque ad eum: Veni, et esto princeps noster, et pugna contra filios Ammon. Quibus ille respondit: Nonne vos estis qui odistis me, et ejecistis de domo patris mei? et nunc venistis ad me necessitate compúlsi. Dixeruntque principes Galaad ad Jephte: Ob hanc igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiscaris nobiscum, et pugnes contra filios Ammon, sisque dux om-

nium qui habitant in Galaad. Jephte quoque dixit eis : Si verè venistis ad me ut pugnem pro vobis contra filios Ammon, tradideritque eos Dominus in manus meas, ego ero vester princeps ? Qui responderunt ei : Dominus, qui hæc audit, ipse mediator ac testis est quòd nostra promissa faciémus.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij.

Factus est ergò super Jephte Spiritus Domini, et circuiens Galaad et Manasse, Maspha quoque Galaad, et indè transiens ad filios Ammon, votum vovit Domino, dicens : Si tradideris filios Ammon in manus meas, quicumque primus fuerit egressus de foribus domûs meæ, mihique occurrerit revertenti cum pace à filiis Ammon, eum holocaustum offeram Dómino. Transivitque Jephte ad filios Ammon, ut pugnaret contra eos, quos tradidit Dominus in manus éjus. Percussitque ab Aroër usque dum venias in Mennith, viginti civitates, et usque ad Abel quæ est vineis consita, plagâ magnâ nimis; humiliatique sunt filii Ammon à filiis Israël. Revertente autem Jephte in Maspha domum suam, occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis et choris; non enim habebat alios líberos. Quâ visâ, scidit vestimenta sua, et ait : Heu me! filia mea, decepisti me, et ipsa decepta es : aperui enim os meum ad Dominum, et aliud facere non pótero. Cui illa respondit : Pater mi, si aperuisti os tuum ad Dominum, fac mihi quodcumque pollicitus es, concessâ tibi ultione atque victoriâ de hostibus túis. Dixitque ad patrem : Hoc solum mihi præsta, quod deprecor : Dimitte me ut duobus mensibus circumeam montes, et plangam virginitatem meam cum sodalibus méis. Cui ille respondit : Váde. Et dimisit eam duobus ménsibus. Cùmque abiisset cum sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in móntibus. Expletisque duobus mensibus, reversa est ad patrem suum, et fecit ei sicut voverat, quæ igno-

rabat virum. Exindè mos increbruit in Israël, et consuetudo servata est, ut post anni circulum conveniant in unum filiæ Israël, et plangant filiam Jephte Galaaditæ diebus quátuor.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 9.

In illo tempore; Præteriens Jesus, vidit hominem cæcum à nativitáte. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

In Joan. Tract. 44. *n.* 1, *et* 2.

Genus humanum est iste cæcus; hæc enim cæcitas contigit in primo homine per peccatum, de quo omnes originem duximus, non solùm mortis, sed etiam iniquitátis. Si enim cæcitas est infidelitas, et illuminatio fides; quem fidelem, quando venit Christus, invenit? Quandoquidem Apostolus natus in gente Prophetarum, dicit: Fuimus et nos aliquando naturâ filii iræ, sicut et cæteri. Si filii iræ, filii vindictæ, filii pœnæ, filii gehénnæ. Quomodò naturâ, nisi quia peccante primo homine, vitium pro natura inolévit. Si vitium pro natura inolevit, secundùm mentem, omnis homo cæcus natus est. Si enim videt, non opus habet ductore: si opus habet ductore et illuminatore, cæcus est ergò à nativitáte. Venit Dominus, expuit in terram, de saliva sua lutum fecit; et inunxit oculos cæci. Inunctus erat, et nondum vidébat. Misit illum ad piscinam quæ vocatur Siloë, quod interpretatur Míssus. Lavit oculos in ea: baptizatus est in Christo. Audistis grande mystérium. Catechumenus inunctus est, nondum lótus. Sed unde inunctus? Credit in Christum. Quid dixi de sputo et luto? Quia Verbum caro factum est. Sed Catechumenis non sufficit ad quod inuncti sunt: festinent ad lavacrum, si lumen inquírunt.

℟. Expuit Jesus in terram, fecit lutum, linivit oculos cæci, et dixit ei: * Vade, lava. † Abiit, et

lavit, et venit videns.

℣. Hæc dicit Dominus Deus: Ducam cæcos in viam quam nesciunt; ponam tenebras coram eis in lucem. * Vade. Gloria. † Abiit. *Joan.* 9. *Is.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. 4. A sæculo non est auditum, quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esset hic à Deo, non poterat facere quidquam. *Joan.* 9.

Oratio.

Da quæsumus, famulis tuis, Domine, spiritum novum, et Ecclesiæ tuæ annue jejuniis, ut ad superni luminis claritatem, et regenerandi oculos aperiant, et renati semper incedant. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi secundo Œcuménico.

Anno 1139. *Can.* 22.

Quia inter cætera unum est quod sanctam maximè perturbat Ecclesiam, falsa videlicèt pœnitentia, confratres nostros et presbyteros admonemus, ne falsis pœnitentiis, laicorum animas decipi, et in infernum pertrahi patiantur; falsam autem pœnitentiam esse constat, cùm spretis pluribus de uno solo pœnitentia agitur; aut cùm sic agitur de uno, ut non discedatur ab álio. Unde scriptum est: (qui totam legem observaverit, offendit autem in uno, factus est omnium reus) scilicèt quantùm ad vitam ætérnam.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Cùm invenisset Jesus hominem qui fuerat cæcus, dixit ei: Tu credis in filium Dei? At ille ait: Credo, Domine. Et procidens adoravit eum. *Joan.* 9.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, Domine, perseverantem in tua voluntate famulatum; ut in diebus nostris, et merito, et numero, populus tibi serviens augeatur. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

De Libro Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 13.

Rursum filii Israël fecerunt malum in conspectu Domini:

qui tradidit eos in manus Philisthinorum quadraginta ánnis. Erat autem quidam vir de Saraa, et de stirpe Dan, nomine Manue, habens uxorem stérilem. Cui apparuit Angelus Domini, et dixit ad eam : Sterilis es, et absque liberis; sed concipies, et paries filium. Cave ergò ne bibas vinum ac siceram, nec immundum quidquam comedas; quia concipies et paries filium, cujus non tanget caput novacula : erit enim Nazaræus Dei ab infantia sua, et ex matris utero; et ipse incipiet liberare Israël de manu Philisthinórum. Quæ cùm venisset ad maritum suum, dixit ei : Vir Dei venit ad me, habens vultum angelicum, terribilis nímis. Quem cùm interrogassem, quis esset, et unde venisset, et quo nomine vocaretur, noluit mihi dicere : sed hoc respondit : Ecce concipies et paries filium : cave ne vinum bibas, nec siceram, et ne aliquo vescaris immundo; erit enim puer Nazaræus Dei ab infantia sua, ex utero matris suæ usque ad diem mortis súæ. Oravit itaque Manue Dominum, et ait : Obsecro, Domine; ut vir Dei quem misisti, veniat iterùm, et doceat nos quid debeamus facere de puero qui nasciturus est. Exaudivitque Dominus deprecantem Manue.

℟. Projicite *pag.* 217.

Lectio ij.

Et nesciebat Manue quòd Angelus Domini ésset. Dixitque ad eum : Quod est tibi nomen, ut, si sermo tuus fuerit expletùs, honoremus te? Cui ille respondit : Cur quæris nomen meum, quod est mirabile? Tulit itaque Manue hædum de capris et libamenta, et posuit super petram, offerens Domino qui facit mirabilia; ipse autem et uxor ejus intuebántur. Cùmque ascenderet flamma altaris in cœlum, Angelus Domini pariter in flamma ascéndit. Quod cùm vidissent Manue et uxor ejus, proni ceciderunt in terram, et ultrà eis non apparuit Angelus Dómini. . . . . . Peperit itaque filium, et vocavit nomen ejus, Samson.

Crevitque puer, et benedixit ei Dóminus. Cœpitque Spiritus Domini esse cum éo.

℟. Quasi columbæ *pag.* 217.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 7.

In illo tempore; Ibat Jesus in civitatem quæ vocatur Naim; et ibant cum eo discipuli ejus, et turba copiósa. Cùm autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris súæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Epíscopi.

Lib. V. Comm. in Luc. n. 90.

Audito Dei verbo, steterunt acerbi illius funeris portitores, qui corpus humanum lethali fluxu naturæ materialis urgébant. Quid enim aliud, nisi quasi in quodam feretro, hoc est, supremi funeris instrumento, jacemus exanimes; cùm vel ignis immodicæ cupiditatis exæstuat; vel frigidus humor exundat, vel pigrâ quâdam terreni corporis habitudine vigor hebetatur animorum, vel concretâ noster spiritus labe, puræ lucis vacuus, mentem alit? Hi sunt nostri funeris portitóres. Sed quamvis suprema mortis spem vitæ omnis aboleverint, et tumulo proxima corpora jaceant defunctorum: verbo tamen Dei jam moritura resurgunt cadavera, vox redit, redditur filius matri, revocatur à tumulo, eripitur à sepúlchro. Quis est iste tumulus tuus, nisi mali mores? Tumulus tuus perfidia est, sepulchrum tuum guttur est: sepulchrum patens est guttur eorum, unde verba mortua proferúntur. Ab hoc sepulchro te liberat Christus: ab hoc tumulo resurges, si audias verbum Déi.

℟. Defunctus efferebatur filius unicus matris suæ; et hæc vidua erat: quam cùm vidisset * Dominus, misericordiâ motus super eam, † Dixit illi: Noli flere.

℣. Non despiciet Dominus viduam, si effundat loquelam gemitûs. * Dominus. Gloria Patri. † Dixit. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Tetigit loculum Jesus, et ait : Adolescens, tibi dico, surge. Et resedit qui erat mortuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

MOVEANT pietatem tuam, misericors Deus, afflictæ Ecclesiæ preces et lacrymæ : et ejus filios in morte peccati jacentes, ad vitam tuâ virtute revocare digneris. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi secundo Œcuménico.

Anno 1139. *Can.* 22.

FALSA fit pœnitentia, cum pœnitens ab officio, vel curiali, vel negotiali non recedit, quod sine peccato agi nullâ ratione prævalet ; aut si odium in corde gestetur ; aut si offenso cuilibet non satisfiat ; aut si offendenti offensus non indúlgeat.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Magnificabant Deum, dicentes : Quia Propheta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam. *Luc.* 7.

Oratio.

DA nobis, omnipotens Deus, in jejunii humilitate prostratis, ut spiritualia cogitemus, et concupiscentias carnis, te miserante, vincamus. Per Dominum.

FERIA SEXTA.

De Libro Júdicum.

Lectio j. *Cap.* 16.

SAMSON cùm apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt oculos ejus, et duxerunt Gazam vinctum catenis, et clausum in carcere molere fecérunt. Jamque capilli ejus renasci cœperant ; et principes Philisthinorum convenerunt in unum, ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, et epularentur, dicentes : Tradidit deus noster inimicum nostrum Samson in manus nóstras. Quod etiam populus videns, laudabat deum suum, eademque dicebat : Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus nostras, qui delevit terram nostram,

et occídit plúrimos. Lætantesque per convivia, sumptis jam epulis, præceperunt, ut vocaretur Samson, et ante eos lúderet.

℟. Scimus *pag.* 218.

Lectio ij.

Qui adductus de carcere, ludebat ante eos; fecerúntque eum stare inter duas colúmnas. Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut tangam columnas quibus omnis imminet domus, et reclíner super eas, et paululùm requiéscam. Domus autem erat plena virorum ac mulierum, et erant ibi omnes principes Philisthinorum, ac de tecto et solario circiter tria millia utriusque sexûs, spectantes ludentem Samson. At ille, invocato Domino, ait: Domine Deus, memento meî, et redde mihi nunc fortitudinem pristinam, Deus meus: ut ulciscar me de hostibus meis et pro amissione duorum luminum unam ultionem recípiam. Et apprehendens ambas columnas quibus innitebatur domus, alteramque earum dexterà, et alteram lævâ tenens, ait: Moriatur anima mea cum Philisthiìm. Concussisque fortiter columnis, cecidit domus super omnes principes, et cæteram multitudinem quæ ibi erat: multòque plures interfecit moriens, quàm antè vivus occiderat.

℟. Tu, Domine *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 11.

In illo tempore; Erat quidam languens Lazarus à Bethania, de castello Maríæ et Marthæ sororis éjus. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 98. de Verb. Ev. n. 6.

Videte genus resuscitatiónis. Processit de monumento vivus, et ambulare non póterat. Et Dominus ad discipulos: Solvite eum, et sinite abíre. Ille suscitavit mortuum, illi solverunt ligátum. Aliquid pertinere videte ad propriam majestatem Dei

suscitántis. Increpatur aliquis in mala consuetudine positus, verbo Veritátis. Quàm multi increpantur, et non audiunt! Quis ergò agit intùs cum illo qui audit? Quis vitam inspirat intrinsecùs? Quis est qui secretam pellit mortem, secretam dat vitam? Nonne post objurgationes, post increpationes dimittuntur homines cogitationibus suis, et incipiunt secum volvere quàm malam vitam gerant, quàm pessimâ consuetudine premantur? Deindè displicentes sibi, mutare vitam instítuunt. Resurrexerunt isti: revixerunt quibus displicet quod fuerunt: sed reviviscentes ambulare non póssunt. Hæc sunt vincula ipsius reátûs. Opus est ergò, ut qui revixit, solvatur, et ire permittátur. Hoc officium discipulis dedit, quibus ait: Quæ solveritis in terra, soluta sunt et in cœlo.

℟. Ego sum resurrectio et vita. * Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet: et † Omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum.

℣. Educam vos de sepulchris vestris, et scietis quia ego Dominus. * Qui credit. Gloria. † Omnis. *Joan.* 11. *Ezech.* 37.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Jesus: Solvite eum, et sinite abire. *Joan.* 11.

Oratio.

Exaudi nos, Domine, per continua jejunia tuam prò peccatoribus misericordiam deprecantes; ut voce tuâ interiùs à morte excitati, à peccatorum vinculis liberentur. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Cabillonensi secúndo.

Anno 813. *Can.* 32.

Hoc emendatione indigere perspeximus, quòd quidam, dum confitentur peccata sua sacerdotibus, non plenè id fáciunt. Quia ergò constat hominem ex duabus

esse substantiis, animâ videlicèt et corpore, et interdùm animi motu, interdùm carnis fragilitate peccatur: solerti indagatione debent inquiri ipsa peccata, ut ex utrisque plena sit confessio.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Multi ex Judæis qui venerant ad Mariam et Martham, et viderant quæ fecit Jesus, crediderunt in eum. *Joan.* 11.

Oratio.

Da salutem, quæsumus, Domine, populo tuo mentis et corporis, et perpetuis consolationibus tuorum reple corda fidelium; ut tuâ protectione relevati, et piâ tibi devotione complaceant, et tua semper Beneficia consequantur. Per.

SABBATO.

Incipit Liber Ruth.

Lectio j. *Cap.* 1.

In diebus unius Judicis, quando Judices præerant, facta est fames in térra. Abiitque homo de Bethleem Juda, ut peregrinaretur in regione Moabitide cum uxore sua ac duobus liberis. Ipse vocabatur Elimelech, et uxor ejus Noëmi: et duo filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrathæi de Bethleem Júda. Ingressique regionem Moabitidem, morabantur ibi. Et mortuus est Elimelech maritus Noëmi: remansitque ipsa cum filiis. Qui acceperunt uxores Moabitidas quarum una vocabatur Orpha, altera verò Ruth. Manseruntque ibi decem annis, et ambo mortui sunt, Mahalon videlicèt et Chelion: remansitque mulier orbata duobus liberis ac maríto. Et surrexit ut in patriam pergeret, cum utraque nuru sua de regione Moabitide; audierat enim quòd respexisset Dominus populum suum, et dedisset eis éscas.

℟. Juravi *pag.* 218.

Lectio ij. *Cap.* 4.

Tulit itaque Booz Ruth, et accepit uxorem, ingressusque est ad eam; et dedit illi Dominus ut conciperet et pareret filium. Dixeruntque mulieres ad Noëmi: Bene-

dictus Dominus, qui non est passus ut deficeret successor familiæ tuæ, et vocaretur nomen ejus in Israël; et habeas qui consoletur animam tuam, et enutriat senectutem: de nuru enim tua natus est, quæ te diligit: et multò tibi melior est quàm si septem haberes filios. Susceptumque Noëmi puerum posuit in sinu suo, et nutricis ac gerulæ fungebatur officio. Vicinæ autem mulieres congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius Noëmi, vocaverunt nomen ejus, Obed. Hic est pater Isai, patris David.

℟. Posui *pag.* 218.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 8.

In illo tempore; Locutus est Jesus Scribis et Pharisæis, dicens: Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Cypriani Episcopi et Mártyris.

De zelo et livore.

Qui odit fratrem suum, in tenebris ambulat, et non scit quò eat: it enim nescius in gehennam; ignarus et cæcus præcipitatur in pœnam recedens scilicèt à Christi lumine monentis et dicentis: Ego sum lumen mundi; qui me secutus fuerit, non ambulabit in tenebris, sed habebit lumen vitæ. Sequitur autem Christum, qui præceptis ejus insistit, qui vestigia ejus atque itinera sectatur, qui id quod Christus et fecit et docuit, imitátur. Meminisse debemus quo vocabulo plebem suam Christus appellet, quo titulo gregem suum nuncupet: oves nominat, ut innocentia Christiana ovibus æquetur; agnos vocat, [illegible] turam simplicem simplicitas mentis imitétur.

℟. Locutus est Jesus: Ego sum lux mundi; * Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed † Habebit lumen vitæ.

℣. In me gratia omnis viæ et veritatis: in me omnis spes vitæ et virtutis. *Qui sequitur. Gloria. † Habebit. *Joan.* 8. *Eccli.* 24.

Ad Benedíctus.

Ant. 3. Locutus est Je-

sus, docens in templo; et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora ejus. *Joan.* 8.

Oratio.

Cordibus nostris, quæsumus, Domine, gratiæ tuæ lucem benignus infunde; ut, mandatorum tuorum lege perceptâ, te sequamur, et ad lumen æternæ vitæ pervenire mereamur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

Anno 816. *Cap.* 37.

Pœnitentium causæ pensandæ sunt, et tunc ligandi atque solvendi potestas exercenda: videndum est quæ culpa præcesserit, aut quæ sit pœnitentia secuta post culpam, ut quos omnipotens Deus per compunctionis gratiam visitat, illos pastoris sententia absolvat; tunc enim vera est absolutio præsidentis, cùm interni arbitrium sequitur júdicis.

DOMINICA PASSIONIS.

Hæc Dominica quodcumque Festum excludit : sed recipit commemorationem Festi semiduplicis-minoris et simplicis.

Ad Vesperas Sabbati.

Psalmi et Antiphonæ de Psalterio.

Capitulum. Levit. 23.

Hæ sunt Feriæ Domini sanctæ, quas celebrare debetis temporibus súis. Mense primo, quartâ-decimâ die mensis ad vesperum, Phase Domini est : et quintâ-decimâ die mensis hujus, solemnitas azymorum Domini est.

Hymnus.

Vexilla Regis prodeunt;
Fulget Crucis mysterium,
Quo carne carnis Conditor
Suspensus est patibulo.

Quo vulneratus insuper
Mucrone diro lanceæ,
Ut nos lavaret crimine,
Manavit undâ et sanguine.

Impleta sunt quæ concinit
David fidelis carmine,
Dicens : In nationibus
Regnavit à ligno Deus.

Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpurâ,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.

Beata cujus brachiis
Sæcli pependit pretium,
Statera facta corporis;
Prædamque tulit tartari.

O Crux, ave, spes unica;
Hoc Passionis tempore
Auge piis justitiam,
Reisque dona veniam.

¶ Te, summa Deus Trinitas,
Collaudet omnis spiritus :
Quos per Crucis mysterium
Salvas, rege per sæcula.
Amen.

Quæ doxologia dicitur in fine Hymnorum ejusdem metri, usque ad Completorium Feriæ IV. majoris hebdomadæ inclusivè, nisi aliter notetur.

℣. Sacrificium et oblationem noluisti;

℟. Corpus autem aptasti mihi. *Ps.* 39. *Hebr.* 10.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam. *Jerem.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Completorium *ut in Dominicis Quadragesimæ, exceptis Psal. et* ℟. *brev. ut sequitur.*

℟. *breve.* In manus tuas, Domine, * Commendo spiritum meum.

℣. Redemisti me, Domine, Deus veritatis. * Commendo spiritum meum. *Repet.* In manus. *Ps.* 30. ℣. Custodi me etc.

Porrò in Dominicis et Feriis temporis Passionis omittitur Gloria Patri *in responsoriis brevibus ad horas minores etiam ad Primam et Completorium : quapropter factâ repetitione ab * post versum responsorii brevis, ipsum responsorium statim resumitur integrè ab initio usque ad versum.*

AD MATUTINUM.

Invitator. Filium hominis tradendum in manus peccatorum, * Venite, adoremus. *Matth.* 26.

Psalmus Venite.

In cujus fine omittitur

Gloria Patri *et* Sicut erat *cum repetitione mediæ partis Invitatorii, quæ fieri solet post* Sicut erat; *sed dicto ultimo versu Psalmi et repetito Invitatorio integrè prout moris est, statim iterùm integrè repetitur et posteà incipit Nocturnus. Similiter omittitur* Gloria Patri *in ultimo responsorio cujuslibet Nocturni, quando officium est de Dominica aut de Feria; factâ igitur solitâ repetitione post versum, tunc loco* Gloria Patri, *resumitur responsorium à principio, usque ad eumdem versum.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. Admiramini, et obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credet, cùm narrabitur. *Habac.* 1.

Ant. 1. Impii dixerunt cogitantes apud se non rectè: Circumveniamus justum; quoniam contrarius est operibus nostris, et improperat nobis peccata legis. *Sap.* 2.

Ant. 3. Dixerunt: Si est verus Filius Dei, suscipiet illum, et liberabit eum de manibus contrariorum: morte turpissimâ condemnemus eum. *Sap.* 2.

℣. Convenerunt in unum adversùs Dominum,

℟. Et adversùs Christum ejus. *Psal.* 2.

Incipit Liber Jeremiæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBA Jeremiæ filii Helciæ de sacerdotibus qui fuerunt in Anathoth in terra Benjamin. Quod factum est verbum Domini ad eum in diebus Josiæ filii Amon regis Juda, in tertio-decimo anno regni éjus. Et factum est in diebus Joachim filii Josiæ regis Juda, usque ad consummationem undecimi anni Sedeciæ filii Josiæ regis Juda, usque ad transmigrationem Jerusalem, in mense quinto. Et factum est verbum Domini ad me dicens: Priusquàm te formarem in utero, novi te: et antequàm exires de vulva, sanctificavi te; et Prophetam in gentibus dedi te. Et dixi: A, a, a, Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dominus ad me: Noli dicere, Puer sum; quo-

niam ad omnia quæ mittam te, ibis : et universa quæcumque mandavero tibi, loquéris. Ne timeas à facie eorum, quia tecum ego sum, ut eruam te, dicit Dóminus.

℟. Dixit Dominus ad Moysen : Mense primo, quartâ-decimâ die mensis, Phase Domini erit; offeretisque hircum pro peccato unum, * Ut expietur pro vobis.

℣. Non per sanguinem hircorum et taurorum, sed per proprium sanguinem introivit Christus in sancta. * Ut expietur. *Num.* 28. *Heb.* 9.

Lectio ij. *Cap.* 2.

Hæc dicit Dominus : Quid invenerunt patres vestri in me iniquitatis, quia elongaverunt à me, et ambulaverunt post vanitatem, et vani facti sunt ? Et non dixerunt : Ubi est Dominus qui ascendere nos fecit de terra Ægypti : qui traduxit nos per desertum, per terram inhabitabilem et inviam, per terram sitis et imaginem mortis, per terram in qua non ambulavit vir, neque habitavit homo ? Et induxi vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum ejus, et optima illius : et ingressi contaminastis terram meam, et hæreditatem meam posuistis in abominatiónem. Sacerdotes non dixerunt : Ubi est Dominus ? et tenentes legem nescierunt me, et pastores prævaricati sunt in me : et Prophetæ prophetaverunt in Baal; et idola secuti sunt. Propterea adhuc judicio contendam vobiscum, ait Dominus, et cum filiis vestris disceptábo.

℟. Sument filii Israël de sanguine agni, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domorum : * Erit autem sanguis in signum, nec erit plaga disperdens.

℣. Justificati in sanguine Christi, salvi erimus ab ira per ipsum. * Erit. *Exod.* 12. *Rom.* 5.

Lectio iij.

Transite ad insulas Cethim, et videte : et in Cedar mittite; et considerate vehementer : et videte si factum est hujuscémodi. Si mutavit gens deos suos; et certè ipsi non sunt dii : populus verò meus mutavit

gloriam suam in idólum. Obstupescite, cœli, super hoc; et portæ ejus, desolamini vehementer, dicit Dóminus. Duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent áquas. Numquid servus est Israël aut vernaculus? Quare ergò factus est in prædam? Super eum rugierunt leones, et dederunt vocem suam, posuerunt terram ejus in solitudinem: civitates ejus exustæ sunt, et non est qui habitet in éis. Filii quoque Mempheos et Taphnes constupraverunt te usque ad vérticem. Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti Dominum Deum tuum eo tempore, quo ducebat te per viam?

℟. Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum: et damnabunt eum morte, et tradent eum gentibus; * Illudent ei, et conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient eum.

℣. Sicut ovis ad occisionem ducetur, et non aperiet os suum. * Illudent ei. ℟. Filius hominis. *Marc.* 10. *Is.* 53.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Domine, recordare mei, et tuere me ab his qui persequuntur me. *Jerem.* 15.

Ant. 7. Vidisti, Domine, iniquitatem illorum adversùm me: judica judicium meum. *Thren.* 3.

Ant. 8. Deus, Salvator meus, de iniquitate liberabis me: quia circumdederunt me contritiones mortis. 2. *Reg.* 22.

℣. In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me:

℟. Improperium exspectavit cor meum, et miseriam. *Ps.* 68.

Sermo S. Leonis Pápæ.

De Quadrag. 9. *Cap.* 1.

Lectio iv.

In omnibus, dilectissimi, solemnitatibus christianis, non ignoramus Paschale sacramentum esse præcípuum. Cui condignè et congruè suscipiendo totius quidem nos temporis instituta præformant; sed devotionem nostram præsentes vel maximè dies exigunt, quos illi sublimissimo divinæ misericordiæ sacra-

mento scimus esse contiguos. In quibus meritò à sanctis Apostolis per doctrinam Spiritûs Sancti majora sunt ordinata jejunia, ut per commune consortium Crucis Christi, etiam nos aliquid in eo quod propter nos gessit, ageremus, sicut Apostolus ait: Si compatimur et conglorificábimur. Certa atque secura est expectatio promissæ beatitudinis, ubi est participatio Dominicæ Passiónis.

℟. Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt, et odio iniquo oderunt me. * Custodi, Domine, animam meam, et erue me.

℣. Oderunt et me et Patrem meum, ut adimpleatur sermo qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt me gratis. * Custodi. *Ps.* 24. *Joan.* 15.

Lectio v.

Nemo est, dilectissimi, cui per conditionem temporis societas hujus gloriæ denegetur, tanquam tranquillitas pacis vacua sit occasione virtútis. Apostolus enim prædicat, dicens: Omnes qui piè volunt vivere in Christo, persecutionem patientur; et ideò nunquam deest tribulatio persecutionis, si nunquam desit observantia pietátis. Dominus ipse in exhortationibus suis dicit: Qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus. Nec dubitare debemus hanc vocem non solùm ad discipulos Christi, sed ad cunctos fideles, totamque Ecclesiam pertinere, quæ Salutare suum in his qui aderant, universaliter audiébat.

℟. Deus meus es tu: * Ne discesseris à me, quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet.

℣. Venit hora: ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum. * Ne discesseris. *Ps.* 21. *Marc.* 14.

Lectio vj.

Sicut ergò totius est temporis piè vivere, ita totius est temporis crucem ferre: quæ meritò unicuique sua dicitur, quia propriis modis atque mensuris ab unoquoque tolerátur. Unum nomen est persecutionis, sed non una est causa certaminis, et plus plerumque peri-

culi est in insidiatore occulto quàm in hoste manifésto. Beatus Job alternantibus bonis ac malis mundi hujus eruditus, piè veraciterque dicebat: Nonne tentatio est vita hominis super terram? Quoniam non solis doloribus corporis atque suppliciis anima fidelis impetitur: verùm etiam, salvâ incolumitaté membrorum, gravi morbo urgetur, si carnis voluptate mollítur. Sed cùm caro concupiscit adversùs spiritum, et spiritus adversùs carnem, præsidio crucis mens rationalis instruitur; nec cupiditatibus noxiis illecta consentit, quoniam continentiæ clavis, et Dei timore transfígitur.

℟. Recordare, Domine, quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab eis. * Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversùm me in mortem.

℣. Collegerunt Pontifices et Pharisæi concilium, et dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? * Tu autem. ℟. Recordare. *Jerem.* 18. *Joan.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. Baptismo habeo baptizari: et quomodò coarctor usque dum perficiatur? *Luc.* 12.

Ant. 4. Venit hora: Ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum. *Marc.* 14.

Ant. 7. Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam? Pater, salvifica me, ex hac hora. *Joan.* 12.

℣. Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me:

℟. Ad defensionem meam conspice. *Ps.* 21.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 8.

In illo tempore; Dixit Jesus turbis Judæorum: Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi? Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

Homil. 18. in Evang. habita in Basilic. S. Petri, Dom. Passion. n.1.

Pensate, fratres carissimi, mansuetudinem

Déi. Relaxare peccata venerat, et dicebat: Quis ex vobis arguet me de peccato? Non dedignatur ex ratione ostendere se peccatorem non esse, qui ex virtute divinitatis poterat peccatores justificáre. Sed terribile est valdè quod subditur: Qui ex Deo est, verba Dei audit; propterea vos non auditis, quia ex Deo non éstis. Si enim ipse verba Dei audit qui ex Deo est, et audire verba ejus non potest quisquis ex illo non est; interroget se unusquisque, si verba Dei in aure cordis percipit, et intelliget unde sit. Cœlestem patriam desiderare Veritas jubet, carnis desideria conteri, mundi gloriam declinare, aliena non appetere, propria largíri. Penset ergò apud se unusquisque vestrûm, si hæc vox Dei in cordis ejus aure convaluit, et quia jam ex Deo sit, agnóscit.

℟. Quis ex vobis arguet me de peccato? * Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?

℣. Quare detraxistis sermonibus veritatis, cùm è vobis nullus sit qui possit arguere me? * Si veritatem. *Joan.* 7. *Job.* 6.

Lectio viij.

Ego dæmonium non hábeo. In quibus verbis quid aliud nisi superbia nostra confunditur? Quæ si exagitata vel leviter fuerit, atrociores injurias reddit, quàm acceperat: facit mala quæ potest; minatur et quæ facere non pótest. Ecce injuriam suscipiens Dominus non irascitur, non contumeliosa verba respóndet. Qui se eisdem ista dicentibus respondere voluisset: Dæmonium vos habetis, verum profectò diceret; quia nisi impleti essent dæmonio, tam perversa de Deo loqui non póssent. Sed acceptâ injuriâ, etiam quod verum erat dicere Veritas noluit; ne non dixisse veritatem, sed provocatus, contumeliam reddidisse viderétur. Ex qua re quid nobis innuitur, nisi ut eo tempore, quo à proximis ex falsitate contumelias accipimus, eorum etiam vera mala taceamus, ne ministerium justæ correptionis, in arma vertamus furoris?

℟. Qui ex Deo est, verba Dei audit: * Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

℣. Misit Dominus ad vos omnes servos suos Prophetas, et non audistis. * Propterea. *Joan.* 8. *Jerem.* 25.

Lectio ix.

SED quia quisquis Dei zelo uritur, sæpè à pravis hominibus dehonestatur, in semetipso nobis Dominus patientiæ præbuit exemplum, qui ait: Sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me. Sed quid nobis ad ista faciendum sit, adhuc exemplo nos admonet, cùm subjungit: Ego autem non quæro gloriam meam; est qui quærat, et júdicet. Scimus certè quod scriptum est: Quia Pater omne judicium dedit Filio; et tamen ecce idem Filius injurias accipiens, gloriam suam non quærit. Illatas contumelias Patris judicio reservat; ut nobis profectò insinuet quantùm nos esse patientes debemus, dum se adhuc ulcisci non vult et ipse qui júdicat.

℟. Judæi dixerunt Jesu: Nonne benè dicimus nos quia Samaritanus es tu, et dæmonium habes? Respondit Jesus: * Ego dæmonium non habeo, sed honorifico Patrem meum.

℣. Insurrexistis super me ore vestro, et derogastis adversùm me verba vestra.* Ego. ℟. Judæi. *Joan.* 8. *Ezech.* 35.

AD LAUDES.

Ant. 1. AMEN, amen dico vobis, si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum. *Joan.* 8.

Ant. 6. Dixerunt Judæi: Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mortuus est? Et Prophetæ mortui sunt. Quem teipsum facis? *Joan.* 8.

Ant. 4. Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus qui glorificat me, quem vos dicitis quia Deus vester est. *Joan.* 8.

Ant. 7. Et non cognovistis eum: ego autem novi eum, et sermonem ejus servo. *Joan.* 8.

Ant. 2. Abraham pater vester exultavit ut vi-

deret diem meum, vidit et gavisus est. *Joan.* 8.

Capitulum. Jer. 20.

AUDIVI contumelias multorum et terrorem in circuitu: Persequimini, et persequamur eum, ab omnibus viris qui erant pacifici mei, et custodientes latus meum si quo modo decipiatur; et prævaleamus adversùs eum, et consequamur ultionem ex éo. Dominus autem mecum est quasi bellator fórtis.

HYMNUS.

LUGETE, mœstis cantibus
Christi dolores plangite:
Duræ neci natum Deo
Ingrata turba destinat.

CRUCIS tremens sub pondère
Gressus labantes vix trahit;
Quem stipat aula Cœlitum,
Datur comes latronibus.

CLAVIS manus, clavis pedes
Confossus hæret stipiti:
Sed quàm sui tenaciùs
Amoris hæret vinculis!

QUI rupe fontes elicit
Ardens siti consumitur;
Sed major urebat sitis,
Erat sitis, mundi salus.

SIT hæc dolorum pars levis,
Acerbiora pertulit,
Dum mente præsagâ videt
Inane mortis præmium.

FAC, Christe, ne sint irrita
Tormenta quæ perpessus es,
Ne, morte contemptâ Dei,
Te sentiamus vindicem.

¶ TE, summa Deus Trinitas,
Collaudet omnis spiritus,
Quos per Crucis mysterium
Salvas, rege per sæcula.
Amen.

℣. Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum:

℟. Superbia eorum qui te oderunt, ascendit semper. *Ps.* 73.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Amen, amen dico vobis, antequàm Abraham fieret, ego sum. *Joan.* 8.

Oratio.

DEUS, qui per Unigenitum tuum passum et humiliatum usque ad mortem, antiqui hostis contrivisti superbiam: da fidelibus tuis, et quæ ipse propter nos pertulit,

digně recolere, et adversa omnia ejus exemplo patienter tolerare. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus.

AD PRIMAM.

℟. *brev.* Christe, fili Dei vivi, * Miserere nobis:

℣. Qui sedes ad dexteram Patris. * Miserere nobis. *Repet.* Christe. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, *etc.*

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *Cap.* 8. *de Pœnitentia.*

Magnopere à peccato revocant, et quasi fræno quodam coërcent satisfactoriæ pœnæ, cautioresque et vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt; medentur quoque peccatorum reliquiis, et vitiosos habitus malè vivendo comparatos contrariis virtutum actionibus tóllunt.

AD TERTIAM.

Capitulum. Rom. 15.

Unusquisque vestrûm proximo suo placeat in bonum ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est: Improperia improperantium tibi ceciderunt super me.

℟. *brev.* Deus meus es tu: ne discesseris à me: * Quoniam tribulatio proxima est:

℣. Factum est cor meum tanquam cera liquescens in medio ventris mei. * Quoniam. ℟. Deus.

℣. Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt:

℟. Custodi animam meam, et erue me. *Ps.* 24.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 5.

Christus in diebus carnis suæ, preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore valido et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reveréntia.

℟. *brev.* Intende animæ meæ, et libera eam: * Propter inimicos meos eripe me.

℣. Tu scis improperium meum, et confusionem meam, et reve-

rentiam meam. * Propter. ℟. Intende. *Ps.* 68.

℣. Deus, ne elongeris à me :

℟. Deus meus, in auxilium meum respice. *Ps.* 70.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIDE obtulit Abraham Isaac cùm tentaretur: et unigenitum offerebat, qui susceperat repromissiones; ad quem dictum est : Quia in Isaac vocabitur tibi semen; arbitrans quia et à mortuis suscitare potens est Deus : unde eum et in parabolam accépit.

℟. *brev.* Inclina ad me aurem tuam, accelera ut eruas me. * Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii, ut salvum me facias.

℣. In manus tuas commendo spiritum meum. * Esto mihi. ℟. Inclina. *Psalm.* 30.

℣. Defecit in dolore vita mea,

℟. Et anni mei in gemitibus. *Psalm.* 30.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. Deut. 9.

DOMINE Deus, ne disperdas populum tuum, et hæreditatem tuam quam redemisti in magnitudine tua, quos eduxisti de Ægypto in manu fórti. Recordare servorum tuorum Abraham, Isaac, et Jacob : ne aspicias duritiam populi hújus.

Hymnus ut suprà in primis Vesperis.

℣. Deus rex noster ante sæcula :

℟. Operatus est salutem in medio terræ. *Ps.* 73.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Tulerunt lapides ut jacerent in eum. Jesus autem abscondit se et exivit de templo. *Joan.* 8.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM. *Ut heri, Psalmi de Dominica.*

IN FERIIS
PER HEBDOMADAM
PASSIONIS,

Et usque ad Feriam Quintam in Cæna Domini.

Officium fit in feriis prout ordinatur Dominicâ Passionis, his duntaxat

exceptis quæ sunt singulis diebus propria.

AD MATUTINUM.

Invitat. CHRISTUM Salvatorem omnium, qui passus est pro nobis, * Venite, adoremus. 1. *Tim.* 1. *Petr.* 2.

Psalmus Venite.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

℣. Libera me à persequentibus me,

℟. Quia confortati sunt super me. *Psalm.* 141.

Lectiones et ℟℟℟. *infrà in qualibet Feria.*

AD LAUDES.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 11.

COGITAVERUNT super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terra viventium, et nomen ejus non memoretur ampliùs.

Hymnus Lugete *ut suprà in Dominica Passionis.*

℣. Intende animæ meæ, et libera eam;

℟. Propter inimicos meos eripe me. *Ps.* 68.

Ad Benedictus.

Antiphona ut in qualibet Feria.

Oratio ut in qualibet Fer.

Nulla fiunt suffragia, neque in Laudibus, neque in Vesperis.

AD PRIMAM.

Psalmi de Feria, et sic ad alias Horas.

Ant. 1. Deus salvator meus, de iniquitate liberabis me, quia circumdederunt me contritiones mortis. 2. *Reg.* 22.

Cætera ut in Feriis per Annum pag. 191.

AD TERTIAM.

Ant. 2. Domine, recordare meî, et tuere me ab his qui persequuntur me. *Jerem.* 15.

Capitulum. Jerem. 18.

FODERUNT foveam ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus meis: tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversùm me in mórtem.

℟. *brev.* Custodi me, Domine, * De manu peccatoris.

℣. Et ab hominibus iniquis eripe me. * De

manu peccatoris. ℟. Custodi me. *Psal.* 139.

℣. Custodi me à laqueo quem statuerunt mihi,

℟. Et à scandalis operantium iniquitatem. *Ps.* 140.

AD SEXTAM.

Ant. 4. Vidisti, Domine, iniquitatem illorum adversùm me: judica judicium meum. *Thren.* 3.

Capitulum. Thren. 3.

AUDISTI labia insurgentium mihi, et meditationes eorum adversùm me totâ die. Sessionem eorum, et resurrectionem eorum vide: ego sum psalmus eórum.

℟. *brev.* Propter inimicos meos, * Eripe me, Domine.

℣. Tu scis improperium meum, et confusionem meam. * Eripe me. ℟. Propter. *Ps.* 68.

℣. Totâ die verba mea execrabantur:

℟. Adversùm me omnes cogitationes eorum in malum. *Ps.* 55.

AD NONAM.

Ant. 7. Omnes inimici mei audierunt malum meum: lætati sunt, quoniam tu fecisti. *Thren.* 1.

Capitulum. Jerem. 18.

ATTENDE, Domine, ad me, et audi vocem adversariorum meórum. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ?

℟. *brev.* Principes * Persecuti sunt me gratis.

℣. Et à verbis tuis formidavit cor meum. * Persecuti. ℟. Principes. *Psal.* 118.

℣. Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi:

℟. Quoniam sequebar bonitatem. *Ps.* 37.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiphonæ de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 18.

RECORDARE, Domine, quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab éis.

Hymnus Vexilla Regis prodeunt *ut suprà in primis Vesperis de Dominica Passionis, pag.* 312.

℣. Captabunt in animam Justi,

℟. Et sanguinem innocentem condemnabunt. *Psal.* 93.

Ad Magnificat.

Ant. ut in qualibet Feria.

Oratio ut in qualibet Feria post Antiphonam ad Magnificat.

Completorium *ut suprà in Dominica Passionis, Psal. de Fer.*

FERIA SECUNDA.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 2.

Et nunc quid tibî vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam? et quid tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito, et vide, quia malum et amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum, et non esse timorem meî apud te, dicit Dominus Deus exercituum. A sæculo confregisti jugum meum, rupisti vincula mea, et dixisti: Non sérviam. In omni enim colle sublimi, et sub omni ligno frondoso, tu prosternebaris merétrix. Ego autem plantavi te vineam electam, omne semen verum: quomodò ergò conversa est mihi in pravum vinea aliena? Si laveris te nitro, et multiplicaveris tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua coram me.

℟. Dixit *pag.* 315.

Lectio ij.

Verterunt ad me tergum, et non faciem; et in tempore afflictionis suæ dicent: Surge, et libera nos. Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? Surgant, et liberent te in tempore afflictionis tuæ; secundùm numerum quippe civitatum tuarum erant dii tui Juda. Quid vultis mecum judicio contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dóminus. Frustrà percussi filios vestros, disciplinam non receperunt: devoravit gladius vester prophetas vestros, quasi leo vastator generatio véstra. Videte verbum Dómini. Numquid solitudo factus sum Israëli, aut terra serotina? Quare ergò dixit populus meus: Recessimus, non veniemus ultrà ad te? Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? Populus verò meus oblitus est meî diebus innúmeris.

℟. Sument *pag.* 315.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. Cap. 7.

In illo tempore; Miserunt Principes et Pharisæi ministros, ut apprehenderent Jesum. Dixit ergò eis Jesus : Adhuc modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum qui me misit : quæretis me, et non invenietis; et ubi ego sum, vos non potestis venire. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 49. in Cap. 7. Joan.

Timendum est ne in nobis quoque ea verba locum habeant, quod ubi est, venire non póssumus. Si quidem vita nostra sceleribus plena est. De discipulis enim ait : Volo ut ubi ego sum, et illi sint mécum. De nobis contrà timeo, ne dicatur : Ubi ego sum, vos non potestis venire. Quomodò enim poterimus, cùm contraria quæ præcipiuntur, operemur? Etenim inter sæculi homines, si quis militum præter regis voluntatem facit, ad regem non admittitur; sed munere et dignitate exauctoratus, ultimo afficitur supplicio. Itidem et nos cùm cupiditati servimus; cùm rapimus, cùm vim inferimus, cùm verberamus, cùm non facimus eleemosynam, illuc nullo pacto admittimur : sed in nobis, quod et virginibus, accidet, quibus ad sponsum ingredi non licuit.

℟. In novissimo die magno festivitatis * Stabat Jesus et clamabat, dicens : Si quis sitit, veniat ad me, et bibat.

℣. Fons de domo Domini, egredietur (dicit Dominus) et irrigabit torrentem Spinarum. * Stabat Jesus. ℟. In novissimo. *Joan. 7. Joël. 3.*

Ad Benedictus.

Ant. 8. Si quis sitit, veniat ad me, et bibat. *Joan. 7.*

Oratio.

Imploramus in Jejunio, Domine, misericordiam tuam; ut te, qui fons bonitatis es, toto desiderio sitientes, caritatis tuæ abundantiâ repleamur. Per Dominum.

CANON.

Ex Regulis Sancti Caroli Mediolanensis Archiepiscopi.

De observandis in ministerio Sacramenti Pœnitentiæ.

VIDEAT diligenter Confessarius, ne quem absolvat qui vel odium, inimicitiamve deponere nolit, vel restituere pro facultate recuset alienum, vel à statu peccati mortalis paratus non sit discedere, occasionemve similis peccati vitare: qua de re doctrinas probatas studeat rectè cognoscere, et secundùm eas sese gérere.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. *Joan.* 7.

Oratio.

CLAMANTIUM ad te, quæsumus, Domine, preces dignanter exaudi; ut sicut Ninivitis in afflictione positis pepercisti, ita et nobis in præsenti tribulatione succurras. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 3.

VULGO dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et recedens ab eo, duxerit virum alterum, numquid revertetur ad eam ultrà? Numquid non polluta et contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata es cum amatoribus multis: tamen revertere ad me, dicit Dominus, et ego suscipiam te. Leva oculos tuos in directum, et vide, ubi non prostrata sis: in viis sedebas, expectans eos quasi latro in solitudine; et polluisti terram in fornicationibus tuis, et in malitiis túis. Quamobrem prohibitæ sunt stillæ pluviarum, et serotinus imber non fuit: frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti erubéscere. Ergò saltem amodò voca me: Pater meus, dux virginitatis meæ tu es.

℟. Respice *pag.* 317.

Lectio ij.

ET dixit Dominus ad me in diebus Josiæ

regis : Numquid vidisti quæ fecerit aversatrix Israël? Abiit sibimet super omnem montem excelsum, et sub omni ligno frondoso, et fornicata est ibi. Et dixi, cùm fecisset hæc omnia : Ad me revertere, et non est revérsa. Et vidit prævaricatrix soror ejus Juda, quia pro eo quòd mœchata esset aversatrix Israël, dimisissem eam, et dedissem ei libellum repudii : et non timuit prævaricatrix Juda soror ejus; sed abiit, et fornicata est etiam ipsa. Et facilitate fornicationis suæ contaminavit terram, et mœchata est cum lapide et ligno. Et in omnibus his non est reversa ad me prævaricatrix soror ejus Juda in toto corde suo, sed in mendacio, ait Dóminus. Et dixit Dominus ad me : Justificavit animam suam aversatrix Israël, comparatione prævaricatricis Júdæ. Vade, et clama sermones istos contra aquilonem, et dices : Revertere aversatrix Israël, ait Dominus, et non avertam faciem meam à vobis : quia sanctus ego sum, dicit Dominus, et non irascar in perpétuum.

℟. Deus meus *p.* 317.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 7.

In illo tempore; Ambulabat Jesus in Galilæam : non enim volebat in Judæam ambulare, quia quærebant eum Judæi interfícere. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 28. *n.* 1. 8. *et* 11.

Christus manens Deus, accepit hominem, qui fecit hóminem. Quando ergò latuit ut homo, non potentiam perdidisse putandus est, sed exemplum infirmitati præbuisse. Ille enim quando voluit, detentus est; quando voluit, occisus est. Sed quoniam futura erant membra ejus, id est, fideles ejus, qui non haberent illam potestatem quam habebat ipse Deus noster : quòd latebat, quòd se tanquam ne occideretur, occultabat, hoc indicabat factura esse membra

sua, in quibus utique membris suis ipse érat. Non potest mundus odisse vos. Quid est hoc; nisi, Non potest mundus odisse amatores suos, falsos testes? Bona enim dicitis quæ mala sunt, et mala quæ bona sunt. Me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de illo, quia opera ejus mala sunt. Judæi ergò quærebant eum in die festo: et murmur multum de eo erat in túrba. Unde murmur? De contentióne. Quæ fuit contentio? Quidam enim dicebant: Quia bonus est; alii autem: Non, sed seducit túrbas. De omnibus servis ejus intelligendum: hoc dicitur módò. Quicumque enim eminuerit in aliqua gratia spiritali, profectò alii dicunt: Bonus est; alii, Non, sed seducit túrbas. Quod dictum est ergò de Domino, valet ad consolationem, de quocumque hoc dictum fuerit Christiáno.

℟. Non potest mundus odisse vos: me autem odit, * Quia ego testimonium perhibeo de illo, quòd opera ejus mala sunt. ℣. Os peccatoris super me apertum est. * Quia ego. ℟. Non potest. *Joan.* 7. *Psalm.* 108.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Ascendite ad diem festum hunc; ego autem non ascendo, quia meum tempus nondum impletum est. *Joan.* 7.

Oratio.

Auxiliare, Domine, populo tuo; ut sacræ devotionis proficiens incrementis, et tuo semper munere gubernetur, et ad redemptionis æternæ perveniat, te ducente, consortium. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 14. *Cap.* 8.

Habeant præ oculis Sacerdotes, ut satisfactio quam imponunt, non sit tantùm ad novæ vitæ custodiam, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam et castigatiónem.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Quidam dicebant: Quia bonus est: alii autem dicebant: Non, sed seducit turbas.

Nemo tamen palàm loquebatur de illo propter metum Judæorum. *Joan.* 7.

Oratio.

Suscipe, misericors Domine, supplicum preces, et secundùm multitudinem indulgentiarum tuarum ab omnibus nos absolve peccatis; ut ad omnia pietatis opera, te parcente, reparemur; et quos veniâ feceris innocentes, auxilio facias efficaces. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 5.

Circuite vias Jerusalem, et aspicite, et considerate, et quærite in plateis ejus, an inveniatis virum facientem judicium, et quærentem fidem : et propitius ero éi. Quòd si etiam, Vivit Dominus, dixerint : et hoc falsò jurábunt. Domine, oculi tui respiciunt fidem : percussisti eos, et non doluerunt : attrivisti eos, et renuerunt accipere disciplinam : induraverunt facies suas supra petram, et noluerunt revérti. Ego autem dixi : Forsitan pauperes sunt et stulti, ignorantes viam Domini, judicium Dei súi. Ibo igitur ad optimates, et loquar eis : ipsi enim cognoverunt viam Domini, judicium Dei sui; et ecce magis hi simul confregerunt jugum, ruperunt vincula.

℟. Dixit Dominus *pag.* 315.

Lectio ij.

Super quo propitius tibi esse potero? Filii tui dereliquerunt me, et jurant in his qui non sunt dii. Saturavi eos, et mœchati sunt, et in domo meretricis luxuriabántur. Et qui amatores, et emissarii facti sunt : unusquisque ad uxorem proximi sui hinniébat. Numquid super his non visitabo, dicit Dominus, et in gente tali non ulciscetur anima mea? Ascendite muros ejus, et dissipate, consummationem autem nolite facere : auferte propagines ejus, quia non sunt Dómini. Prævaricatione enim prævaricata est in me domus Israël, et domus Juda,

ait Dóminus. Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est ipse; neque veniet super nos malum: gladium et famem non vidébimus. Prophetæ fuerunt in ventum locuti, et responsum non fuit eis: hæc ergò evenient illis.

℟. Sument *pag.* 315.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 10.

In illo tempore: facta sunt Encænia in Jerosolymis; et hiems érat. Et ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomónis. Et réliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Cap. 10. *in Joan.*

Considerandum est quare Evangelista dixisset hæc Encænia hiemis tempore facta ésse. Omninò propter duritiam Judæorum et infidelitatem, quæ frigoris nomine sæpè designari légitur. Et ambulabat Jesus in templo in porticu Salomónis. Si ergò Dei filius ambulare voluit in templo, in quo caro et sanguis brutorum animalium offerebatur; multò magis nostram orationis domum, ubi carnis ipsius ac sanguinis sacramenta celebrantur, visitare gaudébit. Si perambulare non despexit porticum, in quo rex quondam mortalis ac terrenus quamvis potentissimus ac sapientissimus ad orandum stare solebat, quantò magis penetralia cordium nostrorum invisere, atque illustrare desiderat: neque enim putandum est, quia domus solummodo in qua ad orandum, vel ad mysteria celebranda convenimus, templum sit Domini; et non ipsi qui in nomine Domini convenimus, multò ampliùs templum ejus appellemur et simus; cùm manifestè dicat Apostolus: Vos estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Inhabitabo in eis et inter illos ambulábo.

℟. Dicebant Judæi: Si tu es Christus, dic nobis palàm. Respondit Jesus; * Loquor vobis, et non creditis: opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium perhibent de me.

℣. Usquequò detrahet

mihi populus iste? Quousque non credent mihi in omnibus signis quæ feci coram eis? * Loquor vobis. ℟. Dicebant. *Joan.* 10. *Num.* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Oves meæ vocem meam audiunt: et ego vitam æternam do eis; et non peribunt in æternum. *Joan.* 10.

Oratio.

Sanctificato hoc jejunio, Deus, tuorum corda fidelium miserator illustra: et quibus devotionis præstas affectum, præbe supplicantibus pium benignus auditum. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *Cap. de Pœnit. n.* 4.

Ut injunctæ pœnæ satisfacere valeant pœnitentes, sacerdos non se præbeat nimis severum, neque tamen ita lenem, ut pœnæ contemptu ad rursùm peccandum pœnitentem potiùs invitet quàm ad vitæ novæ genus ineúndum.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Si mihi non vultis credere, operibus credite; ut cognoscatis et credatis quia Pater in me est, et ego in Patre. *Joan.* 10.

Oratio.

Deus, qui misericordiæ januam in te sperantibus patere voluisti: respice in nos, et miserere nostri; ut qui voluntatis tuæ viam, te donante, sequimur, à vitæ nunquam semitis deviemus. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

Erudire, Jerusalem, ne fortè recedat anima mea à te; ne fortè ponam te desertam, terram inhabitábilem. Hæc dicit Dominus exercituum: Usque ad racemum colligent quasi in vinea reliquias Israël: converte manum tuam, quasi vindemiator ad cartállum. Cui loquar? et quem contestabor ut audiat? Ecce incircumcisæ aures eorum, et audire non possunt: ecce verbum Domini factum est eis in opprobrium, et

non suscipient illud. Idcircò furore Domini plenus sum, laboravi sustinens : effunde super parvulum foris et super consilium juvenum simul : vir enim cum muliere capietur, senex cum pleno dierum : et transibunt domus eorum ad alteros, agri et uxores pariter : quia extendam manum meam super habitantes térram.

℞. Respice *pag.* 317.

Lectio ij.

A minore quippe usque ad majorem omnes avaritiæ student : et à Propheta usque ad Sacerdotem cuncti faciunt dólum. Et curabant contritionem filiæ populi mei cum ignominia, dicentes : Pax, pax : et non erat pax. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt : quin potiùs confusione non sunt confusi, et erubescere nesciérunt. Quamobrem cadent inter ruentes : in tempore visitationis suæ corruent, dicit Dominus : Hæc dicit Dominus : State super vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, et ambulate in ea, et invenietis refrigerium animabus véstris. Et dixerunt : Non ambulábimus. Et constitui super vos speculatóres. Audite vócem túbæ. Et dixerunt : Non audiémus.

℞. Deus meus *p.* 317.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 7.

In illo tempore : Rogabat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discúbuit. Et ecce mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quòd accubuisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum unguénti. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 33. *n.* 2.

Liquet, fratres, quòd illicitis actibus priùs mulier intenta, unguentum sibi pro odore suæ carnis adhibuit. Quod ergò sibi turpiter exhibuerat, hoc jam Deo laudabiliter offerébat. Oculis terrena concupierat : sed hos jam per pœnitentiam conterens

flébat. Capillos ad compositionem vultûs exhibuerat; sed jam capillis lacrymas tergébat. Ore superba dixerat; sed pedes Domini osculans, hoc in Redemptoris sui vestigia figébat. Quot ergò in se habuit oblectamenta, tot de se invenit holocáusta. Convertit ad virtutum numerum, numerum criminum; ut totum serviret Deo in pœnitentia, quidquid ex se Deum contempserat in cúlpa.

℟. Mulier quæ erat in civitate peccatrix, attulit alabastrum unguenti: et * Stans retrò secus pedes Jesu, et unguento ungebat.

℣. Nonne lacrymæ ascendunt usque ad cœlum? Non discedet, donec Altissimus aspiciat. * Stans. ℟. Mulier. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multùm. *Luc.* 7.

Oratio.

Deus qui multùm diligentibus multa peccata remittis: infunde cordibus nostris tui amoris affectum, ut ab omnibus peccatis nostris tuâ misericordiâ liberemur. Per Dominum.

CANON.

Ex Synodo Lingonénsi.

Anno 1404. *n.* 47.

Sacerdotes debent semper injungere pœnitentiam per contrarium peccatori; puta superbo humilem Orationem; avaro eleemosynæ largitionem; guloso abstinentiam à cibis et potibus; luxurioso carnis macerationem, et quandoque loci mutationem; et sic de similibus.

Vesperæ de sequenti.

FERIA SEXTA.

Fit Officium

DE COMPASSIONE

B. M. Virginis.

Duplex-minus.

Si hoc Festum alio festo superiori impediatur, transferri debet in Sabbatum immediatè sequens, quamvis forsitan aliquo festo impeditum, dummodò tamen idem festum non sit ritûs altioris quàm Festum Compassionis; translato igitur festo minoris aut æqualis

ritûs quod in Sabbato occurrit, servatisque in hac translatione regulis generalibus, loco ejusdem festi reponendum est Festum Compassionis, quod in feria sexta fuerat impeditum. Si autem in Sabbato quoque occurrat festum ritûs altioris quàm Festum Compassionis, tunc Festum Compassionis non est ulteriùs protrahendum, sed eo anno penitùs omittendum.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Capitulum. Ruth. 1.

NE vocetis me, Noëmi (id est, pulchram:) sed vocate me, Mara (id est, Amaram;) quia amaritudine valdè replevit me Omnipotens.

Responsorium. Quò abiit dilectus tuus, * O pulcherrima mulierum! quò declinavit dilectus tuus?

℣. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. * O pulcherrima. ℟. Quò. *Cant.* 5. *Luc.* 1.

HYMNUS.

DUM spargit aram sanguine
Jesus salutis hostia,
Præsens doloris æmulum
Maria pectus immolat.

CAPUT cruentum Filii
Matris coronat verticem:
Clavis iisdem figitur
Christus Cruci, Christo parens.

O Passionis mutuæ,
Jesu, Maria, conscii!
Alterna vobis vulnera
Inferre tandem parcite.

QUEM vos doletis, noster est
Error furorque criminum:
Totum scelus fatentibus
Partem doloris reddite.

¶ QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

Quæ doxologia dicitur ad omnes horas in fine hymnorum.

℣. Anima mea turbata est valdè;

℟. Sed tu, Domine, usquequò? *Ps.* 6.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Cui comparabo te, filia Jerusalem? Cui exæquabo te, virgo filia Sion? Magna est enim velut mare contri-

tio tua: quis medebitur tui! *Thren.* 2.

Oratio ut in Laudibus. Commem. de Feria.

Ant. 6. Dixit Jesus ad mulierem: Fides tua te salvam fecit; vade in pace. *Luc.* 7.

Oratio.

Deus, qui non solùm peccantibus veniam tribuis, sed etiam præmia pœnitentibus impertiris: quod perpeti malis operibus promeremur, ineffabili pietate depelle; ut nos ad tuæ majestatis cultum, et salubri timore disponas, et sancto amore perducas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat.

Completorium *ut in Feriis Passionis.*

Hymnus Virgo Dei Genitrix.

Non dicuntur Preces.

AD MATUTINUM.

Invitator. Jesum crucifixum super quem planxit Mater quasi super unigenitum, * Venite, adoremus. *Zach.* 12.

Psalmus Venite *sine* Gloria Patri.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. Ego plorans, et oculus meus deducens aquas; quia longè factus est à me consolator. *Thren.* 1.

Ant. 6. Dolor meus super dolorem, in me cor meum mœrens. *Jerem.* 8.

Ant. 7. Vocem meam audisti, Domine; ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamoribus. *Thren.* 3.

℣. Ad te clamavi, dum anxiaretur cor meum;

℟. Quia factus es spes mea, Deus. *Ps.* 60.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 8.

Quomodo dicitis: Sapientes nos sumus, et lex Domini nobiscum est? Verè mendacium operatus est stylus mendax scribárum. Confusi sunt sapientes, perterriti et capti sunt: verbum enim Domini projecerunt, et sapientia nulla est in éis. Propteveà dabo mulieres eorum exteris, agros eorum hæredibus: quia à minimo usque ad maximum omnes avaritiam sequuntur: à Propheta usque ad Sa-

cerdotem cuncti faciunt mendácium. Et sanabant contritionem filiæ populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax, pax, cùm non esset pax. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt: quinimò confusione non sunt confusi, et erubescere nescierunt: idcircò cadent inter corruentes, in tempore visitationis suæ corruent, dicit Dóminus.

℟. Erit in die illa, dicit Dominus, convertam omnia cantica vestra in planctum, et * Ponam diem eam quasi luctum unigeniti, et novissima ejus quasi diem amarum.

℣. Filius hominis tradendus est in manus hominum, et occident eum. * Ponam. *Amos,* 8. *Matth.* 17.

Lectio ij.

A Dan auditus est fremitus equorum ejus, à voce hinnituum pugnatorum ejus commota est omnis terra: et venerunt, et devoraverunt terram, et plenitudinem ejus, urbem et habitatores éjus. Quia ecce ego mittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio: et mordebunt vos, ait Dóminus. Dolor meus super dolorem, in me cor meum mœrens. Ecce vox clamoris filiæ populi mei de terra longinqua: Numquid Dominus non est in Sion, aut rex ejus non est in ea? Quare ergò me ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus suis, et in vanitatibus alienis? Transiit messis, finita est æstas, et nos salvati non súmus. Super contritione filiæ populi mei contritus sum et contristatus, stupor obtinuit me. Numquid resina non est in Galaad? aut medicus non est ibi? Quare igitur non est obducta cicatrix filiæ populi mei?

℟. Multiplicatæ sunt mihi viduæ Jerusalem: * Induxi eis super matrem adolescentis vastatorem meridiè, et residuos in gladium dabo.

℣. Ecce venient dies in quibus dicent: Beatæ steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt. * Induxi. *Jerem.* 15. *Luc.* 23.

Lectio iij. *Cap.* 9.

Hæc dicit Dominus exercituum, Deus

Israël : Contemplamini, et vocate lamentatrices, et veniant : et ad eas quæ sapientes sunt, mittite, et properent : festinent, et assumant super nos lamentum : deducant oculi nostri lacrymas, et palpebræ nostræ defluant áquis. Quia vox lamentationis audita est de Sion : Quomodò vastati sumus et confusi vehementer? quia dereliquimus terram, quoniam dejecta sunt tabernacula nóstra. Audite ergò, mulieres, verbum Domini; et assumant aures vestræ sermonem oris ejus; et docete filias vestras lamentum, et unaquæque proximam suam planctum; quia ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras, disperdere parvulos deforis, juvenes de pláteis.

℟. Deducant oculi mei lacrymam per noctem et diem, et non taceant; * Quoniam contritione magnâ contrita est virgo filia populi mei, plagâ pessimâ vehementer.

℣. Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? * Quoniam. ℟. Deducant. *Jerem.* 14. *Luc.* 23.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. Dolco super te, decore nimis et amabilis. Sicut unicum filium, ita ego te diligebam. 2. *Reg.* 1.

Ant. 4. Fili mi, fili mi, quis mihi dabit ut ego moriar pro te? 2. *Reg.* 18.

Ant. 8. Præcipe, Domine, recipi spiritum meum : expedit enim mihi mori magis quàm vivere. *Tob.* 3.

℣. Sitivit anima mea : quàm multipliciter tibi caro mea!

℟. Adhæsit anima mea post te. *Ps.* 62.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

Serm. de 12. *Prærog. B. M. Virg. n.*, 14.

Lectio iv.

Martyrium Virginis tam in Simeonis prophetia, quàm in ipsa Dominicæ passionis historia commendátur. Positus est hic, ait sanctus senex de parvulo Jesu, in signum cui contradicetur; et tuam ipsius animam (ad Mariam autem dicebat) pertransi-

bit gladius. Verè tuam, ô beata Mater, animam gladius pertransivit; alioquin, nonnisi eam pertransiens, carnem Filii tui penetraret. Et quidem posteaquàm emisit spiritum tuus ille Jesus, omnium quidem, sed specialiter tuus; ipsius planè non attigit animam crudelis lancea, quæ ipsius, nec mortuo parcens cui nocere non posset, aperuit latus: sed tuam utique animam pertransivit. Ipsius nimirùm anima jam ibi non erat; sed tua planè indè nequibat avelli. Tuam ergò pertransivit animam vis doloris; ut plusquàm Martyrem non immeritò prædicemus, in qua nimirùm corporeæ sensum passionis excesserit compassionis affectus.

℟. Simeon dixit ad Mariam matrem Jesu: Ecce positus est hic in signum cui contradicetur: * Et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.

℣. Repleberis calice mœroris et tristitiæ, et bibes illum, et epotabis usque ad fæces. * Et tuam. *Luc.* 2. *Ezech.* 23.

Lectio v. *Num.* 15.

An non tibi plusquàm gladius fuit sermo ille, reverà pertransiens animam, et pertingens usque ad divisionem animæ et spiritûs: *Mulier, ecce filius tuus?* O commutationem! Joannes tibi pro Jesu traditur, servus pro domino, discipulus pro magistro, filius Zebedæi pro Filio Dei, homo purus pro Deo vero. Quomodò non tuam affectuosissimam animam pertransiret hæc auditio, quando et nostra, licèt saxea, licèt ferrea pectora sola recordatio scindit?

℟. Sequebatur Jesum turba mulierum quæ plangebant et lamentabantur eum. Et postquàm venerunt in locum Calvariæ, crucifixerunt eum. * Stabat autem juxta Crucem Jesu mater ejus.

℣. Sederunt in terra, consperserunt cinere capita sua, abjecerunt in terram capita sua virgines Jerusalem. * Stabat. *Luc.* 23. *Joan.* 19. *Thren.* 2.

Lectio vj.

Non miremini, fratres, quòd Maria Martyr

in anima fuisse dicátur. Miretur qui non meminerit se audisse Paulum inter maxima gentium crimina memorantem, quòd sine affectione fuissent. Longè id fuit à Maríæ visceribus; longè id sit etiam à servulis éjus. Sed fortè quis dicat: Numquid non eum præscíerat moritúrum? Et indubitánter. Numquid non sperabat continuò resurrecturum? Et fidénter. Super hæc doluit crucifixum? Et veheménter. Alioquin, quisnam tu, frater? aut unde tibi hæc sapientia, ut mireris plus Maríam compatientem, quàm Maríæ Filium patientem? Ille etiam mori corpore potuit; ista commori corde non potuit? Fecit illud caritas, quâ majorem nemo habuit: fecit et hoc caritas, cui non post illam similis altera non fúit.

℟. Vidit Jesus matrem et discipulum stantem quem diligebat; * Et dicit Jesus matri suæ: Mulier, ecce filius tuus.

℣. Supra modum mater mirabilis bono animo ferebat, propter spem quam in Deum habebat, fœmineæ cogitationi masculinum animum inserens. * Et dicit. ℟. Vidit Jesus. *Joan.* 19. 2. *Mach.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. Nemo gaudeat super me desolatam; ego enim derelicta sum sola, et clamabo ad Altissimum in diebus meis. *Baruch.* 4.

Ant. 4. Oculus meus non tacuit, eò quòd non esset requies, donec respiceret et videret Dominus de cœlis. *Thren.* 3.

Ant. 5. Non repellet in sempiternum Dominus; quia si abjecit, et miserebitur secundùm multitudinem miserationum suarum. *Thren.* 3.

℣. In umbra alarum tuarum sperabo,

℟. Donec transeat iniquitas. *Ps.* 56.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo tempore: Stabant juxta Crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cleophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Episcopi.

De Instit. Virg. Cap. 7. n. 48.

Claudite ora, impii; aperite aures, pii: audite quid Christus loquátur. Testatur de cruce Dominus Jesus; et paulisper publicam differt salutem, ne matrem inhonoram relínquat. Suscribitur Joannes testamento Christi: legatur matri pudoris defensio, testimonium integritatis: legatur et discipulo matris custodia, pietatis gratia commendátur. Ex illo suscepit eam discipulus in sua: non utique Christus faciebat divortium, non María relinquebat virum; sed cum quo Virgo habitare debebat, quàm cum eo quem Filii hæredem, integritatis sciret esse custodem? Stabat ante Crucem mater, et, fugientibus viris, stabat intrépida. Videte, utrùm pudorem mutare potuerit mater Jesu, quæ animum non mutávit. Spectabat piis oculis Filii vulnera, per quem sciebat omnibus futuram redemptiónem.

℟. Dicit Jesus discipulo quem diligebat: * Ecce mater tua.

℣. Cùm acceperit Deus animam meam, honorem habebis matri tuæ omnibus diebus vitæ ejus. * Ecce mater tua. *Joan. 19. Tob. 4.*

Lectio viij. *Num. 49.*

Stabat non degeneri mater spectaculo, quæ non metueret peremptórem. Pendebat in Cruce Filius, mater se persecutoribus offerébat. Si hoc solum esset ut ante Filium prosterneretur, laudandus pietatis affectus, quòd Filio superstes esse nolébat. Sin verò, ut cum Filio moreretur, cum eodem gestiebat resurgere; non ignara mysterii quòd genuisset resurrectúrum. Simul quæ publico usui impendi mortem Filii noverat, præstolabatur, si fortè etiam suâ morte publico muneri aliquid adderétur. Sed Christi passio adjutorio non eguit, sicut ipse Dominus longè antè prædixit: Et respexi, et non erat auxiliator: et attendi, et nemo suscipiebat; et liberabo eos brachio méo. Quomodò ergò extorque-

ri potuit integritas Mariæ, quæ, fugientibus Apostolis, supplicia non metuebat, sed ipsa se offerebat periculis.

℞. Ex illa hora accepit matrem Jesu discipulus in sua. * Erat ferè hora sexta, et tenebræ factæ sunt in universam terram.

℣. Misi repentè terrorem, dicit Dominus: infirmata est quæ peperit: occidit ei sol, cùm adhuc esset dies. * Erat. *Joan.* 19. *Luc.* 23. *Jerem.* 15.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio ix. *Cap.* 11.

In illo tempore; collegerunt Pontifices et Pharisæi concilium, et dicebant: Quid facimus? quia hic homo multa signa fácit. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 49. *n.* 26.

Dicebant: Quid facimus? nec tamen dicebant: Credámus. Plus enim perditi homines cogitabant quomodò nocerent ut perderent, quàm quomodò sibi consulerent, ne perirent, et tamen timebant, et quasi consulébant. Dicebant enim: Quid facimus? quia hic homo multa signa fácit. Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum; et venient Romani, et tollent nostrum locum et géntem. Temporalia perdere timuerunt, et vitam æternam non cogitaverunt; ac sic utrumque amisérunt. Nam et Romani post Domini passionem et glorificationem tulerunt eis et locum et gentem, expugnando et transferendo; et illud eos sequitur quod alibi dictum est: Filii autem regni hujus ibunt in tenebras exterióres.

℞. Omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud, et videbant quæ fiebant, percutientes pectora sua revertebantur: stabant autem * Noti ejus et mulieres de longè aspicientes.

℣. Plangent eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt super eum ut in morte primogeniti. * Noti. ℞. Omnis turba. *Luc.* 23. *Marc.* 15. *Zach.* 12.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Canticum de Feria pro festis.

Ant. 7. O vos omnes qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor sicut dolor meus. *Thren.* 1.

Ant. 1. Defecerunt præ lacrymis oculi mei: conturbata sunt viscera mea. *Thren.* 2.

Ant. 8. Attenuati sunt oculi mei suspicientes in excelsum: Domine, vim patior. *Is.* 38.

Ant. 2. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, et non misereatur filio uteri sui? *Is.* 49.

Ant. 4. Angustia possedit me sicut angustia parturientis: corrui, cùm audirem, cùm viderem: tenebræ stupefecerunt me. *Is.* 21.

Capitulum. Thren. 1.

VIDE, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus, subversum est cor meum in memetipsa; quoniam amaritudine plena sum.

℣. Dum turbabitur terra:

℞. Deus in medio ejus; non commovebitur. *Psal.* 45.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Fortis est ut mors dilectio. Aquæ multæ non potuerunt extinguere caritatem, nec flumina obruent illam. *Cant.* 8.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, cordibus nostris intimum veræ pietatis affectum: ut in tui Filii passione sanctissimæ matri ejus dignè compatientes, salutaris mysterii fructum percipere mereamur. Per.

Commem. Feriæ.

Ant. 1. Collegerunt Pontifices et Pharisæi concilium adversùs Jesum, et dicebant: Quid facimus? quia hic homo multa signa facit. *Joan.* 11.

Oratio.

TUÆ nos, Domine, gratiâ pietatis illustra; ut semper in regendis actibus et moribus potiora probantes, et quod nocet fugere, et quod prodest eligere, te inspirante, possimus. Per Dominum.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Coloniénsi.

Anno 1423. *Can.* 2.

Ad gloriam sanctæ Virginis Dei genitricis pro peccatoribus Filium crucifixum assiduè deprecantis, necnon ad honorem illius angustiæ et doloris, dum Redemptor noster, expansis manibus in ara crucis, matrem suam benedictam dilectissimo discipulo suo Joanni commendavit; et præsertim ut profanorum Hussitarum perfidia retundatur, qui imagines ad laudem Crucifixi, et gloriosæ Virginis dedicatas comburere minimè formidârunt: statuimus, et ordinamus, ut Festum Commemorationis præfatæ angustiæ et doloris beatæ Mariæ Virginis, deinceps singulis annis, in omnibus Ecclesiis solemniter celebrétur.

AD TERTIAM.

Capitulum. Job. 30.

Interiora mea efferbuerunt absque ulla requie; prævenerunt me dies afflictionis: mœrens incedébam.

℟. *brev.* Tribulationem et dolorem inveni. ℟. Tribulationem.

℣. Círcumdederunt me dolores mortis. ℟. Tribulationem. *Ps.* 114.

℣. Sustinui qui simul contristaretur, et non fuit;

℟. Et qui consolaretur, et non inveni. *Ps.* 68.

AD SEXTAM.

Capitulum. Thren. 3.

Inundaverunt aquæ super caput meum; dixi: Périi. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novíssimo.

℟. *breve.* Usquequò, Deus, improperabit inimicus? ℟. Usquequò.

℣. Irritat adversarius nomen tuum in finem? ℟. Usquequò. *Ps.* 73.

℣. Da imperium tuum puero tuo:

℟. Et salvum fac filium ancillæ tuæ. *Ps.* 85.

AD NONAM.

Capitulum. Jerem. 4.

Vocem quasi parturientis audivi, angustias ut puerperæ: vox filiæ Sion intermorientis expandentisque manus

suas : væ mihi, quia defecit anima méa.

℟. *breve.* Cor meum conturbatum est : dereliquit me virtus mea. ℟. Cor meum.

℣. Lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum. ℟. Cor meum. *Ps.* 37.

℣. Tribulationem meam ante Dominum pronuntio,

℟. In deficiendo ex me spiritum meum. *Ps.* 141.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Jerem. 15.

DICIT Dominus : Si non reliquiæ tuæ in bonum, si non occurri tibi in tempore afflictionis, et in tempore tribulationis adversùs inimicum.

Hymnus è I. Vesperis.

℣. Quando consolaberis me, Domine?

℟. Quando facies de persequentibus me judicium? *Ps.* 118.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Animæquior esto : exhortatur enim te, qui te nominavit; et qui gratulati sunt in tua ruina, punientur. *Baruch.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Commem. Feriæ.

Ant. 6. Ab illo die cogitaverunt ut interficerent Jesum. Jesus ergò jam non in palàm ambulabat apud Judæos, sed abiit in regionem juxta desertum cum discipulis suis. *Joan.* 11.

Oratio.

MISERERE, Domine, deprecantis Ecclesiæ, et inclinantibus tibi sua corda propitiatus intende; ut quos unigeniti Filii tui morte redemisti, nec peccatis fieri permittas obnoxios, nec opprimi patiaris adversis. Per eumdem.

COMPLETOR. *ut heri.*

SABBATO
ANTE PALMAS.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 9.

LOQUERE : Hæc dicit Dominus : Et cadet morticinum hominis quasi stercus super faciem regionis, et quasi fœnum post tergum metentis, et non est qui cólligat. Hæc dicit Dominus : Non glorietur sapiens in sapientia sua,

et non glorietur fortis in fortitudine sua, et non glorietur dives in divitiis suis : sed in hoc glorietur, qui gloriatur, scire et nosse me, quia ego sum Dominus, qui facio misericordíam et judicium, et justitiam in terra : hæc enim placent mihi, ait Dóminus. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et visitabo super omnem qui circumcisum habet præputium, super Ægyptum, et super Juda, et super Edom, et super filios Ammon, et super Moab, et super omnes qui attonsi sunt in comam, habitantes in deserto : quia omnes gentes habent præputium; omnis autem domus Israël incircumcisi sunt córde.

℟. Respice *pag.* 317.

Lectio ij. *Cap.* 10.

Non est similis tuî, Domine : magnus es tu, et magnum nomen tuum in fortitúdine. Quis non timebit te, ô Rex gentium ? tuum est enim décus. Inter cunctos sapientes gentium, et in universis regnis eorum nullus est similis túî. Pariter insipientes et fatui probabuntur : doctrina vanitatis eorum lignum est. Argentum involutum de Tharsis affertur, et aurum de Ophaz, opus artificis; et manus ærarii : hyacinthus et purpura indumentum eorum; opus artificum universa hæc. Dominus autem Deus verus est : ipse Deus vivens, et Rex sempiternus, ab indignatione ejus commovebitur terra : et non sustinebunt gentes comminationem éjus. Sìc ergò dicetis eis : Dii, qui cœlos et terram non fecerunt, pereant de terra et de his quæ sub cœlo sunt.

℟. Deus *pag.* 317.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 12.

In illo tempore; Cogitaverunt principes Sacerdotum ut et Lazarum interficerent; quia multi propter illum abibant ex Judæis, et credebant in Jesum. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 50. *n.* 25.

Viso Lazaro resuscitato, quia tantum mi-

raculum Domini tantâ erat evidentiâ diffamatum; tantâ manifestatione declaratum, ut non possent vel occultare quod factum est, vel negare; quid invenerunt, vidéte. Cogitaverunt autem principes Sacerdotum ut et Lazarum interficerent. O stulta cogitatio, et cæca sævitia! Dominus Christus qui suscitare potuit mortuum, non posset occisum? Quando Lazaro inferebatis necem, numquid auferebatis Domino potestatem? Si aliud vobis videtur mortuus, aliud occisus: ecce Dominus utrumque fecit, et Lazarum mortuum; et seipsum suscitavit occisum.

℟. Adhuc modicum, lumen in vobis est. * Ambulate, dum lucem habetis; ut non vos tenebræ comprehendant:

℣. Date Domino Deo vestro gloriam, antequàm contenebrescat. * Ambulate. ℟. Adhuc. *Joan.* 12. *Jerem.* 13.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. *Joan.* 12.

Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, clementiam tuam suppliciter exoramus, ut salutaribus jejuniis castigati, et bonorum operum exercitatione mundati, ad celebrandum Paschale mysterium dignis sensibus accedamus. Per.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi quarto Œcuménico.

Anno 1215. *Cap.* 21.

Qui peccatum in pœnitentiali judicio sibi detectum præsumpserit revelare, non solùm à Sacerdotali officio deponendum decernimus; verùm etiam ad agendam perpetuam pœnitentiam, in arctum Monasterium detrudéndum.

DOMINICA PALMARUM.

Intra Hebdomadam majorem quæ incipit ab hac Dominica inclusivè, nullum prorsùs festum celebrari potest : hodiè tamen admittitur commemoratio festi semiduplicis-minoris non autem simplicis, in officio tantùm.

AD VESPERAS SABBATI.

Duplex-majus.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 26.

Ecce in manibus vestris sum : facite mihi quod bonum et rectum est in oculis vestris. Verumtamen scitote et cognoscite quòd si occideritis me, sanguinem innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra civitatem istam, et habitatores ejus; in veritate enim misit me Dominus ad vos.

℟. Jerusalem, Jerusalem, quoties volui congregare filios tuos? et noluisti : * Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis; non me videbitis amodò, donec dicatis : Benedictus qui venit in nomine Domini.

℣. Dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus : hæreditas mea dedit contra me vocem, ideò audivi eam. * Ecce. ℟. Jerusalem. *Matth.* 23. *Jerem.* 12.

Hymnus Vexilla *ut suprà in Dominica Passionis pag.* 312.

℣. Dixi : Ecce venio,

℟. Ut faciam, Deus, voluntatem tuam. *Hebr.* 10.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Jerusalem, si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. *Luc.* 19.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Ad Completorium *ut Sabbato præcedenti.*

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum Jesum qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, * Venite, adoremus. 1. *Tim.* 2.

Ps. Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. Venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis. *Thren.* 3.

Ant. 4. Ego erudivi eos, et in me cogitaverunt malitiam. *Osee.* 7.

Ant. 8. Domine, ostendisti mihi studia eorum : et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam. *Jerem.* 11.

℣. Respice inimicos meos, Domine;

℟. Quoniam multiplicati sunt, et odio iniquo oderunt me. *Ps.* 24.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 11.

Quid est quòd dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? Numquid carnes sanctæ auferent à te malitias tuas, in quibus gloriata es? Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit Dominus nomen tuum : ad vocem loquelæ, grandis exarsit ignis in ea; et combusta sunt fruteta éjus. Et Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est super te malum, pro malis domûs Israël et domûs Juda, quæ fecerunt sibi ad irritandum me, libantes Baalim. Tu autem, Domine, demonstrasti mihi, et cognovi; tunc ostendisti mihi studia eórum. Et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam; et non cognovi quia cogitaverunt super me consilia, dicentes : Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terra viventium; et nomen ejus non memoretur ámpliùs. Tu autem, Domine sabaoth, qui judicas justè, et probas renes et corda, videam ultionem tuam ex eis : tibi enim revelavi causam méam.

℟. Decimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias et domos suas; et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus : * Immolabit eum universa multitudo filiorum Israël ad vesperam.

℣. Venit dies azymo-

rum, in qua necesse erat occidi Pascha. * Immolabit. *Exod.* 12. *Luc.* 22.

Lectio ij. Cap. 12.

Justus quidem tu es, Domine, si disputem tecum: verumtamen justa loquar ad te: Quare via impiorum prosperatur; benè est omnibus qui prævaricantur, et iniquè agunt? Plantasti eos, et radicem miserunt: proficiunt, et faciunt fructum: prope es tu ori eorum, et longè à renibus eórum. Et tu, Domine, nosti me, vidisti me, et probasti cor meum tecum; congrega eos quasi gregem ad victimam, et sanctifica eos in die occisiónis. Usquequò lugebit terra, et herba omnis regionis siccabitur propter malitiam habitantium in ea? Consumptum est animal, et volucre, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nóstra.

℟. Post hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duas * Occidetur Christus; et in dimidio hebdómadis deficiet hostia et sacrificium.

℣. Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et condemnabunt eum morte. * Occidetur. *Dan.* 9. *Matth.* 20.

Lectio iij.

Reliqui domum meam, dimisi hæreditatem meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum éjus. Facta est mihi hæréditas mea quasi leo in sylva: dedit contra me vócem, ideò odivi éam. Numquid avis discolor hæreditas mea mihi? Numquid avis tincta per totum? Venite, congregamini, omnes bestiæ terræ, properate ad devorándum. Pastores multi demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem meam; dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitúdinis. Posuerunt eam in dissipationem, luxitque super me: desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est qui recogitet córde.

℟. Si sanguis hircorum inquinatos sanctificat ad emundationem carnis; * Quantò magis sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis?

℣. Dixit Dominus ad Moysen: Hircus offeretur Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum. * Quantò. ℟. Si sanguis. *Hebr.* 9. *Num.* 28.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. Audisti, Domine, labia insurgentium mihi, et meditationes eorum adversùm me totâ die. *Thren.* 3.

Ant. 4. Hi sunt viri qui cogitant iniquitatem, et tractant consilium pessimum in urbe ista. *Ezech.* 11.

Ant. 7. Reliqui domum meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus. *Jerem.* 12.

℣. Deus meus, ne discesseris à me:

℟. Quoniam tribulatio proxima est. *Ps.* 21.

Sermo S. Leonis Pápæ.

Lectio iv.

Serm. 60. *de Pass. Dom.* 11.

DESIDERATA nobis dilectissimi, et universo optabilis mundo adest festivitas Dominicæ passionis, quæ nos inter exultationes spiritualium gaudiorum silere non pátitur. Quia etsi difficile est de eadem solemnitate sæpiùs dignè aptèque disserere, non est tamen liberum Sacerdoti, in tanto divinæ misericordiæ sacramento, fidelis populi auribus subtrahere sermonis officium: cùm ipsa materia ex eo, quòd est ineffabilis, fandi tribuat facultatem; nec possit deficere quod dicatur, dum nunquam potest satis esse quod dicitur. Quid autem inter omnia opera Dei in quibus humanæ admirationis fatigatur intentio, ita contemplationem mentis nostræ et oblectat et superat, sicut passio Salvatoris? De cujus omnipotentia quæ ei cum Patre unius et æqualis essentiæ est, quoties, ut possumus, cogitamus, mirabilior nobis sit in Deo humilitas quàm potestas; et difficiliùs capitur divinæ majestatis exinanitio, quàm servilis formæ in summa provéctio.

℟. Factum est, dum complerentur dies assumptionis Jesu, * Et ipse faciem suam firmavit ut iret in Jerusalem.

℣. Dedit se ut libera-

ret populum suum. * Et. *Luc.* 9. 1. *Mach.* 6.

Lectio v.

CHRISTUS, ut humanum genus vinculis mortiferæ prævaricationis absolveret, et sævienti diabolo potentiam suæ majestatis occuluit, et infirmitatem nostræ humilitatis objécit. Si enim crudelis et superbus inimicus consilium misericordiæ Dei nosse potuisset, Judæorum animos mansuetudine potiùs temperare, quàm injustis odiis studuisset accendere; ne omnium captivorum amitteret servitutem, dum nihil sibi debentis persequitur libertátem. Fefellit ergò illum malignitas sua: intulit supplicium Filio Dei, quod cunctis filiis hominum in remedium verterétur. Fudit sanguinem justum, qui reconciliando mundo et pretium esset et póculum. Suscepit Dominus quod secundùm propositum suæ voluntatis elégit. Admisit in se impias manus furentium, quæ dum proprio incumbunt sceleri, famulatæ sunt Redemptóri. Cujus etiam circa interfectores suos tanta erat pietatis affectio, ut de cruce supplicans Patri, non se vindicari, sed illis postularet ignósci.

℟. Præcedebat discipulos Jesus; et stupebant, et sequentes timebant. Et cœpit illis dicere: * Ecce ascendimus Jerosolymam, et damnabunt Filium hominis morte.

℣. Ego in flagella paratus sum; inimici autem mei confirmati sunt super me. * Ecce ascendimus. *Marc.* 10. *Psalm.* 37.

Lectio vj.

QUOD ergò falsi testes, quod cruenti principes, quod impii Sacerdotes in Domini Jesu Christi mysterio, ignavia præsidiis, et famulatu imperitæ cohortis egerunt, et detestandum universis sæculis, et amplectendum fúit. Crux enim Domini, sicut in Judæorum erat mente crudelis, ita est in crucifixi virtute mirábilis. Furit in unum populus, et miseretur omnium Chrístus. Quod sævitiâ infertur, potestate suscipitur; ut licentia facinoris æternæ opus impleat voluntátis. Unde omnis ordo rerum gesta-

rum, quem plenissimè Evangelica narratio percurrit, ita fidelium est accipiendus auditu, ut salvâ fide actionum quæ tempore Dominicæ passionis impletæ sunt, intelligamus non solùm remissionem peccatorum in Christo completam, sed etiam formam justitiæ esse propósitam.

℟. Ecce ascendimus Jerosolymam, * Et consummabuntur omnia quæ scripta sunt de Filio hominis: tradetur enim gentibus, et illudetur, et flagellabitur et conspuetur; et occident eum.

℣. Inimici mei dixerunt mala mihi! Quando morietur, et peribit nomen ejus? Verbum iniquum constituerunt adversùm me. * Et consummabuntur. ℟. Ecce. *Luc.* 18. *Psalm.* 40.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. Ut appropinquavit Jesus, videns civitatem flevit super illam. *Luc.* 19.

Ant. 3. Lava à malitia cor tuum, Jerusalem, ut salva fias: usquequò morabuntur in te cogitationes noxiæ? *Jerem.* 4.

Ant. 4. Revertere, aversatrix Israël, scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum prævaricata es. *Jerem.* 3.

℣. Præcipita, Domine, divide linguas eorum;

℟. Quoniam vidi iniquitatem, et contradictionem in civitate. *Ps.* 54.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 21.

In illo tempore; Cùm appropiuquassent Jerosolymis, et venissent Bethphage ad montem Oliveti; tunc Jesus misit duos discipulos, dicens eis: Ite in castellum quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum ea: solvite, et adducite mihi. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 67.

Duplicem in hoc facto prophetiam, alteram opere, alteram verbis Jesus adimplet: opere quidem, quòd super asinam sederit: verbis verò, quia scriptum est à Zacharia quòd in asina sicuti rex sedébit. Cùm igitur id, veluti scriptum

est, explesset : alterius ipse prophetiæ dabat initium quæ futura erant ipsis factis significándo. Immundarum enim vocationem gentium, et quòd in ipsis requiescet, et venient atque adorabunt eum, res ista significabat : ita prophetiæ prophetia succéssit. Mihi verò, non idcircò solùm in asina sedisse videtur, verùm etiam ut vivendi philosophiâ nos erudíret. Ita simul, et prophetias adimplebat, et dogmata veritatis plantabat, et vivendi præcepta exemplis præbebat et affirmábat. Regulas enim nobis præbet, ne majora quàm necessarius usus exigat, requirámus.

℟. Veniet qui mittendus est, et ipse erit expectatio gentium : * Ligans ad vineam pullum suum, et ad vitem, ô fili mi, asinam suam.

℣. Benedictus, qui venit in nomine Domini, Rex Israël. * Ligans. *Gen.* 49. *Joan.* 12.

Lectio viij.

SED videamus jam tam verborum quàm rerum prophétiam. Quæ igitur est illa? Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, ascendens super jugalem et pullum nóvum. Non currus, ut reges cæteri, agens; non vectigalia exigens, non elatus tumore, nec satellitibus stipatus; sed magnam undique monstrans humilitátem. Interrogetur ergò Judæus, quisnam regum asinâ vectus Jerosolymam intravit? Neminem profectò præter Christum dicere pósset. Hæc faciebat, ut, quemadmodum diximus, figuris ventura significáret. Hîc enim Ecclesia et novus populus olim immundus, per pullum significatur; qui, postquàm in eo Jesus quievit, ab omni sorde liberatus, mundus effectus est.

℟. Dixit Jesus : Ite, invenietis asinam alligatam, et pullum cum ea : solvite, et adducite mihi : et * Si quis vobis aliquid dixerit, dicite : quia Dominus his opus habet : et confestim dimittet eos.

℣. Meæ sunt omnes feræ sylvarum, jumenta in montibus. * Si quis. *Matth.* 21. *Psalm.* 49.

Lectio ix.

PERPENDE autem ad amussim imaginem esse conservátam. Discipuli quippe jumenta solvunt, quoniam et nos, et illi per Apostolos vocati, et adducti ad Christum sumus; et nostra fides in zelum illos dedúxit. Idcircò asina pullum suum sequi perspicitur; quoniam, postquàm in gentibus Christus sederit, tunc et Israëlitæ zelantes venient; quod Paulus significans, dicebat: Quia cæcitas ex parte Israëli accidit quousque plenitudo gentium intraret; et sic omnis Israël salvábitur.

℟. Exulta satis, filia Sion; jubila, filia Jerusalem: * Ecce Rex tuus veniet tibi justus, et salvator: ipse pauper, et ascendens super asinam et super pullum filium asinæ.

℣. Invenit Jesus asellum, et sedit super eum, sicut scriptum est: * Ecce. ℟. Exulta satis. *Zach.* 9. *Joan.* 21.

AD LAUDES.

Ant. 1. DICITE filiæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam et pullum filium subjugalis. *Matth.* 21.

Ant. 1. Testimonium perhibebat turba quæ erat cum eo, quando Lazarum suscitavit à mortuis: propptereà et obviam venit ei turba, quia audierunt eum fecisse hoc signum. *Joan.* 12.

Ant. 2. Multi autem vestimenta sua straverunt in via; alii autem frondes cædebant de arboribus, et sternebant in via. *Marc.* 11.

Ant. 3. Cœperunt turbæ laudare Deum super omnibus quas viderant virtutibus, dicentes: Benedictus qui venit Rex in nomine Domini. *Luc.* 19.

Ant. 6. Dico vobis: Quia, si hi tacuerint, lapides clamabunt. *Luc.* 19.

Capitulum. Coloss. 2.

CHIROGRAPHUM decreti quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit Christus de medio, affigens illud cruci, et expolians principatus et potestates, traduxit confidenter, palàm triumphans illos in semetipso.

Hymnus Lugete *ut in Dominica Passionis pag.* 321.

℣. Confiteantur tibi populi, Deus:

℟. Confiteantur tibi populi omnes. *Ps.* 66.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Turbæ quæ præcedebant, et quæ sequebantur, clamabant, dicentes : Hosanna Filio David : benedictus qui venit in nomine Domini : Hosanna in altissimis. *Matth.* 21.

Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere et crucem subire fecisti : concede propitius, ut et patientiæ ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi quárto.

Anno 1215. *Cap.* 21.

Omnis utriusque sexûs fidelis, postquàm ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno, proprio sacerdoti; et injunctam sibi pœnitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiæ Sacramentum; nisi fortè de consilio proprii sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinéndum. Alioquin et vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, et moriens Christianâ careat sepultúrâ.

Ad Tertiam, Sextam et Nonam. Pater. Ave. Sancti Spiritûs. Deús in adjutorium. Gloria Patri, *Non dicitur* Laus tibi, Domine, *nec Hymnus, nec Antiph. sed dicuntur Psal. consueti cum* Gloria Patri. *Mox subjungitur* Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

℟. Exulta satis, filia Sion *sine suo Versu, ut suprà.*

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio Omnipotens, *ut suprà ad Laudes.*

Et quælibet tandem hora terminatur more cousueto.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Hebr. 12.

Recogitate eum qui talem sustinuit à peccatoribus adversùm semetipsum contradictionem; ut ne fatigemini, animis vestris deficientes : nondum enim usque ad sanguinem restitistis, adversùs peccatum repugnántes.

Hymnus ut in I. Vesperis.

℣. Dominus regnavit, irascantur populi :

℟. Confiteantur nomini tuo magno. *Ps.* 98.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum. *Joan.* 12.

Oratio ut in Laudibus.

Completorium *ut in Dominica Passionis.*

FERIA SECUNDA.

¶ *Hâc Feriâ et duabus sequentibus, omnia ut in Feriis Hebdomadæ præcedentis, exceptis his quæ hîc habentur propria. Porrò, his tribus feriis tantùm, admittitur commemoratio festi semiduplicis-minoris, usque ad Vesperas Feriæ quartæ exclusivè, sed de simplici nihil prorsùs fit.*

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 14.

Dixit Dominus ad me : Noli orare pro populo isto in bónum. Cùm jejunaverint, non exaudiam preces eorum : et si obtulerint holocautomata et victimas, non suscipiam ea; quoniam gladio, et fame, et peste consumam éos. Et dixi : A, a, a, Domine Deus; prophetæ dicunt eis : Non videbitis gladium, et fames non erit in vobis, sed pacem veram dabit vobis in loco isto. Et dixit Dominus ad me : Falsò prophetæ vaticinantur in nomine meo : non misi eos, et non præcepi eis, neque locutus sum ad eos : visionem mendacem, et divinationem, et fraudulentiam, et seductionem cordis sui prophetant vóbis. Idcircò hæc dicit Dominus de prophetis qui prophetant in nomine meo, quos ego non misi, dicentes : Gladius et fames non erit in terra hac : in gladio et fame consumentur prophetæ illi. Et populi quibus prophe-

tant, erunt projecti in viis Jerusalem præ fame et gladio, et non erit qui sepeliat éos.

℟. Decimâ *pag.* 350.

Lectio ij. *Cap.* 18.

Dixerunt : Venite et cogitemus contra Jeremiam cogitationes ; non enim peribit lex á Sacerdote, neque consilium à sapiente, nec sermo à Propheta : venite, et percutiamus eum linguâ, et non attendamus ad universos sermones éjus. Attende, Domine, ad me et audi vocem adversariorum meórum. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab éis. Propterea da filios eorum in famem, et deduc eos in manus gladii: fiant uxores eorum absque liberis, et viduæ : et viri earum interficiantur morte; juvenes eorum confodiantur gladio in prælio; audiatur clamor de domibus eórum. Adduces enim super eos latronem repentè; quia foderunt foveam ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus méis. Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversùm me in mortem: ne propitieris iniquitati eorum, et peccatum eorum à facie tua non deleátur.

℟. Post hebdomades *pag.* 351.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 12.

In illo tempore; Jesus ante sex dies Paschæ venit Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Jesus. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 50.

Ne putarent homines phantásma esse factum, quia mortuus resurrexit, Lazarus unus erat ex recumbentibus; vivebat, loquebatur, epulabatur : veritas ostendebatur, infidelitas Judæorum confundebátur. Discumbebat ergò Dominus cum Lazaro et cæteris, ministrabat Martha una ex sororibus Lázari. Maria

verò altera soror Lazari, accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi, unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis pedes ejus, et domus impleta est ex odore unguénti. Factum audívimus, mysterium requirámus. Quæcumque anima fidelis vis esse, cum María unge pedes Domini pretioso unguento: unge pedes Jesu; benè vivendo Dominica sectare vestígia. Capillis terge: si habes superflua, da pauperibus, et Domini pedes tersisti; capilli enim superflua corporis vidéntur. Habes quod agas de superfluis tuis: tibi superflua sunt, sed Domini pedibus necessária.

℟. Dixit Judas qui erat Jesum traditurus: Quare hoc unguentum non væniit trecentis denariis, et datum est egenis? * Dixit Jesus; Pauperes semper habetis vobiscum; me autem non semper habetis.

℣. Locutus est Moyses ad Israël in solitudine: Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ. * Dixit Jesus. ℟. Dixit Judas. *Joan.* 12. *Deut.* 15.

AD LAUDES.

Ant. 2. Vide, Domine, afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus. *Thren.* 1.

Ant. 7. Collegit furorem suum in me; et comminans mihi, infremuit contra me dentibus suis hostis mèus. *Job.* 16.

Ant. 8. Abjectionem posuisti me in medio populorum: aperuerunt os suum omnes inimici. *Thren.* 3.

Ant. 3. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum totâ die. *Thren.* 3.

Ant. 4. Fratres meos longè fecit à me Deus, et noti mei quasi alieni recesserunt à me. *Job.* 19.

Ad Benedictus.

Ant. 6. María unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis, et domus impleta est ex odore unguenti. *Joan.* 12.

Oratio.

Largire nobis, Domine, appropinquante Filii tui passione, gratiæ tuæ abundantius auxilium; ut per opera caritatis, Christi bonum odo-

rem ubique diffundamus.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 13. *Can.* 8.

Si quis negaverit, omnes et singulos Christi fideles utriusque sexûs, cum ad annos discretionis pervenerint teneri singulis annis, saltem in Paschate ad communicandum juxta præceptum sanctæ Ecclesiæ, anathema sit.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Quærebant summi Sacerdotes et Scribæ, quomodò Jesum dolo tenerent et occiderent. *Marc.* 14.

Oratio.

Da, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in tot adversis ex nostra infirmitate deficimus, intercedente unigeniti Filii tui passione respiremus, Qui tecum vivit.

FERIA TERTIA.

De Jeremia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 26.

Cum complesset Jeremias, loquens omnia quæ præceperat ei Dominus ut loqueretur ad universum populum, apprehenderunt eum Sacerdotes, et Prophetæ, et omnis populus, dicens : Morte moriátur. Quare prophetavit in nomine Domini, dicens : Sicut Silo, erit domus hæc : et urbs ista desolabitur, eò quòd non sit habitator? Et congregatus est omnis populus adversùs Jeremiam in domo Dómini. Et audierunt principes Juda verba hæc; et ascenderunt de domo regis in domum Domini; et sederunt in introitu portæ domûs Domini nóvæ. Et locuti sunt Sacerdotes et Prophetæ ad Principes, et ad omnem populum, dicentes: Judicium mortis est viro huic; quia prophetavit adversùs civitatem istam, sicut audistis auribus véstris.

℟. Præcedebat. *p.* 353.

Lectio ij.

Et ait Jeremias ad omnes principes et ad universum populum, dicens : Dominus misit me ut prophetarem ad domum istam et ad civitatem hanc omnia verba quæ audístis. Nunc ergò

bonas facite vias vestras et studia vestra, et audite vocem Domini Dei vestri: et pœnitebit Dominum mali quod locutus est adversùm vos. Ego autem ecce in manibus vestris sum : facite mihi quod bonum et rectum est in oculis vestris ; verumtamen scitote et cognoscite, quòd si occíderitis me, sanguinem innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra civitatem istam, et habitatores ejus; in veritate enim misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus vestris omnia verba hæc. Et dixerunt principes et omnis populus ad Sacerdotes et ad Prophetas : Non est viro huic judicium mortis, quia in nomine Domini Dei nostri locutus est ad nos.

℟. Ecce *pag.* 354.

Lectio sancti Evangelii secundùm Márcum.

Lectio iij. Cap. 14.

In illo tempore; Erat Pascha et azyma post biduum : et quærebant summi Sacerdotes et Scribæ quomodò Jesum dolo tenerent et occiderent. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 25. *Homil.* 8.

Principes Sacerdotum eos dicit, qui de principibus Sacerdotum fúerant. Quod autem consilium ceperunt? ut occultiùs eum caperent atque interficerent? Utrumque: populum enim valdè formidabant, ac ideò præterire diem festum volebant, dicentes : Non in die fésto. Nam diabolus, ne manifestè passio extaret, ad aliud tempus rejicere ipsam studébat. Ne tumultus, inquiunt, fiat in pópulo. Considera valdè ipsos timere, non Deum, neque ne majus scelus esset in ipsa Paschæ celebratione tam tetrum facinus facere, sed homines et tumúltum. Irâ tamen inflammati, posteaquàm proditorem invenerunt, commutati, expectare non potuerunt, sed in ipsa solemnitate eum occidérunt. Quasi enim cæci cupiditate, furoreque irritati, quamprimùm sibi facultas data est, peregérunt.

℟. Quærebant Summi Sacerdotes et Scribæ

quomodò Jesum dolo tenerent, et occiderent. * Dicebant autem : Non in die festo; ne fortè tumultus fieret in populo.

℣. Qui inquirebant mala, locuti sunt vanitates, et dolos totâ die meditabantur. * Dicebant. ℟. Quærebant. *Marc.* 14. *Psalm.* 37.

AD LAUDES.

Ant. 8. DIXERUNT impii : Opprimamus virum justum, quoniam inutilis est nobis, et improperat nobis peccata legis. *Sap.* 2.

Ant. 7. Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum : gravis est nobis etiam ad videndum. *Sap.* 2.

Ant. 5. Tanquam nugaces æstimati sumus ab illo; et abstinet se à viis nostris tanquam ab immunditiis. *Sap.* 2.

Ant. 4. Contumeliâ et tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam ejus, et probemus patientiam illius. *Sap.* 2.

Ant. 1. Hæc cogitaverunt, et erraverunt : excæcavit enim illos malitia eorum. *Sap.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Nemo tollit à me animam meam; sed ego pono eam à meipso : et potestatem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterùm sumendi eam. *Joan.* 10.

Oratio.

REMINISCERE miserationum tuarum, Domine, et famulos tuos æternâ protectione sanctifica, pro quibus Jesus Christus Filius tuus sponte se morti tradidit, et Paschale sacrificium fuso sanguine consummavit. Qui tecum.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

An. 1582. *Tit.* 22. *Can.* 9.

NEMO ad diem Paschæ Eucharistiam ab alio quàm à proprio Parocho seu Curato sumere præsumat; qui contrà fecerit, excommunicetur : Sacerdos qui contra hoc decretum administraverit, cujuscumque gradûs et ordinis fuerit, extraordinariè puniátur.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Sciens Jesus quia venit hora ejus ut

transeat ex hoc mundo ad Patrem, cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. *Joan.* 13.

Oratio.

Deus, in cujus præcipuis mirabilibus est humana reparatio; solve opera diaboli, et mortifera peccati vincula disrumpe; ut, destructâ malignitate quæ nocuit, vincat misericordia quæ redemit. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Incipit Liber Baruch Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Et hæc verba libri, quæ scripsit Baruch filius Neriæ, filii Maasiæ, filii Sedeciæ, filii Sedei, filii Helciæ in Babylonia, in anno quinto, in septimo die mensis, in tempore quo ceperunt Chaldæi Jerusalem, et succinderunt eam igni. Et legit Baruch verba libri hujus ad aures Jechoniæ filii Joakim regis Juda, et ad aures universi populi venientis ad librum, et ad aures potentium filiorum regum, et ad aures presbyterorum, et ad aures populi, à minimo usque ad maximum, eorum omnium habitantium in Babylonia, ad flumen Sodi. Qui audientes plorabant, et jejunabant, et orabant in conspectu Dómini.

℟. Congregati sunt principes Sacerdotum, et Seniores populi in atrium principis Sacerdotum, * Et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et occiderent.

℣. Principes convenerunt in unum adversùs Dominum et adversùs Christum ejus. * Et consilium. *Matth.* 26. *Ps.* 2.

Lectio ij. *Cap.* 3.

Et nunc, Domine omnipotens, Deus Israël, anima in angustiis, et spiritus anxius clamat ad te: Audi, Domine, et miserere, quia Deus es misericors; et miserere nostri: quia peccavimus ante te. Quia tu sedes in sempiternum, et nos peribimus in ævum. Domine omnipotens, Deus Israël, audi nunc orationem mortuorum Israël, et filiorum ipsorum qui peccaverunt ante te, et non audierunt vocem Domini Dei sui, et ag-

glutinata sunt nobis mála. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, sed memento manûs tuæ et nominis tui in tempore isto : quia tu es Dominus Deus noster, et laudabimus te, Domine ; quia propter hoc dedisti timorem tuum in cordibus nostris, et ut invocemus nomen tuum, et laudemus te in captivitate nostra, quia convertimur ab iniquitate patrum nostrorum, qui peccaverunt ante te.

℟. Intravit satanas in Judam, et locutus est cum principibus Sacerdotum, quemadmodum Jesum traderet eis : et * Pacti sunt pecuniam illi dare, et spopondit.

℣. Sedet peccator in insidiis cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem. * Pacti. *Luc.* 22. *Ps.* 9.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 21.

In illo tempore; Erat Jesus diebus docens in templo; noctibus verò exiens, morabatur in monte qui vocatur Olivéti. Et réliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

***Comment. in Luc. Lib. VI. Cap.* 22.**

Multi hodiè Judæ scelus, quòd Dominum ac magistrum, Deumque suum pecuniâ vendiderit, velut immane et nefarium exhorrent, nec tamen cávent. Nam cùm pro muneribus falsum contra quemlibet testimonium dicunt, profectò, quia veritatem pro pecunia negant, Dominum pécuniâ véndunt. Ipse enim dixit : Ego sum Véritas. Cùm societatem fraternitatis aliquâ discordiæ peste commaculant, Dominum pródunt. Nam sicut Joannes Baptista qui non pro Christi confessione, sed pro defensione veritatis martyr occubuit, ideò tamen pro Christo, quia pro veritate martyrium suscépit. Ita è contrariò, qui caritatis et veritatis jura spernit, Christum utique, qui est caritas et veritas, pródit.

℟. Appenderunt mercedem meam triginta argenteos, * Decorum pretium, quo appretiatus sum ab eis.

℣. Ait Judas : Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos. * Decorum. ℟. Appenderunt. *Zach.* 11. *Matth.* 26.

AD LAUDES.

Ant. 4. FODERUNT foveam, ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus meis. *Jerem.* 18.

Ant. 3. Despiciebant me, et detrahebant mihi; et quem maximè diligebam, adversatus est me. *Job.* 19.

Ant. 8. Et quidem Filius hominis, secundùm quod definitum est, vadit : verumtamen væ homini illi per quem tradetur. *Luc.* 22.

Ant. 6. Quod scriptum est, oportet impleri in me, etenim ea quæ sunt de me, finem habent. *Luc.* 22.

Ant. 2. Ecce appropinquavit hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum. *Matth.* 26.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Quærebat Judas opportunitatem ut traderet Jesum sine turbis. *Luc.* 22.

Oratio.

PRÆTENDE nobis misericordiam tuam, Domine, qui ab infideli discipulo tradi pertulisti; ut ab ejus cæcitate alieni, te Salvatorem toto corde agnoscamus, et in tua semper cruce gloriemur, Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia.

CANON.

Ex Concilio Aurelianensi quinto.

Anno 549. *Can.* 2.

NULLUS Sacerdotum quempiam rectæ fidei hominem pro parvis et levibus causis à communione suspendat, præter eas culpas pro quibus antiqui patres ab Ecclesia arceri jusserunt committéntes.

AD VESPERAS.

Duplex-minus.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. SCITIS quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis tradetur, ut crucifigatur. *Matth.* 26.

Ant. 3. Tempus meum propè est : Euntes parate nobis Pascha, ut man-

ducemus. *Matth.* 26. *Luc.* 22.

Ant. 7. Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? *Marc.* 14.

Ant. 6. Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequàm patiar. *Luc.* 22.

Ant. 1. Dico vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. *Luc.* 22.

Capitulum. Jerem. 17.

CONFUNDANTUR qui me persequuntur, et non confundar ego: paveant illi, et non paveam ego: induc super eos diem afflictionis, et duplici contritione contere eos, Domine, Deus noster.

℟. Christus, novi testamenti mediator, * Initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, id est, carnem suam, in introitum sanctorum; nondum propalatam, adhuc priore tabernaculo habente statum.

℣. Ascendet pandens iter ante eos, Dominus in capite eorum. * Initiavit. ℟. Christus. *Hebr.* 9. *et* 10. *Mich.* 2.

Hymnus Vexilla *ut in Dom. Passionis, pag.* 312.

℣. Vocem meam audi secundùm misericordiam tuam, Domine;

℟. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati. *Ps.* 118.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis; et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis et bibatis super mensam meam. *Luc.* 22.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

RESPICE, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

COMPLETORIUM *ut in Feriis Passionis.*

Non dicuntur Preces.

His tribus diebus, incipiendo à Vesperis Feriæ quartæ, nulla admittitur commemoratio.

FERIA QUINTA

IN CŒNA DOMINI.

Duplex-minus.

AD OFFICIUM TENEBRARUM.

Hodiè et duobus diebus sequentibus, dictis secretò Pater, Ave, Credo, Confiteor, Misereatur, Indulgentiam *et* Sancti Spiritûs *etc. Officium inchoatur absolutè ab impositione Antiphonæ in primum Psalmum. In fine Psalmorum, non dicitur* Gloria Patri, *nec in Responsoriis. Post Versum cujuslibet Nocturni, oratio Dominica dicitur tota secretò. Non datur Benedictio ante Lectiones. Tres Lectiones de lamentationibus terminantur per clausulam* Jerusalem *etc. sed nihil omninò respondetur; aliæ Lectiones per solam vocis intercidentiam, omisso* Tu autem, Domine; *In tertio Nocturno, non dicitur Evangelium cum Homilia ut in cæteris Officiis novem Lectionum, sed leguntur Lectiones ex Epistolis S. Pauli prout in propriis locis habentur.*

IN I. NOCTURNO.

Christus facit Pascha cum Discipulis : Judas Deicidium in corde præparat.

Ant. 1. Venit dies Azymorum, in qua necesse erat occidi Pascha : et accepto pane, dedit discipulis suis, dicens : Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur. *Luc.* 22.

Psalmus 39. Expectans expectavi Domi-

num *cum sua Divisione, pag.* 150.

Ant. 2. Edentibus illis, dixit Jesus : Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet. *Matth.* 26.

Psalmus 40. Beatus qui intelligit *pag.* 162.

Ant. 8. Introivit in Judam Satanas : cùm ergò accepisset ille bucellam, exivit continuò. *Joan.* 13.

Psalmus 54. Exaudi, Deus, orationem meam *cum sua Divisione, pag.* 139.

℣. Cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

℟. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum. *Psal.* 40.

Incipit Lamentatio Jeremiæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

Quomodo sedet sola civitas plena populo? facta est quasi vidua domina gentium : princeps provinciarum facta est sub tribúto. Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus : non est qui consoletur eam ex omnibus caris ejus : omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici. Migravit Judas propter afflictionem et multitudinem servitutis; habitavit inter gentes, nec invenit requiem: omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angústias. Viæ Sion lugent, eò quòd non sint qui veniant ad solemnitatem : omnes portæ ejus destructæ : Sacerdotes ejus gementes : virgines ejus squalidæ, et ipsa oppressa amaritúdine. Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt : quia Dominus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus : parvuli ejus ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulántis.

¶ Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Sacrificium et oblationem noluisti : aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et pro peccato non postulasti : tunc dixi : * Ecce venio : ut facerem voluntatem tuam.

℣. Cœnantibus eis, accepit Jesus panem, et ait : Hoc est corpus me-

um. Et accipiens calicem, gratias egit, dicens : Hic est sanguis meus novi testamenti. * Ecce venio. *Psalm.* 39. *Matth.* 26.

Lectio ij.

Et egressus est à filia Sion omnis decor ejus : facti sunt principes ejus velut arietes non invenientes pascua; et abierunt absque fortitudine ante faciem subsequéntis. Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suæ, et prævaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat à diebus antiquis, cùm caderet populus ejus in manu hostili, et non esset auxiliator : viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata éjus. Peccatum peccavit Jerusalem; propterea instabilis facta est. Omnes qui glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt ignominiam ejus : ipsa autem gemens, conversa est retrórsùm. Sordes ejus in pedibus ejus, nec récordata est finis sui : deposita est vehementer, non habens consolatorem : vide, Domine, afflictionem meam : quoniam erectus est inimícus. ¶ Jerusalem, Jerusalem.

℟. Inimici mei adversùm me cogitabant mala mihi : verbum iniquum constituerunt adversùm me. * Etenim homo pacis meæ qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

℣. Ut adimpleatur Scriptura : Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum. * Etenim. *Ps.* 40. *Joan.* 13.

Lectio iij.

Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus; quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus præceperas ne intrarent in Ecclesiam túam. Omnis populus ejus gemens, et quærens panem : dederunt pretiosa quæque pro cibo ad refocillandam ánimam. Vide, Domine, et considera, quoniam facta sum vilis. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor sicut dolor meus : quoniam vindemiavit me, ut locutus est Dominus, in die

iræ furoris súi. De excelso misit ignem in ossibus meis, et erudivit me: expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsùm: posuit me desolatam, totâ die mœrore conféctam. Vigilavit jugum iniquitatum mearum: in manu ejus convolutæ sunt, et impositæ collo meo: infirmata est virtus mea: dedit me Dominus in manu, de qua non potero súrgere. ¶ Jerusalem, Jerusalem.

℟. Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique: * Tu verò, homo unanimis, dux meus et notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu.

℣. Juda, osculo Filium hominis tradis? * Tu verò. ℟. Si inimicus. *Psal.* 54. *Luc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Christi oratio, et agonia in monte Oliveti.

Ant. 8. Hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. Et assumpto Petro, et duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari et mœstus esse. *Matth.* 26.

Psalmus 37. Domine, ne in furore tuo, ... quoniam *cum sua Divisione, pag.* 160.

Ant. 4. Apparuit illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et factus in agonia, prolixiùs orabat. *Luc.* 22.

Psalmus 76. Voce meâ ad Dominum, ... voce meâ ad Deum *cum sua Divisione, pag.* 58.

Ant. 7. Factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. *Luc.* 22.

Psalmus 68. Salvum me fac, Deus *cum suis Divisionibus, pag.* 142.

℣. Cor meum conturbatum est in me:

℟. Et formido mortis cecidit super me. *Ps.* 54.

Sermo S. Leonis Pápæ.

Lectio iv. De Passione Domini. 7.

INCIPIENTES, Dilectissimi, Evangelicam de Passione Domini historiam retractare, divino intelligimus dispositum fuisse consilio, ut sacrilegi Judæorum principes et impii sacerdotes nonnisi in solemnitate Paschali exercendi furoris sui acciperent potestá-

tem. Oportebat enim ut manifesto implerentur effectu, quæ diu fuerant figurato promissa mysterio : ut ovem significativam ovis vera removeret, et ut uno expleretur sacrificio variarum differentia victimárum. Ut ergò umbræ cederent corpori, et cessarent imagines sub præsentia veritatis, antiqua observantia novo excluditur sacramento; hostia in hostiam transit; sanguine sanguis aufertur; et legalis festivitas dum mutatur, implétur. Providentibus ergò principibus, ne in die sancto tumultus oriretur, non devotioni, sed facinori studebatur, nec religioni serviebat hæc cura, sed crímini. Seditiones turbarum fieri in præcipua solemnitate metuebant; non ut populus non peccaret, sed ne Christus eváderet. At Jesus consilii sui certus, et in opere paternæ dispositionis intrepidus, vetus testamentum consummabat, et novum Pascha condébat.

℟. Afflictus sum, et humiliatus sum nimis : * Cor meum conturbatum est : dereliquit me virtus mea, et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

℣. Ait Jesus discipulis suis : Tristis est anima mea usque ad mortem. * Cor meum. *Ps.* 37. *Matth.* 26.

Lectio v.

DISCUMBENTIBUS enim discipulis ad edendam mysticam cœnam, cùm in Caiphæ atrio tractaretur quomodò Christus posset occídi, ille corporis et sanguinis sui ordinans sacramentum, docebat qualis Deo hostia deberet offerri, ne ab hoc quidem mysterio traditore submoto, ut ostenderetur nullà injurià exasperatus, qui in voluntaria erat impietate præscítus. Dicens itaque Dominus : Amen dico vobis, quòd unus vestrûm me traditurus est, notam sibi traditoris conscientiam monstravit : non asperà, nec apertà impium increpatione confundens, sed leni ac tacità admonitione conveniens, ut faciliùs corrigeret pœnitudo, quem nulla deformasset abjéctio. Cur,

infelix Juda, tantâ benignitate non uteris? redi in integrum, et deposito furore, resipisce. Clementia invitat, salus pulsat, ad vitam vita te révocat. Ecce innocentes condiscipuli tui ad significationem facinoris expavescunt; et omnes sibi, non edito impietatis auctore, formidant. Contristati enim sunt, non de conscientiæ reatu, sed de humanæ mutabilitatis incerto: timentes ne minùs verum esset quod in se quisque noverat, quàm quod ipsa Veritas prædicébat. Tu autem abuteris Domini patientiâ, et abscondi te tuâ credis audáciâ.

℟. Contristatus sum n exercitatione mea, quoniam declinaverunt in me iniquitates : * Cor meum conturbatum est in me; et formido mortis cecidit super me : timor et tremor venerunt super me, et contexerunt me tenebræ.

℣. Progressus Jesus pusillùm procidit in faciem suam, orans, et dicens : Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste. * Cor meum. *Psal.* 54. *Matth.* 26.

Lectio vj.

POSTQUAM Judas persuasus à diabolo, discessit à Christo, Dominus omne temporis spatium quod à persequentium vacabat incursu, mysticis sermonibus sacratæque doctrinæ impendit, adjiciens postremò illam orationem, quâ ait : Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. Ubi non existimandum est quòd Dominus Jesus passionem et mortem, cujus jam discipulis sacramenta tradiderat, voluerit declinàre..... In salvandis enim hominibus per crucem Christi communis voluntas erat Patris et Filii, communeque consilium, nec ullâ poterat ratione turbari quod ante æterna sæcula, et misericorditer erat dispositum, et incommutabiliter præfinitum.... Cùm itaque, dilectissimi, Dei Filius dicit : Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste, nostræ utitur voce naturæ; et causam fragilitatis et trepidationis agit humanæ : ut in iis quæ toleranda

sunt, et patientia roboretur, et formido pellátur. Denique cessans hoc petere, excusato quodammodo nostræ infirmitatis metu, in quo nobis remanere non expedit, in alium affectum transit, et dicit : Si non potest calix iste transire à me, nisi bibam illum, fiat voluntas túa. Hæc vox capitis salus est totius córporis.

℟. Intende, Domine, animæ meæ, et libera eam. * Sustinui qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni.

℣. Venit Jesus ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro : Sic non potuistis unâ horâ vigilare mecum? * Sustinui. ℟. Intende. *Ps*. 68. *Matth*. 26.

IN III. NOCTURNO.

Christus à Juda traditur, ab inimicis comprehenditur, à suis derelinquitur.

Ant. 3. Venit Judas unus de duodecim, et cum eo turba multa cum gladiis et lignis, à summis sacerdotibus, et scribis. *Marc*. 14.

Psalmus 16. Exaudi, Domine, justitiam *cum sua Divisione, pag*. 167.

Ant. 1. Comprehendentes Jesum, duxerunt ad domum principis sacerdotum *Luc*. 22.

Psalmus 58. Eripe me de inimicis meis *cum sua Divisione, pag*. 140.

Ant. 8. Principes sacerdotum, et omne concilium quærebant falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti traderent. *Matth*. 26.

Psalmus 63. Exaudi, Deus, orationem meam *pag*. 165.

℣. Consilium fecerunt in unum,

℟. Dicentes : Persequimini, et comprehendite eum. *Ps*. 70.

De Epistola I. beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio vij. *Cap*. 11.

Hoc præcipio : non laudans, quòd non in meliùs, sed in deteriùs convenitis. Primùm quidem convenientibus vobis in Ecclesiam, audio scissuras esse inter vos, et ex parte crédo. Nam oportet et hæreses esse, ut et qui probati

sunt, manifesti fiant in vóbis. Convenientibus ergò vobis in unum, jam non est Dominicam cœnam manducáre. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducándum. Et alius quidem esurit; alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum? aut Ecclesiam Dei contemnitis, et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laúdo.

℟. Inimici mei animam meam circumdederunt. * Projicientes me nunc circumdederunt me: susceperunt me sicut leo paratus ad prædam: et sicut catulus leonis habitans in abditis.

℣. Judas cùm accepisset cohortem, et à Pontificibus et Pharisæis ministros, venit cum laternis, et facibus, et armis. * Projicientes. *Psal.* 16. *Joan.* 18.

Lectio viij.

Ego enim accepi à Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemoratiónem. Similiter et calicem, postquàm cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemoratiónem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec véniat.

℟. Dominus misit me, ut prophetarem ad civitatem hanc: * Ego autem ecce in manibus vestris sum: facite mihi quod bonum et rectum est in oculis vestris: verumtamen scitote quòd si occíderitis me, sanguinem innocentem tradetis.

℣. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me: quotidiè apud vos sedebam docens in templo, et non me tenuistis. * Ego autem. *Jerem.* 26. *Matth.* 26.

Lectio ix.

ITAQUE quicumque manducaverit panem hunc vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis et sanguinis Dómini. Probet autem se ipsum homo : et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indignè, judicium sibi manducat et bibit; non dijudicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt múlti. Quòd si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicarémur. Dum judicamur autem, à Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque, fratres mei, cùm convenitis ad manducandum, invicem expectáte. Si quis esurit, domi manducet, ut non in judicium conveniátis. Cætera autem, cùm venero, dispónam.

℟. In me transierunt iræ tuæ : circumdederunt me sicut aqua totâ die : circumdederunt me simul. * Elongasti à me amicum et proximum, et notos meos à miseria.

℣. Ut adimplerentur Scripturæ, tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. * Elongasti. ℟. In me. *Psal.* 87. *Matth.* 26.

AD LAUDES.

Ant. 2. EGO erudivi eos: et in me cogitaverunt malitiam. *Osee* 7.

Psalmus 6. Domine, ne in furore tuo. . . . . . Miserere *pag.* 69.

Ant. 4. Dixerunt : Devorabimus : En ista est dies, quam expectabamus; invenimus, vidimus; *Thren.* 2.

Psalmus 7. Domine Deus meus, in te speravi *cum sua Divisione*, *pag.* 69.

Ant. 7. Nunc in memetipso marcessit anima mea, et possident me dies afflictionis. *Job.* 30.

Psalmus 12. Usquequò, Domine *pag.* 91.

Ant. 1. Conclusit.

CANTICUM 2. *Reg.* 22.

DOMINUS petra mea, et robur meum, * et salvator meus.

Deus fortis meus, sperabo in eum; * scutum meum, et cornu salutis meæ :

Elevator meus, et re-

fugium meum; * salvator meus de iniquitate liberabis me.

Laudabilem invocabo Dominum, * et ab inimicis meis salvus ero.

Quia circumdederunt me contritiones mortis;* torrentes Belial terruerunt me.

Funes inferni circumdederunt me : * præveņerunt me laquei mortis.

In tribulatione mea invocabo Dominum : * et ad Deum meum clamabo.

Et exaudiet de templo suo vocem meam, * et clamor meus veniet ad aures ejus.

Ant. Conclusit me Deus apud iniquum, et manibus impiorum me tradidit. *Job.* 16.

Ant. 8. Noti mei quasi alieni recesserunt à me : et qui me noverant, obliti sunt mei. *Job.* 19.

Psalmus 145. Lauda, anima mea, Dominum *pag.* 148.

Hoc triduo Capitulum et Versus non dicuntur, sed statim incipitur

Ad Benedictus.

Ant. 1. Dixit Jesus ad eos qui venerant ad se : Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus. Cùm quotidiè vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me : sed hæc est hora vestra et potestas tenebrarum. *Luc.* 22.

Dum dicitur Antiphona, absconditur Cereus accensus. Finitâ Antiphonâ, non fit Neuma. Choro verso ad Altare, duo Pueri cantant alternatim, unus Kyrie, eleïson. *Alter,* Christe, eleïson. *Sepositi ad extremitates Ecclesiæ duo Presbyteri cantant.*

℣. Qui dedisti Redemptionem teipsum pro omnibus. 1. *Tim.* 2.

Alii duo Presbyteri post Altare majus stantes subjungunt.

℣. Domine, miserere, parce famulis tuis.

Chorus. Christus Dominus factus est obediens usque ad mortem. *Philip.* 2.

Item duo Pueri. Kyrie, eleïson. Christe, eleïson.

Presbyteri. ℣. Qui per Prophetam dixisti : Ero mors tua, ô mors! *Osee.* 13.

Alii Presbyteri. ℣. Domi-

ne, miserere, parce famulis tuis.

Chorus. Christus Dominus *ut suprà.*

Item duo Pueri. Kyrie, eleïson. Christe, eleïson.

Presbyteri. ℣. Qui exaltatus à terra, omnia traxisti ad teipsum. *Joan.* 12.

Alii Presbyteri. Domine, miserere, parce famulis tuis.

Chorus. Christus Dominus factus est obediens usque ad mortem.

Quo finito,

Duo Pueri cantant : Mortem autem Crucis.

Posteà dicuntur Pater noster *secretò; et Psalmus* Miserere meî, Deus, secundùm *pag.* 185.

Deindè quasi legendo dicitur :

℣. Domine, exaudi orationem meam :

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Sine* ℣. Dominus vobiscum.

Oratio.

RESPICE, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et Crucis subire tormentum : *secretò* Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia.

Quâ conclusione Orationis finitâ, nihil ampliùs est addendum. Sed fit statim à celebrante super Librum aut Cathedram aliquantulus strepitus in signum exeundi. Mox profertur Cereus accensus, et omnes surgunt, et cum silentio discedunt.

AD HORAS.

Hoc triduo ad Primam, Tertiam, Sextam, Nonam et Completorium, dictis secretò Pater, Ave, Sancti Spiritûs, *absolutè inchoatur à Psalmis de Dominica, excepto quòd ad Primam, loco Psalmi* Confitemini Domino, quoniam bonus *dicitur Ps.* Deus, in nomine tuo salvum me fac *pag.* 144. *Omisso Symbolo* Quicumque *nec non* Pretiosa. *Psalmis finitis, dicitur :*

℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. *Philip.* 2.

Deindè dicitur secretò : Pater noster. *Psalmus* Miserere meî *flexis ge-*

nibus, et Oratio Respice, quæsumus *ut suprà, quæ sub silentio concluditur. Porrò hîc ad Primam legitur Canon absolutè, seu sine Benedictione; et in ejus fine, non additur* Tu autem *nec aliud quidquam, sed eo Prima terminatur. Preces autem dicuntur in fine singularum Horarum, etiamsi non separatim recitentur.*

CANON.

Monitum ex Pontificali Románo.

Præcipit et mandat sancta mater Ecclesia singulis Presbyteris ut attentè juxta Canonicam traditionem, Chrisma et Olea fideliter custodiant, et nulli, sub pretextu medicinæ, vel maleficii tradere præsúmant. Alioquin honore privéntur.

AD VESPERAS.

Dictis secretò Pater, Ave, *sine* Deus in adjutorium *absolutè incipitur ab Antiphona.*

Ant. 4. Occidetur Christus: et non erit ejus populus, qui eum negaturus est. *Dan.* 9.

Psalmus 114. Dilexi, quoniam *pag.* 66.

Ant. 2. Oblatus est quia ipse voluit, sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet. *Is.* 53.

Psalmus 115. Credidi propter *pag.* 133.

Ant. 1. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit; et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrûm. *Is.* 53.

Psalmus 119. Ad Dominum *pag.* 88.

Ant. 7. Consummatus factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ. *Hebr.* 5.

Psalmus 120. Levavi oculos *pag.* 66.

Ant. 6. Unâ oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos. *Hebr.* 10.

Psalmus 127. Beati omnes qui timent *pag.* 181.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Vos scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis. *Matth.* 26.

Post antiphonam dicitur continuò Oratio Respice, quæsumus *ut suprà, sine precibus.*

Horâ competenti, facto signo cum tabula, lavantur Altaria, et fit mandatum, etc.

FERIA SEXTA
IN PARASCEVE.

Duplex-minus.

AD OFFICIUM TENEBRARUM.

IN I. NOCTURNO.

In concilio sacerdotum Christus sistitur, et colaphis cæditur.

Ant. 8. Ut factus est dies, convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum, et duxerunt Jesum in concilium. *Luc.* 22.

Psalmus 34. Judica, Domine, nocentes me *cum suis Divisionibus, pag.* 80.

Ant. 1. Cœperunt conspuere eum, et velare faciem ejus, et colaphis eum cædere. *Marc.* 14.

Psalmus 55. Miserere mei, Deus, . . . quoniam *pag.* 161.

Ant. 4. Princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam. *Matth.* 26.

Psalmus 57. Si verè utique justitiam *p.* 152.

℣. Acuerunt linguas suas sicut serpentis:

℟. Venenum aspidum sub labiis eorum. *Ps.* 139.

De Lamentatione Jeremiæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 3.

Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis éjus. Me minavit, et adduxit in tenebras, et non in lúcem. Tantum in me vertit, et convertit manúm suam totá die. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam;

contrivit ossa méa. Ædificavit in gyro meo, et circumdedit me felle, et labóre. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempitérnos. Circumædificavit adversùm me, ut non egrediar; aggravavit compedem méum. Sed et cùm clamavero, et rogavero, exclusit orationem méam. Conclusit vias meas lapidibus quadris, semitas meas subvértit. ¶ Jerusalem.

℟. Ne tradideris me, Domine, in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui; * Et mentita est iniquitas sibi.

℣. Quidam surgentes, falsum testimonium ferebant adversùs Jesum: et non erat conveniens testimonium illorum. * Et. *Psal.* 26. *Marc.* 14.

Lectio ij.

TETENDIT arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam. Misit in renibus meis filias pharetræ súæ. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum totâ die. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absynthio. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere. Et repulsa est à pace anima mea, oblitus sum bonórum. Et dixi: Periit finis meus, et spes mea à Dómino. Recordare paupertatis et transgressionis meæ, absynthii et féllis. Memoriâ memor ero, et tabescet in me anima méa. Hæc recolens in corde meo, ideò sperábo. ¶ Jerusalem.

℟. Ego non contradico: retrorsùm non abii. * Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus: faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me.

℣. Expuerunt in faciem Jesu et colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ejus dederunt, dicentes: Prophetiza nobis, quis est qui te percussit. * Corpus. *Is.* 50. *Matth.* 26.

Lectio iij.

VENATIONE ceperunt me quasi avem inimici mei grátis. Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me. Inundaverunt aquæ

super caput meum; dixi: Périi. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novíssimo. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamóribus. Appropinquasti in die quando invocavi te: dixisti: Ne tímeas. Judicasti, Domine, causam animæ méæ. Redemptor vitæ méæ. Vidisti, Domine, iniquitatem illorum adversùm me: judica judicium méum. Vidisti omnem furorem, universas cogitationes eorum adversùm me. Audisti opprobrium eorum, Domine, omnes cogitationes eorum adversùm me, labia insurgentium mihi, et meditationes eorum adversùm me totá die. Sessionem eorum et resurrectionem eorum vide: ego sum psalmus eórum. Reddes eis vicem, Domine, juxta opera manuum suárum. ¶ Jerusalem.

℟. Locuti sunt sacerdotes et prophetæ ad omnem populum, dicentes: * Judicium mortis est viro huic; quia prophetavit adversùs civitatem istam, sicut audistis auribus vestris.

℣. Venerunt duo falsi testes, et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere templum Dei, et post triduum reædificare illud. * Judicium. ℟. Locuti sunt. *Jerem.* 26. *Matth.* 26.

IN II. NOCTURNO.

Christus ad Pilatum ducitur, flagellis cæditur, spinis coronatur.

Ant. 7. Surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum: cœperunt autem illum accusare. *Luc.* 23.

Psalmus 38. Dixi: Custodiam vias meas *cum sua Divisione, pag.* 137.

Ant. 8. Dimisit illis Pilatus Barabbam: Jesum autem flagellatum tradidit eis. *Matth.* 27.

Psalmus 61. Nonne Deo subjecta *pag.* 164.

Ant. 4. Milites plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus: et postquàm illuserunt ei, duxerunt eum ut crucifigerent. *Matth.* 27.

Psalmus 108. Deus laudem meam *cum suis Divisionibus, pag.* 86.

℣. Ceperunt animam meam :

℟. Irruerunt in me fortes. *Ps.* 58.

Ex tractu S. Cypriani Martyris, de bono patiéntiæ.

Circa initium.

Lectio iv.

IN Judæis tolerandis æquanimitas quanta, et quanta Christi patientia! incredulos ad fidem suadendo flectere, obsequio ingratos fovere, contradicentibus leniter respondere, superbos sustinere clementer, humiliter persequentibus cedere, Prophetarum interfectores, et adversùs Deum rebelles, usque ad Crucis et Passionis horam, velle collígere. Sub ipsa autem Passione et Cruce, priusquàm ad crudelitatem necis et effusionem sanguinis veniretur, quæ convitiorum probra patienter audita? quæ contumeliarum tolerata ludibria? ut insultantium sputamina patienter exciperet, qui sputo suo cæci oculos paulò antè formasset, et in cujus nomine, à servis nunc ejus, diabolus cum angelis suis flagellatur, flagella ipse paterétur. Coronaretur spinis, qui martyres floribus coronat ætérnis.

℟. Opprobrium insipienti dedisti me, Domine. * Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti : Amove à me plagas tuas.

℣. Cùm accusaretur Jesus, nihil respondit. Dicit illi Pilatus : Non audis quanta adversùm te dicunt testimonia? * Obmutui. *Ps.* 38 *Matth.* 27.

Lectio v.

PALMIS in faciem verberatur, qui palmas veras vincentibus tribuit: spoliatur veste terrenâ, qui indumento immortalitatis cæteros vestit : cibatur felle qui cibum cœlestem dedit : aceto potatur, qui salutare poculum propinávit. Ille innocens, ille justus; imò innocentia ipsa, et ipsa justitia, inter facinorosos deputatur, et testimoniis falsis veritas premitur; judicatur judicaturus, et Dei sermo ad victimam tacens dúcitur. Et cùm ad Cru-

cem Domini confundantur sidera, contremiscat terra, nox diem claudat, sol, ne Judæorum facinus aspicere cogatur, et radios et oculos suos subtrahat; ille non loquitur, nec movetur; nec majestatem suam sub ipsa saltem Passione profitétur. Usque ad finem perseveranter ac jugiter tolerantur omnia, ut consummetur in Christo plena et perfecta patiéntia.

℟. Non est species ei, neque decor: * Vidimus eum despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus.

℣. Exivit Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum. Et dicit eis Pilatus: Ecce homo, * Vidimus. *Is.* 53. *Joan.* 19.

Lectio vj.

Et post ista omnia adhuc interfectores suos, si conversi ad eum venerint, suscipit; et patientiâ salutari ad conservandum, benignus et patiens Ecclesiam suam nemini claudit: illos adversarios, illos blasphemos, illos nominis sui semper inimicos, si pœnitentiam delicti agant, si admissum facinus agnoscant, non solùm ad indulgentiam criminis, sed et ad præmium regni cœlestis admittit. Quid potest patientius? quid benignius? Vivificatur Christi sanguine, etiam qui fudit sanguinem Christi. Talis est Christi ac tanta patientia: quæ nisi talis ac tanta existeret, Paulum quoque Apostolum Ecclesia Dei non habéret. Quòd si et nos, fratres dilectissimi, in Christo sumus, si ipsum induimus, si ipse est salutis nostræ via: qui Christum vestigiis salutaribus sequimur, per Christi exempla gradiámur.

℟. Sicut umbra, cùm declinat, ablatus sum; et excussus sum sicut locustæ: * Factus sum opprobrium illis: viderunt me, et moverunt capita sua.

℣. Milites, genu flexo ante Jesum, illudebant, dicentes: Ave, Rex Judæorum. * Factus sum. ℟. Sicut umbra. *Ps.* 108. *Matth.* 27.

IN III. NOCTURNO.

Christus ad montem Calvariæ ducitur illudendus, crucifigendus, immolandus.

Ant. 7. Jesus bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum. *Joan.* 19.

Psalmus 3. Domine, quid multiplicati sunt *pag.* 8.

Ant. 6. Ibi crucifixerunt Jesum; et latrones, unum à dextris, et alterum à sinistris. *Luc.* 23.

Psalmus 21. Deus, Deus meus, respice in me *cum suis Divisionibus*, *pag.* 154.

Ant. 8. Illudentes dicebant: Alios salvos fecit; seipsum non potest salvum facere. *Marc.* 15.

Psalmus 30. In te, Domine, speravi, ... in justitia *cum suis Divisionibus*, *pag.* 104.

℣. Super me confirmatus est furor tuus:

℟. Et omnes fluctus tuos induxisti super me. *Psal.* 87.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos..

Lectio vij. *Cap.* 4. *et* 5.

HABENTES Pontificem magnum qui penetravit cœlos, Jesum Filium Dei, teneamus confessiónem. Non enim habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccáto. Adeamus ergò cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportúno. Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis: qui condolere possit iis qui ignorant et errant; quoniam et ipse circumdatus est infirmitate: et proptereà debet, quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccátis.

℟. In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me; improperium expectavit cor meum, et miseriam: * Et dederunt in escam meam fel; et in siti mea potaverunt me aceto.

℣. Sciens Jesus quia omnia consummata sunt; ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas

ergò erat positum aceto plenum. * Et dederunt. *Ps.* 68. *Joan.* 19.

Lectio viij. Cap. 5.

Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo, tanquam Aaron. Sic et Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret; sed qui locutus est ad eum : Filius meus es tu, ego hodiè genui te. Quemadmodum et in alio loco dicit ; Tu es Sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ, preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore valido et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reveréntia. Et quidem cùm esset Filius Dei, didicit ex iis quæ passus est, obedientiam; et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech.

℟. Foderunt manus meas et pedes meos : dinumeraverunt ossa mea : consideraverunt et inspexerunt me : * Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Postquàm autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes, ut impleretur quod dictum est per Prophetam. * Diviserunt. *Ps.* 21. *Matt.* 27.

Lectio ix. Cap. 7.

Et alii quidem plures facti sunt sacerdotes, idcircò quòd morte prohiberentur permanere : hic autem eò quòd maneat in æternum, sempiternum habet sacerdótium. Unde et salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nóbis. Talis enim decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, et excelsior cœlis factus : qui non habet necessitatem quotidiè, quemadmodum sacerdotes, priùs pro suis delictis hostias offerre, deindè pro populi; hoc enim fecit semel, seipsum offeréndo.

℟. Stabat populus

spectans, et deridebant Jesum. Erat autem ferè hora sexta, * Et tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam; et obscuratus est sol.

℣. Defecit anima ejus: occidit ei sol, cùm adhuc esset dies. * Et. ℟. Stabat. *Luc.* 23. *Jerem.* 15.

AD LAUDES.

Ant. 1. Ecce videntes clamabunt foris, Angeli pacis amarè flebunt. Dissipatæ sunt viæ, cessavit transiens per semitam. *Is.* 33.

Psalmus 5. Verba mea auribus percipe *p.* 100.

Ant. 2. Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? *Zach.* 13.

Psalmus 56. Miserere mei, Deus, miserere *pag.* 168.

Ant. 4. His plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. *Zach.* 13.

Psalmus 73. Ut quid Deus, repulisti in finem *cum sua Divisione, p.* 180.

Ant. 7. Quare rubrum est.

Canticum.

Isaiæ 5.

Cantabo dilecto meo * canticum patruelis mei vineæ suæ.

Vinea facta est dilecto meo * in cornu filio olei.

Et sepivit eam, et lapides elegit ex illa, * et plantavit eam electam;

Et ædificavit turrim in medio ejus, * et torcular extruxit in ea:

Et expectavit ut faceret uvas, * et fecit labruscas.

Nunc ergò, habitatores Jerusalem, et viri Juda, * judicate inter me, et vineam meam.

Quid est quod debui ultrà facere vineæ meæ, et non feci ei? * an quòd expectavi ut faceret uvas, et fecit labruscas?

Et nunc ostendam vobis quid ego faciam vineæ meæ: * auferam sepem ejus, et erit in direptionem.

Diruam maceriam ejus: * et erit in conculcationem:

Et ponam eam desertam: non putabitur, et non fodietur: * et ascendent vepres et spinæ:

Et nubibus mandabo * ne pluant super eam imbrem.

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari? *Is.* 63.

Ant. 8. Vestitus erat veste aspersâ sanguine; et vocatur nomen ejus, Verbum Dei. *Apoc.* 19.

Psalmus 97. Cantate Domino canticum novum, quia *pag.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Clamans voce magnâ Jesus, ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et hæc dicens, expiravit. *Luc.* 23.

Preces, pag. 377.

AD HORAS *ut Feriâ præcedenti; præterquàm quòd post Psalmos, dicitur* ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.

CANON.

Ex Sancto Ambrósio.

In Psalm. 40.

INTELLIGE in vulnus Christi ut vulnera tua curet; intellige in mortem, ut acquiras vitam æternam: intellige in sepulturam, ut invenias resurrectiónem.

AD VESPERAS.

Dicuntur sine cantu Psalmi et Antiphonæ sequentes.

Ant. DEUS proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. *Rom.* 7.

Psalmus 123. Nisi quia Dominus erat in nobis *pag.* 66.

Ant. In hoc apparuit caritas Dei in nobis: quoniam prior dilexit nos, et misit filium suum propitiationem pro peccatis nostris. 1. *Joan.* 4.

Psalmus 128. Sæpè expugnaverunt me *pag.* 157.

Ant. Peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum; cujus livore sanati estis. 1. *Petr.* 2.

Psalmus 139. Eripe me, Domine, ab homine malo *cum sua Divisione, pag.* 158.

Ant. Cum sceleratis reputatus est, et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus oravit. *Is.* 53.

Psalmus 140. Domine, clamavi ad te, exaudi me *pag.* 90.

Ant. Recogitate eum, qui talem sustinuit à peccatoribus adversùm semetipsum contradictionem. *Hebr.* 12.

Psalmus 141. Voce meâ ad Dominum, ...

voce meâ ad Dominum *pag.* 90.

Ad Magnificat.

Ant. Christo igitur passo in carne, et vos eâdem cogitatione armamini, quia qui passus est in carne, desiit à peccatis : ut jam non desideriis hominum, sed voluntati Dei, quod reliquum est in carne vivat temporis. 1. *Petr.* 4.

Oratio Respice *ut suprà pag.* 378.

SABBATO SANCTO.

Duplex-minus.

AD OFFICIUM TENEBRARUM.

IN I. NOCTURNO.

Quot et quanta in Christi morte miracula.

Ant. 1. Ecce velum templi scissum est : à summo usque deorsùm : et terra mota est, et petræ scissæ sunt. *Matth.* 27.

Psalmus 75. Notus in Judæa Deus *pag.* 166.

Ant. 2. Monumenta aperta sunt : et multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt, et apparuerunt multis. *Matth.* 27.

Psalmus 93. Deus ultionum Dominus *cum sua Divisione, pag.* 110.

Ant. 8. Centurio, et qui cum eo erant, viso terræ motu, et his quæ fiebant, timuerunt valdè, dicentes : Verè Filius Dei erat iste. *Matth.* 27.

Psalmus 85. Inclina, Domine, aurem tuam *cum sua Divisione, pag.* 186.

℣. De cœlo auditum fecisti judicium :

℟. Terra tremuit et quievit. *Psal.* 75.

De Lamentatione Jeremiæ Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 4.

Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum? Filii Sion inclyti, et amicti auro

primo : quomodò reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli? Sed et lamiæ nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos : filia populi mei crudelis, quasi struthio in desérto. Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti : parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret éis. Qui vescebantur voluptuosè, interierunt in viis : qui nutriebantur in crocéis, amplexati sunt stércora. Et major effecta est iniquitas filiæ populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento, et non cœperunt in ea mánus. ¶ Jerusalem.

℟. Hæc est religio Phase : In una domo comedetur, nec efferetis de carnibus ejus foras, * Os non comminuetis ex eo.

℣. Ad Jesum cùm venissent milites, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, ut Scriptura impleretur, * Os non. *Exod.* 12. *Joan.* 19.

Lectio ij.

Cum adhuc subsisteremus, defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, cùm respiceremus attenti ad gentem, quæ salvare non póterat. Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis noster, completi sunt dies nostri, quia venit finis nóster. Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis cœli: super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nóbis. Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris : cui diximus : In umbra tua vivemus in géntibus. Gaude et lætare, filia Edom, quæ habitas in terra Hus: ad te quoque perveniet calix, inebriaberis atque nudáberis. Completa est iniquitas tua, filia Sion, non addet ultrà ut transmigret te : visitavit iniquitatem tuam, filia Edom, discoperuit peccata túa. ¶ Jerusalem.

℟. Salvabit Dominus tabernacula Juda. Et aspicient ad me quem confixerunt : * Et plangent eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt super eum, ut in morte primogeniti.

℣. Facta sunt hæc ut Scriptura impleretur : Videbunt in quem transfixerunt. * Et plangent. *Zach.* 12. *Joan.* 19.

De Oratione Jeremiæ Prophétæ.

Lectio iij. *Cap.* 5.

Defecit gaudium cordis nostri : versus est in luctum chorus nóster. Cecidit corona capitis nostri : væ nobis, quia peccávimus. Propterea mœstum factum est cor nostrum : ideò contenebrati sunt oculi nóstri. Propter montem Sion quia disperiit, vulpes ambulaverunt in éo. Tu autem, Domine, in æternum permanebis, solium tuum in generationem et generatiónem. Quare in perpetuum oblivisceris nostri ? derelinques nos in longitudine dierum ? Converte nos, Domine, ad te, et convertemur : innova dies nostros sicut à principio. Sed projiciens repulisti nos, iratus es contra nos veheménter. ¶ Jerusalem.

℟. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, * In ablutionem peccatoris.

℣. Unus militum lanceâ latus Jesu aperuit, et continuò exivit sanguis et aqua. * In ablutionem. ℟. In die illa. *Zach.* 13. *Joan.* 19.

IN II. NOCTURNO.

Christi sepultura, ejusa d inferos descensus.

Ant. 2. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathæa, ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. *Joan.* 19.

Psalmus 15. Conserva me, Domine *pag.* 115.

Ant. 4. Venit Nicodemus ferens mixturam myrrhæ et aloës, quasi libras centum. *Joan.* 19.

Psalmus 27. Ad te, Domine, clamabo *pag.* 12.

Ant. 7. Acceperunt corpus Jesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. *Joan.* 19.

Psalmus 87. Domine Deus salutis meæ *pag.* 173.

℣. Non derelinques animam meam in inferno,

℟. Nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. *Psal.* 15.

Sermo Sancti Joannis Chrysóstomi.

De Cæmet. et Cruce. Tom. II. Edit. Bened. n. 2.

Lectio iv.

Hodie, dilectissimi, omnia inferorum loca circuit Dominus noster : hodiè portas æreas confregit : hodiè vectes ferreos contrívit. Vide in Propheta dicti accuratiónem. Non dixit, Aperuit portas æreas, sed confregit; ut inutilis deinceps carcer fiat. Non abstulit vectes, sed confregit, ut custodia deinceps fragilis et infirma reddatur, ubi neque janua, neque vectis, et licèt quis intret, non tenétur. Quando igitur Christus confregit, quis alius reparare poterit ? Reges cùm vinctos dimittere volunt, missis epistolis non ita agunt : sed tam fores quàm custodes relinquunt, ut ostendant eò denuò ingrediendum esse, vel illis qui jam liberi abierunt, vel eorum loco, áliis. Non ita Christus : sed demonstrare volens mortem jam ad finem metamque pervenisse, æreas ejus portas confregit, hoc est immitem illam, et inexorabilem mortis necessitátem.

℟. Eduxit eos de tenebris, et umbra mortis : et vincula eorum disrupit : * Quia contrivit portas æreas ; et vectes ferreos confregit.

℣. Christus his qui in carcere erant, spiritibus veniens prædicavit. * Quia contrivit. *Ps.* 106. 1. *Petri.* 3.

Lectio v.

Porro, quod admiratione dignissimum est, Rex ipse ad vinctos vénit. Atqui nullus rex unquam hoc dignaretur facere : sed ministri vinctos dimittunt. Secùs hìc : ipsemet Rex ad vinctos vénit. Non erubuit carcerem, neque detentos in carcere, (de eo enim quem finxerat erubescere non potuit) et confregit fores, et vectes contrívit. Superastitit inferno; et desertam fecit totam illius custodiam, carcerisque custode in vincula conjecto, ad nos remeávit. Tyrannus captivus ducebatur, fortis vinctus, ipsa mors abjectis armis, nuda ad pedes regis cucúrrit.

℟. Penetrabo omnes

inferiores partes terræ, et * Inspiciam omnes dormientes, et illuminabo omnes sperantes in Domino.

℣. Ne dixeris in corde tuo : Quis descendet in abyssum? hòc est, Christum à mortuis revocare. * Inspiciam. *Eccli.* 24. *Rom.* 10.

Lectio vj.

Vidisti mirandam victoriam; vidisti Crucis beneficia. De morte immortales facti sumus : hæc sunt præclara crucis facinora. Intellexisti victoriam ; intellexisti modum victoriæ ; disce nunc quomodò sine labore et sudore nostro victoria hæc fuerit párta. Nos arma non cruentavimus, non stetimus in acie, non accepimus vulnera, neque vidimus bellum : et tamen victoriam obtinúimus. Certamen Domini fuit corona nóstra. Cùm ergò et nostra sit victoria, milites imitemur, lætisque vocibus, victoriæ laudes et carmina hodiè decantémus. Dicamus, Dominum laudantes : Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victoria tua? ubi stimulus tuus, inferne? Hæc omnia præclara facta crux nobis péperit. Crux trophæum contra dæmones erectum, gladius contra peccatum, gladius quo serpentem confodit Christus. Crux patris voluntas, Unigeniti gloria, Spiritûs exultatio, Angelorum decus, Ecclesiæ securitas, gloriatio Pauli, Sanctorum murus, totius orbis lúmen.

℟. De manu mortis liberabo eos, de morte redimam eos : * Ero mors tua, ò mors! morsus tuus ero, inferne.

℣. Cùm evacuaverit Christus omnem principatum, novissima inimica destruetur mors : tunc fiet sermo qui scriptus est : Absorpta est mors in victoria. * Ero mors. ℟. De manu. *Osee.* 13. 1. *Cor.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Judæi signato diligenter sepulchro, apponunt custodias.

Ant. 4. Convenerunt Pharisæi ad Pilatum, dicentes : Seductor ille dixit : Post tres dies resurgam : jube ergò custodiri sepulchrum. *Matth.* 27.

Psalmus 26. Dominus

illuminatio mea *cum sua Divisione, pag.* 128.

Ant. 8. Ne fortè veniant discipuli ejus, et furentur eum, et dicant: Surrexit à mortuis; et erit novissimus error pejor priore. *Matth.* 27.

Psalmus 60. Exaudi, Deus, deprecationem meam *pag.* 141.

Ant. 6. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. *Matth.* 27.

Psalmus 29. Exaltabo te, Domine, quoniam *pag.* 13.

℣. Verbum iniquum constituerunt adversùm me:

℟. Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat? *Psal.* 40.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

Lectio vij. *Cap.* 9.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, æternâ redemptione inventâ. Si enim sanguis hircorum et taurorum, et cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quantò magis sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi?

℟. In die illa, radix Jesse, qui stat in signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur, * Et erit sepulchrum ejus gloriosum.

℣. Christus mortuus est pro peccatis nostris secundùm Scripturas, et sepultus est. * Et erit. *Is.* 11. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij.

Et ideò novi testamenti mediator est; ut morte intercedente, in redemptionem earum prævaricationum, quæ erant sub priori testamento, repromissionem accipiant qui vocati sunt, æternæ hæreditátis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatóris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est.

Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato legis à Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo; ipsum quoque librum et omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testamenti quod mandavit ad vos Déus. Etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspérsit. Et omnia penè in sanguine secundùm legem mundantur; et sine sanguinis effusione non fit remíssio.

℟. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus, et tribus noctibus; * Sic erit filius hominis in corde terræ.

℣. Erat Jonas in ventre piscis tribus diebus et tribus noctibus. * Sic erit. *Matth.* 12. *Jonæ.* 2.

Lectio ix.

Necesse est ergò exemplaria quidem cœlestium his mundari: ipsa autem cœlestia, melioribus hostiis quàm istis. Non enim in manufacta sancta Jesus introivit, exemplaria verorum; sed in ipsum cœlum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis: neque ut sæpè offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine alieno: alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi: nunc autem semel in consummatione sæculorum, ad destitutionem peccati, per hostiam suam appáruit. Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori, post hoc autem judicium; sic et Christus semel oblatus est ad multorum exhauriendạ peccata: secundò sine peccato apparebit expectantibus se, in salútem.

℟. Quia pueri communicaverunt carni et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem: * Ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium: et liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti.

℣. Dispertiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quòd tradidit in mortem animam suam. * Ut per. ℟. Quia pueri. *Heb.* 2. *Is.* 53.

AD LAUDES.

Ant. 1. LAPSA est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me. *Thren.* 3.

Psalmus 42. Judica me, Deus *pag.* 107.

Ant. 3. Ne læteris, inimica mea, super me: consurgam, cùm sedero in tenebris. *Mich.* 7.

Psalmus 142. Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe *cum sua Divisione, pag.* 174.

Ant. 4. Ero mors tua, ô mors! morsus tuus ero, inferne. *Osee.* 13.

Psalmus 23. Domini est terra, et plenitudo ejus *pag.* 76.

Ant. 7. Terræ vectes.

CANTICUM JONÆ.
Cap. 2.

CLAMAVI de tribulatione mea ad Dominum, * et exaudivit me.

De ventre inferi clamavi, * et exaudisti vocem meam.

Et projecisti me in profundum in corde maris, * et flumen circumdedit me.

Omnes gurgites tui, et fluctus tui * super me transierunt.

Et ego dixi: Abjectus sum à conspectu oculorum tuorum: * verumtamen rursùs videbo templum sanctum tuum.

Circumdederunt me aquæ * usque ad animam.

Abyssus vallavit me, * pelagus operuit caput meum.

Ad extrema montium descendi: * terræ vectes concluserunt me in æternum:

Et sublevabis de corruptione vitam meam, * Domine Deus meus.

Cùm augustiaretur in me anima mea, * Domini recordatus sum:

Ut veniat ad te oratio mea * ad templum sanctum tuum.

Qui custodiunt vanitates frustrà, * misericordiam suam derelinquunt.

Ego autem in voce laudis immolabo tibi: * quæcumque vovi, reddam pro salute Domino.

Ant. Terræ vectes concluserunt me: sublevabis de corruptione vitam meam, Domine Deus meus.

Ant. 8. Christus neque derelictus est in inferno, neque caro ejus

vidit corruptionem. *Act.* 2.

Psalmus 150. Laudate Dominum in Sanctis ejus *pag.* 79.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem, cum custodibus. *Matth.* 27.

CANON.

Ex Sancto Hierónymo.

In Matth. Cap. 27.

In novo ponitur monumento, ne post resurrectionem, cæteris corporibus remanentibus, resurrexisse alius fingerétur.

AD VESPERAS.

Factâ Communione in Missa, pro Vesperis dicitur tantùm Psalmus et Canticum sequens. Non præmittitur Deus in adjutorium.

Ant. 5. Alleluia.

Psalmus 116.

Ad laudandas Dei misericordias invitatio.

Laudate Dominum, omnes Gentes: * laudate eum, omnes Populi: Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus; * et veritas Domini manet in æternum.

Gloria Patri.

Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Cùm transisset sabbatum, María Magdalene, et María Jacobi, et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Alleluia. *Marc.* 16.

Sacerdos ad Altare, dicit:

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Spiritum nobis, Domine, tuæ caritatis infunde: ut quos sacramentis Paschalibus satiasti, tuâ facias pietate concordes. Per Dominum, . . in unitate ejusdem.

Deindè Dominus vobiscum, *Diaconus dicit* Ite, Missa est.

℟. Deo gratias.

Extra Chorum Vesperæ dicuntur ut suprà, præmissis Pater, Ave, Sancti Spiritûs; *et loco* Ite, Missa est, *dicitur* Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD COMPLETOR.

Pater, Ave, Sancti Spiritûs, Converte nos, Deus in adjutorium, Gloria Patri. Alleluia.

Psalmi Dominicales.

Ant. 5. Alleluia, alleluia, alleluia.

Deindè sine Hymno, Capitulo et ℟. *intonatur*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. Vesperè sabbati, quæ lucescit in prima sabbati, venit Maria Magdalene, et altera Maria, videre sepulchrum. Alleluia. *Matth.* 28.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Deus, qui hanc sacratissimam noctem gloriâ Dominicæ resurrectionis illustras: conserva in nova familiæ tuæ progenie adoptionis Spiritum quem dedisti; ut corpore et mente renovati, puram tibi exhibeamus servitutem. Per eumdem Dominum, ... in unitate ejusdem.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Ant. de B. Maria V. Regina cœli.

IN DIE SANCTO PASCHÆ.

Annuale-majus.

Hoc Festum et omnes dies intra ejus octavam excludunt alia quælibet Festa, quantumvis solemnia. In ipso Festo et tribus diebus sequentibus nulla fit commemoratio.

Hodiè et per totam octavam omittuntur ad omnes horas Hymni, Capitula, Responsoria brevia necnon versiculi, excepto Matutino, in quo dicitur versiculus post ultimam antiphonam juxta morem consuetum. Ad Matutinum dicitur unicus Nocturnus trium Psalmorum et totidem Lectionum sub benedictionibus Tempori Paschali propriis.

AD NOCTURNUM.

Pater. Ave. Credo. Confiteor. Sancti Spiritûs.

DOMINE, labia mea aperies;

℟. Et os meum annuntiabit laudem tuam. *Ps.* 50.

Deus, in adjutorium meum intende:

℟. Domine, ad adjuvandum me festina, *Ps.* 69.

Gloria Patri *additur* Alleluia.

Invitatorium. Alleluia. Surrexit Dominus verè, * Venite, adoremus. Alleluia. *Luc.* 24.

Ps. Venite.

Ant. 1. Repromissionem Deus adimplevit, resuscitans Jesum, sicut et in Psalmo secundo scriptum est : Filius meus es tu, ego hodiè genui te. Alleluia. *Act.* 13.

Ps. 2. Quare fremuerunt gentes *pag.* 8.

Ant. 4. Quòd Deus suscitavit eum à mortuis, ampliùs jam non reversurum in corruptionem, ita dixit : Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Alleluia. *Act.* 13.

Ps. 15. Conserva me, Domine *pag.* 115.

Ant. 8. Definito consilio et præscientiâ Dei traditum, Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. Alleluia. *Act.* 2.

Ps. 29. Exaltabo te, Domine, quoniam *p.* 13.

℣. Domine, eduxisti ab inferno animam meam :

℟. Salvasti me à descendentibus in lacum. Alleluia, alleluia, alleluia, *Ps.* 29.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 6.

An ignoratis, fratres, quia quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus ? Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem : ut quomodò Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitæ ambulémus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus : simul et resurrectionis erimus, hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ultrà non serviamus peccáto. Qui enim mortuus est, justificatus est à peccáto. Si autem mortui sumus cum Christo : credimus quia simul etiam vivemus cum Christo, scientes quòd Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultrà non dominábitur. Quòd enim mortuus est peccato, mortuus est semel : quòd autem vivit, vivit Déo. Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse

peccato; viventes autem Deo in Christo Jesu Domino nóstro.

℟. Ego sum primus et novissimus; et vivus, et fui mortuus, * Et ecce sum vivens in sæcula sæculorum : † Et habeo claves mortis et inferni. Alleluia, alleluia, allel.

℣. Ego dormivi et soporatus sum, et exurrexi, quia Dominus suscepit me. * Et ecce. Glo. † Et habeo. *Ap.* 1. *Ps.* 3.

Sermo Sancti Augustini Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 231. *in diebus Pasch. II. n.* 2.

Lectio ij.

Resurrectio Domini nostri Jesu Christi nova vita est credentium in Jesum; et hoc est sacramentum Passionis et Resurrectionis ejus, quod valdè nosse et agere debétis. Non enim sine causa vita venit ad mortem: non sine causa fons vitæ, unde bibitur ut vivatur; bibit hunc calicem qui ei non debebátur. Non enim Christo debebatur mors. Huic conditioni mortis obstrictus nascitur omnis homo; sed præter illum hominem qui homo factus est, ne periret hómo. Pœna culpæ mors : Dominus Jesus Christus mori venit, peccare non vénit. Communicando nobiscum sine culpa pœnam, et culpam solvit et pœnam. Quam pœnam solvit? quæ nobis debebatur post istam vítam. Ergò crucifixus est, ut in cruce ostenderet veteris hominis nostri occasum; et resurrexit, ut in sua vita ostenderet nostræ vitæ novitátem.

℟. Pascha nostrum immolatus est Christus : itaque epulemur * Non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, sed † In azymis sinceritatis et veritatis. Alleluia, alleluia.

℣. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus : et justi epulentur et exultent in conspectu Dei. * Non. Gloria. † In azymis. 1. *Cor.* 5. *Ps.* 67.

Lectio sancti Evangelii secundùm Márcum.

Lectio iij. *Cap.* 16.

In illo tempore; María Magdalene, et María Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut ve-

nientes ungerent Jesum. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 21. habita in Basilica B. M. in die Paschæ.

Audistis, fratres carissimi, quòd sanctæ mulieres quæ Dominum fuerant secutæ, cum aromatibus ad monumentum venerunt; et ei quem viventem dilexerant, etiam mortuo, studio humanitatis, obsequúntur. Sed res gesta aliquid in sancta Ecclesia signat geréndum. Sic quippe necesse est ut audiamus quæ facta sunt, quatenus cogitemus etiam quæ nobis sint ex eorum imitatione faciénda. Et nos ergò in eum qui est mortuus credentes, si odore virtutum referti, cum opinione bonorum operum Dominum quærimus, ad monumentum profectò illius cum aromatibus vénimus. Illæ autem mulieres Angelos vident, quæ cum aromatibus venerunt; quia videlicèt illæ mentes supernos cives aspiciunt, quæ cum virtutum odoribus ad Dominum per sancta desideria proficiscúntur. Notandum verò nobis est quidnam sit quòd in dextris sedere Angelus cernitur, qui stolâ candidâ coopertus appáruit. Sed quid advenientes feminas affatur, audiamus: Nolite expavescere; ac si apertè dicat: Paveant illi qui non amant adventum supernorum civium. Vos cur pertimescitis, quæ vestros concives videtis? Unde et Matthæus Angelum apparuisse describens, ait: Erat aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus sicut nix. In fulgore etenim terror timoris est, in nive autem blandimentum candóris. Quia verò omnipotens Deus, et terribilis peccatoribus, et blandus est justis; rectè testis resurrectionis ejus Angelus, et in fulgore vultûs, et in candore habitûs demonstratur: ut de ipsa sua specie et terreret reprobos, et mulceret pios.

℟. Exultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob. * Sumite psalmum, et date tympanum, † In insigni die

solemnitatis vestræ, quia præceptum in Israël est. Alleluia. alleluia.

℣. Christus qui traditus est propter delicta nostra, resurrexit propter justificationem nostram. * Sumite. Gloria Patri. † In insigni. ℟. Exultate. *Ps.* 80. *Rom.* 4.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica, et sic ad alias Horas, canticum verò proprium quod dicitur per totam Octavam.

Per totam Hebdomadam, terminatis Psalmis cum suis antiphonis, immediatè dicitur Benedictus; *et post hujus antiphonam, oratio conveniens.*

Ant. 8. Valde manè unâ Sabbatorum veniunt mulieres ad monumentum, orto jam sole. Alleluia. *Marc.* 6.

Ant. 7. Dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis lapidem? Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Alleluia. *Marc.* 16.

Ant. 1. Introeuntes in monumentum, viderunt juvenem sedentem in dextris coopertum stolâ candidâ, qui dicit illis: Surrexit; non est hic. Alleluia. *Marc.* 16.

Ant. 6. Surrexit.

CANTICUM.

Apoc. 5.

Ecce vicit leo de tribu Juda, * radix David.

Dignus es, Domine, accipere librum, * et aperire signacula ejus:

Quoniam occisus es, * et redemisti nos Deo in sanguine tuo

Ex omni tribu, et lingua, * et populo, et natione:

Et fecisti nos Deo nostro regnum, * et sacerdotes.

Dignus est Agnus qui occisus est, * accipere virtutem,

Et divinitatem, et sapientiam, * et fortitudinem,

Et honorem, et gloriam, * et benedictionem.

Sedenti in throno et Agno, * benedictio, et honor,

Et gloria et potestas, * in sæcula sæculorum.

Ant. Surrexit, sicut dixit: Venite et videte locum ubi positus erat Dominus. Alleluia. *Matt.* 28.

Ant. 8. Citò euntes di-

cite discipulis ejus, quia surrexit: et ecce præcedit vos in Galilæam, ibi eum videbitis. Alleluia. *Matth.* 28.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Exierunt citò de monumento cum timore et gaudio magno, currentes nuntiare discipulis ejus. Et ecce Jesus occurrit illis. Alleluia. *Matth.* 28.

Oratio.

Deus, qui hodiernâ die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum, devictâ morte, reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

AD HORAS.

Ad Primam sicut ad cæteras Horas parvas et quidem ad Completorium, non dicitur Alleluia *post* Gloria Patri, *sed absolutè inchoatur Psalmus. Ad Primam non dicitur symbolum* Quicumque; *et terminato ultimo Psalmo, statim dicitur semel* Alleluia (*Quod etiam commune est aliis Horis parvis*): *deindè* Hæc dies *ut infrà, et continuò* Dominus vobiscum, *et oratio quæ est eadem ac ad Laudes: tandem* Pretiosa *et reliqua, modò consueto. Porrò Tertia, Sexta, Nona et Completorium terminantur per* Hæc dies, Dominus vobiscum *et orationem ex Laudibus cui subjunguntur* Dominus vobiscum, *et* Benedicamus Domino; *et sic per totam Hebdomadam.*

Hæc dies quam fecit Dominus, exultemus et lætemur in ea. *Ps.* 117.

CANON.

Ex Concilio Matisconensi secùndo.

Anno 583. *Can.* 2.

Pascha nostrum in quo summus Sacerdos et Pontifex pro nostris delictis, nullam habens obnoxietatem peccati, immolatus est, debemus omnes festivissimè colere, et sedulæ observationis sinceritate in omnibus venerari; ut illis sanctissimis diebus om-

nes simul coadunati, hymnis Paschalibus indulgentes, perseverationis nostræ præsentiam quotidianis sacrificiis ostendamus, laudantes Creatorem ac regeneratorem nostrum vesperè, manè et meridiè.

AD VESPERAS.

Ant. 7. ALLELUIA.

Ps. 109. Dixit Dominus *pag.* 35.

Ps. 110. Confitebor tibi, Domine,....in concilio *ibid.*

Ps. 111. Beatus vir qui timet Dominum *pag.* 36.

Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.

Non dicitur Capitulum, nec Hymnus, nec Versus, sed statim dicitur

℟. HÆC dies quam fecit Dominus, exultemus et lætemur in ea.

℣. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus. *Ps.* 117.

Non repetitur Hæc dies, *sed subjungitur* Alleluia, alleluia.

℣. Christus surrexit qualiter locutus est, dicens: Quia oportet Filium hominis crucifigi, et tertiâ die resurgere. Alleluia. *Luc.* 24.

Continuò dicitur.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Cum serò esset die illo, et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati; venit Jesus, et stetit in medio, et dixit eis: Pax vobis. Alleluia. *Joan.* 20.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus; ut qui Resurrectionis Dominicæ solemnia, colimus, innovatione tui Spiritûs à morte animæ resurgamus. Per eumdem Dominum,..... in unitate ejusdem.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Qui privatim recitant nihilominùs tenentur ad recitandos Psalmos et omnia quæ sequuntur orationem ad Magnificat *per totam Hebdomadam Paschæ.*

Eundo ad Fontes.

Ant. 7. Alleluia.

Ps. 112. Laudate pueri Dominum *pag.* 36.

Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.

Sine Dominus vobiscum.

Oratio.

Deus, qui Resurrectionis tuæ fidem per baptismi gratiam in nobis obsignare voluisti; concede, ut à peccati morte liberati, in novitate vitæ ambulemus. Qui vivis et regnas.

Non dicitur Dominus vobiscum, *nec* Benedicamus Domino.

Mox redeundo de Fontibus sequitur

Ant. 7. Alleluia.

Ps. 113. In exitu Israël de Ægypto *pag.* 37.

Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.

Sine Dominus vobiscum.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Deus, cujus Filius pro nobis crucifixus mundum redimere dignatus est : præsta, ut qui de nostra redemptione lætamur, æternis gaudiis, te donante, perfruamur. Per eumdem Dominum.

℣. Dominus vobiscum;
℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.
℟. Deo gratias.

Dicendum hodiè tantummodo

℟. Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur; * Mors illi ultrà non dominabitur. Quòd enim mortuus est peccato, mortuus est semel; quòd autem vivit, vivit Deo. Alleluia.

℣. Præcipitabit mortem in sempiternum, et opprobrium populi sui auferet de universa terra. * Mors. *Rom.* 6. *Is.* 25.

℣. Cor meum et caro mea

℟. Exultaverunt in Deum vivum. Alleluia. *Ps.* 83.

Oratio.

Repelle, Domine, conscriptum peccati lege chyrographum, quod in nobis Paschali mysterio per Resurrectionem Christi Filii tui evacuasti. Qui tecum vivit.

Posteà ingrediendo Chorum.

Ant. Regina cœli, lætare, alleluia,
Quia quem meruisti portare, alleluia,

Resurrexit sicut dixit, alleluia:
Ora pro nobis Deum. Alleluia.

℣. Circumdedisti me lætitiâ, Domine:

℟. Ut cantet tibi gloria mea. *Ps.* 29.

Oratio.

Deus, qui per Resurrectionem filii tui Domini nostri Jesu Christi familiam tuam lætificare dignatus es, præsta, quæsumus, ut per ejus genitricem Virginem Maríam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

Vox familiam *quæ reperitur in oratione præcedenti dicitur per totam Octavam loco vocis* mundum.

In diebus intra Octavam Officium fit ut in die festi, exceptis quæ sunt singulis diebus propria.

Tres tantùm Psalmi dicuntur et sunt de Dominica, scilicèt Feriâ 2. *et* 5. *Psalmi de* 1° *Nocturno, Feriâ* 3. *et* 6. *Psalmi de* 2° *Nocturno, et Feriâ* 4. *et Sabbato Psalmi de* 3° *Nocturno.*

Ad Laudes omnia ut in die festi.

Ad Vesperas autem, etiamsi Psalmi et Antiphonæ sint de festo, nihilominùs mutantur ℣℣. *ad* ℟. Hæc dies *et omnes orationes cujusque Feriæ.*

FERIA SECUNDA

Intra Octavam

PASCHÆ.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM.

Incipiunt Actus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

Primum quidem sermonem feci de omnibus, ô Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere, usque in diem quâ præcipiens Apostolis per Spiritum Sanctum, quos elegit, assumptus est: quibus et præbuit seipsum vivum post Passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Déi. Et convescens, præcepit eis ab Jerosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis, inquit;

per os meum: quia Joannes quidem baptizavit aquâ, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum, dicentes: Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israël? Dixit autem eis: Non est vestrûm nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in sua potestate: sed accipietis virtutem supervenientis Spiritûs Sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judæa et Samaria, et usque ad ultimum terræ.

℟. Qui habitabant Jerusalem, et principes ejus ignorantes Jesum, * Petierunt à Pilato ut interficerent eum; Deus verò suscitavit eum à mortuis tertiâ die. Alleluia, alleluia.

℣. Ipsi non cognoverunt cogitationes Domini, et non intellexerunt consilium ejus. * Petierunt. *Act.* 13. *Mich.* 4.

Sermo Sancti Leonis Papæ.

De Resurrectione Domini.

Lectio ij.

Cum quadraginta dierum observantiâ hoc voluerimus operari, ut aliquid sentiremus crucis in tempore Dominicæ Passionis: adnitendum nobis est, ut etiam Resurrectionis Christi inveniamur esse consortes, et de morte ad vitam, dum in isto sumus corpore, transeámus. Moriendum ergò est diabolo, et vivendum Deo: deficiendum iniquitati, ut justitiæ resurgátur. Occumbant vetera, ut oriantur nóva. Resurrectio Domini, non finis carnis, sed commutatio fuit, nec virtutis augmento consumpta substantia est. Qualitas transiit, non natura defecit: et factum est corpus impassibile, quod potuit crucifigi; factum est immortale, quod potuit occidi: factum est incorruptibile, quod potuit vulnerári. Agnoscat igitur populus novam se esse in Christo creatúram. Nemo in id recidat, unde surrexit; sed etiamsi pro infirmitate corporea in aliquibus adhuc languoribus jacet, sanari ins-

tanter desideret ac levári. Hæc est enim salutis via, et cœptæ in Christo resurrectionis imitátio. Hæc meditatio, dilectissimi, non pro sola solemnitate Paschali, sed pro totius vitæ sanctificatione retinenda est.

℟. Christus crucifixus est ex infirmitate; sed vivit ex virtute Dei: et nos infirmi sumus in illo; sed vivemus cum eo * Ex virtute Dei. Alleluia, alleluia.

℣. Vivificabit nos, et suscitabit nos; et vivemus in conspectu ejus. * Ex. 2. *Cor.* 13. *Osee.* 6.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. Cap. 24.

In illo tempore; Duo ex discipulis Jesu ibant ipsâ die in castellum quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmaüs. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Serm. 235. *in diebus Paschæ VI. n.* 2. *et* 3.

In via cum illis tanquam comes ambulabat, et ipse dux erat: utique videbant, sed non agnoscébant. Tenebantur enim oculi eorum, sicut audivimus, ne eum agnóscerent. Eia, fratres, ubi voluit Dominus agnosci? In fractione pánis. Securi sumus: panem frangimus, et Dominum agnóscimus. Noluit agnosci nisi ibi, propter nos qui non eum visuri eramus in carne, et tamen manducaturi eramus ejus cárnem. Quisquis ergò fidelis es, quisquis non inaniter Christianus vocaris, quisquis Ecclesiam non sine causa ingrederis, quisquis verbum Dei cum timore et spe audis, consoletur te fractio pánis. Absentia Domini non est absentia: habeto fidem, et tecum est quem non vides.

℟. O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quæ locuti sunt Prophetæ! * Nonne hæc oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam suam. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus voluit conterere eum in infirmitate. * Nonne. Gl.* Nonne. *Luc.* 24. *Is.* 53.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Incipiens Jesus à Moyse et omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis quæ de ipso erant. Alleluia. *Luc.* 24.

Oratio.

Deus, qui solemnitate Paschali mundo remedia contulisti: populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere; ut et perfectam libertatem consequi mereatur, et ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1551. *Sess.* 13. *de Euch. Cap.* 7.

Communicare volenti revocandum est in memoriam Apostoli præceptum, probet seipsum homo: Ecclesiastica autem consuetudo declarat eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali confessione ad sacram Eucharistiam accedere débeat.

AD VESPERAS.

℟. Hæc dies quam fecit Dominus, exultemus et lætemur in ea.

℣. Dicat nunc Israël quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus. Alleluia, alleluia. *Ps.* 117.

℣. Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Jesum, quem suscitavit à mortuis. Alleluia. *Act.* 3.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Evanuit (Jesus) ex oculis eorum, et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via? Et regressi sunt in Jerusalem; et narrabant quomodò cognoverunt eum in fractione panis. Alleluia. *Luc.* 24.

Oratio.

Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur, à cunctis malis imminentibus per hæc Paschalia festa liberemur. Per Dominum.

℣. Dominus vobiscum;
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Benedicamus Domino.
℟. Deo gratias.

Ad Fontes.

Oratio.

Deus, totius Conditor creaturæ, famulos tuos quos fonte renovasti baptismatis, quosque gratiæ tuæ plenitudine solidasti, in adoptionis sorte facias dignanter ascribi. Per Dominum.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Deus, qui populum tuum de hostis callidi servitute liberasti, preces ejus misericorditer respice, et adversantes ei, tuâ virtute prosterne. Per Dominum.

℣. Dominus vobiscum;
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Benedicamus Domino.
℟. Deo gratias.

Ingrediendo Chorum.

Ant. Regina cœli *ut suprà in die.*

FERIA TERTIA
Intra Octavam
PASCHÆ.

Duplex-majus.

AD MATUTINUM.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

Stans Petrus cum undecim, levavit vocem suam, et locutus est eis : Viri Israëlitæ, audite verba hæc : Jesum Nazarenum, virum approbatum à Deo in vobis, virtutibus, et prodigiis, et signis, quæ fecit Deus per illum in medio vestri, sicut et vos scitis; hunc definito consilio, et præscientiâ Dei traditum per manus iniquorum affigentes, interemistis : quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta quod impossibile erat teneri illum ab éo. David enim dicit in eum : Providebam Dominum in conspectu meo semper; quoniam à dextris est mihi, ne commovear : propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea, insuper et caro mea re-

quiescet in spe; quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptiónem. Notas mihi fecisti vias vitæ; et replebis me jucunditate cum facie túa. Viri fratres, liceat audenter dicere ad vos de Patriarcha David, quoniam defunctus est, et sepultus: et sepulchrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. Propheta igitur cùm esset, et sciret quia jurejurando jurasset illi Deus de fructu lumbi ejus sedere super sedem ejus: providens locutus est de Resurrectione Christi, quia neque derelictus est in inferno, neque caro ejus vidit corruptiónem. Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes nos testes súmus.

℟. Vos Sanctum et Justum negastis, et petistis virum homicidam donari vobis: auctorem verò vitæ interfecistis, * Quem Deus suscitavit à mortuis, cujus nos testes sumus. Alleluia, alleluia.

℣. Filii hominum, scitote quia Dominus mirificavit Sanctum suum. * Quem Deus. *Act.* 3. *Ps.* 4.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Enarr. In Ps. 101. *Serm.* 2. *n.* 7.

Lectio ij.

Non laus fidei Christianorum est, quia credunt mortuum Christum, sed quia credunt resurrexisse Christum. Nam mortuum et paganus credit; et hoc tibi pro crimine objicit, quia in mortuum credidisti. Quæ igitur laus tua? Credere resurrexisse Christum, et sperare te resurrecturum esse per Christum: hæc est laus fidei. Si enim credideris in corde tuo quia Dominus est Jesus, et confessus fueris ore tuo quia eum Deus suscitavit à mortuis, salvus éris. Non ait: Si confessus fueris quia Deus eum tradidit occidendum, sed quia eum Deus suscitavit à mortuis, si confessus fueris, tunc salvús éris.

℟. Credimus, scientes quoniam * Qui suscitavit Jesum, et nos cum Jesu suscitabit. Alleluia, alleluia.

℣. Inclinate aurem vestram, et venite: au-

dite, et vivet anima vestra. * Qui suscitavit Jesum. 2. *Cor.* 4. *Is.* 55.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 24.

In illo tempore; Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, et dixit eis: Pax vobis; ego sum, nolite timére. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

Homil. 26. *In Evang. n.* 1.

Prima lectionis hujus Evangelicæ quæstio animum pulsat, quomodò post resurrectionem corpus Dominicum verum fuit, quod, clausis januis, ad discipulos ingredi pótuit. Sed sciendum nobis est, quòd divina operatio, si ratione comprehenditur, non est admirabilis; nec fides habet meritum, cui humana ratio præbet experiméntum. Sed hæc ipsa nostri Redemptoris opera, quæ ex semetipsis comprehendi nequaquàm possunt, ex alia ejus operatione pensanda sunt, ut rebus mirabilibus fidem præbeant facta mirabilióra. Illud enim corpus Domini intravit ad discipulos, januis clausis, quod videlicèt ad humanos oculos, per nativitatem suam, clauso exiit utero Virginis. Quid ergò mirum, si clausis januis, post resurrectionem suam, in æternum jam victurus intravit, qui moriturus veniens, non aperto Virginis utero exivit?

℟. Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, et dixit eis: * Pax vobis; ego sum, nolite timere. Alleluia, alleluia.

℣. Ego sum frater vester, nolite pavere; pro salute enim vestra misit me Deus ante vos. * Pax vobis. Gloria. * Pax vobis. *Luc.* 24. *Gen.* 45.

Te Deum.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Obtulerunt discipuli Domino partem piscis assi, et favum mellis: et cùm manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis. Alleluia. *Luc.* 24.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam novo semper

fœtu multiplicas : concede famulis tuis, ut sacramentum vivendo teneant, quod fide perceperunt. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *de Euch.* *n.* 1.

Cum nihil habeat Christiana Religio sacramento Eucharistiæ præstantius et augustius, nihilque ad sanctè et inculpatè vivendum efficacius ejusdem frequentissimâ perceptione, dolemus tantam esse Christianorum hujus temporis incuriam, ut semel tantùm in anno sumant tam salubris sacramenti subsídia.

AD VESPERAS.

Hæc dies.

℣. Dicant nunc qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici, et de regionibus congregavit eos. Alleluia, alleluia. *Ps.* 106.

℣. Gratias Deo Patri, qui eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus. Alleluia. *Coloss.* 1.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere à mortuis tertiâ die, et prædicari in nomine ejus pœnitentiam, et remissionem peccatorum in omnes gentes. Alleluia. *Luc.* 24.

Oratio.

Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Paschalis festivitatis solemnia colimus, in tua semper sanctificatione vivamus. Per Dominum.

Ad Fontes.

Oratio.

Deus, per quem nobis redemptio venit, et præstatur adoptio, respice in opera misericordiæ tuæ; ut in Christo renatis, et æterna tribuatur hæreditas et vera libertas. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Deus, qui conspicis familiam tuam omni

humanâ virtute destitui, Paschali interveniente festivitate, tui eam brachii protectione custodi. Per Dominum.

Ingrediendo Chorum.

Ant. Regina cœli *ut suprà in die.*

FERIA QUARTA

Intra Octavam Paschæ.

Duplex-minus.

AD MATUTINUM.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

His auditis, compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum et ad reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres? Petrus verò ad illos: Pœnitentiam, inquit, agite, et baptizetur unusquisque vestrûm in nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum: et accipietis donum Spiritûs Sancti. Vobis enim est repromissio, et filiis vestris, et omnibus qui longè sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus nóster. Aliis etiam verbis plurimis testificatus est, et exhortabatur eos, dicens: Salvamini à generatione ista práva. Qui ergò receperunt sermonem ejus, baptizati sunt: et appositæ sunt in die illa animæ circiter tria millia. Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et communicatione fractionis panis et orationibus. Fiebat autem omni animæ timor: multa quoque prodigia et signa per Apostolos in Jerusalem fiebant, et metus erat magnus in univérsis.

℟. Secundùm misericordiam suam magnam regeneravit nos Deus in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, * In hæreditatem incorruptibilem et incontaminatam. Alleluia, alleluia.

℣. Memor fuit nostrî, redemit nos Dominus, quoniam in æternum misericordia ejus. * In hæreditatem. 1. *Petr.* 1. *Ps.* 135.

Sermo Sancti Gregorii Nazianzéni.

Lectio ij. *Oratio* 41.

Resurrectionis dies, faustumque princi-

pium : proindè ob festum diem exsplendescamus : ei qui pro nobis passus est ac resurrexit, munera offerámus. Aurum fortassè me dicere putatis, aut argentum, aut texturas, aut pellucidos et ingentis pretii lapides, fluxam fragilemque materiam, cujus ferè majorem partem possident improbi, et servi rerum terrenarum mundique principis : imò verò nosmetipsos offeramus, hoc est, opes Deo carissimas, ipsoque maximè dignas. Imaginis decus imagini reddamus : dignitatem nostram agnoscamus : exemplar nostrum honore prosequamur : mysterii vim intelligamus, et pro quo Christus morte functus est. Simus ut Christus, quoniam Christus quoque sicut nos. Efficiamur dii propter ipsum quoniam ipse quoque homo propter nos factus est.

℟. Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus : * In hoc enim Christus mortuus est, et resurrexit, ut et mortuorum et vivorum dominetur. Alleluia, alleluia.

℣. Fortium dividet spolia, pro eo quòd tradidit in mortem animam suam. * In hoc. *Rom.* 14. *Is.* 53.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 21.

In illo tempore ; Manifestavit se iterùm Jesus discipulis ad mare Tiberíadis. Manifestavit autem sic : erant simul Simon Petrus, et Thomas qui dicitur Dídymus. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 24. *hab. in Basil. S. Laurentii foris muros, feriâ quartâ Paschæ.*

Lectio sancti Evangelii, quæ modò in auribus vestris lecta est, fratres mei, quæstione animum pulsat, sed pulsatione suâ vim discretionis indicat. Quæri etenim potest, cur Petrus qui piscator ante conversionem fuit, post conversionem ad piscationem rediit : et cùm Veritas dicat : Nemo mittens manum suam ad aratrum, et aspiciens retrò, aptus est regno Dei : cur repetiit quod dereliquit ? Sed si virtus discretionis ins-

picitur, citiùs videtur, quia nimirùm negotium quod ante conversionem sine peccato extitit, hoc etiam post conversionem repetere culpa non fúit.

℟. Stetit Jesus in littore; non tamen cognoverunt discipuli quia Jesus est. * Dicit eis: Mittite in dexteram navigii rete. Miserunt, et jam non valebant illud trahere præ multitudine piscium. Alleluia, alleluia.

℣. Omnia quæcumque voluit, Dominus fecit in cœlo, in terra, in mari et in omnibus abyssis. * Dicit eis. Gloria. * Dicit. *Joan.* 21. *Ps.* 134.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Dicit discipulis suis Jesus: Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum: Tu quis es; scientes quia Dominus est. Alleluia. *Joan.* 21.

Oratio.

Deus, qui nos resurrectionis Dominicæ annuâ solemnitate lætificas: concede propitius, ut per temporalia festa quæ agimus, pervenire ad gaudia æterna mereamur. Per eumdem Dominum.

CANON.

Ex Concilio Cabillonensi secúndo.

An. 813. *Cap.* 46.

In perceptione Corporis et Sanguinis Domini magna discretio adhibenda est. Cavendum est enim ne si nimiùm in longum differatur, ad perniciem animæ pertineat, dicente Domino, nisi manducaveritis carnem filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis; si verò indiscretè accipiatur, timendum est illud quod ait Apostolus, qui manducat et bibit indignè, judicium sibi manducat et bíbit.

AD VESPERAS.

℟. Hæc dies.

℣. Fortitudo mea et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem. Alleluia, alleluia. *Psal.* 117.

℣. Regnavit Dominus Deus noster omnipotens: gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei. Alleluia. *Apoc.* 19.

***Ad* Magnificat.**

***Ant.* 8. Accipit Jesus panem, et dat discipulis**

suis, et piscem similiter. Hoc jam tertiò manifestatus est Jesus, postquàm resurrexit à mortuis. Alleluia. *Joan.* 21.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus: ut hujus Paschalis festivitatis mirabile sacramentum, et temporalem nobis tranquillitatem tribuat et vitam conferat sempiternam. Per Dominum.

Ad Fontes.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam multiplicas sobole renascentium, fac eam propitiùs gaudere de suorum profectibus filiorum. Per Dominum.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Tribue, quæsumus, omnipotens Deus, ut illuc tendat christianæ devotionis affectus; ubi tecum est nostra substantia Jesus Christus Dominus noster. Qui tecum.

Ingrediendo Chorum.

Ant. Regina cœli *ut in die.*

FERIA QUINTA

Intra Octavam Paschæ.

Hæc feria et duæ sequentes admittunt commemorationem semiduplicis-minoris tantùm.

Semiduplex-majus.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 3.

Petrus et Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nónam. Et quidam vir, qui erat claudus ex utero matris suæ, bajulabatur: quem ponebant quotidiè ad portam templi, quæ dicitur Speciosa, ut peteret eleemosynam ab introeuntibus in témplum. Is cùm vidisset Petrum et Joannem incipientes introire in templum, rogabat ut eleemosynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit: Respice in nos. At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab éis. Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo, hoc tibi do: in nomine Jesu Christi Nazareni surge, et ámbula. Et apprehen-

sâ manu ejus dexterâ, allevavit eum, et protinùs consolidatæ sunt bases ejus et plántæ. Et exiliens, stetit et ambulabat: et intravit cum illis in templum ambulans, et exiliens, et laudans Déum. Et vidit omnis populus eum ambulantem, et laudantem Déum. Cognoscebant autem illum, quòd ipse erat qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam portam templi: et impleti sunt stupóre.

℟. Jesum Nazarenum virum approbatum à Deo virtutibus et prodigiis, per manus iniquorum affigentes, interemistis: * Quem Deus suscitavit. Alleluia, alleluia.

℣. Ipse est Deus vivens, et æternus in sæcula, faciens signa et mirabilia in cœlo et in terra. * Quem. *Act.* 2. *Dan.* 6.

Sermo Sancti Joannis Chrysóstomi.

Cur initio Pentecostes legantur Actus Apostolor.

Serm. 4. *n.* 5. *et* 6.

Lectio ij.

Merito quæret aliquis quam tandem ob causam statutum fuerit ut historiam crucis in die crucis et passionis legamus; Apostolorum autem Acta non ipsis illis diebus, aut illo tempore quo patrata sunt, legámus. Causam diligenter atténdite. Statim post crucem ac resurrectionem miracula legimus Apostolorum, ut manifestam et indubitatam resurrectionis probationem habeámus. Excitatum illum à mortuis corporeis oculis non vidisti; sed oculis fidei cernis illum à mortuis excitátum. Non vidisti illum his oculis à mortuis excitatum: at per illa miracula excitatum illum à mortuis intuébere. Ad illum enim fidei conspectum signorum exhibitio te dedúcet. Itaque multò major et evidentior illa fuit demonstratio, quòd in ejus nomine signa fierent, quàm quòd excitatus ille à mortuis apparéret. Cùm enim Petrum audivissent turbæ claudo dicentem: In nomine Jesu Christi surge, et ambula, tria millia et quinque millia virorum Christo credidérunt.

℟. Per Christum fide-

les estis in Deo qui suscitavit eum à mortuis, et dedit ei gloriam : * Ut fides vestra et spes esset in Deo. Alleluia, alleluia.

℣. Antiquus dierum dedit ei potestatem, et honorem, et regnum. * Ut fides. 1. *Petr.* 1. *Dan.* 7.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 20.

In illo tempore; María stabat ad monumentum fòris, plórans. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 25. *hab. in Basilica S. Joan. Pater. n.* 4. *et* 5. *feriâ quintâ Paschæ.*

Mulier, quid ploras? quem quæris? Interrogatur doloris causa, ut augeatur desiderium; quatenus cùm nominaret quem quæreret, in amore ejus ardentiùs æstuáret. Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei : Domine, si tu sustulisti eum? Quid est quòd viso eo quem hortulanum credidit, cui necdum dixerat quem quærebat, ait : Domine, si sustulisti eum? Quasi enim jam dixisset ex cujus desiderio plangeret, eum dicit quem non díxerat. Sed vis amoris hoc agere solet in animo, ut quem ipse semper cogitat, nullum alium ignorare crédat. Rectè et hæc mulier quem quærit, non dicit; et tamen dicit : Si sustulisti eum; quia alteri non putat incognitum, quem sic ipsa continuo plangit desidério.

℟. María stabat ad monumentum foris, plorans. Dicit ei Jesus : Mulier, quid ploras? quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei : Domine, * Si tu sustulisti eum, dicito mihi ubi posuisti eum, et ego eum tollam. Alleluia, alleluia.

℣. Indica mihi quem diligit anima mea. * Si tu. Gloria. * Si tu. *Joan.* 20. *Cant.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Surgens Jesus manè, primâ sabbati, apparuit primò Maríæ Magdalene. Alleluia. *Marc.* 16.

Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui Paschale sacramentum in reconciliationis humanæ fœdere contulisti : da mentibus nostris, ut quod professione celebramus, imitemur effectu. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Burdigalénsi.

An. 1624. *Cap.* 5.

De Sacr. n. 3.

Sæpissime fideles ad sacratissimæ Eucharistiæ sumptionem cum omni devotione et compunctis cordibus accedere, peroptámus. Sed ne omittant tempore Paschali id in propria parochiali præstare; sacris Canonibus insistentes statuimus, eo tempore omnes Christi fideles, tum ad confessionem peccatorum proprio Parocho, aut alii de ejus licentia faciendam, tum ad sacram Eucharistiam in eadem Ecclesia percipiendam, teneri et obligari, nullosque aliàs præcepto Ecclesiæ satisfecisse, ac proindè in eos, ni resipiscant, ab ordinario censuris agendum esse, declarámus.

AD VESPERAS.

℟. Hæc dies. ℣. Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli : à Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris. Alleluia, alleluia. *Ps.* 117.

℣. Deus suscitavit Jesum à mortuis : hic est lapis reprobatus ab ædificantibus, qui factus est in caput anguli; et non est in alio aliquo salus. Alleluia. *Act.* 4.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Venit María Magdalene, annuntians discipulis : quia vidi Dominum. Allelluia. *Joan.* 20.

Oratio.

Deus, qui nobis ad celebrandum Paschale sacramentum liberiores animos præstitisti, doce nos et metuere quo irasceris, et amare quod præcipis. Per Dominum.

Hodiè et biduo sequenti si occurrat commemoratio, facienda est statim post

℣. Benedicamus *et ante psalmum* Laudate.

Ad Fontes.

Oratio.

Deus, qui renatis ex aqua et Spiritu Sancto, cœlestis regni pandis introitum; auge super famulos gratiam quam dedisti; ut qui ab omnibus sunt purgati peccatis, nullis priventur promissis. Per Dominum..... in unitate ejusdem.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Multiplica, quæsumus, Domine, fidem populi tui, ut cujus per te sumpsit initium, per te consequatur augmentum. Per Dominum.

Ingrediendo Chorum.

Ant. Regina cœli *ut suprà in die.*

FERIA SEXTA

Intra Octavam Paschæ.

Semiduplex-majus.

AD MATUTINUM.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 3.

Cum teneret (claudus) Petrum et Joannem, cucurrit omnis populus ad eos ad porticum quæ appellatur Salomonis, stupéntes. Videns autem Petrus, respondit ad Populum: Viri Israëlitæ, quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostrâ virtute aut potestate fecerimus hunc ambulare? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis, et negastis ante faciem Pilati, judicante illo dimitti. Vos autem Sanctum et Justum negastis, et petistis virum homicidam donari vobis; Auctorem verò vitæ interfecistis, quem Deus suscitavit à mortuis, cujus nos testes sùmus. Et in fide nominis ejus, hunc quem vos vidistis et nostis, confirmavit nomen ejus: et fides quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium véstrûm.

℟. Convenerunt in civitate ista adversùs sanctum Puerum tuum Jesum quem unxisti: * Et nunc, Domine, da servis tuis cum fiducia loqui, in eo quòd manum tuam

extendas ad sanitates et prodigia, per nomen sancti Filii tui Jesu. Alleluia, alleluia.

℣. Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum adversùs Dominum et adversùs Christum ejus. * Et nunc. *Act.* 4. *Ps.* 2.

Sermo Sancti Gregorii Pápæ.

Hom. 21. *in Evang. n.* 7.

Lectio ij.

Ecce ad memoriam redit quod crucifixo Dei Filio Judæi insultantes dicebant : Si Rex Israël est, descendat de cruce, et credimus éi. Qui si de cruce tunc descenderet, nimirùm insultantibus cedens, virtutem patientiæ non demonstráret. Sed expectavit paululùm, toleravit opprobria, irrisiones sustinuit, servavit patientiam, distulit admirationem ; et qui de cruce descendere noluit, de sepulchro surréxit. Plus igitur fuit de sepulchro surgere, quàm de cruce descéndere. Plus fuit mortem resurgendo destruere, quàm vitam descendendo serváre. Sed cùm Judæi hunc ad insultationes suas de cruce descendere minimè cernerent, cùm morientem viderent, eum se vicisse crediderunt, nomen illius se quasi extinxisse gavisi sunt. Sed ecce de morte nomen ejus per mundum crevit ex quo hoc infidelis turba extinxisse se credidit : et quem gaudebat occísum, dolet mortuum ; quia hunc ad suam gloriam cognoscit pervenisse per pœnam.

℟. Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus? Stimulus mortis peccatum est : * Deo autem gratias qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum. Alleluia, alleluia.

℣. Oblivioni traditæ sunt angustiæ priores, et absconditæ ab oculis. * Deo. 1. *Cor.* 15. *Is.* 65.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 28.

In illo tempore ; Undecim discipuli abierunt in Galilæam in montem ubi constituerat illis Jesus. Et réliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 91. *in Matth.*

Iste postremus mihi esse videtur aspectus qui in Galilæa contigit, quando Apostolos emisit ad baptizándum. Quòd si verò nonnulli dubitárunt, hinc Evangelistarum admirare veritatem, qui neque illorum ad extremum usque diem defectus supprimant; attamen etiam isti per ipsius aspectus confirmati sunt. Quid igitur illos conspicatus ait? Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra: euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti, docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vóbis. Partim de dogmatibus, partim de præceptis mándat. Et Judæorum ne meminit quidem, neque in medium, quæ facta fuerant, profert: nec Petro negationem exprobrat, nec de aliorum cujusquam fuga expostulat, sed jubet ut in universum terrarum orbem effundantur, compendiariam quæ per baptisma fieret, doctrinam committens.

℟. Videntes Jesum discipuli adoraverunt. Et accedens Jesus locutus est eis, dicens: * Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Alleluia, alleluia.

℣. Ego constitutus sum rex à Domino super Sion montem sanctum ejus. * Data est. Gloria. * Data est. *Matth.* 28. *Ps.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti. Alleluia. *Matth.* 28.

Oratio.

Deus, qui diversitatem gentium in confessione tui nominis adunasti; da ut renatis fonte baptismatis una sit fides mentium et pietas actionum. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Tolosáno.

Anno 1590. *Part.* *II.* *Cap.* 5.

Quæ tanto animarum dispendio in locis quibusdam increbuit, serò nimiùm communicandi consuetudo sanctiùs erit immutanda; adolescentesque ii, quos de sumendo Mysterio satis discernere posse Parochi vel Confessarii ju-

dicârint, ad communionem sunt recipiendi, imò etiam impelléndi.

AD VESPERAS.

℟. Hæc dies. ℣. Confitebor tibi, Domine, quoniam exaudisti me, et factus es mihi in salutem. Alleluia, alleluia. *Ps.* 117.

℣. In Christo Jesu resurrexistis per fidem operationis Dei, qui suscitavit illum à mortuis. Alleluia. *Colos.* 2.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit. Alleluia. *Marc.* 16.

Oratio.

Adesto, quæsumus, Domine, familiæ tuæ, et dignanter impende: ut quibus fidei gratiam contulisti, coronam largiaris æternam. Per.

Ad Fontes.

Oratio.

Deus, qui credentes in te fonte baptismatis innovasti: hanc renatis in Christo concede custodiam, ut nullo erroris incursu gratiam regenerationis amittant. Per.

Ante Crucifixum.

Oratio.

Deus, qui ad æternam vitam in Christi resurrectione nos reparas: erige nos ad consedentem in dextera tua nostræ salutis auctorem, ut qui propter nos judicandus advenit, pro nobis judicaturus adveniat idem Jesus Christus Filius tuus Dominus noster qui tecum vivit et regnat.

Ingrediendo Chorum.

Ant. Regina *ut in die.*

SABBATO IN ALBIS.

Semiduplex-majus.

AD MATUTINUM.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 3.

Et nunc, fratres, scio quia per ignorantiam fecistis sicut et principes véstri. Deus autem, quæ prænuntiavit per os omnium Prophetarum, pati Christum suum, sic implévit. Pœnitemini igitur et convertimini, ut deleantur peccata vestra: ut cùm venerint tempora refrigerii à conspectu Domini, et miserit eum qui prædicatus est vobis, Jesum

Christum, quem oportet quidem cœlum suscipere usque in tempora restitutionis omnium quæ locutus est Deus per os sanctorum suorum à sæculo Prophetárum. Moyses quidem dixit : Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus vester de fratribus vestris, tanquam me, ipsum audietis juxta omnia quæcumque locutus fuerit vóbis. Erit autem : omnis anima quæ non audierit Prophetam illum, exterminabitur de plébe. Et omnes Prophetæ à Samuel, et deinceps qui locuti sunt, annuntiaverunt dies istos. Vos estis filii Prophetarum et testamenti quod disposuit Deus ad patres nostros dicens ad Abraham : Et in semine tuo benedicentur omnes familiæ térræ. Vobis primùm Deus suscitans Filium suum, misit eum benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque à nequitia súa.

℟. Jesum à Nazareth suscitavit Deus tertiâ die, et præcepit nobis testificari * Quia ipse est qui constitutus est à Deo judex vivorum et mortuorum. Alleluia, alleluia.

℣. Correxit orbem terræ, qui non commovebitur : judicabit populos in æquitate. * Quia. *Act.* 10. *Ps.* 95.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Serm. 228. *In die Pasch. V. n.* 1. *et* 2.

Lectio ij.

Dies istos, quibus post passionem Domini nostri Deo cantamus Alleluia, festos habemus in lætitia usque ad Pentecosten, quando missus est de cœlo promissus Spiritus Sánctus. Ex his diebus septem vel octo qui nunc aguntur, sacramentis infantium deputántur. Qui paulò antè vocabantur competentes, modò vocantur infántes. Competentes dicebantur, quoniam materna viscera, ut nascerentur, petendo pulsábant. Infantes dicuntur, quia modò nati sunt Christo, qui priùs nati fuerant sæculo. In illis est vita novata, quæ in vobis debet esse firmata : et qui jam fideles estis, non eis exempla quibus pereant, sed quibus proficiant, præbeátis. Jam

ipsos alloquor, ut grana sint in área. Vos fratres, vos filii, vos novella germina matris Ecclesiæ, obsecro vos per quod accepistis, ut attendatis in eum qui vos vocavit, qui dilexit vos, qui perditos quæsivit vos, qui inventos illuminavit vos, ut non sectemini vias perditorum, in quibus errat nomen fidélium.

℟. Estis in illo repleti qui est caput omnis principatûs et potestatis; consepulti ei in baptismo, * In quo et resurrexistis per fidem operationis Dei qui suscitavit illum à mortuis. Alleluia, alleluia.

℣. Cognoscite hodiè quæ ignorant, qui non viderunt magnalia Domini et robustam manum, extentumque brachium. * In quo. *Colos.* 2. *Deut.* 11.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 20.

In illo tempore; Unâ sabbati María Magdalene venit manè, cùm adhuc tenebræ essent, ad monuméntum. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 22. hab. in Basilica S. Joan. Pater. Sabb. post Pasch. n. 1.

Lectio sancti Evangelii quam modò, fratres, audistis, valdè in superficie historica est aperta; sed ejus nobis sunt mysteria sub brevitate requirénda. María Magdalene, cùm adhuc tenebræ essent, venit ad monuméntum. Juxta historiam notatur hora: juxta intellectum verò mysticum requirentis signatur intelligéntia. María etenim Auctorem omnium, quem carne viderat mortuum, quærebat in monumento: et quia hunc minimè invenit, furatum crédidit. Adhuc ergò erant tenebræ, cùm venit ad monuméntum. Cucurrit citiùs, discipulisque nuntiávit. Sed illi præ cæteris cucurrerunt, qui præ cæteris amaverunt, videlicèt Petrus et Joánnes.

℟. Unâ sabbati María Magdalene * Venit manè, cùm adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Alleluia, alleluia.

℣. Fortis est ut mors dilectio. * Venit. Gloria Patri. * Venit. *Joan.* 20. *Cant.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Nondum sciebant Scripturam, quia oportebat Jesum à mortuis resurgere. Alleluia. *Joan.* 20.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui festa Paschalia venerando egimus, per hæc contingere ad gaudia æterna mereamur. Per Dominum.

CANON.

Ex Constitutionibus Ecclesiæ Gallicanæ in conventu Melodunénsi.

Anno 1579. *Tit. de Eucharistia.*

AD frequentem communionem, cum fidei sinceritate, spei confidentia, caritatis ardore, ac animarum puritate populi excitandi sunt. Juvenes primùm ad tanti sacramenti sumptionem admitti volentes probentur; et per tempus aliquod, antequàm admittantur, ad fidei sinceritatem, usum et fructum tanti sacramenti instituántur.

Ad Nonam hujus diei inclusivè terminatur Octava Paschæ.

DOMINICA IN ALBIS DEPOSITIS,

QUÆ EST PRIMA POST PASCHA.

Duplex-majus.

In hac Dominica, nullum potest celebrari Festum : de semiduplici-minori autem et de simplici occurrente fit commemoratio.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Sabbato.

Capitulum. 2. Isaiæ. 60.

NON occidet ultrà sol tuus, Jerusalem, et luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et complebuntur dies luctûs tui : populus autem tuus omnes justi, in perpetuum hæreditabunt térram.

℟. Numquid non tu, Domine, percussisti superbum, vulnerasti draconem? * Et nunc, qui redempti sunt à Domino, revertentur, et venient in Sion laudantes, et lætitia sempiterna super capita eorum : fugiet dolor et gemitus. † Alleluia.

℣. Liberavit nos Deus, secundùm gratiam quæ manifestata est nunc per illuminationem Jesu Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam. * Et nunc. Gloria. † Alleluia. *Is.* 51. 2. *Tim.* 1.

HYMNUS.

ADESTE, Cœlitûm chori,
Lætum sonantes canticum,
Dum liber inter mortuos
Christus sepulchrum deserit.

FRUSTRA sepulchro milites
Apponit insanus furor:
Frustra specûs gens perfida
Firmat sigillis ostium.

CLAUSA, sigillis integris,
Exire speluncâ potest,
Quem matris alvo Virginis
Effudit illæsus pudor.

RIDEBAT hunc turpi trabe
Vesana pendentem cohors:
Descendat, inquit, et Deum
Illi Patrem fatebimur.

AT tu paternis obsequens
Ad usque mortem legibus,
Orbem sacerdos victima
Toto piabas sanguine.

NON ille descendit cruce;
Plus fecit: ecce mortuus
Se reddit ipse lumini:
Deo satum jam credite.

DA, Christe, nos tecum mori:
Tecum simul da surgere:
Terrena da contemnere:
Amare da cœlestia.

¶ SIT laus Patri; laus Filio
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

Quæ doxologia dicitur, toto tempore Paschali, in fine hymnorum ejusdem metri.

℣. Dicant qui redempti sunt à Domino.

℟. Quoniam in sæculum misericordia ejus. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 106.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Dominus 'scidit aquas ante eos ut faceret sibi nomen sempiternum: eduxit eos per abyssos. Alleluia. *Is.* 63.

Oratio ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM *ut p.* 199. *in Feriis per annum, sed per totum tempus Paschale, sive dicantur Psalmi Dominicales sive Feriales, dicuntur Antiphona* Eripuit, *Capitulum* Omnes vos, ℟. *brev. de secundo modo et*

ad Nunc dimittis, *Antiphona* Alleluia, qui suscitavit, *nisi aliter notetur. Porrò ad Horas minores etiam ad Primam dicuntur responsoria brevia de secundo modo, et in fine responsionis versiculi, nihilominùs additur triplex* Alleluia *sicut ad Completorium. Additur etiam* Alleluia *in fine Invitatorii atque omnium Antiphonarum, quando in illis non habetur, et in fine responsionum versuum adduntur tria* Alleluia; *exceptis tamen versibus* Pretiosa *qui sequuntur ad Primam. In fine etiam responsoriorum Matutini additur duplex* Alleluia *ante versum sicut et in fine reclamationis quæ fit post versum atque post* Gloria Patri, *nisi jam hoc verbum* Alleluia *positum reperiatur.*

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum qui resurrexit propter justificationem nostram, * Venite, adoremus. Alleluia. *Rom.* 4.

Psalm. Venite.

Toto tempore Paschali, omne officium est trium lectionum et quilibet Psalmus habet suam Antiphonam. Porrò tres Psalmi dicuntur et sive feriales, sive Dominicales sint, hoc ordine sumuntur: hebdomadâ primâ et quartâ post Pascha è I. Nocturno: hebdomadâ secundâ et quintâ è II. Nocturno: hebdomadâ tertiâ et sextâ è III. Nocturno. In Festis verò, Antiphonæ, versus et responsoria, nisi aliter notetur in proprio, sumuntur ex uno Nocturnorum secundùm Feriam, id est Dominicâ, Feriis secundâ et quintâ è I. Noct. de communi convenienti, Feriis tertiâ et sextâ è II. Noct. Feriâ quartâ et Sabbato è III. Noct.

Ant. 1. Conversi estis ad Deum servire Deo vivo et vero et expectare Filium ejus de cœlis, quem suscitavit ex mortuis, Jesum. Alleluia. 1. *Thess.* 1.

Ant. 2. Vetera transierunt: ecce facta sunt omnia nova. Alleluia. 2. *Cor.* 5.

Ant. 3. Liberati à peccato servi facti estis justitiæ. Alleluia. *Rom.* 6.

℣. Confitemini Domino quoniam bonus:

℟. Quoniam in sæculum misericordia ejus. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 117.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 4.

Factum est in crastinum ut congregarentur Principes sacerdotum, et Seniores, et Scribæ in Jerusalem, et Annas princeps Sacerdotum, et Caiphas, et Joannes, et Alexander, et quotquot erant de genere Sacerdotáli. Et statuentes Apostolos in medio, interrogabant: In qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? Tunc repletus Spiritu Sancto Petrus, dixit ad eos: Principes populi, et Seniores, audite: Si nos hodiè dijudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo iste salvus factus est, notum sit omnibus vobis et omni plebi Israël, quia in nomine Domini nostri Jesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit à mortuis, in hoc iste astat coram vobis sánus. Hic est lapis qui reprobatus est à vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli; et non est in alio aliquo sálus. Nec enim aliud nomen est sub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri.

℟. Vos populus acquisitionis; qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei: * Qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus elegit vos, quia dilexit vos, et redemit de domo servitutis. * Qui non consecuti. 1. *Petr.* 2. *Deut.* 7.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Serm. 260. *Aliàs* 11. *hab. die Dominicâ in Octava Paschæ.*

Lectio ij.

Ne moras faciamus acturi multa: regeneratis in baptismo qui hodiè miscendi sunt populo, brevis sed gravis sermo reddendus est. Vos qui baptizati estis, et hodiè completis sacramentum Octavarum vestrarum, breviter accipite et intelligite translatam fuisse figuram circumcisionis carnis ad circumcisionem córdis. Infantes appellamini, quoniam regenerati estis, et novam vitam ingressi estis,

et ad vitam æternam renati estis, si hoc quod in vobis renatum est, malè vivendo non suffocétis. Reddendi estis populis, miscendi estis plebi fidelium : cavete ne imitemini malos fideles, imò falsos fideles; quasi confitendo fideles, sed malè vivendo infidéles. Videte quia testificor vobis coram Deo et Angelis ejus: castitatem servate, sive conjugalem, sive omnimodæ continéntiæ. Quicumque continentiam vovistis, reddite quod vovistis, quia non exigeretur, si non vovissétis.

℟. Deponentes omnem malitiam, * Sicut modò geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite; ut in eo crescatis in salutem. Alleluia, alleluia.

℣. Testes vos estis quia ipsi elegeritis vobis Dominum, ut serviatis ei : nunc ergò inclinate corda vestra ad Dominum. * Sicut. 1. *Petr.* 2. *Josue.* 24.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 20.

In illo tempore; Cùm serò esset die illo, unâ sabbatorum, et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Judæorum, venit Jesus et stetit in medio, et dixit eis: Pax vóbis. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 26. *hab. in Basilica S. Joan. Later. in Oct. Paschæ. n.* 2.

Dixit eis : Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos; id est, Sicut misit me Pater, Deus Deum, et ego mitto vos, homo hómines. Pater filium misit, qui hunc pro redemptione generis humani incarnari constituit. Quem videlicèt in mundum venire ad passionem voluit: sed tamen amavit Filium, quem ad passionem misit. Electos verò Apostolos Dominus non ad mundi gaudia, sed, sicut ipse missus est, ad passiones in mundum mittit. Quia ergò et Filius amatur à Patre, et tamen ad passionem mittitur : ita et discipuli à Domino amantur, qui tamen ad passionem mittuntur in múndum. Itaque dicitur; Sicut mi-

sit me Pater, et ego mitto vos: id est, Eâ vos caritate diligo, cùm inter scandala persecutorum mitto, quâ me caritate Pater diligit, quem venire ad tolerandas passiones fécit.

℟. Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos: * Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; et quorum retinueritis, retenta sunt. Alleluia, alleluia.

℣. Vos sacerdotes Domini vocabimini: Ministri Dei nostri, dicetur vobis. * Accipite. Gloria Patri. * Accipite. *Joan.* 20. *Is.* 61.

Toto tempore Paschali, etiam in Feriis, nisi aliter notetur, dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. Cum mortui essetis in delictis, convivificavit vos cum Christo Deus donans vobis omnia delicta. Alleluia. *Coloss.* 2.

Ant. 2. Mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificemus Deo. Alleluia. *Rom.* 7.

Ant. 5. Vos nunc salvos facit baptisma per resurrectionem Jesu Christi qui est in dextera Dei, deglutiens mortem. Alleluia. 1. *Petr.* 3.

Ant. 3. Vos genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, ut virtutes annuntietis ejus qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Alleluia. 1. *Petr.* 2.

Ant. 1. Quicumque in Christo baptizati estis, Christum induistis. Alleluia. *Galat.* 3.

Capitulum. Apoc. 1.

Gratia vobis, et pax à Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum et princeps regum terræ: qui dilexit nos, et lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo.

℣. Tu es Deus qui facis mirabilia:

℟. Redemisti in brachio tuo populum tuum. Alleluia, all. all. *Ps.* 76.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Post dies octo, iterùm venit Jesus, januis clausis, et stetit in medio, et dixit: Pax vobis. Alleluia. *Joan.* 20.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Paschalia festa peregimus, hæc, te largiente, moribus et vitâ teneamus. Per Dominum nostrum.

Ad Primam dicitur symbolum Quicumque, *ut mos est in Dominicis de quibus fit officium.*

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi tértio.

An. 1573. *Part. I. Tit.* 7.

Quicumque in Pascha ab Diœcesi abfuerit, is reversus, se eo tempore sacram Communionem sumpsisse testatum faciat scripto Sacerdotis à quo súmpserit. Alioquin, ut Ecclesiæ præcepto pareat, confessus in Parochiali Ecclesia, sacram Eucharistiam suscipiat. Quod nisi fecerit, prout juris est, pœnâ afficiátur.

AD TERTIAM.

Capitulum. Rom. 6.

Vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ultrà non serviamus peccáto. Qui enim mortuus est, justificatus est à peccáto.

℟. *brev.* Beati quorum remissæ sunt iniquitates. Alleluia, alleluia. Beati.

℣. Et quorum tecta sunt peccata. Beati. Gloria. Beati.

℣. Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum.

℟. Nec est in spiritu ejus dolus. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 31.

AD SEXTAM.

Capitulum. Tit. 3.

Non ex operibus justitiæ quæ fecimus nos, sed secundùm suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritûs Sancti, quem effudit in nos abundè per Jesum Christum salvatorem nóstrum.

℟. *brev.* Salvavit eos propter nomen suum. Alleluia, alleluia. Salvavit.

℣. Ut notam faceret potentiam suam. Salvavit. Gloria. Salvavit.

℣. Deduxit eos in abyssis sicut in deserto:

℟. Et salvavit eos de manu odientium. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 105.

AD NONAM.

Capitulum. 2. Cor. 5.

Si unus pro omnibus mortuus est, ergò omnes mortui sunt; et pro omnibus mortuus est Christus; ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurréxit.

℟. *brev.* Reddam, Domine, laudationes tibi. Alleluia, allel. Reddam.

℣. Quoniam eripuisti animam meam de morte. Reddam. Gloria Patri. Reddam. *Ps.* 55.

℣. Auditam facite vocem laudis ejus,

℟. Qui posuit animam meam ad vitam. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus et Psalmi de Dominica.

Capitulum. 1. Petr. 1.

Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam, per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, in hæreditatem incorruptibilem.

Hymnus adeste ut in primis Vesperis, pag. 430.

℣. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii;

℟. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 44.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Multa fecit Jesus quæ non sunt scripta: hæc autem scripta sunt ut credatis, quia Jesus est Christus Filius Dei, et ut credentes vitam habeatis in nomine ejus. Alleluia. *Joan.* 20.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Si die sequenti fiat Festum solemne etiam translatum, primæ Vesperæ dicendæ sunt de hoc Festo cum commemoratione Dominicæ quæ nunquam debet omitti. Si autem Festum sequens duplex sit majus, tunc dicendæ sunt Vesperæ de Dominica cum commemoratione Festi sequentis.

IN FERIIS TEMP. PASCHALIS

Usque ad Ascensionem

DOMINI.

AD MATUTINUM.

Invitat. CHRISTUS qui crucifixus est, surrexit. * Alleluia. *Matth.* 28.

Psalm. Venite.

Psalmi, ut suprà ordinatur, de Feria et sic ad cæteras horas.

Ant. 4. (Christus) præbuit seipsum vivum (Apostolis) post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei. Alleluia. *Act.* 1.

℣. Dominus regnavit, decorem indutus est:

℟. Indutus est Dominus fortitudinem. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 92.

Benedictiones ut ante Psalterium pro Tempore Paschali, pag. 4.

Lectiones et ℟℟℟. *ut notatur infrà in qualibet Feria.*

AD LAUDES.

Ant. 5. Alleluia, quoniam regnavit Dominus Deus noster omnipotens. Alleluia. *Apoc.* 19.

Ant. 3. Alleluia, gaudeamus et exultemus, et demus gloriam ei. Alleluia. *Apoc.* 19.

Ant. 1. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni. Alleluia. *Apoc.* 22.

Ant. 6. Sedenti in throno, et Agno, benedictio et honor in sæcula sæculorum. Alleluia.

Ant. 8. Laudem dicite Deo nostro omnes servi ejus, et qui timetis eum. Alleluia. *Apoc.* 19.

Capitulum. Hebr. 13.

DEUS pacis, qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium in sanguine testamenti æterni Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono; ut faciatis ejus voluntatem, faciens in vobis quod placeat coram se.

℣. Dextera Domini fecit virtutem:

℟. Dextera Domini exaltavit me. Allel. allel. allel. *Ps.* 117.

Ad Benedictus *Antiph. propria ut in qualibet Feria notatur.*

Oratio Dominicæ præcedentis.

Omittuntur suffragia consueta quorum loco dicitur solum suffragium de Resurrectione ut sequitur; dicitur autem usque ad Ascensionem, dummodo officium non sit duplex aut

intra Octavam, etiamsi de Octava non fiat.

Ant. Crucifixus ex infirmitate, vivit ex virtute Dei. Alleluia. 2. *Cor.* 13.

Oratio.

Sólita nos, quæsumus, Domine, pietate custodi; ut qui unigeniti tui passione sumus redempti, ejus resurrectione lætemur. Per eumdem.

AD PRIMAM.

Ant. 7. Conresuscitavit nos Deus in Christo, ut ostenderet abundantes divitias gratiæ suæ in bonitate super nos. Alleluia. *Ephes.* 2.

Non dicuntur preces ad Primam et Completorium.

AD TERTIAM.

Ant. 1. Ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est principium primogenitus ex mortuis; ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Alleluia. *Coloss.* 1.

Capitulum. Rom. 8.

Si spiritus ejus qui suscitavit Jesum à mortuis, habitat in vobis: qui suscitavit Jesum à mortuis, vivificabit et mortalia corpora vestra propter inhabitantem Spiritum ejus in vóbis.

℟. *brev.* Vivit Dominus, et benedictus Deus meus. Alleluia, alleluia. Vivit.

℣. Et exaltetur Deus salutis meæ. Vivit. Gloria. Vivit. *Ps.* 17.

℣. Cor meum et caro mea

℟. Exultaverunt in Deum vivum. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 83.

AD SEXTAM.

Ant. 8. Si complantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul et resurrectionis erimus. Alleluia. *Rom.* 6.

Capitulum. Rom. 6.

Si mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam vivemus cum Christo; scientes quòd Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultrà non dominábitur.

℟. *brev.* Auditam facite vocem laudis ejus. Alleluia, alleluia. Auditam.

℣. Qui posuit animam meam ad vitam. Auditam. Gloria. Auditam. *Ps.* 65.

℣. Notas mihi fecisti vias vitæ :

℟. Adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo, Domine. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 15.

AD NONAM.

Ant. 2. Corpus quidem mortuum est propter peccatum; spiritus verò vivit propter justificationem. Alleluia. *Rom.* 8.

Capitulum. 1. Petr. 3.

CHRISTUS semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu.

℟. *brev.* Convertisti planctum meum in gaudium mihi. Alleluia, alleluia. Convertisti.

℣. Conscidisti saccum meum, et circumdedisti me lætitiâ. Convertisti. Gloria. Convertisti. *Ps.* 29.

℣. In Deo speravit cor meum, et adjutus sum;

℟. Et refloruit caro mea. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 27.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. 1. Cor. 15.

CUM mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est : Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus?

HYMNUS.

FUSO Redemptor sanguine
Piavit orbis crimina;
Scissoque sanctuarium
Patere dat velamine.

GRANUM solo reconditum
Iners manere non potest;
Vix mortuum jam germinat :
Hinc quanta pullulat seges!

NON destruuntur funere,
Sed seminantur corpora :
Fecit resurgendi viam
Surgens ab inferis Deus.

AFFIXA cum Christo cruci,
Christo caro commortua,
Et ipsa surget splendidis
Christi decora dotibus.

DA, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da surgere:
Terrena da contemnere :
Amare da cœlestia.

¶ Sit laus Patri, laus Filio
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

℣. Lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea :

℟. Caro mea requiescet in spe. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 15.

Ad Magnificat *Antiphona propria.*

Oratio Dominicæ præcedentis.

Suffragium resurrectionis quod solum dicitur, ut in Laudibus notatur.

Ant. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem, et honorem, et gloriam, et benedictionem. Alleluia. *Apoc.* 5.

Oratio ut in Laudibus.

AD COMPLETOR.

Ut in Feriis per annum, exceptis quæ sunt tempori Paschali propria, ut suprà dictum est.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 4.

Videntes Petri constantiam et Joannis, comperto quòd homines essent sine litteris, et idiotæ, admirabantur, et cognoscebant eos quoniam cum Jesu fuerant: hominem quoque videntes stantem cum eis, qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere. Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere; et conferebant ad invicem, dicentes: Quid faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum signum factum est per eos omnibus habitantibus Jerusalem: manifestum est, et non possumus negáre. Sed ne ampliùs divulgetur in populum, comminemur eis, ne ultrà loquantur in nomine hoc ulli hóminum.

℟. Principes Jerusalem cùm consummassent omnia quæ de Jesu scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt eum in monumento: * Deus verò suscita-

vit eum à mortuis. Alleluia, alleluia.

℣. De angustia et de judicio sublatus est; abscissus est de terra viventium. * Deus. *Act.* 13. *Is.* 53.

Lectio ij.

Et vocantes eos, denuntiaverunt ne omninò loquerentur, neque docerent in nomine Jesu. Petrus verò et Joannes respondentes, dixerunt ad eos : Si justum est in conspectu Dei, vos potiùs audire quàm Deum, judicate : non enim possumus quæ vidimus et audivimus non lóqui. At illi comminantes dimiserunt eos, non invenientes quomodò punirent eos, propter populum, quia omnes clarificabant id quod factum fuerat in eo quod acciderat. Annorum enim erat ampliùs quadraginta homo, in quo factum fuerat signum istud sanitátis.

℟. Visus est Jesus per dies multos his * Qui ascenderant cum eo de Galilæa in Jerusalem; qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. Alleluia, alleluia.

℣. In viis ostendit se illis hilariter, et in omni providentia occurrit illis * Qui ascenderant cum eo. *Act.* 13. *Sap.* 6.

Lectio iij.

Dimissi autem venerunt ad suos, et annuntiaverunt eis quanta ad eos principes Sacerdotum et seniores dixissent. Qui cùm audissent, unanimiter levaverunt vocem ad Deum, et dixerunt : Domine, tu es qui fecisti cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt : qui Spiritu Sancto per os patris nostri David pueri tui dixisti : Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum adversùs Dominum et adversùs Christum éjus. Convenerunt enim verè in civitate ista adversùs sanctum puerum tuum Jesum quem unxisti, Herodes et Pontius Pilatus cum gentibus, et populis Israël, facere quæ manus tua et consilium tuum decreverunt fieri. Et nunc, Domine, respice in minas eorum, et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum tu-

um, in eo quòd manum tuam extendas ad sanitates, et signa, et prodigia fieri per nomen sancti Filii tui Jesu. Et cùm orassent, motus est locus, in quo erant congregati; et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et loquebantur verbum Dei cum fidúcia.

℟. Quem vos interemistis suspendentes in ligno, * Hunc principem et salvatorem Deus exaltavit dexterâ suâ ad dandam pœnitentiam Israëli, et remissionem peccatorum. Alleluia, alleluia.

℣. In scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos. * Hunc. Gloria. * Hunc. *Act.* 5. *Is.* 53.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Jesum. Alleluia. *Act.* 3.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. *Lib. I. Cap.* 19.

Qui se ab omnibus implicamentis negotiorum sæcularium removentes non torpent otio sed insistunt perfectionis suæ negotio et ab stultitia sapientiæ sæcularis aversi verbo Dei infatigabiliter vacant, sapientes veraciter fiunt.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum. Alleluia. *Joan.* 20.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 4.

Multitudinis credentium erat cor unum et anima una : nec quisquam eorum quæ possidebat aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia commúnia. Et virtute magnâ reddebant Apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri : et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ vendebant, et ponebant ante pedes Apostolórum. Dividebatur autem singulis prout cuique opus érat. Joseph au-

tem qui cognominatus est Barnabas ab Apostolis, (quod est interpretatum Filius consolationis) Levites, Cyprius genere, cùm haberet agrum, vendidit eum, et attulit pretium, et posuit ante pedes Apostolórum.

℟. Virtute magnâ reddebant Apostoli * Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri. Alleluia, alleluia.

℣. Invocabant Dominum, et ipse exaudiebat eos : custodiebant præceptum quod dedit illis. * Testimonium. *Act.* 4. *Psalm.* 98.

Lectio ij. *Cap.* 5.

Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira uxore sua vendidit agrum et fraudavit de pretio agri, consciâ uxore suâ : et afferens partem quamdam, ad pedes Apostolorum pósuit. Dixit autem Petrus : Anania, cur tentavit satanas cor tuum mentiri te Spiritui Sancto, et fraudare de pretio agri? Nonne manens tibi manebat, et venundatum in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus, sed Déo. Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit et expirávit. Et factus est timor magnus super omnes qui audiérunt. Surgentes autem juvenes, amoverunt eum, et efferentes sepeliérunt.

℟. Certissimè sciat omnis domus Israël, * Quia et Dominum et Christum fecit Deus hunc Jesum quem vos crucifixistis. Alleluia, alleluia.

℣. Ecce servus meus exaltabitur, et elevabitur, et sublimis erit valdè. * Quia. *Act.* 2. *Is.* 52.

Lectio iij.

Factum est autem quasi horarum trium spatium, et uxor ipsius nesciens quod factum fuerat, introivit. Dixit autem ei Petrus : Dic mihi, mulier, si tanti agrum vendidísti. At illa dixit : Etiam tánti. Petrus autem ad eam : Quid utique convenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum, qui sepelierunt virum tuum ad ostium, et efferent te. Confestim cecidit ante pedes ejus, et expirávit. Intrantes autem juvenes, invenerunt illam mor-

tuam; et extulerunt, et sepelierunt ad virum súum. Et factus est timor magnus in universa Ecclesia, et in omnes qui audierunt hæc.

℟. Hic est lapis reprobatus ab ædificantibus, qui factus est in caput anguli; * Et non est in alio aliquo salus. Alleluia, alleluia.

℣. Ecce ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum. * Et non est. Gloria. * Et non est. *Act.* 4. *Is.* 28.

Ad Benedictus.

Ant. 5. Cùm resurrexisset Jesus à mortuis, recordati sunt discipuli ejus quia dicebat: Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud. Alleluia. *Joan.* 2.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1576. *Part. III. Tit. monit.*

Qui Sacerdotes estis, Missæ sacrificium sæpiùs facite; sanctè ac religiosè ad illud faciendum parate vos, omni pietate in tam alti mysterii meditatione toto animo defixi.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Noli esse incredulùs, sed fidelis. Alleluia. *Joan.* 20.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 5.

Per manus Apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plébe. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomónis. Cæterorum autem nemo audebat se conjungere illis, sed magnificabat eos pópulus. Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum; ita ut in plateas ejicerent infirmos, et ponerent in lectulis ac grabatis, ut veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, et liberarentur ab infirmitatibus súis. Concurrebat autem et multitudo vicinarum civitatum Jerusalem, afferentes ægros, et vexatos à spiritibus immundis; qui curabantur ómnes.

℟. Quæ ad patres nostros repromissio facta est,

hanc Deus adimplevit filiis nostris, * Resuscitans Jesum. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus Deus noster adimplevit misericordiam suam quam promisit domui Israël. * Resuscitans. *Act.* 13. *Judith.* 13.

Lectio ij.

Exurgens autem princeps Sacerdotum, et omnes qui cum illo erant, (quæ est hæresis Sadducæorum) repleti sunt zelo: et injecerunt manus in Apostolos, et posuerunt eos in custodia pública. Angelus autem Domini per noctem aperiens januas carceris, et educens eos, dixit: Ite, et stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitæ hújus. Qui cùm audissent, intraverunt diluculò in templum, et docébant. Adveniens autem princeps Sacerdotum, et qui cum eo erant, convocaverunt concilium, et omnes Seniores filiorum Israël, et miserunt ad carcerem ut adduceréntur. Cùm autem venissent ministri, et aperto carcere non invenissent illos, reversi nuntiaverunt, dicentes: Carcerem quidem invenimus clausum cum omni diligentia, et custodes stantes ante januas: aperientes autem, neminem intùs invénimus.

℟. Deus dedit Jesum manifestum fieri non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo, nobis * Qui manducavimus et bibimus cum illo, postquàm resurrexit à mortuis. Alleluia, alleluia.

℣. Pepigit fœdus nobiscum qui in præsentiarum sumus et vivimus; facie ad faciem locutus est nobis. * Qui. *Act.* 10. *Deut.* 5.

Lectio iij.

Ut autem audierunt hos sermones Magistratus templi, et principes Sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret. Adveniens autem quidam nuntiavit eis: Quia ecce viri, quos posuistis in carcerem, sunt in templo stantes, et docentes pópulum. Tunc abiit Magistratus cum ministris, et adduxit illos sine vi. Timebant enim pópulum, ne lapidaréntur. Et cùm adduxissent illos, statuerunt

in concilio. Et interrogavit eos princeps Sacerdotum, dicens : Præcipiendo præcepimus vobis ne doceretis in nomine isto; et ecce replestis Jerusalem doctrinâ vestrâ ; et vultis inducere super nos sanguinem hominis istius. Respondens autem Petrus et Apostoli dixerunt : Obedire oportet Deo magis quàm hominibus. Deus patrum nostrorum suscitavit Jesum, quem vos interemistis, suspendentes in ligno. Hunc principem et salvatorem Deus exaltavit dexterâ suâ ad dandam pœnitentiam Israëli, et remissionem peccatórum. Et nos sumus testes horum verborum, et Spiritus Sanctus quem dedit Deus omnibus obedientibus sibi.

℟. Per Christum vobis remissio peccatorum annuntiatur, et ab omnibus quibus non potuistis in lege Moysi justificari : * In hoc omnis qui credit justificatur. Alleluia, alleluia.

℣. Israël salvatus est in Domino salute æternâ. * In hoc. Gloria.* In hoc. *Act.* 13. *Is.* 45.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Hæc sunt verba quæ locutus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum : quoniam necesse est impleri omnia quæ scripta sunt de me. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quárto.

Anno 1576. *Part. III. Tit. monit.*

Imprimis sanctâ oratione vos assiduè exercete; tum in meditationis, tacitæque piæ orationis studio singulis diebus certo temporis spatio, toto castissimi animi sensu incúmbite.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Dominus meus et Deus meus. Alleluia. *Joan.* 20.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 5.

Hæc cùm audissent, dissecabantur, et cogitabant interficere illos. Surgens autem quidam in concilio Pharisæus, nomine Gamaliel, legis Doctor, honorabilis universæ plebi, jussit foras ad breve

homines fieri; dixitque ad illos: Viri Israëlitæ, attendite vobis super hominibus istis quid acturi sitis. Ante hos enim dies extitit Theodas, dicens se esse aliquem, cui consensit numerus virorum circiter quadringentorum: qui occisus est; et omnes qui credebant ei, dissipati sunt et redacti ad nihilum. Post hunc extitit Judas Galilæus in diebus professionis, et avertit populum post se, et ipse periit et omnes quotquot consenserunt ei, dispersi sunt.

℟. Principes *pag.* 440.

Lectio ij.

Et nunc itaque dico vobis: Discedite ab hominibus istis, et sinite illos; quoniam si est ex hominibus consilium hoc, aut opus, dissolvetur: si verò ex Deo est, non poteritis dissolvere illud, ne fortè et Deo repugnare inveniámini. Consenserunt autem illi. Et convocantes Apostolos, cæsis denuntiaverunt ne omninò loquerentur in nomine Jesu: et dimiserunt éos. Et illi quidem ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. Omni autem die non cessabant, in templo et circa domos docentes, et evangelizantes Christum Jesum.

℟. Visus est *pag.* 441.

Lectio iij. *Cap.* 8.

Saulus autem devastabat Ecclesiam, per domos intrans, et trahens viros ac mulieres, tradebat in custódiam. Igitur qui dispersi erant pertransibant, evangelizantes verbum Déi. Philippus autem descendens in civitatem Samariæ, prædicabat illis Christum. Intendebant autem turbæ his quæ à Philippo dicebantur, unanimiter audientes, et videntes signa quæ faciébat. Multi enim eorum, qui habebant spiritus immundos, clamantes voce magnâ exibant. Multi autem paralytici et claudi curati sunt. Factum est ergò gaudium magnum in illa civitáte.

℟. Quem vos *pag.* 442.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Oportebat

Christum pati, et resurgere à mortuis tertiâ die. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. *Lib. I. Cap.* 19.

Qui diligenter de vita contemplativa considerat, et sufficienter instructus intelligit, quando et ubi possit ejus perfectio comprehendi, non dubitabit Ecclesiarum principes vitæ contemplativæ posse et debere fieri sectatóres.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Beati qui non viderunt et crediderunt. Alleluia. *Joan.* 20.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 8.

Vir quidam nomine Simon, qui antè fuerat in civitate magus, seducens gentem Samariæ, dicens se esse aliquem magnum; cui auscultabant omnes à minimo usque ad maximum, dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocatur mágna. Attendebant autem eum: propter quòd multo tempore magiis suis dementasset éos. Cùm verò credidissent Philippo evangelizanti de regno Dei, in nomine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulíeres. Tunc Simon et ipse credidit: et cùm baptizatus esset, adhærebat Philíppo. Videns etiam signa et virtutes maximas fieri, stupens admirabátur.

℟. Virtute *pag.* 443.

Lectio ij.

Cum autem audissent Apostoli qui erant Jerosolymis, quòd recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Joannem: qui cùm venissent, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum; nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantùm erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum Sánctum. Cùm vidisset autem Simon, quia per impositionem manûs Apostolorum daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis pe-

cuniam, dicens: Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum Sánctum.

℟. Certissimè *p.* 443.

Lectio iij.

Petrus autem dixit ad eum: Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecuniâ possidéri. Non est tibi pars neque sors in sermone isto; cor enim tuum non est rectum coram Déo. Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua, et roga Deum, si fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis túi. In felle enim amaritudinis, et obligatione iniquitatis video te ésse. Respondens autem Simon dixit: Precamini vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me horum quæ dixístis.

℟. Hic est lapis *pag.* 444.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Prædestinavit nos Deus in adoptionem filiorum per Jesum Christum, in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus. Alleluia. *Ephes.* 1.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

Anno 816. *Lib. I. Cap.* 9.

Sacerdotis, præ cæteris, speciale officium est, scripturas legere, percurrere Canones, exempla sanctorum imitari; vigiliis, jejuniis, orationibus incumbere: cum fratribus habere pacem, nec quemquam ex membris suis discérpere.

AD VESPERAS.

Nisi occurrat Festum Semiduplex et suprà, fit de Beata Maria in Sabbato cum commemoratione de Resurrectione et sic in tribus Sabbat. sequentibus.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 10.

Vir quidam erat in Cæsarea, nomine Cornelius, centurio cohortis quæ dicitur Italica, religiosus ac timens Deum cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas plebi, et deprecans Deum sémper. Is vidit in visu ma-

nifestè, quasi horâ diei nonâ Angelum Dei introeuntem ad se, et dicentem sibi: Cornéli. At ille intuens eum, timore correptus dixit: Quid est, Domine? Dixit autem illi: Orationes tuæ et eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam in conspectu Déi. Et nunc mitte viros in Joppen, et accersi Simonem quemdam qui cognominatur Petrus: hic hospitatur apud Simonem quemdam coriarium, cujus est domus juxta mare: hic dicet tibi quid te oporteat fácere. Et cùm discessisset Angelus qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos suos, et militem metuentem Dominum ex his qui illi parébant. Quibus cùm narrasset omnia, misit illos in Joppen.

Lectio ij.

POSTERA autem die, iter illis facientibus et appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam séxtam. Et cùm esuriret, voluit gustáre. Parantibus autem illis, cecidit super eum mentis excessus: et vidit cœlum apertum, et descendens vas quoddam velut linteum magnum, quatuor initiis submitti de cœlo in terram, in quo erant omnia quadrupedia et serpentia terræ, et volatilia cœli. Et facta est vox ad eum: Surge, Petre; occíde, et mandúca. Ait autem Petrus: Absit, Domine, quia nunquam manducavi omne commune et immúndum. Et vox iterùm secundò ad eum: Quod Deus purificavit, tu commune ne díxeris. Hoc autem factum est per ter; et statim receptum est vas in cœlum. Et dum intra se hæsitaret Petrus quidnam esset visio quam vidisset: ecce viri qui missi erant à Cornelio inquirentes domum Simonis, astiterunt ad jánuam. Et cùm vocassent, interrogabant si Simon qui cognominatur Petrus, illic haberet hospítium. Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus ei: Ecce viri tres quærunt te. Surge itaque, descende, et vade cum eis nihil dubitans, quia ego misi illos. Descendens autem Petrus

ad viros, dixit: Ecce ego sum quem quæritis; quæ causa est propter quam venistis? Qui dixerunt: Cornelius Centurio, vir justus et timens Deum, et testimonium habens ab universa gente Judæorum, responsum accepit ab Angelo sancto accersire te in domum suam, et audire verba abs te.

CANON.

Ex Concilio Coloniensi primo.

Anno 136. *Part. II. C.* 4.

Clerici in lege Domini meditentur die ac nocte, ut judicia Domini vera, justificata in semetipsa, desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multùm, dulciora super mel et favum totis præcordiis amplectantur, exquirant scrutenturque; idque non propriâ præsumptione, aut humano sensu, sed Spiritu Sancto dictante, qui abscondit hæc à sapientibus et prudentibus in oculis suis, et revelat ea párvulis.

DOMINICA II.

post Pascha.

In Vesperis Sabbati.

Antiphonæ, *pag.* 434; *Capit. Hymnus et* ℣. *ut Sabb.* In Albis *pag.* 429.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Tanquam ovis ad occisionem ductus est, et sicut agnus non aperuit os suum. In humilitate judicium ejus sublatum est; generationem ejus quis enarrabit? Allel. *Act.* 8.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, *Antiphonæ et Versus ut in Dominica* In Albis *pag.* 431.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 13.

Erant in Ecclesia quæ erat Antiochiæ, Prophetæ et Doctores, in quibus Barnabas, et Simon qui vocabatur niger, et Lucius Cyrenensis, et Manahen qui erat Herodis Tetrarchæ collactaneus, et Saulus. Ministrantibus autem illis Domino, et jejunantibus, dixit illis Spiritus Sanctus: Se-

gregate mihi Saulum et Barnabam in opus ad quod assumpsi éos. Tunc jejunantes, et orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos. Et ipsi quidem missi à Spiritu Sancto, abierunt Seleuciam, et indè navigaverunt Cyprum. Et cùm venissent Salaminam, prædicabant verbum Dei in Synagogis Judæórum. Habebant autem et Joannem in ministério. Et cùm perambulassent universam insulam usque Paphum, invenerunt quemdam virum magum pseudoprophetam, Judæum, cui nomen erat Bar-jesu, qui erat cum Proconsule Sergio Paulo viro prudénte. Hic, accersitis Barnabâ et Saulo, desiderabat audire verbum Déi. Resistebat autem illis Elymas magus, (sic enim interpretatur nomen ejus) quærens avertere Proconsulem à fide. Saulus autem qui et Paulus, repletus Spiritu Sancto, intuens in eum, dixit : O plene omni dolo et omni fallaciâ ! fili diaboli, inimice omnis justitiæ, non desinis subvertere vias Domini réctas. Et nunc ecce manus Domini super te : et eris cæcus, non videns solem usque ad témpus. Et confestim cecidit in eum caligo, et tenebræ : et circuiens, quærebat qui ei manum dáret. Tunc Proconsul, cùm vidisset factum, credidit, admirans super doctrina Dómini.

℟. Lætentur cœli, et exultet terra : et dicant in nationibus : Dominus regnavit. * Exultent agri et omnia quæ in eis sunt, quia venit Dominus judicare terram. Alleluia, alleluia.

℣. Deus judicaturus est orbem in viro in quo statuit, fidem præbens omnibus, suscitans eum à mortuis. * Exultent. 1 *Paralip.* 16. *Act.* 17.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Enarr. in Ps. 110.

Lectio ij.

VENERUNT dies ut cantemus Allelúia. Et hi quidem dies veniunt transituri, transeuntque venturi, et significant diem qui non venit et tránsit. Ad quem sanè nos cùm venerimus; in-

hærentes ei, nec nos transibimus. Sicut enim dies isti, præteritis diebus Quadragesimæ quibus ante resurrectionem Dominici corporis vitæ hujus significatur mœror, solemniter gratâ hilaritate succedunt; sic dies ille qui post resurrectionem dabitur plenario corpori Domini, hoc est sanctæ Ecclesiæ, cunctis vitæ hujus ærumnis atque doloribus exclusis, perpetuâ beatitate succédet. Quod promisit Christus non est hîc expectandum, non hîc sperandum; sed hoc est verum et justum, ut hîc laboretur, illic requiescátur. Non ergò requies, nisi in cœlesti patria requirátur. Non tale aliquid mediteris adipisci, quale solet hîc oculus avaritiæ concupiscere.

℟. Per vicos Jerusalem Alleluia cantabitur. Benedictus Dominus qui exaltavit eam, et * Sit regnum ejus in sæcula sæculorum. Allel. allel.

℣. Alleluia: salus, et gloria, et virtus Deo nostro est: quia vera et justa judicia sunt ejus. * Sit regnum. *Tob.* 13. *Apoc.* 19.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio 3. *Cap.* 10.

In illo tempore; Dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum pastor bónus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus súis. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 14. *habit. in Basilica S. Petri Dom. secundâ post Pascha.*

Fecit Dominus quod monuit, ostendit quod jússit. Bonus Pastor pro ovibus suis animam suam posuit, ut in sacramento nostro corpus suum et sanguinem verteret, et oves quas redemerat, carnis suæ alimento satiáret. Ostensa nobis est de contemptu mortis via quam sequamur; apposita est forma cui imprimámur. Primùm nobis est exteriora nostra misericorditer ovibus ejus impendere, postremùm verò, si necesse sit, etiam mortem nostram pro eisdem ovibus ministráre. A primo autem hoc minimo pervenitur ad postremum május.

Sed cùm incomparabiliter longè sit melior anima quâ vivimus, terrenâ substantiâ quam exteriùs possidemus; qui non dat pro ovibus substantiam suam, quando pro his daturus est animam suam?

℣. Ego sum pastor bonus: et * Cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ. Alleluia, alleluia.

℣. Ecce ego ipse requiram oves meas, et visitabo eas, et educam eas de populis, et pascam eas. * Cognosco. Gloria. * Cognosco. *Joan.* 10. *Ezech.* 34.

AD LAUDES.

Antiphonæ ut suprà in Laudibus Feriarum Temporis Paschalis, pag. 437.

Capitulum et Versus ut in Dom. In Albis *pag.* 434.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Ego sum ostium ovium: veni ut vitam habeant, et abundantiùs habeant. Ego sum pastor bonus. Alleluia. *Joan.* 10.

Oratio.

Deus, qui errantibus, ut in viam possint redire justitiæ, veritatis tuæ lumen ostendis: da cunctis qui christianâ professione censentur, et illa respuere quæ huic inimica sunt nomini, et ea quæ sunt apta sectari. Per Dominum.

AD HORAS.

Antiphonæ, Capitulum et ℟℟. *brev. ut suprà in Feriis Paschalibus, p.*438.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 22. *de reform.* *Cap.* 18.

Curet Episcopus ut (Clerici) Missæ sacrificio singulis diebus intersint, ac saltem singulis mensibus confiteantur peccata, et juxta confessoris judicium sumant Corpus Domini nostri Jesu Christi.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus et Versus ut in Dominica In Albis *pag.* 429.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Alias oves habeo quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere: et vocem meam audient, et fiet unum ovile, et unus pastor. Alleluia. *Joan.* 10.

Oratio ut in Laudibus.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 15.

Surrexerunt quidam de hæresi Pharisæorum, qui crediderunt, dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque servare legem Móysi. Conveneruntque Apostoli et Seniores videre de verbo hoc. Cùm autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum audire gentes verbum Evangelii, et crédere. Et qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum Sanctum sicut et nobis, et nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans corda eórum. Nunc ergò quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus? Sed per gratiam Domini Jesu Christi credimus salvari, quemadmodum et illi. Tacuit autem omnis multitudo: et audiebant Barnabam et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodigia in Gentibus per éos.

℟. Principes *p.* 440.

Lectio ij.

Et, postquàm tacuerunt: respondit Jacobus, dicens: Viri fratres, audite me: Simon narravit quemadmodum primùm Deus visitavit sumere ex Gentibus populum nomini súo. Et huic concordant verba Prophetarum, sicut scriptum est: Post hæc revertar, et reædificabo tabernaculum David, quod decidit: et diruta ejus reædificabo, et erigam illud; ut requirant cæteri hominum Dominum, et omnes gentes super quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens hæc. Notum à sæculo est Domino opus súum. Propter quod ego judico non inquietari eos qui ex Gentibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos ut abstineant se à contaminationibus simulacrorum, et fornica-

tione, et suffocatis et sánguine. Moyses enim à temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum prædicent in synagogis, ubi per omne sabbatum légitur.

℟. Visus est *pag.* 441.

Lectio iij.

Tunc placuit Apostolis, et Senioribus cum omni Ecclesia eligere viros ex eis, et mittere Antiochiam cum Paulo et Barnaba, Judam, qui cognominabatur Barsabas, et Silam, viros primos in fratribus; scribentes per manus eorum: Apostoli et Seniores fratres, his qui sunt Antiochiæ, et Syriæ, et Ciliciæ, fratribus ex Gentibus, salútem. Quoniam audivimus quia quidam ex nobis exeuntes, turbaverunt vos verbis, everentes animas vestras, quibus non mandavimus: placuit nobis collectis in unum eligere viros, et mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba et Paulo, hominibus qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. Misimus ergò Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent éadem. Visum est enim Spiritui Sancto et nobis, nihil ultrà imponere vobis oneris quàm hæc necessaria: ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, et sanguine, et suffocato, et fornicatione, à quibus custodientes vos, benè agétis. Valéte.

℟. Quem vos *pag.* 442.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Ite, nuntiate fratribus meis ut eant in Galilæam: ibi me videbunt. Alleluia. *Matth.* 28.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 23. *de reform.* *C.* 13.

Subdiaconi et Diaconi,... sciant maximè decere, si saltem diebus Dominicis et solemnibus, cùm altari ministraverint, sacram communionem percéperint.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Pastor proprias oves vocat nominatim et educit eas. Alleluia. *Joan.* 10.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap. 17.*

PAULUS cùm Athenis Silam et Timotheum expectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idololatriæ deditam civitátem. Disputabat igitur in synagoga cum Judæis et colentibus, et in foro, per omnes dies ad eos qui áderant. Quidam autem Epicurei et Stoici philosophi disserebant cum eo, et quidam dicebant: Quid vult seminiverbius hic dicere? Alii verò: Novorum dæmoniorum videtur annuntiator esse, quia Jesum et resurrectionem annuntiabat éis. Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt, dicentes: Possumus scire quæ est hæc nova, quæ à te dicitur, doctrina? nova enim quædam infers auribus nostris: volumus ergò scire quidnam velint hæc ésse. Athenienses autem omnes, et advenæ hospites, ad nihil aliud vacabant, nisi aut dicere aut audire aliquid nóvi.

℟. Virtute *pag.* 443.

Lectio ij.

STANS autem Paulus in medio Areopagi, ait: Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores vos video. Prætericns enim, et videns simulacra vestra, inveni et aram, in qua scriptum erat: IGNOTO DEO. Quod ergò ignorantes colitis, hoc ego annuntio vóbis. Deus qui fecit mundum et omnia quæ in eo sunt, hic cœli et terræ cùm sit Dominus, non in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur indigens aliquo, cùm ipse det omnibus vitam, et inspirationem, et omnia: fecitque ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem terræ, definiens statuta tempora, et terminos habitationis eorum, quærere Deum si fortè attrectent eum, aut inveniant; quamvis non longè sit ab unoquoque nóstrùm. In ipso enim vivimus, et movemur, et sumus; sicut et quidam vestrorum poëtarum dixerunt: Ipsius enim et genus súmus.

℟. Certissimè *p.* 443.

Lectio iij.

GENUS ergò cùm simus Dei, non debemus æstimare auro, aut argento, aut lapidi, sculpturæ artis et cogitationis hominis, Divinum esse símile. Et tempora quidem hujus ignorantiæ despiciens Deus, nunc annuntiat hominibus ut omnes ubique pœnitentiam agant, eò quòd statuít diem in quo judicaturus est orbem in æquitate, in viro in quo statuit, fidem præbens omnibus, suscitans eùm à mórtuis. Cùm audissent autem resurrectionem mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam verò dixerunt : Audiemus te de hoc iterùm. Sic Paulus exivit de medio eórum. Quidam verò viri adhærentes ei, crediderunt; in quibus et Dionysius Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii cum éis.

℟. Hic est lapis *pag.* 444.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Dedit eum Deus manifestum fieri, non omni populo, sed testibus præordinatis. Alleluia. *Act.* 10.

CANON.

Ex Concilio Arvernénsi.

Anno 541. *apud Laurent. Bochel. decreti Ecclesiæ. Gallic. Lib. VI.*

EPISCOPUS, Presbyter, atque Diaconus, tam sanctâ conscientiâ resplendeant, ut effugiant probitate actuum maledicorum obloquia, et testimonium in se divinum implere contendant, quo Dominus ait : Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, ut videntes vestra bona opera glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Cùm proprias oves pastor emiserit, ante eas vadit; et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. Allel. *Joan.* 10.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 20.

A MILETO Paulus mittens Ephesum, vocavit majores natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos sci-

tis à prima die quâ ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum per omne tempus fuerim, serviens Domino cum omni humilitate, et lacrymis, et tentationibus quæ mihi acciderunt ex insidiis Judæorum: quomodò nihil subtraxerim utilium, quominùs annuntiarem vobis, et docerem vos publicè et per domos; testificans Judæis atque Gentilibus in Deum pœnitentiam, et fidem in Dominum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligatus ego spiritu, vado in Jerusalem, quæ in ea ventura sint mihi, ignorans; nisi quòd Spiritus Sanctus per omnes civitates mihi protestatur, dicens: Quoniam vincula et tribulationes Jerosolymis me mánent. Sed nihil horum vereor, nec facio animam meam pretiosiorem quàm me: dummodo consummem cursum meum, et ministerium verbi, quod accepi à Domino Jesu testificari Evangelium gratiæ Déi.

℟. Quæ ad Patres *pag.* 444.

Lectio ij.

Et nunc ecce ego scio quia ampliùs non videbitis faciem meam vos omnes, per quos transivi prædicans regnum Déi. Quapropter contestor vos hodiernâ die, quia mundus sum à sanguine ómnium. Non enim subterfugi quominùs annuntiarem omne consilium Dei vóbis. Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine súo. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi; et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter quod vigilate, memoriâ retinentes quoniam per triennium nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque véstrûm. Et nunc commendo vos Deo, et verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare et dare hæreditatem in sanctificatis ómnibus.

℟. Deus dedit *p.* 445.

Lectio iij.

ARGENTUM et aurum, aut vestem nullius concupivi, sicut ipsi scitis: quoniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ. Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini Jesu, quoniam ipse dixit: Beatius est magis dare quàm accipere. Et cùm hæc dixisset, positis genibus suis, oravit cum omnibus illis. Magnus autem fletus factus est omnium: et procumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes maximè in verbo quod dixerat, quoniam ampliùs faciem ejus non essent visúri. Et deducebant eum ad návem.

℟. Per Christum *pag.* 446.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Duobus ex discipulis ostensus est Jesus in alia effigie euntibus in villam: oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent. Alleluia. *Marc.* 16. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quárto.

Anno 1576. *Part. III. Tit. monit.*

LECTIONE librorum spiritualium et Clericalium qui probati sint, animos mentesque vestras pascite ... quotidiè aliquid ex sacris Bibliis legite .... aliquid item ex Sanctorum Patrum opusculis .... et aliorum qui sanctitatis et doctrinæ laude in Ecclesia celebrántur.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Per Jesum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum à mortuis, et dedit ei gloriam. Allel. 1. *Petr.* 1.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 24.

DESCENDIT Princeps Sacerdotum, Ananias cum Senioribus quibusdam, et Tertullo quodam oratore, qui audierunt Præsidem adversùs Paulum. Et citato Paulo, cœpit accusare Tertullus, dicens: Cùm in multa pace agamus

per te, et multa corrigantur per tuam providentiam; semper et ubique suscipimus, optime Felix, cum omni gratiarum actióne. Ne diutiùs autem te protraham, oro, breviter audias nos pro tua cleméntia. Invenimus hunc hominem pestiferum et concitantem seditiones omnibus Judæis in universo orbe, et auctorem seditionis sectæ Nazarenorum: qui etiam templum violare conatus est, quem et apprehensum voluimus secundùm legem nostram judicáre. Superveniens autem Tribunus Lysias cum vi magna eripuit eum de manibus nostris, jubens accusatores ejus ad te veníre, à quo poteris ipse judicans de omnibus istis cognoscere de quibus nos accusamus éum. Adjecerunt autem et Judæi dicentes: hæc ita se habére.

℟. Principes *pag.* 440.

Lectio ij.

Respondit autem Paulus (annuente sibi Præside dicere): Ex multis annis te esse judicem genti huic sciens, bono animo pro me satisfáciam. Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi dies quàm duodecim, ex quo ascendi adorare in Jerusalem: et neque in templo invenerunt me cum aliquo disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque in synagogis, neque in civitate: neque probare possunt tibi de quibus nunc me accúsant. Confiteor autem hoc tibi, quòd secundùm sectam quam dicunt hæresim, sic deservio Patri et Deo meo, credens omnibus quæ in lege et Prophetis scripta sunt: spem habens in Deum, quam et hi ipsi expectant, resurrectionem futuram justorum et iniquórum. In hoc et ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad Deum et ad homines sémper. Post annos autem plures, eleemosynas facturus in gentem meam veni, et oblationes et vota, in quibus invenerunt me purificatum in templo, non cum turba, neque cum tumúltu. Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportebat apud te præstò esse, et accusare si quid

haberent adversùm me : aut hi ipsi dicánt si quid invenerunt in me iniquitatis, cùm stem in concilio, nisi de una hac solummodo voce, quâ clamavi inter eos stans : Quoniam de resurrectione mortuorum ego judicor hodiè à vóbis.

℟. Visus est *pag.* 441.

Lectio iij.

Distulit autem illos Felix, certissimè sciens de via hac, dicens: Cùm Tribunus Lysias descenderit, audiam vos. Jussitque Centurioni custodire eum, et habere requiem, nec quemquam de suis prohibere ministrare éi. Post aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua, quæ erat Judæa, vocavit Paulum, et audivit ab eo fidem quæ est in Christum Jesum. Disputante autem illo de justitia et castitate, et de judicio futuro, tremefactus Felix respondit : Quod nunc attinet, vade : tempore autem opportuno accersam te. Simul et sperans quòd pecunia ei daretur à Paulo, propter quod et frequenter accersens eum, loquebatur cum éo. Biennio autem expleto, accepit successorem Felix Portium Féstum. Volens autem gratiam præstare Judæis Felix, reliquit Paulum vinctum.

℟. Quem vos *pag.* 442.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Dum Jesus recumberet cum illis, accepit panem, et benedixit, ac fregit, et porrigebat illis. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quárto.

An. 1576. *P.* 3. *Tit. monit.*

Prædiorum Ecclesiasticorum, quæ non avaritiæ præda, sed instrumenta caritati relicta sunt, reditu et fructibus non abutamini : humilitati studete; caritatis opera præstate; induamini Dominum nostrum Jesum Christum, Sanctorumque ejus facta imitemini, ut et horum imitatione, et illius imprimis divinis præceptis institutisque confortati, in vocatione quâ vocati estis dignè Deo ambulétis.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Cùm apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. Alleluia. 1. *Petr.* 5.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 25.

FESTUS descendit Cæsaream, et alterâ die sedit pro tribunali, et jussit Paulum addúci. Qui cùm perductus esset, circumsteterunt eum, qui ab Jerosolyma descenderant Judæi, multas et graves causas objicientes, quas non poterant probare, Paulo rationem reddente: Quoniam neque in legem Judæorum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccávi. Festus autem volens gratiam præstare Judæis, respondens Paulo, dixit: Vis Jerosolymam ascendere, et ibi de his judicari apud me? Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris sto, ibi me oportet judicari: Judæis nòn nocui, sicut tu meliùs nósti. Si enim nocui, aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori: si verò nihil est eorum quæ hi accusant me, nemo potest me illis donáre. Cæsarem appéllo. Tunc Festus cum concilio locutus respondit: Cæsarem appellasti? ad Cæsarem ibis.

℟. Virtute *pag.* 443.

Lectio ij. *Cap.* 27.

INVENIENS Centurio Lystræ navem Alexandrinam navigantem in Italiam, transposuit nos in éam. Et cùm multis diebus tardè navigaremus, et vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos vento, adnavigavimus Cretæ juxta Salmonem: et vix juxtà navigantes, venimus in locum quemdam qui vocatur Boniportus, cui juxtà erat civitas Thalássa. Multo autem tempore peracto, et cùm jam non esset tuta navigatio, eò quòd et jejunium jam præteriisset, consolabatur eos Paulus, dicens eis: Viri, video quoniam cum injuria et multo damno non solùm oneris et navis, sed etiam animarum nostrarum incipit esse navigátio. Centurio autem gubernatori et nauclero magis crede-

bat, quàm his quæ à Paulo dicebántur. Et cùm aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi statuerunt consilium navigare indè, si quo modo possent, devenientes Phœnicen, hiemáre.

℟. Certissimè *p.* 443.

Lectio iij.

Valida autem nobis tempestate jactatis, sequenti die jactum fecerunt : et tertiâ die suis manibus armamenta navis projecérunt. Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per plures dies, et tempestate non exiguâ imminente, jam ablata erat spes omnis salutis nóstræ. Et cùm multa jejunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio eorum, dixit : Oportebat quidem, ô viri, auditō me, non tollere à Creta, lucrique facere injuriam hanc et jactúram. Et nunc suadeo vobis bono animo esse : amissio enim nullius animæ erit ex vobis, præterquàm návis. Astitit enim mihi hâc nocte Angélus Dei, cujus sum ego, et cui deservio, dicens : Ne timeas, Paule, Cæsari te oportet assistere ; et ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant técum. Propter quod bono animo estóte, viri : credo enim Deo, quia sic erit, quemadmodum dictum est mihi. In insulam autem quamdam oportet nos devenire.

℟. Hic est lapis *p.* 444.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Cognoverunt Dominum in fractione panis. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Turonensi tértio.

Anno 813. *Can.* 7.

Ab omnibus quæcumque ad aurium et ad oculorum pertinent illecebras, unde vigor animi emolliri posse credatur, Dei Sacerdotes abstinere debent; quia per aurium oculorumque illecebras vitiorum turba ad animam ingredi sólet.

Ad Vesperas.

De Beata Maria in Sabbato.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 28.

Cum venissemus Romam, permissum est Paulo manere sibimet cum custodiente se milite. Post tertium autem diem convocavit primos Judæorum; cùmque convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil adversùs plebem faciens aut morem paternum, vinctus ab Jerosolymis traditus sum in manus Romanorum; qui, cùm interrogationem de me habuissent, voluerunt me dimittere, eò quòd nulla esset causa mortis in me. Contradicentibus autem Judæis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi gentem meam habens aliquid accusáre. Propter hanc igitur causam rogavi vos videre et alloqui; propter spem enim Israël catenâ hâc circumdatus sum.

Lectio ij.

Cum constituissent autem illi diem, venerunt ad eum in hospitium plurimi, quibus exponebat testificans regnum Dei, suadensque eis de Jesu ex lege Moysi et Prophetis à mane usque ad vésperam. Et quidam credebant his quæ dicebantur; quidam verò non credébant. Cùmque invicem non essent consentientes, discedebant, dicente Paulo unum verbum: Quia benè Spiritus Sanctus locutus est per Isaiam Prophetam ad patres nostros, dicens: Vade ad populum istum, et dic ad eos: Aure audietis, et non intelligetis; et videntes videbitis, et non perspiciétis. Incrassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos compresserunt, ne fortè videant oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et convertantur, et sanem éos. Notum ergò sit vobis, quoniam Gentibus missum est hoc salutare Dei, et ipsi áudient. Et cùm hæc dixisset, exierunt ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstiónem. Mansit autem biennio toto in suo conducto; et suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad eum, prædicans

regnum Dei, et docens quæ sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia, sine prohibitióne.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi tértio.

Anno 1573. *Tit.* 10.

Ut in disciplina morum Clerus se studiosiùs contineat, in diesque magis ac magis ad Clericales virtutes progrediatur: (Episcopus) singulos ad se aliquando convocet, illorumque uniuscujusque vitæ rationes, christianarum virtutum exercitationes et progressus cognóscat.

DOMINICA III.

POST PASCHA.

IN VESPERIS SABBATI.

Antiphonæ, pag. 434. *Cap. Hym. et Versus ut in Sabb.* In Albis *p.* 429.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Occísus es, Domine, et redemisti nos Deo in sanguine tuo, ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione; et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdotes. Alleluia. *Apoc.* 5.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitator. Ant. et Versus ut in Dom. in Albis *pag.* 431.

Incipit Liber Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Apocalypsis Jesu Christi quam dedit illi Deus palam facere servis suis quæ oportet fieri citò; et significavit, mittens per Angelum suum servo suo Joanni qui testimonium perhibuit verbo Dei, et testimonium Jesu Christi, quæcumque vídit. Beatus qui legit et audit verba prophetiæ hujus, et servat ea quæ in ea scripta sunt: tempus enim propè est. Joannes septem Ecclesiis quæ sunt in Asia: Gratia vobis et pax ab eo qui est, et qui erat, et qui venturus est: et à septem spiritibus qui in conspectu throni ejus sunt; et à Jesu Christo qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps regum terræ, qui dilexit nos, et lavit nos à peccatis nostris in sanguine

suo, et fecit nos regnum et sacerdotes Deo et Patri suo : ipsi gloria et imperium in sæcula sæculorum : amen. Ecce venit cum nubibus, et videbit eum omnis oculus, et qui eum pupugerunt : et plangent se super eum omnes tribus terræ : Etiam, amen. Ego sum Alpha et Omega, principium et finis, dicit Dominus Deus, qui est, et qui erat, et qui venturus est, Omnipotens.

℟. Gratia vobis et pax à Jesu Christo, * Qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum et princeps regum terræ. Alleluia, alleluia.

℣. Ejus regnum, regnum sempiternum est : et omnes reges servient et obedient ei. * Qui. *Apoc.* 1. *Dan.* 7.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

De Fide Res. Lib. II. n. 90 *et* 91.

Lectio ij.

QUONIAM Deus mori non poterat, mori non poterat Sapientia : resurgere autem non poterat quod mortuum non erat; assumitur caro quæ mori posset, ut dum moritur quod solet, quod mortuum fuerat hoc resúrgeret. Neque enim poterat esse nisi per hominem resurréctio. Ergò resurrexit homo, quoniam homo mortuus est : resuscitatus homo, sed resuscitans Déus. Tunc secundùm carnem homo, nunc per omnia Déus. Nunc enim secundùm carnem jam non novimus Christum, sed carnis gratiam tenemus; ut ipsum primitias quiescentium, ipsum primogenitum ex mortuis novérimus. Itaque sicut primitiæ mortis in Adam, ita etiam primitiæ resurrectionis in Christo. Omnes resurgunt, sed nemo desperet, neque justus doleat commune consortium resurgendi, cùm præcipuum fructum virtutis expéctet. Omnes quidem resurgent, sed unusquisque, ut ait Apostolus, in suo órdine. Communis est divinæ fructus clementiæ, sed distinctus ordo meritórum.

℟. Beatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima : * In his secunda mors non

habet potestatem; sed erunt sacerdotes Dei et Christi et regnabunt cum illo. Alleluia, alleluia.

℣. Vivent mortui tui, Sion; interfecti mei resurgent: expergiscimini et laudate, qui habitatis in pulvere. * In his. *Apoc.* 20. *Is.* 26.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 16.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Modicum, et jam non videbitis me: et iterùm modicum, et videbitis me; quia vado ad Pátrem. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 101. *n.* 6.

Modicum est hoc totum spatium quo præsens pervolat sæculum. Unde dicit idem ipse Evangelista in epistola sua: Novissima hora est. Illis ergò ait, Modicum, et jam non videbitis me, qui eum corporaliter tunc videbant: quia iturus erat ad Patrem, et eum deinceps mortalem visuri non erant, qualem cùm ista loqueretur, vidébant. Quod verò addidit: Et iterùm modicum, et videbitis me, universæ promisit Ecclesiæ, sicut universæ promisit: Ecce ego vobiscum sum usque in consummationem sæculi. Non tardat Dominus promissum: modicum, et videbimus eum, ubi jam nihil rogemus, nihil interrogemus; quia nihil desiderandum remanebit, nihil quærendum latébit. Hoc modicum longum nobis videtur, quoniam adhuc agitur: cùm finitum fuerit, tunc sentiemus quàm modicum fúerit.

℟. Modicum et jam non videbitis me: et iterùm modicum, et videbitis me; * Quia vado ad Patrem. Alleluia, alleluia.

℣. Ego consolabor vos, et consolabimini: videbitis et gaudebit cor vestrum. * Quia. Gloria. * Quia. *Joan.* 16. *Is.* 66.

AD LAUDES.

Antiphonæ ut suprà in Laudibus Feriarum Temporis Paschalis, pag. 437.

Capitulum et Versus ut in Dominica In Albis *pag.* 434.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Amen, amen, dico vobis quia plorabitis et flebitis vos; mundus autem gaudebit: vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio.

Deus, qui in Filii tui humilitate jacentem mundum erexisti: fidelibus tuis perpetuam concede lætitiam, ut quos perpetuæ mortis eripuisti casibus, gaudiis facias sempiternis perfrui. Per Dominum.

CANON.

Ex Concilio Toletano quarto.

Anno 633. *Cap.* 25.

Ignorantia mater cunctorum errorum maximè in Sacerdotibus Dei vitanda est, qui docendi officium in populis susceperunt: Sacerdotes enim legere Sanctas Scripturas admonentur, Paulo Apostolo dicente ad Timotheum: Intende lectioni, exhortationi, doctrinæ, semper permane in his.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus et Versus ut in Dominica In Albis *pag.* 436.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Nunc quidem tristitiam habetis: iterùm autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollet à vobis. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Libro Apocalypsis B. Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Ego Joannes frater vester, et particeps in tribulatione, et regno, et patientia in Christo Jesu, fui in insula quæ appellatur Patmos propter verbum Dei et testimonium Jesu. Fui in spiritu in Dominica die, et audivi post me vocem magnam tanquam tubæ dicentis: Quod vides, scribe in libro; et mitte septem Ecclesiis quæ sunt in Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pergamo, et Thyatiræ, et Sardis, et Philadelphiæ,

et Laodiciæ. Et conversus sum ut viderem vocem quæ loquebatur mecum, et conversus, vidi septem candelabra aurea; et in medio septem candelabrorum aureorum similem Filio hominis, vestitum podere, et præcinctum ad mamillas zonâ aúreâ. Caput autem ejus et capilli erant candidi tanquam lana alba et tanquam nix, et oculi ejus tanquam flamma ignis, et pedes ejus similes aurichalco sicut in camino ardenti, et vox illius tanquam vox aquarum multarum: et habebat in dextera sua stellas septem; et de ore ejus gladius utrâque parte acutus exibat: et facies ejus sicut sol lucet in virtute súa.

℟. Jesus Christus dilexit nos et lavit nos à peccatis nostris in sanguíne suo. Alleluia.* Ipsi gloria et imperium in sæcula sæculorum: Amen. Alleluia, alleluia.

℣. Sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in Jerusalem, si abluerit Dominus sordes filiarum Sion. * Ipsi. *Apoc.* 1. *Is.* 4.

Lectio ij.

Et cùm vidissem eum, cecidi ad pedes ejus tanquam mortuus; et posuit dexteram suam super me, dicens: Noli timere, ego sum primus et novissimus: et vivus, et fui mortuus; et ecce sum vivens in sæcula sæculorum, et habeo claves mortis et inférni. Scribe ergò quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ oportet fieri post hæc. Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea, et septem candelabra aurea: septem stellæ, Angeli sunt septem Ecclesiarum; et candelabra septem, septem Ecclesiæ sunt.

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David. * Dignus est Agnus quí occísus est, accipere virtutem, et divinitatem et gloriam. Alleluia, alleluia.

℣. Ipse est Deus vivens in sæcula: ipse liberator atque salvator. * Dignus. *Apoc.* 5. *Dan.* 6.

Lectio iij. *Cap.* 2.

Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe: Hæc dicit qui tenet septem stellas

in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum : scio opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos; et tentasti eos qui se dicunt Apostolos esse, et non sunt, et invenisti eos mendaces; et patientiam habes, et sustinuisti propter nomen meum, et non defecísti. Sed habeo adversùm te quòd caritatem tuam primam reliquísti. Memor esto itaque unde excideris, et age pœnitentiam, et prima opera fac. Sin autem, venio tibi : et movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam égeris. Sed hoc habes, quia odisti facta Nicolaitarum, quæ et ego ódi. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis : Vincenti dabo edere de ligno vitæ quod est in Paradiso Dei méi.

℟. In capite ejus diademata multa, habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse; * Et † Habet in vestimento et in femore suo scriptum : Rex regum et Dominus dominantium. Alleluia, alleluia.

℣. Magnificentia tua, Deus, in diademate capitis illius sculpta erat. * Et. Gloria. † Habet. *Apoc.* 19. *Sap.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Manducavimus et bibimus cum illo postquàm resurrexit à mortuis. Alleluia. *Act.* 10.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 20.

Tam doctrinâ quàm vitâ clarere debet Ecclesiasticus dóctor. Nam doctrina sine vita arrogantem reddit, vita sine doctrina inutilem fácit. Sacerdotis prædicatio operibus confirmanda est. Ita ut qui docet verbo, instruat exémplo. Vera enim est illa doctrina quam vivendi sequitur fórma.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Adhuc modicum, et mundus me jam non videt; vos autem videtis me, quia ego vivo, et vos vivetis. Alleluia. *Joan.* 14.

FERIA TERTIA.

De Libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap. 2.*

Et Angelo Smyrnæ Ecclesiæ scribe : Hæc dicit primus et novissimus qui fuit mortuus, et vivit : Scio tribulationem tuam, et paupertatem tuam, sed dives es, et blasphemaris ab his qui se dicunt Judæos esse, et non sunt; sed sunt synagoga Sátanæ. Nihil horum timeas quæ passurus es. Ecce missurus est diabolus aliquos ex vobis in carcerem ut tentemini; et habebitis tribulationem diebus décem. Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis : Qui vicerit, non lædetur à morte secúnda.

℟. Cantabant canticum Agni, dicentes : Magna et mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens : * Justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex sæculorum. Alleluia, alleluia.

℣. Quis similis tui in fortibus, Domine? quis similis tui? magnificus in sanctitate, faciens mirabilia. * Justæ. *Apoc.* 15. *Exod.* 15.

Lectio ij.

Et Angelo Pergami Ecclesiæ scribe : Hæc dicit qui habet romphæam utrâque parte acutam : Scio ubi habitas, ubi sedes est Satanæ : et tenes nomen meum, et non negasti fidem méam. Et in diebus illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est apud vos, ubi Satanas hábitat. Sed habeo adversùs te pauca : quia habes illic tenentes doctrinam Balaam qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis Israël; edere, et fornicari : ita habes et tu tenentes doctrinam Nicolaitárum. Similiter pœnitentiam age : si quominùs veniam tibi citò, et pugnabo cum illis in gladio oris méi. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis : Vincenti dabo manna absconditum, et dabo illi calculum candidum : et in calculo nomen novum scriptum quod nemo scit, nisi qui áccipit.

℞. Audivi vocem dicentium: * Alleluia. Gaudeamus et exultemus quia venerunt nuptiæ Agni. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus regnavit, lætata est Sion, et exultaverunt filiæ Judæ. * Alleluia. Gaudeamus. *Apoc.* 19. *Ps.* 96.

Lectio iij.

Et Angelo Thyatiræ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Filius Dei qui habet oculos tanquam flammam ignis, et pedes ejus similes aurichalco: Novi opera tua, et fidem, et caritatem tuam, et ministerium, et patientiam tuam, et opera tua novissima plura prióribus. Sed habeo adversùs te pauca: quia permittis mulierem Jezabel quæ se dicit Propheten, docere, et seducere servos meos, fornicari, et manducare de idolothytis. Et dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret, et non vult pœnitere à fornicatione súa. Ecce mittam eam in lectum; et qui mœchantur cum ea, in tribulatione maxima erunt, nisi pœnitentiam ab operibus suis égerint. Et filios ejus interficiam in morte, et scient omnes Ecclesiæ quia ego sum scrutans renes et corda, et dabo unicuique vestrûm secundùm opera súa.

℞. Vidi sanctam civitatem Jerusalem descendentem de cœlo à Deo, sicut sponsam; et audivi vocem dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis: * Et † Ipse Deus cum eis erit eorum Deus. Alleluia, alleluia.

℣. Ergòne credibile est ut habitet Deus cum hominibus super terram? * Et. Gloria. † Ipse Deus. *Apoc.* 21. 2. *Paralip.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Bracarensi secúndo.

Anno 563. *Cap.* 20.

Placuit ut ex Laico ad gradum Sacerdotii antè nemo veniat, nisi priùs anno integro, in officio Lectorati, vel Subdiaconati disciplinam ecclesiasticam discat: et sic per singulos

gradus ad Sacerdotium veniat : nam satis reprehensibile est, ut qui necdum didicit, jam docere præsúmat.

Ad Magnificat.

Ant. 7. In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Alleluia. *Joan.* 14.

FERIA QUARTA.

De Libro Apocalypsis B. Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Et Angelo Ecclesiæ Sardis scribe : Hæc dicit qui habet septem spiritus Dei et septem stellas : Scio opera tua quia nomen habes quòd vivas, et mortuus es. Esto vigilans, et confirma cætera quæ moritura erant; non enim invenio opera tua plena coram Deo méo. In mente ergò habe qualiter acceperis et audieris, et serva, et pœnitentiam áge. Si ergò non vigilaveris, veniam ad te tanquam fur, et nescies quá horâ veniam ad te. Sed habes pauca nomina in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua : et ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo nomen ejús de libro vitæ, et confitebor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis éjus. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclésiis.

℟. Omnem creaturam quæ in cœlo est et super terram, et sub terra. et quæ sunt in mari, omnes audivi dicentes : * Sedenti in throno, et Agno, benedictio, et honor, et gloria, et potestas in sæcula sæculorum. Alleluia, alleluia.

℣. Dicant qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici. * Sedenti. *Apoc.* 5. *Psal.* 106.

Lectio ij.

Et Angelo Philadelphiæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Sanctus et Verus qui habet clavem David : qui aperit, et nemo claudit : claudit, et nemo aperit : scio opera túa. Ecce dedi coram te ostium apertum quod nemo potest claudere : quia modicam habes virtutem, et servasti verbum

meum, et non negasti nomen méum. Ecce dabo de Synagoga Satanæ, qui dicunt se Judæos esse, et non sunt, sed mentiuntur : ecce faciam illos ut veniant, et adorent ante pedes tuos; et scient quia ego dilexi te. Quoniam servasti verbum patientiæ meæ, et ego servabo te ab hora tentationis quæ ventura est in orbem universum tentare habitantes in térra. Ecce venio citò; tene quod habes ut nemo accipiat coronam túam. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, et foras non egredietur ampliùs : et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitatis Dei mei, novæ Jerusalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum nóvum. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclésiis.

℟. Ego sum initium et finis : ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ gratìs: * Qui vicerit, ero illi Deus, et ille erit mihi filius. Alleluia, alleluia.

℣. Ego dixi : Patrem vocabis me, et post me ingredi non cessabis. * Qui. *Apoc.* 21. *Jerem.* 3.

Lectio iij.

Et Angelo Laodiciæ Ecclesiæ Scribe : Hæc dicit, Amen testis fidelis, et verus, qui est principium creaturæ Dei : scio opera tua : quia neque frigidus es, neque cálidus. Utinam frigidus esses, aut calidus! sed quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore méo. Quia dicis : Quòd dives sum, et locupletatus, et nullius egeo; et nescis quia tu es miser, et miserabilis, et pauper, et cæcus, et núdus. Suadeo tibi emere à me aurum ignitum probatum, ut locuples fias, et vestimentis albis induaris, et non appareat confusio nuditatis tuæ; et collyrio inunge oculos tuos ut vídeas. Ego quos amo, arguo et cástigo. Æmulare ergò, et pœnitentiam age; ecce sto ad ostium, et púlso. Si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, et cœnabo cum illo, et ipse mécum. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo : sicut et ego

vici, et sedi cum Patre meo in throno éjus. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclésiis.

℟. Ego sum radix et genus David, stella splendida et matutina: * Et spiritus et sponsa dicunt: Veni; et qui audit, dicat, Veni; † Amen, veni, Domine Jesu. Alleluia, alleluia.

℣. Omnes sitientes, venite ad aquas: inclinate aurem vestram, et venite ad me. * Et spiritus. Gloria. † Amen. *Apoc.* 22. *Is.* 55.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Insufflavit Jesus in Discipulos suos, et dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. Alleluia. *Joan.* 20.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

Anno 816. *Lib.* 1. *C.* 16.

Sicut iniqui et peccatores ministerium Sacerdotale assequi prohibentur, ita indocti et imperiti à tali officio retrahúntur. Illi enim exemplis suis vitam bonorum corrumpunt; isti suâ ignaviâ iniquos corrigere nésciunt.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Deus omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet. Alleluia. 1. *Petr.* 5.

FERIA QUINTA.

De Libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

Fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in cœlo, et supra sedem sédens. Et qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis et sardinis: et iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdínæ. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor, et súper thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, et in capitibus eorum coronæ áureæ. Et de throno procedebant fulgura, et voces, et tonitrua; et septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus Déi. Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum, simile

crystallo : et in medio sedis, et in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis antè et rétrò. Et animal primum simile leoni, et secundum animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ volánti. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas : et in circuitu et intùs plena sunt oculis; et requiem non habebant die ac nocte, dicentia : Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est.

℟. Jesus Christus *pag.* 470.

Lectio ij. *Cap.* 5.

Et vidi in dextera sedentis supra thronum librum scriptum intùs et foris, signatum sigillis séptem. Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magnâ : Quis est dignus aperire librum et solvere signacula ejus? Et nemo poterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram, aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multùm, quoniam nemo dignus inventus est aperire librum, nec videre éum. Et unus de senioribus dixit mihi : Ne fleveris; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, et solvere septem signacula éjus. Et vidi, et ecce in medio throni et quatuor animalium, et in medio seniorum, Agnum stantem tanquam occísum, habentem cornua septem et oculos septem, qui sunt septem spiritus Dei missi in omnem térram. Et venit, et accepit de dextera sedentis in throno librum. Et cùm aperuisset librum, quatuor animalia et viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas odoramentorum quæ sunt orationes Sanctorum; et cantabant canticum novum, dicentes : Dignus es, Domine, accipere librum, et aperire signacula ejus : quoniam occísus es, et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione; et fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdotes;

et regnabimus super térram.

℟. Ecce vicit leo *pag.* 470.

Lectio iij. Cap. 15.

Et vidi aliud signum in cœlo magnum et mirabile : Angelos septem habentes plagas septem novissimas, quoniam in illis consummata est ira Déi. Et vidi tanquam mare vitreum mistum igne, et eos qui vicerunt bestiam, et imaginem ejus, et numerum nominis ejus stantes super mare vitreum, habentes citharas Dei, et cantantes canticum Moysi servi Dei, et canticum Agni, dicentes : Magna et mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens; justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex sæculórum. Quis non timebit te, Domine, et magnificabit nomen tuum? quia solus pius es, quoniam omnes gentes venient, et adorabunt in conspectu tuo, quoniam judicia tua manifesta sunt.

℟. In capite *pag.* 471.

Ad Benedictus.

Ant. 1. In mundo pressuram habebitis: sed confidite, ego vici mundum. Alleluia. *Joan.* 16.

CANON.

Ex Concilio Parisiensí séxto.

An. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 12.

Considera Sacérdotum esse officii de lege interrogatos respondére. Si Sacerdos est, sciat legem Domini : si ignorat legem, ipse se arguit non esse Domini Sacerdótem. Sacerdotis enim est scire légem. Item in Malachia: lex veritatis in ore éjus.

Ad Magnificat.

Ant. 5. In Christo exultabitis, modicùm nunc si oportet contristari in variis tentationibus, reportantes fidem fidei vestræ, salutem animarum. Alleluia. 1. *Petr.* 1.

FERIA SEXTA.

De Libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 18.

Et post hæc vidi alium Angelum descendentem de cœlo, habentem potestatem magnam : et terra illuminata est à gloria éjus. Et exclamavit in

fortitudine, dicens : Cecidit, cecidit Babylon magna; et facta est habitatio dæmoniorum, et custodia omnis spiritûs immundi, et custodia omnis volucris immundæ et odibilis; quia de vino iræ fornicationis ejus biberunt omnes gentes, et reges terræ cum illa fornicati sunt, et mercatores terræ de virtute deliciarum ejus divites facti sunt. Et audivi aliam vocem de cœlo, dicentem : Exite de illa, populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus, et de plagis ejus non accipiátis. Quoniam pervenerunt peccata ejus usque ad cœlum, et recordatus est Dominus iniquitatum éjus. Reddite illi sicut et ipsa reddidit vobis, et duplicate duplicia secundùm opera ejus : in poculo quo miscuit, miscete illi dúplùm. Quantùm glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum et luctum; quia in corde suo dicit : Sedeo regina, et vidua non sum; et luctum non vidébo. Ideò in una die venient plagæ ejus, mors, et luctus, et fames, et igne comburetur : quia fortis est Deus qui judicabit illam.

℟. Cantabant *p.* 472.

Lectio ij. *Cap.* 19.

Post hæc audivi quasi vocem turbarum multarum in cœlo dicentium : Alleluia : Salus, et gloria, et virtus Deo nostro est ; quia vera et justa judicia sunt ejus qui judicavit de meretrice magna, quæ corrupit terram in prostitutione sua; et vindicavit sanguinem servorum suorum de manibus éjus. Et iterùm dixerunt : Allelúia. Et fumus ejus ascendit in sæcula sæculórum. Et ceciderunt seniores viginti quatuor et quatuor animalia, et adoraverunt Deum sedentem super thronum, dicentes : Amen, Allelúia. Et vox de throno exivit, dicens : Laudem dicite Deo nostrò, omnes servi ejus, et qui timetis eum, pusilli, et mágni. Et audivi quasi vocem turbæ magnæ, et sicut vocem aquarum multarum, et sicut vocem tonitruorum magnorum, dicentium : Alleluia : quoniam regnavit Domi-

nus Deus noster omnipotens.

℟. Audivi *pag.* 473.

Lectio iij.

Et vidi cœlum apertum, et ecce equus albus; et qui sedebat super eum, vocabatur Fidelis et Verax, et cum justitia judicat et púgnat. Oculi autem ejus sicut flamma ignis; et in capite ejus diademata multa, habens nomen scriptum, quod nemo novit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspersâ sanguine: et vocatur nomen ejus, Verbum Déi. Et exercitus qui sunt in cœlo, sequebantur eum in equis albis, vestiti byssino albo et múndo. Et de ore ejus procedit gladius ex utraque parte acutus, ut in ipso percutiat gentes: et ipse reget eas in virga ferrea: et ipse calcat torcular vini furoris iræ Dei omnipoténtis. Et habet in vestimento et in femore suo scriptum: Rex regum, et Dominus dominántium.

℟. Vidi sanctam *pag.* 473.

Ad Benedictus.

Ant 6. In hoc Christus mortuus est et resurrexit, ut et mortuorum et vivorum dominetur. Alleluia. *Rom.* 14.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranensi secúndo.

Anno 836. *Cap.* 2. *Can.* 3.

Medicinam spiritalem, consiliumque salubre animarum Pastores populi scire oportet uti medicos spirituales, asserente sancto Pontifice Gregorio dicente: quia artium ars est regimen animárum.

Ad Vesp. *de B. Maria in Sabbato.*

SABBATO.

De Libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 22.

Et ostendit mihi fluvium aquæ vitæ, splendidum tanquam crystallum procedentem de sede *Dei* et Agni. In medio plateæ ejus, et ex utraque parte fluminis lignum vitæ afferens fructus duodecim, per menses singulos reddens fructum suum et folia ligni ad sanitatem géntium. Et om-

ne maledictum non erit ampliùs : sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus servient illi. Et videbunt faciem ejus et nomen ejus in frontibus eórum. Et nox ultrà non erit : et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine solis; quoniam Dominus Deus illuminabit illos, et regnabunt in sæcula sæculórum. Et dixit mihi : Hæc verba fidelissima sunt et véra. Et Dominus Deus spirituum Prophetarum misit Angelum suum ostendere servis suis quæ oportet fieri citò. Et ecce venio velóciter. Beatus qui custodit verba prophetiæ libri hújus.

Lectio ij.

Ecce venio citò : et merces mea mecum est, reddere unicuique secundùm opera súa. Ego sum Alpha et Omega, primus et novissimus : principium et finis. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. Foris canes et venefici, et impudici, et homicídæ, et idolis servientes et omnis qui amat et facit mendácium. Ego Jesus misi Angelum meum testificari vobis hæc in Ecclésiis. Ego sum radix et genus David, stella splendida, et matutína. Et spiritus et sponsa dicunt : Véni. Et qui audit, dicat : Véni. Et qui sitit, veniat : et qui vult, accipiat aquam vitæ grátis. Contestor enim omni audienti verba prophetiæ libri hujus : Si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitæ, et de civitate sancta, et de his quæ scripta sunt in libro isto. Dicit qui testimonium perhibet istorum : Etiam venio citò : Amen. Veni, Domine Jesu. Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vóbis. Amen.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

Anno 1583. *Tit.* 35. *de Rector. Eccles. Can.* 2.

Rectores Ecclesiarum Parochialium manuale semper præ manibus habeant quo possint de

his quæ sunt sui ministerii rationem réddere.

DOMINICA IV.

post Pascha.

IN VESPERIS SABBATI.

Antiphonæ, pag. 434. *Cap. Hym. et Versus ut in Sabb.* in Albis. *p.* 429.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Resurrexit Christus, et visus est Cephæ, et post hoc undecim: deindè visus est plusquàm quingentis fratribus simul; deindè visus est Jacobo, deindè Apostolis omnibus. Alleluia. 1. *Cor.* 15.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, Antiphonæ et Versus ut in Dominica in Albis, *pag.* 431.

Incipit Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

JACOBUS Dei et Domini nostri Jesu Christi servus, duodecim tribubus quæ sunt in dispersione, salútem. Omne gaudium existimate, fratres mei, cùm in tentationes varias incideritis, scientes quòd probatio fidei vestræ patientiam operátur. Patientia autem opus perfectum habet; ut sitis perfecti et integri, in nullo deficiéntes. Si quis autem vestrûm indiget sapientiâ, postulet à Deo qui dat omnibus affluenter, et non improperat; et dabitur éi. Postulet autem in fide nihil hæsitans: qui enim hæsitat, similis est fluctui maris qui à vento movetur et circumfértur. Non ergò æstimet homo ille quòd accipiat aliquid à Dómino. Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis súis. Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua; dives autem in humilitate sua, quoniam sicut flos fœni transibit. Exortus est enim sol cum ardore, et arefecit fœnum, et flos ejus decidit, et decor vultûs ejus deperiit: ita et dives in itineribus suis marcésset.

℟. Dominus in humilitate nostra memor fuit nostrî: * Et redemit nos ab inimicis nostris; quoniam in æternum misericordia ejus. Alleluia. all.

℣. Finem Domini vidistis, quoniam miseri-

cors Dominus est, et miserator. * Et redemit. *Ps.* 135. *Jac.* 5.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Tom. V. Serm. 242. *in diebus Paschæ* 13. *Cap.* 1.

Lectio ij.

DIEBUS his sanctis resurrectioni Domini dedicatis, quantùm, donante ipso, possumus, de carnis resurrectione tractémus. Hæc enim fides est nostra: hoc donum in Domini nostri Jesu Christi nobis carne promissum est, et in ipso præcessit exémplum. Voluit enim nobis quod promisit in fine, non solùm prænuntiare, sed etiam demonstráre. Contra istam evidentiam disputant hómines. Quid enim aliud facerent homines qui ea quæ sunt hominum sapiunt, quàm disputarent de Deo contra Deum? Ille enim Deus est, illi homines sunt. In homine carnali tota regula intelligendi est consuetudo cernéndi. Quod solent videre, credunt; quod non solent, non crédunt. Præter consuetudinem facit Deus miracula, quia Deus est. Majora quidem miracula sunt, tot quotidiè homines nasci qui non erant, quàm paucos resurrexisse qui erant; et tamen ista miracula non consideratione comprehensa sunt, sed assiduitate viluérunt. Resurrexit Christus: absoluta res est. Corpus erat, caro erat, pependit in cruce, emisit animam: posita est caro in sepulchro: exhibuit illam vivam qui vivebat in illa. Quare miramur? Quare non credimus? Deus est qui fécit. Considera auctorem, et tolle dubitatiónem.

℟. Benedictus Dominus die quotidiè, Deus salutarium nostrorum: * Deus noster, Deus salvos faciendi; et Domini Domini exitus mortis. Alleluia, alleluia.

℣. Salvatorem expectamus Dominum Jesum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ. * Deus noster. *Ps.* 67. *Philip.* 3.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 16.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis:

Vado ad eum qui misit me; et nemo ex vobis interrogat me : Quò vádis? Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 94. *n.* 4.

Videbat utique Dominus Jesus quid illa sua verba in cordibus discipulorum ágerent. Spiritalem quippe nondum interiùs habentes consolationem, quam per Spiritum sanctum fuerant habituri, id quod exteriùs in Christo videbant, amittere metuébant. Et quia se amissuros esse illum vera denuntiantem dubitare non poterant, contristabatur humanus affectus, quia carnalis desolabatur aspéctus. Noverat autem ille quid eis potiùs expediret : quia visus interior ipse est utique melior, quo eos consolaturus fuerat Spiritus Sanctus; non cernentium corporibus ingesturus corpus humanum, sed seipsum credentium pectoribus infusúrus. Adjungit : Sed ego veritatem dico vobis : expedit vobis ut ego vádam. Si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos. Tanquam diceret : Expedit vobis ut hæc forma servi auferatur à vobis : caro quidem factum Verbum habito in vobis : sed nolo me carnaliter adhuc diligatis, et isto lacte contenti semper infantes esse cupiátis.

℟. Ego veritatem dico vobis : mittam Paracletum ad vos; et * Cùm venerit ille, † Arguet mundum de peccato, et de justitia, et de judicio. Alleluia, alleluia.

℣. Qui loquitur iniqua, non potest latere Spiritum Domini, nec præteriet illum corripiens judicium. * Cùm. Gloria Patri. † Arguet. *Joan.* 16. *Sap.* 1.

AD LAUDES.

Antiphonæ ut suprà in Laudibus Feriarum Temporis Paschalis, pag. 437.

Capitulum et Versus ut in Dominica in Albis *pag.* 434.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Hæc vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram : et nunc vado ad eum qui misit me. Alleluia. *Joan.* 17.

Oratio.

Deus, qui fidelium mentes unius efficis voluntatis : da populis tuis id amare quod præcipis, id desiderare quod promittis, ut inter mundanas varietates, ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia. Per.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quárto.

Anno 1576. *Part.* 3. *T.* 2.

Omnis Sacerdos Clericusve sciat id in officio suo positum esse, ut cùm vel in officiis divinis obeundis, vel in frequentandis Ecclesiis, quod debet tempus, consumpserit; si quid sibi reliquum est, id omne non in rerum sæcularium colloquiis profanisque actionibus; sed in divinarum litterarum studiis, et in cœlestium rerum contemplationibus, et sanctis piisque officiis tradúcat.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus, et Versus ut in Dominica in Albis, *pag.* 436.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Expedit vobis ut ego vadam : si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos : si autem abiero, mittam eum ad vos. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Omne datum optimum et omne donum perfectum desursùm est, descendens à Patre luminum apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbrátio. Voluntariè enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ éjus. Scitis, fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram : Ira enim viri justitiam Dei non operátur. Propter quod abjicientes omnem immunditiam, et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest salvare animas véstras.

℟. Consurge, Domine Deus, in requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuæ. Alleluia : * Domine Deus, ne averteris faciem Christi tui. Alleluia, alleluia.

℣. Pater, venit hora, clarifica Filium tuum ut Filius tuus clarificet te. * Domine Deus. 2. *Paral.* 6. *Joan.* 17.

Lectio ij.

Estote autem factores verbi, et non auditores tantùm, fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi et non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo : Consideravit enim se, et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis et permanserit in ea, non auditor obliviosus factus, sed factor operis : Hic beatus in facto suo érit. Si quis autem putat se religiosum esse, non refrænans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio. Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem hæc est : Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, et immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

℟. Super cœlos, Deus, et super omnem terram gloria tua, alleluia : * Ut liberentur dilecti tui. Alleluia, alleluia.

℣. Ego te clarificavi super terram : manifestavi nomen tuum hominibus, * Ut liberentur dilecti tuí. Alleluia, alleluia. *Ps.* 107. *Joan.* 17.

Lectio iij. *Cap.* 2.

Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi glóriæ. Etenim si introierit in conventum vestrum vir aureum annulum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu, et intendatis in eum qui indutus est veste præclarâ, et dixeritis ei : Tu sede hic benè : pauperi autem dicatis ; Tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meorum : Nonne judicatis apud vosmetipsos, et facti estis judices cogitationum iniquarum ? Audite, fratres mei dilectissimi. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, et hære-

des regni quod repromisit Deus diligentibus se? Vos autem exhonorastis paúperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad judicia? Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocatum est super vos?

℟. Domine, qui sperant in te, in æternum exultabunt, alleluia: * Et habitabis in eis, et † Gloriabuntur in te. Alleluia, alleluia.

℣. Ego claritatem quam dedisti mihi dedi eis, ut sint unum sicut et nos; ego in eis, et tu in me. * Et habitabis. Gloria Patri. † Gloriabuntur. *Ps.* 5. *Joan.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Regeneravit nos Deus in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, in hæreditatem incorruptibilem. Alleluia. 1. *Petr.* 1.

CANON.

Ex Concilio Coloniensi primo.

An 1536. *Part.* 2. *C.* 32.

Eos tantùm et re et nomine Clericos reputamus qui legem Dei die noctuque meditantur, munus susceptum debitè exequuntur, ac vitam agunt sacerdotio dignam.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Adhuc multa habeo vobis dicere; sed non potestis portare modò: cùm autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem. Alleluia. *Joan.* 16.

FERIA TERTIA.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

Si legem perficitis regalem secundùm Scripturas: Diliges proximum tuum sicut teipsum: benè fácitis. Si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti à lege quasi transgressóres. Quicumque autem totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium réus. Qui enim dixit: Non mœchaberis, dixit et: Non occídes. Quòd si non mœchaberis, occídes autem, factus es transgressor légis. Sic loquimini, et sic facite, sicut per legem libertatis incipientes judicári. Ju-

dicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiam; superexaltat autem misericordia judicium.

℟. Cantate Domino, omnis terra: annuntiate ex die in diem salutare ejus: * Narrate in gentibus gloriam ejus. Alleluia, alleluia.

℣. Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo. * Narrate. 1. *Paral.* 16. *Joan.* 13.

Lectio ij.

Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? Numquid poterit fides salvare eum? Si autem frater et soror nudi sint, et indigeant victu quotidiano, dicat autem aliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacimini et saturamini; non dederitis autem eis quæ necessaria sunt corpori, quid proderit? Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in semetipsa. Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego opera habeo: ostende mihi fidem tuam sine operibus, et ego ostendam tibi ex operibus fidem méam. Tu credis quoniam unus est Déus. Benè facis, et dæmones credunt, et contremíscunt.

℟. Salvum fecit Dominus Christum suum: alleluia: * Exaudiet illum de cœlo sancto suo, *alleluia*: in potentatibus salus dexteræ ejus. Alleluia, alleluia.

℣. Deus clarificabit eum in semetipso, et continuò clarificabit. * Exaudiet. *Ps.* 19. *Joan.* 13.

Lectio iij.

Vis autem scire, ô homo inanis, quoniam fides sine operibus mortua est? Abraham pater noster nonne ex operibus justificatus est, offerens Isaac filium suum super altare? Vides quoniam fides cooperabatur operibus illius; et ex operibus fides consummata est? Et suppleta est Scriptura, dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi ad justitiam, et amicus Dei appellatus est. Videtis quoniam ex operibus justificatur homo, et non ex fide tantùm? Similiter et Rahab meretrix, nonne ex operi-

bus justificata est suscipiens nuntios, et aliâ viâ ejiciens? Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

℟. Magna est gloria ejus in salutari tuo: gloriam et magnum decorem impones super eum, * Quoniam dabis eum, Domine, in benedictionem in sæculum sæculi. Alleluia, alleluia.

℣. Domino nostro et Salvatori Jesu Christo gloria et nunc et in diem æternitatis: Amen. * Quoniam. Gloria Patri. * Quoniam. *Ps.* 20. 2. *Petr.* 3.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Si commortui sumus Christo, et convivemus: si sustinebimus, et conregnabimus. Alleluia. 2. *Timoth.* 2.

CANON.

Ex Concilio Tolosáno.

An. 1590. *Part.* 1. *Cap.* 1.

Honestis exercitationibus privatisque disputationibus Clericos omnes parochiæ suæ fines incolentes, Parochi interesse horténtur. Sic fiet ut instructiores et ad quævis obeunda munia paratiores Sacerdotes habere póssint. Quòd si fortè mandato renuentes Clericos cognoverint, Episcopum certiorem de ea re statim faciant, qui eos quâcumque poterit ratione et auctoritate ad id præstandum ádigat.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Non loquetur à semetipso, sed quæcumque audiet loquetur, et quæ ventura sunt annuntiabit vobis. Alleluia. *Joan.* 16.

FERIA QUARTA.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus judicium súmitis. In multis enim offendimus ómnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir: potest etiam fræno circumducere totum córpus. Si autem equis fræna in ora mittimus ad consentiendum nobis, et omne corpus illorum circumférimus. Ecce et naves, cùm magnæ sint et à ventis validis minentur, circumferuntur à modico guber-

naculo ubi impetus dirigentis voluerit; ita et lingua modicum quidem membrum est, et magna exáltat.

℟. Consurge *pag.* 486.

Lectio ij.

Ecce quantus ignis quàm magnam sylvam incendit! Et lingua ignis est, universitas iniquitátis. Lingua constituitur in membris nostris quæ maculat totum corpus, et inflammat rotam nativitatis nostræ, inflammata à gehénna. Omnis enim natura bestiarum, et volucrum, et serpentium, et cæterorum domantur, et domita sunt à natura humana: linguam autem nullus hominum domare potest: inquietum malum, plena veneno mortífero. In ipsa benedicimus Deum et Patrem: et in ipsa maledicimus homines qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procedit benedictio, et maledictio. Non oportet, fratres mei, hæc ita fieri. Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam? Numquid potest, fratres mei, ficus uvas facere, aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest facere áquam.

℟. Super cœlos *pag.* 486.

Lectio iij.

Quis sapiens et *disciplinatus* inter vos? Ostendat ex bona conversatione operationem suam in mansuetudine sapiéntiæ. Quòd si zelum amarum habetis, et contentiones sint in cordibus vestris: nolite gloriari et mendaces esse adversùs veritatem: non est enim ista sapientia desursùm descendens, sed terrena, animalis, diabólica. Ubi enim zelus et contentio, ibi inconstantia et omne opus právum. Quæ autem desursùm est sapientia, primùm quidem pudica est, deindè pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordià et fructibus bonis, non judicans, sine simulatióne. Fructus autem justitiæ in pace seminatur, facientibus pácem.

℟. Domine *pag.* 487.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Qui suscitavit

Jesum Christum à mortuis, vivificabit et mortalia corpora vestra propter inhabitantem Spiritum ejus in vobis. Alleluia. *Rom.* 8.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

Anno 816. *Lib.* 1. *C.* 96.

AMA scientiam Scripturarum, et carnis vitia non amábis. Facito aliquid operis ut semper te diabolus inveniat occupatum: Memento quia et Apostoli Christi habentes potestatem de Evangelio vivere, laborabant manibus suis, ne quem gravarent, et aliis tribuebant refrigeria, quorum pro spiritualibus debebant metere carnália.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Ille me clarificabit quia de meo accipiet, et annuntiabit vobis. Alleluia. *Joan.* 16.

FERIA QUINTA.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

UNDE bella et lites in vobis? Nonne hinc, ex concupiscentiis vestris quæ militant in membris vestris? Concupiscitis, et non habetis: occíditis et zelatis, et non potestis adipisci: litigatis, et belligeratis, et non habetis, propter quod non postulátis. Petitis et non accipitis; eò quòd malè petatis, ut in concupiscentiis vestris insumátis. Adulteri, nescitis quia amicitia hujus mundi inimica est Dei? Quicumque ergò voluerit amicus esse sæculi hujus, inimicus Dei constitúitur.

℟. Cantate *pag.* 488.

Lectio ij.

AN putatis quia inaniter Scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit spiritus qui habitat in vobis? Majorem autem dat grátiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit, humilibus autem dat grátiam. Subditi ergò estote Deo: resistite autem diabolo, et fugiet à vóbis. Appropinquate Deo, et appropinquabit vóbis. Emundate manus, peccatores; et purificate corda, duplices ánimo. Miseri estote, et lugete, et ploráte. Ri-

sus vester in luctum convertatur, et gaudium in mœrórem. Humiliamini in conspectu Domini, et exaltabit vos.

℟. Salvum *pag.* 488.

Lectio iij.

Nolite detrahere alterutrum, frátres. Qui detrahit fratri, aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi, et judicat légem. Si autem judicas legem, non es factor legis, sed júdex. Unus est legislator et judex qui potest perdere et liberáre. Tu autem quis es, qui judicas proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodiè, aut crastino ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi quidem annum, et mercabimur, et lucrum faciemus: qui ignoratis quid erit in crástino. Quæ est enim vita vestra? Vapor est ad modicum parens, et deinceps exterminábitur. Pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit; et: Si vixerimus, faciemus hoc, aut illud. Nunc autem exultatis in superbiis véstris. Omnis exultatio talis maligna est. Scienti igitur bonum facere, et non facienti, peccatum est illi.

℟. Magna est *pag.* 489.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Baptizabimini Spiritu Sancto non post multos hos dies. Alleluia. *Act.* 1.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. *Lib.* 1. *C.* 123.

Non otio vacent Clerici, non vaniloquiis inserviant.... sed potiùs aut orationi, aut lectioni, aut quibuslibet Ecclesiæ, aut certè propriis utilitatibus vacent; aut etiam doctrinis sanis, et diversarum artium erudiantur disciplínis.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt: propterea dixi quia de meo accipiet. Alleluia. *Joan.* 16.

FERIA SEXTA.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Agite nunc, divites: plorate, ululantes in miseriis vestris quæ advenient vóbis. Divitiæ vestræ putrefactæ sunt et vestimenta ves-

tra à tineis comesta sunt. Aurum et argentum vestrum æruginavit, et ærugo eorum in testimonium vobis erit, et manducabit carnes vestras sicut ígnis. Thesaurizastis vobis iram in novissimis diébus. Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras, quæ fraudata est à vobis, clamat; et clamor eorum in aures Domini Sabaoth introívit. Epulati estis super terram, et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisiónis. Addixistis et occídistis justum, et non restitit vóbis.

℟. Consurge *pag.* 486.

Lectio ij.

Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Dómini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferens, donec accipiat temporaneum et serótinum. Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquávit.

℟. Super cœlos *p.* 486.

Lectio iij.

Nolite ingemiscere, fratres, in alterutrum, ut non judicémini. Ecce judex ante januam assístit. Exemplum accipite, fratres, exitûs mali, laboris et patientiæ, Prophetas qui loculi sunt in nomine Dómini. Ecce beatificamus eos qui sustinuérunt. Sufferentiam Job audistis, et finem Domini vidistis, quoniam misericors Dominus est et miserátor.

℟. Domine *pag.* 487.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Sedete in civitate, quoadusque induamini virtute ex alto. Alleluia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concilio Moguntíno.

Anno 813. *Can.* 10.

Clerici, in doctrina, in lectionibus, in psalmis, hymnis et canticis exercitio jugi incúmbant. Tales enim debent esse qui divinis cultibus se mancipandos student exhibere : Scilicèt ut cùm scientiæ operam dant, doctrinæ gratiam populis administrent.

AD VESPERAS.

De B Maria in Sabbato.

SABBATO.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Ante omnia, fratres mei, nolite jurare neque per cœlum, neque per terram, neque aliud quodcumque juraméntum. Sit autem sermo vester: Est, est: Non, non, ut non sub judicio decidátis. Tristatur aliquis vestrûm? Oret. Æquo animo est? Psállat. Infirmatur quis in vobis? Inducat presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus: et si in peccatis sit, remittentur éi.

Lectio ij.

Confitemini ergò alterutrum peccata vestra, et orate pro invicem ut salvemini: multùm enim valet deprecatio justi assídua. Elias homo erat similis nobis, passibilis: et oratione oravit ut non plueret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursùm oravit; et cœlum dedit pluviam, et terra dedit fructum súum. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit à veritate, et converterit quis eum, scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore viæ suæ, salvabit animam ejus à morte, et operiet multitudinem peccatórum.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quárto.

An 1576. *Part.* 3. *Tit.* 2.

Episcopi, si Clericos aliquos otiosos esse compererint, initâ aliquâ ratione, salutaribus eos occupationibus et Ecclesiastico homine dignis incumbere procurent; hâc provideant omninò, ne isti ad suæ salutis discrimen et aliorum offensionem otio abutántur.

DOMINICA V.

post Pascha.

In Vésperis Sabbati.

Antiphonæ, p. 434. *Cap. Hymnus et Versus ut suprà in Dom.* In Albis *pag.* 4[illegible]9.

Ad Magnificat.

Ant. 6. David appositus est ad patres suos, et vidit corruptionem; quem verò Deus suscitavit à mortuis, non vidit corruptionem. Alleluia. *Act.* 13.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, Antiphonæ et Versus ut in Dominica In Albis *pag.* 431.

Incipit Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ, et Bithyniæ, secundùm præscientiam Dei Patris, in sanctificationem Spiritûs, in obedientiam, et aspersionem sanguinis Jesu Christi: Gratia vobis, et pax multiplicétur. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi qui secundùm misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, in hæreditatem incorruptibilem, et incontaminatam, et immarcessibilem, conservatam in cœlis in vobis, qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem, paratam revelari in tempore novíssimo. In quo exultabitis, modicùm nunc si oportet contristari in variis tentationibus; ut probatio vestræ fidei multò pretiosior auro (quod per ignem probatur) inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem, in revelatione Jesu Christi; quem, cùm non videritis, diligitis: in quem nunc quoque non videntes, creditis: credentes autem exultabitis lætitiâ inenarrabili et glorificatâ: reportantes finem fidei vestræ, salutem animárum.

℟. Bonus Dominus: in sæculum misericordia ejus. Alleluia. * Dicant qui redempti sunt à Domino. Alleluia, alleluia.

℣. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine Agni immaculati Christi. * Dicant. *Ps.* 106. 1. *Petr.* 1.

Sermo Sancti Cæsarii Arelatensis Episcopi.

Homil. 37 de Litan.

Lectio ij.

Ecce, fratres dilectissimi, dies sancti et spiritales advéniunt. In istis tribus diebus, quos regulariter in toto mundo celebrat Ecclesia, nullus se à sancto conventu subducat; quia per totum annum nobis peccatorum vulnera subrépunt. In istis tribus diebus fideliter ad Ecclesiam curramus, et contrito corde, vel humiliato corpore Dei misericordiam deprecemur, ut omnium peccatorum nostrorum vulnera isto triduano compunctionis medicamento ad sanitatem pristinam revocémus. Conviviola nobis etiam quadragesimali ordine præparemus, et magis, legendo, et psallendo, vel orando animabus nostris spiritales epulas, quàm corporales delicias requirámus. Audite ergò me, fratres, rogantem : audite paternâ pietate admonentem, ut vobis Deus, et in hoc sæculo sanitatem corporum, ubertatem fructuum, et peccatorum indulgentiam tribuat, et in futuro ad æterna præmia feliciter pervenire concédat.

℟. Spiritus adjuvat infirmitatem nostram : nam quid oremus, sicut oportet, nescimus : *sed* * Ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Alleluia, alleluia.

℣. In die illa, dicit Dominus, effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem, Spiritum gratiæ et precum. * Ipse. *Rom.* 8. *Zach.* 12.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 16.

In illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis : Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo, *dabit* vóbis. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 102. *n.* 1.

Jam dictum est in superioribus hujus Dominici sermonis partibus

propter eos qui nonnulla petunt à Patre in Christi nomine, nec accipiunt non peti in nomine Salvatoris quidquid petitur contra rationem salútis. Non enim sonum litterarum ac syllabarum, sed quod sonus ipse significat, et quod eo sono rectè ac veraciter intelligitur, hoc accipiendus est dicere, cùm dicit: In nomine méo. Unde qui hoc sentit de Christo, quod non est de unico Dei filio sentiendum, non petit in ejus nomine, etiamsi non taceat litteris ac syllabis Christum; quoniam in ejus nomine petit, quem cogitat cùm pétit. Qui verò quod est de illo sentiendum sentit, ipse in ejus nomine petit; et accipit quod petit, si non contra suam salutem sempiternam pétit. Accipit autem, quando debet accípere. Quædam enim non negantur; sed ut congruo dentur tempore, differúntur.

℟. Usque modo non petistis quidquam in nomine meo: * Petite, et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. Alleluia, alleluia.

℣. Voluntatem timentium se faciet Dominus, et deprecationem eorum exaudiet. * Petite. Gloria Patri. *Petite *Joan.* 16. *Ps.* 144.

Ad Laudes.

Antiphonæ ut suprà in laudibus Feriarum Temporis Paschalis, pag. 437.

Capitulum et Versus ut in Dominica In Albis *pag.* 434.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio.

Deus, à quo bona cuncta procedunt: largire supplicibus tuis ut cogitemus, te inspirante, quæ recta sunt, et te gubernante, eadem faciamus. Per Dominum.

CANON.

Ex Actis Ecclesiæ Mediolanensis sub S. Cárolo.

Part. 4. *Instruct. pro supplicat.*

Dominica aut Festo Processionis diem immediatè præcedenti, Parochus quilibet fideles moneat de hujus die et

occasione : unde eos, ut intersint, Processionemque tam animo quàm corpore comitentur, efficaciter adhortabitur,... dicatque quantâ modestiâ, devotione et ordine hæ processiones celebrari debeant.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus et Versus ut suprà in Dominica In Albis *pag.* 436.

Ad Magnificat.

Ant. 4. In nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis : Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis, et credidistis quia ego à Deo exivi. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio ut suprà ad Laud.

FERIA SECUNDA

IN ROGATIONIBUS;

Porrò hæc Feria et duæ sequentes sic vocantur ob Processiones quæ his diebus fiunt. Prima dies hujus tridui dicitur Feria secunda in Rogationibus, quia semper occurrit in Feria secunda; similique ratione duæ sequentes dies dicuntur Feria tertia et Feria quarta in Rogationibus.

Qui, his diebus, non intersunt Processioni, non quidem tenentur de præcepto, sed tamen vehementer hortantur, privatim recitare, unâquâque die, etiamsi officium fiat de Festo, Litanias Sanctorum cum suis precibus et orationibus sed absque Psalmis pænitentialibus.

In Feriis secunda et tertia Rogationum, fit de Festo semiduplici-minori et suprà, sive occurrente, sive translato, tuncque dicitur pro ultima lectione Evangelium cum homilia de Feria, et ejusdem fit commemoratio etiamsi Festum fuerit solemne. Quæ tamen commemoratio fit in Laudibus tantùm, nunquam autem in Vesperis. Si verò occurrat Festum simplex, fit officium de Feria cum commemoratione Festi simplicis cujus Lectio ad Matutinum prorsùs omittitur.

Hodiè et duobus diebus sequentibus totum officium fit ut in aliis Feriis temporis Paschalis, exceptis quæ sunt cuique diei propria.

De Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

SUCCINCTI lumbos mentis vestræ, sobrii perfectè sperate in eam quæ offertur vobis gratiam in revelationem Jesu Christi: quasi filii obedientiæ, non configurati prioribus ignorantiæ vestræ desideriis: sed secundùm eum, qui vocavit vos, Sanctum; et ipsi in omni conversatione sancti sitis, quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum. Et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione personarum judicat secundùm uniuscujusque opus, in timore incolatûs vestri tempore conversámini.

℟. Consurge, Domine Deus *pag.* 486.

Lectio ij.

SCIENTES quòd non corruptibilibus, auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paternæ traditionis, sed pretioso sanguine quasi Agni immaculati Christi et incontaminati; præcogniti quidem ante mundi constitutionem, manifestati autem novissimis temporibus propter vos qui per ipsum fideles estis in Deo qui suscitavit eum à mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in Déo. Animas vestras castificantes in obedientia caritatis, in fraternitatis amore, simplici ex corde invicem diligite attentiùs; renati non ex semine corruptibili sed incorruptibili per verbum Dei vivi et permanentis in ætérnum. Quia omnis caro ut fœnum, et omnis gloria ejus tanquam flos fœni: exaruit fœnum, et flos ejus decidit: Verbum autem Domini manet in ætérnum. Hoc est autem verbum quod evangelizatum est in vos.

℟. Super cœlos, Deus *pag.* 486.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 11.

IN illo tempore; Ait Jesus ad discipulos suos: Quis vestrûm habebit amicum, et ibit ad illum mediâ nocte, et dicet illi: Amice, commoda

mihi tres panes? Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Ep. 130. *quæ est ad Probam, n.* 16. 18.

Qui novit bona data dare filiis suis, petere nos et quærere et pulsare compéllit. Quod quare faciat, qui novit quid nobis necessarium sit, priusquàm petamus ab eo, movere animum potest, nisì intelligamus quòd Dominus et Deus noster non voluntatem nostram sibi velit innotescere, quam non potest ignorare, sed exerceri in orationibus desiderium nostrum, quo possimus capere quod præparat dáre. Illud enim valdè magnum est; sed nos ad capiendum parvi et angusti súmus. Ideò nobis dicitur: Dilatámini. Tantò quippe illud sumemus capaciùs, quantò id et fideliùs credimus, et speramus firmiùs, et desideramus ardéntiùs. In ipsa ergò fide, et spe, et caritate, continuato desiderio semper orámus. Ac per hoc, et quod ait Apostolus: Sine intermissione orate: quid est aliud quàm beatam vitam quæ nulla nisi æterna est, ab eo qui eam solus dare potest, sine intermissione desiderare? Semper ergò hanc à Domino Deo desideremus; et oramus sémper.

℟. Petite et dabitur vobis; quærite, et invenietis: * Pulsate, et aperietur vobis. Alleluia, alleluia.

℣. Invocabitis, et orabitis me, et ego exaudiam vos: quæretis me, et invenietis. * Pulsate. Gloria. * Pulsate. *Luc.* 11. *Jerem.* 29.

His Rogationum diebus non dicitur Te Deum *non obstante Tempore Paschali.*

Ad Benedictus.

Ant. 7. Quis ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem dabit illi? Alleluia, alleluia. *Luc.* 11.

Oratio.

Domine Deus, qui ad hoc irasceris ut subvenias, ad hoc minaris ut parcas, lapsis manum porrige, et laborantibus multiplici miseratione succurre; ut qui per te redempti sunt, ad spem

vitæ æternæ tuâ moderatione serventur. Per Dominum nostrum.

Quæ Oratio dicitur ad Horas diei.

Hoc triduo, non dicuntur preces Feriales, nequidem ad Primam et Completorium.

CANON.

Ex Concilio Aurelianensi primo.

Anno 511. *Can.* 27. 28.

ROGATIONES, id est Litanias ante Ascensionem Domini ab omnibus Ecclesiis placuit celebrari: quo triduo omnes abstineant.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Si vos, cùm sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris; quantò magis Pater vester de cœlo dabit Spiritum bonum petentibus se. Alleluia. *Luc.* 11.

Oratio Dom. præcedentis.

FERIA TERTIA

IN ROGATIONIBUS.

De Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

DEPONENTES omnem malitiam, et omnem dolum, et simulationes, et invidias, et omnes detractiones, sicut modò geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite: ut in eo crescatis in salutem, si tamen gustastis quoniam dulcis est Dóminus. Ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatum, à Deo autem electum et honorificatum; et ipsi tanquam lapides vivi superædificamini, domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Jesum Christum. Propter quod continet Scriptura: Ecce pono in Sion lapidem summum angularem, electum, pretiosum; et qui crediderit in eum, non confundétur. Vobis igitur honor credentibus; non credentibus autem lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli; et lapis offensionis et petra scandali his qui offendunt verbo, nec credunt in quo et positi sunt.

℟. Cantate Domino, omnis terra *pag.* 488.

Lectio ij.

Carissimi, obsecro vos tanquam advenas et peregrinos abstinere vos à carnalibus desideriis quæ militant adversùs animam, conversationem vestram inter gentes habentes bonam; ut in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitatiónis. Subjecti igitur estote omni humanæ creaturæ propter Deum; sive regi, quasi præcellenti; sive ducibus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum; quia sic est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam: quasi liberi, et non quasi velamen habentes malitiæ libertatem, sed sicut servi Déi.

℟. Salvum fecit Dominus *pag.* 488.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 11.

In illo tempore; Factum est, cùm esset Jesus in quodam loco orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos oráre. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

Ep. 130 *quæ est ad Probam, n.* 21.

Hoc ultimum quod *in* Dominica oratione positum est, tam latè patet, ut homo Christianus in qualibet tribulatione constitutus, in hoc gemitus edat, in hoc lacrymas fundat, hinc exordiatur, in hoc immoretur, ad hoc terminet oratiónem. His enim verbis res ipsas memoriæ nostræ commendari oportébat. Nam quælibet alia verba dicamus, quæ affectus orantis vel præcedendo format ut clareat, vel consequendo attendit ut crescat, nihil aliud dicimus quàm quod in ista Dominica oratione positum est, si rectè et congruenter orámus. Quisquis autem id dicit quod ad istam Evangelicam precem pertinere non possit, etiamsi non illicitè orat, carnaliter orat: quod nescio quemadmodum non dicatur

illicitè, quandoquidem Spiritu renatos non nisi spiritaliter decet oráre. Unde liberum est aliis atque aliis verbis eadem tamen in orando dicere, sed non debet esse liberum alia dicere.

℟. Cùm stabitis ad orandum, dimittite, si quid habetis adversùs aliquem; * Ut et Pater vester qui in cœlis est, dimittat vobis peccata vestra. Alleluia, alleluia.

℣. Miserationes facite, unusquisque cum fratre suo: et malum vir fratri suo non cogitet in corde suo. * Ut. Gloria. * Ut. *Marc.* 11. *Zach.* 7.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Dixit unus ex discipulis ad Jesum: Domine, doce nos orare. Alleluia. *Luc.* 11.

Oratio.

Excita, Domine, tuorum corda fidelium, ut sacris intenta doctrinis, quod precentur intelligant, et petendo perseveranter obtineant. Per Dominum.

Quæ Oratio dicitur ad Horas diei.

CANON.

Ex Concilio Coloniensi primo.

An. 1536. *Part.* 9. *Cap.* 7.

Litaniæ principio institutæ sunt, ut tum populus divinâ institutione admonitus clementiam Dei exoret; quò pestes, clades, calamitates, fames, bella, et id generis adversa quæ nobis justissimo Dei judicio infliguntur..... avertat et tóllat.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Cùm oratis, dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Alleluia. *Luc.* 11.

Oratio Dominicæ præcedentis.

FERIA QUARTA

in Rogationibus.

Vigilia Ascensionis.

Vigilia hæc nullum habet speciale privilegium quoad Festa occurrentia vel translata, ideòque circa istud punctum omnia servanda sunt, quæ in regulis generalibus statuuntur de aliis Vigiliis.

Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio i *Cap. 2. et 3.*

Omnes honorate: fraternitatem diligite: Deum timete: regem honorificáte. Servi, subditi estote in omni timore Dominis, non tantùm bonis et modestis sed etiam dyscolis. Hæc est enim gratia, si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens injústè. Quæ enim est gloria, si peccantes et colaphizati sufferțis? Sed si benè facientes patienter sustinetis, hæc est gratia apud Deum: in hoc enim vocati estis; quia et Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia éjus.

℟. Consurge, Domine Deus *pag.* 486.

Lectio ij.

Et quis est qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? Sed et si quid patimini propter justitiam, beáti. Timorem autem eorum ne timueritis, et non conturbémini. Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem de ea, quæ in vobis est, spe: Sed cum modestia et timore conscientiam habentes bonam; ut in eo quod detrahunt vobis, confundantur qui calumniantur vestram bonam in Christó conversatiónem. Meliùs est enim benefacientes (si voluntas Dei velit) pati, quàm malefacientes; quia et Christus semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu.

℟. Super cœlos, Deus *pag.* 486.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap. 17.*

In illo tempore; Sublevatis Jesus oculis in cœlum, dixit: Pater, venit hora: clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 104. n. 3.

Clarificatum à Patre Filium nonnulli accipiunt in hoc quòd ei non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit éum. Sed si passione clarificatus dicitur, quantò magis resurrectione? Nam in passione magis ejus humilitas quàm claritas commendatur, Apostolo teste qui dicit: Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crúcis. Deindè sequitur, et de ejus clarificatione jam dicit: Propter quod et Deus illum exaltavit et donavit ei nomen quod est super omne nomen, ut in nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, et infernorum; et omnis lingua confiteatur quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Pátris. Hæc est clarificatio Domini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectione sumpsit exórdium.

℟. Pater, ego te clarificavi super terram; opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam: * Et nunc clarifica me tu, Pater, apud temetipsum claritate quam habui priusquàm mundus esset apud te. Alleluia, alleluia.

℣. Ostende hodiè quia tu es Deus Israël, et ego servus tuus, et juxta præceptum tuum feci omnia. * Et nunc. Gloria. * Et nunc. *Joan.* 17. 3. *Reg.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Pater, non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt; et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt; et ego ad te venio. Alleluia. *Joan.* 17.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut nostræ mentis intentio, quò venturæ solemnitatis gloriosus auctor ingressus est, semper intendat; et quò fide pergit, conversatione perveniat. Per eumdem Dominum.

Non fit commemoratio de Resurrectione Christi.

CANON.

Ex Concilio Coloniensi primo.

Anno 1536. *Part.* 9. *C.* 7.

LITANIAS, id est supplicationes seu rogationes, ... ante Domini Ascensionem, Patribus placuit celebrari : quibus omnes interesse jubentur, ut quemadmodum omnes peccaverunt, sic et omnes pro venia supplicent, omnesque ad Deum corda cum manibus élevent.

IN ASCENSIONE DOMINI.

Solemne-majus.

Hoc Festum omnia alia Festa quantumvis solemnia excludit.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. Non est Deus alius, ut Deus ascensor cœli; magnificentiâ ejus discurrunt nubes: habitaculum ejus sursùm. Alleluia. *Deuter.* 33.

Psalmus 20. Domine, in virtute tua *pag.* 108.

Ant. 1. Quis ascendit in cœlum atque descendit? quis suscitavit omnes terminos terræ? quod nomen est ejus, si nosti? Alleluia. *Prov.* 30.

Psalmus 23. Domini est terra *pag.* 76.

Ant. 3. Ascendet pandens iter ante eos, et transibit Rex eorum coram eis, et Dominus in capite eorum. Alleluia. *Mich.* 2.

Psalmus 96. Dominus regnavit, exultet terra *pag.* 77.

Ant. 5. Ecce intelliget, exaltabitur, et elevabitur, et sublimis erit valdè. Alleluia. *Is.* 52.

Psalmus 98. Dominus regnavit, irascantur populi *pag.* 62.

Ant. 4. Stabunt pedes ejus in die illa super montem olivarum qui est contra Jerusalem ad orientem. Allel. *Zach.* 14.

Psalmus 147. Lauda Jerusalem *pag.* 126.

Capitulum. Eph. 1.

DEUS Christum constituit ad dexteram suam in cœlestibus supra omnem principatum, et potestatem, et omne nomen, quod nominatur non solùm in hoc sæculo, sed etiam in futúro.

℟. Attollite portas, principes, vestras: et elevamini, portæ æternales, Alleluia: et introibit Rex gloriæ? * Quis est iste Rex gloriæ? † Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ. Alleluia, alleluia.

℣. Hunc principem Deus exaltavit dexterâ suâ. * Quis est. Gloria. † Dominus. *Psal.* 23. *Act.* 5.

HYMNUS.

PROMISSA, tellus, concipe gaudia,
Te fausta cœlo conciliat dies:
Deus tumentes ponet iras:
Sancta tuus Mediator intrat.

TU, Christe, victor mortis et inferi,
Cruore partam suscipe gloriam:
Procede, regna, sume sceptrum;
Subjicitur tibi totus orbis.

QUID obstupentes suspicitis polo,
O vos, euntem, discipuli, Deum?
Ut nunc redemptor scandit astra,
Sic veniet metuendus ultor.

O Christe, dextræ qui Patris assides,
Fac nos triumphi participes tui:
Certamen urget: militemus,
Et duce te, superemus hostem.

¶ LAUS summa Patri, qui Genitum polo
Pacis perennis suscipit obsidem:
Laus, qui triumphat, summa Nato:
Par tibi laus, utriusque Nexus.
Amen.

℣. Regnabit Deus super gentes:

℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 46.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Non turbetur cor vestrum, vado parare vobis locum: Iterùm venio, et accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum ego, et vos sitis. Alleluia. *Joan.* 14.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETOR. *Pss. de Dominica sub Antiph. Temporis Paschalis.*

Post Hymnum Doxologia.

Qui victor ad cœlum redis,
Jesu tibi sit gloria,
Cum Patre cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

Hæc autem servatur in fine omnium Hymnorum per Octavam istius Festi, etiam in Festis quæ intra prædictum tempus occurrunt, nisi hymni sint alterius metri, vel habeant ultimam stropham propriam.

℟. *brev. dicitur de primo modo, etiam ad Primam.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. Alleluia: Omnis lingua *pag.* 202.

AD MATUTINUM.

Invit. Alleluia: Dominum Jesum euntem in cœlum * Venite adoremus. Alleluia. *Act.* 1.

Psalm. Venite.

Ant. 5. Elevata est magnificentia tua super cœlos, Deus. Alleluia.

Psalmus 8. Domine, Dominus noster *pag.* 57.

Ant. 7. A summo cœlo egressio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus. Alleluia.

Psalmus 18. Cœli enarrant gloriam Dei *pag.* 71.

Ant. 4. Ascendit Deus in jubilo, et Dominus in voce tubæ: Psallite Deo nostro, psallite... quoniam Rex omnis terræ Deus. Alleluia.

Psalmus 46. Omnes gentes, plaudite manibus *pag.* 61.

℣. Psallite Deo qui ascendit super cœlum cœli,

℟. Ad Orientem. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 67.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

DIXIT Jesus Apostolis: Accipietis virtutem supervenientis Spiritûs Sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judæa et Samaria, et usque ad ultimum térræ. Et cùm hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est, et nubes suscepit eum ab oculis eórum. Cùmque intuerentur in cœlum euntem illum, ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid

statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus, qui assumptus est à vobis in cœlum, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cœlum. Tunc reversi sunt Jerosolymam à monte qui vocatur Oliveti, qui est juxta Jerusalem, sabbati habens iter. Et cùm introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi manebant Petrus et Joannes, Jacobus et Andreas, Philippus et Thomas, Bartholomæus et Matthæus, Jacobus Alphæi, et Simon Zelotes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, et María matre Jesu, et fratribus éjus.

℟. Eduxit Jesus discipulos foras in Bethaniam, et elevatis manibus, benedixit eis; et factum est, * Dum benediceret illis, recessit ab eis, et ferebatur in cœlum. Alleluia, alleluia.

℣. Sedebit Dominus rex in æternum: Dominus benedicet populo suo in pace. * Dum. Gloria. * Dum. *Luc.* 24. *Ps.* 28.

Sermo S. Leonis Pápæ.

Serm. 72. de Ascensione Domini, 2. Cap. 1. 2. et 3.

Lectio ij.

Sicut in solemnitate Paschali Resurrectio Domini fuit nobis causa lætandi, ita Ascensio ejus in cœlos præsentium nobis est materia gaudiorum, recolentibus illum diem et ritè venerantibus, quo expletis omnibus quæ evangelicæ prædicationi et novi testamenti mysteriis congruebant, Dominus noster Jesus Christus, quadragesimo post resurrectionem die coram discipulis elevatus in cœlum, corporalis præsentiæ modum fecit, mansurus in patris dextera, donec tempora multiplicandis Ecclesiæ filiis divinitùs præstituta peragantur, et ad judicandos vivos et mortuos in eadem carne in qua ascendit, advéniat. Exultemus itaque, dilectissimi, gaudio spiritali, et digná apud Deum gratiarum actione lætantes, liberos cordis oculos ad illam altitudinem in qua Christus

est, erigámus. Sursùm vocatos animos desideria terrena non deprimant; ad æterna præelectos peritura non occupent; viam veritatis ingressos fallaces illecebræ non retardent: et ita à fidelibus hæc temporalia decurrantur, ut peregrinari se in hac mundi valle cognoscant, in qua etiamsi quædam commoda blandiantur, non amplectenda nequiter, sed transeunda sunt fórtiter.

℟. Videntibus Apostolis, * Jesus elevatus est; et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Alleluia, alleluía.

℣. Ascendit Elias in cœlum, Elisæus autem videbat, et clamabat: Pater mi: et non vidit eum ampliùs. * Jesus Gloria. * Jesus. *Act.* 1. 4. *Reg.* 2.

Lectio sancti Evangelii secundùm Márcum.

Lectio iij. Cap. 16.

In illo tempore; recumbentibus Undecim apparuit Jesus, et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis; quia iis qui viderant eùm resurrexisse, non crediderunt. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 29. *habit. in Bas. S. Petri in Ascens. Domini.*

Quod resurrectionem Dominicam discipuli tardè crediderunt, non tam illorum infirmitas quàm nostra, ut ita dicam, futura firmitas fúit. Ipsa namque resurrectio illis dubitantibus per multa argumenta monstrata est: quæ dum nos legentes agnoscimus, quid aliud quàm de illorum dubitatione solidamur? Minùs enim mihi María Magdalene præstitit quæ citiùs credidit, quàm Thomas qui diu dubitávit. Ille etenim dubitando vulnerum cicatrices tetigit, et de nostro pectore dubitationis vulnus amputávit. Dominus tunc discipulos increpavit, cùm eos corporaliter reliquit; ut verba quæ recedens diceret, in cordibus audientium arctiùs impressa remanérent. Et Dominus quidem Jesus, postquàm locutus est, assumptus est in cœlum non curru, non Angelis sublevatus; quia is qui fecerat omnia,

nimirùm super omnia suâ virtute ferebâtur. Exultavit ut gigas ad currendam viam suam, ut nos ei diceremus ex corde: Trahe nos; post te curremus in odorem unguentorum tuórum. Unde, fratres carissimi, Christum opórtet ut illuc sequamur corde, ubi eum corpore ascendisse crédimus. Desideria terrena fugiamus; nihil nos jam delectet in infimis, qui Patrem habemus in cœlis.

℟. Ascendit Deus in jubilo: * Psallite Deo nostro, psallite Regi nostro; quoniam rex omnis terræ Deus. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus Jesus assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. * Psallite. Gloria. * Psallite. Ascendit. *Ps.* 46. *Marc.* 16.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. Christus Pontifex futurorum bonorum, per proprium sanguinem introivit semel in Sancta. Allel. *Hebr.* 9.

Ant. 4. Non in manufacta Sancta Jesus introivit, exemplaria verorum; sed in ipsum cœlum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis. Alleluia. *Hebr.* 9.

Ant. 1. Talis decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, excelsior cœlis factus. Alleluia. *Hebr.* 7.

Ant. 5. Habentes.

Canticum. *Dan.* 3.

Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum; * et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula.

Et benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum; * et laudabile, et superexaltatum in omnibus sæculis.

Benedictus es in templo sancto gloriæ tuæ; * et superlaudabilis et supergloriosus in sæcula.

Benedictus es in throno regni tui; * et superlaudabilis, et superexaltatus in sæcula.

Benedictus es, qui intueris abyssos, et sedes super Cherubim; * et laudabilis, et superexaltatus in sæcula.

Benedictus es in firmamento cœli; * et laudabilis, et gloriosus in sæcula.

[*Et dicitur per totam Octav. quando fit de ea.*]

Ant. Habentes Sacerdotem magnum, accedamus cum vero corde, in plenitudine fidei. Alleluia. *Hebr.* 10.

Ant. 8. Deus dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in Deo. Alleluia. 1. *Petr.* 1.

Capitulum. Hebr. 1.

CHRISTUS cùm sit splendor gloriæ, et figura substantiæ Dei, portansque omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excélsis.

℣. Dominus in cœlo paravit sedem suam,

℟. Et regnum ipsius omnibus dominabitur. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Christus Jesus mortuus est, et resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis. Alleluia. *Rom.* 8.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus ut qui hodiernâ die Unigenitum tuum redemptorem nostrum ad cœlos ascendisse credimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitemus. Per eumdem.

AD HORAS.

Psalmi de Dominica.

CANON.

Ex Constitutionibus Apostolórum.

Lib. 5. *Cap.* 18. *in fine.*

NUMERATIS quadraginta diebus à primo Dominico die, celebrate diem Festum Assumptionis Domini, quo die ascendit ad Deum, eumdemque Patrem suum à quo missus fuerat, ad cujus dexteram virtutis sedet, quique in consummatione sæculi, veniet cum potestate et gloria multa ad judicandum vivos et mórtuos.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 8.

TALEM habemus Pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in cœlis, sanctorum minister, et tabernaculi veri quod fixit Dominus, et non hómo.

℟. *br.* Dixit Dominus Domino meo : Sede à

dextris meis. * Alleluia, alleluia.

℣. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. * Alleluia. Gloria. Dixit.

℣. Tu es Sacerdos in æternum,

℟. Secundùm ordinem Melchisedech. Alleluia. allel. allel. *Ps.* 109.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 7.

Christus sempiternum habet sacerdotium; unde et salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nóbis.

℟. *br.* Viderunt ingressus tuos, Deus. * Alleluia, alleluia.

℣. Ingressus Regis mei qui est in Sancto. * Alleluia. Gloria Patri. Viderunt.

℣. Ascendisti in altum, cepisti captivitatem:

℟. Accepisti dona in hominibus. Alleluia, all. allel. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 2.

Eum qui modicò quàm Angeli minoratus est videmus Jesum propter passionem mortis gloriâ et honore coronâtum.

℟. *br.* Minuisti eum paulominùs ab Angelis. * Alleluia, alleluia.

℣. Gloriâ et honore coronasti eum. * Alleluia. Gloria. Minuisti.

℣. Constituisti eum super opera manuum tuarum:

℟. Omnia subjecisti sub pedibus ejus. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 8.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. Ad quem Angelorum dixit Deus aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum? Alleluia. *Hebr.* 1.

Psalmus 109. Dixit Dominus Domino meo *pag.* 35.

Ant. 3. Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis qui est in cœlo. Alleluia. *Joan.* 3.

Psalmus 110. Confitebor tibi,.... in concilio *pag.* 35.

Ant. 5. Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cœlos, ut

impleret omnia. Alleluia. *Ephes.* 4.

Psalmus 112. Laudate pueri Dominum *pag.* 36.

Ant. 6. Initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, id est, carnem suam. Alleluia. *Hebr.* 10.

Psalmus 121. Lætatus sum in his *pag.* 89.

Ant. 7. Omnis lingua confiteatur quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. Alleluia. *Philipp.* 2.

Psalmus 137. Confitebor tibi ,..... quoniam *pag.* 134.

Capitulum. Ephes. 2.

CONRESUSCITAVIT nos Deus, et consedere fecit in cœlestibus in Christo Jesu, ut ostenderet in sæculis supervenientibus abundantes divitias gratiæ suæ in bonitate super nos in Christo Jesu.

HYMNUS.

FELIX dies mortalibus,
Quâ per profusum sanguinem
Homo Deus clausas diu
Intravit æternas domos!

Nos membra, quò nostrum caput,
Quò dux præivit, ibimus;
Si jungat una mens simul,
Nos una junget gloria.

NOSTRAS Olimpo redditus
Qui, Christe, sedes, præparas,
Hic exules ad patriam
Trahas amoris nexibus.

TUNC ore nudo, qualis es,
Perenniter videbimus,
Amabimus perenniter,
Perenniter laudabimus.

SI quos amas, non deseris;
Nostræ salutis obsidem,
Mittas ab altis sedibus,
Qui nos adoptet, Spiritum.

¶ QUI victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

℣. Excelsus super omnes gentes Dominus,

℟. Et super cœlos gloria ejus. Allel. allel. allel. *Ps.* 112.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Alleluia. *Hebr.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMPLETOR. *ut heri.*

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

ASCENSIONIS.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Pss. de Feria in toto Officio et per totam Octavam.

AD MATUTINUM.

Invitat. PONTIFICEM magnum qui penetravit cœlos, Jesum, * Venite, adoremus. Alleluia. *Hebr.* 4.

Psalm. Venite. *Tres Psalmi dicuntur secundùm distributionem factam, pag.* 431.

Ant. 7. Jesus ferebatur in cœlum, et discipuli adorantes, regressi sunt in Jerusalem cum gaudio magno. Alleluia. *Luc.* 24.

Ant. 2. Cùm introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi manebant (Apostoli): hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione. Alleluia. *Act.* 1.

Ant. 6. Erant semper in templo, laudantes et benedicentes Deum. Alleluia. *Luc* 24.

℣. Ascendit super Cherubim, et volavit:

℟. Volavit super pennas ventorum. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 17.

Lectiones et responsoria ut infrà in qualibet Feria.

AD HORAS. *Canon ut infrà in qualibet Feria.*

℟℟℟. *brevia de secundo modo.*

AD VESPERAS.

HYMNUS.

JESU nostra redemptio,
Amor et desiderium,
Deus creator omnium,
Homo in fine temporum,

QUÆ te vicit clementia
Ut ferres nostra crimina;
Crudelem mortem patiens,
Ut nos à morte tolleres?

INFERNI claustra penetrans,
Tuos captivos redimens,
Victor triumpho nobili,
Ad dextram Patris residens.

IPSA te cogat pietas,
Ut mala nostra superes
Parcendo, et voti compotes
Nos tuo vultu saties.

¶ QUI victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit gloria:

Cum Patre cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

FERIA SEXTA.

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex-majus.

De Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

Estote prudentes et vigilate in orationibus. Ante omnia autem, mutuam in vobismetipsis caritatem continuam habentes; quia caritas operit multitudinem peccatórum. Hospitales invicem sine murmuratióne. Unusquisque, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Déi. Si quis loquitur, quasi sermones Dei : si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus; ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum, cui est gloria et imperium in sæcula sæculorum : Amen. Carissimi, nolite peregrinari in fervore qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat : sed communicantes Christi passionibus, gaudete ut et in revelatione glóriæ ejus gaudeatis exultántes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis, quoniam quod est honoris, gloriæ et virtutis Dei, et qui est ejus Spiritus, super vos requiéscit.

℟. Auctor fidei et consummator Jesus, proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contemptâ; * Atque in dextera sedis Dei sedet. Alleluia, alleluia.

℣. Date gloriam Deo super Israël : magnificentia ejus et virtus ejus in nubibus.*Atque. *Hebr.* 12. *Ps.* 67.

Sermo S. Leonis Pápæ.

De Ascensione Domini. 1. *Cap.* 1.

Lectio ij.

Post beatam et gloriosam resurrectionem Domini nostri Jesu Christi, quâ verum Dei templum Judaicâ impietate resolutum, divinâ in triduo potentiâ suscitavit; quadragenarius hodiè, dilectissimi, sanc-

torum dierum expletus est numerus sacratissimâ ordinatione dispositus, et ad utilitatem nostræ eruditionis impensus; ut dum à Domino in hoc spatium mora præsentiæ corporalis extenditur, fides resurrectionis documentis necessariis munirétur. Mors enim Christi multùm discipulorum corda turbaverat; et de supplicio crucis, de emissione Spiritûs, de exanimati corporis sepultura, gravatis mœstitudine mentibus quidam diffidentiæ torpor obrépserat. Per omne ergò tempus quod inter Resurrectionem et Ascensionem Domini exactum est, hoc providentia Dei curavit, hoc suorum et oculis insinuavit et cordibus ut Dominus Jesus verè agnosceretur resuscitatus, qui verè erat et natus, et passus, et mórtuus.

℟. Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nomine Jesu omne genu flectatur * Cœlestium, terrestrium, et infernorum. Alleluia, alleluia.

℣. Dicit Dominus: In memetipso juravi, quia mihi curvabitur omne genu, et jurabit omnis lingua. * Cœlestium. *Philipp.* 2. *Is.* 45.

Lectio iij.

Et reverâ magna et ineffabilis erat causa gaudendi, cùm in conspectu sanctæ multitudinis super omnium creaturarum cœlestium dignitatem humani generis natura conscenderet, supergressura Angelicos Ordines, et ultra Archangelorum altitudines elevanda; nec ullis sublimitatibus modum suæ provectionis habitura, nisi æterni Patris recepta consessu, illius gloriæ sociaretur in throno, cujus naturæ copulabatur in Filio. Quia igitur Christi Ascensio nostra provectio est; et quò præcessit gloria capitis, eò spes vocatur et corporis: dignis, dilectissimi, exultemus gaudiis, et piâ gratiarum actione lætémur. Hodiè enim non solùm paradisi possessores firmati sumus, sed etiam cœlorum in Christo superna penetravimus, ampliora adepti per ineffabilem Christi

gratiam, quam per diaboli amiseramus invidiam.

℟. Christus Jesus in sempiternum sedet in dextera Dei, de cætero * Expectans donec ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus. Alleluia, alleluia.

℣. Domini est regnum; et ipse dominabitur gentium. * Expectans donec. Gloria. * Expectans. *Hebr.* 10. *Ps.* 21.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *Tit. de Sacram. n.* 1.

Quoniam septem Sacramentis, quasi mediis quibusdam præstantissimis cultus Deo sanctissimus plenissimusque pietatis exhibetur, imprimis Parœcis omnibus, divinique verbi Ministris præcipimus ut sedulò doceant quid sint Sacramenta, quorsùm instituta, quam vim habeant, seu quis sit eorum effectus, quæ utilitas, quæ virtus; ut simul intelligant fideles quantâ pietate, fide et religione ad eorum perceptionem accedere débeant.

SABBATO

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex-majus.

De Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Seniores qui in vobis sunt, obsecro, consenior et testis Christi passionum, qui et ejus quæ in futuro revelanda est, gloriæ communicator: Pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontaneè secundùm Deum, neque turpis lucri gratiâ, sed voluntariè; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo. Et cùm apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcessibilem gloriæ corónam. Similiter, adolescentes, subditi estote senióribus. Omnes autem invicem humilitatem insinuate, quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat grátiam. Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis; omnem sollicitudinem vestram projicientes in

cum, quoniam ipsi cura est de vóbis.

℟. Ad interiora velaminis præcursor * Pro nobis introivit Jesus, Pontifex factus in æternum. Alleluia, alleluia.

℣. Pontifex ultra velum intrabit in Sancta ut roget pro universo cœtu Israël. * Pro nobis. *Hebr.* 6. *Levit.* 16.

Sermo Sancti Leonis Pápæ.

De Ascensione Domini. 11.

Lectio ij. *Cap.* 1.

SACRAMENTUM, dilectissimi, salutis nostræ quam pretio sanguinis sui universitatis Conditor æstimavit, à die corporalis ortûs usque ad exitum passionis per dispensationem humilitatis impletum est. Et licèt multa etiam in forma servi divinitatis signa radiaverint, propriè tamen illius temporis actio ad demonstrandam suscepti hominis pertinuit veritátem. Post passionem verò, ruptis mortis vinculis, quæ vim suam in eum qui peccati erat nescius, incedendo perdiderat; infirmitas in virtutem, mortalitas in immortalitatem, contumelia transiyit in gloriam, quam Dominus Jesus Christus in multis manifestisque documentis, multorum declaravit aspectibus, donec triumphum victoriæ quem reportârat à mortuis, inferret et cœlis. Quo ordine operum divinorum nos fundati, nos ædificati sumus, ut mirabilior fieret gratia Dei, cùm remotis à conspectu hominum, quæ meritò reverentiam suî sentiebantur indicere, fides non deficeret, spes non fluctuaret, caritas non tepéret.

℟. Ipse est ante omnes, et omnia in ipso constant: * Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, primogenitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Alleluia, alleluia.

℣. Regnabit Dominus in monte Sion ex hoc, nunc, et usque in æternum. * Et ipse. *Coloss.* 4. *Mich.* 4.

Lectio iij. *Cap.* 3.

IPSI beati Apostoli qui tot miraculis confirmati, tot sermonibus eruditi, atrocitatem ta-

men Dominicæ passionis expaverant, et veritatem resurrectionis ejus non sine hæsitatione susceperant, tantùm de Ascensione Domini profecerunt, ut quidquid illis priùs intulerat metum, verteretùr in gaúdium. Totam enim contemplationem animi in divinitatem ad Patris dexteram consedentis erexerant, nec jam corporeæ visionis tardabantur objectu, quominùs in id aciem mentis intenderent, quod nec à Patre descendendo abfuerat, nec à discipulis ascendendo discésserat. Tunc igitur, dilectissimi, Filius hominis Dei Filius, excellentiùs sacratiùsque innotuit, cùm in paternæ majestatis gloriam se recepit; et ineffabili modo cœpit esse divinitate præsentior, qui factus est humanitate longínquior. Tunc ad æqualem Patri Filium eruditior fides gressu mentis cœpit accedere, et contrectatione in Christo corporeæ substantiæ, quæ Patre minor est, non egere; quoniam glorificati corporis manente naturâ, eò fides credentium vocabatur, ubi non carnali manu, sed spiritali intellectu, par Genitori Unigenitus tangerétur.

℞. Deus Pater gloriæ constituens Christum ad dexteram suam in cœlestibus supra omnem Principatum, * Ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam. Alleluia, alleluia.

℣. Filii hominum, usquequò gravi corde? Scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum. * Ipsum. Gloria. * Ipsum. *Ephes.* 1. *Ps.* 4.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

An. 1584. *Tit.* 19. *de Bapt.*

Adversus peccatum originale in quo omnes et concipimur et nascimur, unicum est remedium lavacrum regenerationis seu Baptismus: cujus vim et necessitatem exprimens Christus Dominus ait: Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Cœlórum. Omnibus ergò recèns natis conferatur, adhibitâ Ecclesiasticâ cæremoniarum observatióne.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM

ASCENSIONIS.

Duplex-minus.

IN VESPERIS SABBATI.

Antiphonæ ut suprà in II. Vesperis Ascensionis.

Capitulum. Coloss. 3.

QUÆ sursùm sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursùm sunt sapite, non quæ super terram; mortui enim estis, et vita vestra est abscondita cum Christo in Déo.

Hymnus Felix dies *ut suprà in secundis Vesperis Festi.*

℣. Ædificavit Dominus Sion,

℟. Et videbitur in gloria sua. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 101.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Per Christum maxima et pretiosa nobis promissa donavit Deus, ut per hæc efficiamini divinæ consortes naturæ. Alleluia. 2. *Petr.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Commemoratio de Ascensione.

AD MATUTINUM.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Antiphonæ ut in diebus intra Octavam.

℣. Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi:

℟. Virga directionis, virga regni tui. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 44.

Incipit Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

SIMON Petrus, servus et Apostolus Jesu Christi, iis qui coæqualem nobiscum sortiti sunt fidem in justitia Dei nostri, et Salvatoris Jesu Christi. Gratia vobis et pax adimpleatur in cognitione Dei, et Christi Jesu Domini nostri: quomodò omnia nobis divinæ virtutis suæ, quæ ad vitam et pietatem donata sunt, per cognitionem ejus qui vocavit nos propriâ gloriâ et virtute, per quem maxima et pretiosa nobis promissa donavit; ut per hæc efficiamini divinæ consortes naturæ: fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscentiæ corruptiónem. Vos autem curam omnem subinferen-

tes, ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis caritátem.

℟. Exaltare, Domine, in virtute tua, Alleluia: * Cantabimus et psallemus virtutes tuas. Al. al.

℣. Gratias agimus tibi, Domine Deus omnipotens, quia accepisti virtutem tuam magnam, et regnasti. * Cantabimus. *Ps.* 20 *Apoc.* 11.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Tom. 5. *Serm.* 261. *de Ascens. Domini* 1.

Lectio ij.

Resurrectio Domini spes nostra: Ascensio Domini glorificatio nóstra. Si ergò rectè, si fideliter, si devotè, si sanctè, si piè Ascensionem Domini celebramus, ascendamus cum illo, et sursùm cor habeámus. Ascendentes autem non extollamur, nec de nostris quasi de propriis meritis præsumámus. Sursùm enim cor habere debemus, sed ad Dóminum. Sursùm enim cor non ad Dominum, superbia vocatur: Sursùm autem cor ad Dominum, refugium vocátur. Illi enim dicimus qui ascendit: Domine, refugium factus es nóbis. Resurrexit enim, ut spem nobis daret, quia resurgit quod moritur, ne moriendo desperaremus, et totam vitam nostram morte finitam putarémus. Solliciti enim eramus de ipsa anima; et ille nobis resurgendo et de carne securitatem dédit.

℟. Confiteantur tibi, Domine, et cantent * Quoniam magna est gloria Domini: quoniam excelsus Dominus. Al. al.

℣. Salus Deo nostro qui sedet super thronum, et Agno. * Quoniam. *Ps.* 137. *Apoc.* 7.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 15.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Cùm venerit Paracletus quem ego mittam vobis à Patre, Spiritum veritatis qui à Patre proce-

dit, ille testimonium perhibebit de me. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

In Joan. Tract. 92. *n.* 1. *et* 2.

DOMINUS dicebat: Odio habuerunt me gratis: cùm autem venerit Paraclétus, ille testimonium perhibebit de me; tanquam diceret: Odio me habuerunt, et occiderunt videntes; sed tale de me Paracletus testimonium perhibebit, ut eos faciat in me credere non vidéntes. Et vos, inquit, testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum éstis. Perhibebit Spiritussanctus, perhibebitis et vos. Quia enim ab initio mecum estis, potestis prædicare quod nostis: quod ut modò non faciatis, illius Spiritûs plenitudo nondum adest vóbis. Ille ergò testimonium perhibebit de me, et vos perhibebitis: dabit enim vobis fiduciam testimonium perhibendi caritas Dei diffusa in cordibus vestris per Spiritum sanctum qui dabitur vóbis.

℟. Cùm venerit Paracletus qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me: * Et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis. Alleluia, alleluia.

℣. Ego sum Dominus, et non est absque me Salvator: ego salvavi; vos testes mei, et ego Deus. * Et vos. Gloria. * Et vos. *Joan.* 15. *Is.* 43.

AD LAUDES.

Ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Capitulum. Ephes. 1.

OMNIA subjecit Deus sub pedibus ejus; et ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius, et plenitudo ejus qui omnia in omnibus adimplétur.

℣. Exaltare super cœlos, Deus,

℟. Et super omnem terram gloria tua. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 107.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Ego mittam vobis à Patre Spiritum veritatis. Alleluia. *Joan.* 15.

Oratio.

DEUS, cujus Filius in alta cœlorum poten-

ter ascendens, captivitatem nostram suâ duxit virtute captivam; tribue, quæsumus, ut dona quæ discipulis suis contulit, largiatur et nobis. Qui tecum vivit et regnat.

Commemoratio de Ascensione.

AD PRIMAM.

Dicitur Symbolum Quicumque.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

Anno 1583. *Tit. de Bapt. num.* 2. *et* 3.

Si Parochus, alicujus pueri parentes diutiùs distulisse baptismum animadverterit, graviter eos increpet de periculo, in quod eorum culpâ puer incidere potuit: Et si neglexerint, significet Episcopo, ut huic malo remedium afferre conétur. Idem moneat susceptores, fidei pro suscepto sponsores ésse.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Antiphonæ de secundis Vesperis Festi.

Capitulum. 1. Petr. 3.

Jesus Christus est in dextera Dei, degluttiens mortem, ut vitæ æternæ hæredes efficeremur: profectus in cœlum, subjectis sibi Angelis, et potestatibus, et virtútibus.

Hymnus Felix dies *ut suprà in secundis Vesperis Festi.*

℣. Adorabant eum omnes reges terræ;

℟. Omnes gentes servient ei. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 71.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Hæc locutus sum vobis; ut, cùm venerit hora eorum, reminiscamini quia ego dixi vobis. Alleluia. *Joan.* 16.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Commemoratio de Ascensione.

FERIA SECUNDA

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex-majus.

De Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Hanc ecce vobis carissimi, secundam scribo Epistolam,

in quibus vestram excito in commonitione sinceram mentem, ut memores sitis eorum, quæ prædixi, verborum à sanctis Prophetis, et Apostolorum vestrorum, præceptorum Domini et Salvatóris. Hoc primùm scientes quòd venient in novissimis diebus in deceptione illusores juxta proprias concupiscentias ambulantes, dicentes: Ubi est promissio, aut adventus ejus? Ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio creatúræ. Latet enim eos hoc volentes, quòd cœli erant priùs, et terra, de aqua et per aquam consistens Dei verbo; per quæ ille tunc mundus aquâ inundatus périit. Cœli autem qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem judicii et perditionis impiorum hóminum. Unum verò hoc non lateat vos, carissimi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies únus. Non tardat Dominus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam revérti.

℟. Eduxit Jesus discipulos *pag.* 510.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

V. In Ascensione Domini.

Lectio ij.

Hodie sedenti in throno antiquo dierum consessurus pariter oblatus est filius hominis, et erit deinceps non modò germen Domini in magnificentia et gloria, sed et fructus terræ sublímis. Felix unio, et amplectendum ineffabilibus gaudiis sacramentum!... Hodiè suum hunc et hominis filium apud semetipsum Pater clarificat, claritate quam habuit priusquàm mundus fieret apud ipsum. Ecce enim ingressus est amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum, id est non hujus creatiónis. Quomodò ergò jam bonum est non hic esse, ubi, malitiæ plurimum, sapientiæ modicum, si tamen modicum invenitur, ubi viscosa omnia, omnia lubrica, operta

tenebris, obsessa laqueis peccatorum: ubi periclitantur animæ, ubi spiritus affliguntur, ubi tantùm vanitas et afflictio spiritus est. Levemus igitur, fratres mei, levemus in cœlum corda cum manibus, et ascendentem Dominum sequi velut quibusdam passibus devotionis et fidei contendámus.

℟. Videntibus Apostolis *pag.* 511.

Lectio iij.

At fortè tradendum est quid sit levare cor aut quemadmodum illud oporteat elevari; sed tradendum sanè ab Apostolo potiusquàm à nobis: (si consurrexistis cum Christo, quæ sursùm sunt, quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursùm sunt sapite, non quæ super terram) ac si manifestiùs dicat: Si consurrexistis, et coascéndite. Si convivistis et conregnáte. Sequamur, fratres, sequamur agnum quòcumque ierit: sequamur patientem, sequamur resurgentem: sequamur multò libentiùs ascendéntem.... Quæris, quis sit ille locus? Apostolum audi: quæ sursùm est, inquit, Jerusalem, libera est, quæ est mater nóstra. Vis scire quænam ibi sint? Visio pacis est.... O pax, quæ exsuperas omnem sensum! O pax, etiam super pacem! O mensura super mensuram, conferta, coagitata et supereffluens! compatere igitur Christo, anima christiana; consurge, coascénde.... Sic veritas ipsa monet in Evangelio præcingere lumbos, lucernas accendere, et deinceps hominibus expectantibus Dominum suum similes inveniri.

℟. Ascendit Deus *pag.* 512.

CANON.

Ex Concilio Nannetensi, et ex Capite 15. Hincmári.

An. 852. *habetur apud Grat. dist.* 44. *C. Quando.*

Quando Presbyteri per Calendas simul conveniunt, post peractum divinum mysterium et necessariam collationem non quasi ad prandium ibi ad tabulam resideant, et per tales in-

convenientes pastellos, se invicem gravent, quia inhonestum et oneróśum. Sæpè enim tardè ad Ecclesias suas redeuntes majus damnum contrahunt quàm lucrum ibi fáciant.

FERIA TERTIA

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex-majus.

Incipit Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 1.

Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus et manus nostræ contrectaverunt de verbo vitæ, et vita manifestata est, et vidimus et testamur, et annuntiamus vobis vitam æternam quæ erat apud Patrem et apparuit nóbis. Quod vidimus et audivimus, annuntiamus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre et cum Filio ejus Jesu Christo. Et hæc scribimus vobis ut gaudeatis et gaudium vestrum sit plénum. Et hæc est annuntiatio quam audivimus ab eo, et annuntiamus vobis: Quoniam Deus lux est, et tenebræ in eo non sunt úllæ. Si dixerimus quoniam societatem habémus cum eo, et in tenebris ambulamus, mentimur et veritatem non fácimus. Si autem in luce ambulamus, sicut et ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccáto.

℟. Auctor fidei *p.* 517.

Sermo Sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 262. *de Ascensione Domini* 2. *num.* 3.

Lectio ij.

Hodierno die, hoc est, quadragesimo post resurrectionem suam Dominus ascendit in cœlum. Non vidimus, sed credámus. Qui viderunt prædicaverunt, et orbem terrarum implevérunt. Ecce celebratur hodiernus dies toto orbe terrárum. Recolite Psálmum. Cui dictum est, exaltare super cœlos, Deus? Cui dictum est? Numquíd Deo Patri diceretur,

exaltare, qui nunquam est humiliatus? Exaltare, tu qui fuisti in ventre matris inclusus; tu qui in præsepi jacuisti, tu in ligno suspense, tu mortue, tu sepulte, exaltare super cœlos, Déus...

℟. Deus exaltavit *pag.* 518.

Lectio iij.

Exaltare, inquit, exaltare super cœlos, quia Deus es. Sede in cœlo qui pependisti in ligno. Judex expectaris venturus, qui expectatus es judicátus. Exaltare ergò super cœlos, Déus. Jam factum est, jam impletum est. Non vidimus, sed crédimus. Ecce ante oculos nostros est quod sequitur: Exaltare super cœlos, Deus, et super omnem terram gloria túa. Non credat illud qui non videt istud. Quid est enim, et super omnem terram gloria tua; nisi, super omnem terram Ecclesia tua, super omnem terram sponsa tua, dilecta tua? Ipsa est gloria túa.

℟. Christus Jesus *p.* 519.

CANON.

Ex Concilio Reménsi. *Anno* 1583. *Tit. de Synodo Diœcesana n.* 5 *et* 6.

Calendæ bis ad summum in anno habeantur, ne Clerus nimio labore et sumptu gravetur: et in eis assistant Curati et Vicarii cum habitu et tonsura decenti, sintque omnes modico cibo potuque contenti, ne populo suâ intemperantiâ aliquod scandalum afferant. Controversias causasque personales quas inter viros Ecclesiasticos suboriri compererint, qui.... Calendis præerit, amicè, si fieri possit, compónat.

FERIA QUARTA

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex-majus.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non pro nostris autem tantùm, sed etiam pro totius múndi. Et in

hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandata ejus non custodit, mendax est et in hoc veritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc caritas Dei perfecta est: et in hoc scimus quoniam in ipso sùmus. Qui dicit se in ipso manere, debet sicut ille ambulavit, et ipse ambuláre. Carissimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio: mandatum vetus est verbum quod audístis. Iterùm mandatum novum scribo vobis quod verum est et in ipso et in vobis; quia tenebræ transierunt, et verum lumen jam lúcet.

℟. Ad interiora *p*. 520.

Sermo Sancti Joannis Chrysóstomi.

In Ascensione Domini 2.

Lectio ij.

PROPTEREA astiterunt Angeli, qui docerent Ascensionem in cœlum; ne arbitrarentur eum tanquam in cœlum ascendisse instar Elíæ. Sed quòd verè in cœlum ascenderit, ob id ait: Qui à vobis in cœlum assumptus est. Neque enim hoc simpliciter adjectum est. Quinimò Elias tanquam in cœlum assumptus est, servus enim erat; Jesus autem in cœlum, quia *Dominus* érat. Atque Elias quidem ascendens meloten super Elisæum dimisit: Jesus autem ascendens gratiarum dona in discipulos reliquit non unum solum Prophetam facientia, sed infinitos Elisæos, atque adeò illo multò majores et illustriòres.

℟. Ipse est *pag*. 520.

Hom. 2. ad pop. Antioch.

Lectio iij.

TANQUAM maximam hæreditatem Elisæus meloten suscepit; etenim verè maxima fuit hæreditas omni auro pretiosior: et erat posthàc duplex Elias *ille*; et erat sursùm Elias, et deorsùm Elias. Novi quòd justum illum beatum putatis, et velletis quisque esse ut ille. Quid igitur si vobis demonstravero quòd aliud quàm ille multò majus omnes

sacris mysteriis imbuti recepimus? Elias nempè meloten discipulo reliquit; Filius autem Dei ascendens suam nobis carnem reliquit: sed Elias quidem exutus, Christus autem et nobis reliquit, et ipsam habens ascéndit. Ne igitur animo concidamus, neque lamentemur, neque temporum difficultatem timeámus. Qui enim sanguinem suum pro omnibus effundere non dubitavit, et carnem suam et rursùs ipsum sanguinem nobis communicavit, quid pro salute nostra facere recusabit?

℟. Deus Pater gloriæ *pag.* 521.

CANON

Ex Concilio Reménsi.

Anno 583. *Tit. de Bapt. num.* 1.

Cum omnium sacramentorum primum locum sibi vindicet Baptisma, præcipimus omnibus hoc sacramentum administraturis ut in ejus administratione decenter et honestè se gerant, conferantque illud cùm primùm fuerint rogati, ne propter moram puer incidat in periculum.

Vesperæ de sequenti.

FERIA QUINTA OCTAVA ASCENSIONIS.

Duplex-majus.

Psalmi de Feria in toto officio.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Isaiæ. 66.

Cognoscetur manus Domini servis ejus, et indignabitur inimicis suis; quia ecce Dominus in igne véniet.

℟. Paravit in judicio thronum suum: * Et ipse judicabit orbem terræ in æquitate, judicabit populos in justitia. Alleluia.

℣. Ipse est qui constitutus est à Deo judex vivorum et mortuorum. * Et ipse. Gloria. * Et ipse. *Ps.* 9. *Act.* 10.

Hymnus.

Sensus quis horror percutit?
Cœlum profundum scinditur:
Christum sedentem nubibus

Hinc indè stipant agmina.

Feralis ad sonum tubæ
Mors jussa reddit mortuos
Quos ad tribunal Judicis
Urgent coactos Angeli.

Pios locans ad dexteram,
Repellit ad lævam reos:
Novit gregem Pastor suum,
Oves ab hædis segregat.

Ad Judicis sedent latus
Quicumque, spretis omnibus,
Fugêre mundum pauperes
Deum secuti pauperem.

Crux antè Judæis probrum,
Ludibrium crux Gentibus,
Terror reis, probis amor,
Summo micabit æthere.

Fixere quem diræ trabi,
Cernent, pavebunt, ingement:
Vultu beabit quo suos,
Hoc territabit impios.

Fac, Christe, ne mores bonos
Contage mundus inquinet;
Secerne nos ab improbis
Ne misceamur sontibus.

¶ Venture judex sæculi,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum patre cumque Spiritu
In sempiterna sæcula.
Amen.

Quæ doxologia dicitur post Hymnum ad omnes Horas.

℣. Deus manifestè veniet :

℟. Deus noster et non silebit. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 49.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Ecce cum nubibus cœli, quasi filius hominis veniebat. Alleluia. *Dan.* 7.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Jesum judicem vivorum et mortuorum, * Venite, adoremus. Alleluia. *Act.* 10.

Psalmus Venite.

Ant. 3. Filius hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis: et tunc reddet unicuique secundùm opera ejus. Alleluia. *Matth.* 16.

Ant. 4. Jesus qui assumptus est in cœlum, sic veniet quemadmodum vidistis eum eun-

tem in cœlum. Alleluia. *Act.* 1.

Ant. 6. Ecce venio citò, et merces mea mecum est, reddere unicuique secundùm opera ejus. Alleluia. *Apoc.* 22.

℣. Cum exarserit in brevi ira ejus,

℞. Beati omnes qui confidunt in eo. Alleluia. allel. allel. *Ps.* 2.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 2.

Quis est mendax, nisi is qui negat quoniam Jesus est Christus? Hic est Antichristus qui negat Patrem et Filium. Omnis qui negat Filium, nec Patrem habet: qui confitetur Filium, et Patrem hábet. Vos quod audistis ab initio, in vobis permaneat: si in vobis permanserit quod audistis ab initio, et vos in Filio et Patre manébitis. Et hæc est repromissio quam ipse pollicitus est nobis, vitam ætérnam. Hæc scripsi vobis de his qui seducunt vos. Et vos unctionem quam accepistis ab eo, maneat in vóbis. Et non necesse habetis, ut [illegible]is doceat vos: sed [illegible]nctio ejus docet vo[illegible]omnibus, et verum est, et non est mendácium. Et sicut docuit vos, manete in éo. Et nunc, filioli, manete in eo ut cùm apparuerit, habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in adventu éjus.

℞. Congregate illi sanctos ejus, qui ordinant testamentum ejus. * Et annuntiabunt cœli justitiam ejus, quoniam Deus judex est. Allel. all.

℣. Videbitis Filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, et venientem in nubibus cœli. * Et annuntiabunt. *Psal.* 49. *Matth.* 26.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Lectio ij.

In Psal. 49. *n.* 5. 6. *et* 7.

Fecit Dominus cum discipulis suis quadraginta dies. Quadragesimo die commendans Ecclesiam suam ascendit in cœlum. Et cum ab eis iret in cœlum, admoniti sunt voce Angelicâ dicente: Quid statis, viri Galilæi? Hic Jesus

quem videtis ire, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cœlum. Qui venit occultus, veniet manifĕstus. Venit occultus judicandus, veniet manifestus judicatúrus. Venit occultus, ut ante judicem staret: veniet manifestus, ut etiam de judicibus júdicet. Veniet manifestus, et non silébit. Ad judicium veniet, ignis ante eum præibit. Timemus? Mutemur, et non timébimus. Ignem palea timeat: auro quid facit? Qui dulcedinem sapientiæ et veritatis utcumque sentire cœperunt, noverunt quanta pœna sit tantummodo à facie Dei separári. Qui autem illam dulcedinem non gustaverunt, si nondum desiderant Dei faciem, timeant, vel ignem: supplicia terreant, quem præmia non invitant. Vile tibi est quod Deus pollicetur; contremisce quod minátur.

℟. Ecce venit Dominus in sanctis millibus suis * Facere judicium contra ómnes, et arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus ad judicium veniet cum senibus populi sui, et principibus ejus. * Facere. *Judæ* 14. *Is.* 3.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 24.

In illo tempore; Dixit Jesus ad discipulos suos: Hæc sunt verba quæ locutus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia quæ scripta sunt in lege Moysi, et Prophetis, et Psalmis de me. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

Hom. 29. *in Evang.* *n.* 11.

Hoc nobis est magnoperè perpendendum, quia is qui placidus ascendit, terribilis redibit; et quidquid nobis cum mansuetudine præcepit, hoc à nobis cum districtione éxiget. Nemo ergò indulta pœnitentiæ tempora parvipendat: nemo curam sui, dum valet, agere negligat, quia Redemptor noster tantò tunc in judicium districtior veniet, quantò nobis ante judicium magnam

patientiam prærogávit. Hæc itaque vobiscum, fratres, agite : hæc in mente sedulá cogitatione versáte. Quamvis adhuc rerum perturbatione animus fluctuet, jam tamen spei vestræ anchoram in æternam patriam figite, intentionem mentis in vera luce solidáte. Ecce ad cœlum ascendisse Dominum audívimus. Hoc ergò servemus in meditatione quod crédimus. Etsi adhuc hîc tenemur infirmitate corporis, sequamur tamen eum passibus amóris.

℟. Cùm venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ; * Et congregabuntur ante eum omnes gentes. Alleluia, alleluia.

℣. Sedebit super solium, in veritate judicans, et velociter reddens quod justum est. * Et. Gloria. * Et. *Matth.* 25. *Is.* 16.

AD LAUDES.

Canticum de Festo.

Ant. 7. JESUM Deus suscitavit tertiá die, et præcepit nobis prædicare populo, et testificari quia ipse est qui constitutus est à Deo judex vivorum et mortuorum. Alleluia. *Act.* 10.

Ant. 8. Omnes vivificabuntur qui sunt Christi : deindè finis, cùm tradiderit regnum Deo et Patri. Alleluia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 1. Oportet autem illum regnare, donec ponat Deus omnes inimicos sub pedibus ejus. Alleluia. 1 *Cor.* 15.

Ant. 6. Cùm subjecta fuerint illi omnia, tunc et ipse Filius subjectus erit ei qui subjecit sibi omnia : ut sit Deus omnia in omnibus. Alleluia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 8. Sobriè et justè, et piè vivamus in hoc sæculo expectantes beatam spem et adventum gloriæ Salvatoris nostri Jesu Christi. Alleluia. *Tit.* 2.

Capitulum. Hebr. 9.

QUEMADMODUM statutum est hominibus semel mori, post hoc autem judicium, sic et Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata : secundò sine peccato apparebit

expectantibus se in salútem.

℣. Jubilate in conspectu regis Domini;

℟. Quoniam venit judicare terram. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Accepisti, Domine Deus, virtutem tuam magnam, et regnasti, et iratæ sunt gentes : et advenit tempus mortuorum judicari, et reddere mercedem servis tuis, et sanctis. Alleluia. *Apoc.* 11.

Oratio.

Deus, cujus Unigenitum in infirmitate carnis venisse credimus Salvatorem, et in gloria majestatis venturum Judicem expectamus : fac nos eidem in dextera tua regnanti casto timore subjectos; ut in conspectu judicantis stare cum fiducia mereamur. Per eumdem.

CANON.

Ex Concilio Parisiensi sexto.

Anno 829. *Lib.* 1. *Cap.* 7.

Quicumque ...... de sacro fonte filios spirituales susceperunt, cognoscant se pro eis fidejussores extitisse apud Deum; et in eo necesse est, ut semper illis sollicitudinem veræ caritatis impendant, admoneant, et castigent, atque corripiant.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Adventum Domini nostri Jesu Christi suis temporibus ostendet beatus et solus potens, Rex regum, et Dominus dominantium, qui solus habet immortalitatem, et lucem inhabitat inaccessibilem : quem nullus hominum vidit, sed nec videre pótest.

℟. *brev.* Exurge, Domine; non confortetur homo. Alleluia, alleluia. Exurge.

℣. Judicentur gentes in conspectu tuo. All. allel. Exurge. Gloria. Exurge.

℣. Constitue, Domine, legislatorem super eos;

℟. Ut sciant gentes quoniam homines sunt. Allel. allel. allel. *Ps.* 9.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 10.

Christus in sempiternum sedet in dextera

Dei, de cætero expectans donec ponantur inimici ejus scabellum pedum éjus. Unâ enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificátos.

℟. *brev.* Dicite in gentibus, quia Dominus regnavit. Alleluia, alleluia. Dicite.

℣. Judicabit populos in æquitate. Alleluia, allel. Dicite. Gloria. Dicite. *Ps.* 95.

℣. Ignis ante ipsum præcedet,

℟. Et inflammabit in circuitu inimicos ejus. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 96.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Thess. 4.

Dominus in jussu, et in voce Archangeli, et in tuba Dei descendet de cœlo; et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi. Deindè nos qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aëra; et sic semper cum Domino érimus.

℟. *brev.* Judicabit Dominus populum suum. Allel. allel. Judicabit.

℣. Et in servis suis deprecabitur. Allel. allel. Judicabit. Gloria. Judicabit.

℣. Lætentur omnes qui sperant in te (Domine),

℟. In æternum exultabunt, et habitabis in eis. Allel. allel. allel. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Judæ. 20.

Carissimi, superædificantes vosmetipsos sanctissimæ vestræ fidei, in spiritu sancto orantes, vosmetipsos in dilectione Dei servate, expectantes misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam ætérnam.

Hymnus ut suprà in primis Vesperis.

℣. Qui sedes super Cherubim, Deus virtutum,

℟. Ostende faciem tuam; et salvi erimus. Alleluia, allel. all. *Ps.* 79.

Ad Magnificat.

Ant 7. Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester, et anima et corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur. Allel. 1. *Thess.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SEXTA

Post Octavam Ascensionis.

Simplex.

Hæc Feria est quasi festum cujus officium incipit ad Matutinum ut in cæteris feriis, unde pridiè in Vesperis nulla facienda est commemoratio feriæ de qua nunc agitur.

Attamen Feria ista admittit quodcumque festum duplex aut semiduplex etiam translatum, sicut diem intra aliquam Octavam et à fortiori diem ultimam alicujus octavæ in ipsa occurrentem; in his autem casibus, fit commemoratio feriæ in Laudibus et Vesperis: nunquam tamen dicitur ultima lectio de illa. Si occurrat festum simplex, fit officium de Feria, cum commemoratione, sine lectione festi simplicis.

Omnia ut in Dominica intra Octavam Ascensionis præter sequentia.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Ascendit Christus in altum: * Venite, adoremus. Alleluia. *Ephes.* 4.

Psalmus Venite.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Videte qualem caritatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur, et símus. Propter hoc mundus non novit nos quia non novit éum. Carissimi, nunc filii Dei sumus; et nondum apparuit quid érimus. Scimus quoniam cùm apparuerit, similes ei erimus; quoniam videbimus eum sicuti est. Et Omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit peccatum, et iniquitatem facit; et peccatum est iniquitas. Et scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret; et peccatum in eo non est. Omnis qui in eo manet, non peccat; et omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit éum. Filioli, nemo vos sedúcat. Qui facit justitiam, justus est; sicut et ille justus est. Qui facit peccatum, ex diabolo est, quoniam ab initio diabolus péccat. In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diáboli.

Lectio ij.

Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est. In hoc manifesti sunt filii Dei, et filii diáboli. Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum: quoniam hæc est annuntiatio quam audistis ab initio, ut diligatis alterútrum. Non sicut Cain qui ex maligno erat, et occídit fratrem súum. Et propter quid occídit eum? Quoniam opera ejus maligna erant, fratris autem ejus jústa. Nolite mirari, fratres, si odit vos múndus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus frátres. Qui non diligit, manet in morte: omnis qui odit fratrem suum homicída est. Et scitis quoniam omnis homicída non habet vitam æternam in semetipso manéntem. In hoc cognovimus caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit; et nos debemus pro fratribus animas pónere.

Sermo S. Joannis Chrysóstomi.

Ex Commentario in acta Apostolorum.

Lectio iij. Homil. 1.

Quare Spiritus Sanctus non advenit, cùm adhuc adesset Dominus, aut mox ab illius discessu, sed ipse quidem abiit die quadragesimo, Spiritus autem advenit, cùm compleretur dies quinquagesimus? At si nondum advenerat, quomodò stat quod dixerat: Accipite Sanctum Spiritum? Nimirùm, ut eos capaces redderet et idoneos accipiendo Spirítui. Etenim si Daniel Angelum visurus, semotus est; multò magis hos decebat secedere, tanquam Dei donum acceptúros. Licetne eo modo quæstionem solvere? An sic potiùs accipiendum est, quòd de eo quod futurum erat, perindè quasi jam factum esset, sit locutus: velut cùm ait: Calcate serpentes et scorpiones, et omnem virtutem inimici? Cur igitur non tum protinùs advenit Spiritus? Oportebat illos desiderio promissi teneri, atque ita

donum accipere. Ideòque, cùm ipse digressus esset, tum advenit Spiritus. Qui si venisset eo præsente, non habuisset illos tam ardens expectátio.

AD LAUDES.

Canticum de Feria pro Festis.

AD HORAS.

Post Hymnum Doxologia.

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula,
Amen.

Eadem Doxologia dicitur die sequenti ad Horas minores tantùm.

CANON.

Ex Concilio Moguntino. *An.* 1549. *Cap. ad fidem.*

Non rarò ex impedimentis cognationum spiritalium difficultates et periculosa solent evenire, ad quæ cohibenda decernimus, ne cuiquam sive ex sacro fonte levando, sive ad sacram Confirmationem tenendo plures quàm unum patrinum liceat adhibére.

Preces omittuntur ad Primam et Completorium, secundùm regulam Temporis Paschalis.

Cùm, adveniente Vigiliâ Pentecostes cessent omnes Octavæ, si in Vigilia ista occurrat ultima dies alicujus Octavæ, in Vesperis Feriæ sextæ nulla fit commemoratio de Octava neque etiam fit commemoratio de secundis Vesperis septimæ diei intra Octavam in Feria sexta occurrentis. Si autem in hac Feria occurrat alia dies quàm septima intra Octavam, non est omittenda Octava in Vesperis ejusdem feriæ sextæ.

SABBATO.

In Vigil. Pentecostes.

Ab hac die inclusivè ad Festum SS. Trinitatis etiam inclusivè, cessat quælibet Octava priùs incepta, et excluditur omne festum quantumvis solemne.

Hæc Vigilia admittit commemorationem festi semiduplicis minoris vel simplicis in ea occurrentis, sed in officio tantùm.

Psalmi de feria dicuntur in toto officio, excepto cantico de Laudibus quod est proprium.

AD MATUTINUM.

Simplex.

Invitatorium. Christum qui mittet à Patre Spiritum veritatis, * Venite, adoremus. Allel. *Joan.* 15.

Psalm. Venite.

Ant. 7. Qui credit in me, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit Jesus de Spiritu quem accepturi erant credentes in eum. Alleluia. *Joan.* 7.

Ant. 8. Effundam spiritum meum, et germinabunt quasi salices juxta præterfluentes aquas. Alleluia, *Isai.* 44.

Ant. 3. Cùm venerit spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem. Alleluia. *Joan.* 16.

℣. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum;

℟. Ita desiderat anima mea ad te, Deus. Allel. allel. allel. *Psal.* 41.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 3.

Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo; quomodò caritas Dei manet in eò? Filioli mei, non diligamus verbo, neque linguâ, sed opere et veritáte. In hoc cognoscimus quoniam ex veritate sumus; et in conspectu ejus suadebimus corda nóstra. Quoniam si reprehenderit nos cor nostrum, major est Deus corde nostro, et novit ómnia. Carissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: et quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus; et ea quæ sunt placita coram eo fácimus. Et hoc est mandatum ejus: Ut credamus in nomine Filii ejus Jesu Christi, et diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nóbis. Et qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis de Spiritu quem dedit nóbis.

℟. Effundatur super nos Spiritus de excelso: * Et erit opus justitiæ pax, et cultus justitiæ silentium, et securitas us-

que in sempiternum. Alleluia, alleluia.

℣. Et nunc, Domine, respice; manum tuam extendas ad sanitates per nomen sancti Filii tui Jesu. * Et erit. *Is.* 32. *Act.* 4.

Lectio ij. *Cap.* 4.

Carissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint; quoniam multi pseudoprophetæ exierunt in mundum. In hoc cognoscitur Spiritus Déi. Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: et omnis Spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est Antichristus, de quo audistis quoniam venit; et nunc jam in mundo est. Vos ex Deo estis, filioli, et vicístis eum; quoniam major est qui in vobis quàm qui in mundo. Ipsi de mundo sunt; ideò de mundo loquuntur, et mundus eos aúdit.

℟. Sensum tuum, Domine, quis sciet? * Nisi tu miseris Spiritum Sanctum tuum de altissimis, et sic correctæ sint semitæ eorum qui sunt in terris. Allel. all.

℣. In tenebris ambulamus, et veritatem non facimus. * Nisi tu. *Sap.* 9. *Joan.* 1.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 14.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Si diligitis me, mandata mea servate; et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vóbis. Et réliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex Homil. Æstiv. de temp. in Fest. Pentecost.

Quia Sancti Spiritûs hodiè, fratres carissimi, celebrandum prævenimus adventum: debemus ipsi congruere solemnitati, quam præveniendo cólimus. Hoc etenim ordine tantæ festivitatis dignè gaudia celebramus, si nos quoque, Domino opitulante, aptos reddiderimus, ad quos Spiritus Sanctus advenire, et in quibus habitare dignétur. Eâ autem solummodo ratione adventui, et illustratione Sancti Spiritûs apti existemus, si et corda nostra

divino amore repleta, et corpora sint Dominicis mancipata præcéptis. Unde in exordio lectionis hujus evangelicæ discipulis Veritas ait: (Si diligitis me, mandata mea servâte. Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vóbis.) Paracletus quippe CONSOLATOR interpretátur. Et Spiritus Sanctus rectè Paracletus vocatur: quia corda fidelium, ne inter sæculi hujus adversa deficiant, cœlestis vitæ desideriis sublevat, ac réficit. Unde in Actibus Apostolorum, crescente sanctâ Ecclesiâ, dicitur: Et ædificabatur ambulans in timore Domini, et consolatione Sancti Spiritûs replebátur.

℟. Si diligitis me, mandata mea servate: * Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum. Alleluia, alleluia.

℣. Diligite Dominum, omnes sancti ejus, et confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Domino. * Et ego. Gloria. * Et ego. *Joan.* 14. *Ps.* 30.

Te Deum.

AD LAUDES.

Semiduplex-majus.

Ant. 1. JOANNES baptizavit aquâ, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto. Alleluia. *Act.* 1.

Ant. 3. Spiritum non potest mundus accipere, quia non videt eum, nec scit eum; vos autem cognoscetis eum. Alleluia. *Joan.* 14.

Ant. 7. Spiritus veritatis apud vos manebit, et in vobis erit. Alleluia. *Joan.* 14.

Ant. 4. Docebit vos.

CANTICUM.

Isaiæ 59.

TIMEBUNT qui ab occidente, nomen Domini; * et qui ab ortu solis, gloriam ejus:

Cùm venerit quasi fluvius violentus, * quem Spiritus Domini cogit:

Et venerit Sion Redemptor, * et eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob, dicit Dominus:

Hoc fœdus meum cum eis, * dicit Dominus:

Spiritus meus qui est in te, et verba mea quæ posui in ore tuo, * non recedent de ore tuo, et de ore seminis tui,

Et de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, * amodò et usque in sempiternum.

Ant. 4. Docebit vos omnia, et suggeret vobis omnia quæcumque dixero vobis. Allel. *Joan.* 14.

Ant. 8. Ille me clarificabit; quia de meo accipiet, et annuntiabit vobis omnia. Allel. *Joan.* 16.

Capitulum. Sap. 9.

SENSUM tuum, Domine, quis sciet? nisi tu dederis sapientiam et miseris Spiritum Sanctum tuum de Altissimis; et sic correctæ sint semitæ eorum qui sunt in terris, et quæ tibi placent didicerint homines.

℣. Non erubescant qui expectant te, Domine,

℟. Domine virtutum. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 68.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Qui diligit me, diligetur à Patre meo; et ego diligam eum, et manifestabo ei meipsum. Alleluia. *Joan.* 14.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut claritatis tuæ super nos splendor effulgeat; et lux tuæ lucis corda eorum qui per gratiam tuam renati sunt, Sancti Spiritûs illustratione confirmet. Per Dominum.... in unitate ejusdem.

AD HORAS.

Duplex-minus.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *Tit. de Bapt. num.* 11.

PAROCHUS diligenter caveat, ne aqua benedicta sit sordida, neve oleum, vel Chrisma diutiùs uno anno servátum. Signum crucis etiam in aquæ effusione supra caput pueri observet; post quam effusionem, solùm campanas vel organa in signum lætitiæ, et adoptionis filiorum Dei pulsari permíttat. Priùs autem monuisse debet omnes qui baptismo intersunt, ne futilia verba effundant, aut rideant, sed suâ oratione Ecclesiæ ministrum ádjuvent.

AD TERTIAM.

Capitulum. Sap. 1.

SPIRITUS Sanctus disciplinæ effugiet fictum,

et auferet se à cogitationibus quæ sunt sine intellectu, et corripietur à superveniente iniquitate : benignus est enim Spiritus sapiéntiæ.

℟. *brev.* Ne projicias me à facie tua, Domine. Allel. allel. Ne projicias.

℣. Et Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. All. al. Ne projicias. Gl. Ne projicias. *Ps.* 50.

℣. Viam iniquitatis amove à me :

℟. Et de lege tua miserere mei. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Capitulum. Ezech. 36.

Spiritum meum ponam in medio vestri; et faciam ut in præceptis meis ambuletis, et judicia mea custodiatis, et operémini.

℟. *brev.* Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. Alleluia, alleluia. Spiritus.

℣. Propter nomen tuum vivificabis me in æquitate tua. Alleluia, all. Spiritus. Gloria. Spiritus.

℣. Doce me facere voluntatem tuam,

℟. Quia Deus meus es tu. Alleluia, alleluia, alle. *Psal.* 142.

AD NONAM.

Capitulum. Act. 2.

Accipietis donum Spiritûs Sancti : vobis enim est repromissio, et filiis vestris, et omnibus qui longè sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus nóster.

℟. *brev.* Dabit Dominus voci suæ vocem virtutis. Alleluìa, allel. Dabit.

℣. Date gloriam Deo. Alleluia, allel. Dabit. Gloria. Dabit. *Ps.* 67.

℣. Turbabuntur gentes,

℟. Et timebunt à signis tuis. Alleluia, allel. allel. *Psal.* 64.

IN DIE SANCTO
PENTECOSTES.

Annuale-majus.

Hoc Festo et tribus diebus sequentibus, nulla fit commemoratio.

IN I. VESPERIS.

Ant. 5. Spiritus meus erit in medio vestrûm. Nolite timere, dicit Dominus exercituum. Alleluia. *Agg.* 2.

Psalmus 28. Afferte Domino *pag.* 175.

Ant. 6. Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem Spiritum gratiæ et precum, et aspicient ad me quem confixerunt. Alleluia. *Zach.* 12.

Psalmus 47. Magnus Dominus et laudabilis nimis *pag.* 178.

Ant. 1. Dabo vobis cor novum, et Spiritum novum ponam in medio vestri. Allel. *Ezech.* 36.

Psalmus 95. Cantate Domino, ... cantate *pag.* 60.

Ant. 8. Auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum. All. *Ezech.* 36.

Psalmus 110. Confitebor tibi, ... in consilio *pag.* 35.

Ant. 4. Disperdam nomina idolorum de terra, et non memorabuntur ultrà : et pseudoprophe-

tas et spiritum immundum auferam de terra. Allel. *Ezech.* 36.

Psalmus. 116. Laudate Dominum omnes gentes *pag.* 173.

Capitulum. Jerem. 31.

Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam domui Israël, et domui Juda fœdus novum; non secundùm pactum quod pepigi cum patribus eorum.

Responsorium. Hoc erit pactum quod feriam cum domo Israël, dicit Dominus: dabo legem meam in visceribus eorum, et in corde eorum. * Scribam eam; et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum. † Alleluia, allel.

℣. Non in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. * Scribam. Gloria. † Alleluia, allel. *Jerem.* 31. 2. *Cor.* 3.

HYMNUS.

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple supernâ gratiâ
Quæ tu creasti pectora.

Qui Paracletus diceris,
Donum Dei Altissimi,
Fons vivus, ignis, caritas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Dextræ Dei tu digitus,
Tu ritè promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longiùs,
Pacemque dones protinùs;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium:
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

¶ Sit laus Patri; laus Filio:
Par sit tibi laus, Spiritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ignibus.
Amen.

Quæ Doxologia dicitur post Hymnum ad Completorium et ad Primam.

℣. Emittes Spiritum tuum et creabuntur,

℟. Et renovabis faciem terræ. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 103.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Spiritus Domini, spiritus sapientiæ, et intellectûs, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiæ et pietatis. Alleluia. *Is.* 11.

Oratio.

Deus, qui Sacramento inchoatæ festivitatis universam Ecclesiam tuam ex omni gente et natione sanctificas; in totam mundi latitudinem Spiritûs tui Sancti dona diffunde. Per Dominum...in unitate ejusdem.

AD COMPLETOR.

Pss. de Dom. super Antiph. Temp. Pasch. pag. 199.

℟. *brev. dicitur de primo modo, etiam ad Primam.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. Alleluia. O quàm bonus *pag.* 202.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Alleluia. Spiritum veritatis, qui à Patre procedit, * Venite, adoremus. Alleluia. *Joan.* 15.

Ps. Venite.

Ant. 2. Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, civitas Regis magni. Alleluia. *Ps.* 47.

Ps. 67. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus *pag.* 118.

Ant. 3. Dominus dabit verbum Evangelizantibus, Alleluia, virtute multâ. Alleluia.

Divisio Psalmi 67. Dominus dabit verbum Evangelizantibus *p.* 119.

Ant. 3. Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo. Alleluia.

Altera Divisio Psal. 67. In Ecclesiis benedicite Deo *pag.* 119.

℣. Terra mota est, cœli distillaverunt,

℟. A facie Dei Sinai, à facie Dei Israël. Allel. allel. allel. *Ps.* 67.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

Cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco: et factus est repentè de cœlo sonus tanquam advenientis spiritûs vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedéntes. Et apparuerunt illis disper-

titæ linguæ tanquam ignis, seditque supra singulos eorum : et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Jerusalem habitantes Judæi, viri religiosi ex omni natione quæ sub cœlo est. Factâ autem hâc voce, convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque linguâ suâ illos loquéntes. Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes : Nonne ecce omnes isti qui loquuntur Galilæi sunt? et quomodò nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi, et Medi, et Elamitæ, et qui habitant Mesopotamiam, Judæam, et Cappadociam, Pontum, et Asiam, Phrygiam, et Pamphyliam, Ægyptum, et Partes Libyæ quæ est circa Cyrenen, et advenæ Romani, Judæi quoque, et Proselyti, Cretes, et Arabes, audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.

℟. Numerabitis vobis ab altero die Sabbati azymorum quinquaginta dies : et sic offeretis sacrificium novum Domino : et * Vocabitis hunc diem celeberrimum atque sanctissimum. Alleluia, alleluia.

℣. Venit Spiritus Sanctus super eos, et loquebantur linguis, et prophetabant. * Vocabitis. Gloria. * Vocabitis. *Levit.* 23. *Act.* 19.

Sermo S. Leonis Pápæ.

Sermo de Pentec.

Lectio ij.

HODIERNAM solemnitatem, dilectissimi, in præcipuis festis esse venerandam, omnium Catholicorum corda cognóscunt. Nec dubium est, quanta huic diei reverentia debeatur, quem Spiritus Sanctus excellentissimo sui muneris miraculo consecrávit. Nam et ab illo die, quo Dominus super omnem cœlorum altitudinem ad dexteram Dei Patris consessurus ascendit, decimus iste est, qui ab ejusdem Resurrectione quinquagesimus nobis in eo, à quo cœpit, illuxit, magna mysteria in se et veterum sacra-

mentorum continens, et novorum, quibus manifestissimè declaratur et gratiam prænuntiatam fuisse per legem, et legem impletam esse per grátiam. Sicut enim Hebræo quondam populo ab Ægyptiis liberato, quinquagesimo die post immolationem agni, lex data est in monte Sinai; ita post Passionem Domini, quâ verus Dei agnus occisus est, quinquagesimo à Resurrectione ipsius die, in Apostolos plebemque credentium Spiritus Sanctus illapsus est : ut facilè diligens Christianus agnoscat initia veteris testamenti Evangelicis ministrasse principiis, et ab eodem Spiritu conditum fuisse fœdus secundum, à quo primum fuerat institútum. Nam sicut Apostolica testatur historia, ab hoc die tuba Evangelicæ prædicationis intonuit; ab hoc die imbres charismatum, flumina benedictionum, omne desertum et universam aridam rigavérunt.

℟. Dominus de Sinai venit : in dextera ejus ignea lex : dilexit populos : et * Qui appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina illius. Alleluia.

℣. Non spiritum hujus mundi accepimus; sed spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ à Deo donata sunt nobis. * Qui. Gloria.* Qui. *Deut.* 33. 1. *Cor.* 2.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 14.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget éum. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. 30. *hab. die Pent. in Basilica sancti Petri. num.* 1.

Hodie Spiritus Sanctus repentino sonitu super Discipulos venit, mentesque carnalium in sui amorem permutavit: et foris apparentibus linguis igneis, intùs facta sunt corda flammantia; quia dum Deum in ignis visione suscipiunt, per amorem suaviter arsérunt. Ipse namque Spiritus Sanctus amor est.

Unde et Joannes dicit: Deus caritas est. Qui ergò mente integrâ Deum desiderat, profectò jam habet quem ámat. Neque enim quisquam posset Deum diligere, si eum quem diligit, non habéret. Sed ecce, si unusquisque vestrûm requiratur an diligat Deum, totâ fiduciâ et securâ mente respondet: Diligo. In ipso autem lectionis exordío audistis quid Veritas dicat: Si quis diligit me, sermonem meum servábit. Probatio ergò dilectionis, exhibitio est óperis. Hinc in Epistola sua idem Joannes dicit: Qui dicit, Diligo Deum, et mandata ejus non custodit, mendax est. Verè etenim Deum diligimus, si ad mandata ejus nos à nostris voluptatibus coarctámus. Nam qui adhuc per illicita desideria diffluit, profectò Deum non amat; quia ei in sua voluntate contradicit.

℟. Qui servat mandata Dei, in illo manet, et ipse in eo; * Et in hoc scimus quoniam manet in nobis de Spiritu quem dedit nobis. Alleluia, alleluia.

℣. Deus creavit sapientiam in Spiritu Sancto, et effudit illam super omnem carnem, et præbuit illam diligentibus se. * Et in hoc. Gloria. * Et in hoc. Qui servat. 1. *Joan.* 3. *Eccli.* 1.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. Cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco. Alleluia. *Act.* 2.

Ant. 1. Factus est repentè de cœlo sonus, tanquam advenientis Spiritûs vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedentes. Alleluia. *Act.* 2.

Ant. 8. Apparuerunt illis dispertitæ linguæ tanquam ignis, seditque supra singulos eorum. Alleluia. *Act.* 2.

Ant. 8. Repleti sunt.

Canticum.

Judith. 16.

Hymnum cantemus Domino, * hymnum novum cantemus Deo nostro.

Adonai Domine, magnus es tu, et præclarus in virtute tua, * et quem

superare nemo potest.

Tibi serviat omnis creatura tua; * quia dixisti, et facta sunt.

Misisti Spiritum tuum, et creata sunt; * et non est qui resistat voci tuæ.

Montes à fundamentis movebuntur cum aquis: * petræ sicut cera liquescent ante faciem tuam.

Qui autem timent te, * magni erunt apud te per omnia.

Ant. Repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. Alleluia. *Act.* 2.

Ant. 6. Factâ autem hâc voce, convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque linguâ suâ illos loquentes. Alleluia. *Act.* 2.

Capitulum. Act. 2.

Stupebant omnes et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilæi sunt? et quomodò nos audivimus unusquisque linguam nostram in qua nati sumus? Audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.

℣. Deus Israël ipse dabit virtutem,

℟. Et fortitudinem plebi suæ. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 67.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Non hi, sicut vos æstimatis, ebrii sunt; sed hoc est, quod dictum est per Prophetam: Effundam de Spiritu meo super omnem carnem. Allel. *Act.* 2.

Oratio.

Deus, qui hodiernâ die corda fidelium Sancti Spiritûs illustratione docuisti: da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per.,....... in unitate ejusdem.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

CANON.

Ex Concilio Toletano tértio.

Quicumque Spiritum Sanctum non credit aut non crediderit à Patre et Filio procedere, eumque non dixerit coæternum esse Patri et Filio, et coæqualem, anathema sit.

AD TERTIAM.

Hymnus O fons amoris, spiritus *pag.* 27 *cum sola stropha* Per te sciamus *pro Doxologia. Sic ad Sextam et Nonam.*

Capitulum. 2. Cor. 3.

Si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israël in faciem Moysi, propter gloriam vultûs ejus, quæ evacuatur; quomodò non magis ministratio Spiritûs erit in gloria?

℟. *brev.* Intonuit de cœlo Dominus, * Alleluia, alleluia.

℣. Et Altissimus dedit vocem suam. * Alleluia. Gloria. Intonuit.

℣. Commota est et contremuit terra:

℟. Ignis à facie ejus exarsit. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Capitulum. Act. 10.

Cecidit Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum; et obstupuerunt ex circumcisione fideles; quia et in nationes gratia Spiritûs Sancti effusa est; audiebant enim eos loquentes linguis.

℟. *brev.* Non sunt loquelæ neque sermones. * Alleluia, alleluia.

℣. Quorum non audiantur voces eorum. * Alleluia. Gloria. Non sunt.

℣. In omnem terram exivit sonus eorum:

℟. Et in fines orbis terræ verba eorum. Alle. alle. alle. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Cor. 12.

Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ: alii autem sermo scientiæ secundùm eumdem Spiritum: alteri fides in eodem Spiritu: alii gratia sanitatum in uno Spiritu: alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermónum.

℟. *brev.* Annuntiaverunt opera Dei; * Alleluia, alleluia.

℣. Et facta ejus intellexerunt. * Alleluia. Gloria. Annuntiaverunt.

℣. Conturbati sunt omnes qui videbant eos;

℣. Et timuit omnis homo. Allel. all. all. *Ps.* 63.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. DEXTERA Dei exaltatus Jesus, et promissione Spiritûs Sancti acceptâ à Patre, effudit hunc quem vos videtis et auditis. Allel. *Act.* 2.

Ant. 1. Sanctificati estis in nomine Domini nostri Jesu Christi, et in Spiritu Dei nostri. Allel. 1. *Cor.* 6.

Ant. 3. Signati estis Spiritu promissionis Sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ, in redemptionem acquisitionis. Alleluia. *Ephes.* 1.

Ant. 5. Unxit nos Deus, et dedit pignus Spiritûs in cordibus nostris. Allel. 2. *Cor.* 1.

Ant. 6. Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Alleluia. *Rom.* 8.

Capitulum. Tit. 3.

SECUNDUM suam misericordiam salvos nos fecit Deus per lavacrum regenerationis, et renovationis Spiritûs Sancti, quem effudit in nos abundè per Jesum Christum salvatorem nostrum, ut justificati gratiâ ipsius, hæredes simus secundùm spem vitæ ætérnæ.

HYMNUS.

QUO vos Magistri gloria, quò salus
Invitat orbis, sancta cohors, Dei
Portate verbum: vos reposcit
Prima seges, pia cura fratrum.

PROH! quanta messis protinùs extitit!
Ter mille verbum concipiunt viri:
Deoque maturante, reddunt
Multiplicem, bona terra, fructum.

COMPUNCTA passim pectora fletibus
Mœrent amaris, atque piaculo
Ardent salutaris lavacri
Præteritas abolere labes.

AT non Hebræis limitibus sacer
Hærebit ardor. Sol habitabiles
Quà lustrat oras, hàc triumphis
Materies patet ampla vestris.

Jam mille divûm templa solo ruunt :
Cedit superbæ vis sapientiæ,
Cedunt tyranni : victa cedit
Carnificum rabies furentûm.

Novum potentis gratia Spiritûs
Creavit orbem : nos quoque, nos tuæ
Succendat ardor caritatis,
Alme Deus, renovetque totos.

¶ Sit summa Patri, summaque Filio;
Sit, Sancte, compar laus tibi, Spiritus,
Quo dura mitescunt, novasque
Concipiunt pia corda flammas.
Amen.

℣. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis,

℟. A templo tuo in Jerusalem. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 67.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Det vobis Deus virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorem hominem, ut in caritate radicati et fundati, impleamini in omnem plenitudinem Dei. Allel. *Ephes.* 3.

Oratio ut suprà ad Laud.

Completor. *ut heri.*

DIEBUS
Intra Octavam
PENTECOSTES.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi ordinantur ad Matutinum ut in Octava festi Paschæ; et dicuntur de Dominica sicut et cæteri Psalmi ejusdem Officii.

AD MATUTINUM.

Invitat. Alleluia : Spiritus Domini replevit orbem terrarum : * Venite, adoremus. Allel. *Sap.* 1. *Ps.* Venite.

Ant. 3. Discipuli replebantur gaudio et Spiritu Sancto. Alleluia. *Act.* 13.

Ant. 4. Obstupuerunt fideles quia et in nationes gratia Spiritûs Sancti effusa est. Alleluia. *Act.* 10.

Ant. 8. Ecclesia ædificabatur ambulans in timore Domini, et consolatione Sancti Spiritûs replebatur. Alleluia. *Act.* 9.

℣. Auxit Dominus populum suum vehementer;

℟. Et firmavit eum super inimicos ejus. Allel. allel. allel. *Ps.* 104.

Lectiones et Responsoria ut infrà in qualibet Feria.

AD LAUDES.

Canticum de die.

Antiph. ad Benedictus *et Oratio ut infrà in qualibet Feria.*

Ad Horas *Canon et Oratio ut infrà in qualibet Feria.*

℟℟℟. *brevia dicuntur de secundo modo.*

AD VESPERAS.

Capitulum, Hymnus et Versus ut in II. Vesperis de die.

Ad Magnificat *Antiph. et Oratio ut infrà in qualibet Feria.*

FERIA SECUNDA.

Duplex-majus.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

Nos ex Deo súmus. Qui novit Deum, audit nos : qui non est ex Deo, non audit nos : in hoc cognoscimus Spiritum veritatis, et spiritum erróris. Carissimi, diligamus nos invicem, quia caritas ex Deo est. Et omnis qui diligit, ex Deo natus est, et cognoscit Déum. Qui non diligit, non novit Deum; quoniam Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, út vivamus per éum. In hoc est caritas : non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos, et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nóstris. Carissimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere.

℟. Petrus cum undecim locutus est eis : Pœnitentiam agite, * Et baptizetur unusquisque vestrûm in remissionem peccatorum; et accipietis donum Spiritûs Sancti. Allel.

℣. Usquequò stulti ea quæ sibi sunt noxia cupient? Convertimini ad correptionem meam. *Et. *Act.* 2. *Prov.* 1.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Tom. 5. Serm. 269. *aliàs* 21. *de Pent. III. n.* 3. *et* 4.

Lectio ij.

HABETIS baptismum Christi : venite ut habeatis et Spiritum Christi. Timete quod scriptum est : Quisquis autem Spiritum Christi non habet, hic non est éjus. Induistis Christum formâ sacramenti, induite imitatione exempli; quoniam Christus pro nobis passus est relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia éjus. Nolite esse habentes formam pietatis, virtútem autem ejus abnegántes. Quæ autem major est virtus pietatis, quàm caritas unitatis? Videmini vobis dicere : Dominus Jésus. Et fortè non intelligentes attenditis ad id quod Apostolus ait : Nemo dicit, Dominus Jesus, nisi in Spiritu Sáncto. Sed hoc quod ait, dicit, signatè positum est, et proprio quodam módo.

℟. Qui receperunt sermonem Petri, baptizati sunt : erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum; * Omnes etiam qui credebant, erant pariter, et habebant omnia communia. Alleluia, alleluia.

℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitare fratres in unum! quoniam illic mandavit Dominus benedictionem. * Omnes. *Act.* 2. *Ps.* 132.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 3.

IN illo tempore; Dixit Jesus Nicodemo : Amen, amen dico tibi; nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Déi. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 11. *n.* 5.

DICIT Dominus Nicodemo, et exponit ei : Amen, amen dico tibi; nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Déi. Tu, inquit, carnalem generationem intelligis, cùm dicis : Numquid potest homo redire in viscera matris suæ? Ex aqua et Spiritu oportet ut nascatur propter regnum Dei : Si propter hæreditatem Patris

hominis temporalem nascitur : nascatur ex visceribus matris carnalis : si propter hæreditatem patris Dei sempiternam, nascatur ex visceribus Ecclésiæ. Generat per uxorem filium pater moriturus successurum; generat Deus de Ecclesia filios non successuros, sed secum mansúros. Et sequitur : Quod natum est de carne, caro est; et quod natum est de Spiritu, spiritus est. Spiritaliter ergò nascimur, et in Spiritu nascimur verbo et Sacraménto.

℟. Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex Spiritu, spiritus est. Non mireris quia dixi : Oportet vos nasci denuò. * Spiritus ubi vult spirat. Alleluia, alleluia.

℣. Quis adjuvit Spiritum Domini, aut quis consiliarius ejus fuit, et ostendit illi? * Spiritus. Gloria. * Spiritus. *Joan.* 3. *Is.* 40.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Spiritus ubi vult spirat; et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat, aut quò vadat : sic est omnis qui natus est ex Spiritu. Alleluia. *Joan.* 3.

Oratio.

Deus, totius conditor creaturæ, famulos tuos quos fonte renovasti baptismatis, quosque Spiritûs Sancti plenitudine solidasti, in adoptionis sorte facias, quæsumus, dignanter ascribi. Per Dominum..... in unitate ejusdem.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

Anno 1584. *Tit.* 20.

Nos pro igne visibili, qui die Pentecostes super Apostolos apparuit, oleum sanctum, materiam nempè ignis, ex Apostolorum traditione ad confirmandum adhibemus, eoque frontes confirmandorum signantur, ne pudeat eos crucem Christi palàm et apertè profiteri, et in fronte sicut et in corde gestáre.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Non misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Alleluia. *Joan.* 3.

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

DEUM nemo vidit únquam. Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas ejus in nobis perfecta est. In hoc cognoscimus, quoniam in eo manemus, et ipse in nobis, quoniam de Spiritu suo dedit nobis : et nos vidimus, et testificamur, quoniam Pater misit Filium suum Salvatorem múndi. Quisquis confessus fuerit quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Déo. Et nos cognovimus, et credidimus caritati quam habet Deus in nóbis. Deus caritas est : et qui manet in caritate, in Deo manet, et Deus in éo. In hoc perfecta est caritas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die judicii ; quia sicut ille est, et nos sumus in hoc múndo. Timor non est in caritate : sed perfecta caritas foras mittit timorem, quoniam timor pœnam hábet. Qui autem timet, non est perfectus in caritáte. Nos ergò diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.

℟. Dixerunt Apostoli : Domine, da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum. Et cùm orassent, * Motus est locus in quo erant congregati ; et repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Alleluia, alleluia.

℣. Illuxerunt coruscationes tuæ, Deus, orbi terræ ; commota est et contremuit terra. * Motus est. *Act.* 4. *Ps.* 76.

Sermo S. Leonis Pápæ.

De Pent. Serm. 1. *Cap.* 2.

Lectio ij.

REPLETI sunt omnes Spiritu Sancto, et cœperunt loqui aliis linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. O quam velox est sermo sapientiæ ! et ubi Deus Magister est, quàm citò discitur quod docetur ! Non est adhibita interpretatio ad audiendum, non consuetudo ad usum, non tempus ad studium ; sed spirante ubi voluit Spiritu ve-

ritatis, propriæ singularum gentium voces factæ sunt in Ecclesiæ ore commúnes. Ab hoc igitur die tuba evangelicæ prædicationis intonuit: ab hoc die imbres charismatum, flumina benedictionum omne desertum et universam aridam rigaverunt; quoniam ad renovandam faciem terræ Spiritus Dei ferebatur super aquas; et ad veteres tenebras abigendas, novæ lucis fulgura coruscabant, cùm micantium splendore linguarum, et verbum Domini lucidum, et eloquium conciperetur ignitum, cui ad creandum intellectum, consumendumque peccatum, et efficacia illuminandi, et vis inesset uréndi.

℟. Salus ab eis qui audierunt confirmata est, * Contestante Deo signis, et portentis, et variis virtutibus, et Spiritûs Sancti distributionibus. Alleluia, alleluia.

℣. Creverunt, et quasi germinantes multiplicati sunt, ac roborati nimis, impleverunt terram. * Contestante. *Hebr.* 2. *Exod.* 1.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 10.

In illo tempore; Dixit Jesus Pharisæis: Amen, amen dico vobis: qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliundè, ille fur est et latro: qui autem intrat per ostium, pastor est óvium. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 45. *n.* 2.

Dominus de grege suo, et de ostio quo intratur ad ovile, similitudinem proposuit in hodierna lectióne. Dicant ergò pagani: benè vívimus. Si per ostium non intrant, quid prodest eis unde gloriantur? Ad hoc enim debet unicuique prodesse benè vivere, ut detur illi semper vivere: nam cui non datur semper vivere, quid prodest benè vivere? Quia nec benè vivere dicendi sunt, qui finem benè vivendi vel cæcitate nesciunt, vel inflatione contémnunt. Non est autem cuiquam spes vera et certa semper vivendi nisi ag-

noscat vitam quæ est Christus, et per januam intret in ovíle. Fuerunt ergò quidam Philosophi, de virtutibus et vitiis subtilia multa tractantes: sed non intrârant per óstium. Ipsi Pharisæi legebant, et in eo quod legebant, Christum sonabant: venturum sperabant; et præsentem non agnoscebant: jactabant se etiam ipsi inter videntes, hoc est inter sapientes; et negabant Christum: et non intrabant per óstium.

℟. Recordatus est Dominus populi sui: eduxit eos cum pastoribus gregis sui: * Posuit in medio ejus Spiritum Sancti sui. Alleluia, alleluia.

℣. Ipse dedit pastores et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi. * Posuit. Gloria. * Posuit. *Is.* 63. *Ephes.* 4.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Qui intrat per ostium, pastor est ovium: huic ostiarius aperit, et oves vocem ejus audiunt. Alleluia. *Joan.* 10.

Oratio.

Da, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus, ut Sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus incursione turbetur. Per Dominum.... in unitate ejusdem.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *Tit. de Confir. num.* 1.

Quemadmodum humanæ militiæ tyrones, etsi jam adscripti sint in numerum militum, nondum tamen illis summa belli committitur, nisi fuerint exercitatiores: sic quamvis unusquisque per baptismum catalogo Fidelium sit ascriptus, ad diaboli tamen, carnis mundique tentationes perferendas ac superandas, non nisi per impositionem manuum Episcopi, plus roboris et gratiæ pércipit. Moneant ergò Parœci divinique verbi præcones, Sacramentum Confirmationis non debere negligi, vel pretermitti à verè Christiánis.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Per me si quis introierit, salvabitur; et ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet. Alleluia. *Joan.* 10.

FERIA QUARTA

Quatuor Temporum.

Duplex-minus.

De Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 5.

Tres sunt qui testimonium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus; et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra: Spiritus, et aqua, et sanguis, et hi tres unum sunt. Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei majus est; quoniam hoc est testimonium Dei, quod majus est, quoniam testificatus est de Filio súo. Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei in se. Qui non credit Filio, mendacem facit eum: quia non credit in testimonium quod testificatus Deus est de Filio súo. Et hoc est testimonium, quoniam vitam æternam dedit nobis Déus. Et hæc vita in Filio ejus est. Qui habet Filium, habet vitam: qui non habet Filium, vitam non hábet. Hæc scribo vobis, ut sciatis quoniam vitam habetis æternam, qui creditis in nomine Filii Déi. Et hæc est fiducia quam habemus ad eum; quia quodcumque petierimus secundùm voluntatem ejus, audit nos. Et scimus quia audit nos, quidquid petierimus: scimus quoniam habemus petitiones quas postulamus ab éo.

℟. Loquente Petro, cecidit Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum; et obstupuerunt ex circumcisione fideles, quia * Et in nationes gratia Spiritûs Sancti effusa est. Alleluia, alleluia.

℣. Non est apud Deum nostrum personarum acceptio. * Et in. *Act.* 10. 2. *Par.* 19.

Sermo S. Leonis Pápæ.

De Jejun. Pentecostes. Cap. 1. et 3.

Lectio ij.

Hodiernam, dilectissimi, festivitatem des-

censione Sancti Spiritûs consecratam sequitur, ut nostis, solemne jejunium, quod animis corporibusque curandis salubriter institutum, devotâ nobis est observantiâ celebrándum. Repletis namque Apostolis virtute promissâ, et in corda eorum Spiritu veritatis ingresso, non ambigimus inter cætera cœlestis sacramenta doctrinæ, hanc Spiritalis continentiæ disciplinam de Paracleti magisterio primitùs fuisse conceptam; ut sanctificatæ jejunio mentes conferendis sibi charismatibus fierent aptióres. Igitur post sanctæ dies lætitiæ, quos in honorem Domini à mortuis resurgentis, ac deindè in cœlos ascendentis, exegimus, postque perceptum Sancti Spiritûs donum, salubriter et necessariè consuetudo est ordinata jejunii; ut si quid fortè inter ipsa festivitatum gaudia negligens libertas et licentia inordinata præsumpsit, hoc religiosæ abstinentiæ censura castiget: quæ ob hoc quoque studiosiùs exequenda est, ut illa in nobis quæ hâc die Ecclesiæ divinitùs sunt collata, permáneant.

℟. Qui novit corda Deus, testimonium perhibuit gentibus, dans illis Spiritum Sanctum, sicut et nobis; * Et nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans corda eorum. Alleluia, alleluia.

℣. Paravit Dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium. * Et. *Act.* 15. *Is.* 52.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 6.

In illo tempore; Dixit Jesus Judæis : Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit éum. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 26. *num.* 2.

Magna gratiæ commendátio. Nemo venit nisi tráctus. Quem trahat, et quem non trahat, quare illum trahat et illum non trahat, noli velle judicare, si non vis erráre. Semel accipe, et intéllige. Nondum trahe-

ris? Ora ut traháris. Indè et hîc si advertis, noli te cogitare invitum trahi: trahitur animus et amóre. Nec timere debemus ne dicatur nobis: Quomodò voluntate credo, si trahor? Ego dico: Parum est voluntate, etiam voluptate tráheris. Quid est trahi voluptate? Delectare in Domino, et dabit tibi petitiones cordis túi. Est quædam voluptas cordis, cui panis dulcis est ille cœléstis. Porrò si poëtæ dicere licuit: Trahit sua quemque voluptas, non necessitas, sed voluptas; non obligatio, sed delectatio: quantò fortiùs nos dicere debemus: trahi hominem ad Christum, qui delectatur veritate, delectatur beatitudine, delectatur justitiâ, delectatur sempiternâ vitâ, quod totum Christus est?

℟. Est scriptum in Prophetis: * Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis qui audivit à Patre et didicit, venit ad me. Alleluia, alleluia.

℣. Dicit Dominus: Ponam universos filios tuos doctos à Domino. * Et erunt. Gloria. * Et erunt. *Joan.* 6. *Is.* 54.

Ad Benedictus.

Ant. 3. Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum; et ego resuscitabo eum in novissimo die. Alleluia. *Joan.* 6.

Oratio.

Mentes nostras, quæsumus, Domine, Paracletus qui à te procedit illuminet, et inducat in omnem sicut tuus promisit Filius, veritatem. Qui tecum vivit.... *in* unitate ejusdem.

CANON.

Ex Concilio Cloveshoviénsi.

Anno 747. *Can.* 18.

Jejuniorum tempora, id est quarti, septimi et decimi mensis nullus negligere præsumat; sed ante horum initia per singulos annos admoneatur plebs, quatenus legitima universalis Ecclesiæ sciat atque observet jejúnia.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Amen, amen dico vobis: qui credit in me, habet vitam æternam. Alleluia. *Joan.* 6.

FERIA QUINTA.

Semiduplex-majus.

Hodiè et biduo sequenti admittitur commemoratio semiduplicis-minoris tantùm.

Incipit Épistola II. beati Joannis Apóstoli.

Lectio j.

Senior Electæ dominæ, et natis ejus, quos ego diligo in veritate; et non ego solus, sed et omnes qui cognoverunt veritatem, propter veritatem quæ permanet in nobis, et nobiscum erit in ætérnum. Sit vobiscum gratia, misericordia, pax à Deo Patre, et à Christo Jesu Filio Patris, in veritate et caritáte. Gavisus sum valdè, quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in veritate, sicut mandatum accepimus à Pátre. Et nunc rogo te, domina, non tanquam mandatum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio, ut diligamus alterútrum. Et hæc est caritas, ut ambulemus secundùm mandata éjus. Hoc est enim mandatum, ut quemadmodum audistis ab initio, in eo ambuletis; quoniam multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum venisse in carnem : hic est seductor et Antichrístus. Videte vosmetipsos, ne perdátis quæ operati estis, sed ut mercedem plenam accipiátis. Omnis qui recedit, et non permanet in doctrina Christi, Deum non habet; qui permanet in doctrina, hic et Patrem et Filium hábet. Si quis venit ad vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixéritis. Qui enim dicit illi Ave, communicat operibus ejus malígnis. Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et atramentum; spero enim me futurum apud vos, et os ad os loqui, ut gaudium vestrum plenum sit. Salutant te filii sororis tuæ Eléctæ.

℟. Quæ præparavit Deus iis qui diligunt illum, nobis revelavit per Spiritum suum; * Spiritus enim omnia scrutatur, etiam profunda Dei. Alleluia, alleluia.

℣. Sapientia et fortitudo ipsius sunt : ipse revelat profunda et abscondita. * Spiritus enim. 1. *Cor.* 2. *Dan.* 2.

Sermo Sancti Gregorii Naziánzeni.

In Pentec. Oratio 44.

Lectio ij.

Primum Spiritus Sanctus in angelicis et cœlestibus Virtutibus vim suam exerebat; deindè in patribus et Prophetis, quorum alii Deum per imaginem viderunt aut cognoverunt, alii autem etiam res futuras præsciverunt; tum in Christi discipulis, iisque trifariam, prout ipsorum captus ferebat, tribusque temporibus, nempè antequàm Christus per passionem glorificatus esset, postquàm post resurrectionem glorificatus fuit, ac denique post ejus ad cœlos ascensiónem. Hoc autem perspicuè ostendit tum prima illa morborum spirituumque depulsio, quæ scilicèt non absque Spiritûs numine fiebat : tum illa post confectum salutis nostræ negotium insufflatio, quæ divinioris procul dubio inspirationis specimen habebat : tum postremò præsens hæc ignearum linguarum divisio, quam etiam solemni festo celebrámus.

℟. Prophetis qui de futura in vobis gratia prophetaverunt, revelatum est; quia non sibimetipsis, vobis autem ministrabant ea. * Quæ nunc nuntiata sunt per eos qui evangelizaverunt, Spiritu Sancto misso de cœlo. Alleluia, alleluia. ℣. A sæculo non audierunt, neque auribus perceperunt : oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectantibus te. * Quæ nunc. 1. *Petr.* 1. *Is.* 64.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 9.

In illo tempore ; Convocatis Jesus duodecim Apostolis, dedit *illis* virtutem et potestatem super omnia dæmonia, et ut languores curárent. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

De Civitate Dei Lib. 22. *Cap.* 5.

Tria sunt incredibilia, quæ tamen facta sunt. Incredibile est Christum resurrexisse in carne, et in cœlum ascendisse cum cárne. Incredibile est mundum rem tam incredibilem credidisse. Incredibile est homines ignobiles, infirmos, paucissimos, imperitos rem tam incredibilem, tam efficaciter mundo, et in illo etiam doctis, persuadere potuisse. Horum trium incredibilium primum nolunt isti cum quibus agimus, credere : secundum coguntur et cernere; quod non inveniunt unde sit factum, si non credunt tértium. Resurrectio certè Christi, et in cœlum cum carne in qua resurrexit ascensio, toto jam mundo prædicatur et creditur : si credibilis non est, unde toto terrarum orbe jam credita est? Si multi nobiles, sublimes, docti eam se vidisse dixerunt, et quod viderunt diffamare curârunt, eis mundum credidisse non mirum est; sed istos adhuc credere nolle perdurum est.

℟. Convocatis Jesus duodecim Apostolis, * Misit illos prædicare regnum Dei. Alleluia, alleluia.

℣. Creavit illis scientiam Spiritûs, sensu implevit cor illorum, ut magnalia enarrent operum ejus. * Misit illos. Gl. * Misit illos. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Dedit Apostolis Jesus virtutem et potestatem super omnia dæmonia, et ut languores curarent. Alleluia. *Luc.* 9.

Oratio.

Deus, qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum : concede plebi tuæ piæ petitionis effectum, ut quibus dedisti fidem, largiaris et pacem. Per..... ejusdem.

CANON.

Ex Concilio Bituricénsi.

An. 1584. *Tit.* 20. *De Confirm. Can.* 4. *et* 8.

Non offerantur ad Sacramentum Confirmationis, nisi qui septimum annum attigerint, ut symbolum fidei profiteri per se póssint. Moneantur omnes con-

firmandi, ut ante hujus Sacramenti susceptionem peccata confiteántur.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Egressi Apostoli circuibant per castella evangelizantes et curantes ubique. Alleluia. *Luc.* 9.

FERIA SEXTA
Quatuor Temporum.
Semiduplex - majus.

Incipit Epistola tertia beati Joannis Apóstoli.

Lectio j.

Senior Gaio carissimo, quem ego diligo in veritáte. Carissime, de omnibus orationem facio prosperè te ingredi et valere, sicut prosperè agit anima túa. Gavisus sum valdè venientibus fratribus, et testimonium perhibentibus veritati tuæ, sicut tu in veritate ámbulas. Majorem horum non habeo gratiam, quàm ut audiam filios meos in veritate ambuláre. Carissime, fideliter facis quidquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos qui testimonium reddiderunt caritati tuæ in conspectu Ecclesiæ: quos benefaciens deduces dignè Déo. Pro nomine enim ejus profecti sunt, nihil accipientes à Géntibus. Nos ergò debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores simus veritátis. Scripsissem forsitan *Ec*clesiæ: sed is qui amat primatum gerere in eis, Diotrephes, non recipit nos. Propter hoc si venero, commonebo ejus opera quæ facit, verbis malignis garriens in nos, et quasi non ei ista sufficiunt, neque ipse suscipit fratres, et eos qui suscipiunt, prohibet, et de Ecclesia éjicit. Carissime, noli imitari malum, sed quod bonum est. Qui benè facit, ex Deo est: qui malè facit, non vidit Déum. Demetrio testimonium redditur ab omnibus, et ab ipsa veritate: sed et nos testimonium perhibemus; et nosti quoniam testimonium nostrum verum est. Multa habui tibi scribere; sed nolui per atramentum et calamum scribere tibi. Spero autem protinùs te videre, et os ad os loquémur. Pax tibi. Salutant te amí-

ci. Saluta amicos nominátim.

℟. Omnia operatur unus atque idem Spiritus: * Et quosdam quidem posuit in Ecclesia doctores, deindè virtutes, exindè gratias curationum. Alleluia, alleluia.

℣. Per sapientiam sanati sunt quicumque placuerunt tibi, Domine. * Et quosdam. 1. *Cor.* 12. *Sap.* 9.

Sermo Sancti Leonis Pápæ.

De Pent. 1. *Cap.* 4. *et* 5.

Lectio ij.

Sicut detestamur Arianos, qui inter Patrem et Filium aliquam volunt esse distantiam; ita etiam Macedónianos pariter detestamur, qui licèt Patri et Filio tribuant æqualitatem, Spiritum tamen Sanctum inferioris putant esse naturæ: non considerantes in eam blasphemiam se incidere, quæ neque in præsenti sæculo, neque in futuro sit remittenda judicio, dicente Domino: Quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futúro. Permanens itaque in hac impietate, sine venia est, quia exclusit eum à se per quem poterat confiteri: nec unquam perveniet ad indulgentiæ remedium, qui patrocinaturum sibi non habet advocátum. Ab ipso enim est invocatio Patris, ab ipso sunt lacrymæ pœnitentium, ab ipso sunt gemitus supplicántium.

℟. Non vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem; * Qui etiam dedit Spiritum suum Sanctum in nobis. Alleluia, alleluia.

℣. Deus excelsus; ipse est misericors, et propitius fiet peccatis eorum. * Qui. 1. *Thess.* 4. *Ps.* 77.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 5.

In illo tempore; Factum est in una dierum, et Jesus sedebat dócens. Et erant Pharisæi sedentes, et legis Doctores, qui venerant ex omni castello Galilææ, et Ju-

dææ, et Jerusalem; et virtus Domini erat ad sanandum éos. Et réliqua.

Homilia Sancti Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. Cap. 8. *num.* 6.

Movet Scribas remissum ab homine peccatum: hominem enim tantùm in Jesu Christo contuebántur. Et remissum est ab eo, quod lex laxare non poterat; fides enim sola justíficat. Deindè murmuratiònem eorum Dominus introspicit, dicitque facile esse Filio hominis in terra peccata dimíttere. Verum enim nemo potest dimittere peccata, nisi solus Deus: Ergò qui remittit, Deus est: quia nemo remittit nisi Déus. Deus in homine manens, curatiònem homini præstabat: et nulla ei agendi et loquendi erat difficultas, cui subest totum posse quod lóquitur. Porrò autem ut ipse esse in corpore positus intelligi posset: qui et animis peccata dimitteret, et resurrectionem corporibus præstaret, ait: Ut sciatis quoniam Filius hominis habet potestatem in terra dimittere peccata, ait paralytico: Súrge.

℟. Quid cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata, an dicere: Surge, et ambula? * Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, tibi dico: Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Alleluia, alleluia.

℣. Spiritus Domini super me, eò quòd unxerit Dominus me, ut prædicarem indulgentiam, et annum placabilem Domino. * Ut autem. Gl. * Ut autem. *Luc.* 5. *Is.* 61.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Virtus Domini erat ad sanandum eos. Alleluia. *Luc.* 5.

Oratio.

Adsit nobis, quæsumus, Domine, virtus Spiritûs Sancti, quæ et corda nostra clementer expurget et ab omnibus tueatur adversis. Per Dominum. . . . . in unitate ejusdem.

CANON.

Ex Actis Ecclesiæ Mediolanénsis.

Sub S. Carolo P. 4. T. 11.

MONEATUR populus, ut statis illis quatuor anni temporibus, et privatim in suis quisque ædibus, et publicè in Ecclesía oret, ad Litanias conveniat, Deum precaturus pro iis qui Sacramento Ordinis initiántur.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Stupor apprehendit omnes, et magnificabant Deum, et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia hodiè. Alleluia. *Luc.* 5.

SABBATO

Quatuor Temporum.

Semiduplex - majus.

Incipit Epistola Catholica beati Judæ Apóstoli.

Lectio j.

JUDAS Jesu Christi servus, frater autem Jacobi, his qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo Jesu conservatis et vocatis: Misericordia vobis et pax, et caritas adimpleátur. Carissimi, omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute, necesse habui scribere vobis, deprecans supercertari semel traditæ sanctis fidei. Subintroierunt enim quidam homines (qui olim præscripti sunt in hoc judicium) impii, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et solum Dominatorem et Dominum nostrum Jesum Christum negántes. Commonere autem vos volo, scientes semel omnia, quoniam Jesus populum de terra Ægypti salvans, secundò eos qui non crediderunt, perdidit: Angelos verò qui non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in judicium magni diei vinculis æternis sub caligine reservávit. Sicut Sodoma et Gomorrha, et finitimæ civitates simili modo exfornicatæ, et abeuntes post carnem alteram, factæ sunt exemplum, ignis æterni pœnam sustinentes: similiter et hi carnem quidem ma-

culant, dominationem autem spernunt, majestatem autem blasphémant.

℟. Quid oremus sicut oportet, nescimus: sed * Ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Alleluia, alleluia.

℣. In die illa, dicit Dominus: effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem, Spiritum gratiæ et precum. * Ipse Spiritus. *Rom.* 8. *Zach.* 12.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

De Pentec. Serm. 3. *n.* 8.

Lectio ij.

Vere multiplex Spiritus, qui tam multipliciter filiis hominum inspiratur, ut non sit qui se abscondat à calore ejus; si quidem conceditur eis ad usum, ad miraculum, ad salutem, ad auxilium, ad solatium, ad fervórem. Ad usum quidem vitæ; bonis et malis, dignis pariter et indignis communia bona abundantissimè tribuens. Ingratus est qui in his quoque beneficium Spiritûs non agnóscit. Ad miraculum, in signis et prodigiis, in variis virtutibus quas per quorumlibet manus operátur. Ipse est antiqua miracula suscitans, ut ex præsentibus fidem astruat præteritórum. Sed quia nonnullis hanc quoque gratiam sine propria utilitate largitur, tertiò infunditur ad salutem, cùm in toto corde nostro revertimur ad Dominum Deum nóstrum.

℟. Qui confirmat nos in Christo, et qui unxit nos, Deus; qui et signavit nos. * Et dedit pignus Spiritûs in cordibus nostris. Alleluia, alleluia.

℣. Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus. * Et dedit. 2. *Cor.* 1. *Deut.* 5.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio iij. *Cap.* 4.

In illo tempore; Descendit Jesus in Capharnaüm civitatem Galilææ; ibique docebat illos Sabbatis: et stupebant in doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipsíus. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Episcopi.

In Luc. Lib. 4. *n.* 58. *et* 63.

Vide clementiam Domini Salvatoris : nec indignatione commotus, nec scelere offensus, nec injuriâ violatus, Judæam deserit : quin etiam immemor injuriæ, memor clementiæ, nunc docendo, nunc liberando, nunc sanando, infidæ plebis corda demúlcet. Et benè sanctus Lucas virum ab spiritu nequitiæ liberatum antè præmisit, et substituit feminæ sanitátem. Utrumque enim sexum Dominus curaturus advenerat: et prior sanari debuit, qui prior creatus est ; nec prætermitti illa quæ mobilitate magis animi, quàm pravitate peccáverat. Sabbato medicinæ Dominicæ opera cœpta significat ; ut indè nova creatura cœperit, ubi vetus antè desivit : nec sub lege esse Dei Filium, sed supra legem in ipso principio designaret, neċ solví legem, sed impléri. Fortassis etiam iu typo mulieris illius socrûs Simonis et Andreæ, variis criminum febribus caro nostra languebat, et diversarum cupiditatum immodicis æstuabat illécebris.

℟. Jesus docebat Sabbatis; et * Stupebant in doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipsius. Alleluia, alleluia.

℣. Sapientia in Ecclesiis Altissimi aperiet os suum, et in medio populi exaltabitur, et in plenitudine sancta admirabitur. * Stupebant. Gloria Patri. * Stupebant. *Luc* 4. *Eccli.* 24.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate et virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt ? Alleluia. *Luc.* 4.

Oratio.

Mentibus nostris, quæsumus, Domine, Spiritum Sanctum benignus infunde, cujus et sapientiâ conditi sumus, et providentiâ gubernamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritûs Sanc-

ti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.

An. 1579. *P. III. Cap.* 2.

Qui sacris Ordinibus, utpote Subdiaconatu, Diaconatu, Sacerdotio initiandi sunt, cùm ornati excultique iis virtutibus esse debeant quæ in Clericis inferiorum ordinum requiruntur; sicut ad altiorem ordinis gradum ascendunt, ita virtutum et probitatis et doctrinæ quodam quasi ascensu præstare débent.

Ad Nonam inclusivè terminatur Octava Pentecostes, et desinit Paschale tempus.

PROPRIUM

SANCTORUM.

PARS VERNA.

FESTA FEBRUARII.

Die ix.

S. APOLLONIÆ
Virginis et Martyris
Commemoratio.

Ant. et Versus post Vesperas et Laudes, de Communi Virg.

Oratio Omnipotens *ex eodem Communi.*

Si sit Dominica, dicitur sequens lectio.

Ex Epistola sancti Dionysii Alexandrini ad Fabium Antiochénum.

Euseb. Hist. lib. 6. cap. 41.

Lectio ix.

Nequaquam ex Decii Imperatoris edicto persecutio apud nos cœpta est : sed integro anno antevérterat. Nam infaustus quidam vates ac poëta commovit Alexandriæ adversùs nos gentilium túrbas. Ab illo igitur stimulati, hanc solam pietatem, cultumque dæmonum suorum existimabant, si cædibus adversùs nos sævírent. Tunc admirandam illam provectæ jam ætatis virginem Apolloniam com-

prehenderunt; et maxillas quidem ejus percutientes, cunctos ei dentes excussérunt. Accenso autem extra urbem rogo, minabantur vivam se illam combusturos, nisi unà cum ipsis impia verba pronunciáret. At illa veniam deprecari paulisper visa, atque interim dimissa, celeriter in ignem insiliit, et conflagrávit.

Die xvi.

SANCTI ONESIMI

Discipuli S. Pauli,

Episcopi et Martyris

Commemoratio.

Ant. et Versus de Communi unius Martyris.

Oratio.

Deus, qui beatum Onesimum in vinculis Apostoli Pauli genitum, carissimum illi fratrem et fidelem ministrum in opus Evangelii sociasti: da Ecclesiæ tuæ, ut quos Christo filios adoptionis parturit, illos æternùm recipiat Apostolicâ prece beatos. Per eumdem.

Si sit Dominica.

Ex Epistola sancti Pauli ad Philemonem et ex Tillemóne.

Lectio ix.

Onesimus servus Philemonis, relicto domino suo, ad Apostolum Paulum Romæ captivum se contulit, à quo benignè susceptus, ac de fide instructus, baptizatus est. Eidem Apostolo in carcere ministravit, donec ipsi visum est eum ad Philemonem remittere cum Epistola, in quâ inter cætera quæ de ipso dicit, hanc de eo facit honorificam mentiónem. Obsecro te, pro meo filio quem genui in vinculis, Onesimo, qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc autem et mihi et tibi utilis, quem remisi tibi. Tu autem illum, ut mea viscera, súscipe. Misit quoque idem Apostolus per Onesimum Epistolam quam scripsit ad Colossénses. Tradunt eum Episcopum fuisse ordinatum, et pro Christo Martyrium subiisse, sub Domitiáno.

Die xviii.

SANCTI SIMEONIS,

Episcopi et Martyris

Commemoratio.

Ant. et Versus de Communi unius Martyris.

Oratio.

Omnipotens Deus, qui beato Simeoni Martyri tuo atque Pontifici, Christo configi in cruce tribuisti; præsta, quæsumus, eodem intercedente, ut terrena in nobismetipsis desideria crucifigentes, tibi firmiter adhærere valeamus. Per eumdem.

Si sit Dominica.

Ex Libro V. Commentariorum S. Hegesippi Historiógraphi.

Lectio ix.

Simeon filius Cleophæ, inter consobrinos Christi Domini annumeratus, eum in terris degentem videre potúerat. Post Jacobi Apostoli Martyrium, ab Apostolis et à Domini discipulis electus est, qui sedem Jerosolymitanam occupare dignissimus ésset. Cùm pluribus annis illam Ecclesiam secundùm Apostolorum disciplinam rexisset, accusatus est quòd Christianus ésset. Cùm pluribus diebus gravioribus cæsus esset vulneribus, in fidei confessione constanti animo ita perseveravit, ut miraretur vir Consularis, qui judicio præerat, quod annum agens centesimum et vigesimum, tantum plagarum ac cruciatuum numerum immobilis ac immotus sustinéret. Ad crucis supplicium damnatus, dignus habitus est qui Dominico exemplo vitam finíret.

Die xxiv.

In an. bissextili die xxv.

In Festo

SANCTI MATTHIÆ APOSTOLI.

Duplex-majus.

Si hoc Festum occurrat die Dominicâ, transfertur: si verò occurrat in Feria, fit de eo cum commemoratione Feriæ.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Ad. Magnificat.

Ant. 2. Oportet ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore quo intravit et ex-

ivit inter nos Dominus Jesus, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. *Act.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit commemor. de Feria.

AD MATUTINUM.

IN II. NOCTURNO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio iv. *Cap.* 1.

In diebus illis, exurgens Petrus in medio fratrum, dixit: (erat autem turba hominum simul ferè centum viginti) Viri fratres, oportet impleri Scripturam quam prædixit Spiritus Sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Jesum, qui connumeratus erat in nobis, et sortitus est sortem ministerii hújus. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, et suspensus crepuit medius: et diffúsa sunt omnia víscera éjus. Et notum factum est omnibus habitantibus Jerúsalem; ita ut appellaretur ager ille linguâ eorum, Haceldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmorum: fiat commoratio eorum deserta, et non sit qui inhabitet in ea, et episcopatum ejus accipiat álter. Oportet ergò ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore quo intravit et exivit inter nos Dominus Jesus, incipiens à baptismate Joannis usque in diem quâ assumptus est à nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuerunt duos: Joseph, qui vócabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus; et Matthiam. Et orantes, dixerunt: Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elégeris ex his duobus unum accipere locum ministerii hujus, et Apostolatûs, de quo prævaricatus est Judas, ut abiret in locum súum. Et dederunt sortes eis: et cecidit sors super Matthiam, et annumeratus est cum undecim Apóstolis.

Ex commentario Sancti Joannis Chrysostomi in actus Apostolórum.

Lectio v. *Hom. 3.*

In diebus illis, exurgens Petrus tanquam fervidus, et tanquam is cui à Christo grex commissus fuerat, et tanquam chori Princeps, ubique primus, incipit lóqui. Viri fratres, oportebat impleri scriptúram. Illud cònsidera quòd Petrus agit omnia ex communi sententia, nihil ex auctoritate, nihil cum império. Oportet igitur ex viris nobiscum congregatis in omni témpore. Quamobrem communicat hoc negotium cum illis, ne dilaberentur in contentionem : nam si his ipsis hoc accidit, multò magis accidisset illis. Propterea ait : Viri fratres, oportet eligere è nóbis. Multitudini permittit judicium : simul eos qui eligebantur reddens venerandos; et seipsum liberans ab odio cæteró-rum. Ex quibus autem facienda sit electio, ipse interpretatur dicens : Ex viris nobiscum congregatis in omni témpore.

Lectio vj.

Etenim si dixisset, modestos oportet adesse, cæteros affecisset contumélià. Et statuerùnt duos : Joseph qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus; et Matthíam. Quare non multos ? ne major fieret animorum dejectio neve res in multos distraherétur. Et verò omnes communiter precantur, dicentes : Tu, Domine, qui nosti corda omnium, osténde. Tu, inquiunt, non nos. Aptè cordium cognitorem appellant : hinc enim electio erat facienda, non ab exterióribus. Neque dixerunt, Elige; sed, Ostende electum tuum, hoc est quem tu elegisti, scientes omnia præfinità esse à Déo. Et dederunt eis sórtes. Nondum judicabant se esse idoneos ut rem ipsi sibi permítterent. Ideòque cupiunt aliquo signo edocéri. Alioqui si illic ubi nec erat precatio, neque viri probi tantùm valuit sors eò quòd recto animo fieret super Jonà : multò magis hìc explevit chorum, ac perfecit órdinem.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio vij. Cap. 13.

Ante diem Festum Paschæ, dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, non est servus major domino suo: neque Apostolus major est eo qui misit illum. Si hæc scitis, beati eritis si feceritis éa. Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Epíscopi.

Tract. in Joan. 52. n. 9.

Cum hæc Dominus præmisisset, adjunxit: Non de omnibus vobis dico, ego scio quos elégerim. Notum est de quo loquatur; Judas ille traditor ejus, attíngitur. Ergò ipsum non elegerat, undè ab eis quos elegit, isto sermone secérnit. Quid est ergò quod alio loco dicit; Nonne ego vos duodecim elegi, et unus ex vobis diabolus est? An et ipse ad aliquid est electus, ad quod utique erat necessarius; non autem ad beatitudinem, de qua modò ait: Beati eritis si feceritis ea? Hoc non de omnibus dicit: Scit enim quos ad societatem beatitudinis hujus elégerit. Non est ex eis iste, qui panem illius sic edebat, ut super eum levaret calcáneum.

Lectio viij. Tract. 37. n. 10.

Electi in laude solent dici: An electus *est* et iste, de quo nolente et nesciente magnum alíquid boni fieret? Hoc est proprium Dei, contrarium iníquis. Omnibus bonis Dei malè utitur malus: contrà, malis hominum malorum benè utitur bónus. Et quid tam bonum quàm unus Deus? Quandoquidem ipse Dominus dixit: Nemo bonus nisi unus Déus. Quantò ergò ille melior, tantò meliùs utitur et malis nóstris. Quid Judâ pejus? Sed malo ejus benè usus est Dóminus. Tradi se pertulit, ut redimeret nos. Ecce malum Judæ in bonum conversum est. Potest et sic intelligi quod ait; Duodecim elegi, quia sacratus est númerus. Non enim quia periit indè unus, ideò illius numeri honor demptus est; nam in locum pereuntis alius subrogatus est.

Lectio ix. Evangelium et Homilia Feriæ occurr.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris accipere locum ministerii hujus. *Act.* 1.

Oratio.

Deus, qui beatum Matthiam Apostolorum tuorum collegio sociasti, tribue, quæsumus, ut ejus interventione, tuæ circa nos pietatis semper viscera sentiamus. Per.

Fit commemor. de Feria.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Dederunt sortes eis, et cecidit sors super Matthiam; et annumeratus est cum undecim Apostolis. *Act.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit commemor. de Feria.

FESTA MARTII.

Die ii.

In Festo

SANCTÆ MACHRÆ

Virg. et Martyris.

Semiduplex-minus.

Si hoc Festum occurrat die Dominicâ, fit hujus commemoratio; si verò occurrat in Feria, fit de eo cum commemoratione Feriæ.

Omnia de communi SS. Virginum.

Oratio.

Deus, qui ut humanum genus ad confessionem tui nominis provocares, etiam in sexu fragili ostendisti victoriam martyrii, præsta, quæsumus, ut familia tua sanctæ Machræ virginis et martyris tuæ exemplo commonita, pati pro te non metuat, et cœlestis præmii gloriam concupiscat. Per Dominum.

Si sit Dominica.

Lectio ix.

ij verò, si sit Feria.

Ex Flodoardo.

Machra à teneris in fide Christi exculta, summâ religione et vir-

ginitatis professione cláruit. Cùm incredulis Christum prædicaret, à Rictiovaro quem Maximianus Cæsar præfectum Galliarum instituerat in finibus Parochiæ Remensis, quò Augustam Suessionem veniens diverterat, deprehensa est. Quam cùm à fide, nec blanditiis, nec minis deterrere potuisset, tormentorum acerbitate adoriri státuit. Jussit ergò sanctam virginem in insulam, quæ Litia vocatur, perduci, ut ibi viva comburerétur. Cùm in flammis divinitùs illæsa diu permansisset, mamillis abscissis, et squalore carceris afflicta, super testas etiam acutissimas prunasque volutata, orans migravit ad Dóminum. Corpus sanctæ Machræ haud procul à loco ubi passa est, tumulatum, cùm aliquot sæculis latuisset, juxta quamdam sancti Martini Ecclesiam detectum est, et in ea honorificè repósitum. Indè, cùm miraculis clarescceret, imperante Carolo magno, translatum est in magnificentiorem basilicam quam condiderat Langulfus, vir plurium Ecclesiarum constructione illústris. In illo templo, anno octingentesimo primo, Ludovico tertio, et Carolo magno regnantibus, habita est Synodus, quæ ad sanctam Machram dícitur. Refert Flodoardus, prædictam sanctæ Machræ Ecclesiam, tempore persecutionis Hungaricæ, quæ regioni circa annum nongentesimum vigesimum sextum incubuit, illæsam remansisse, quando incensis per barbaros, qui ad muros coacervati erant frugum acervis, flamma, Ecclesiæ cujus tecta exsuperabat, pepércit.

Si sit Feria,

Lectio iij.

Evangelium et Homilia Feriæ occurr.

DIE VII.

SS. PERPETUÆ

ET FELICITATIS,

MARTYRUM

Commemoratio.

Pridiè ad Vesperas.

Ant. Timor Domini cum electis feminis graditur, et cum justis et

fidelibus agnoscitur: firmamentum est Dominus timentibus eum. *Eccli.* 1. *Ps.* 24.

℣. Deus noster, refugium et virtus: ℟. Non timebimus, dum turbabitur terra. *Ps.* 45.

Oratio.

Deus, fortitudo certantium, et palma Martyrum, qui famulas tuas Perpetuam et Felicitatem contra tormentorum immanitatem mirâ virtute roborasti: quæsumus, ut sicut earum nos triumpho lætificas, ita semper supplicatione defendas. Per Dominum.

Si sit Dominica.

Lectio ix.

Ex Actis apud Ruinart.

Perpetua et Felicitas in persecutione Severi imperatoris, Carthagine in Africa, unà cum Revocato, Saturnino, et Secundulo comprehensæ sunt, et in tenebricosum carcerem detrusæ, quibus ultrò adjunxit se Satyrus: erant adhuc Cathecumenæ, sed paulò post baptizatæ sunt. Paucis diebus interjectis, è carcere ad forum deductæ cum sociis, post gloriosam confessionem ab Hilariano procuratore damnantur ad béstias. Indè hilares descendunt ad carcerem, ubi variis visionibus recreantur et ad Martyrii palmam accendúntur. Perpetuam, nec patris senio ferè confecti iteratæ preces et lacrymæ, nec erga Filium infantem pendentem ad ubera maternus amor, nec supplicii atrocitas à Christi fide dimovere unquam potuérunt. Felicitas verò instante spectaculi die, cùm octo jam menses prægnans esset, in magno erat luctu ne differretur; leges quippe vetabant prægnantes supplicio áffici. At precibus commartyrum accelerato partu, enixa est filiam. Cùmque in partu laborans doleret, ait illi quidam ex ministris: Quæ sic modò doles, quid facies objecta bestiis? Cui illa: Modò ego patior quod patior; illic autem alius erit in me qui patietur pro me, quia et ego pro illo passura sum. In Amphitheatrum toto spectante po-

pulo, producuntur tandem generosæ mulieres, Nonis Mártii. Ac primùm flagellis cæduntur, tum à ferocissima vacca aliquandiu jactatæ, plagis concisæ, et in terram elisæ sunt. Demùm cùm sociis, qui à variis bestiis vexati erant, gladiatorum ensibus conficiúntur.

Post Laudes.

Ant. Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia, ut non glorietur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Exultaverunt filiæ Judæ;

℟. Propter judicia tua, Domine. *Ps.* 96.

Oratio Deus fortitudo *ut suprà.*

DIE IX.

QUADRAG. MILITUM

SEBASTENSIUM MARTYRUM

Commemoratio.

Ant. et Versus post Vesperas et Laudes de Communi plurium Martyrum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriosos Martyres fortes in sua confessione cognovimus, pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per Dominum.

Si sit Dominica.

Lectio ix.

Sermo Sancti Basilii Episcopi.

Homil. in 40. Mart.

QUADRAGINTA Christi milites magnitudine corporis, et ætatis flore ac virtute, cæteris omnibus præcellentes, ad militares ordines regendos promoti sunt, et propter militarem experientiam animique fortitudinem, jam primos honores apud Imperatores obtinébant. Ubi verò impium edictum denuntiatum est, ne quis Christum profiteretur, tunc horum quilibet in medium procedens: En, ait, Christianus sum. Quæ ut audiit barbarus judex, cùm considerasset regionis naturam quòd esset frigida, et anni tempus quòd hibernum, et noctem in qua Boreas maximè spiraret, jussit omnes nudos sub dio in

media civitate congelandos móri. Qui, loco summa cum lætitia conspecto, ultimum etiam amictum alacriter abjicientes, ad mortem properárunt. Una autem erat omnium oratio : Quadraginta in stadium ingressi sumus, quadraginta, ô Domine, coronémur. Unus autem ex eorum numero vacillans ad pœnam desertor abiit, luctum inconsolabilem sanctis relínquens. Verùm Dominus eorum preces irritas esse non permísit. Nam custos Martyrum, cùm eventum observaret, mirum vidit spectaculum, Virtutes quasdam è cœlis descendentes, et tanquam à Rege magna dona militibus distribuentes, quæ aliis quidem omnibus dona dividebant, unum verò solum indonatum dimiserunt, qui statim dolores detrectans, ad adversarios transfúgit. Lictor autem, ut illum defecisse vidit et ad balneum accurrisse, seipsum in desertoris locum substituit, et abjiciens vestes, nudis se permiscuit, eamdemque cum sanctis vocem emisit : Christianus sum. Hic baptisma suscepit, non ab ullo, sed à propria fide : non in aqua, sed in proprio sánguine. Sicque, illucescente die, adhuc spirantes igni traditi sunt; et ignis reliquiæ in fluvium projéctæ.

Die xvii.

SANCTI PATRICII

Episcopi

Commemoratio.

Antiph. et Versus post Vesperas et Laudes de Communi unius Pontificis.

Oratio.

Deus, qui beatum Patricium Hiberniæ Apostolum signis multimodis decoratum ad cœlestem gloriam transtulisti, præsta, quæsumus, ut ejus precibus et meritis adjuti, æternæ beatitudinis præmia consequamur. Per.

Si sit Dominica.

Lectio ix.

Vener. Bedæ in ejus vita.

Patricius initio quinti sæculi, annos sexdecim natus in

servitutem addictus est, ex qua nonnisi post annos sex ereptus. Deindè sese Sancti Martini discipulum constituit, qui eum sacro Cleri ordini adscripsit: Missus in Hiberniam ut Christi fidem prædicaret, barbarorum hujusce regionis incolarum conversioni annis sexaginta ingenti studio et felicissimo exitu laborávit. Hinc Hibernorum Apostolus nuncupatur, quorum etiam fuit secundus post Palladium Epíscopus. Habetur ejus vita à venerabili Beda libris duobus conscripta, unde genuina ejus acta colligi débent. Extat Remis sacellum Sancto Patricio sacrum, quod Academiæ Remensi, ex Caroli Cardinali à Lotharingia et Capituli liberalitate céssit.

DIE XXV.

IN ANNUNTIATIONE ET INCARNATIONE DOMINI.

Solemne-majus.

¶ *Si Festum Annuntiationis et Incarnationis Dominicæ occurrat in aliqua Dominica Quadragesimæ, transfertur in Feriam secundam tam à Clero quàm à Populo. Si verò evenerit in Majori Hebdomada, aut intra Octavam Paschæ, celebrabitur tam à Clero quàm à Populo Feriâ tertiâ Hebdomadæ Passionis; itaque excipitur hoc Festum à regula generali quæ anticipationem nullam Festorum admittit.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Officio Parvo.

Ant. 3. RORATE cœli desuper, et nubes pluant justum, aperiatur terra et germinet salvatorem. *Is.* 45.

Ant. 7. Emitte agnum, Domine, dominatorem terræ de petra deserti ad montem filiæ Sion. *Is.* 16.

Ant. 2. Exaudi, Domine; placare, Domine, attende et fac, ne moreris propter temetipsum. *Dan.* 9.

Ant. 6. Miserere Israël, quem coæquasti primogenito tuo: reple gloriâ tuâ populum tuum. *Eccli.* 36.

Ant. 5. Utinam dirumperes cœlos et descenderes: Ecce respice; populus tuus omnes nos. *Is.* 64.

Capitulum. Isaiæ 62.

Elevate signum ad pópulos. Ecce Dominus auditum fecit in extremis terræ, dicite filiæ Sion: Ecce Salvator tuus venit: Ecce merces ejus cum éo.

℟. Audite, domus David: Ecce virgo concipiet et pariet filium; et * Vocabitur nomen ejus, Emmanuel. ℣. Habitabit cum hominibus; et ipsi populus ejus erunt; et ipse Deus cum eis erit eorum Deus.* Vocabitur. Gloria. * Vocabitur. *Is.* 7. *Apoc.* 21.

Hymnus.

Hæc illa solemnis dies,
Dies salutis nuntia,
Quâ missa cœlo tristibus
Venêre terris gaudia.

Unius omnes crimine
Casu gravi lapsi sumus,
Ut ipse lapsos erigat,
Descendit in terras Deus.

Qui Patris æterno sinu
Æterna Proles nascitur,
Obnoxius fit tempori,
Sinum nec horret Virginis.

Mortale corpus induit,
Orbi piando victimam;
Ut innocenti sanguine
Scelus nocentûm diluat.

Qui cuncta complet numine,
Nostros se in artus colligit:
Ut nos reducat ad Deum,
Est ipse nobiscum Deus.

¶ Mundo Redemptor qui venis,
Fili, tibi laus maxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.
Amen.

Quæ Doxologia dicitur in fine Hymnorum ejusdem metri.

℣. Tu exurgens misereberis Sion,

℟. Quia tempus miserendi ejus. *Ps.* 101.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego adducam servum meum Orientem; et auferam iniquitatem terræ. *Zach.* 3.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit commemor. de Feria.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica, Hymnus Virgo Dei Genitrix, *Capitulum* Sobrii, *Ant. ad* Nunc dimittis, Recogitabo.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Verbum caro factum est: * Venite, adoremus. *Joan.* 1.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Psalmi de Officio Parvo.

Ant. 1. Hæc dicit Dominus: Zelatus sum Sion zelo magno; revertar ad Jerusalem in misericordiis. *Zach.* 1.

Ant. 2. Dabo in Sion salutem, et in Israël gloriam meam. *Is.* 46.

Ant. 3. Propè est Justus meus, egressus est Salvator meus. *Is.* 51.

℣. Lætentur cœli, et exultet terra,

℟. A facie Domini, quia venit. *Ps.* 95.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7.

Adjecit Dominus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum súprà. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentabo Dóminum. Et dixit: Audite ergò, domus David: Numquid parum vobis est molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum: Ecce virgo concipiet, et pariet filium; et vocabitur nomen ejus, Emmanuel: butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bónum.

℟. Lauda et lætare, filia Sion, quia ecce ego venio et habitabo in medio tuî: et applicabuntur gentes multæ ad Dominum, * Et erunt mihi in populum.

℣. Inhabitabo in illis, et inambulabo inter eos, et ero illorum Deus. * Et erunt. Gloria * Et erunt. *Zach.* 2. 2. *Cor.* 6.

Lectio ij. *Cap.* 11.

Et egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet; et requiescet super eum Spiritus Domini, Spiritus sapientiæ et intellectûs, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiæ et pietatis: et replebit eum Spiritus timoris Dómini. Non secundùm visionem oculorum judicabit, neque secundùm auditum aurium arguet; sed judicabit in justitia pauperes, et arguet in æquitate pro mansuetis terræ: et percutiet terram virgâ oris sui, et Spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renum éjus.

℟. Solve vincula colli tui, captiva filia Sion: gratis venumdati estis et sine argento redimemini; quia * Ego ipse qui loquebar, ecce adsum.

℣. Impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei. * Ego ipse. Gloria. * Ego ipse. *Is.* 52. *Marc.* 1.

Lectio iij. *Cap.* 35.

Lætabitur deserta et invia; et exultabit solitudo, et florebit quasi lilium. Germinans germinabit, et exultabit lætabunda et laudans: gloria Libani data est ei, decor Carmeli et Saron: ipsi videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nóstri. Confortate manus dissolutas, et genua debilia roboráte. Dicite pusillanimis: Confortamini, et nolite timere; ecce Deus vester ultionem adducet retributionis; Deus ipse veniet, et salvabit vos. Tunc aperientur oculi cæcorum, et aures surdorum patebunt: tunc saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum; quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in solitudine: et quæ erat arida, erit in stagnum; et sitiens, in fontes aquárum.

℟. Induere fortitudine tuâ, Sion; induere vestimentis gloriæ tuæ, civitas Sancti: quia * Non adjiciet ultrà ut pertranseat per te immundus.

℣. Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.

* Non adjiciet. Gloria. * Non adjiciet. *Is.* 52. *Joan.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. Missus est Angelus Gabriel à Deo ad Virginem desponsatam Joseph, de domo David, et nomen Virginis, María. *Luc.* 1.

Ant. 1. Ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave, gratiâ plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus *Luc.* 1.

Ant. 4. Turbata est in sermone ejus, et cogitabat qualis esset ista salutatio, et ait Angelus ei: Ne timeas, María. *Luc.* 1.

℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundavit eam Altissimus. *Ps.* 86.

Sermo S. Leonis Pápæ.

De Natali Dom. 11. *C.* 1.

Lectio iv.

Deus omnipotens et clemens, cujus natura bonitas, cujus voluntas potentia, cujus opus misericordia est, statim ut nos diabolica malignitas veneno suæ mortificavit invidiæ, præparata renovandis mortalibus suæ pietatis remedia inter ipsa mundi primordia præsignavit, denuntians serpenti futurum semen mulieris, quod noxii capitis elationem suâ virtute contereret, Christum scilicèt in carne venturum, Deum hominemque significans, qui natus ex Virgine, violatorem humanæ propaginis incorruptâ nativitate damnáret.

℟. Speret Israël in Domino, quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio: et ipse * Redimet Israël ex omnibus iniquitatibus ejus.

℣. Ipse salvum faciet populum suum à peccatis eorum. * Redimet. Gloria. * Redimet. *Ps.* 129. *Matth.* 1.

Lectio v.

Nam quia gloriabatur diabolus hominem suâ fraude deceptum divinis caruisse muneribus, et immortalitatis dote nudatum duram mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de prævaricatoris consortio invenisse solatium; Deum quoque justè, severitatis exigente ratione, erga hominem quem in tanto honore condiderat, antiquam

mutasse sententiam : opus fuit, dilectissimi, secreti dispensatione consilii, ut incommutabilis Deus, cujus voluntas non potest suâ benignitate privari, primam pietatis suæ dispositionem sacramento occultiore compleret; et homo diabolicæ iniquitatis versutiâ actus in culpam, contra Dei propositum non periret.

℟. Creavit Dominus novum super terram : * Femina circumdabit virum.

℣. Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. * Femina. Gloria. * Femina. *Jerem.* 31. *Luc.* 1.

Lectio vj.

ADVENIENTIBUS ergò temporibus, dilectissimi, quæ redemptioni hominum fuerant præstituta, ingreditur hæc infima Jesus Christus Filius Dei de cœlesti sede descendens, et à paterna gloria non recedens, novo ordine, novâ nativitate generátus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris; incomprehensibilis voluit comprehendi; ante tempora manens, esse cœpit ex tempore : universitatis Dominus servilem formam obumbratâ majestatis suæ dignitate, suscepit : impassibilis Deus non dedignatus est homo esse passibilis, et immortalis mortis legibus subjacére. Novâ autem nativitate genitus est, conceptus à Virgine, natus ex Virgine, sine paternæ carnis concupiscentia, sine maternæ integritatis injuria; quia futurum hominum Salvatorem *talis* ortus decebat, qui *et in* se haberet humanæ substantiæ naturam, et humanæ carnis inquinamenta nesciret.

℟. Consolatus est Dominus populum suum : * Paravit brachium sanctum suum in oculis omnium gentium : † Et videbunt omnes fines terræ Salutare Dei nostri.

℣. Ut adimpleretur quod dictum est à Domino per Prophetam : Ecce virgo in utero habebit, et pariet filium. * Paravit. Gloria. † Et videbunt. *Is.* 52. *Matth.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. Ait Angelus

[Mariæ] ecce concipies et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant. 7. Hic erit magnus, et filius Altissimi vocabitur. *Luc.* 1.

Ant 1. Dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus; et regni ejus non erit finis. *Luc.* 1.

℣. Recordatus est Dominus misericordiæ suæ,

℟. Et veritas suæ domui Israël. *Ps.* 97.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 1.

In illo tempore; Missus est Angelus Gabriel à Deo in civitatem Galilææ cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen virginis, María. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrosii Epíscopi.

Lib. 2. *in Luc. num.* 8.

Et ingressus ad eam Angelus, dixit: Ave gratiâ plena, Dominus tecum; benedicta tu inter mulieres. Ipsa autem ut vidit eum, mota est in introitu éjus. Disce Virginem moribus, disce Virginem verecundiâ, disce Virginem oraculo, disce mystério. Trepidare virginum est, et ad omnes viri ingressus pavere, omnes viri affatus veréri. Discant mulieres propositum pudoris imitári. Sola in penetralibus, quam nemo virorum videret, solus Angelus reperiret: Sola sine comite, sola sine teste, ne quo degeneri depravaretur affatu, ab Angelo salutátur.... Disce, Virgo, verborum vitare lasciviam; María etiam salutationem Angeli verebátur. Soli Maríæ hæc salutatio servabatur: benè enim sola gratiâ plena dicitur, quæ sola gratiam quam nulla alia meruerat, consecuta est, ut gratiæ repleretur auctóre.

℟. Dixit María ad Angelum*: Ecce ancilla Domini: † Fiat mihi secundùm verbum tuum.

℣. Nunc ergò, Domine, tu es Deus, et verba tua erunt vera. * Ecce. Gloria. † Fiat. *Luc.* 1. *Reg.* 7.

Lectio viij.

Virginem parere divini est signum mysterii,

non humáni. Tanti namque mandati mysterium non hominis fuit, sed Angeli ore proméndum. Hodiè primùm auditur : Spiritus Sanctus superveniet in te. Et auditur, et créditur. Dixit autem María: Ecce ancilla Domini: contingat mihi secundùm verbum túum. Vide humilitatem, vide devotiónem. Ancillam se dicit Domini, quæ mater eligitur : nec repentino exaltata promisso est. Simul ancillam dicendo, nullam sibi prærogativam tantæ gratiæ vindicavit, quæ faceret quod juberetur : mitem enim humilemque paritura, humilitatem debuit etiam ipsa præférre.

℟. Suscepit Deus Israël puerum suum, recordatus misericordiæ suæ, * Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in sæcula. ℣. In me ancilla sua adimplevit Dominus misericordiam suam. * Sicut. Gloria. * Sicut. *Luc.* 1. *Judith.* 13.

Lectio ix. Evangelium et Homilia Feriæ occurr.

℟. Beata quæ credidisti : quoniam * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Domino. ℣. Non est Deus, quasi homo, ut mentiatur. Dixit ergò, et non faciet? locutus est, et non implebit? * Perficientur. Gloria. * Perficiéntur. Beata. *Luc.* 1. 1. *Num.* 23.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica et sic ad Horas minores.

Ant. 1. IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. *Joan.* 1.

Ant. 7. Omnia per ipsum facta sunt : et sine ipso factum est nihil, quod factum est. *Joan.* 1.

Ant. 5. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit; in propria venit, et sui eum non receperunt. *Joan.* 1.

Ant. 6. Quotquot.

CANTICUM. *Isaiæ.* 52.

QUAM pulchri super montes * pedes annuntiantis et prædicantis pacem!

Annuntiantis bonum, prædicantis salutem, * dicentis Sion : Regnabit Deus tuus!

Vox speculatorum tuorum; * levaverunt vocem, simul laudabunt.

Quia oculo ad oculum videbunt, * cùm converterit Dominus Sion.

Gaudete et laudate simul, deserta Jerusalem: * quia consolatus est Dominus populum suum, redemit Jerusalem.

Paravit Dominus brachium sanctum suum * in oculis omnium gentium:

Et videbunt omnes fines terræ * salutare Dei nostri.

Ant. Quotquot receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 8. Verbum caro factum est, et habitavit in nobis; et vidimus gloriam ejus. *Joan.* 1.

Capitulum. Philip. 2.

Cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo; sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut hómo.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut filius hominis, quoniam visitas eum? *Ps.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 2. Visitavit nos Oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

Oratio.

Deus, qui unigenitum tuum tibi coæternum, ex María Virgine hominem in plenitudine temporis fieri voluisti; præsta, quæsumus, ut ejus incarnationis Mysterio adoptionem filiorum recipiamus. Per

Fit commembr. de Feria.

CANON.

Ex Concilio Lateranénsi.

Anno 649. *Can.* 3.

Si quis secundùm sanctos Patres non confitetur propriè et secundùm veritatem Dei genitricem sanctam, semperque Virginem et immaculatam Maríam, utpote ipsum Deum Verbum specialiter et veraciter, qui à Deo Patre ante omnia sæcula natus est, in ultimis sæculorum, absque semine concepisse ex Spiritu Sanc-

to, et incorruptibiliter eam genuisse, indissolubili permanente et post partum ejusdem virginitate: condemnatus sit.

AD TERTIAM.

Capitulum. Ephes. 1.

PROPOSUIT Deus in dispensatione plenitudinis temporum instaurare omnia in Christo, quæ in cœlis et quæ in terra sunt in ipso.

℟. *brev.* Deus rex noster operatus est salutem. Deus. ℣. In medio terræ. Deus. Gloria Patri. Deus. *Ps.* 73.

℣. Tu es ipse Rex meus, et Deus meus, ℟. Qui mandas salutes Jacob. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Joan. 4.

IN hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos, et misit filium suum propitiationem pro peccatis nostris.

℟. *brev.* Redemptionem misit Dominus populo suo. Redemptionem. ℣. Mandavit in æternum testamentum suum. Redemptionem. Gloria. Redemptionem. *Ps.* 110.

℣. Confiteantur Domino misericordiæ ejus, ℟. Et mirabilia ejus filiis hominum. *Ps.* 106.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Tim. 3.

MANIFESTE magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, justificatum est in Spiritu, apparuit Angelis, prædicatum est gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

℟. *brev.* Domini est assumptio nostra. Domini. ℣. Et Sancti Israël regis nostri. Domini. Gloria. Domini. *Ps.* 88.

℣. Dominus virtutum nobiscum, ℟. Susceptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio Parvo.

Ant. 1. QUÆ ad patres nostros repromissio facta est, hanc Deus adimplevit filiis nostris. *Act.* 13.

Ant. 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Filium suum factum ex muliere. *Galat.* 4.

Ant. 3. Qui sanctificat,

et qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non confunditur fratres eos vocare. *Hebr.* 2.

Ant. 6. Nusquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ; unde debuit per omnia fratribus similari. *Hebr.* 2.

Ant. 5. Participavit carni et sanguini, ut liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. *Hebr.* 2.

Capitulum. 1. Joan. 4.

Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per éum.

Hymnus.

Ave, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans nomen Evæ.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis:
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem:
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collætemur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

℣. In humilitate nostra memor fuit nostri (Dominus:) ℟. Quoniam in æternum misericordia ejus. *Ps.* 135.

Ad Magnificat.

Ant. 2. Pater misit Filium suum Salvatorem mundi: nos ergò diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. 1. *Joan.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit commemor. de Feria.

Ad Completorium *ut heri,*

Die xxx.

In Festo

SANCTI REGULI

Sylvanectensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi SS. Pontificum.

Si occurrat in quadragesima, Commemoratio tantùm fit de eo, per Ant. et versus post Vesperas de eodem Communi.

Oratio Deus, qui populis.

Lectio iij.

In quadragesima, si sit Dominica,

Lectio ix.

Ex variis Hist. Eccles. monumentis.

Regulus, qui primùm ab Usuardo, tempore Caroli Calvi publicis Ecclesiæ fastis inscriptus est, ab eodem obiisse dicitur in Castro Sylvanectensi, cujus primus Episcopus habetur. Post eum septem numerantur Episcopi usque ad Livanium qui, sub Clodovæo magno, Concilio Aurelianensi primo subscripsit. Hujus tempore cùm Sancti Pontificis corpus revelatum esset, extructa est in honorem ejus, sumptibus Regis, Ecclesia in qua posteà Judith, Caroli Calvi Imperatoris filia, dum ad ejus tumulum orat, à febribus liberata est. Hæc Ecclesia cum monasterio à Roberto Rege à fundamentis instaurata fuit.

FESTA APRILIS.

Die ii.

In Festo

SANCTI FRANCISCI DE PAULA, CŒNOBITÆ.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Cænobitarum.

Oratio.

Deus, humilium celsitudo, qui beatum Franciscum sanctorum tuorum gloriâ sublimasti, tribue, quæsumus, ut ejus meritis et intercessione, promissa humilibus præmia feliciter consequamur. Per Dominum.

Si occurrat in Quadragesima, è duabus Lectionibus sequentibus fit una; quæ est ix si sit Dominica, ij verò si sit Feria, et in

hoc casu pro iij Lectione dicitur Evangelium et Homilia Feriæ cujus fit commemoratio in Vesperis et Laudibus.

Lectio ij.

Ex ejus vita apud Bolland.

Franciscus, Paulæ in Calabria natus, à teneris annis solitudinem diligere, ac jejuniis et orationibus vacare cœpit. Ad panem et aquam vix aliquid quadragesimalis obsonii adhibebat; quam consuetudinem ut fratres et sorores ordinis sui toto anni tempore retinerent, quarto eos voto astrinxit. Ecclesiam prope Paulam ædificavit, ac prima ibi Ordinis sui fundamenta jécit. Cùmque præ humilitate, omnium minimus haberi vellet, alumnos quoque súos Minimos voluit appellári.

Lectio iij.

A Ludovico undecimo Francorum Rege propter miraculorum famam expetitus, jubente Sixto quarto, ad eum se cóntulit. Quem Rex magno cum honore excepit in Palatio Plexitio prope Turones, eoque in loco Monasterium illi construxit. Ibi Franciscus mortis suæ præscius, animam Christo reddidit, anno ætatis circiter nonagesimo, salutis millesimo quingentesimo séptimo. Cujus corpus dies undecim insepultum, ita incorruptum permansit, ut suavem etiam odorem efflaret. Eum Leo decimus in sanctorum numerum ascripsit.

Die xiii.

In Festo

S. JUSTINI MARTYR.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio Da nobis, quæsumus.

De Sancto Justino

Ex Euseb. 4. Hist. Hieron. de viris illust. Cap. 23. ipsius scriptis, et ex ejus Actis apud Ruinart.

Lectio iij.

Justinus, cui jure meritò Martyris titulus, quasi specialis quædam prærogativa tribuitur, quippe qui non sanguine solùm (quod

sanè ipsi cum aliis plurimis commune est,) sed etiam verbis et scriptis Christianæ fidei testimonium perhibuerit, eamque à Gentilium, Judæorum, et hæreticorum calumniis acerrimè vindicaverit; is Neapoli, urbe Samariæ quæ Syris primitùs Sichem dicta, ortus est, acris vir ingenii, memoriæ facilis, boni constantisque judicii. Ab humanioribus litteris ad Philosophiæ studia totum se transferens, post perlustratas omnium ferè Philosophorum sectas, in Platonica substitit, donec à sene quodam venerando meliora edoctus, brevi in Christiana Philosophia magister evasit, etiam sub habitu Philosophi verbum Dei, et alta fidei mysteria prædicans. Ineunte imperium Antonino Pio, Romam profectus, ut Christianorum causam contra Gentilium calumnias ageret, Apologiam primam pro Christianis Imperatori ejusque filiis et Senatui Romano nuncupatam óbtulit. In Asiam reversus, celebre suum cum Tryphone Judæo habuit collóquium. Indè Romæ, cum alteram pro fide Christiana Imperatoribus Marco Aurelio et Lucio Vero obtulisset Apologiam, fraude et machinationibus Crescentis cujusdam Philosophi, quem audientibus plurimis disputans confutaverat, comprehensus Justinus, coram Rustico Præside sistitur. Christiani nomen, et Christi fidem constanter professus, capite damnatur, et ad capitalem pœnam abductus, post verbera securi percussus, in Salvatoris confessione toties optatum Martyrium consummavit anno Christi centesimo sexagesimo séptimo.

Die xxiii.

In Festo

S. GEORGII MARTYR.

Simplex.

Omnia de commun. unius Martyris.

Oratio.

Deus, qui nos Beati Georgii Martyris tui meritis et intercessione lætificas: Concede propitius, ut qui tua per eum beneficia poscimus,

dono tuæ gratiæ consequamur. Per Dominum.

Lectio iij.

Georgius in Cappadocia natus, inter Orientales Martyres, Magni titulo commendatur; longo etenim et multiplici certamine pro fide, illum claruisse refert, qui ejus Martyrii acta conscripsit, unus ex suis discipulis. In Occidente pariter adeò illustre fuit habitum ipsius Martyrium, ut in illum idcircò sacræ illius reliquiæ exportatæ, religiosèque fuerint asservátæ. Pluribus tribunatibus feliciter functus, in persecutione Diocletiana, Christianorum causam egit Georgius, Imperatoremque universis imperii viribus in religionem armatum aggressus, tantam famæ gloriam obtinuisse traditur, ut ipsum propterеà Reges in militari conflictu invocare consuetos, atque eumdem propitium nactos fuisse testentur multi gravitate commendati auctóres. Romana quoque Ecclesia ad expugnandos fidei hostes, tres præcipuè invictissimos Martyres ac milites fortissimos, Mauritium, Sebastianum, atque Georgium invocare sólet.

Die xxiv.

In Festo

SS. BOVÆ et DODÆ Virginum.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Ss. Virginum.

Oratio.

Deus qui nos hodiè sanctarum Virginum Bovæ et Dodæ, annuà festivitate lætificas, concede propitius, ut earum adjuvemur precibus, quarum castitatis docemur exemplis. Per Dominum.

Lectio ij.

Ex Flodoard. et aliis.

Bova Balderici sanctissimi Presbyteri soror castissima, illustris genere, sed virtute longè præstantior, ita à puerilibus annis, magnâ suorum diligentiâ instituta fuit et profecit in iis quæ ad fidem et pietatem Christianam, probosque et sanctos mores pertinent, ut bre-

vi æquales, vel etiam grandiores ætate longè superáret. Quod ut cognovit Baldericus frater, magnum illi et nobile monasterium, à situ loci, monasterium superius appellatum, extruxit; et Deo in honorem beatissimæ semper Virginis Maríæ, atque Sancti Petri Apostoli dicari curávit. In hoc monasterio, Bova jejuniis et orationibus vacans, ita piè et sanctè vixit, ut omnium votis ad munus et officium Abbatissæ vocata fuerit: in quo munere obeundo, reliquo vitæ tempore, tam sanctum et illustre Christianæ professionis exemplar sibi commissis sacris virginibus præbuit, ut se Christo suo sponso placituras indubitatè sperarent, si Abbatissæ suæ Bovæ vestigiis insistere póssent. Tandem Bova partim senio, partim vigiliis et jejuniis confecta, feliciter in Domino quiévit.

Lectio iij.

Bovæ successit illius neptis Doda, virgo sanctissimæ conversationis quam Bova docuerat carnis voluptates et illecebras spernere, fastus et pompas sæculi, honores et opes contemnere, pietati autem et rerum cœlestium contemplationi studere, nihil denique præter Christum, castissimum castarum Virginum sponsum amáre. Cùm verò Dodam juvenis quidam nobilis ducere percuperet uxorem, atque eidem jam à parentibus desponsata esset, nullâ ratione adduci potuit, ut ea in re parentum desiderio et voluntati satisfaceret, maluitque Deo, cum sinceritate mentis, integritatem corporis offerre et consecráre. Nimirùm erant in illius puellæ pectore scintillæ quædam cœlestis amoris; quibus accensa, nullis aliis capiebatur voluptatibus, terrenis cum honoribus, tum opibus ita apud illam vilescentibus, ut ne illorum quidem meminisse, si posset, optáret. Tandem meritis Bovæ Doda non impar, migravit ad Dóminum. Quarum corpora in Ecclesia extra muros diu quieverunt; unde postmodùm quibusdam re-

velationibus præcedentibus, in novam Ecclesiam sunt deláta.

Die xxv.

In Festo

SANCTI MARCI

Evangelistæ.

Duplex-majus.

Si hoc Festum inciderit in diem Dominicam, (nisi sit Dominica prima post Pascha) fit de eo. Quando autem contingit transferri Festum istud, non tamen transferuntur Litaniæ majores, nisi occurrant in die Dominica, tunc enim anticipantur præcedenti sabbato, quanquam Festum S. Marci in ipsa Dominica remaneat. Si autem contingat, (quod tamen rarissimè evenit) Litanias majores incidere in Dominica Paschæ vel in Feria secunda, transferuntur in Feriam tertiam ejusdem Octavæ, quamvis Festum S. Marci ulteriùs transferendum sit. Omnia hæc sic se habent, etiamsi Festum istud inciderit inter nundinas. Qui verò Processioni non intersunt, non quidem tenentur de præcepto, sed tamen vehementer hortantur privatim recitare Litanias Sanctorum cum suis precibus et orationibus, sed absque Psalmis pænitentialibus.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Ephes. 4.

Christus dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios verò Evangelistas, alios autem Pastores, et Doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi.

℟. Impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei: * Pœnitemini, et † Credite Evangelio. Alleluia, allel. ℣. Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem. * Pœnitemini. Gl. † Credite. *Marc.* 1. *Nahum.* 1.

Hymnus.

Christi perennes nuntii,
Retecta qui cœlestibus
Scriptis Dei mysteria
Totum per orbem spargitis:
Olim sub umbris condita

Vates sacri quæ viderant,
Umbris procul cedentibus,
Vidistis hæc pleno die.

Humana quæ tulit Deus,
Divina quæ gessit homo,
Seris legenda posteris,
Dictante scripsistis Deo.

Loco remotos, tempore,
Vos rexit idem Spiritus:
Vestris adhuc in paginis
Nobis loqui non desinit.

¶ Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

℣. Dominus dabit verbum evangelizantibus,

℟. Virtute multâ. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 67.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jerusalem: exalta, noli timere: ecce brachium Domini dominabitur. Alleluia. *Is.* 40.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Commemoratio Ss. Bovæ et Dodæ Virg. per Antiph. Casta generatio *ut in Communi. Oratio ut suprà.*

AD MATUTINUM.

Invit. Deum qui vocavit nos in fide veritatis per Evangelium, * Venite, adoremus. Alleluia. 2. *Thess.* 2.

Psalmus Venite.

IN NOCTURNO.

Ant. 4. Spiritus Domini locutus est per me, et sermo ejus per linguam meam. Allel. 2. *Reg.* 23.

Ant. 2. Vox mea ad Filios hominum: Accipite disciplinam meam; doctrinam magis quàm aurum eligite. Alleluia. *Prov.* 8.

Ant. 1. Suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras. Alleluia. *Jacobi.* 1.

℣. In templo ejus dicent gloriam:

℟. Et sedebit Dominus rex in æternum. Allel. allel. allel. *Ps.* 28.

℟. Super montem excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: * Dic civitatibus Juda: Ecce Deus vester. Alleluia, allel. ℣. Sequere me,

vade, et annuntia regnum Dei. * Dic. *Is.* 40. *Luc.* 9.

Ex Libro S. Hyeronimi Presbyteri.

De scriptoribus Ecclesiast.

Lectio ij. *Cap.* 18.

Marcus, discipulus et interpres Petri, juxta quod Petrum referentem audierat, rogatus Romæ à fratribus, breve scripsit Evangélium. Quod cùm Petrus audivisset, et probavit, et Ecclesiæ legendum suâ auctoritate dedit, sicut scribunt Clemens in sexto Hypotyposeon libro et Papias Hyerapolitanus Episcopus. Meminit hujus Marci et Petrus in Epistola prima, sub nomine Babylonis, figuraliter Romam significans: Salutat vos Ecclesia quæ est in Babylone collecta, et Marcus filius méus. Assumpto itaque Evangelio quod ipse confecerat, perrexit in Ægyptum: et primus Alexandriæ Christum annuntians, constituit Ecclesiam, tantâ doctrinâ et vitæ continentiâ, ut omnes sectatores Christi ad exemplum suî cógeret. Denique Philo disertissimus Judæorum, videns Alexandriæ primam Ecclesiam adhuc Judaizantem, quasi in laudem gentis suæ librum super eorum conversatione scripsit. Et quomodò Lucas narrat Jerosolymæ credentes omnia habuisse communia: sic et ille, quod Alexandriæ sub Marco fieri doctore cernebat, memoriæ trádidit. Mortuus est autem octavo Neronis anno, et sepultus Alexandriæ, succedente sibi Aniáno.

℟. Misit me Christus evangelizare, non in sapientia verbi, ut non evacuetur Crux Christi. * Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi? Álleluia, alleluia. ℣. Ubi litteratus, ubi legis verba ponderans, ubi doctor parvulorum? * Nonne stultam. 1. *Cor.* 1. *Is.* 33.

Lectio sancti Evangelii secundùm Márcum.

Lectio iij. *Cap.* 13.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: In omnes gentes primùm oportet prædicari Evangélium. Et réliqua.

Homilia sancti Justini Mártyris.

Apolog. 2. ad Antoninum Imperatorem Senatumque Romanum. Anno 150.

Qui à Gentibus orti sunt, cùm nihil unquam de Christo accepissent ad illud tempus quo Apostoli Hierosolymis egressi, ea quæ illius erant, nuntiaverunt, prophetiasque tradiderunt; tum gaudio fideque completi, idolis, id est, simulacris nuntium remiserunt: Deoque qui origine caret, Christi benignitate se consecrárunt. Atque ut intelligatis antè cognitum et provisum esse, fore ut hæc maledicta in eos qui Christum profiterentur, jacerentur; futurosque miseros eos qui eum conviciis maledictisque afficerent, veteraque instituta servanda esse cum laude dicerent: audite quæ paucis verbis ab Isaia perstricta sunt: Væ iis qui dulcia amara esse dicunt, et quæ amara sunt, dúlcia.

℟. Manifestata est nunc [illegible] Dei per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi, * Qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam et incorruptionem † Per Evangelium in quo positus sum ego prædicator. Alleluia, alleluia. ℣. Ascendit super cœlum cœli, ecce dabit voci suæ vocem virtutis. * Qui. Gloria Patri. † Per. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

AD LAUDES.

Ant. 1. Quam speciosi pedes Evangelizantium pacem, Evangelizantium bona! Allel. *Rom.* 10.

Ant. 4. Pervenimus ad vos in Evangelio Christi; spem habentes crescentis fidei vestræ, in vobis magnificari. Alleluia. 2. *Cor.* 2.

Ant. 1. Spem quæ reposita est vobis in cœlis, audistis in verbo veritatis Evangelii, quod pervenit ad vos. Alleluia. *Coloss.* 1.

Ant. 2. Dignè Evangelio conversamini, in uno Spiritu unanimes, collaborantes fidei Evangelii: quia vobis donatum est ut in Christum credatis. Alleluia. *Phil.* 1.

Ant. 3. Gloria, honor

et pax omni operanti bonum, in die cùm judicabit Deus occulta hominum secundùm Evangelium meum. Alleluia. *Rom.* 2.

Capitulum. Josue 1.

Non recedat volumen legis hujus ab ore tuo; sed meditaberis in eo diebus ac noctibus, ut custodias et facias omnia quæ scripta sunt in eo: tunc diriges viam tuam, et intelliges éam.

℣. Declaratio sermonum tuorum illuminat,

℟. Et intellectum dat parvulis. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Mihi data est gratia hæc, in Gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi, et illuminare omnes. Allel. *Ephes.* 3.

Oratio.

Deus, qui beatum Marcum Evangelistam tuum Evangelicæ prædicationis gratiâ sublimasti: tribue, quæsumus, ejus nos semper et eruditione proficere, et oratione defendi. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 2.

Quomodo nos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem? quæ cùm initium accepisset enarrari per Dominum, ab eis qui audierunt in nos confirmata est, contestante Deo signis, et portentis, et variis virtutibus, et Spiritûs Sancti distributiónibus.

℟. *brev.* Quanta audívimus et cognovimus. Allel. allel. Quanta. ℣. Et patres nostri narraverunt nobis! Allel. allel. Quanta. Gloria. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiaverunt nobis ℟. Opus quod operatus es in diebus eorum. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Capitulum. 2. Cor. 2.

Non sumus sicut plurimi adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℟. *brev.* Ecce labia mea non prohibebo. Alleluia, alleluia. Ecce.

℣. Domine tu scisti. Alleluia, alleluia. Ecce. Gloria. Ecce.

℣. Justitiam tuam non abscondi in corde meo. ℟. Veritatem tuam et salutare tuum dixi. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Thess. 2.

Sicut probati sumus à Deo, ut crederetur nobis Evangelium; ita loquimur, non quasi hominibus placentes, sed Deo qui probat corda nóstra.

℟. *brev.* Eloquia Domini eloquia casta. Alleluia, all. Elóquia. ℣. Argentum igne examinatum. Alleluia, alleluia. Eloquia. Gloria. Eloquia. *Ps.* 11.

℣. Ignitum eloquium tuum vehementer; ℟. Et servus tuus dilexit illud. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Baruch. 4.

Hic liber mandatorum Dei, et lex quæ est in æternum: omnes qui tenent eam, pervenient ad vitam; qui autem dereliquerunt eam, in mórtem.

Hymnus ut suprà in primis Vesperis.

℣. Suscitavit Dominus testimonium in Jacob, ℟. Et legem posuit in Israël. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 77.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Quod audivimus de verbo vitæ, annuntiamus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre et cum Filio ejus Jesu Christo. Alleluia. 1. *Joan.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Die xxvi.

In Festo

SANCTI CLETI

Papæ et Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio Omnipotens, sempiterne Deus.

Lectio iij.

Fundantes et instruentes beati Apostoli Ecclesiam, Lino Episcopatum administrandæ Ecclesiæ tradidérunt.

Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timotheum Epistolis méminit. Succedit autem ei Anaclétus. (Hic ab Epiphanio et à plerisque Latinorum Cletus dícitur) et à Lini morte sub Imperatoribus Títo et Domitiano, Romanam rexit Ecclésiam. Illum cum Lino à beato Petro dum viveret, in partem sollicitudinis aliquam assumptum fuisse, communis est apud antiquos senténtia. Cùm Romanam sedem duodecim annos tenuisset, martyr occubuisse traditur; et quidem in canone missæ recensetur inter martyres ritu antiquíssimo. Successorem habuit sanctum Cleméntem.

Die xxvii.

In Festo

S. MARIÆ ÆGYPTIÆ

Pœnitentis.

Semiduplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Is. 54.

Noli timere, quia non confundéris, neque erubesces: non enim te pudebit, quia confusionis adolescentiæ tuæ oblivisceris.

Hymnus.

O Vos cum citharis jungite cantus,
Cœtus angelici: femina sacris
Quondam pulsa adytis, debita cœlo,
Nunc ad sidereas transvolat arces.

Hæc olim tenebris obsita densis,
Jam cœlo nova lux addita fulget,
Et monstrat faciles prævia portus
Passis naufragium triste pudoris.

Quæ non divus amor pectora mutat!
Ut cœli radius fulsit ab alto,
Urbes, seque fugit: nulla sat altos,
Quò se condat, habet sylva recessus.

Illi pro thalamo frigida rupes,
Lautis pro dapibus graminis herba:
Nec soles calidos veste repellit,
Nec duras hyemes pellibus arcet.

Jam tu digna polo, desere terras;
Placasti lacrymis nu-

minis iram :

Jam tu pasta sacro corpore Christi,

Æternæ capias pabula mensæ.

¶Patri maxima laus, maxima Nato :

Sit laus æqua tibi, Spiritus alme,

Qui, dum sacrilegum pellis amorem,

Puros insinuas cordibus ignes.

Amen.

℣. Miserator et misericors Dominus,

℟. Longanimis, et multùm misericors. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 102.

Ad Magnificat.

Ant. 6. In momento indignationis, abscondi faciem meam parumper à te, et in misericordia sempiterna misertus sum tuî, dixit Redemptor tuus. *Is.* 54.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invit. Dominum vocantem peccatores ad pœnitentiam : * Venite, adoremus. Allel. *Luc.* 5. *Ps.* Venite.

IN NOCTURNO.

Ant. 2. Prosternens se Domino, clamabat, dicens : Subveni, quæso te, Domine Deus meus, mihi. Alleluia. *Judith.* 9.

Ant. 4. Converte me, et convertar : quia tu Dominus Deus meus. Allel. *Jerem.* 31.

Ant. 7. Parcis omnibus; quoniam tua sunt, Domine, qui amas animas. Allel. *Sap.* 11.

℣. Propter nomen tuum, Domine, ℟. Propitiaberis peccato meo. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 24.

℟. Si reverteris, *ait* Dominus, ad me converteré; non commoveberis : * Lava à malitia cor tuum, ut salva fias. All. allel. ℣. Ego quos amo, arguo et castigo; æmulare ergò, et pœnitentiam age. * Lava. *Jerem.* 4. *Apoc.* 3.

Lectio ij.

Maria Ægyptia duodecennis tempore Justini Imperatoris, relictis parentibus, Alexandriam venit, fuitque per annos septemdecim in ea civitate peccátrix. Cùm autem Jerosolymam profecta, Calvariæ templum in festo Exaltationis sanctæ Cru-

cis ingredi tentásset, ter divinitùs repulsa, in atrio coram imagine Deiparæ Virginis vovit pœnitentiam, si liceret sibi vivificum Crucis lignum videre et adoráre. Moxque templum ingressa, vidit et adorávit. Indè sumpto trium panum viatico, perceptáque Eucharistiâ in Oratorio sancti Joannis, ad ripam Jordanis ultra flumen in vastissimam solitudinem secéssit.

℟. Ibat post amatores suos, et meî obliviscebatur, dicit Dominus: Ecce ego lactabo eam, * Et ducam in solitudinem, et loquar ad cor ejus. Alleluia, alleluia. ℣. Vocabo non dilectam, dilectam; et non misericordiam consecutam, misericordiam consecutam. * Et ducam. *Osee*. 2. *Rom*. 9.

Lectio iij.

Ibi, consumpto viatico, detritisque vestibus, ignota permansit annis quadraginta septem, donec ad torrentem quemdam occurrit ei Zozimas Presbyter, à quo obtinuit ut vesperè in Cœna Domini in adversam Jordanis ripam afferret sibi Corpus et Sanguinem Domini, quorum participatione tot annos caruerat. Condicto die accessit ad eumdem locum Zozimas, quò et María pervenit; recitatoque Symbolo et Oratione Dominicâ, ut moris erat, accepto etiam pacis osculo, divina dona suscepit; rursùmque precata est Zozimam, ut anno recurrente, ad eumdem torrentem veníret. Qui cùm cò accessit, conspexit corpus ejus jacens in terra, in qua scripta hæc legit: Sepeli, Abba Zozima, miseræ Maríæ corpusculum; redde terræ quod suum est, et pulveri adjice pulverem, orans Deum pro me quæ morior nocte salutiferæ passionis post divinæ et sacræ Cœnæ communiónem. Pio voto obtemperans Zozimas, corpus beatum in ipso loco terræ mandávit. Hic posteà vitam ejus scripsit, per quam memoriæ ejus veneratio per Orientem et Occidentem propagata est.

℟. Remittuntur tibi peccata; * Fides tua te salvam fecit: † Vade in

pace. Alleluia, alleluia. ℣. Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam peccata tua. * Fides. Gloria Patri. ☩ Vade. *Luc.* 7. *Is.* 44.

AD LAUDES.

Ant. 1. Venit Filius hominis quærere et salvum facere quod perierat. Allel. *Luc.* 19.

Ant. 3. Vadit ad ovem quæ perierat, donec inveniat eam. All. *Luc.* 15.

Ant. 6. Cùm invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens. Allel. *Luc.* 15.

Ant. 4. Dico vobis: Gaudet super eam magis quàm super nonaginta novem quæ non erraverunt. Allel. *Matth.* 18.

Ant. 5. Ita dico vobis: Gaudium erit coram Angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente. Alleluia. *Luc.* 15.

Capitulum. Sap. 11.

Misereris omnium, quia omnia potes, et dissimulas peccata hominum propter pœnitentiam: diligis enim omnia quæ sunt, et nihil odisti eorum quæ fecisti.

℣. Ad me, Deus meus, anima mea conturbata est: ℟. Propterea memor ero tuî de terra Jordanis. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 43.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Miserationum Domini recordabor, laudem Domini super omnibus quæ reddidit, et super multitudinem bonorum quæ largitus est secundùm indulgentiam suam. Alleluia. *Is.* 63.

Oratio.

Largire nobis, misericors Deus, ut beata Maria Ægyptia, quæ, te super omnia diligendo, suorum accepit veniam delictorum, pœnitentiæ salutaris donum nobis obtineat. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Capitulum. Is. 54.

Dominabitur tuî qui fecit te; Dominus exercituum nomen ejus: et Redemptor tuus sanctus Israël, Deus omnis terræ vocabitur; quia ut mulierem derelictam et mœrentem spiritu vocavit te Dóminus.

℟. *brev.* Dicam Deo: susceptor meus es. Allel. all. Dicam. ℣. Quare

oblitus es mei? Alleluia, alleluia. Dicam. Gloria. Dicam.

℣. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 41.

AD SEXTAM.

Capitulum. Jerem. 31.

Hæc dicit Dominus: Quiescat vox tua à ploratu, et oculi tui à lacrymis; quia est merces operi tuo, ait Dómi-nus.

℟. *brev.* Deus, vitam meam annuntiavi tibi. Alleluia, alleluia. Deus. ℣. Posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. Allel. allel. Deus. Gloria Patri. Deus. *Ps.* 55.

℣. Discedite à me, omnes qui operamini iniquitatem. ℟. Quoniam exaudivit Dominus vocem fletûs mei. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 6.

AD NONAM.

Capitulum. Tob. 13.

Convertimini, peccatores, et facite justitiam coram Deo, credentes quòd faciat vobiscum misericordiam suam; ego autem et anima mea in eo lætábimur.

℟. *brev.* Noli oblivisci, anima mea, retributiones Domini. Alleluia, alleluia. Noli. ℣. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis. Allel. allel. Noli. Gloria. Noli. *Ps.* 102.

℣. Exultabunt labia mea, cùm cantavero tibi; ℟. Et anima mea quam redemisti. Allel. allel. allel. *Ps.* 70.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Eccli. 17.

Deus pœnitentibus dedit viam justitiæ, et confirmavit deficientes sustinere, et destinavit illis sortem veritátis.

Hymnus ut suprà in primis Vesperis.

℣. Glorificabo nomen tuum in æternum; ℟. Quia misericordia tua magna est super me. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 85.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Ubi abundavit delictum, superabundavit gratia, ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet

per justitiam in vitam æternam. Allel. *Rom.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Die xxix.

In Festo

SS. GUMBERTI

et uxoris ejus

Berthæ Abbatissæ.

Simplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut intercedentibus sanctis Martyribus tuis Gumbertho et Berthâ, et à cunctis adversitatibus liberemur in corpore, et à pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Dominum.

Lectio iij.

Ex monum. Hist. Remens.

Quo tempore sanctus Nivardus Remensem regebat Ecclesiam, fulgebant in hac civitate multi sanctitate conspicui, qui caritatis igne succensi, virtutum suarum odorem longè latèque sparsérunt. Inter hos eminent Gumbertus et Bertha matrimonii quidem nexu conjuncti invicem; at ambo, ut genere, sic et pari proposito et sanctimoniâ illústres. Gumbertus beati Nivardi frater, et ex regni Optimatibus, cùm prole careret, et amplissimo gauderet patrimonio, illud Deo dicandum penitùs statuit, et quidem Remis, ubi monasterium puellarum Divo Petro sacrum ad portam Collatitiam posuit, regale nuncupatum, quòd Regiæ subesset potestati, distinctum ab eo quod sanctus Baldericus struxerat, et cui præfuerat Bova: cujus quidem nullum restat adhuc vestigium, præter sacellum beato Patricio Hybernorum Apostolo sácrum. Prædicto monasterio rebus necessariis affatim instructo, Gumbertus extra natale solum peregrinari cupiens, ut Deo liberiùs posset famulari, relictâ conjuge ac spretis mundi illecebris, in Hyberniam se recepit, ut sanctorum civis factus, asceticæ vitæ delicias attentiùs degustáret. Ibi Cœnobium condidit, ubi aliquandiu sub sanctæ regulæ jugo et institutione dégit. At regionem

ingressi barbari, cuncta rapinis et cædibus vastantes, cùm horum rabiem temperaturus iisset obviàm, ab illis capite truncatus, martyr occùbuit. Bertha Gumberti uxor, et relicta, Virginum pariter condidit monasterium apud Avenacum, quod suis ditavit bónis. Illustris hujus fundatricis privigni indignè ferentes quòd bona sua Ecclesiis largiùs erogaret, necem ei intulerunt; qui in belluinam feritatem versi, sui sceleris pœnam dedere státim. Corpora sanctorum conjugum et martyrum piè servantur in Ecclesia Avenacensis Paróchiæ.

Die xxx.

In Festo

SANCTI MARCULPHI

Presbyteri et Abbatis.

Simplex.

Omnia de Communi Ss. Presbyterorum.

Oratio.

Intercessio nos, Domine, beati Marculphi Presbyteri et Abbatis commendet, ut quod nostris meritis non valemus, ejus patrocinio assequamur. Per Dominum.

Ex ejus vita apud Bolland.

Lectio iij.

Marculphus, ineunte sexto sæculo, apud Bajocasses natus, relictis omnibus, sanctum Possessorem Episcopum Constantiensem adiit, ab eoque Presbyter et sacri verbi præco institutus est. In concionibus suis id passim fidelibus inculcabat, ut quod in sacro fonte promiserant, et moribus tenerent, et exercerent opéribus. Subindè à Childeberto locum in eadem diœcesi construendo Monasterio aptum, Nantum nomine, consecutus, Carnulfum et Domardum comites sibi adjunxit, formandisque discipulis incubuit, quibus mox per cellas non paucas multiplicatis, ipse quasi Abbas monachorum totius regionis effectus est. Plura miracula ibidem edidisse dicitur; nonnulla etiam in castro Suessionum Compendio sub oculis ejusdem Childeberti regis, qui cùm Suessionicum

Clotarii fratris regnum per bellum Saxonicum occupasset, aliquandiu ibi remansit, et Marculphum ad se iterùm venientem excépit. Non multò post hoc iter, in monasterio suo Nanto morte præreptus, à sancto Laudo sepultus est in tumulo quem adiit Sanctus Audoënus, indèque sanctum corpus levavit rogatu Bernuni Abbátis. Everso ad finem noni sæculi à Normanis Nantensi Cœnobio, sancti Marculphi reliquiæ in villam regiam pagi Laudunensis Corbiniacum dictam, translatæ sunt: etiam nunc servantur in Ecclesia Parochiali ejusdem pági. Hujus Sancti virtus maximè in curandis strumis enítuit.

FESTA MAII.

Die i.

In Festo

SS. PHILIPPI ET JACOBI (ALPHÆI) APOSTOLORUM.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Hymnus.

Cui se, relictis omnibus,
Addixerant Apostoli,
Tristes recenti funere
Jesum dolebant mortuum.

At vos dolorem ponite;
Se suscitavit mortuum:
Indigna mortis vincula
Rumpendo se probat Deum.

Pervadit occlusas fores,
Vestro videre se choro,
Artus sacros dat tangere,
Nec temnit oblatas dapes.

Servata monstrat vulnera
Nostræ salutis obsides;
O quanta nubes testium
Fidem sopitam suscitat!

Apostolorum sensibus

Qui te revelasti, Deus;
Et te, vacillet ne fides,
Nostris revela mentibus.
¶ Sit laus Patri, laus Filio
Qui nos triumphatâ nece
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Voluit (Jesus) exire in Galilæam, et invenit Philippum, et dicit ei Sequere me. Alleluia. *Joan.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN NOCTURNO.

Lectio ij.

Ex Evang. et Euseb. lib. 3. hist. Cap. 30. 31. 39.

Philippus Bethsaidæ natus, unus ex duodecim Apostolis fuit, qui primùm à Christo Domino vocati sunt, à quo Nathanaël, cùm accepisset venisse Messiam in lege promissum, ad Dominum deductus est. Cùm Christus hominum insignem multitudinem pascere vellet, sic Philippum affatus est: Unde ememus panes ut manducent hi? Gentiles Salvatorem videre cupientes, ad Philippum accessérunt. Is, accepto Spiritu Sancto, cùm Evangelium prædicasset, et Hyerapolim Phrygiætandemvenisset, pro Christi nomine morte affectus est. Jacobus frater Domini cognomento Justus, ab ineunte ætate vinum et siceram non bibit, carne abstinuit, nunquam tonsus, nec unguento, nec balneo usus est. Huic uni licebat ingredi in Sáncta. In templum solus intrare, atque ibi genibus flexis pro peccatis populi supplex Deum precari consueverat, adeò ut genua ipsius instar cameli occalluerint, dum assiduè Deum venerans, et pro salute populi vota faciens, humi sternerétur. Eum post Christi Ascensionem Apostoli Jerosolymorum Episcopum constituérunt. Hic eò quòd Christum Dei Filium prædicaret, ex pinnaculo templi præcipitatusest. Cùmque nondum esset mortuus, lapidibus primùm

estimpetitus, deindè dum pro persecutoribus licèt semivivus oraret, fullonis fuste in capite percussus, animam Deo réddidit. Unam scripsit Epistolam, quæ prima est earum quæ Catholicæ dicúntur.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. Cap. 14.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Non turbetur cor véstrum. Creditis in Deum, et in me crédite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex Tract. 67. *in Joan.*

Erigenda est nobis, fratres, ad Deum major intentio, ut verba sancti Evangelii, quæ modò in nostris auribus sonuerunt, etiam mente capere utcumque possímus. Ait enim Dominus Jesus: Non turbetur cor vestrum: creditis in Deum, et in me crédite. Ne mortem tanquam homines timerent, et ideò turbarentur, consolatur eos, etiam se Deum esse contéstans. Creditis, inquit, in Deum, et in me crédite. Consequens est enim, ut, si in Deum creditis, et in me credere debeatis: quod non esset consequens, si Christus non esset Déus. Creditis in Deum, et in eum credite, cui natura est, non rapina, esse æqualem Deo: semetipsum enim exinanivit, non tamen formam Dei amittens, sed formam servi accípiens.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Dicit Jesu Philíppus: Domine, ostende nobis Patrem et sufficit nobis. Dicit ei Jesus: Philippe, qui videt me, videt et Patrem: ego in Patre, et pater in me est. Allel. *Joan.* 14.

Oratio.

Deus, qui nos annuâ Apostolorum tuorum Philippi et Jacobi solemnitate lætificas: da nobis ipsorum precibus, in Unigeniti tui passione et resurrectione consortium, ut paratam in domo tua mansionem hæreditate consequamur. Per eumdem.

AD II. VESPERAS.

Hymnus ut suprà in primis Vesperis.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Jesus Assumptus est, et ascenderunt (discipuli) ubi manebant Petrus et Joannes, Jacobus et Andreas, Philippus et Jacobus (Alphæi). Alleluia. *Act.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Deindè fit commemor. S. Athanasii Episcopi et Ecclesiæ Doctoris per Ant. Beatus qui *ut in Communi Doctoris.*

Oratio Præsta *ut infrà.*

Die II.

In Festo

SANCTI ATHANASII EPISCOPI et Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ sequuntur.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut excellentiam Verbi tui, quam beatus Athanasius asseruit, et convenienter intelligere valeamus, et veraciter profiteri. Per eumdem.

Ex ejus oper. Rufin. Sozom. etc.

Lectio ij.

Athanasius Diaconus, ab Alexandro Episcopo Alexandrino ductus ad Concilium Nicænum, Arianos acriter impugnávit. Alexandro suffectus, Arium constanter ab Ecclesiæ communione repulit; unde Eusebii Nicomediensis Episcopi, aliorumque multorum in se odium concitávit. Hi cum Meletianis schismaticis inito consilio, suis calumniis à Constantino optimo principe, sed nimiùm credulo, impetrârunt ut Treviros amandaretur, ubi à Maximino Episcopo honorificentissimè exceptus est. Post obitum Constantini revocatus, iterùm ab inimicis, tam apud Julium Papam, quàm apud Constantium Imperatorem est impetitus. Hujus auctoritate coacta est Synodus apud Antiochiam, in qua depositus est, et deposito Gregorius Cappadox substitutus: Sed à Julio Pa-

pa in Synodo quinquaginta Episcoporum innocens declaratus, agente Constante Constantii germano, in Synodo Sardicensi ex utroque imperio congregata absolvitur, et sedi suæ restitúitur. Sublato è vivis Constante, sex annis latere coactus est Athanasius, quòd eum Constantius iterùm ab Arianis circumventus ad necem quæreret. Post mortem verò Constantii Alexandriam reversus, Synodum habuit cum confessoribus de recipiendis iis qui ab Arianis decepti fuerant; tantâque prudentiâ rem gravissimam definiit, ut Ecclesiam visus fuerit imminenti periculo eripuísse. Sed cùm idolorum cultoribus gravis esset, à Juliano exagitatus, Alexandriæ delituit, donec sedata esset persecútio. Sub Joviano Catholico principe pacificè suam rexit Ecclésiam. Valens autem Joviani successor, ab Eudoxio Ariano baptizatus, Athanasium in paterno monumento quatuor menses delitescere coégit. Tandem Alexandriam post tot labores et tempestates reversus, in pace quievit; et anno Episcopatûs sui quadragesimo sexto, Christi trecentesimo septuagesimo tertio in lectulo suo mortuus est.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 10.

In illo tempore; Dixit Jesus duodecim discipulis suis: Cùm persequentur vos in civitate ista, fugite in áliam. Et réliqua.

Homilia Sancti Athanasii Episcopi.

Apolog. de fuga sua. num. 15. *et* 16.

Dominus, utpote Deus ac verbum Patris, non ignorans, quodnam proprio corpori ad patiendum tempus præfinivisset, more nostro, sese, dum quæreretur, occultábat. Sancti autem, hâc à Salvatore acceptâ normâ, cum adversùs persecutores decertarent, aufugiebant, uti fas erat; dumque ab illis perquirerentur, sese abdébant. Cùmque, utpote homines, definiti sibi à providentiâ tem-

poris terminum ignorarent, nolebant seipsos insidiatoribus dedititios offérre. Cùmque item nossent illud quod scriptum est, nempè in manibus Dei esse sortes hominum, et Dominum mortificare et vivificare; ideò ad finem usque expectârunt, ut ait Apostolus, circumeuntes in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, in solitudinibus errantes, in speluncis et in cavernis terræ latentes, donec definitum mortis tempus adveniret, aut qui tempus definierat Deus eos alloqueretur, ac insidiatores sedaret, aut certè persecutoribus persecutionem patientes traderet, ut sibi congruum visum fóret.

℟. *iij*. Quasi os meum eris: Convertentur ipsi ad te, et tu non convertéris ad eos: et dabo te populo huic in murum æreum fortem: * Et bellabunt adversùm te, et non prævalebunt, quia ego tecum sum. Allel. allel. ℣. Erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis, et eum qui emit eos, Dominum negant. * Et bellabunt. Gloria. * Et bellabunt. *Jerem.* 15. 2. *Petr.* 2.

Vesperæ de sequenti.

DIE III.

In Festo

INVENTIONIS SANCTÆ CRUCIS.

In Ecclesia Metropolit.

Solemne-minus.

Psalmi de Dominica in toto officio: ultimus I. et II. Vesperarum Laudate Dominum omnes gentes.

Extrà

Duplex-majus.

Psalmi de Feria in toto officio.

IN I. VESPERIS

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Galat. 3.

Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno, ut in Gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu.

℟. Locutus est Dominus ad Moysen: fac Serpentem æneum, et pone eum pro signo: * Qui percussus aspexerit eum, vivet. Alleluia.

℣. Et ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum. * Qui percussus. Gloria Patri. * Qui percussus. *Num.* 31. *Joan.* 12.

HYMNUS.

Tellus, tot annos quid tegis
Nostræ salutis pignora?
Crux monte toto quæritur:
Ultrò tuos pandas sinus.

Quid, dura fossoris manus,
Scrutaris alta viscera?
Celare lignum sit pudor,
Quo nostra surgit gloria.

En illa gemma perdita,
Inventa tot laboribus:
En qui latebat, erutus
Thesaurus agro prodiit.

Regina quæsitam Crucem,
Monstrante Christo, repperit:
Oblita fastus regios,
Sceptro repertam prætulit.

Crux sancta, Christi corporis
Virtus salubrem te facit:
Contingit ut te mortuus,
Vitæ priori redditur.

Fulgore cujus territa
Pallent tremuntque tartara,
Hæc arma si quis induat,
Ridebit hostis impetus.

¶ Qui per Crucem nos liberas,
Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre cumque Spiritu
In sempiterna sæcula.
Amen.

Quæ doxologia dicitur in fine Hymnorum ad omnes Horas.

℣. Notam fecisti in populis virtutem tuam:

℟. Redemisti in brachio tuo populum tuum. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 76.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Benedictum lignum per quod fit justitia. Alleluia, alleluia. *Sap.* 7.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit commemoratio sancti Athanasii per Ant. Qui docti fuerint *ut in Communi Doctorum.*

Oratio Præsta *ut suprà.*

AD MATUTINUM.

Invit. Jesum propter passionem mortis, gloriâ et honore coronatum, * Venite, adoremus. Alleluia. *Hebr.* 2.

Psal. Venite.

IN NOCTURNO.

Ant. 6. Dixit Dominus ad virum qui indutus erat lineis : Signa Thau super frontes virorum gementium super abominationibus, quæ fiunt in medio (Jerusalem.) Alleluia. *Ezech.* 9.

Ant. 1. Percutite (et) interficite usque ad internecionem : omnem autem super quem videritis Thau, ne occidatis. All. *Ezech.* 9.

Ant. 3. Vidi Angelum habentem signum Dei vivi, et clamavi : Nolite nocere, quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. Alleluia. *Apoc.* 7.

℣. Dedisti metuentibus te significationem, ℟. Ut liberentur dilecti tui. Allel. allel. allel. *Ps.* 59.

Lectio j. de Scriptura occurrente ex qua fit una.

℟. In medio civitatis sanctæ Jerusalem lignum vitæ, et folia ligni ad sanitatem gentium. * Et omne maledictum non erit ampliùs. Alleluia.

℣. Posuit Dominus Deus lignum vitæ in medio Paradisi. * Et. Gloria. * Et. *Apoc.* 22. *Genes.* 2.

Lectio ij.

Ex Epistola sancti Paulini Episcopi ad Sevérum.

Epist. 31. *novæ Edit.*

Helena regina venerabilis, ut venit Jerosolymam, Crucem Domini studiosissimè inquirere adorsa est. Jussit illicò, urgente sine dubio conceptæ revelationis instinctu, in ipsum passionis locum operam fossionis accingi; paratâque mox civium pariter et militari manu, altâ egestione reseratis terræ sinibus, abditæ Crucis arcana patuérunt. Sed cùm tres pariter cruces, ut quondam fixæ Domino et latronibus steterant, repertæ fuissent, gratulatio repertarum cœpit anxiâ dubitatione confundi, justo piorum metu, ne forsitan aut pro Cruce Domini patibulum latronis eligerent, aut salu-

tare lignum pro stipite latronis abjiciendo violárent. Respexit pias fideliter æstuantium curas Dominus; et ipsi potissimùm quæ tam piæ sollicitudinis princeps erat, hujus consilii lumen infudit, ut aliquem recèns mortuum inquiri et inferri jubéret. Nec mora: verbum factum, cadaver illatum est: deponitur: jacenti una de crucibus admovetur, et altera; sed reorum ligna mors sprévit. Postremò Dominicam Crucem prodit resurrectio, et ad salutaris ligni tactum morte profugâ funus excussum, et corpus erectum est, tremefactisque viventibus, stetit mortuus, et funebribus, ut Lazarus quondam, vinculís expeditus, illicò inter spectatores suos redivivus incéssit.

℟. Sicut Moyses exaltavit Serpentem in deserto, * Ita exaltari oportet Filium hominis, ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam. Alleluia, allel. ℣. Moyses posuit Serpentem æneum pro signo, quem cùm percussi aspicerent, sanabantur. * Ita. Gloria. * Ita. *Joan.* 3. *Num.* 21.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joánnem.

Lectio iij. *Cap.* 3.

In illo tempore; Erat homo ex Pharisæis Nicodemus nomine, princeps Judæórum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister. Et réliqua.

Homilia sancti Andreæ Cretensis Episcopi.

Orat. in Exalt. S. Crucis.

Qui Crucem possidet, possidet thesaúrum. De auri me forsitan putatis loqui thesauro, aut margaritarum, ac lapidum pretiosorum indicorum, quibus corporis sui studiosi, et nihil excelsi cogitantes sese obléctant. Ego verò, id quod omnium bonorum pulcherrimum est, re ac nomine thesaurum jure appellaverim, in quo, et per quem, et in quem salutis nostræ summa reposita, et pristino statui restituta est. Si Crux non esset, Vita ligno clavis suffixa non ésset. Si ex clavis suffixa non es-

set, ex latere Christi fontes immortalitatis sanguinem et aquam, quæ mundum expiant, non fudissent. Si Crux non esset, mors prostrata non esset, infernus non spoliatus, non enectus noxius sérpens. Magna igitur et pretiosa res Crux est. Magna quidem, quia multa per ipsam bona effecta sunt; pretiosa verò, quia Dei trophæum est, et in ipsa diabolus sauciatus, et cum eo mors devicta est.

℟. Mihi absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi, * Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. Allel. allel. ℣. Ego in Domino gaudebo, et exultabo in Deo Jesu meo. * Per quem. Gloria. * Per quem. *Gal.* 6. *Habac.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 5. EXALTAVI lignum humile, et frondere feci lignum aridum, ego Dominus locutus sum et feci. Alleluia. *Ezech.* 17.

Ant. 4. Ergò evacuatum est scandalum Crucis. Alleluia. *Galat.* 5.

Ant. 2. Delens quod adversùs nos erat Chirographum decreti quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud Cruci. Alleluia. *Coloss.* 2.

Ant. 6. Complacuit per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt. All. *Coloss.* 1.

Ant 8. Verbum Crucis pereuntibus quidem stultitia est: iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. Alleluia. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. Cor. 1.

PRÆDICAMUS Christum crucifixum, Judæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam; ipsis autem vocatis Judæis atque Græcis, Christum Dei virtutem, et Dei sapiéntiam.

℣. Dicite in Gentibus quia Dominus regnavit: ℟. Judicabit populos in æquitate. Al. al. al. *Ps.* 95.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Parebit signum Filii hominis in cœlo; et videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœli cum virtute multa et majestate. Alleluia. *Matth.* 24.

Oratio.

Deus, qui in præclara salutiferæ Crucis inventione Passionis tuæ miracula suscitasti: concede ut vitalis ligni, pretio æternæ vitæ suffragia consequamur. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Capitulum. Act. 5.

Quem vos interemistis suspendentes in ligno, hunc principem et Salvatorem Deus exaltavit dexterâ suâ, ad dandam pœnitentiam Israëli, et remissionem peccatórum.

℟. *brev.* Dominus dominorum memor fuit nostri, * Alleluia, allel. ℣. Et redemit nos ab inimicis nostris. * Alleluia. Gloria. Dominus. *Ps.* 135.

℣. Dicant qui redempti sunt à Domino: ℟. Quoniam in sæculum misericordia ejus. Alleluia, all. all. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Capitulum. Ephes. 1.

In Christo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum, secundùm divitias gratiæ ejus quæ superabundavit in nóbis.

℟. Apud Dominum misericordia, * Allel. all. ℣. Et copiosa apud eum redemptio. * All. Gloria. Apud.

℣. Ipse redimet Israël ℟. Ex omnibus iniquitatibus ejus. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Capitulum. Ephes. 2.

Nunc in Christo Jesu, vos, qui aliquando eratis longè, facti estis propè in sanguine Christi.

℟. *brev.* Remisisti iniquitatem plebis tuæ, * Alleluia, alleluia. ℣. Operuisti omnia peccata eorum. * Alleluia. Gloria. Remisisti.

℣. Mitigasti omnem iram tuam; ℟. Avertisti ab ira indignationis tuæ. Alleluia, alleluia, allel. *Ps.* 84.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. 1. Petr. 1.

Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana ves-

tra conversatione paternæ traditionis, sed pretioso sanguine quasi Agni immaculati Christi, et incontamináti.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Omnis terra adoret te, et Psallat tibi :

℟. Psalmum dicat nomini tuo. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 65.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Christo confixus sum Cruci : vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus : in fide vivo filii Dei qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me. Alleluia. *Galat.* 2.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Commemoratio. S. Monicæ per Antiph. Domus et divitiæ *ut in Communi Ss. Mulierum.*

Oratio ut infrà.

Die iv.

In Festo

S. MONICÆ VIDUÆ.

Simplex.

Omnia de Communi Ss. Mulierum.

Oratio.

Deus, mœrentium consolator, et in te sperantium salus, qui beatæ Monicæ pias lacrymas in conversione filii sui Augustini misericorditer suscepisti : da nobis utriusque interventu peccata nostra pœnitentiæ lacrymis eluere, et gratiæ tuæ indulgentiam invenire. Per Dominum.

Lectio iij.

Ex lib. Confes. S. August.

Monica, sancti Augustini dupliciter mater, quia eum et mundo et cœlo peperit, Patricium conjugem, cui velut domino semper servierat, extremo ejus vitæ tempore ad Christi fidem addúxit. Lapso in Manichæorum hæresim filio, cùm pro ejus conversione multis lacrymis Deum precaretur, audivit à quodam Episcopo : Fieri non potest ut filius istarum lacrymarum péreat. Terrâ marique illum secuta, Mediolani innotuit Ambrosio, qui Augustino gratulatus est quòd eam matrem habéret. Ibi cùm ad memorias Sanctorum, sicut in Africa solebat, pultes cum pane et mero attulisset, atque ab Ostiario prohiberetur;

ubi hoc Episcopum vetuisse cognovit, tam piè obsecuta est, ut ipse miraretur Augustinus quòd tam facilè accusatrix potiùs consuetudinis suæ, quàm disceptatrix illius prohibitionis effecta fuisset. Rediens in Africam cum Augustino, qui, ejuratâ hæresi, ab Ambrosio baptizatus fuerat; cùm ad Ostia Tiberina constitisset, in febrem incidit; et astantem intuens Augustinum cum fratre ejus Navigio: Ponetis hîc, inquit, matrem vestram: illud autem vos rogo, ut ad altare Domini memineritis méî. Die nono ægritudinis suæ, ætatis anno quinquagesimo sexto, animam Deo réddidit.

DIE VI.

In Festo

S. JOANNIS

EVANGELISTÆ.

Ante Portam Latinam.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN UTRISQUE VESPER.

HYMNUS.

URBEM Romuleam quis furor incitat?
Christi Discipulus Cæsare judice
Damnatus rapitur; nil venerabilis
Frontis canities movet.

IN fervens olei conjicitur mare:
Nil æstus nocuit, flamma sed hospiti
Parcit blanda suo: ceu pugil ungitur,
Hinc et fortior exilit.

EDICTO steriles pulsus in insulas,
Exul tunc socio perfruitur Deo:
Hîc ventura videt, quæ calamo notans
Sublustri nebulâ tegit.

SIC nos Christus amet, sic doceat pati;
Discamusque mori, simus ut et necis
Sacræ participes: non aliis patet
Cœlum conditionibus.

¶ PATRI maxima laus, maxima Filio,
Amborumque sacro maxima Flamini:
Hæc est certa fides, fontibus è tuis
Quam divinitùs hausimus. Amen.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Non ardebit in te flamma; quia ego sanctus Israël, Salvator tuus: Ego dilexi te. Alleluia. *Is.* 43.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN NOCTURNO.

Ex Libro S. Hieronymi Presbyteri adversùs Joviniánum.

Lib. 1. *Cap.* 14.

Lectio ij.

JOANNES unus ex discípulis, qui minimus traditur fuisse inter Apostolos, et quem fides Christi virginem reppererat, virgo permansit; et ideò plus amatur à Domino, et recumbit super pectus Jesu: et quod Petrus, qui uxorem habuerat interrogare non audet, illum rogat ut interroget; et post resurrectionem, nuntiante Maria Magdalene quòd Dominus resurrexisset, uterque cucurrit ad sepulchrum; sed ille prævénit. Cùmque essent in navi, et piscarentur in lacu Genezareth, Jesus stabat in littore; nec sciebant Apostoli quem viderent: solus virgo virginem agnoscit, et dicit Petro: Dominus est. Est Joannes et Apostolus, et Evangelista et Propheta: Apostolus, quia scripsit ad Ecclesias ut magister: Evangelista, quia librum Evangelii condidit; quod, excepto Matthæo, alii ex duodecim Apostolis non fecerunt: Propheta, vidit enim in Pathmos insula, in qua fuerat à Domitiano principe ob Domini martyrium relegatus, Apocalypsim infinita futurorum mysteria continéntem. Refert autem Tertulianus, quòd Romæ missus in ferventis olei dolium, purior et vegetior exiverit quàm intráverit.

Lectio sancti Evangelii secundùm Márcum.

Lectio iij. *Cap.* 10.

IN illo tempore; Accedunt ad Jesum Jacobus et Joannes filii Zebedæi, dicentes: Magister, volumus, ut quodcumque petierimus, facias nobis. At ille dixit eis: Quid vultis ut faciam vobis; et dixerunt: Da nobis, ut unus ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria túa. Et réliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 66. *in Matth.*

Zebedæi filii ad Jesum accedentes, de primo consessu alloquúntur. Nam quoniam prope Jerusalem erant, credebantque regnum Dei jamjam eventurum, quod hujus vitæ ac sæculare opinabantur, hæc postulabant, ut ob honorem faciliùs etiam omnia pericula possent evitare; propterea Christus ab his eos cogitationibus abducens, pericula, sanguinem, necemque ipsam expetendam esse júbet. Potestis, inquit, bibere calicem quem ipse bibo? Nec turbetur quisquam, si adeò imperfectos dicimus Apostolos fuisse. Nondum enim mysterium crucis erat consummatum; nondum gratia Spiritûs in corda ipsorum infúsa. Quare si studia virtutis ipsorum discere cupis, quales post datam gratiam Spiritûs fuerint, considera; et videbis omnem ab illis turbationem animi fuisse superátam. Hac enim de causa eorum modò imperfectio revelatur, ut apertè percipere possis, quales subitò per gratiam effecti fúerint.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Dedit Jesus palàm facere servis suis quæ oportet fieri citò: et significavit mittens servo suo Joanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei. Alleluia. *Apoc.* 1.

Oratio.

Deus, qui conspicis quia nos undique mala nostra perturbant: præsta, quæsumus, ut beati Joannis Apostoli tui et Evangelistæ confessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

AD II. VESPERAS.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Liberasti me, Deus, secundùm multitudinem misericordiæ nominis tui à pressura flammæ quæ circumdedit me, et in medio ignis non sum æstuatus. Alleluia, alleluia. *Eccli.* 51.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Die viii.

In Festo.

SS. GIBRIANI

Presbyteri,

Fratrum et Sororum ejus.

Simplex.

Omnia de Communi Ss. Presbyterorum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, Domine, intercedentibus beato Gibriano sacerdote tuo et Sanctis ejus Fratribus et Sororibus, perseverantem in tua voluntate famulatum, ut in diebus nostris et merito et numero populus tibi serviens augeatur. Per.

Ex Flodoard. et aliis.

Lectio iij.

Gibrianus Presbyter, Hiberniâ oriundus, quinto vertente sæculo, ut Deo liberiùs secretiùsque serviret, natale solum reliquit. Itineris comites ac propositi conscios habuit Fratres suos et Soróres. In Franciam appulsus, Campaniam petiit, indè Remos sancti Remigii benedictionem receptúrus. Probato itineris consilio, beatus Pontifex, singulis adhabitandum loca opportuna suprà Matronam assignávit. Ad eum tanquam ad sanctitatis Doctorem sæpiùs accurrunt consanguínei. Neque verò sacri ordinis prærogativa, et majoris ætatis privilegium tantam ei auctoritatem magisterii dabant, quantam assiduus orationis ac laboris amor, singularis in victu parcimonia, et in omni virtutum genere exercitátio. Vitæ cursu feliciter consummato, corpus ejus juxta publicum aggerem, ubi tam piè vixerat, sepultum est.

Vesperæ de sequenti.

Fit commemoratio sancti Nicolai per Ant. Elegit. *Oratio* Deus fidelium *de Communi Ss. Pontificum.*

Die ix.

In Festo

SANCTI GREGORII NAZIANZENI, EPISCOPI ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Ss. Doctorum.

Oratio Omnipotens *ut in Communi Ss. Doctorum.*

Ex ejus operibus et Boll.

Lectio ij.

Gregorius, ob singularem divinarum litterarum

scientiam Theologus appellatus, Arianzi in Cappadocia secunda natus est, Gregorio Patre qui Nazianzenæ Ecclesiæ deindè Episcopus fuit, et Nonnâ matre quæ nondum in lucem editum Deo consecrávit. Presbyter à patre, invitus licèt, creatus est. Ne verò ab eodem Episcopus consecraretur, fugit in Ponti solitudinem, ubi cum Basilio monasticæ vitæ instituta cóndidit. Imperante Juliano, Nazianzum venit, ubi patrem nonagenarium, qui deceptus ab Arianis confessioni Ariminensi subscripserat, adduxit ut subscriptionem revocáret. Sasimorum Ecclesiæ à Basilio præfectus, ne causa esset dissidii Basilium inter et Anthimum Tyanensem Episcopum de Sasimorum oppido, Episcopatu céssit. Constantinopolim ad restaurandam hujus civitatis Ecclesiam missus, Arianos et Apollinaristas expugnávit. Immensis perfunctum laboribus Petrus Alexandrinus Constantinopolitanorum Episcopum per epistolas instítuit. Convocatâ deindè Constantinopolitanâ Synodo, Gregorius studio pacis se abdicans, dixit: Si vobis ullo modo dissidii causa sum, Jonam Prophetam vitæ integritate non supero, projicite me in mare, et hæ tumultuum procellæ conquiéscent. Post hæc à Synodo discessit, et Nectarius substitutus est. Dehinc, cùm Nazianzum Præsule orbatam aliquandiu administrasset, rus secessit, ubi Monachi vitam agens, gravissimas carnis tentationes orationibus, jejuniis ac vigiliis superávit. Demùm, Theodosio imperante, decessit, multis super ægros et energumenos patratis in vita miráculis.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. *Cap.* 5.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal térræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux múndi. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregorii Nazianzeni Episcopi.

Orat. in Conc. Constant. habita quando Cathed. Episc. reliquit.

Habetis, ô viri, nostri in hanc urbem adventûs apologiam: quæ si laudem mereatur, Deo, et vobis quorum accitu huc veni, gratiam hábeo. Sin autem spem vestram minùs implevi, sic quoque gratiam hábeo. Non enim omninò vituperanda est, ut mihi persuadeo ac vobis id affirmantibus crédo. Numquid populum hunc per avaritiam circumvenimus? Numquid privatis utilitatibus consuluimus, quemadmodum multos facere vidéo? Numquid Ecclesiam molestiâ affecimus? Laborum præmium mihi dáte. Diuturnis laboribus me levate atque in requiem vindicáte. Moveat vos hæc canities, flectat hospitii et peregrinationis rátio. Alium subrogate qui puris sit manibus, qui ita animo comparatus, ut omnibus in rebus vobis obsequi, curasque Ecclesiasticas simul perferre póssit. Videbit sibi Dominus Pastorem ad præfecturam, quemadmodum ovem vidit ad holocaústum.

Fit commemoratio sancti Nicolai per Ant Ego sum ostium. *Oratio* Deus, fidelium *ut in Communi Ss. Pontificum.*

Die xi.

In Festo

SS. MARIÆ JACOBI ET SALOME.

Semiduplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Matth. 28.

Exierunt citò de monumento, currentes nuntiare discipulis; et ecce Jesus occurrit illis: illæ autem tenuerunt pedes ejus et adoravérunt.

Hymnus.

Christum fideles feminæ
Clausum sepulchro sic amant,
Ut cùm benignâ funderet
Olim manu miracula.

Sed vana fertis munera,
Piâ parastis quæ manu:
Hæc ferte dona mortuis;

Non his eget vivens Deus.
Intus sed ingens caritas
Vos urget, et fervens fides:
Christo placent hæc munera:
Hæc prima Christus postulat.
Quem planxeratis horrido
Fessum crucis sub pondere,
Surgens sepulchro nunc suæ
Testes facit vos gloriæ.
En ipse desertas oves
Pastor revisit: fletibus,
María, parce; te tuo
Vocat magister nomine.
¶ Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

℣. Sperent in te qui noverunt nomen tuum: ℟. Quoniam non dereliquisti quærentes te, Domine. Alleluia, allel. allel. *Ps.* 9.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Fortis est ut mors dilectio; lampades ejus, lampades ignis atque flammarum. Alleluia. *Cant.* 8.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invit. Jesum qui surrexit et occurrit mulieribus, * Venite, adoremus. Alleluia. *Matth.* 28.

Ps. Venite.

IN NOCTURNO.

Ant. 1. Aspicient ad me, et plangent planctu quasi super unigenitum. Allel. *Zach.* 12.

Ant. 6. Dolebunt super eum, ut in morte primogeniti. Alleluia. *Zach.* 12.

Ant. 8. Erant autem mulieres de longè aspicientes, inter quas erant María Jacobi et Salome. Alleluia. *Marc.* 15.

℣. Ad vesperum demorabitur fletus: ℟. Et ad matutinum lætitia. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 29.

℟. Cùm transisset Sabbatum, María Magdalene et María Jacobi et Salome * Emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Alleluia, allel. ℣. Aquæ multæ non potuerunt extinguere caritatem. * Emerunt. *Marc.* 16. *Cant.* 8.

Ex Evang. et ex Hieron.

Lectio ij.

Cum mundi Redemptor Jesus Christus esse incœpisset quasi annorum triginta, baptizatusque à Joanne, prædicare regnum Dei atque multa signa et miracula edere esset aggressus, piæ ac devotæ mulieres non paucæ, illius sacras conciones audiendi atque miracula videndi cupiditate incredibiliter incensæ, illum à Galilæa ubique secutæ sunt; quæ necessaria erant tam ad illius quàm ad duodecim discipulorum victum, de suo liberaliter suppeditántes. Quarum pietas ac devotio singularis ideò magnâ laude celebrari solet, quòd Christi sanctitati innixæ, nullis illius adversis rebus prohiberi, nullo summorum Pontificum, Scribarum et Pharisæorum odio impediri, ne infamiâ quidem crucis deterreri potuerint, quominus illum vinctum, damnatum, mortuum denique ac sepultum diligerent. Quarum mulierum tres imprimis sacro textu Evangeliorum nobilitatæ nomine trium Maríarum, Christi cultoribus sunt notissimæ de quibus Hieronymus, Maríam Virginem Christi matrem illis adjungens, sic loquitur : Quatuor Marías in Evangelio legimus; unam, matrem Domini Salvatoris; alteram, materteram ejus quæ appellata est María Cleophæ; tertiam, Maríam matrem Jacobi et Josæ; quartam, Maríam Magdalénam.

℟. Ingressæ monumentum, non invenerunt corpus Domini Jesu. Et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti, et dixerunt ad illas : Quid quæritis viventem cum mortuis? * Non est hîc, sed resurrexit. Alleluia. ℣. Salvavit sibi brachium suum, et justitia ejus ipsa confirmavit eum. * Non est hîc. *Luc.* 24. *Is.* 59.

Lectio iij.

Cum morientem in cruce Christum vidissent, ac locum ubi sepultum fuerat corpus ejus notassent; urbem festinanter repetentes, aromata, quibus illud ungerent, paravérunt. Itaque

unâ Sabbati valdè manè, sexûs et imbecillitatis oblitæ, nullo periculorum et invidiæ metu absterritæ venerunt ad monumentum, portantes quæ emerant aromata, ut Christo quem viventem dilexerant, etiam mortuo, studio humanitatis obsequeréntur. Quibus pietatis et amoris officiis meruerunt ut visionis et allocutionis Angelorum dignæ essent, atque resurrectionis Dominicæ sibi consciæ primùm, tum ad alios et præcipuè Apostolos, testes oculatæ ac nunciæ certissimæ mitteréntur.

℟. Recordamini qualiter locutus est vobis (Jesus) cùm adhuc in Galilæa esset, dicens: * Quia oportet filium hominis tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et die tertiâ resurgere. Alleluia, allel. ℣. Adorate Dominum in atrio sancto ejus: commoveatur à facie ejus universa terra: dicite in gentibus quia Dominus regnavit. * Quia oportet. Gloria. * Quia oportet. *Luc.* 24. *Ps.* 95.

AD LAUDES.

Ant. 8. VALDE manè unâ Sabbatorum, veniunt mulieres ad monumentum, orto jam sole. Alleluia. *Marc.* 16.

Ant. 3. Dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis lapidem? et respicientes viderunt revolutum lapidem. Alleluia. *Marc.* 16.

Ant. 7. Angelus Domini sedebat super eum: erat autem aspectus ejus sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut nix. Alleluia. *Matth.* 28.

Ant. 4. Respondens Angelus dixit mulieribus: Jesum qui crucifixus est, quæritis? Non est hic, surrexit: Videte locum ubi positus erat Dominus. Alleluia. *Matth.* 28.

Ant. 5. Citò euntes dicite discipulis ejus quia surrexit. Ecce præcedet vos in Galilæam; ibi eum videbitis. All. *Matth.* 28.

Capitulum. Prov. 8.

EGO diligentes me diligo; et qui manè vigilant ad me, invenient me.

℣. Confortetur cor vestrum, ℟. Omnes qui speratis in Domino. Alleluia,

alleluia, alleluia. *Ps.* 30.

Ad Benedictus.

Ant. 8. Recordatæ sunt verborum ejus; et regressæ à monumento nuntiaverunt hæc omnia undecim, et cæteris omnibus. Alleluia. *Luc.* 24.

Oratio.

Da nobis, Domine Jesu Christe, sanctarum Maríæ Jacobi et Salome piis patrociniis adjuvari, quæ tibi tam viventi quàm mortuo studuerunt devotis obsequiis famulari. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Capitulum. Isai. 66.

Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos; et in Jerusalem consolabimini, et videbitis, et gaudebit cor véstrum.

℟. *brev.* Lætetur cor quærentium Dominum. Alleluia, alleluia. Lætetur. ℣. Quærite Dominum et confirmamini. Alleluia, alleluia. Lætetur. Gloria. Lætetur. *Ps.* 104.

℣. Quærite Dominum, et virtutem ejus;

℟. Quærite faciem ejus semper. Alleluia, alleluia, allel. 1. *Paral.* 16.

AD SEXTAM.

Capitulum. Mich. 3.

Sit Dominus Deus vobis in testem, Dominus de templo sancto súo. Quia ecce Dominus egredietur de loco suo, et descendet: et calcabit super excelsa térræ.

℟. *brev.* Venite, et videte opera Domini, Alleluia, alleluia. Venite. ℣. Quæ posuit prodigia super terram. Alleluia, alleluia. Venite. Gloria. Venite. *Ps.* 45.

℣. Salvavit sibi dextera ejus,

℟. Et brachium sanctum ejus. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 95.

AD NONAM.

Capitulum. Tob. 12.

Sacramentum regis abscondere bonum est; opera autem Dei revelare et confiteri honorificum est.

℟. *brev.* Circumdate Sion: narrate in turribus ejus, Alleluia, alleluia. Circumdate. ℣. Quoniam hic est Deus, Deus noster. Alleluia, alleluia. Circumdate. Gloria. Circumdate. *Ps.* 47.

℣. Deus noster in sæculum sæculi;

℟. Ipse reget nos in sæcula. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 47.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Rom. 8.

Neque mors, neque vita, neque creatura poterit nos separare à caritate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nóstro.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Confitebimur tibi, et invocabimus nomen tuum;

℟. Narrabimus mirabilia tua. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 74.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Erant Apostoli perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus; et repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Allel. *Act.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Die xii.

In Festo

SANCTI EPIPHANII Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi Ss. Pontificum.

Oratio Deus, qui populis.

Ex Sozom. lib. 61. *c.* 32. *et Hieron. Epist.* 62. *c.* 4.

Lectio iij.

Epiphanius in territorio Eleutheropolitano in Palæstina ortus, ab ineunte adolescentia à præstantissimis Monachis institutus est. Apud Ægyptios, Palæstinos, et Cyprios, et Monachus et Monachorum pater flóruit. A Cypriis electus est, ut Salaminæ (quæ tunc Constantia vocabatur,) totius insulæ Metropolis, onus Episcopale susciperet. Qua ex re per universum orbem maximam nominis celebritatem adeptus est. Ex antiquorum lectione eruditionem, ex pietate zelum habuit, quem faciliùs exercebat, si quos veritati repugnare, vel noverat vel suspicabatur; ita ut nec magno Chrysostomo parceret, Theophili calumniis deceptus; sed si qua in his, ut homo peccavit, ardens hæc operuit cáritas. Ita fuit liberalis in

egenos, ut facultatibus absumptis, ubi opus esse videbatur, Ecclesiæ bona impendere non recusáret. Insigni vitæ conversatione, atque etiam miraculis claruit adhuc supérstes. Fuit illi cum Athanasio, Basilio, Damaso, Hilarione familiaritas : cum Hieronymo summa conjunctio, cujus Paulimanum fratrem Presbyterum ordinavit, et hábuit. Moritur Arcadio principe, anno quadringentesimo tértio.

Die xiv.

In Festo.

SANCTI PACHOMII

Abbatis.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Ss. Abbatum.

Oratio Da nobis, quæsumus.

Lectio ij.

Ex vitis Patrum.

Pachomius in Thebaida natus parentes idololatras hábuit. Christianorum erga milites beneficâ caritate motus, Christi fidem et baptismum suscepit, et Palœmonis disciplinæ se tradidit, ut cum eo vitam anachoreticam ágeret. Morabantur simul, texebant cilicia, et laborabant manibus suis, vigiliis et continuis ferè jejuniis corpus affligébant. Pachomius legendis Scripturis assiduus, eas memoriter dídicit. In vico Tabennensi habitatoribus vacuo, Monasterium condidit, Regulamque ab Angelo accepit, ad quam discipulos institúeret. Per quindecim annos stans, et in dorsum quidem parieti reclinans somnum cépit.

Lectio iij.

Octo Monasteria Monachis undique ad illum accurrentibus ædificavit, præcipiens eis, ut haberent moderatum cibum, vilissimam vestem, somnum etiam competéntem. Validioribus validiora opera, infirmioribus leviora imponébat. In solemnitatibus ex vicinis locis Presbyteros advocabat, qui sacra peragerent, et discipulis, sibique corpus et sanguinem Christi Domini ministrárent. Nullum enim inter Monachos qui

Clericatûs officio fungeretur admittébat. Construxit etiam Monasterium in quo Virgines Deo dicatæ Monachos æmulabantur, præviâ et imperante ipsius soróre. Pachomius tandem laboribus et aspero vivendi genere confectus, animam Deo reddidit, circa annum Christi trecentesimum quadragesimum octávum.

DIE XVII.

In Festo

SANCTI JOANNIS

NEPOMUCENI

Presbyteri et Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio Deus, à quo constantiam.

Pridiè, AD VESPERAS *fit commemoratio S. Merolilani Martyris per*

Ant 2. Fui in itineribus sæpè, periculis fluminum, periculis latronum, periculis in civitate, periculis in solitudine. Alleluia. 2. *Cor.* 11.

Oratio.

DEUS, qui beatum Merolilanum ab impiis oppressum, et peregrinantem à corpore ad te præsentem esse donasti: Da ut qui adhuc peregrinamur in corpore, ad cœlestem patriam, ipso intercedente, pervenire valeamus. Per Dominum.

Lectio iij.

JOANNES Nepomuci Bohemiæ oppido, unde Nepomuceni cognomen duxit, à parentibus ætate provectis ortus, Zatecii Philosophiæ, Theologiæ, sacrorumque Canonum magisterium et lauream emeruit, sacerdos initiatus ac inter Canonicos Metropolitanæ Ecclesiæ Pragensis cooptatus, Evangelii coram rege Wenceslao quarto prædicandi munus summo cum fructu obivit. Joannæ reginæ conscientiæ moderator fúit. Cùm autem Wenceslaüs in vitia præceps abriperetur, piæque conjugis obtestationes et monita gravatè ferret, contendere ausus est, ut in sacramentali judicio Sacerdoti

credita reginæ arcana sibi à Joanne panderéntur. At Dei minister blanditiis primùm, tormentis deindè, et carceris squalore tentatus, nefariæ regis cupiditati fortiter óbstitit. Tandem regis imperio in flumen Moldavam Pragam interfluens noctu dejectus, illustrem martyrii coronam est consecútus. Quem miraculis clarum Benedictus decimus tertius Pontifex maximus tanquam primum sacramentalis sigilli assertorem, arcani fidem sanguine obsignantem sanctorum martyrum catalogo adscrípsit.

Post Laudes *commem. sancti Merolilani per*

Ant. Externum si venerit de terra longinqua propter nomen tuum magnum, tu exaudies de cœlo, et facies cuncta pro quibus invocaverit te ille peregrinus. Allel. 2. *Paral.* 6.

Oratio Deus, qui beatum *ut suprà.*

Die xix.

In Festo

S. PETRI CŒLESTINI PAPÆ.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Ss. Pontificum.

Oratio Deus, qui populis.

Pridiè Ad Vesperas *fit commemoratio S. Yvonis Presbyteri per Ant.* De Sacerdotibus. *Oratio* Domine, Deus *de Communi Ss. Presbyterorum.*

De S. Cælestino ex ejus vita, autore Petro de Alliaco Anton. et aliis.

Lectio ij.

Cœlestinus quintus, Petrus de Murone ante Pontificatum dictus, piis parentibus ex Apulia oriundus, à teneris annis deserta pétiit. Tanta fuit ejus vitæ asperitas, ut dies ferè noctesque animum orationibus et legendo Psalterio intenderet, jejuniisque, labore manuum, ac cilicio, adhibitâ etiam catenâ ferreâ corpus domáret. Cùmque

multi ad eum tantæ sanctitatis famâ permoti confluerent, Congregationem Cœlestinorum sub regula sancti Benedicti, statutis etiam arctioribus additis, instituit. Post mortem Nicolai quarti, cùm Sedes Apostolica biennio et ampliùs vacasset, ad Pontificatum inscius et invitus evectus est; cui se dignitati imparem existimans, post sex circiter menses eam abdicavit, ut rerum divinarum contemplationi liberiùs vacáret. Cùmque deserta repeteret, detentus et in custodiam missus, post multas ærumnas, patientiæ coronam felici morte promeruit; quem miraculis conspicuum Clemens quintus in Sanctorum numerum rétulit.

De S. Yvone ex probationibus ad ejus canonisationem factis 27. annis ab ejus morte.

Lectio iij.

Yvo in Diœcesi Trecorensi natus, Judicis Ecclesiastici munus multis annis integrè et laudabiliter implévit. Deindè curam animarum habuit in prima Parochia per annos octo, in secunda per décem. Ubique visus est pauperum, viduarum, orphanorum, omniumque qui fuerint ope destituti modò pater amantissimus, modò acerrimus defénsor. Quin et omnes facultates suas pauperum esse existimans, pastoralem domum egenorum fecerat commune hospítium. Interim ipse sibi durus, vino abstinens, sibi parcissimus, austero indutus cilicio, orationi assíduus, conciones quas bis terque in die habebat, multis præparabat effusis in conspectu Domini precibus et lácrymis. Unde auditus est tantâ virtute evangelizans, ut ipse Dei Spiritus per ipsum loqui viderétur. Tandem multis in sua et parochianorum salute curanda laboribus perfunctus, post se et omnia sua ad commissum sibi ministerium impensa, moritur anno millesimo trecentesimo tertio, parochis post se relinquens sanctitatis et pastoralis curæ exemplum mirábile. A Clemente Sexto, instante Philippo Vale-

sio, inter sanctos relatus est.

Post Laudes *commem. sancti Yvonis per Ant.* Ubi sum. *Oratio* Domine, Deus *de Comm. Ss. Presb.*

Die xxv.

In Festo

SANCTI URBANI

Papæ et Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio Omnipotens.

Lectio iij. Ex Tillem.

Urbanus post Callixtum Romanus Episcopus electus est sub finem anni ducentesimi vigesimi tertii imperante Alexandro Severo, qui Christianis favébat. Vixit in Pontificatu annos septem, et successorem habuit Pontiánum. Sepultus est in cœmeterio Prætextáti. Extat ejus nomen in antiquissimis Calendariis et Martyrologiis, et in codicibus aliquot veteribus sacramentarii Gregoriáni. Erecta est Romæ jampridem sub ejus invocatione Basilica, quæ cùm vetustate collaberetur, excitata fuit ab Urbano Papa octávo. Prisco ritu Romanæ Ecclesiæ colitur ut mártyr.

FESTA JUNII.

Die ii.

In Festo

SS. MARTYRUM

Lugdunensium

Pothini Episcopi,

Blandinæ Virginis,

et Sociorum.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi plurium Martyrum.

Oratio.

Martyrum tuorum Pothini Pontificis, Blandinæ virginis, et Sociorum solemnia recensentes; supplices te, Domine, deprecamur, ut in caritate radicati et fundati, passiones hu-

jus temporis, amore illius gloriæ quæ revelanda est in nobis, invicto animo sustinere valeamus. Per Dominum.

Fit commemoratio Ss. Martyr. Marcellini Presbyteri, et Petri Exorcistæ per Ant. Beati.

Oratio.

Da nobis, omnipotens Deus, inter hujus vitæ discrimina, continuum gratiæ tuæ præsidium, qui sanctis Martyribus Marcellino et Petro fidei tuæ constantiam, ut hostem antiquum vincerent, contulisti. Per Dominum.

Ex Epistola Ecclesiarum Viennensis et Lugdunensis ad Ecclesias Asiæ et Phrygiæ, apud Euseb. histor. Lib. 5. *Cap.* 1.

Lectio ij.

Beatissimus Pothinus qui Episcopatum Lugdunensis Ecclesiæ administrabat nonagenario major, et corpore admodùm infirmo, ob præsentem quidem corporis imbecillitatem ægrè spiritum trahens, cæterùm præ cupiditate imminentis martyrii mirabili alacritate animi firmatus ad tribunal ferebátur. Perlatus igitur à militibus ad tribunal, prosequentibus ipsum Magistratibus civitatis, et universâ plebe variis eum acclamationibus impetente, tanquam ipse Christus esset, egregium edidit testimónium. Interrogatus verò à Præside, quisnam esset Christianorum Deus, respondit : Si dignus fueris, cognósces. Post hæc absque ullo humanitatis respectu raptatus atque innumeris plagis affectus est : cùm ii quidem qui propiùs astabant, calcibus et pugnis illum contumeliosè appeterent; qui verò longiùs distabant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjícerent. Exindè vix adhuc spirans in carcerem projectus est, tandemque post biduum animum exhalávit. Maturus neophytus et Sanctus diaconus Viennensis, cum Blandina ancilla pluribusque aliis ducti sunt ad bestias in amphitheatrum, ad publicum spectáculum. Et Maturus quidem ac

Sanctus omnia tormentorum genera in amphitheatro subiérunt. Hi ergò maximo certamine perfuncti, cùm vitalem spiritum diu protraxissent, tandem jugulati sunt. Blandina verò ad palum suspensa, bestiis objecta est. Cùmque nulla tunc bestia corpus illius attigisset, deposita ex stipite, rursùs in carcerem conjicitur in aliud certamen reserváta. Itaque ultimo tandem spectaculorum die beata Blandina omnium postrema, post flagra, post ferarum vellicationes, post sartaginem, reticulo inclusa, tauro objecta est; à quo diu in altum jactata, tandem et ipsa victimæ instar jugulata est.

Lectio iij.

Hac ipsâ die, Diocletiano et Maximiano in Christianos sævientibus, pro Christi fide, capite truncati sunt Marcellinus Ecclesiæ Romanæ Presbyter, et Petrus Exorcista, quorum laudes celebrat in carmine à se scripto sanctus Damasus Papa, et quotidiè nomen in altaris sacrificio commemorátur.

Post Laudes *Commemoratio Ss. Martyrum Marcellini Presbyteri, et Petri Exorcistæ per Ant.* Cùm vos oderint *de Communi plurium Martyrum.*

Oratio ut suprà.

Die iii.

In Festo

S. CLOTHILDIS

Reginæ Francorum, Viduæ.

Semiduplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Omnia de Communi Ss. Mulierum, exceptis quæ sequuntur.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidelem. Allel. 1. *Cor.* 7.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Ss. Martyrum Lugdunensium per Ant. Datæ sunt illis *de Communi plurium Martyrum.*

Oratio Martyrum tuorum Pothini *ut suprà.*

AD MATUTINUM.

IN NOCTURNO.

Ex Gregor. Turon. et aliis script. apud Duchesne.

Lectio ij.

Clothildis Chilperici Burgundiorum regis filia, parentibus à patruo Gundobaldo necatis, cùm ad nuptias Clodovei Francorum regis peteretur, post multos injectos obices à Gundobaldo, tandem ipsius Clodovei legatis tradita est, per quos Suessionem deducta, convocatis ab eo regni proceribus, juxta regiam consuetudinem, ejus matrimonio sociata est. Quæ cùm intra annum primogenitum suscepisset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodoveo, baptizari jússit. Cùm autem infantis cui nomen impositum fuerat Ingomeres, in albis defuncti mortem ægrè ferret Clodoveus, ac baptismo imputaret, graviter Clothildem objurgavit, asserens deos patrios ob contemptum Numinis sui iratos, sibi filium eripuísse. At illa : Deo, inquit, Omnipotenti, Creatori omnium, gratias ago, qui me non usquequaque judicavit indignam, ut de utero meo genitum regno suo dignaretur ascire. Alterum filium Regina cùm genuisset, hunc quoque baptizari voluit; et appellatus est Clodoméres. Qui cùm ægrotare cœpisset, affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contingeret, matris precibus conváluit. *Clothildis* quæ matrimonio consenserat, eâ lege, ut, abjectâ idololatriâ, verum Deum coleret Clodoveus, non cessabat hortari principem, ut staret promissis; *ejus*que conversionem *ad fidem* cum lacry*mis et* gemitibus enixè postulabat à Déo.

Lectio iij.

At rex Francorum superstitionibus nimiùm addictus rem protraxit, donec in expeditione Alamannica *inclinatam* cernens suorum aciem, monitorumque conjugis memor, *implorato* Christi *auxilio, sese* voto astrinxit ad suscipiendam veri Dei religionem, si victoriam de hostibus reportaret; et de illis triumphávit. Regina de rebus gestis certior facta, regi læta occurrit apud Remos, et

advocavit sanctum Remigium à quo princeps fidem edoctus, baptizatus est, et Chrismate sacro inúnctus. Post Clodovei mortem Turones petiit Clothildis, ibique ad sancti Martini sepulchrum pernox in vigiliis et orationibus, cæterisque piis operibus intenta reliquum vitæ tempus exégit. Clodomeris in bello Burgundico occísi filios nepotes suos, Theobaldum, Guntarium et Clodoaldum educavit; ac tandem plena dierum Turonibus migravit ad Dominum, et Parisios inter psallentium choros translata, sepulta est à filiis Childeberto et Clotario régibus.

℟. Si qua mulier fidelis habet virum infidelem, et hic consentit habitare cum illa, non dimittat virum. * Sanctificatus est enim vir infidelis per mulierem fidelem. Alleluia, allel.

℣. Qui invenit mulierem bonam, invenit bonum, et hauriet jucunditatem à Domino. * Sanctificatus. Gloria. * Sanctificatus. 1. *Cor.* 7. *Prov.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Cùm invocasset omnium Rectorem et Salvatorem Deum, convertit Deus spiritum regis. All. *Esther.* 15.

Oratio.

Respice, quæsumus, Domine, ad Francorum benignus imperium et quibus per devotam sanctæ Clothildis instantiam donum fidei contulisti, iisdem nunc per ejus intercessionem tribue sincerum Christianæ pietatis affectum. Per Dominum.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Tu honorificentia populi nostri, quia fecisti viriliter, et confortatum est cor tuum. Alleluia. *Judith.* 15.

Die v.

In Festo

SANCTI BONIFACII

Epicopi et Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio Deus, cujus gratia.

Ex Mabill. sæc. 2. Bened.

Lectio iij.

Bonifacius in majori Britannia nobili genere natus, à patre septennis in Monasterium ductus, pietate et rerum divinarum scientiâ excélluit. Presbyter ordinatus, crescente in dies illius famâ, eò quòd singularem in tractandis negotiis Ecclesiasticis exhiberet peritiam, ipse sibi fugâ consulendum ratus, obtentâ Abbatis licentiâ, Frisiam appulit, Evangelium infidelibus annuntiatúrus. Sed messe nondum maturâ, in patriam redire cógitur. Abbas electus, ut onus refugiat, Romam proficiscitur : ubi à Gregorio secundo benignè exceptus in Germaniam mittitur, qui Evangelium prædicáret. Ob insignem Evangelii fructum, Romam post annum revocatus, consecratur Episcopus, et Apostolici Legati dignitate auctus, remittitur in Germániam. Vix credibile est quantis laboribus opus Evangelicum provéxerit. Sedem Moguntinam suscipere coactus, cùm illam Ecclesiam annos aliquot sanctissimè administrasset, suffecto in locum suum sancto Lullio Episcopo, ipse ad prædicandum Frisiis Evangelium iterùm progréditur. Ibi cùm innumeros propè ad Christi fidem convertisset, martyrio coronatur, anno Christi septingentesimo quinquagesimo quinto.

Die vi.

In Festo

SANCTI NORBERTI

Episcopi.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Ss. Pontificum.

Oratio.

Deus, qui beatum Norbertum Pontificem verbi tui præconem eximium effecisti; et per eum Ecclesiam tuam novâ prole fecundasti; præsta, quæsumus, ut ejusdem suffragantibus meritis, quod ore simul et opere docuit, te adjuvante exercere valeamus. Per Dominum.

Pridiè Ad Vesperas

Fit commemoratio Sancti Claudii Episcopi per Ant. Ego sum ostium. *Oratio* Deus, fidelium *de Comm. Ss. Pontificum.*

De sancto Norberto.

Lectio ij. *Ex Bolland.*

Norbertus, Sanctis, Cliviæ oppido in Diœcesi Coloniensi, nobili prosapiâ ortus, cùm à prima ætate Clero nomen dedisset, statim atque idoneos annos attigit, Subdiaconus media in aula, necdum formatis ad gravitatem Ecclesiasticam moribus, ordinatus est. Sed in tempestate deprehensus et ictu fulminis ex equo dejectus, toto animo ad Deum conversus est. Tum relictâ Imperatoris aulâ, et majoribus quos hactenus suscipere distulerat Ordinibus initiatus, verbi Dei prædicationem ferventi zelo aggredi cœpit. De quo tamen posteà veritus, ne quid illegitimè à se præsumptum esset quòd uno die sacros diaconatûs et presbyterii Ordines contra Canones accepisset, à Gelasio Papa secundo, igorantiam confessus, veniam petiit, et regularem demùm Evangelici muneris confirmationem obtinuit. Abdicatis beneficiis Ecclesiasticis quibus abundabat, et patrimonio pauperibus erogato, austeriorem vitam amplexus est. Innumeros hæreticos ad fidem, peccatores ad pœnitentiam, dissidentes ad concordiam revocávit. Cùm esset Lauduni, à Bartholomæo Episcopo rogatus ne ab ipsius Diœcesi discederet, desertum in ea locum qui Præmonstratus dicebatur, sibi delegit; ex quo totus Ordo, quem ibi sub regula sancti Augustini instituit, nomen accepit: ad Magdeburgensem Archiepiscopatum raptus, ecclesiasticam disciplinam constanter propugnavit, nec non Schisma Petri Leonis, unà cum Sancto Bernardo, comprèssit. Exactis in Pontificatu annis ferè octo, abiit ad Dominum anno millesimo centesimo trigesimo quarto, huncque Gregorius decimus-tertius anno millesimo quingentesimo octogesimo secundo in Sanctorum ordinem rétulit.

De sancto Claudio.

Lectio iij. *Ex Bolland.*

Claudius, Vesuntiocnensis Episcopus subscripsit Concilio Epao-

nensi, anno Christi quingentesimo decimo septimo, et Concilio Lugdunensi, anno sequenti: in quibus multa circa disciplinam ecclesiasticam egregiè sancita sunt. Cùm sedem per annos septem summa cum laude tenuisset, abdicato Episcopatu, ad Jurense monasterium se contulit ubi monastici instituti regulam amplexus est. Injurioso illius cœnobii sanctissimo Abbate vitâ functo, omnium votis expetitus, in ejus locum suffectus est. Cui monasterio per annos quinquaginta deinceps præfuisse tráditur. Denique longa vitæ spatia emensus et meritis plenus, abiit ad Dominum, anno Christi quingentesimo octogesimo primo. Corpus ejus in Jurensi monasterio sepultum est, quod ob ejus sanctitatis celebritatem à sæculis aliquot sancti Claudii nomen obtinet, quodque anno millesimo septingentesimo quadragesimo in Ecclesiam Cathedralem versum est.

Post Laudes *commem. sancti Claudii per Antiph.* Elegit ipsum Dominus. *Oratio* Deus fidelium *de Com. Ss. Pont.*

Die viii.

In Festo

SANCTI MEDARDI EPISCOPI.

Simplex.

Omnia de Com. Ss. Pont.

Oratio.

Exultemus, quæsumus, Domine Deus noster, in solemnitate Pontificis tui Medardi, ut ejus sacra natalitia celebrantes, ad impetrandam misericordiam tuam ejus semper patrociniis adjuvemur. Per.

Fit commemoratio sancti Gildardi Episcopi per Ant. Ego sum ostium *de Communi Ss. Pontificum.*

Oratio.

Exaudi, Domine, preces nostras, et intercedente beato Gildardo, indulgentiam nobis tribue placatus et pacem. Per.

Ex Fortunat. et tom. 8. *Spicilegii.*

Lectio iij.

Medardus apud Salentiacum in pago Viromanduensi natus, à parentibus piè institutus, oblatus est

Viromanduensi Episcopo, ut in Clericorum numerum adscriberétur. Crescentibus cum ætate meritis et doctrinâ, ad altiores gradus ascéndit. Presbyter consecratus, Viromanduorum Episcopatum, multorum assiduis precibus victus, regendum suscepit; ac sedem Noviomi in oppido munito collocávit. Interim sanctus Eleutherius, Tornacensis Episcopus, móritur. Post cujus exequias, cùm Clerus et populus Tornacensis Medardum sibi dari Episcopum postulassent, sancto Remigio cæterisque provinciæ Episcopis annuentibus, rege et proceribus suâ auctoritate rem promoventibus, utriusque Ecclesiæ curam suscépit. Episcopalis sedis honore utrique servato, quamvis Tornacenses ab eo tempore usque ad Simonem, per annos circiter sexcentos, non alios quàm Noviomenses Episcopos habúerint. Flandros, gentem tunc ferocem, convertit ad Christum. Obiit anno salutis quingentesimo quinquagesimo sécxto.

Post LAUD. *Commem. S. Gildardi per Ant.* Statuit ei Dominus. *de C. Ss. Pont.*

Oratio Exaudi *ut suprà.*

DIE XI.

In Festo

SANCTI BARNABÆ

GENTIUM APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS.

CŒLO datur quiescere,
Terris relictis, Barnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies laboribus.

QUEM propter, agro vendito,
Opes caducas deseris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipse fit tuus.

Tu sacra per jejunia,
Tu publicas inter preces,
Jubente Sancto Spiritu,
Christi crearis nuntius.

QUAS non adis mundi plagas,
Pauli laborum particeps!
Vos unus ambo Spiritus,
Vos una junxit caritas.

QUAM vestra gens

Christi fidem
Luci rebellis reppulit,
Nil hæsitantes barbaris
Portastis illam gentibus.

FAC, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert mentibus,
Amore ne noctis suæ
Cœleste donum respuant.

¶QUI Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Barnabas, cùm haberet agrum, vendidit eum, et attulit pretium, et posuit ante pedes Apostolorum. Alleluia. *Act.* 4.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN NOCTURNO.

Ex Act. Apost. et Usuardo.

Lectio ij.

BARNABAS, qui et Joseph Levites, Cyprius genere, agro vendito quem possidebat, pretium attulit ad pedes Apostolorum: ad quos et posteà Paulum adduxit recèns convérsum. Jerosolymis Antiochiam missus ab Ecclesia, quæ audierat quosdam ibi discipulos Dominum Jesum Græcis annuntiasse, cùm vidisset gratiam Dei, gavisus est, et hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Dómino. Profectus est indè Tharsum, ut quæreret Paulum; quem cùm invenisset, perduxit Antiochiam: et annum totum conversati sunt ibi in Ecclesia, et docuerunt turbam multam; ita ut cognominarentur *primùm* Antiochiæ *discipuli*, Christiáni. Ortâ fame ab Agabo prædictâ, collectas eleemosynas ad fratres in Judæa habitantes, cum Paulo détulit. Quo expleto ministerio reversi sunt, assumpto Joanne, cui cognomen erat Márcus. Cùm autem Antiochiæ in Ecclesia cum cæteris Prophetis et doctoribus ministrarent Domino, et jejunarent, dixit Spiritus Sanctus: Segregate mihi Saulum et Barnabam in opus ad quod assumpsi éos. Tunc jejunantes et orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos. Itaque Seleuciam venerunt, in-

dè Cyprum, ac multas prætereà urbes, regionesque peragrârunt, prædicantes Evangelium, et constituentes per singulas Ecclesias Presbyteros. Cùm autem Lystris propter claudum à Paulo sanatum pro Diis haberentur, vocarentque turbæ Barnabam, Jovem: Paulum verò, Mercurium, vix deterruerunt turbas ne sibi immolárent. Reversi Antiochiam, ortâ ibi seditione propter Judæos qui volebant gentes ad Deum conversas circumcidi, rem ad Apostolos Concretulerunt, qui in Concilio Jerosolymitano super ea re decretum statuerunt, remiseruntque eos ad Ecclesiam Antiochiæ, adjunctis Judâ et Silâ, scribentes per manus eórum. Postremò Barnabas digressus à Paulo, unà cum Marco navigavit Cyprum; multisque perfunctus pro Christo laboribus, glorioso fine quiévit. Refert Alexander Cyprius corpus ejus in insula Cypro, Zenone imperante, repertum esse, ad cujus pectus erat Evangelium Matthæi, ipsius Barnabæ manu conscríptum.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 10.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio lupórum. Et réliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Hom. 34. n. 1.

Postquam Dominus omnem curam à discipulorum animis ejecerat, ac signorum spectaculo munierat et quasi ferreos adamantinosque reddiderat, sæcularibus omnibus superiores, et ab omni temporanea sollicitudine liberatos; demùm illa prædicit mala quæ ipsos invasura erant, non solùm ea quæ paulò post futura, sed etiam ea quæ post multum temporis erant eventura, diu ante illos ad bellum præparans contra diabolum suscipiéndum. Multa enim hinc bona emergébant. Primò, quòd ipsius præscientiæ vim agnoscerent; secundò, quòd nemo suspicari posset hæc mala ob doctoris imbecillitatem evenire; tertiò, ne ii qui hæc passuri erant, percello-

rentur, si hæc inexpectata et præter spem accidissent; quartò, ne hæc crucis tempore audientes turbaréntur.

℟. Repleti zelo Judæi contradicebant his quæ dicebantur, blasphemantes. * Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt : Vobis oportebat primùm loqui verbum Dei; sed quoniam repellitis illud, et indignos vos judicatis æternæ vitæ, ecce convertimur ad Gentes. Allel. allel. ℣. Dederunt humerum recedentem, et cervicem suam induraverunt, nec audierunt. * Tunc. Gloria. * Tunc. *Act.* 13. 2. *Esdr.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Barnabas hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Domino; quia erat vir bonus et plenus Spiritu Sancto, et fide. Alleluia. *Act.* 11.

Oratio.

Deus, qui beatum Barnabam, plenum fide et Spiritu Sancto, ad opus conversionis Gentium assumere dignatus es; concede propitius, ut memores laboris et caritatis ejus, dignè Evangelio Christi, quod prædicavit, conversari mereamur. Per eumdem Dominum... in unitate ejusdem Spiritûs Sancti Deus.

AD II. VESPERAS.

Hymnus Cœlo datur quiescere *ut suprà in primis Vesperis.*

Ad Magnificat.

Ant. 5. Barnabas et Paulus tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. Allel. *Act.* 15.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE

SANCTORUM.

IN QUOLIBET COMMUNI

Psalmi de Feria *in toto Officio, nisi sit Solemne-minus et suprà : tunc enim, si alii Psalmi non assignantur in proprio Sanctorum, sumuntur de Dominica etiam in* I. Vesperis *et* Completor. *excepto quòd in utrisque* Vesperis *ultimus* Psalmus *erit Psal.* 116. Laudate Dominum, omnes Gentes *pag.* 173, *nisi alius notetur.*

AD UTRASQUE VESPERAS

Antiphonæ *de Laudibus.* Responsorium *in* I. Vesperis *non dicitur nisi in Duplicibus et suprà.*

Doxologia *tempori vel festo propria dicitur in fine Hymnorum ejusdem metri, etiam ad Completorium.*

AD UTRUMQUE COMPLETORIUM

Psalmi et Antiphona ut in Psalterio; Antiphona verò Tempori Paschali propria: Hymnus, Capitulum, Antiphona ad Nunc dimittis *ut in feriis post Completorium Sabbati.*

Singulis Antiphonis *additur* Alleluia *tempore Paschali. In solemnibus et suprà, ac tempore Paschali,* singulis versibus *additur* Allel. allel.

allel. *Tempore Paschali tantùm, ad singula* ℟℟. *additur* Allel. allel. *et* Invitatorio Alleluia.

AD OFFICIUM MATUTINUM

In Duplicibus et suprà ad unumquodque Nocturnum tres Antiphonæ, una nempè super unumquemque Psalmum. In Semiduplicibus et Simplicibus ad Nocturnum novem Psalmi sub tribus Antiphonis, una nempè super tres Psalmos cum Gloria Patri *in fine cujusque Psalmi; et istæ tres Antiphonæ, Versiculus et Responsoria sumuntur secundùm feriam; id est, feriis secundâ et quintâ è I. Nocturno de communi convenienti: Feriis tertiâ et sextâ è II. Nocturno: Feriâ quartâ et sabbato è III. Nocturno. In solemnibus minoribus et suprà, post unumquodque Responsorium dicitur* Gloria Patri; *et in annualibus, post secundam repetitionem ab asterico ad versum, in ultimo responsorio cujusque Nocturni, ab initio resumitur responsorium: quod fit adhuc in solemnibus majoribus, sed in ultimo tantùm responsorio tertii Nocturni. Tempore Paschali unicum Nocturnum. Tres scilicet Psalmi, Tres Lectiones. Tres* Psalmi *sive Feriales, sive Dominicales hoc ordine sumuntur: Hebdomadâ primâ post Pascha è I. Noct. Hebdomadâ secundâ è II. Noct. Hebdomadâ tertiâ è III. Noct. Hebdomadâ quartâ è I. Noct. etc.* Antiphonæ *verò,* Versus *et* Responsoria, *nisi aliter notetur in proprio, ex uno Nocturnorum secundùm Feriam; id est, Dominicâ, Feriis secundâ et quintâ è I. Noct.* de *Communi convenienti: Feriâ tertiâ, etc., ut suprà. In officio cujuslibet ritûs dicuntur tres Antiph. una nempè ad unumquemque Psalmum;* Benedictiones *pro Temp. Pasch. ut ante Psalterium,* pag. 4.

AD LAUDES

Antiphonæ ut notantur in Communi convenienti.

AD HORAS

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omissâ. Responsoria Brevia *in Solemnibus dicuntur de primo modo; intrà Octavas etiam in Dominica et aliis Festis occurrentibus ac Tempore Paschali, de secundo modo; in Duplicibus autem et infrà de tertio modo.*

Tempore Paschali post Versum *semper additur* Alleluia, alleluia, alleluia.

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Heb. 2.

Cum initium accepisset salus enarrari per Dominum, ab eis qui audierunt, in nos confirmata est, contestante Deo signis et portentis, et variis virtutibus, et Spiritûs sancti distributionibus secundùm suam voluntátem.

Responsor. Dabo opus eorum in veritate, et fœdus perpetuum feriam eis, et * Scient in gentibus semen eorum, et germen eorum in medio populorum.

℣. Scriptum est: Quàm speciosi pedes Evangelizantium pacem, Evangelizantium bona! * Scient. Gloria. * Scient. *Is*. 61. *Rom*. 10.

HYMNUS.

Cœlestis aulæ principes,
Sacri duces exercitûs,
Bissena mundi lumina,
Olim futuri Judices,

Mersis gravi caligine
Per vos dies renascitur;
Quos vanus error luserat,
Illustrat alma veritas.

Non vi, nec armis militum,
Fandi nec ullis artibus,
Verbo sed irrisæ Crucis
Christo rebelles subditis.

Quibus gemebat subditus,
Rumpuntur orbis vincula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub legibus.

Vulgata terris omnibus
Per vos Dei mysteria:
Sic vestra terris omnibus
Præclara facta personant.

¶ Uni sit et trino Deo
Suprema laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.
Amen.

℣. Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur:

℟. Et mirabilia tua narrabunt. *Ps*. 144.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Dominus locutus est: Ascendent salvatores in montem Sion: et erit Domino regnum. *Abdiæ*.

Oratio ut in Proprio.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum Apostolorum Magistrum et Dominum, * Venite, adoremus. *Joan.* 13.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Vocavit Jesus discipulos suos, et elegit duodecim ex ipsis, quos et Apostolos nominavit. *Luc.* 6.

Ant. 8. Dedit illis virtutem et potestatem super omnia dæmonia, et misit illos prædicare regnum Dèi. *Luc.* 9.

Ant. 2. Præcipiens, dicebat eis: Infirmos curate, mortuos suscitate, dæmones ejicite: gratìs accepistis, gratìs date. *Matth.* 10.

℣. Constitues eos principes super omnem terram:

℟. Memores erunt nominis tui, Domine. *Ps.* 44.

℟. *j.* Non vos me elegistis: Sed ego elegi vos, et * Posui vos ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

℣. Quod salvatum fuerit de domo Juda, faciet fructum: Zelus Domini exercituum faciet istud. * Posui. *Joan.* 15. *Is.* 37.

℟. *ij.* Ite ad oves quæ perierunt domûs Israël. Euntes autem prædicate, dicentes: * Quia appropinquavit regnum cœlorum.

℣. Hæc dicit Dominus: Revertatur unusquisque à via sua mala et dirigite vias vestras et studia vestra. * Quia. *Matth.* 10. *Jerem.* 18.

℟. *iij.* Ecce dedi vobis potestatem super omnem virtutem inimici: * Verumtamen in hoc nolite gaudere: † Gaudete quòd nomina vestra scripta sunt in cœlis.

℣. Dabo vos in nomen et in laudem omnibus populis. * Verumtamen. Gloria. † Gaudete. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. In quamcumque domum intraveritis, dicite: Pax huic domui; et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. Qui vos audit, me audit: Et qui vos spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. Dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. *Luc.* 21.

℣. Annuntiate inter gentes gloriam Domini,

℟. In omnibus populis mirabilia ejus. *Ps.* 95.

℟. *iv.* Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. * Estote ergò prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ.

℣. Ex ore Domini prudentia: et proteget gradientes simpliciter. * Estote. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos: Vos autem dixi amicos: * Quia omnia quæcumque audivi à Patre meo, nota feci vobis.

℣. Antiqua ne intueamini. Ecce ego facio nova, et nunc orientur: utique cognoscetis ea. * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

℟. *vj.* Nolite cogitare quomodò, aut quid loquamini: * Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.

℣. Spiritus meus erit in medio vestrûm, nolite timere. * Non. Gloria. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Non est discipulus super Magistrum: Si Patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quantò magis domesticos ejus? *Matth.* 10.

Ant. 8. Tradent vos in Conciliis, et in Synagogis suis flagellabunt vos. *Matth.* 10.

Ant. 3. Eritis odio omnibus propter nomen meum: qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

℣. Multæ tribulationes Justorum:

℟. Et de omnibus his liberabit eos Dominus. *Psal.* 33.

℟. *vij.* Mementote sermonis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus major Domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur.

℣. Locuti sunt adversùm me linguâ dolosâ, et sermonibus odii circumdederunt me. * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* Trademini à parentibus, et cognatis, et amicis, et morte afficient ex vobis, et capillus de capite vestro non peribit: * In patientia vestra possidebitis animas

vestras.

℣. Nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuatis; ego, ego ipse consolabor vos: * In patientia. *Luc.* 21. *Ps.* 51.

℟. *ix.* Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis; * Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum.

℣. Disposui testamentum electis meis. * Et ego. Gloria. * Et ego. *Luc.* 22. *Psal.* 88.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. Jesus locutus est undecim discipulis dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Euntes ergò, docete omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 3. Docete eos servare omnia quæcumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. *Matth.* 28.

Ant. 1. Loquebantur verbum Dei cum fiducia, et virtute magna reddebant testimonium resurrectionis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 7. Erat manus Domini cum eis; multusque numerus credentium conversus est ad Dominum. *Act.* 11.

Ant. 3. Tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. Ephes. 4.

Christus dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios verò Evangelistas, alios autem Pastores et Doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi.

℣. Gloriam regni tui dicent:

℟. Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam. *Ps.* 144.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Prædicaverunt ubique, Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis. *Marc.* 16.

Oratio ut in Proprio.

AD TERTIAM.

Capitulum. 2. Cor. 2.

Deo gratias qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni lòco.

℟. *breve.* In omnem terram exivit sonus eorum. In omnem.

℣. Et in fines orbis terræ verba eorum. In omnem. Gloria. In omnem.

℣. Non sunt loquelæ neque sermones,

℟. Quorum non audiantur voces eorum. *Ps.* 18.

AD SEXTAM.

Capitulum. 2. Cor. 5.

Posuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergò legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Déo.

℟. *brev.* Confitebimur tibi, Deus: Invocabimus nomen tuum. Confitebimur.

℣. Narrabimus mirabilia tua. Confitebimur. Gloria. Confitebimur. *Ps.* 74.

℣. In generationem et generationem,

℟. Annuntiabimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Capitulum. 2. Thess. 2.

State, et tenete traditiones quas didicistis sive per sermonem, sive per epistolam nóstram. Ipse autem Dominus noster Jesus Christus et Deus, et Pater noster, qui dilexit nos, et dedit consolationem æternam, et spem bonam in gratia, exhortetur corda vestra, et confirmet in omni opere et sermone bóno.

℟. *brev.* Dominus excelsus subjecit populos nobis. Dominus.

℣. Elegit nobis hæreditatem suam. Dominus. Gloria. Dominus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificati sunt amici tui, Deus:

℟. Nimis confortatus est principatus eorum. *Ps.* 138.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Deus nos Apostolos novissimos ostendit tanquam morti destinatos, quia spectaculum facti sumus mundo, et angelis, et hominibus.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii:

℟. Constitues eos principes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Vos qui secuti

estis me, in regeneratione cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos judicantes duodecim tribus Israël. *Matth.* 19.

Oratio ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Josue. 1.

Ecce præcipio tibi: Confortare, et esto robústus. Noli metuere, et noli timere; quoniam tecum est Dominus Deus túus.

Responsor. Benedictus vir, qui confidit in Domino; * Erit Dominus fiducia ejus. † Non timebit, cùm venerit æstus.

℣. Hæc est gratia si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias patiens injustè. * Erit. Gloria. † Non. *Jerem.* 17. 1. *Petr.* 2.

HYMNUS.

Felix morte tuâ, qui cruciatibus
Cœlo difficilem rumpere amas viam,
Et signare cruore
Quam Christo dederas fidem!

Pœnis victa quibus deficeret fides,
Tu pœnas avidâ mente præoccupas:
Cui non sufficit una,
Ambis innumeras neces.

Te pro lege sua magnanimum mori,
Te Christus pugilem spectat ab æthere:
Ne succumbere possis,
Tecum prælia sustinet.

Et nos delicias, vana per otia,
Gens infida Deo, quærimus anxii:
Quid torpemus? inertes
Sanguis Martyris excitat.

Patri maxima laus, maxima Filio;
Sit par, Sancte, tibi gloria, Spiritus,
Quo donante, coronam
Invictus pugil obtinet.
Amen.

℣. Justus, cùm ceciderit, non collidetur:

℟. Quia Dominus supponit manum suam. *Ps.* 36.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Nemo patiatur ut homicida, aut fur,

aut alienorum appetitor. Si autem ut Christianus, non erubescat; glorificet Deum in isto nomine. 1. *Petr.* 4.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitator. Deum patientiæ et solatii, * Venite, adoremus. *Rom.* 15.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Fili, sta in justitia et timore, et præpara animam tuam ad tentationem. *Eccli.* 2.

Ant. 8. Confortare, et esto robustus : Dominus ipse erit tecum : non dimittet, nec derelinquet te. *Deut.* 31.

Ant. 3. Qui vicerit, vestietur vestimentis albis; et non delebo nomen ejus de libro vitæ; et confitebor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus. *Apoc.* 3.

℣. In die tribulationis eruam te,

℟. Et honorificabis me. *Psal.* 49.

℟. *j.* Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam : * Qui autem perdiderit animam suam propter me et Evangelium, salvam faciet eam.

℣. Erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus. * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *ij.* Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ. * Qui vicerit, non lædetur à morte secunda.

℣. Usque ad mortem certa pro justitia, et Deus expugnabit pro te inimicos tuos : * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *iij.* Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foras non egredietur ampliùs : et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitatis novæ Jerusalem.

℣. Plantabo eum, et non turbabitur ampliùs; nec addent filii iniquitatis, ut affligant eum sicut priùs; * Et foras. Gloria. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. Non mihi contingat parcere animæ meæ in omni tempore tribulationis. 1. *Mach.* 13.

Ant. 7. Prompto animo pro gravissimis ac

sanctissimis legibus honestâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. È cœlo membra ista possideo, sed propter Dei leges hæc ipsa despicio, quoniam ab ipso me ea recepturum spero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitudinem meam ad te custodiam,

℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

℟. *iv.* Ego non solùm alligari, sed * Et mori paratus sum propter nomen Domini Jesu.

℣. Ego animam meam et corpus meum trado pro patriis legibus. * Et. *Act.* 21. 2. *Mach.* 7.

℟. *v.* Etsi in præsenti tempore suppliciis hominum eripiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effugiam. * Quamobrem fortiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam.

℣. Existimo quòd non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam : * Quamobrem. 2. *Mach.* 6. *Rom.* 8.

℟. *vj.* Domine, qui habes sanctam scientiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberari, * Duros corporis sustineo dolores : Secundùm animam verò, propter timorem tuum libenter hæc patior.

℣. Gaudeo in passionibus, et adimpleo ea quæ desunt passionum Christi in carne mea : * Duros. Gloria. * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. Pro certo habet omnis qui te colit, Domine, quòd vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur. *Tob.* 3.

Ant. 5. Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum, et de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum. *Psal.* 33.

Ant. 6. In fraude circumvenientium illum affuit illi; custodivit illum ab inimicis, et à seductoribus tutavit illum. *Sap.* 10.

℣. Tu, Domine, adjuvisti me,

℟. Et consolatus es me. *Psal.* 85.

℟. *vij.* Certamen forte dedit illi Dominus, * Ut vinceret, et sciret quoniam omnium potentior est sapientia.

℣. Confortatus est fide, dans gloriam Deo. * Ut. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *viij.* A peccatoribus

liberavit eum Dominus : * Descendit cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit illum.

℣. Erat Deus cum eo, et eripuit eum ex omnibus tribulationibus ejus : * Descendit. *Sap.* 10. *Act.* 7.

℟. *ix.* Hanc tentationem ideò permisit Dominus evenire illi, ut posteris daretur exemplum patientiæ : nam * Non est contristatus contra Deum quòd plaga ei acciderit, sed † Immobilis in Dei timore permansit.

℣. Magis eligens affligi cum populo Dei, quàm temporalis peccati habere jucunditatem. * Non est. Gloria. † Immobilis. *Tob.* 2. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. Justus quasi leo confidens, absque terrore erit. *Prov.* 28.

Ant. 3. Dominus mecum est, quasi bellator fortis : idcircò qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 6. Magnificabitur Christus in corpore meo sive per vitam, sive per mortem. *Philip.* 1.

Ant. 5. Gloriosissimam mortem magis quàm odibilem vitam complectens, voluntariè præibat ad supplicium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti memoriam mortis suæ ad exemplum virtutis et fortitudinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Apoc. 3.

Qui vicerit, vestietur vestimentis albis ; et non delebo nomen ejus de libro vitæ : et confitebor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.

℣. Adjutor meus, tibi psallam ;

℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposita est mihi corona justitiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, ut qui beati Martyris tui *N.* natalitiis gloriamur, nec minis injustè persequentium, nec ullis perturbemur adversis. Per.

Alia Oratio.

Da nobis, quæsumus, Domine, intercedent-

te beato *N.* Martyre tuo, in tua fide et sinceritate constantiam; ut in caritate divina firmati, nullis tentationibus ab ejus integritate divellamur. Per.

Si sit Pontifex.

Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui in omnium Sanctorum tuorum es virtute mirabilis: da nobis in festivitate beati *N.* cum gratiarum actione lætari, qui Filii tui Martyr et Pontifex, quod ministerio gessit, testimonio comprobavit; et quod prædicavit ore, confirmavit exemplo. Per eumdem.

Alia Oratio.

Deus, cujus gratia beatum *N.* Pontificem tuum in Sacerdotium elegit, doctrina ad prædicandum erudiit, potentia ad perseverandum confirmavit: da nobis ex ejus imitatione populum christianum et instruere vivendi exemplo, et confirmare patiendo. Per.

Si sit Sacerdos tantùm.

Oratio.

Deus, à quo constantiam fides, et virtutem sumit infirmitas: quæsumus, ut beati *N.* Sacerdotis et Martyris tui exemplo et precibus, quidquid in persecutionibus sævum est, quidquid in morte terribile, facias nos tui nominis confessione superare. Per.

AD TERTIAM.

Capitulum. Isa. 41.

Erunt quasi non sint, et veluti consumptio, homines bellantes adversùm te; quia ego Dominus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne timeas, ego adjuvi te.

℟. *brev.* In Deo salutare meum, et gloria mea. In Deo.

℣. Deus auxilii mei, et spes mea in Deo est. In Deo. Gloria. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjutor meus, et sperabo in eum.

℟. Protector meus, et cornu salutis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Capitulum. 2. Tim. 1.

Patior, sed non confundor: scio enim cui credidi; et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem.

℟. *brev.* Si consistant

adversùm me castra, non timebit cor meum. Si consistant.

℣. Si exurgat adversùm me prælium, in hoc ego sperabo. Si consistant. Gloria. Si consistant. *Ps.* 26.

℣. Dominus mihi adjutor :

℟. Non timebo quid faciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Capitulum. Tob. 3.

Post tempestatem tranquillum facis, Domine; et post lacrymationem et fletum, exultationem infúndis. Sit nomen tuum, Deus Israël, benedictum in sæcula.

℟. *brev.* Factus es, Domine, susceptor meus. Factus.

℣. Et refugium meum in die tribulationis. Factus. Gloria. Factus. *Ps.* 58.

℣. In die tribulationis meæ clāmavi ad te,

℟. Quia exaudisti me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Jac. 1.

Beatus vir qui suffert tentationem; quoniam cùm probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Posuisti, Domine, in capite ejus coronam,

℟. De lapide pretioso. *Ps.* 20.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Justum non dereliquit Deus, donec afferret illi potentiam adversùs eos qui eum deprimebant; et dedit illi claritatem æternam. *Sap.* 10.

Oratio ut suprà ad Laud.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 1. Petr. 4.

Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis; quoniam quod est honoris, gloriæ, et virtutis Dei, et qui est ejus Spiritus, super vos requiéscit.

℟. Nunc sequimur te, Domine, in toto corde, et timemus te; ne confundas nos: et * Erue nos in mirabilibus tuis; et da gloriam nomini tuo : et confundantur omnes qui ostendunt servis tuis mala.

℣. Datum est bestiæ bellum facere cum sanctis. * Erue. Gloria. * Erue. *Dan.* 3. *Apoc.* 13.

HYMNUS.

CHRISTI Martyribus debita nos decet,
Virtutis memores, promere cantica;
Quos nec blanditiis, nec potuit minis
Fallax vincere sæculum.

CŒLESTIS Patriæ mens inhians bonis
Mundi spernit opes fluxaque gaudia:
Vitæ quin etiam, præ Domini lucro,
Jacturam facilem putant.

NON vultus metuunt carnificum truces:
Fœtas suppliciis despiciunt manus:
Enses, flagra, rotas, omnia perpeti
Victrix edocuit fides.

O incredibilem vim patientiæ!
Non, artus laceros qui cruciat dolor,
Extorquet gemitum, non querimoniam
Agnis mitibus elicit.

ERGO nunc propior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque virentibus,
Victorumque gerens præmia, nobiles
Multo sanguine laureas.

SIT laus summa Patri, summaque Filio:
Sit par, Sancte, tibi gloria, Spiritus,
Cujus præsidio prælia sustinent,
Contemptâ nece Martyres. Amen.

℣. Viriliter agite, et confortetur cor vestrum,
℟. Omnes qui speratis in Domino. *Ps.* 30.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Cùm vos oderint homines, et exprobraverint propter Filium hominis, gaudete et exultate: ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio ut infrà ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Dominum legitimè certantes coronantem, * Venite, adoremus. 2. *Tim.* 2.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. Convenerunt adversùm nos, ut nos disperdant. Quomodò poterimus subsistere, nisi tu, Deus, adjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 8. Qui ostendunt

servis tuis mala, confundantur in omnipotentia tua; et sciant quia tu es Dominus Deus solus. *Dan.* 3.

Ant. 1. Domine, respice ad nostram humilitatem, et faciem sanctorum tuorum attende, et ostende quoniam non derelinquis præsumentes de te. *Judith.* 6.

℣. Da nobis auxilium de tribulatione :

℟. Quia vana salus hominis. *Ps.* 59.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum : maledicimur, et benedicimus : * Persecutionem patimur, et sustinemus : blasphemamur, et obsecramus.

℣. Propter te, Domine, mortificamur totâ die : æstimati sumus sicut oves occisionis. * Persecutionem. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separabit à caritate Christi? Tribulatio? an angustia? an fames? an persecutio? an gladius? * Neque mors, neque vita poterit nos separare à caritate Dei.

℣. Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus te, Domine. * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis gratiæ qui vocavit nos in æternam suam gloriam in Christo Jesu, * Modicùm passos ipse perficiet: ipsi gloria et imperium † In sæcula sæculorum.

℣. Rex mundi defunctos nos pro suis legibus in æternæ vitæ resurrectione suscitabit : * Modicùm. Gloria. † In sæcula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. In mortem tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. Parati sumus mori, magis quàm patrias Dei leges prævaricari. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. Propitius sit nobis Deus : non est nobis utile relinquere legem et justitias Dei, ut eamus alterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciemus virtutem :

℟. Et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. *Ps.* 59.

℟. *iv.* Absit à nobis, ut relinquamus Dominum, et serviamus diis alienis : * Domino Deo nostro serviemus, et obedientes erimus præceptis

ejus.

℣. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus. * Domino Deo. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dominus Deus aspiciet veritatem, et consolabitur in nobis. * Potius est ab hominibus morti datos spem expectare à Deo, iterùm ab ipso resuscitandos.

℣. Sicut abundant passiones Christi in nobis: ita et per Christum abundat consolatio nostra. * Potius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, * In necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus.

℣. Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transierunt fideles. * In. Gloria. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Ruent in gladio, et in flamma, et in captivitate; ut conflentur, et dealbentur usque ad tempus præfinitum. *Dan.* 11.

Ant. 4. Distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. Ecce quomodò computati sunt inter filios Dei, et inter Sanctos sors illorum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justorum à Domino:

℟. Et protector eorum in tempore tribulationis. *Ps.* 36.

℟. *vij.* Ludibria et verbera experti, insuper et vincula et carceres, * Lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt.

℣. Tradiderunt corpora sua, ne servirent, et ne adorarent omnem Deum, excepto Deo suo. * Lapidati sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicerunt propter sanguinem Agni, et propter verbum testimonii sui, et non dilexerunt animas suas usque ad mortem: * Propterea lætamini, cœli, et qui habitatis in eis.

℣. Modico dolore sustentato, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: * Propterea. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antiquus dierum judicium dedit sanctis

Excelsi; * Et † Regnum obtinuerunt sancti.

℣. Per fidem operati sunt justitiam, adepti sunt repromissiones; * Et. Gloria. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. VOBIS donatum est pro Christo non solùm ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini. *Philip.* 1.

Ant. 1. Magnum certamen sustinuistis passionum, opprobriis et tribulationibus spectaculum facti. *Hebr.* 10.

Ant. 7. Tanquam aurum in fornace probavit illos, et quasi holocausti hostiam accepit illos, et in tempore erit respectus illorum. *Sap.* 3.

Ant. 1. Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est. *Sap.* 3.

Ant. 7. Lætabuntur coram te, Domine, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victores, captâ prædâ. *Is.* 9.

Capitulum. Jac. 1.

OMNE gaudium existimate, fratres mei, cùm in tentationes varias incideritis: scientes quòd probatio fidei vestræ patientiam operatur; patientia autem opus perfectum habet.

℣. In te, Domine, speraverunt;

℟. Et liberasti eos. *Ps.* 21.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEUS, invisibilis fortitudo certantium, adesto, quæsumus, nobis supplicantibus, ut qui hodiernâ die sanctorum Martyrum tuorum *N.* et *N.* gloriosum triumphum recolimus, eorum meritis et precibus contra spiritualia nequitiæ muniamur. Per Dominum.

Alia Oratio.

OMNIPOTENS, sempiterne Deus, qui in sanctorum tuorum cordibus flammam tuæ dilectionis accendis; da mentibus nostris eamdem fidei caritatisque virtutem; ut Martyris tui *N.* et sociorum, quorum gaudemus victoriis, proficiamus exemplis. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Sap. 5.

STABUNT justi in magna constantia adversùs eos qui se angustiaverunt, et qui abstulerunt labores eórum.

℟. *br.* Custodit Dominus animas sanctorum suorum. Custodit.

℣. De manu peccatoris liberabit. Custodit. Gloria. Custodit. *Ps.* 96.

℣. Dominus loquetur pacem in plebem suam;

℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUOD in præsenti est momentaneum et leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim videntur temporalia sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, et eduxisti nos in refrigerium. Probasti.

℣. Igne nos examinasti sicut examinatur argentum. Probasti. Gloria. Probasti.

℣. Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti,

℟. Annis quibus vidimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Capitulum. Apoc. 22.

BEATI qui lavant stolas suas in sanguine Agni: ut sit potestas eorum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem.

℟. *brev.* Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent. Qui.

℣. Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua. Qui. Gloria. Qui.

℣. Venientes venient cum exultatione,

℟. Portantes manipulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Apoc. 21.

ABSTERGET Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, et mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abierunt.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. In æternum exultabunt.

℟. Et habitabis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Datæ sunt illis singulæ stolæ albæ : et dictum est illis ut requiescerent, donec compleantur conservi eorum, qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE CONFESS. CHRISTI.

[*Qui scilicet coram tyrannis passus, in pace tamen obiit.*]

Omnia de Communi secundùm dignitatem Sancti, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS.

ECQUIS magnanimus se pugil exhibet?
Fit verbum gladius, fit clypeus fides,
Athletamque Dei præparat ardua
Ad certamina veritas.

REGES ante feros impavidus volat,
Testaturque fidem nil metuens mori;
Vires, verba suæ providus hostiæ,
Præsens suppeditat Deus.

QUID vos, barbara gens, vincula, pectiues
Intentare juvat? quid gladios? virum
Nil tormenta movent; fronte serenior
Ridet carnificum minas.

OSTENTAT lacero corpore vulnera,
Pulchræ parta recens stemmata gloriæ:
Aptaturque piis digna laboribus
Merces laurea vertici.

PATRI maxima laus, maxima Filio :
Sit par, Sancte, tibi laus quoque, Spiritus,
Fac mentes repleat lumine veritas,
Urat pectora charitas.
Amen.

℣. Dominus mihi adjutor ;

℟. Et ego despiciam inimicos meos. *Psal.* 117.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo qui in cœlis est. *Matth.* 10.

Oratio ut infrà ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitator. Christum, qui dat vincenti manna absconditum, * Venite, adoremus. *Apoc.* 2.

Psalmus Venite.

AD LAUDES.

℣. Præcinxisti me virtute ad bellum :

℟. Et supplantasti insurgentes in me subtus me. *Ps.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Confitebor nomini tuo, Domine, quoniam protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditione, et in conspectu astantium factus es mihi adjutor. *Eccli.* 51.

Oratio.

Deus, pro cujus nomine beatus *N.* Confessor tuus (et Pontifex) passiones invictâ fide sustinuit; da nobis ejus exemplo magis eligere affligi in hoc sæculo, quàm temporalis peccati habere jucunditatem. Per.

AD II. VESPERAS.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. In Deo speravi,

℟. Non timebo quid faciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Apprehende vitam æternam in qua vocatus es, confessus bonam confessionem coram multis testibus. 1. *Tim.* 6.

Oratio ut suprà ad Laud.

COMMUNE SANCT.

PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Hebr. 5.

Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccátis. Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aáron.

℟. Locutus es sanctis tuis, Domine, et dixisti: Inveni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum : † Manus mea auxiliabitur ei.

℣. Huic Deus testimonium perhibens, dixit : Inveni virum secundùm cor meum : * Oleo. Gloria. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.

HYMNUS.

Pro uno Pontifice.

Christe Pastorum caput atque princeps,
Præsulis festam venerata lucem

Debitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano tenuit tremendam
Spiritu sedem, proprio nec ausu :
Sed sacrum jussus, Domino vocante,
Sumpsit honorem.

Strenuum bello pugilem superni
Chrismatis pleno tuus unxit intùs
Spiritus cornu, posuitque sanctam
Pascere gentem.

Fit gregis pastor, pater atque forma :
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.

Pro reis orat, reficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Conterit hostem.

Fac ut illius precibus juvemur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spiritum jugi celebremus hymno
Omne per ævum.
Amen.

HYMNUS.

Pro pluribus Pontificibus.

O qui pro gregibus das animam tuis,
Alto consilio quàm benè providos
Charo ponis ovili
Quos tu, Christe, vocas duces!

Hi justo populos judicio regunt;
Hi de fonte bibunt quem sitiunt Deum,
Et de numine pleni
Implent nos quoque numine.

Hi dum corda sacris legibus imbuunt,
Discussis tenebris, stat fidei decus;
Sese pandit aperta
Toto lumine veritas.

Facti forma gregis quem pariunt Deo;
Quæ sermone docent, moribus exprimunt;
Cùm mandant, amor urget;
Cùm damnant, amor arguit.

Nusquam lenta tenent otia desides :
Noctes atque dies invigilant agro,
Subrepens inimicus
Ne zizania seminet.

Quas errâre vident à grege devias,
Cautè solliciti per juga

montium,
Per deserta requirunt,
Et portant humeris oves.
Laus, qui Pontifices constituit, Patri :
Pastorum capiti laus quoque Filio :
Qui pinguedine mentes
Ungis, laus tibi, Spiritus.
Amen.

℣. Beatus quem elegisti et assumpsisti.

℟. Inhabitabit in atriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magnificat.

Ant. 4. Elegit ipsum Dominus ab omni vivente offerre sacrificium Deo, incensum et bonum odorem pro populo suo. *Eccl.* 45.

Oratio ut infrà ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Pastorum principem, * Venite, adoremus. 1. *Petr.* 5.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. Vocavit eum Dominus, et ait : Vidi afflictionem populi mei : veni, et mittam te, ut educas populum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam et educam filios Israël? Qui dixit ei : Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. Perge igitur et ego ero in ore tuo : tu autem eris in his quæ ad Deum pertinent. *Exod.* 4.

℣. Posui adjutorium in potente;

℟. Et exaltavi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

℟. *j.* Rectorem te posuerunt? noli extolli : * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illorum habe.

℣. Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister : * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatorem dedi te domui Israël : * Audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me.

℣. In mente habe qualiter acceperis, et audieris, et serva : * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accede ad altare, et immola pro peccato tuo : * Offer holocaustum, et † Deprecare pro te et pro populo.

℣. Debet Pontifex quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis : * Offer. Gloria. † Depre-

care. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. In lege Domini congregationem judicavit, et in fide sua probatus est propheta; et cognitus est in verbis suis fidelis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Domini, et ut non exerrarent mentibus; et hortabatur ne legem amoverent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. Invocavit Dominum omnipotentem in oppugnando hostes circumstantes undique, in oblatione Agni inviolati. *Eccli.* 46.

℣. Invocabant Dominum sacerdotes ejus;

℟. Ipse exaudiebat eos, et loquebatur ad eos. *Ps.* 98.

℟. *iv.* Hic erat edoctus viam Domini, * Et fervens spiritu loquebatur ea quæ sunt Jesu.

℣. Unxit illum oleo sancto, et dedit illi Dominus in præceptis suis potestatem docere Jacob testimonia, et in lege sua lucem dare Israël: * Et fervens. *Act.* 13. *Eccli.* 45.

℟. *v.* Factus sum infirmis infirmus: omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. * Omnia facio propter Evangelium, ut particeps ejus efficiar.

℣. Zelatus sum bonum: propterea bonam possidebo possessionem. * Omnia. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *vj.* Obtulit holocaustum Domino: et * Clamavit ad Dominum pro Israël, et exaudivit eum Dominus.

℣. Plurimam hostiam obtulit Deo, per quam testimonium consecutus est esse justus, testimonium perhibente muneribus ejus Deo. * Clamavit. Gloria. * Clamavit. 1. *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. In omni opere dedit confessionem Sancto et Excelso in verbo gloriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. Erogavit pecunias multas: justitiam et fidem conservavit genti suæ; et exquisivit omni modo exaltare populum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. Non recedet memoria ejus, et nomen ejus requiretur à generatione in generationem. *Eccli.* 39.

℣. Justitia ejus manet in sæculum sæculi.

℟. Cornu ejus exaltabitur in gloria. *Ps.* 111.

℟. *vij.* Quis est fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus suus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore? * Beatus ille servus, quem, cùm venerit dominus ejus, invenerit sic facientem.

℣. A domino suo præpositus omnibus, gubernabat creditam sibi domum. * Beatus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Iniquitas non est inventa in labiis ejus: in pace et in æquitate ambulavit, * Et multos avertit ab iniquitate.

℣. Hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Domino; quia erat vir bonus, et plenus Spiritu Sancto. * Et multos. *Malach.* 2. *Act.* 11.

℟. *ix.* Euge, serve bone et fidelis; quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: * Intra in gaudium Domini tui.

℣. Super populum meum constitui te: sapientia et scientia data sunt tibi; et gloriam dabo tibi. * Intra. Gloria. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. SACERDOS magnus in vita sua suffulsit domum, et in diebus suis corroboravit templum. *Eccli.* 50.

Ant. 2. Curavit gentem suam, et liberavit eam à perditione. *Eccli.* 50.

Ant. 5. Inventus est perfectus, justus, et in tempore iracundiæ factus est reconciliatio. *Eccli.* 44.

Ant. 8. Zelando zelum Dei, accepit testamentum sacerdotii æterni. 1. *Machab.* 2.

Ant. 5. Hic est fratrum amator, et populi Israël: hic est qui multùm orat pro populo. 2. *Mach.* 15.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PASCITE qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontaneè secundùm Deum; neque turpis lucri gratiâ, sed voluntariè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

℣. Elegit Dominus servum suum

℟. Pascere hæreditatem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Ego sum ostium : per me si quis introierit, salvabitur, et ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet. *Joan.* 10.

Pro uno Pontifice.

Oratio.

Deus, qui populis tuis indulgentiâ consulis, et amore dominaris, quique illis regendis vicarios caritatis tuæ præficis ministros : da, quæsumus, intercedente beato *N.* Pontifice, Spiritum sapientiæ, quibus præesse dedisti Ecclesiæ tuæ, ut de profectu sanctarum ovium fiant gaudia æterna Pastorum. Per Dominum.

Alia Oratio.

Deus, fidelium lumen et Pastor animarum, qui beatum *N.* Episcopum in Ecclesia posuisti, ut oves tuas verbo pasceret et informaret exemplo : da nobis ejus intercessione, et fidem servare quam docuit, et viam sequi quam exemplo monstravit. Per Dominum.

Pro uno Pontifice Remensi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, ducis et Pastoris nostri *N.* dignè memoriam venerari; et sicut illum, quibus præerat, verbo et exemplo prodesse voluisti, ita ipsius apud te semper intercessionis suffragia sentiamus. Per.

Pro pluribus Pontificibus.

Oratio.

Misericordiam tuam nobis, quæsumus, Domine, Sanctorum *N.* et *N.* Pontificum intercessio beata conciliet, ut qui incessabili culpâ offendimus, eorum assiduis precibus ab omni *reatu* liberemur. Per *Dominum.*

Alia Oratio.

Deus qui nos concedis Sanctorum Præsulum *N.* et *N.* merita venerari; da nobis in æterna lætitia de eorum societate gaudere. Per Dominum.

Pro pluribus Pontificibus Remensibus.

Oratio.

Quæsumus clementiam tuam, Domine, in hac die quâ sanctorum Pontificum nostrorum *N.* et *N.* memoriam recolimus; ut des nobis illam sequi doctrinam quam illi et verbo docuerunt,

et opere compleverunt. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Prov. 27.

Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera : non enim habebis jugiter potestatem; sed corona tribuetur in generationem et generatiónem.

℟. *breve.* Deus protector meus; in ipso speravi. Deus.

℣. Qui subdit populum meum sub me. Deus. Gloria. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dominus custodierit civitatem,

℟. Frustrà vigilat qui custodit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Capitulum. Jerem. 3.

Introducam vos in Sion, et dabo vobis Pastores juxta cor meum; et pascent vos scientiâ et doctrinâ.

℟. *brev.* Deduxit eos in viam rectam. Deduxit.

℣. Ut irent in civitatem habitationis. Deduxit. Gloria. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves populum suum,

℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Capitulum. Act. 20.

Attendite vobis et universo gregi in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine súo.

℟. *brev.* Pavit eos in innocentia cordis sui. Pavit.

℣. Et in intellectibus manuum suarum deduxit eos. Pavit. Gloria. Pavit. *Ps.* 77.

℣. Nos populus tuus et oves pascuæ tuæ,

℟. Confitebimur tibi in sæculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Act. 20.

Nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque vestrûm; et nunc commendo vos Deo, et verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare, et dare hæreditatem in sanctificatis ómnibus.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Salvum fecit Dominus Christum suum :

℟. Exaudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Statuit ei Dominus testamentum æternum; dedit illi sacerdotium gentis, et beatificavit illum in gloria. *Eccli.* 45.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Eccli. 51.

ANIMAM meam direxi ad sapientiam, et in agnitione inveni eam: possedi cum ipsa cor ab initio; propter hoc non derelinquar.

℟. Dominus dat sapientiam sapientibus, et scientiam intelligentibus disciplinam: * Ipse revelat profunda et abscondita, et † Lux cum eo est.

℣. Spiritus omnia scrutatur etiam profunda Dei. * Ipse. Gloria. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

HYMNUS.

O QUI perpetuus nos monitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, Vicarios
Doctores, Patrias cùm remeas domos,
Nobis quàm benè suppetis!

HI semper vigilant, ne quid adulterum
Corrumpat fidei virgineum decus:
Lædi vel leviter non patitur fides,
His custodibus integra.

INFAMES abolent relliquias deûm:
Errores abigunt: crimina dedocent:
Christo restituunt, quos malè credulos
Mendax luserat hæresis.

PATRUM canitiem, tot venerabiles
Rugas objiciunt, unde nitet fides:
Quæ sunt prisca, docent: quæ nova, subruunt:
Servant depositum Dei.

SIT suprema tibi gloria, Veritas,
Quæ per scripta Patrum quando forìs sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te mentibus inseris.
Amen.

℣. Beatus homo quem tu erudieris, Domine,
℟. Et de lege tua docueris eum. *Ps.* 93.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Beatus qui excogitat vias sapientiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigator: protegetur sub tegmine illius à fervore, et in gloria

ejus requiescet. *Eccli.* 14.
Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitator. Fontem sapientiæ Dominum, * Venite, adoremus. *Eccli.* 1.
Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Sapientia non est multis manifesta; quibus autem cognita est, permanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. Os prudentis quæritur in Ecclesia, et verba illius cogitabunt in cordibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. Scientia sapientis tanquam inundatio abundabit, et consilium illius sicut fons vitæ permanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditabitur sapientiam,

℟. Et lingua ejus loquetur judicium. *Ps.* 36.

℟. *j.* In medio Ecclesiæ aperiet Dominus os ejus, * Et adimplebit illum Spiritu sapientiæ et intellectûs.

℣. Si quis indiget sapientiâ, postulet à Deo qui dat omnibus affluenter et non improperat. * Et adimplebit. *Eccli.* 15. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ : * Ipse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, et in lege testamenti Domini gloriabitur.

℣. Multos filiorum Israël convertet ad Dominum Deum ipsorum. * Ipse. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlorum * Similis est homini patrifamilias qui † Profert de thesauro suo nova et vetera.

℣. In corde prudentis requiescit sapientia, et indoctos quosque erudiet. * Similis. Gloria. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. Ecce dedi verba mea in ore tuo : ecce constitui te ut evellas et destruas, et disperdas et ædifices, et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. Ne retineas verbum in tempore salutis : in lingua enim sapientia dignoscitur; et sensus, et scientia, et doctrina in verbo sensati. *Eccli.* 4.

Ant. 2. Depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuisti me à juventute mea:

℟. Pronuntiabo mirabilia tua. *Psalm.* 70.

℟. *iv.* Qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, et quasi malleus conterens petram?

℣. Si quis voluerit voluntatem facere ejus qui misit me, cognoscet de doctrina, utrùm ex Deò sit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Confortare in gratia quæ est in Christo Jesu, et * Quæ audisti, hæc commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt et alios docere.

℣. Eruditus es in juventute tua, et impletus es quasi flumen sapientiâ. * Quæ audisti. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 47.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dominus, in murum æreum, fortem: * Et bellabunt adversùm te, et † Non prævalebunt, quia ego tecum sum.

℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se: * Et bellabunt. Gloria Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. Proposui sapientiam adducere mihi ad convivendum, sciens quoniam mecum communicabit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. Quæsivi sapientiam palam in oratione mea, et effloruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. Inventi sunt sermones tui, Domine, et comedi eos: et factum est mihi verbum tuum in lætitiam *cordis* mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutabor legem tuam, Domine,

℟. Et custodiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

℟. *vij.* Super salutem et speciem dilexi sapientiam: * Et proposui pro luce habere illam: venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa.

℣. Quæ desursùm est sapientia, pudica est, pacifica, plena misericordiâ et fructibus bonis. * Et proposui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optavi, et datus est mihi sensus: et invocavi, et venit in me Spiritus sapientiæ: et

præposui illam regnis et sedibus, * Et divitias nihil esse duxi in comparatione illius.

℣. Existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei. * Et divitias. *Sap.* 7. *Philip.* 3.

℟. *ix.* Sapientia bonorum omnium mater est, quam sine fictione didici, et sine invidia communico: infinitus enim thesaurus est, * Quo qui usi sunt, † Participes facti sunt amicitiæ Dei.

℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. * Quo qui usi sunt. Gloria. † Participes. *Sap.* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. FUIT gratus Deo, eruditus omni sapientiâ, et erat potens in verbis et in operibus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. Juxta manum Dei sui bonam super se paravit cor suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et doceret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. Postquam se ampliùs dedit ad diligentiam lectionis legis et Prophetarum, voluit et ipse scribere quæ ad doctrinam et sapientiam pertinent. *Prolog. Eccli.* 10.

Ant. 3. Cùm esset sapientissimus, docuit populum: quæsivit verba utilia, et conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 7. Collaudabunt multi sapientiam ejus, et usque in sæculum non delebitur. *Eccli.* 39.

Capitulum. Sap. 7.

MIHI dedit Deus dicere ex sententia et præsumere digna horum quæ mihi dantur: quoniam ipse sapientiæ dux est et sapientium emendator: in manu enim illius, et nos et sermones nostri, et omnis sapientia, et operum scientia et disciplina.

℣. Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna;

℟. Ecce labia mea non prohibebo: Domine, tu scisti. *Psalm.* 39.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Sapientia et fortitudo Domini sunt: tibi, Deus, confiteor, teque laudo: quia sapientiam et fortitudinem dedisti mihi. *Dan.* 2.

Oratio.

Omnipotens æterne Deus, qui Ecclesiæ tuæ filios, sicut non cessas erudire, ita non desinis adjuvare : da fidelibus tuis intercessione beati *N.* quem eis æternæ salutis ministrum tribuisti, ut, te miserante, scientiam recta faciendi, et virtutem capiant exequendi. Per Dominum.

Alia Oratio.

Excita, Domine, in Ecclesia tua Spiritum quo Beatus *N.* servivit, ut eodem nos replente, studeamus amare quod amavit, et opere exercere quod docuit. Per.... in unitate ejusdem.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Cor. 12.

Unicuique datur manifestatio spiritûs ad utilitatem : alii quidem per spiritum datur sermo sapientiæ : alii autem sermo scientiæ secundùm eumdem spiritum.

℟. *brev.* Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam. Da mihi.

℣. Statue servo tuo eloquium tuum, Domine. Da mihi. Gloria. Da mihi. *Psalm.* 118.

℣. Os meum loquetur sapientiam;

℟. Et meditatio cordis mei prudentiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Si quis aliter docet, et non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietatem est doctrinæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *brev.* Viam veritatis elegi, judicia tua non sum oblitus. Viam.

℣. Adhæsi testimoniis tuis, Domine. Viam. *Gloria.* Viam.

℣. A judiciis tuis non declinavi;

℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Prov. 3.

Beatus homo qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentiâ : melior est acquisitio ejus negociatione argenti, et auri primi et purissimi fructus ejus : pretiosior est cunctis opibus; et omnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

℟. *brev.* Veritatem tuam et salutare tuum dixi.

Veritatem.

℣. Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem tuam. Veritatem. Gloria. Veritatem. *Psalm.* 39.

℣. Pronuntiavi omnia judicia oris tui :

℟. In via testimoniorum tuorum delectatus sum. *Psalm.* 118.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Eccli. 37.

VIR sapiens plebem suam erudit, et fructus sensûs illius fideles sunt. Vir sapiens implebitur benedictionibus, et videntes illum laudábunt. Sapiens in populo hæreditabit honorem, et nomen illius erit vivens in ætérnum.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Qui disponet sermones suos in judicio,

℟. In æternum non commovebitur. *Ps.* 111.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti : et qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates. *Dan.* 12.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTORUM PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Num. 16.

NOTUM faciet Dominus qui ad se pertineant; et sanctos applicabit sibi; et quos elegerit, appropinquabunt éi.

℟. Dedit illi Dominus Sacerdotium, * Complevit manus ejus, et unxit illum oleo sancto. † Factum est illi in testamentum, fungi Sacerdotio, et habere laudem, et glorificare populum suum in nomine ejus.

℣. Ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia. * Complevit. Gloria. † Factum. *Eccli.* 45. *Hebr.* 5.

HYMNUS.

JAM satis fluxit cruor hostiarum;
Pristinæ cessent holocausta legis :
Christe, quos formas, meliora libant
Sacra ministri.

PINGUE libamen novus et Sacerdos,

Orbe jam toto Deus immolatur :
Se lubens aris litat incruento
Funere Christus.

TALE nil priscis Patribus tributum :
Angelis nusquam data par potestas.
Per Sacerdotes Deus ipse jugem
Se dat in escam.

FAC, Sacerdotes tua sacra tractent
Pectore integro manibusque puris,
Christe, fac ardor sacer ut ministros
Applicet aris.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus veneretur orbis,
Qui Sacerdotes per amoris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Sacerdotes tui induantur justitiam,

℟. Et Sancti tui exultent. *Psalm.* 131.

Ad Magnificat.

Ant. 6. De Sacerdotibus non interibit vir à facie mea, qui offerat holocautomata, et incendat sacrificium. *Jerem.* 33.

Oratio ut infrà ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitat. Sacerdotem in æternum Jesum Christum, * Venite, adoremus. *Hebr.* 5.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. Designavit Dominus septuaginta duos, et misit illos ante faciem suam in omnem civitatem et locum quò erat ipse venturus. *Luc.* 10.

Ant. 2. Accepit Jesus panem, et gratias agens fregit et dixit : Accipite et manducate : Hoc est corpus meum. Similiter et calicem, dicens : Hic calix novum testamentum est in sanguine meo : Hoc facite in meam commemorationem. 1. *Cor.* 11.

Ant. 8. Insufflavit et dixit eis : Accipite Spiritum Sanctum : quorum remiseritis peccata, remittuntur eis ; et quorum retinueritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

℣. Benedicite, Sacerdotes Domini, Domino.

℟. Laudate, et superexaltate eum in sæcula. *Dan.* 3.

℟. *j.* Vos genus electum, regale sacerdo-

tium, gens sancta, populus acquisitionis: * Ut virtutes annuntietis ejus qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum.

℣. Si custodieritis pactum meum, ait Dominus, eritis mihi in peculium, et in regnum sacerdotale, et gens sancta. * Ut virtutes. 1. *Petr.* 2. *Exod.* 19.

℟. *ij.* Implestis manus vestras Domino: * Accedite, et offerte victimas et laudes in domo Domini.

℣. Superædificamini domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Jesum Christum. * Accedite. 2. *Paral.* 29. 1. *Petr.* 2.

℟. *iij.* Videte quid faciatis: * Non enim hominis exercetis judicium, sed Domini: et quodcumque judicaveritis, in vos redundabit.

℣. Nolite judicare secundùm faciem, sed justum judicium judicate. * Non enim. Gloria. * Non enim. 2. *Par.* 19. *Joan.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. Sanctificamini et estote sancti: custodite præcepta mea, et facite ea: Ego Dominus qui sanctifico vos. *Levit.* 20.

Ant. 1. Ambuletis dignè Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes in scientia Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 3. Erit hoc vobis legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis Israël et pro cunctis peccatis eorum. *Levit.* 16.

℣. Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo?

℟. Qui ingreditur sine macula. *Ps.* 14.

℟. *iv.* Secundùm eum qui vocavit vos, sanctum * Et ipsi in omni conversatione sancti sitis: quoniam scriptum est: Sancti eritis, quia ego sanctus sum.

℣. Ego sum Dominus Deus vester: sancti estote, quia ego sanctus sum. * Et ipsi. 1. *Petr.* 1. *Levit.* 11.

℟. *v.* Vos estis lux mundi. * Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est.

℣. Justorum semita quasi lux splendens, procedit et crescit usque ad perfectum diem. * Sic luceat. *Matth.* 5. *Prov.* 4.

℟. *vj.* Ministrate in sanctuario, et * Sanctificati immolate : Fratres etiam vestros, ut possint juxta verba quæ locutus est Dominus facere, præparate.

℣. Dignè Evangelio Christi conversamini, collaborantes fidei Evangelii.*Sanctificati.Gloria. * Sanctificati. 2. *Par.* 35. *Philip.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. Qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo, nec accedet ad ministerium. *Levit.* 21.

Ant. 2. Sanctificabor in iis qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis populi glorificabor. *Levit.* 10.

Ant. 8. Ingredere tu : te enim vidi justum coram me in generatione hac. *Genes.* 7.

℣. Qui statis in domo Domini,

℟. Extollite manus vestras in sancta et benedicite Dominum. *Psal.* 133.

℟. *vij.* Ubicumque quæstio est de lege, de mandato, de cæremoniis, de justificationibus, * Ostendite fratribus vestris, ut non peccent in Dominum, et ne veniat ira super vos, et super fratres vestros : Sic agentes non peccabitis.

℣. Unusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Christi. * Ostendite. 2. *Par.* 19. 1. *Petr.* 4.

℟. *viij.* Quoniam vos estis Presbyteri in populo Dei, et ex vobis pendet anima illorum, * Ad eloquium vestrum corda eorum erigite.

℣. Corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. * Ad eloquium. *Judith.* 8. 1. *Thess.* 5.

℟. *ix.* Beati servi illi quos, cùm venerit Dominus, invenerit vigilantes : * Præcinget se, et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit illis.

℣. Accipient regnum decoris et diadema speciei de manu Domini. * Præcinget se. Gloria. * Præcinget se. *Luc.* 12. *Sap.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. Suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum et animam meam faciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 1. Ipsum elegit Dominus offerre sacrificium Deo, in memoriam placare pro populo suo. *Eccli.* 45.

Ant. 7. Obtulit holocausta et pacifica, et invocavit Dominum, et exaudivit eum de cœlo. 1. *Par.* 21.

Ant. 5. De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexit Deum qui fecit illum, et dedit in celebrationibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 4. Fuit Dominus cum eo, et gubernabat creditam sibi domum, et universa quæ ei tradita fuerant. *Gen.* 39.

Capitulum. 1. Tim. 5.

Qui benè præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur; maximè qui laborant in verbo et doctrina.

℣. Exaudiet de cœlo sancto suo :

℟. In potentatibus salus dexteræ ejus. *Psalm.* 19.

Ad Benedictus.

Ant. 1. Ubi sum ego et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio.

Domine, Deus omnipotens, qui famulum tuum *N.* ut sacerdotio tibi fungeretur, à populo segregasti, ejus nos intercessione à peccatoribus segrega, ut secundùm vocationem nostram gens sancta et regale sacerdotium efficiamur. Per Dominum.

Alia Oratio.

Deus, qui in Ecclesiæ tuæ decus et subsidium, beatum *N.* verendo sacerdotii ministerio decorasti; præsta ut per quem populus tuus Evangelii verbum, et Dominici Corporis sacramentum suscepit, ejus patrocinio dignos utriusque fructus percipiat. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Tim. 3.

Attende tibi, et doctrinæ : insta in illis; hoc enim faciens, et teipsum salvum facies, et eos qui te aúdiunt.

℟. *breve.* Domine, dilexi decorem domûs tuæ. Domine.

℣. Et locum habitationis gloriæ tuæ. Domine. Gloria. Domine. *Ps.* 25.

℣. Ego in innocentia mea ingressus sum.

℟. Redime me et miserere mei. *Psalm.* 25.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Tim. 1.

GRATIAS ago ei, qui me confortavit, Christo Jesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit, ponens in ministério.

℟. *breve.* Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi? Quid.

℣. Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo. Quid. Gloria. Quid. *Psal.* 115.

℣. Vota mea Domino reddam

℟. Coram omni populo ejus. *Psalm.* 115.

AD NONAM.

Capitulum. 2. Paral. 31.

OPERATUS est bonum et rectum et verum coram Domino Deo suo in universa cultura domûs Domini juxta legem et cæremonias, volens requirere Deum suum in toto corde suo: fecitque et prosperatus est.

℟. *brev.* Hic accipiet benedictionem à Domino. Hic.

℣. Et misericordiam à Deó salutari suo. Hic. Gloria. Hic. *Psalm.* 23.

℣. Exaltent eum in Ecclesia plebis;

℟. Et in cathedra seniorum laudent eum. *Ps.* 106.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. 1. Tim. 3.

QUI benè ministraverint, gradum bonum sibi acquirent, et multam fiduciam in *fide*, quæ est in Christo Jesu.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Domine, dilexi decorem domûs tuæ,

℟. Et locum habitationis gloriæ tuæ. *Ps.* 25.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Induit eum Deus stolam gloriæ et coronavit eum in vasis virtutis. *Eccli.* 45.

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITARUM ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Exite de medio eorum, et separamini, dicit Dominus, et immundum ne tetigeritis : et ego recipiam vos; et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios.

℟. Fugite de medio Babylonis, et salvet unusquisque animam suam; * Quoniam tempus ultionis est à Domino.

℣. Exite de illa, populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus, et de plagis ejus non accipiatis. * Quoniam. Gloria. * Quoniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

HYMNUS.

Felices nemorum pangimus incolas,
Certo consilio quos Deus abdidit,
Ne contagio sæcli
Mores læderet integros.

Ut te possideant quem sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque deserunt :
Totus viluit orbis,
Dum cœlestia cogitant.

Nudi, prompti, alacres, liberi ab omnibus
Ad luctam pugiles ociùs advolant :
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus exuunt.

Æternas ut opes, certaque gaudia
Securi rapiant, omnia ludicra
Sano pectore temnunt,
Confisi melioribus.

Illis summa fuit gloria despici;
Illis divitiæ pauperiem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplicio mori.

Fac nos, summe Deus, quæ patimur mala,
In pœnam scelerum ferre libentiùs;
Et, tellure relictâ,
Immortalia quærere.

Æternus sit honos ingenito Patri :
Sit par unigenæ gloria Filio :
Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spiritus.
Amen.

℣. Abscondes eos in abscondito faciei tuæ,

℟. A conturbatione hominum. *Ps.* 30.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciæ, et in requie opulenta. *Is.* 32.

Oratio ut infrà ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Remuneratorem inquirentibus se, Deum, * Venite, adoremus. *Heb.* 11. *Psal.* Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus. *Luc.* 14.

Ant. 1. Si quis venit ad me, et non odit patrem suum et matrem, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus. *Luc.* 14.

Ant. 2. Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? *Matth.* 16.

℣. Beata gens cujus Dominus Deus ejus,

℟. Populus quem elegit in hæreditatem sibi. *Ps.* 32.

℟. *j.* Si vis perfectus esse, * Vade, vende quæ habes, et da pauperibus; et habebis thesaurum in cœlo, et veni, sequere me.

℣. Bona est oratio cum jejunio, et eleemosyna magis quàm thesauros auri recondere. * Vade. *Matth.* 19. *Tob.* 12.

℟. *ij.* Egredere de cognatione tua, et de domo Patris tui; * Et veni in terram quam monstrabo tibi: et benedicam tibi.

℣. Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. * Et veni. *Gen.* 12. *Matth.* 8.

℟. *iij.* Surge ne pereas in scelere civitatis, salva animam tuam; * Noli respicere post tergum; sed in monte † Salvum te fac, ne pereas.

℣. Nemo mittens manum suam ad aratrum, et respiciens retrò, aptus est regno Dei. * Noli respicere. Gloria. † Salvum. *Gen.* 19. *Luc.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 4. Quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Chris-

tum detrimenta. *Philip*. 3.

Ant. 3. Exui me stolâ pacis, indui autem me sacco obsecrationis; et venit mihi gaudium à Sancto. *Baruch.* 4.

℣. Propter verba labiorum tuorum,

℟. Ego custodivi vias duras. *Ps.* 16.

℟. *iv.* Ecce elongavi fugiens, et * Mansi in solitudine, quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate.

℣. Omne quod est in mundo concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia vitæ. * Mansi in solitudine. *Ps.* 54. 1. *Joan.* 2.

℟. *v.* Propter Christum * Omnia detrimentum feci et arbitror ut stercora ut Christum lucrifaciam, et inveniar in illo; ad cognoscendum illum, et societatem passionum illius configuratus morti ejus.

℣. Elegi abjectus esse in domo Dei mei magis quàm habitare in tabernaculis peccatorum. * Omnia. *Philip.* 3. *Ps.* 83.

℟. *vj.* Omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet : * Ego igitur sic curro, non quasi in incertum : sic pugno, non quasi aërem verberans : sed castigo corpus meum, et in servitutem redigo.

℣. A juventute mea investigabam sapientiam : colluctata est anima mea in illa, et in faciendo eam confirmatus sum. * Ego. Gloria. * Ego. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Sapientia deduxit illos in via mirabili, et fuit illis in velamento diei, et in luce stellarum per noctem. *Sap.* 10.

Ant. 4. Omnes erant perseverantes unanimiter in oratione. *Act.* 1.

Ant. 5. Possessiones et substantias vendebant, et dividebant illa omnibus, prout cuique opus erat. *Act.* 2.

℣. Perduxit eos Deus tanquam gregem in deserto,

℟. Et induxit eos in montem sanctificationis suæ. *Psal.* 77.

℟. *vij.* Sapientia direxit opera eorum : * Iter fecerunt per deserta quæ non habitabantur; et in locis desertis fixerunt casas.

℣. Circuierunt in pel-

libus caprinis, egentes, angustiati, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in solitudinibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* A minimo usque ad maximum eorum * Plorabant et jejunabant, et orabant in conspectu Domini.

℣. Confitentes quia peregrini et hospites sunt super terram. * Plorabant. *Baruch.* 1. *Hebr.* 11.

℟. *ix.* Multitudinis erat cor unum, et anima una: nec quisquam aliquid suum esse dicebat; sed * Erant illis omnia communia.

℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitare fratres in unum! * Erant. Gloria. * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132. Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. Deus dixit ad illum: Exi de terra tua, et de cognatione tua, et tunc exiit. *Act.* 7.

Ant. 6. Fletibus et luctui apta indumenta suscepit, cinere implevit caput, et corpus suum humiliavit jejuniis. *Esth.* 14.

Ant. 5. Nocte et ante lucem egrediebatur ad orationem, et deprecabatur Dominum. *Judith.* 12.

Ant. 2. In loco solitudinis Dominus docuit eum, et custodivit quasi pupillam oculi sui. *Deut.* 32.

Ant. 1. Immobilis in Dei timore permansit, agens gratias Deo omnibus diebus vitæ suæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Ezech. 34.

Qui habitant in deserto, securi dormient in saltibus, et ponam *eos in* circuitu collis *mei* benedictiónem.

℣. Clamavi ad te, Domine; dixi: Tu es spes mea;

℟. Portio mea in terra viventium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Perfectio tua, Domine, et doctrina tua viro sancto tuo qui dixit patri suo et matri suæ: Nescio vos; et fratribus suis: Ignoro vos. *Deut.* 33.

Si sit Abbas.

Oratio.

Deus, cujus munere beatus *N.* Abbas Christum pauperem sequi, et humilem corde usque in finem perseveravit imitari, da cunctis

semitam mandatorum tuorum ingressis, ut nec retrò aspiciant, nec in via hæreant, sed ad te sine offensione currentes vitam æternam apprehendant. Per eumdem.

Alia Oratio.

Da nobis, quæsumus, Deus noster, Beati Abbatis N. intercessionibus sublevari, ut per quem servis tuis perfectionis Evangelicæ documenta donasti, per eum nobis subsidia perpetuæ salutis impendas. Per Dominum.

Si non sit Abbas.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, terrena pro te calcantium merces magna nimis, da nobis exemplo et intercessione beati *N.* cujus hodiè transitum celebramus, temporalia omnia despicere, et ad æterna totâ mentis intentione festinare. Per.

Alia Oratio.

Quærentium te, Domine, Salvator et custos, qui beato *N.* ne particeps esset coinquinationis, renuntiare sæculo et sub alas tuas confugere tribuisti: ejus intercessione da populo tuo diabolica vitare contagia et te solum Dominum purâ mente sectari. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Capitulum. Isaï. 26.

Nomen tuum et memoriale tuum, Domine, in desiderio ánimæ. Anima mea desideravit te in nocte; sed et spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te.

℟. *brev.* Extraneus factus sum fratribus meis. Extraneus.

℣. Et peregrinus filiis matris meæ. Extraneus. Gloria. Extraneus. *Ps.* 98.

℣. Similis factus sum pellicano solitudinis,

℟. Factus sum sicut passer solitarius in tecto. *Ps.* 101.

AD SEXTAM.

Capitulum. Isaï. 51.

Consolabitur Dominus Sion, et consolabitur omnes ruinas ejus; et ponet desertum ejus quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Dómini. Gaudium et lætitia invenietur in ea, gratiarum actio, et vox laúdis.

℟. *brev.* Septies in die laudem dixi tibi. Septies.

℣. Super judicia justitiæ tuæ. Septies. Gloria. Septies.

℣. Cantabiles mihi erant justificationes tuæ.

℟. In loco peregrinationis meæ. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 12.

Omnis disciplina in præsenti quidem videtur non esse gaudii sed mœroris; posteà autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet justítiæ.

℟. *brev.* Cùm mihi molesti essent, induebar cilicio. Cùm mihi.

℣. Humiliabam in jejunio animam meam. Cùm mihi. Gloria. Cùm mihi. *Ps.* 34.

℣. Cogitavi dies antiquos,

℟. Et annos æternos in mente habui. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Deut. 7.

Dominus Deus ipse est fortis et fidelis, custodiens pactum et misericordiam diligentibus se, et his qui custodiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Plantati in domo Domini, florebunt;

℟. Ut annuntient quoniam rectus Dominus. *Ps.* 91.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Scimus quoniam si terrestris domus nostra dissolvatur, ædificationem ex Deo habemus æternam in cœlis. 2. *Cor.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Eccli. 2.

Qui timetis Dominum, credite illi; et non evacuabitur merces véstra. Qui timetis Dominum, sperate in illum; et in oblectationem veniet vobis misericórdia. Qui timetis Dominum, diligite illum; et illuminabuntur corda véstra.

℟. Qui timent Dominum, non erunt incredibiles verbo illius; et * Qui diligunt illum, conservabunt viam illius.

℣. Plenitudo legis est dilectio. * Qui. Gloria. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

HYMNUS.

NON parta solo sanguine
Ornat beatos purpura :
Sunt incruenta quæ suos
Habent triumphos, prælia.

NON iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos pectines :
Crudelis et durus sibi
Se morte lentâ conficit.

SI lictor illi defuit,
Si vincla, fustes, ungulæ,
Parata pro Christo mori
Hoc supplet omne caritas.

CORPUS subegit castitas,
Et liberam mentem fides:
Amor supernis ignibus
Totam litavit hostiam.

VENIS apertis omnibus
Qui vellet ultrò erumpere,
Fraudatus optatâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

DA, Christe, sic nos vivere,
Discamus ut semper mori :
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gaudia.

¶ ÆTERNE tu verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utrique Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.
Amen.

℣. Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus :

℟. Et non respexit in vanitates et insanias falsas. *Ps.* 39.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ. *Joan.* 8.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invit. Diligentem justos Dominum, * Venite, adoremus. *Ps.* 145.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Vosmetipsos in dilectione Dei servate, expectantes misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam æternam. *Jud.*

Ant. 2. Vigilate et estote parati, quia quâ nescitis horâ, Filius hominis venturus est. *Matth.* 24.

Ant. 8. Stabiles estote et immobiles, abundantes in opere Domini semper scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino. 1. *Cor.* 15.

℣. Diligite Dominum omnes Sancti ejus :

℟. Quoniam veritatem requiret Dominus. *Ps.* 30.

℟. *j.* Tollite jugum meum super vos, et discite à me quia mitis sum et humilis corde : * Et invenietis requiem animabus vestris : jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

℣. Interrogate quæ sit via bona, et ambulate in ea : * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris : * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, ut cùm venerit, confestim aperiant ei.

℣. Qui vigilaverint ad illum, justitias quasi lumen accendent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, et audit sermones meos et facit eos; ostendam vobis cui similis sit : * Similis est homini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, et posuit fundamentum super petram.

℣. Beatus homo, cui donatum est habere timorem Dei : qui tenet illum, cui assimilabitur? * Similis est. Gloria. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. Turris fortissima nomen Domini : ad ipsum currit justus, et exaltabitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. Deridetur justi simplicitas : lampas contempta apud cogitationes divitum ; parata ad tempus statutum. *Job.* 12.

Ant. 5. Benedictio Dei in mercedem justi festinat; et in hora veloci processus illius fructificat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum,

℟. Quoniam tu benedices justo. *Ps.* 5.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invenit sapientiam et scientiam! sed * Non est super timentem Dominum.

℣. Mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritûs, perficientes sanctificationem in timore Dei : * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Qui ambulat in justitiis et loquitur veritatem, et claudit oculos suos ne videat malum, * Iste in excelsis habitabit, regem in decore suo videbunt oculi ejus.

℣. Si quis emundaverit se, erit vas in honorem sanctificatum Domino. * Iste in. *Is.* 33. 2. *Tim.* 2.

℟. *vj.* Beatus qui inventus est sine macula, et * Qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris. Quis est hic, et laudabimus eum? † Erit illi gloria æterna.

℣. Quàm difficilè, qui pecunias habent, in regnum Dei intrabunt. * Qui. Gloria. † Erit illi. *Eccli.* 31. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. In gentibus multis non erat similis illi, et dilectus Deo suo erat. 2. *Esdr.* 13.

Ant. 7. Nunquam contaminatus est : pergebat ad omnes, et monita salutis dabat eis. *Tob.* 1.

Ant. 4. Consolabatur eos, dividebatque unicuique prout poterat de facultatibus suis. *ibid.*

℣. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.

℟. In die mala liberabit eum Dominus. *Ps.* 40.

℟. *vij.* Non est inventus similis illi in gloria : * Conservavit legem Excelsi, et in tentatione inventus est fidelis : ideò jurejurando dedit illi gloriam in gente sua.

℣. Qui servat verbum Christi, verè in hoc caritas Dei perfecta est. * Conservavit. *Eccli.* 44. 1. *Joan.* 2.

℟. *viij.* Sapientia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et * Dedit illi scientiam sanctorum : Honestavit illum in laboribus, et complevit labores illius.

℣. Regnum Dei justitia est, et pax in Spiritu Sancto : qui in hòc servit Christo, placet Deo. * Dedit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

℟. *ix.* Probatus et perfectus est; potuit transgredi et non est transgressus, facere mala et non fecit : * Ideò stabilita sunt bona illius in Domino; et † Eleemosynas illius enarrabit omnis Ecclesia sanctorum.

℣. Erat vir religiosus ac timens Deum, faciens eleemosynas multas plebi, et deprecans Deum semper. * Ideò. Gloria. † Eleemosynas. *Eccli.* 31. *Act.* 10. Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. Erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum et recedens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. Custodivit animam suam, et memor fuit Domini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. Non præteriit de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod jusserat Dominus. *Jos.* 11.

Ant. 4. Timenti Dominum benè erit, et in diebus consummationis illius benedicetur. *Eccli.* 1.

Ant. 7. Dilectus Deo et hominibus, cujus memoria in benedictione est; similem illum fecit Dominus in gloria sanctorum. *Eccli.* 45.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Gloria nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ, quod in simplicitate cordis et sinceritate Dei, et non in sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus in hoc múndo.

℣. In justitia apparebo conspectui tuo :

℟. Satiabor, cùm apparuerit gloria tua. *Ps.* 16.

Ad Benedictus.

Ant. 4. Propter Christum omnia detrimentum feci ad cognoscendum illum, si quo modo occurram ad resurrectionem quæ est ex mortuis. *Philip.* 3.

Oratio.

Fac, quæsumus, Domine Deus noster, intercedente beato *N.* populum tuum in tua dilectione ambulare, quia perpetua est et plena felicitas, si bonorum omnium serviamus auctori. Per.

Alia Oratio.

Deus, qui nobis festivitatem beati *N.* concedis cum gaudio celebrare; præsta, quæsumus, sic ipsius nos sequi vestigia sanctitatis, ut per viam virtutum ad te qui verum es virtutis præmium, veniamus. Per.

AD TERTIAM.

Capitulum. Philipp. 2.

Cum metu et tremore vestram salutem operamini; Deus est enim qui operatur in vobis et velle et perficere, pro bona voluntáte.

℟. *brev.* Beatus vir qui timet Dominum. Beatus.

℣. In mandatis ejus volet nimis. Beatus. Gloria. Beatus. *Ps.* 111.

℣. Beneplacitum est Domino super timentes eum : ℟. Et in eis qui sperant super misericordia ejus. *Ps.* 146.

AD SEXTAM.

Capitulum. 3. Reg. 3.

Ambulavit servus tuus in conspectu tuo in veritate et justitia, et recto corde tecum : custodisti ei, Domine, misericordiam tuam grándem.

℟. *brev.* Lucerna pedibus meis verbum tuum, Domine. Lucerna. ℣. Et lumen semitis meis. Lucerna. Gloria. Lucerna.

℣. Servavi mandata tua et testimonia tua : ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Eccli. 15.

Justitia longè abest à superbia et dolo : Viri mendaces non erunt illius memores, et viri veraces invenientur in illa, et successum habebunt usque ad inspectionem Déi.

℟. *brev.* Justitia tua, Domine, justitia in æternum. Justitia. ℣. Et lex tua veritas. Justitia. Gloria. Justitia.

℣. Ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque;

℟. Quia in judiciis tuis supersperavi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Galat. 6.

Fratres, quæ seminaverit homo, hæc et métet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem ; qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam ætérnam.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Innocens manibus et mundo corde, hic accipiet benedictionem à Domino,

℟. Et misericordiam à Deo salutari suo. *Ps.* 23.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Tu fecisti, Domine, cum servo tuo misericordiam magnam, sicut ambulavit in conspectu tuo in veritate, et justitia, et recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 1. Cor. 7.

Unusquisque proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius verò sic. Dico autem non nuptis et viduis : Bonum est illis, si sic permáneant.

℟. Audi, filia, et vide et inclina aurem tuam : * Obliviscere populum tuum et domum patris tui; et concupiscet Rex decorem tuum, † Quoniam ipse est Dominus Deus tuus.

℣. Virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore, et spiritu. * Obliviscere. Gloria Patri. † Quoniam. *Psal.* 44. 1. *Cor.* 7.

Si sit Martyr.

HYMNUS.

Festis læta sonent sidera cantibus,
Nunc aptate tubas, sumite tympana,
Cœtus angelici : dicite Virginem,
Christi dicite Martyrem.

Vestris illa fuit debita cœtibus
Quæ mortalis adhuc, nobilis æmula,
Ut vos exprimeret, dedidicit genus,
Virgo corporis immemor.

Sed quid cogis, amor? fortiter ambiit
Sponso Virgineum fundere sanguinem:
Obliti meminit tunc benè corporis,
Præclaræ sitiens necis.

Sic quâ parte minor, vos supereminet,
Immortale genus, *quæ* potuit mori,
Et per damna *sui* corporis integram
Testari Domino fidem.

Patri maxima laus, maxima Filio,
Amborumque sacro maxima Flamini,
Per quem magnanimæ prælia sustinent,
Spreto funere, Virgines. Amen.

Si non sit Martyr.

HYMNUS.

Vos ô Virginei cum citharis chori,
Agni deliciæ, pars gregis optima,
Sponsum virgineo progenitum sinu
Puris tollite laudibu

Hæc est festa dies cœlitibus sacra,
Quâ plenâ rutilans obvia lampade,
Sponso sponsa Deo proxima concinit
Virgo cantica Virgini.

Mortales thalamos, corporis immemor,
Solo digna Deo conjuge, respuit:
Sponso perpetuo fœdere jungitur,
Sponsæ se Deus obligat.

Ægro vix sua sunt pabula corpori:
Nil cernunt oculi, nil sonat auribus;
Morti quod raperet provida præripit;
Unus sit Deus omnia.

Fac, ô Christe! tuæ Virginis æmulos
Nos instare sacrâ, quâ graditur, viâ:
Qui gens sancta sumus, moribus integris
Uni fac tibi vivere.

Da te, summe Pater, tollere laudibus:
Da te, Christe, sequi, laurea Virginum:
Fac incensa tuis, Spiritus, ardeant
Flammis, frigida pectora.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtute,

℟. Et posuit immaculatam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Corpora vestra membra sunt Christi, templum Spiritûs Sancti: Glorificate, et portate Deum in corpore vestro. 1. *Cor.* 6.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Agnum quem sequuntur Virgines, * Venite, adoremus. *Apoc.* 14.

Psalm. Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Inclina aurem tuam et suscipe verba intellectûs: conjungere Deo et sustine, ut crescat in novissimo vita tua. *Eccli.* 2.

Ant. 2. Sponsabo te mihi in fide: et scies quia ego Dominus. *Osee.* 2.

Ant. 7. Cave nequando obliviscaris pacti Domini Dei tui quod pepigit tecum; quia Dominus Deus tuus, Deus æmulator. *Deut.* 4.

℣. Deus coronat te in misericordia et miserationibus,

℟. Replet in bonis desiderium tuum. *Ps.* 102.

℟. j. Pone me ut signa-

culum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum; * Quia fortis est ut mors dilectio.

℣. Neque instantia, neque fortitudo, neque creatura alia poterit separare à caritate Dei. * Quia. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

℟. *ij.* Sponsabo te mihi in sempiternum: * Et sponsabo te in justitia et judicio, et in misericordia, et in miserationibus.

℣. Sectare justitiam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam, mansuetudinem. * Et sponsabo te. *Os.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *iij.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.

℣. Dedi coronam decoris in capite tuo: et profecisti in regnum; quia perfecta eras in decore meo. * Tene. Gloria. * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Tu scis, Domine, quia nunquam concupivi virum, et mundam servavi animam meam ab omni concupiscentia. *Tob.* 3.

Ant. 5. In velamento alarum tuarum exultabo; adhæsit anima mea post te; me suscepit dextera tua. *Ps.* 62.

Ant. 1. Quia complacui Domino, secundùm munditiam manuum mearum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

℣. Deus meus impolluta via ejus,

℟. Protector est omnium sperantium in se. *Ps.* 17.

℟. *iv.* Suscipe me, Domine, secundùm eloquium tuum, et vivam: * Non confundas me ab expectatione mea.

℣. In fide vivo *Filii* Dei qui dilexit me. * *Non.* *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. *v.* Deus, in voluntate tua deduxisti me, et cum gloria suscepisti me. * Mihi adhærere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam.

℣. Qui adhæret Domino, unus spiritus est. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

℟. *vj.* Lex tua, Domine, meditatio mea est: * Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis, ut non confundar.

℣. Secundùm expectationem et spem meam magnificabitur Christus in corpore meo. * Fiat.

Gloria. * Fiat. *Psal.* 118. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. Omnis ponderatio non est digna continentis animæ. *Eccli.* 26.

Ant. 3. Incorruptio facit esse proximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 8. Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem. *Proverb.* 22.

℣. Beati immaculati in via,

℟. Qui ambulant in lege Domini. *Psal.* 118.

℟. *vij.* O quàm pulchra est casta generatio cum claritate! * Immortalis est enim memoria illius : quoniam et apud Deum nota est et apud homines.

℣. Religio munda apud Deum et Patrem hæc est: Immaculatum se custodire ab hoc sæculo. * Immortalis. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est sterilis; * Et incoinquinata habebit fructum in respectione animarum sanctarum.

℣. Deus reddet iis qui secundùm patientiam boni operis incorruptionem quærunt, vitam æternam. * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dabitur illi sors in templo Dei acceptissima; * Bonorum enim laborum gloriosus est fructus, et quæ non concidat radix sapientiæ.

℣. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. * Bonorum. Gloria Patri. * Bonorum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. VIRGINES accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsæ. *Mat.* 25.

Ant. 3. Prudentes acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus et ornaverunt lampades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. Mediâ nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exite obviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. Venit sponsus; et quæ paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. Virgines sequuntur Agnum quòcumque ierit : Sine macula enim sunt ante tronum Dei. *Apocal.* 14.

Capitulum. Sap. 8.

Ut scivi quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det; et hoc ipsum erat sapientiæ, scire cujus esset hoc donum : adii Dóminum.

℣. Sitivit in te anima mea : ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis quasi sponsam ornatam monilibus suis. *Is.* 61.

Pro una Virgine, si sit Martyr.

Oratio.

Deus, qui inter cætera potentiæ tuæ miracula etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti : concede propitius ut qui beatæ *N.* Virginis et Martyris tuæ natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per.

Alia Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, cujus munere beata *N.* Virginitatis et Martyrii palmam adepta est : da nobis ejus precibus, ita corporis ac mentis servare puritatem, ut nec blanditiis carnis nec malorum acerbitate vincamur. Per.

Pro pluribus Virginibus, si sint Martyres.

Oratio.

Sanctarum Virginum pariter et Martyrum *N.* et *N.* memoriam celebrantes, Domine, propitius exaudi; ut earum apud te suffragiis adjuvemur, et virtutum exempla sectemur. Per Dominum.

Pro una Virgine, si non sit Martyr.

Oratio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico constituisti : concede, ut qui fidelis sponsæ tuæ *N.* puritatem humili veneramur obsequio, piæ conversationis sequamur exemplo. Per.

Alia Oratio.

Fideles tuos, quæsumus, Domine, intercedente beatâ *N.* Virgine tuâ, corpore et mente purifica, ut tuâ inspiratione compuncti, noxias delectationes vitare prævaleant, atque ut earum non capti illecebris tuâ semper suavitate pascantur. Per.

Pro pluribus Virginibus, si non sint Martyres.

Oratio.

Deus, qui nos hodiè sanctarum Virginum tuarum *N.* et *N.* annuâ felicitate lætificas; concede propitius, ut earum adjuvemur precibus, quarum castitatis irradiamur exemplis. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Cor. 7.

De virginibus præceptum Domini non habeo; consilium autem do, tanquam misericordiam consecutus à Domino, ut sim fidélis.

℟. Lætetur mons Sion, exultent filiæ Judæ. Lætetur. ℣. Propter judicia tua, Domine. Lætetur. Gloria. Lætetur. *Ps.* 47.

℣. Audivit et lætata est Sion : ℟. Et exultaverunt filiæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Cor. 7.

Mulier innupta, et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu : quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodò placeat viro.

℟. *brev.* Quid mihi est in cœlo? et à te quid volui super terram? Quid mihi. ℣. Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum. Quid mihi. Gloria. Quid mihi. *Ps.* 72.

℣. Concupiscit et deficit anima mea in atria Domini : ℟. Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Æmulor vos Dei æmulatione : despondi enim vos uni viro Virginem castam exhibere Christo.

℟. *brev.* Afferentur regi Virgines in lætitia et exultatione. Afferentur. ℣. Adducentur in templum regis. Afferentur. Gloria. Afferentur.

℣. Delectaverunt te filiæ Regum. ℟. In honore tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Apoc. 19.

Regnavit Dominus Deus noster omnipotens : gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ agni; et uxor ejus præparavit se.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Virgines laudent nomen Domini;

℟. Quia exaltatum est nomen ejus sólius. *Ps.* 148.

Ad Magnificat.

Ant. 5. Casta generatio in perpetuum coronata triumphat incoinquinatorum certaminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE
SS. MULIERUM.
IN I. VESPERIS.

Capitulum. Ephes. 5.

Relinquet homo patrem, et matrem suam, et adhærebit uxori suæ; et erunt duo in carne úna. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclésia. Verumtamen et vos singuli unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat; uxor autem timeat virum súum.

℟. Mulierem fortem quis inveniet? Procul et de ultimis finibus pretium ejus. * Confidit in ea cor viri sui : reddet ei bonum, et non malum, omnibus diebus vitæ suæ. ℣. Vir imago et gloria Dei est; mulier autem gloria viri est. * Confidit in ea. Gloria. * Confidit in ea. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

HYMNUS.

Adeste, sanctæ Conjuges;
En illa fortis Fœmina,
Ornata quæ virtutibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vinceret,
Hanc fortitudo vestiit,
Ut prosit intuentibus,
Cœlestis ornavit decor.

Non vana pompa sæculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas artibus
Virile pectus molliit.

Non illa luxu vestium,
Non crine torto splenduit:
Cultu nitens sed simplice
Puris placebat moribus.

Se sub serenis vultibus
Austera virtus occulit:
Timet videri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.

Per quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugali vinculo,
Et vos solutæ conjuges.

¶ Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utrique Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.
Amen.

℣. Anima ejus in bonis demorabitur, ℟. Et semen ejus hæreditabit terram. *Ps.* 24.

Ad Magnificat.

Ant. 6. Domus et divitiæ dantur à parentibus; à Domino autem propriè uxor prudens. *Prov.* 19.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum in quo sperant Sanctæ Mulieres, * Venite, adoremus. 1. *Petr.* 3.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Mulieres subditæ estote viris, sicut oportet, in Domino. *Coloss.* 3.

Ant. 8. Oportet mulieres esse pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus. 1. *Timoth.* 3.

Ant. 1. Prudentiam doceant adolescentulas, viros suos ament, filios suos diligant. *Tit.* 2.

℣. Deus habitare facit in domo

℟. Matrem filiorum lætantem. *Ps.* 112.

℟. *j.* Mulieres viris suis subditæ sint sicut Domino: * Quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiæ, ipse salvator corporis ejus.

℣. Mulier si primatum habeat, contraria est viro suo. * Quoniam. *Ephes.* 5. *Eccli.* 25.

℟. *ij.* Filii sanctorum sumus, et * Non possumus ita conjungi sicut gentes quæ ignorant Deum.

℣. Non vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem.* Non possumus. *Tob.* 8. 1. *Thess.* 4.

℟. *iij.* Gratia mulieris sedulæ delectabit virum suum: * Disciplina illius datum Dei est.

℣. Quæ filios aut nepotes habet, discat domum suam regere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplina. Gloria. * Disciplina. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Deprecabatur Dominum, dicens: Domine mi, qui rex noster es solus, adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliator alius. *Esther.* 14.

Ant. 5. Domine, qui habes omnium scien-

tiam, nosti quia oderim gloriam iniquorum. *Ibid.*

Ant. 6. Tu scis quòd nunquam lætata sit ancilla tua nisi in te, Domine Deus. *Ibid.*

℣. Ad omnia mandata tua dirigebar :

℟. Omnem viam iniquam odio habui. *Ps.* 118.

℟. *iv.* In oratione persistens cum lacrymis deprecabatur Deum : * Ad te, Domine, faciem meam converto, ad te oculos meos dirigo.

℣. Omne datum optimum et omne donum perfectum desursùm est, descendens à Patre luminum. * Ad te. *Tob.* 3. *Jac.* 1.

℟. *v.* Dilexi, Domine, mandata tua super aurum et topazion ; * Proptereà ad omnia mandata tua dirigebar : omnem viam iniquam odio habui.

℣. Quæ participatio justitiæ cum iniquitate ? * Proptereà. *Ps.* 118. 2. *Cor.* 6.

℟. *vj.* Tu scis, Domine, * Quia † Nunquam cum ludentibus miscui me, neque cum his qui in levitate ambulant, participem me præbui : virum autem cum timore tuo, non cum libidine mea consensi suscipere.

℣. Gratias ago Deo cui servio in conscientia pura. * Quia. Gloria. † Nunquam. *Tob.* 3. 2. *Tim.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. Manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fusum. *Proverb.* 31.

Ant. 7. Quæsivit lanam et linum, et operata est consilio manuum suarum. *Ibid.*

Ant. 8. Facta est quasi navis institoris de longè portans panem suum. *Ibid.*

℣. Dispersit dedit pauperibus ;

℟. Justitia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

℟. *vij.* Roboravit brachium suum, * Non timebit domui suæ à frigoribus nivis, omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus.

℣. Tunicas et vestes faciebat illis. * Non timebit. *Prov.* 31. *Act.* 9.

℟. *viij.* Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in lingua ejus : * Consideravit semitas

domûs suæ, et panem otiosa non comedit.

℣. Quod decet mulieres promittentes pietatem per opera bona. * Consideravit. *Prov.* 31. *Tim.* 2.

℟. *ix.* Non extinguetur lucerna ejus; * Manum suam aperuit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem.

℣. Hæc erat plena operibus bonis et eleemosynis quas faciebat. * Manum. Gloria. * Manum. *Prov.* 31. *Act.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. Erat hæc in omnibus famosissima, quoniam timebat Dominum valdè; nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 1. Magna facta est, erat etiam virtuti castitas adjuncta. *Judith.* 16.

Ant. 3. Induens se cilicio posuit cinerem super caput suum; et prosternens se Domino clamabat ad Dominum. *Judith.* 9.

Ant. 6. Confitebatur Domino, et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem Israël. *Luc.* 2.

Ant. 5. Benedixerunt eam omnes unâ voce dicentes : Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israël, tu honorificentia populi nostri. *Judith.* 15.

Capitulum. 1. Petr. 3.

Mulieres subditæ sint viris suis; ut et si qui non credunt verbo, per mulierum conversationem sine verbo lucrifiant, considerantes in timore castam conversationem véstram.

℣. Adhæsit anima mea post te, Deus meus :

℟. Me suscepit dextera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 5. Fortitudo et decor indumentum ejus: Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis opera ejus. *Prov.* 31.

Pro una Muliere, si sit Martyr.

Oratio.

Deus, cujus gratiâ virtus in infirmitate perficitur, largire nobis beatæ *N.* martyris tuæ passionem recolentibus, ut quæ à te accepit ut vinceret, à te quoque vincendi gratiam nobis obtineat. Per Dominum.

Pro pluribus Mulieribus, si sint Martyres.

Oratio.

Deus, fortitudo certantium et palma Martyrum, qui famulas tuas *N.* et *N.* contra tormentorum immanitatem mirâ virtute roborasti; quæsumus ut sicut earum nos triumpho lætificas, ita semper supplicatione defendas. Per Dominum.

Pro una Muliere, si non sit Martyr.

Oratio.

Tuorum corda fidelium, miserator illustra, et beatæ *N.* precibus ac meritis, fac nos terrena despicere et amare cœlestia. Per Dominum.

Pro pluribus Mulieribus, si non sint Martyres.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, ut sicut de Beatarum *N.* et *N.* festivitate gaudemus, ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum.

Pro Muliere vidua.

Oratio.

Deus in quem sperat omnis anima quæ longè à te exulans in terris se verè viduam sentit ac desolatam: tribue nobis, quæsumus, ut exemplo beatæ *N.* nocte ac die obsecrationibus et orationibus instantes, cœlestium consolationum mereamur esse participes. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Tim. 2.

Mulier in silentio discat cum omni subjectióne. Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum, sed esse in siléntio.

℟. *brev.* Perambulabam in innocentia cordis mei. Perambulabam.

℣. In medio domûs meæ. Perambulabam. Gloria. Perambulabam. *Psal.* 100.

℣. Iniquitatem odio habui;

℟. Legem autem tuam dilexi. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Tim. 2.

Volo orare mulieres in habitu ornato, cum verecundia et sobrietate ornantes se, et non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa; sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per bona ópera.

℟. *brev.* Expectavi Do-

minum et intendit mihi. Expectavi.

℣. Et exaudivit preces meas. Expectavi. Gloria. Expectavi. *Ps.* 39.

℣. Venite et videte opera Dei,

℟. Qui posuit animam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MULIER salvabitur per filiorum generationem, si permanserit in fide, et dilectione, et sanctificatione cum sobrietáte.

℟. *brev.* Particeps ego sum omnium timentium te. Particeps.

℣. Custodientium mandata tua. Particeps. Gloria. Particeps. *Ps.* 118.

℣. Oculi mei ad fideles terræ, ut sedeant mecum:

℟. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. *Ps.* 100.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Eccli. 26.

FUNDAMENTA æterna supra petram solidam, mandata Dei in corde mulieris sánctæ.

Hymnus ut in primis Vesperis.

℣. Anima mea Domino vivet;

℟. Et semen meum serviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Exue te stolâ luctûs, et indue te decore et honore ejus, quæ à Deo tibi est, sempiternæ gloriæ. *Baruch.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Oratio.

Pro uno sancto vel sancta pœnitente.

LARGIRE nobis, misericors Deus, ut beatus *N.* (*vel* beata *N.*) qui (*vel* quæ) te super omnia diligendo, suorum accepit veniam delictorum, pœnitentiæ salutaris donum nobis obtineat. Per Dominum.

COMMUNE LECTIONUM.

SI quod festum sive Patroni sive non Patroni celebretur ritu solemniori quàm in Breviario notetur, et idcircò careat Lectionibus ritui sufficientibus, Lectiones sumuntur de Communi Lectionum ut sequitur : In solemnibus et suprà sumuntur è I. Nocturno Communis convenientis, id est, secundùm titulum et dignitatem Sancti; scilicet Apostoli, Martyris, etc. In Duplicibus autem de Scriptura occurrente. Si de festo nulla habeatur Lectio in Proprio Sanctorum, tunc sumentur tres Lectiones è II. Nocturno Communis : si una habeatur in Proprio Sanctorum, tunc secunda et tertia erunt eæ quæ prima et secunda ponuntur in II. Nocturno Communis; si verò duæ habeantur in Proprio Sanctorum, tunc tertia Lectio erit ea quæ prima ponitur in II. Nocturno ejusdem Communis. Si in Proprio Sanctorum non habeatur Evangelium, legitur Evangelium de Communi cum tribus ejus Homiliæ partibus. Porrò tempore Paschali, in solemnibus et suprà, Lectio I. est prima tantùm Scripturæ de Communi convenienti; in Duplicibus autem et infrà, Scriptura occurrens ex qua fit una. Lectio II. de festo, quæ si non habeatur in Proprio Sanctorum, sumitur prima tantùm de Communi. In Semiduplicibus majoribus et suprà, Lectio III. erit Evangelium cum prima

tantùm parte Homiliæ, de Communi, modò non habeatur Evangelium in Proprio Sanctorum.

DIE FESTO

PRO APOSTOLIS.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola I. beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

SIC nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Déi. Hîc jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniátur. Mihi autem pro minimo est ut à vobis judicer, aut ab humano die : sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi conscius sum, sed non în hoc justificatus sum : qui autem judicat me, Dominus est. Itaque nolite ante tempus judicare quoadusque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium : et tunc laus erit unicuique à Déo.

Lectio ij.

HÆC autem, fratres, transfiguravi in me et Apollo, propter vos, ut in nobis discatis ne suprà quàm scriptum est, unus adversùs alterum infletur pro alio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Jam saturati estis, jam divites facti estis : sine nobis regnatis; et utinam regnetis, ut et nos vobiscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos apostolos novissimos ostendit tanquam morti destinatos, quia spectaculum facti sumus mundo, et angelis et hominibus.

Lectio iij.

NOS stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo : nos infirmi, vos autem fortes: vos nobiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus, et nudi sumus, et colaphis cædimur, et instabiles sumus, et laboramus operantes mani-

bus nóstris. Maledicimur et benedicimus: persecutionem patimur, et sustinemus : blasphemamur, et obsecramus : tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsema usque adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo, sed ut filios meos carissimos móneo. Nam si decem millia pedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres : nam in Christo Jesu per Evangelium ego vos génui.

In II. et III. Nocturno Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

DIE FESTO

PRO UNO MARTYRE.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola II. beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris, ad illuminationem scientiæ claritatis Dei, in facie Christi Jesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex nóbis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur : aporiamur, sed non destituimur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur : dejicimur, sed non perimus : semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestetur in corporibus nóstris.

Lectio ij.

Semper enim nos qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestetur in carne nostra mortáli. Ergò mors in nobis operatur, vita autem in vóbis. Habentes autem eumdem spiritum fidei, sicut scriptum est : Credidi, propter quod locutus sum : et nos credimus propter quod et loquimur : scientes quoniam qui suscitavit Jesum, et nos cum Jesu suscitabit, et constituet vobíscum. Omnia enim propter vos, ut gratia abundans, per

multos in gratiarum actione abundet in gloriam Déi. Propter quod non deficimus: sed licèt is qui foris est noster homo corrumpatur, tamen is qui intùs est, renovatur de die in diem.

Lectio iij.

Id enim quod in præsenti est momentaneum et leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quòd ædificationem ex Deo habemus, domum, non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram quæ de cœlo est, superindui cupientes: si tamen vestiti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati, eò quòd nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur quod mortale est, à vita.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 311. in nat. sancti Cypriani Martyris.

Lectio iv.

Istum nobis festum diem passio beatissimi Martyris fecit, cujus nos victoriæ celebritas in istum locum devotissimos congregávit. Sed celebratio solemnitatis Martyrum imitatio debet esse virtútum. Facile est honorem Martyris celebrare; magnum est fidem atque patientiam Martyris imitári. Hoc sic agamus, ut illud optemus: hoc sic celebremus, ut illud potiùs diligámus. Quid laudamus in fide Martyris? Quia usque ad mortem pro veritate certavit, et ideò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit: ideò victor ad Deum accéssit.

Lectio v.

Abundant in isto sæculo errores et terrores: beatissimus Martyr errores sapientiâ, terrores patientiâ superavit. Magnum est quod fecit: secutus Agnum, leonem vicit. Quando persecutor

sæviebat, leo fremebat; sed quia Agnus sursùm attendebatur, leo deorsùm calcabátur. Cogitate, fratres, quale fuit mitti homines per orbem terrarum prædicare hominem mortuum resurrexisse, in cœlum ascendisse, et pro ista prædicatione perpeti omnia quæ insaniens mundus inferret damna, exilia, vincula, tormenta, flammas, bestias, cruces, mórtes.

Lectio vj.

Alius moriebatur, ut alius honoraretur; alius occídebatur ut alius colerétur. Numquid hoc facerent, nisi flagrantiâ caritatis de conscientia veritatis? Prædicaverunt mortuum quem sciebant vívum. Sciebant pro qua vita contemnerent vitam: sciebant pro qua felicitate ferrent transitoriam infelicitatem, pro quibus præmiis ista damna contémnerent. Fides eorum cum toto mundo non appenderétur. Audierant: Quid prodest homini, si totum mundum lucretur, animæ autem suæ detrimentum patiátur.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum súum. Et réliqua.

Homilia sancti Cypriani Episcopi et Mártyris.

Epist. 56. *quæ est de exhortatione ad martyrium ad Thibaritanos.*

Gaudere nos in persecutionibus voluit Dominus, quia tunc dantur coronæ fidei, tunc probantur milites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen militiæ dedimus, ut pacem tantummodò cogitare et recusare militiam debeamus, quando in ipsa militia primus ambulaverit Dominus, humilitatis et tolerantiæ et passionis magister, ut quod fieri docuit, prior faceret; et quod pati hortatur, prior pro nobis ipse paterétur. Sit ante oculos, Fratres dilectissimi, quòd qui omne judicium à Patre solus accepit, et qui venturus est et judi-

caturus, jam judicii sui et cognitionis futura sententiam protulerit, prænuntians et contestans confessurum se coram Patre suo confitentes, et negaturum negántes.

Longè post præcedentem.

Lectio viij.

Neque aliquis persecutionis metu sic terreatur, ut non evangelicis exhortationibus et præceptis, ac monitis cœlestibus, ad omnia inveniatur armátus. Irascitur adversarius et minatur, sed est qui possit de ejus manibus liberáre. Ille metuendus est cujus iram nemo potest evadere, ipso præmonente et dicente: Ne timueritis eos qui occídunt corpus, animam autem non possunt occídere: magis autem metuite eum qui potest et corpus et animam occídere in gehénnam. Et iterùm: Qui amat animam suam, perdet illam; et qui odit animam suam in isto sæculo, in vitam æternam conservabit illam. Ecce Agon sublimis et magnus et coronæ cœlestis præmio gloriósus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat et Christus. Quanta est gloriæ dignitas, quanta felicitas præsente Deo congredi, et Christo judice coronári!

Lectio ix.

Armemur viribus totis, et paremur ad agonem mente incorruptâ, fide integrâ, virtute devótâ. Armat nos Apostolus, dicens: Induite arma Dei, ut possitis resistere in die nequissimo. Induamus loricam justitiæ, ut contra inimici jacula munitum sit pectus et tútum. Calceati sint evangelico magisterio, et armati pedes, ut cùm serpens calcari à nobis cœperit, mordere et supplantare non póssit. Portemus scutum fidei, quo protegente, quidquid jaculatur inimicus, possit extíngui. Accipiamus ad tegumentum capitis galeam salutarem, ut muniantur aures, ne audiant edicta ferália. Muniantur oculi, ne videant detestanda simulacra: muniatur frons, ut signum Dei incolume servetur; muniatur os ut Dominum suum Christum victrix lingua fateátur. Armemus et dexteram gladio spiritali, ut

sacrificia funesta fortiter respuàt, et Eucharistiæ memor, quæ Domini corpus accepit, ipsum complectatur, posteà à Domino sumptura præmium cœlestium coronárum.

DIE FESTO

PRO PLURIBUS MARTYR.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 8.

FRATRES, Debitores sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivétis. Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Déi. Non enim accepistis spiritum servitutis iterùm in timore, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba, Páter. Ipse enim Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quòd sumus filii Déi. Si autem filii, et hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi; si tamen compatimur, ut et conglorificémur. Existimo enim quòd non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam quæ revelabitur in nóbis. Nam expectatio creaturæ revelationem filiorum Dei expéctat.

Lectio ij.

SCIMUS autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundùm propositum vocati sunt sáncti. Nam quos præscivit, et prædestinavit conformes fieri imaginis filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis frátribus. Quos autem prædestinavit, hos et vocavit: et quos vocavit, hos et justificavit: quos autem justificavit, illos et glorificávit. Quid ergò dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui etiam proprio Filio suo non

pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Quomodò non etiam cum illo omnia nobis donavit? Quis accusabit adversùs electos Dei? Deus qui justificat; quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mortuus est, imò qui et resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nóbis.

Lectio iij.

Quis ergò nos separabit à caritate Christi? Tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an persecutio, an gladius? Sicut scriptum est: Quia propter te mortificamur totâ die, estimati sumus sicut oves occisiónis. Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare à caritate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nóstro.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 335. in nativ. Mart.

Lectio iv.

Quoniam dies sanctorum Martyrum est, unde potiùs aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum? Adjuvet nos Dominus Mártyrum. Audivimus paulò antè beatum Paulum Apostolum prædicantem: Quis nos separabit à caritate Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulatio, an augustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? sicut scriptum est: Propter te morte afficimur totâ die, deputati sumus ut oves occisionis: sed in his omnibus superamus per eum qui dilexit nos. Hæc est vox Martyrum, omnia tolerare, et de se nihil præsumere; illum diligere qui glorificatur in suis: ut qui gloriatur, in Domino gloriétur.

Lectio v.

Noverunt et illud quod nos cantavimus paulò antè: Lætamini in Domino, et exultate, jústi. Si justi in Domino lætan-

tur, *injusti non noverunt* lætari nisi in sæculo. Sed ipsa est prima acies debellánda. Primò vincendæ sunt delectationes, et posteà dolóres. Quomodò potest superare mundum sævientem, qui non potest superare blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honores, divitias, voluptates: minatur hic mundus intentando dolores, egestates, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicetur, quomodò superare potest quod minátur?

Lectio vj.

HABENT delectationem suam divitiæ, quis nesciat? Sed plus habet delectationis justítia. Delectare divitiis cum justítia. Ubi autem talis articulus tentationis inciderit, ut duo hæc veniant in tentationem, divitiæ et justitia; et non possis habere utrumque: sed si miseris manum ad divitias, necesse est ut amittas justitiam; si miseris manum ad justitiam, pereant divítiæ. Modò elige, modò pugna, modò videamus si non sine causa cantasti: Lætamini in Domino, et exultate, justi; modò videamus si non sine causa audisti: Quis nos separabit à caritate Christi? Et quidem prætermisit omnia quibus blanditur mundus, et te voluit commemorare cui blanditur múndus. Quare? Quia certamina Martyrum pronuntiabat: *Illa* utique certamina, ubi vicerunt persecutionem, famem, sitim, egestatem, ignominiam, ad extremum timorem mortis, et hostem sævíssimum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 6.

IN illo tempore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, et turba discipulorum ejus, et multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, et Jerusalem, et maritima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 1. *Off.* *C.* 15. *et* 16.

NON potest quis præmium accipere, nisi legitimè certaverit: nec est gloriosa victoria, nisi ubi fuerint laboriosa certámina. Nonne injustus

est, qui antè quærat præmium, quàm certamen fuerit absolutum? Ideòque Dominus in Evangelio ait : Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum : beati estis, cùm vos maledicent homines, et persequentur, et dicent omne malum adversùm vos propter justitiam : gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlo. Futuram, non præsentem, in cœlo, non in terra, mercedem promisit esse reddéndam. Quid alibi poscis quod alibi debetur? Quid præproperè coronam exigis antequàm vincas? Quid detergere pulverem, quid requiescere cupis? Quid epulari gestis, antequàm stadium solvatur? Adhuc populus spectat, adhuc athletæ in scammate sunt, et tu jam otium pétis?

Lectio viij.

Sed fortè dicas : Cur impii lætantur? cur luxuriantur? cur etiam ipsi non mecum laborant? Quoniam qui non subscripserint ad coronam, non tenentur ad laborem certaminis : qui in stadium non descenderint, non se perfundunt oleo, non obliniunt púlvere. Quos manet gloria, expectat injúria. Unguentati spectare solent, non decertare, non solem, æstus, pulverem, imbresque pérpeti. Dicant ergò et ipsis athletæ : Venite, nobiscum laboráte. Sed respondebunt spectatores : Nos hic interim de vobis judicamus : vos autem sine nobis coronæ, si viceritis, gloriam vindicábitis.

Lectio ix.

Isti igitur qui in deliciis, qui in luxuria, rapinis, questibus, honoribus studia posuerunt sua, spectatores magis sunt quàm præliatóres. Habent lucrum laboris, fructum virtutis non hábent. Fovent otium, astutiâ et improbitate aggerant divitiarum acervos; sed exsolvent, seram licèt, nequitiæ suæ pœnam. Perfectorum est coróna. Expecta ut veniat quod perfectum est, quando non per speciem in ænigmate, sed facie ad faciem formam ipsam redopertæ veritatis possis agnóscere.

DIE FESTO

PRO SS. PONTIFICIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola I. beati Pauli Apostoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 3.

FIDELIS sermo : Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Oportet ergò Episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, non vinolentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum, sed suæ domui benè præpositum, filios habentem subditos cum omni castitáte. Si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodò Ecclesiæ Dei diligentiam habebit? Non neophytum, ne in superbiam elatus, in judicium incidat diáboli. Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, et in laqueum diáboli.

De Epistola ad Titum.

Lectio ij. *Cap.* 1.

OPORTET enim Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem : non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum, sed hospitalem, benignum, sobrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrinam est, fidelem sermonem, ut potens sit exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt argúere. Sunt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui et seductores, maximè qui de circumcisione sunt, quos oportet redargui : qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet turpis lucri grátiâ.

Lectio iij. *Cap.* 2.

TU autem loquere quæ decent sanam doctrinam. Senes, ut sobrii

sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patiéntia. Anus similiter, in habitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, benè docentes, ut prudentiam doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios suos diligant; prudentes, castas, sobrias, domûs curam habentes, benignas, subditas viris suis, ut non blasphemetur verbum Déi. Juvenes similiter hortare ut sobrii sint. In omnibus teipsum præbe exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile, ut is qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nóbis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 20. in Epist. 1. ad Timoth.

Lectio iv.

Si quis Episcopatum appetit non principatûs ac dominationis fastu, sed pro cura regiminis et caritatis affectu, non improbo: bonum quippe desiderat ópus. Quippe et Moyses eamdem rem appetivisse cognóscitur. Verùm ille hujusmodi potentiam ambitumque dominandi nequaquàm quæsivit; sed eam rem ita cupivit, ut nec contumeliam audire refugeret, cùm illi diceretur: Quis te constituit principem et judicem super nos? Si quis igitur ita desiderat, desiderat bénè. Episcopatus enim ex eo dicitur, quòd omnes inspiciat cunctaque speculétur. Oportet igitur Episcopum irreprehensibilem ésse. Hoc unico verbo genus omne virtutum expréssit. Itaque qui sibi vel levis culpæ conscius est, malè profectò facit eam rem appetens, quâ indignum se per opera fácit. Non enim decet hujusmodi regere, sed potiùs régi. Eum quippe qui regendos alios suscipit, tantâ decet gloriâ virtutis excellere, ut instar solis, cæteros veluti stellarum igniculos in suo fulgore obscúret. Debet hujusmodi vitam habere immaculatam atque compositam, ut omnes in illum et in ejus vitam, ve-

luti in exemplum aliquod excellens, intueántur.

Lectio v.

Oportet Episcopum vigilantem esse, hoc est, clarissimâ mentis acie præditum, innumerosque habentem omni ex parte oculos, quibus acutissimè cuncta prospiciat. Sunt quippe plura quæ incidant et mentis hebetent aciem, putà concupiscentiæ desideria, curæ quotidianæ, rerumque perturbatio; et plurima id genus undique imminent. Vigilantem igitur esse necesse est eum, qui non tantùm suî curam habet, verùm etiam reliquórum. Decet esse pervigilem eum qui ejusmodi est, ac spiritu vivere, et affectûs sui flammam operibus ipsis ostendere, sollicitudine atque industriâ præcellere, ut die noctuque exercitum et castra perlustret, laboret, et sui officii munus diligentissimè impleat, atque omnium curam et sollicitudinem gérat. Pudicum, addit, ornatum, et hospitalitatis amatórem. Ista et in subditis plerumque videas. Verùm quoniam oportet eum et ea quæ sunt rectoris habere, idcircò subjunxit: Aptum ad docéndum. Hoc quippe à subditis nequaquàm éxigitur: cæterùm illi ante omnia adesse debet, qui hujusmodi suscepit officium.

Lectio vj.

Idcircò nos elegit Deus, ut simus quasi luminaria, ut veluti fermentum evadamus, ut magistri cæterorum efficiamur, ut veluti Angeli cum hominibus versemur in terris, ut tanquam viri cum infantibus et pueris, quasi spirituales cum animalibus, ut ex contubernio nostro ingentia lucra conquirant, ut semina simus, ut fructum lætissimum afferámus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitatis luce fulgéret. Nihil magistris opus esset, si virtutis probos actus præferrémus. Nemo profectò Gentilis esset, si ipsi, ut oportet, Christiani esse curaremus; si Dei monitis ac scitis obtemperaremus; si injurias perpessi vicem non referremus; si maledictis lacessiti benediceremus; si pro malis bona

redderémus. Nemo esset ita fera bellua, ut non statim ad cultum veræ religionis accurreret, si videret hæc ab omnibus fieri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot populos attraxit ad Dei notitiam. Si omnes essemus hujusmodi, quot terrarum orbes et ipsi attrahere possémus?

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 24.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis quâ horâ Dominus vester venturus sit. Et réliqua.

Homilia sancti Fulgentii Epíscopi.

Dominicus sermo quem debemus omnes, non solùm studiosè, verùm etiam sapienter audire, cui nos oportet humiliter ac delectabiliter obedire, moderationis suæ tenens ubique temperiem, ut nec ovibus desint pabula, nec pastoribus alimenta; quædam specialiter solis præcipit nobis, quædam verò generaliter et nobis et vóbis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille familias, rerum omnium Dominus, ad hoc in sua magna domo constituit, ut populo ejus verbum gratiæ ministremus) specialiter adjungitur sanctæ prædicationis officium: generaliter verò et nobis et vobis salutaris indicitur observantia mandatórum.

Lectio viij.

Servorum igitur, quos populo suo præposuit Dominus specialiter volens officium demonstrare, ait: Quis putas est fidelis dispensator et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram? Beatus ille servus, quem cùm venerit Dominus, invenerit ita faciéntem. Quis est iste Dominus, Fratres? Christus sine dubio, qui suis discipulis ait: Vos vocatis me, Magister et Domine; et benè dicitis: sum étenim. Quæ est etiam hujus Domini familia? Nimirùm illa est, quam ipse Dominus de manu inimici redemit, et suo dominio mancipávit. Hæc autem familia sancta est

Ecclesia catholica quæ per orbem terræ copiosâ fertilitate diffunditur, et redemptam se pretioso sui Domini sanguine gloriâtur.

Lectio ix.

DISPENSATOR verò quis sit, quem oportet esse fidelem pariter ac prudentem, Paulus nobis ostendit Apostolus, qui de se suisque sociis loquens, ait: Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Déi. Hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniâtur. Ne quis autem nostrûm solos Apostolos dispensatores factos existimet; neglectoque militiæ spiritalis officio, servus piger infideliter imprudenterque dormitet, ipse beatus Apostolus Episcoposesse dispensatores ostendens, ait: Oportet ergò Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatórem. Servi Patrisfamilias sumus, dispensatores Domini sumus, mensuram tritici quam vobis erogemus, accépimus. Quæ vera sit ista mensura tritici si quæramus, ipsam quoque vobis beatus Paulus Apostolus ostendet, dicens: Unicuique sicut Deus divisit mensuram fídei. Hujus tritici mensuram vobis in nomine Domini damus, quoties illuminati *dono* gratiæ spiritalis, secundùm regulam veræ fidei disputamus; et eamdem tritici mensuram per Dominicos dispensatores accipitis, cùm quotidiè per Dei famulos verbum veritatis audítis.

DIE FESTO

PRO SS. DOCTORIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 39.

SAPIENTIAM omnium antiquorum exquiret sapiens, et in Prophetis vocábit. Narrationem virorum nominatorum conservabit, et in versutias parabolarum simul introibit. Occulta proverbiorum exquiret, et in absconditis parabo-

larum conversábitur. In medio magnatorum ministrabit, et in conspectu præsidis apparébit. In terram alienigenarum gentium pertransiet : bona enim et mala in hominibus tentábit.

Lectio ij.

Cor suum tradet ad vigilandum diluculò ad Dominum qui fecit illum, et in conspectu Altissimi deprecábitur. Aperiet os suum in oratione, et pro delictis suis deprecábitur. Si enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentiæ replebit illum, et ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ : et in oratione confitebitur Domino : et ipse diriget consilium ejus et disciplinam, et in absconditis suis consiliábitur.

Lectio iij.

Ipse palàm faciet disciplinam doctrinæ suæ, et in lege testamenti Domini gloriábitur. Collaudabunt multi sapientiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recedet memoria ejus, et nomen ejus requiretur à generatione in generatiónem. Sapientiam ejus enarrabunt gentes, et laudem ejus enuntiabit Ecclésia.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro S. Augustini Episcopi contra Juliánum.

Lectio iv. lib. 2. cap. 10.

Sanctos et in sancta Ecclesia illustres Antistites Dei, non Platonicis, et Aristotelicis, et Zenonicis, aliisque hujuscemodi, vel Græcis, vel Latinis, quanquam ex istis aliquos eorum, verùm omnes sacris litteris eruditos, nominatim, sicut oportebat, expressi ; eorumque sententias, quantùm sufficere videbatur, sine ulla editas ambiguitate digessi, ut in eis timeas non ipsos sed illum qui sibi eos utilia vasa formavit, et sancta templa construxit : qui tunc de ista causa judicaverunt, quando eos nemo potest dicere perperàm cuiquam vel adversari, vel favere potuisse. Nullas nobiscum vel vobiscum amicitias attenderunt, vel inimicitias exercuerunt : neque nobis, neque vobis irati sunt, neque nos, neque vos miserati sunt. Quod inve-

nerunt in Ecclesia, tenuerunt: quod didicerunt, docuerunt: quod à Patribus acceperunt, hoc filiis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectio v.

Isti Episcopi sunt docti, graves, sancti, veritatis acerrimi defensores adversùs garrulas vanitates: in quorum ratione, eruditione, libertate, quæ tria bona judici tribuisti, non potes invenire quod spérnas. Si Episcopalis Synodus ex toto orbe congregaretur, mirum si tales possent illic facilè tot sedere, quia nec isti uno tempore fuerunt: sed fideles, et multis excellentiores paucos dispensatores suos Deus per diversas ætates temporum locorumque distantias, sicut ei placet atque expedire judicat, ipse dispénsat. Hos itaque de aliis atque aliis temporibus atque regionibus ab Oriente et Occidente congregatos vides, non in locum quò navigare cogantur homines, sed in librum qui navigare posset ad hómines.

Lectio vj.

Quantò tibi essent isti judices optabiliores, si teneres catholicam fidem, tantò tibi sunt terribiliores, quia oppugnas catholicam fidem, quam in lacte suxerunt, quam in cibo sumpserunt, cujus lac et cibum parvis magnisque ministraverunt, quam contra inimicos, etiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelamini, apertissimè ac fortissimè defendérunt. Talibus post Apostolos sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus, ædificatoribus, pastoribus, nutritoribus crévit. Ideò profanas voces vestræ novitatis expavit; et cauta ac sobria, ex admonitione Apostolica, ne sicut serpens Evam seduxit astutiâ suâ, sic et mens ejus corrumperetur à castitate quæ est in Christo; catholicæ fidei virginitate, insidias vestri dogmatis surrepentis exhorruit, et tanquam caput colubri calcavit, obtrivit, abjécit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quòd

si sal evanuerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in Monte. cap. 6.

Ostendit Dominus fatuos esse judicandos, qui temporalium bonorum vel copiam sectantes, vel inopiam metuentes, amittunt æterna, quæ nec dari possunt ab hominibus, nec auférri. Itaque si sal infatuatum fuerit, in quo salietur? Id est, si vos per quos condiendi sunt quodammodo populi, metu persecutionum temporalium amiseritis regna cœlorum; qui erunt homines per quos à vobis error auferatur, cùm vos elegerit Deus per quos errorem auferat cæterórum?

Lectio viij.

Ergò ad nihilum valet sal infatuatum, nisi ut mittatur foras et calcetur ab hominibus. Non itaque calcatur ab hominibus, qui patitur persecutionem, sed qui persecutionem timendo infatuátur. Calcari enim non potest nisi inferior: sed inferior non est, qui quamvis corpore multa in terra sustineat, corde tamen fixus in cœlo est.

Lectio ix.

Vos estis lumen múndi. Quomodò dixit superiùs Sal terræ, sic nunc dicit Lumen múndi. Nam neque superiùs ista terra accipienda est, quam pedibus corporeis calcamus; sed homines qui in terra habitant, vel etiam peccatores quorum condiendis et extinguendis putoribus Apostolicum salem Dominus misit in múndum. Et hîc mundum, non cœlum et terram, sed homines qui sunt in mundo vel diligunt mundum, oportet intelligi, quibus illuminandis Apostoli missi sunt.

DIE FESTO
PRO SS. PRESBYTERIS.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

MELCHISEDECH, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui obviavit Abrahæ regresso à cæde regum, et benedixit ei : cui et decimas omnium divisit Abraham : primùm quidem qui interpretatur rex justitiæ : deindè autem et Rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vitæ habens, assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpétuum.

Lectio ij.

INTUEMINI autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de præcipuis Abraham Patriarcha : et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent decimas sumere à populo secundùm Legem, id est, à fratribus suis : quanquam et ipsi exierínt de lumbis Abrahæ. Cujus autem generatio non annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham, et hunc qui habebat repromissiones, benedixit; sine ulla autem contradictione, quod minus est, à meliore benedícitur.

Lectio iij.

MANIFESTUM est : si secundùm similitudinem Melchisédech exurgat alius sacerdos, qui non secundùm legem mandati carnalis factus est, sed secundùm virtutem vitæ insolúbilis. Contestatur enim : Quoniam tu es Sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchísedech. Reprobatio quidem fit præcedentis mandati, propter infirmitatem ejus et inutilitatem; nihil enim ad perfectum adduxit Lex : introductio verò

melioris spei per quam proximamus ad Déum. Et quantùm est non sine jurejurando (alii quidem sine jurejurando sacerdotes facti sunt, hic autem cum jurejurando per eum qui dixit ad illum : Juravit Dominus, et non pœnitebit eum : Tu es Sacerdos in æternum,) in tantùm melioris testamenti sponsor factus est Jésus.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro S. Joannis Chrysostomi de Sacerdótio.

Lectio iv. lib. 3. cap. 2.

Sacerdotium in terra quidem peragitur, sed in rerum cœlestium classem ordinemque referendum est. Atque id perquàm meritò : quippe non mortalis quisquam, non angelus, non archangelus, non alia quævis creata potentia, sed ipse Paracletus ordinem hujusmodi disposuit : qui mortalibus hominibus etiamnum in carne manentibus auctor fuit, ut angelorum ministerium animo conciperent. Idcircò necesse est sacerdotem sic esse purum, ut si in ipsis cœlis collocatus inter cœlestes illas virtutes medius stáret. Nam dum conspicis Dominum immolatum et illic situm, sacerdotem sacrificio incumbentem ac preces fundentem ; tum verò turbam circumfusam pretioso illo sanguine intingi ac rubefieri : etiamne te inter mortales versare atque in terra consistere censes? An non potiùs è vestigio in cœlos transferri? An non cogitationem omnem carnis abjiciens, nudo animo, mente purâ, circumspicis quæ in cœlo sunt? O miraculum! ô Dei benignitatem! qui cum Patre sursùm sedet, in illo ipso temporis articulo omnium manibus pertractatur, ac se ipse tradit volentibus ipsum excipere ac compléčti.

Lectio v.

Nam si quis consideret quantum id sit mysterium, ut is scilicet qui homo ipse sit, carne ac sanguine etiamnum constans, iisque involutus, beatæ atque immortali naturæ illi fieri propior queat : tum probè intelliget quanto Sacerdotis honore, quantâ di-

gnitate Spiritûs Sancti gratia dignata fuerit: operibus enim illis tum sacra hæc quæ dico initiantur, perficiunturque, tum etiam alia his nihilo inferiora, quæ ipsa ad dignitatem, salutisque nostræ rationem spéctant. Etenim qui terram incolunt atque in ea versantur, iis commissum est ut ea quæ in cœlis sunt dispensent: iis datum est ut potestatem habeant quam Deus optimus, neque angelis, neque archangelis datam esse voluit: neque enim ad illos dictum est: Quæcumque alligaveritis in terra, erunt alligata in cœlo; et quæcumque solveritis in terra, erunt soluta et in cœlo.

Lectio vj.

HABENT quidem et terrestres principes vinculi potestatem, verùm corporum sólùm. Id autem quod dico, sacerdotum vinculum, ipsam etiam animam contingit, atque ad cœlos usque pervadit: usque adeò ut quæcumque infernè sacerdotes confecerint, illa eadem Deus supernè rata habeat, ac servorum sententiam confirmet. Etenim quidnam hoc aliud esse dicas, nisi omnem rerum cœlestium potestatem illis à Deo concessam? Quorumcumque enim, ait, peccata remiseritis, remittuntur eis, et quorumcumque retinueritis, retenta sunt. Quænam, obsecro, potestas hâc unâ major esse queat? Pater omne judicium Filio dedit: cæterùm video ipsum omne judicium à Deo Filio illis tráditum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo tempore; Designavit Dominus et alios septuaginta duos: et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quò erat ipse ventúrus. Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem páuci. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Pápæ.

Hom. 17. *in Evang.*

AD messem multam operarii pauci sunt; quod sine gravi mœrore loqui non possumus, quia

etsi sunt qui bona audiant, desunt qui dicant: Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valdè invenitur operator: quia officium quidem sacerdotale suscepimus, sed opus officii non implémus. Sed pensate, fratres mei, pensate quod dicitur: Rogate ergò Dominum messis ut mittat operarios in messem súam. Vos pro nobis petite ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquàm prædicationis locum suscepimus, apud justum judicem taciturnitas nostra nos addicat.

Lectio viij.

SED utinam, si ad prædicationem virtutis non sufficimus, loci nostri officium innocentiâ vitæ teneámus. Nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lúpos. Multi enim cùm regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, et quibus prodesse debuerant, nócent. Et quia caritatis viscera non habent, domini videri appetunt, patres se esse minimè recognóscunt. Humilitatis locum in elationem dominationis immutant: et si quando extrinsecùs blandiuntur, intrinsecùs sæviunt. De quibus aliàs Veritas dicit: Veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecùs autem sunt lupi rapáces.

Lectio ix.

CONTRA quæ omnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos mittimur, ut sensum servantes innocentiæ, morsum malitiæ non habeámus. Qui enim locum prædicationis suscipit, mala inferre non debet, sed tolerare, ut ex ipsa sua mansuetudine iram sævientem mitiget, et peccatorum vulnera in aliis ipse afflictionibus vulneratus sánet. Quod tunc benè rector exhibet cum seipsum diligere per amorem privatum nescit: cùm nulla quæ mundi sunt, appetit: cùm terrendo cupiditatis oneribus nequaquam mentis colla suppónit.

DIE FESTO
PRO SS. ABBATIBUS,
Monachis, Cœnobitis et Anachoretis.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Philippénses.

Lectio j. *Cap.* 3.

Fratres, Quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Christum detriménta. Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam, et inveniar in illo non habens meam justitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi Jesu: quæ ex Deo est justitia in fide ad cognoscendum illum, et virtutem resurrectionis ejus, et societatem passionum illius; configuratus morti ejus, si quo modo occurram ad resurrectionem quæ est ex mortuis non quòd jam acceperim, aut jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo et comprehensus sum à Christo Jesu.

Lectio ij.

Fratres, ego me non arbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt priora extendens meipsum, ad destinatum persequor, ad bravium supernæ vocationis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergò perfecti sumus, hoc sentiamus: et si quid aliter sapitis, et hoc vobis Deus revelábit. Verumtamen ad quod pervenimus, ut idem sapiamus, et in eadem permaneamus régula.

Lectio iij.

Imitatores mei estote, fratres, et observate eos qui ita ambulant, sicut habetis formam nós-

tram. Multi enim ambulant quos sæpè dicebam vobis (nunc autem et flens dico) inimicos crucis Christi, quorum finis interitus, quorum Deus venter est, et gloria in confusione ipsorum, qui terrena sápiunt. Nostra autem conversatio in cœlis est.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Paulini Episcopi.

Epist. 24. *ad Sulpit. Sever. aliàs* 2. §. 5. 6.

Lectio iv.

Bona quæ nobiscum non intuleramus in hunc mundum, nec poteramus efferre, quasi mutuata reddidimus; nec ut cutem à carne distraximus, sed ut vestem à corpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependamus Deo, hoc est, cor et animam, et corpora nostra exhibentes in hostiam vivam, ut scriptum est, Domino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lapide angulari, qui nobis santificationis nostræ formulam in semetipso dedit, et ait: Sancti estote, quoniam ego sanctus sum. Quæ igitur nobis gratia, si in alieno tantùm fideles fuerimus, nisi de proprio serviamus, id est, de libero voluntatis arbitrio, ex toto corde nostro, ex totis animæ nostræ, ut scriptum est, viribus diligentes Déum?

Lectio v. §. 7. 8.

Quamobrem temporalium quæ in hoc sæculo habentur bonorum relictio, sive distractio, non decursus stadii, sed ingressus, nec ut meta, sed ut janua est. Non enim athléta tum vincit, cùm exuitur; qui ideò nudatur ut incipiat dimicare, cùm legitimè certaverit coronándus. Et natator amnem interpositum superaturus, exuitur; nec tamen hoc tanto apparatu quòd se despoliaverit, transnatabit, nisi totius corporis nisu torrentis impetum scindat, et laborem natationis exháuriat. Video et in Jacob hujus expeditionis ordinem prolusisse, cùm illum lego, posteaquàm torrente transmisso, præmissis cura-

rum suarum oneribus, id est, facultatum et necessitudinum impedimentis, solus in tabernaculi loco remanserat, Deo colluctátum.

Lectio vj.

ITAQUE ad corripiendam vitæ viam capiendumque Dei verbum, et prævalendum in regnum cœlorum quod à diebus Joannis vim patitur, et à diripientibus obtinetur, idonei esse non possumus, nisi omnia quæ vel amore vel curâ, si in itinere istius sæculi nobis adhæreant, impediunt et retardant, ante obitûs nostri vesperam præmittamus, et inde per totam hujus sæculi noctem apprehendere, et tenere Christum sollicitâ spiritalium operum ac studiorum contentione luctemur: nec divellamur à caritate Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueamus benedictiónem. Atque utinam ad salutaris insigne luctaminis, nervum femoris nostri majestatis suæ timore percutiat; quo obstupescente, infirmabitur virtus carnis et spiritalis gratia convaléscet!

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo tempore; Respondens Petrus dixit Jesu: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te, quid ergò erit nobis? Et réliqua.

Homilia sancti Hyeronimi Presbyteri.

Comment. in Matth. C. 19.

GRANDIS fiducia: Petrus piscator erat, dives non fuerat; cibos manu et arte quærebat, et tamen loquitur confidenter: reliquimus ómnia. Et quia non sufficit tantùm relinquere, jungit: (quod perfectum est) et secuti sumus te: fecimus quod jussisti; quid igitur nobis dabis præmii?

Lectio viij.

JESUS autem dixit illis: Amen dico vobis, quòd vos qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. Non dixit, qui re-

liquistis omnia; hoc enim et Crates fecit Philosophus, et multi alii divitias contempserunt; sed : qui secuti estis me (quod propriè Apostolorum est atque credentium) in regeneratione, cùm sederit filius hominis in sede majestatis suæ, quando et mortui de corruptione resurgent incorrupti, sedebitis et vos in soliis judicantium, condemnantes duodecim tribus Israël, quia, vobis credentibus, illi credere noluérunt.

Lectio ix.

Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam æternam possidébit. Locus iste cum illa sententia congruit, in qua salvator loquitur : Non veni pacem mittere, sed gladium; veni enim separare hominem à patre suo, et matrem à filia, et nurum à socru; et inimici hominis domestici éjus. Qui ergò propter fidem Christi, et prædicationem Evangelii, omnes affectus contempserint, atque divitias et sæculi voluptates, isti centuplum recipient, et vitam æternam possidébunt.

DIE FESTO

PRO JUSTIS.

IN I. NOCTURNO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *Cap. 4.*

Justus si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio érit. Senectus enim venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computáta. Cani autem sunt sensus hominis, et ætas senectutis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illíus. Fas-

cinatio enim nugacitatis obscurat bona, et inconstantia concupiscentiæ transvertit sensum sine malítia. Consummatus in brevi, explevit tempora multa : placita enim erat Deo anima illius ; propter hoc properavit educere illum de medio iniquitátum.

Lectio ij.

Populi autem videntes et non intelligentes, nec ponentes in precordiis talia : quoniam gratia Dei et misericordia est in sanctos ejus, et respectus in electos illius. Condemnat autem justus mortuus vivos impios, et juventus celeriùs consummata longam vitam injústi. Videbunt enim finem sapientis et non intelligent quid cogitaverit de illo Deus, et quare munierit illum Dóminus. Videbunt et contemnent eum : illos autem Dominus irridébit. Et erunt post hæc decidentes sine honore et in contumelia, inter mortuos in perpetuum, quoniam disrumpet illos inflatos sine voce et commovebit illos à fundamentis; et usque ad supremum desolabúntur.

Lectio iij. *Cap.* 4 *et* 5.

Et erunt gementes et memoria illorum peribit. Venient in cogitatione peccatorum suorum timidi, et traducent illos ex adverso iniquitates ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constantia adversùs eos qui se angustiaverunt, et qui abstulerunt labores eórum. Videntes turbabuntur timore horribili, et mirabuntur in subitatione insperatæ salutis dicentes intra se, pœnitentiam agentes, et præ angustia spiritûs gementes : Hi sunt quos habuimus aliquando in derisum et in similitudinem impropérii. Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam et finem illorum sine honóre. Ecce quomodò computati sunt inter filios Dei, et inter sanctos sors illorum est ?

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Moralium sancti Gregorii Pápæ.

Lectio iv. lib. 10. *cap.* 16.

Deridetur justi simplicitas. Hujus mundi sapientia est cor machinationibus tegere, sen-

rum verbis velare : quæ falsa sunt, vera ostendere : quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimirùm prudentia usu à juvenibus scitur : hæc à pueris pretio discitur : hanc qui sciunt, cæteros despiciendo superbiunt : hanc qui nesciunt, subjecti et timidi in aliis mirantur, quia ab eis hæc eadem duplicitas iniquitatis nomine palliata diligitur, dum mentis perversitas urbanitas vocátur. Hæc sibi obsequentibus præcipit honorum culmina quærere, adeptâ temporalis gloriæ vanitate gaudere, irrogata ab aliis mala multipliciùs reddere; cùm vires suppetunt, nullis resistentibus cedere; cùm virtutis possibilitas deest, quidquid explere per malitiam non valent, hoc in pacifica bonitate simuláre.

Lectio v.

At contrà, sapientia justorum est nihil per ostensionem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitare, bona gratis exhibere, mala libentiùs tolerare quàm facere, nullam injuriæ ultionem quærere, pro veritate contumeliam lucrum putáre. Sed hæc justorum simplicitas deridetur, quia ab hujus mundi sapientibus puritatis virtus fatuitas créditur. Omne enim quod innocenter agitur, ab eis procul dubio stultum putatur, et quidquid in opere veritas approbat, carnali sapientiæ fatuum sónat. Quid namque stultius videtur mundo, quàm mentem verbis ostendere, nil callidâ machinatione simulare, nullas injuriis contumelias reddere, pro maledicentibus orare, paupertatem quærere, possessa relinquere, rapienti non resistere, percutienti maxillam alteram præbére.

Post pauca. *Lectio vj.*

Quæ nimirùm justi simplicitas breviter sed sufficienter exprimitur, cùm protinùs subinfertur : Lampas contempta apud cogitationes divitum. Sæpè namque contingit, ut electus quisque qui ad æternam felicitatem ducitur, continuâ hîc adversitate deprimatur, non hunc rerum abundantia fulciat, non dignitatum gloria

honorabilem ostendat, nulla ei obsequentium frequentia suppetat, nulla hunc humanis oculis vestium pompa compónat. A cunctis verò despicabilis cernitur, et hujus mundi glorià indignus æstimatur; sed tamen ante occulti Judicis oculos virtutibus emicat, vitæ meritis corúscat. Honorari metuit, despici non refugit: corpus continentiâ afficit: solâ in animo dilectione pinguescit: mentem semper ad patientiam præparat, et erectus pro justitia de perceptis contumeliis exultat: afflictis ex corde compátitur. De bonorum prosperitatibus quasi de propriis lætatur: sacri verbi pabula in mente sollicitus ruminat: et inquisitus quodlibet eloqui dupliciter, ignórat.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 12.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus véstris. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. Homil. 13.

Dominus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcingimus cùm carnis luxuriam per continentiam coarctámus. Sed quia minus est mala non agere, nisi etiam quisque studeat et bonis operibus insudare, protinùs additur: Et lucernæ ardentes in manibus véstris. Lucernas quippe ardentes in manibus tenemus, cùm per bona opera proximis nostris lucis exempla monstrámus. De quibus profectò operibus Dominus dicit: Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubentur, et lumbos restringere et lucernas tenere; ut et munditia sit castitatis in corpore, et lumen veritatis in operatióne. Redemptori etenim nostro unum sine altero placere nequaquàm potest, si aut is qui bona agit, adhuc luxuriæ inquinamenta non deserit, aut is qui casti-

tate præeminet, necdum se per bona opera exércet.

Lectio viij.

Nec castitas ergò magna est sine bono opere, nec opus bonum est aliquod sine castitáte. Sed et, si utrumque agitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam patriam tendat, et nequaquàm se à vitiis pro mundi hujus honestate contineat. Qui etsi quædam bona aliquandò pro honestate inchoat, in ejus tamen intentione non debet permanere, nec per bona opera præsentis mundi gloriam quærere, sed totam spem in redemptoris sui adventum constituat. Unde et protinùs subditur : Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à núptiis. Ad nuptias quippe Dominus abiit, quia resurgens à mortuis, ascendens in cœlum, supernam sibi angelorum multitudinem novus homo copulávit. Qui tunc revertitur, cùm nobis jam per judicium manifestátur.

Lectio ix.

Benè autem de servis expectantibus subditur : Ut cùm venerit et pulsaverit, confestim aperiant éi. Venit Dominus, cùm ad judicium properat; pulsat verò, cùm jam per ægritudinis molestias mortem vicinam esse designat : Cui confestim aperimus, si hunc cum amore suscipimus. Aperire enim Judici pulsanti non vult, qui exire de corpore trepidat ; et videre eum quem contempsisse se meminit, Judicem formidat. Qui autem de sua spe et operatione securus est, pulsanti confestim aperit, quia lætus Judicem sustinet; et cùm tempus propinquæ mortis advenerit, de gloria retributionis hilaréscit.

DIE FESTO
PRO SS. VIRGINIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola I. beati Pauli Apostoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 7.*

De virginibus præceptum Domini non habeo : consilium autem do, tanquam misericordiam consecutus à Domino, ut sim fidélis. Existimo ergò hoc bonum esse propter instantem necessitatem, quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es uxori? noli quærere solutiónem. Solutus es ab uxore? noli quærere uxórem. Si autem acceperis uxorem, non peccasti : et si nupserit virgo, non peccávit. Tribulationem tamen carnis habebunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres : tempus breve est. Reliquum est, ut et qui habent uxores, tanquam non habentes sint : et qui flent, tanquam non flentes : et qui gaudent, tanquam non gaudentes : et qui emunt, tanquam non possidentes : et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur ; præterit enim figura hujus múndi.

Lectio ij.

Volo autem vos sine sollicitudine ésse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodò placeat Déo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodò placeat uxori, et divisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore et spíritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodò placeat víro. Porrò hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id quod honestum est, et quod facultatem præbeat sine impedimento Dominum obsecrándi.

Lectio iij.

Si quis autem turpem se videri existimat super virgine sua, quòd sit super adulta, et ita oportet fieri : quod vult faciat; non peccat, si núbat. Nam qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens suæ voluntatis, et hoc judicavit in corde suo servare virginem suam, benè fácit. Igitur et qui matrimonio jungit virginem suam, benè facit; et qui non jungit, meliùs fácit. Mulier alligata est legi quanto tempore vir ejus vivit. Quòd si dormierit vir ejus, liberata est : cui vult nubat, tantùm in Dómino. Beatior autem erit si sic permanserit, secundùm meum consilium. Puto autem quòd et ego Spiritum Dei hábeam.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Sancti Cypriani Episcopi et Martyris de disciplina et habitu Virginum.

Paulò post initium.

Lectio iv.

Nunc nobis ad Virgines sermo est, quarum quò sublimior gloria est, major et cura est. Flos est ille Ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratiæ spiritalis, læta indoles, laudis et honoris opus integrum atque incorruptum, Dei imago respondens ad sanctimoniam Domini, illustrior portio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis largiter floret Ecclesiæ matris gloriosa fœcunditas : quantòque plus copiosa virginitas numero suo addit, tantò plus gaudium matris augéscit.

Lectio v.

Ad has loquimur, has adhortamur affectione potiùs quàm potestate : non quòd extremi et minimi, et humilitatis nostræ admodum conscii, aliquid ad censuram licentiæ vindicemus; sed quòd ad sollicitudinem magis cauti, plus de diaboli infestatione timeámus. Neque inanis hæc cautio est, et vana formido, quæ ad salutis viam consulit, quæ Dominica et vitalia præcepta custodit ; ut quæ se Christo dicaverint, et à

carnali concupiscentia recedentes, tam carne quàm mente se Deo voverint, consumment opus suum magno præmio destinatum : nec ornari jam aut placere cuiquam, nisi Domino suo, studeant; à quo et mercedem virginitatis expectant, dicente ipso : Non omnes capiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vj.

DENUÒ quoque per hanc Angeli vocem continentiæ munus ostenditur, virginitas prædicátur. Hi sunt, inquit, qui cum mulieribus se non coinquinaverunt; virgines enim permanserunt : Hi sunt qui sequuntur Agnum quòcumque ierit. Neque enim tantùm masculis continentiæ gratiam Dominus repromittit, et fœminas præterit, sed quoniam fœmina viri portio est, et ex eo sumpta atque formata est, in Scripturis ferè omnibus ad protoplastum Deus loquitur, quia sunt duo in carne una, et in masculo simul significatur et fœmina. Quòd si Christum continentia sequitur, et regno Dei virginitas destinatur; quid est illis cum terreno cultu et cum ornamentis, quibus dum hominibus placere gestiunt, Deum offéndunt?

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile erit regnum cœlorum decem Virginibus, quæ accipientes lampades *suas* exierunt obviam *sponso* et spónsæ. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Pápæ.

In Evang. Homil. 12.

OMNES lampades habent, sed omnes oleum non habent, quia plerumque bona in se opera cum electis et reprobi ostendunt : sed soli ad sponsum cum *oleo* veniunt, quia de his quæ foris egerint, intùs gloriam requirunt. Unde per psalmistam quoque de sancta electorum Ecclesia dicitur : Omnis gloria ejus filiæ regis ab intùs. Moram autem faciente

sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt; quia dum venire Judex ad extremum judicium differt, electi et reprobi in mortis somno sopiúntur.

Post pauca. Lectio viij.

De adventu sponsi clamor in media nocte fit, quia sic dies judicii surrepit, ut prævideri non valeat quando vénit. Unde scriptum est: Dies Domini sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes virgines surgunt, quia et electi et reprobi à somno suæ mortis excitántur. Lampades ornant, quia sua secum opera numérant, pro quibus æternam recipere beatitudinem expéctant. Sed lampades fatuarum Virginum extinguuntur, quia earum opera quæ clara hominibus foris apparuerunt, in adventu Judicis intùs obscurantur; et à Deo retributionem non inveniunt, quia pro eis receperunt ab hominibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

Quid est autem quòd tunc à prudentibus oleum petunt, nisi quòd in adventu Judicis, cùm se intùs vacuas invenerint, testimonium foris quærunt? Sed prudentes Virgines respondent, dicentes: Ne fortè non sufficiat nobis et vobis, ite potiùs ad vendentes, et emite vóbis. Sed dum irent emere, venit sponsus: Quæ autem paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias: et clausa est jánua. O! si sapere in cordis palato possis, quid admirationis habet quod dicitur, Venit sponsus? Quid dulcedinis! Intraverunt cum eo ad nuptias? Quid amaritudinis! Et clausa est janua? Tunc regni janua lugentibus claudetur, quæ modò quotidiè pœnitentibus aperitur: Erit namque et tunc pœnitentia, sed fructuosa jam non erit, quia nequaquàm tunc veniam invenit, qui modò aptum veniæ tempus pérdit.

DIE FESTO
PRO SS. MULIERIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Parabolis Salomónis.

Lectio j. *Cap.* 31.

MULIEREM fortem quis inveniet? Procul et de ultimis finibus pretium éjus. Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum omnibus diebus vitæ súæ. Quæsivit lanam et linum, et operata est consilio manuum suárum. Facta est quasi navis institoris, de longè portans panem súum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, et cibaria ancillis súis. Consideravit agrum, et emit eum: de fructu manuum suarum plantavit víneam. Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium súum.

Lectio ij.

GUSTAVIT et vidit quia bona est negotiatio ejus: Non extinguetur in nocte lucerna éjus. Manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fúsum. Manum suam aperuit inopi, èt palmas suas extendit ad páuperem. Non timebit domui suæ à frigoribus nívis. Omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplícibus. Stragulatam vestem fecit sibi: Byssus et purpura indumentum éjus. *Nobilis* in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus térræ. Sindonem fecit, et vendidit; et cingulum tradidit Cananæo.

Lectio iij.

FORTITUDO et decor indumentum ejus, et ridebit in die novíssimo. Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in lingua éjus. Consideravit semitas domûs suæ, et panem otiosa non comédit. Surrexerunt filii ejus, et beatissimam prædicaverunt; vir ejus et laudavit eam. Multæ filiæ congregaverunt divitias; tu supergressa es univérsas.

Fallax gratia, et vana est pulchritudo : mulier timens Dominum ipsa laudábitur. Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis opera éjus.

IN II. NOCTURNO.

De Epistola Sancti Augustini Episcopi ad probam Víduam.

Epist. 130. §.3. *aliàs* 121.

Lectio iv.

Debes præ amore veræ vitæ desolatam te putare in hoc sæculo, in quantalibet ejus felicitate versèris. Nam sicut est illa vera vita, in cujus comparatione utique ista quæ multùm amatur, quantùmlibet jucunda atque producta sit, nec vita dicenda est : sic est etiam solatium verum, sine quo solatio quæcumque sunt terrena solatia, magis in eis desolatio quàm consolatio reperítur.

Lectio v.

Divitiæ quippe atque fastigia dignitatum, cæteraque hujusmodi, quibus se felices esse putant mortales, veræ illius felicitatis expertes, quid afferunt consolationis? Cùm sit eis indigere quàm eminere præstantius; quæ plùs excruciant adepta timore amissionis, quàm concupita adeptionis ardóre. Talibus bonis non fiunt homines boni; sed aliunde boni facti, benè utendo faciunt ut ista sint bóna. Non sunt ergò in iis vera solatia, sed ibi potiùs ubi vera vita.

Lectio vj.

Hæc omnia considerans, concerta in oratione vincere hoc sæculum; ora in spe, ora fideliter et amanter; ora instanter atque patienter; ora ut vidua Christi nondum habens ejus conspectum, cujus precaris auxilium : et licèt sis divitissima, sicut pauper óra. Nondum enim veras futuri sæculi divitias habes, ubi nulla damna formídes. Si ea quæ sursùm sunt quæris et sapis, æterna et certa desideras; quæ quandiu nondum habes, etiam salvis omnibus atque obsequentibus tuis, tanquam desolatam reputare te débes.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 13.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in ágro. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Epíscopi.

Lib. de Viduis.

Agrum hunc Ecclesiæ fertilem cerno, nunc integritatis flore vernantem, nunc viduitatis gravitate pollentem, nunc etiam conjugii fructibus redundántem. Nam etsi diversi, unius tamen agri fructus sunt; nec tanta hortorum lilia, quantæ aristæ segetum, messium spicæ, compluriumque spatia camporum recipiendis aptantur seminibus, quàm redditis novales fructibus feriántur. Bona ergò viduitas, quæ toties apostolico judicio prædicatur: Hæc enim magistra fidei, magistra est castitátis.

Lectio viij.

Unde et illi qui deorum suorum adulteria et probra venerantur, cœlibatûs et viduitatis statuêre pœnas, ut æmuli criminum mulctarent studia virtutum; specie quidem quâ fœcunditatem quærerent, sed studio, quo propositum castitatis abolérent. Nam confectis et miles stipendiis arma deponit, et relicto officio quod gerebat, ad propria veteranus rura dimittitur, ut et ipse exercitæ laboribus vitæ requiem consequatur, et alios spes futuræ quietis subeundis faciat operibus promptióres. Agricola quoque maturior torquendam aliis stivam committit; et juvenili gravatus opere, providentiam curæ senilis explorat; vitem facilius tondere quàm premere, ut juvenescentem luxuriam reprimat, et adolescentem lasciviam falce succidat: parcorum quamdam partuum castitatem docens etiam in vitibus expeténdam.

Lectio ix.

Similis huic vidua; velut emeritis veterana stipendiis, etsi conjugii arma deponat, domûs tamen totius pacem gubérnat. Etsi vehendis oneribus otiosa, maritan-

dis tamen junioribus próvida. Ubi cultus utilior, ubi fructus uberior sit, quorum copiam aptior senili gravitate dispónit. Itaque si maturioribus potiùs quàm junioribus committitur ager, cur putes utiliorem nuptam esse quàm viduam? Quòd si persecutores fidei, persecutores etiam fuerunt viduitatis, utique fidem persequentibus viduitas, non pro supplicio fugienda est, sed tenenda pro præmio.

LECTIONES COMMUNES

PRO DIEBUS INTRA OCTAVAM

Cujuscumque dignitatis et tituli sit Sanctus de quo fit Octava.

DIE DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

Fit Officium de Dominica occurrente cum commemoratione de Octava, per Antiphonam è secundis Vesperis festi, in utrisque Vesperis et in Laudibus.

DIE SECUNDA.

Sermo S. Basilii Episcopi.

Oratio in 40. Martyr.

Lectio ij.

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regionem, quasi turres quædam contra adversariorum incursum munientes, refugium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectissimi, gratiam hanc minimè cessantem à Deo obtinémus. Paratum est hîc christianis auxílium. Qui aliquâ premitur angustiâ, ad hos confugit; qui rursùs lætatur, ad hos recurrit: hic ut à malis liberetur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc mulier orans pro filiis auditur, peregrinanti viro reditum incolumem, ægrotanti verò salutem implorat et óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô sacrum ordinem! ô cuneum inexpugnabilem! ô communes humani generis custodes! optimi curarum socii, precum ac votorum invicem suffragatores! legati apud Deum potentissimi! Astra mundi, flores ecclesiarum, vos non terra contexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradisi portæ, dignum profectò exercitibus angelorum, patriarchis, prophetis et justis omnibus spectáculum.

DIE TERTIA.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Tract. I. *in C.* 2. *Ep. Joan.*

Lectio ij.

Joannes quid dixit? Si quis peccaverit, advocatum habemus ad Patrem Jesum Christum jústum. Sed dicet aliquis: Ergò sancti non petunt pro nobis? Ergò et Episcopi et Præpositi non petunt pro populo? Sed attendite Scripturas, et videte quia et præpositi commendant se pópulo. Nam Apostolus dicit plebi: Orantes simul et pro nóbis. Orat Apostolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Oramus pro vobis, fratres, sed et vos, orate pro nóbis. Invicem pro se omnia membra órent. Caput pro omnibus interpéllet.

Lectio iij. *Serm.* 280.

Benedixit Dominus pusillos cum mágnis. Non nobis parùm videatur quòd ejus corporis membra sumus, cujus et illi quibus æquiparari non póssumus. Quia si unum membrum patitur, compatiuntur omnia membra; ita, cùm glorificatur unum membrum, congaudent omnia mémbra. Gloria capiti unde consulitur, et superioribus manibus, et infimis pedibus? Sicut ille unus animam suam pro nobis posuit, ita et imitati sunt Martyres, et animas pro fratribus posuérunt. Fructus laboris ergò illorum etiam nos súmus. Miramur eos, miserantur nos. Gratulamur eis, precantur pro nóbis.

DIE QUARTA.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

In Vig. Ss. Petri et Pauli.

Lectio ij.

TRIA sunt quæ in festivitatibus Sanctorum vigilanter considerare debemus: auxilium Sancti, exemplum ejus, confusionem nóstram. Auxilium ejus, quia qui potens in terra fuit, potentior est in cœlis ante faciem Domini Dei súi. Si enim, dum hîc viveret, misertus est peccatoribus, et oravit pro eis; nunc tantò ampliùs, quantò veriùs agnoscit miserias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beata illa patria caritatem ejus non immutavit, sed augmentavit: neque enim quia impassibilis omninò, ideò et incompassibilis factus est.

Lectio iij.

DEBEMUS etiam attendere exemplum ejus, quia quandiu in terris visus est, et cum hominibus conversatus est, non declinavit neque ad dexteram, neque ad sinistram, sed viam regiam tenuit donec veniret ad illum qui dicit: Ego sum via, veritas et vita. Intuemini humilitatem operum ejus, auctoritatem verborum ejus, et tunc videbitis quomodò tam verbo quàm exemplo luxerit inter homines: qualia nobis vestigia dereliquerit, ut ambulemus per ea, et non erremus in éis. Verè, juxta Prophetam, semita justi recta est: rectus callis justi ad ambulándum.

DIE QUINTA.

De Sermone S. Bernardi Abbátis.

In Vig. Ss. Petri et Pauli.

Lectio ij.

DILIGENTIORI intuitu, in festivitatibus Sanctorum, confusionem nostram inspiciamus, quia homo ille similis nobis fuit passibilis, ex eodem luto formatus ex quo et nos. Quid ergò est quòd non solùm difficile, sed et impossibile credimus ut faciamus opera quæ fecit: confundamur, fratres, et contremiscámus. Homines isti fuerunt qui

præcesserunt nos, qui tam mirabiliter præcesserunt per vias vitæ, ut vix eos homines fuisse credámus. Sic ergò et gaudere, et confundi debemus : gaudere, quia patronos præmisimus; confundi, quia eos imitari non póssumus.

Lectio iij.

Ita semper gaudium nostrum in hac valle lacrymarum, lacrymarum pane condiri debet, ut semper non solùm extrema, sed et prima gaudii luctus occupet, quia etsi magna est gaudiorum materia, sed maxima est dolórum. Verè nobis rubor confusionis sunt, quos vix audeamus respicere, ne dicam, imitári. Oremus ergò eos, ut ipsi prŏpitium nobis reddant amicum suum, judicem nostrum, qui est Deus benedictus in sæcula. Amen.

DIE SEXTA.

Sermo Sancti Ambrosii Epíscopi.

Epist. 22. ad Marcellinam sororem.

Lectio ij.

Gratias tibi, Domine Jesu, quòd hoc tempore tales nobis Sanctorum spiritus excitasti, quo Ecclesia tua sancta majora præsidia desíderat. Agnoscant omnes quales ego propugnatores requíram. Hos ego acquisivi tibi, plebs sancta, qui prosint omnibus, nemini noceant : tales ego ambio defensores : tales milites habeo; hoc est, non sæculi milites, sed milites Christi.

Lectio iij.

Nullam ego de talibus invidiam timeo, quorum quò majora, eò *tutiora* patrocinia *sunt*. Horum etiam illis ipsis qui mihi invident, opto præsídia. Veniant ergò, et videant stipatores meos : talibus me armis ambiri non négo. Nos etsi eos videre non possumus, sentimus támen.

DIE SEPTIMA.

De Sermone S. Cæsarii Epíscopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

Lectio ij.

Quando festivitates colimus, fratres carissimi, diligenter debemus attendere,

et totis viribus laborare, ut quod visibiliter colitur, in nobis invisibiliter compleátur. Qui nec castitatem custodit in corpore, nec puritatem tenet in mente, quoties sanctæ solemnitates adveniunt, in corpore videtur habere gaudium, in corde non celebrat nisi lúctum. Quale enim gaudium potest habere, in cujus anima multis vitiis occupata magis diabolus probatur habitare quàm Christus? Nos verò, fratres carissimi, etiamsi nobis aliqua, ut solet fieri, peccata subrepunt, quantùm possumus, cum Dei adjutorio laboremus jejuniis, vigiliis, orationibus, eleemosynis mundare sordida, ut veniens Dominus in nobis, nihil inveniat quod oculos suæ majestatis offéndat.

Lectio iij. Serm. 265.

Filios et omnes familias vestras admonete, fratres, semper ut castè et justè ac salubriter vivant: nec solùm eos verbis, sed etiam exemplis ad bona opera provocáte. Ante omnia ubicumque fueritis sive in domo, sive in itinere, sive in convivio, sive in concessu, verba turpia et luxuriosa nolite ex ore vestro proferre, sed magis vicinos et proximos vestros jugiter admonete, ut semper quod bonum est et honestum, loqui studeant, ne fortè detrahendo, mala loquendo, et in sanctis festivitatibus choros ducendo, et cantica luxuriosa et turpia proferendo, de lingua sua, unde debuerant Deum laudare, indè sibi vulnera videantur inflígere. Isti enim infelices et miseri homines, qui balationes et saltationes ante ipsas basilicas Sanctorum exercere nec metuunt, nec erubescunt, etsi Christiani ad Ecclesiam venerint, Pagani de Ecclesia revertuntur, quia ista consuetudo balandi de paganorum observatione remánsit.

DIE OCTAVA.

Duplex-majus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

Lectio iv.

Illorum lauda virtutem quorum jam certa victoria est: illos de-

votis extolle præconiis quorum securè potes gaudere corónis. Securè laudantur homines qui non suâ jam vivunt vitâ, sed Déi. Non enim est quò vanitas intret, ubi veritas jam totum occupávit. Sed quænam est, inquit, gloria Sanctis? Ad quid ergò Sanctis laus nostra? Ad quid glorificatio nostra? Ad quid nostra hæc ipsa solemnitas? Quò eis terrenos honores quos juxta veracem Filii promissionem honorificat Pater cœlestis? Quò eis præconia nostra? pleni sunt.

Lectio v.

Prorsus ita est, dilectissimi; honorum nostrorum Sancti non egent, nec quidquam eis nostrâ devotione præstatur, planè quòd eorum memoriam veneramur, nostrâ interest, non ipsórum. Vultis scire quantùm interest nostrâ? Ego in me, fateor, ex hâc recordatione sentio desiderium vehemens inflammári. Quando et nos addemur ad patres nostros? Quando essentialiter præsentabimur eis? Hoc enim primum desiderium, quod in nobis Sanctorum memoria excitat, ut eorum tam optabili societate fruámur.

Lectio vj.

Ut eam gloriam nobis sperare liceat, et ad tantam beatitudinem adspirare, summopere nobis desideranda sunt suffragia Sanctorum, ut quod possibilitas nostra non obtinet, eorum nobis intercessione donétur. Miseremini meî, miseremini meî, saltem vos amici méi. Nostis ipsi periculum nostrum: nostis figmentum nostrum: nostis ignorantiam nostram, et dolos adversariorum: nostis eorum impetus et nostram fragilitátem. Vobis enim loquor qui in eadem tentatione fuistis, qui eosdem superastis conflictus: qui eosdem laqueos evasistis: qui didicistis ex his quæ passi estis, compassiónem.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lúcam.

Lectio vij. *Cap.* 11.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Quis vestrûm habebit amicum, et ibit ad illum mediâ nocte, et dicet il-

li : Amice, commoda mihi tres pánes. Et réliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Epíscopi.

Lib. 7. in Luc. num. 87.

Alius præcepti locus est, ut in omnibus momentis, non solùm diebus, sed etiam noctibus oratio deferátur. Vides enim quòd iste qui mediâ nocte perrexit, tres panes ab amico suo postulans, et in ipsa petendi intentione persistens, non defraudatur orátis. Qui sunt isti tres panes, nisi mysterii cœlestis aliméntum. Quòd si diligas Dominum Deum tuum, non solùm tibi, sed etiam aliis poteris emeréri. Quis autem amicior nobis, quàm qui pro nobis corpus suum tradidit? Ab hac media nocte panes David petiit et accépit. Petiit quando dicebat : Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi. Neque enim timuit ne excitaret dormientem quem scit semper vigilántem. Et ideò scriptorum memores noctibus ac diebus orationi instantes, peccatis nostris veniam postulémus.

Lectio viij.

Si ille tam sanctus et qui regni erat necessitatibus occupatus, septies in die laudem Domino dicebat matutinis et vespertinis sacrificiis semper intentus, quid nos facere oportet, qui eò ampliùs rogare debemus quò frequentiùs carnis fragilitate delinquimus, ut de via lassis et istius ævi cursu, ac vitæ humanæ anfractu graviter fatigatis, panis refectionis deesse non possit, qui hominis corda confirmet? Nec solùm mediâ nocte Dominus, sed omnibus propè docet vigilandum esse momentis ; venit enim et vespertinâ, et secundâ et tertiâ vigiliâ, et pulsare consuévit. Beati itaque servi illi, quos cùm venerit Dominus, invenerit vigilántes.

Lectio ix.

Si ergò desideras ut virtus Dei præcingat se et ministret tibi, vigilandum est sémper. Multæ enim insidiæ sunt bonis, et gravis corporis somnus : quia si dormire mens cœperit, vigorem suæ virtutis amittit. Ex-

cita igitur somnum tuum, ut pulses ostium Christi. Quod aperiri sibi etiam Paulus exposcit non solùm suis, sed etiam populi orationibus obsecrans se juvari, ut aperiatur ostium sibi ad loquendum mysterium Christi.

Tempore Paschali in Nocturno, secunda Lectio est prima II. Nocturni, tertia verò Evangelium cum prima parte homiliæ, ut suprà.

CANON PRO PATRONIS,

UBI DEEST PROPRIUS.

Ex Concilio Mediolanensi tertio sub sancto Cárolo.

Anno 1573. *Tit.* 1.

Quò religiosiùs incolæ uniuscujusque Parochiæ festum diem colant illius Sancti Sanctæve cujus patrocinio Parochialis Ecclesia dicata est, cohortationibus agat Parochus, ut animo piè repetant religiosas ejus sanctarum virtutum exercitationes; quarum meritis in cœlum ille vocatus, cùm sempiternâ glorià perfruatur, pro caritate quà abundat, eorum quorum salutis patrocinium suscepit, preces Deo óffert. Die Sancti qui Parochiæ patronus est et custos, quò ad illius imitationem magis fideles inflammentur, id Parochus præstet, cùm frequentior in Ecclesia populus adest, ut ipse aut alius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplinam, pietatis studia ac virtutes pronúntiet.

OFFICIUM B. MARIÆ

IN SABBATO.

Incipit à Vesperis Feriæ Sextæ præcedentis et terminatur ad Nonam. Est simplex, sed fit sub ritu semiduplicis minoris, ac proindè non fiunt suffragia ad Vesperas et Laudes, nec dicuntur preces, ad Primam et Completorium. Singulis diebus Sabbati extrà Quadragesimam, Vigilias, Octavas, aut nisi occurrat Festum semiduplex, etiam aliunde translatum et suprà, fit Officium de B. Maria V. de simplici verò occurrente commemoratio sine lectione. Si Feriâ Sextâ celebretur Festum duplex vel semiduplex, in Vesperis fit tantùm commemoratio de B. Maria V. Si Festum solemne aut suprà celebretur, commemoratio nulla.

Ad Vesperas *et cæteras Horas, etiam ad Laudes, si non continuò dicantur, præmittitur Salutatio Angelica sequens altâ voce:*

Ave, Maria, gratiâ plena: Dominus tecum:
℟. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Psalmi de Feria in toto Officio.

TEMPORE PASCHALI.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. Sancti Spiritûs. *Salutatio Angelica* Ave. Deus in adjutorium. Gloria. Alleluia.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Genes. 3.

Ait Dominus Deus ad serpentem : Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius : ipsa conteret caput túum.

HYMNUS.

Ave, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans nomen Evæ.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem :
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collætemur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui Sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultabit in Domino;

℟. Et delectabitur super Salutari suo. Alleluia, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat.

Ant. 7. Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti : quinimò beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud. Alleluia. *Luc.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit commemoratio de Resurrectione Christi per Ant. Dignus *ut in Feriis Temporis Paschalis.*

Ad Completorium, *Hymnus* Virgo Dei Genitrix *ut in Psalterio* pag. 42. *Cætera ut in Feriis per annum, secundùm quod est Tempori Paschali proprium.* ℟. *brev. de* 2. *modo.*

Et adduntur tria, Alleluia ℟. *Versiculi.*

AD MATUTINUM.

Invit. Jesum de Maria natum, * Venite, adoremus. Alleluia. *Matth.* 1.

Psalmus Venite.

IN NOCTURNO.

Tres Psalmi de Sabbato secundùm Hebdomadam ut distribuuntur in Proprio de

Tempore Paschali sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. Ave, gratiâ plena : Dominus tecum ; benedicta tu in mulieribus. Alleluia. *Luc.* 1.

Ant. 8. Ecce concipies n utero, et paries filium : vocabis nomen ejus Jesum. Alleluia. *Luc.* 1.

Ant. 2. Quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius Dei. Alleluia. *Luc.* 1.

℣. Confiteantur tibi populi, Deus.
℟. Terra dedit fructum suum. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 66.

Secretò Pater. *Altâ voce* Et ne nos inducas.

Benedictiones pro Tempore Paschali ut ante Psalterium pag. 4.

Duæ primæ Lectiones de Scriptura occurrente, tertia verò de B. M. V. ut infrà secundùm Mensium diversitatem.

℟. *j.* Audite, domus David : dabit Dominus ipse vobis signum : * Ecce Virgo concipiet et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuël. Alleluia, alleluia.
℣. Christi generatio sic erat : Mater ejus Maria inventa est in utero habens de Spiritu Sancto : hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est à Domino : * Ecce. *Is.* 7. *Matth.* 1.

℟. *ij.* Quod in ea natum est, de Spiritu Sancto est : pariet autem filium : * Ipse salvum faciet populum suum à peccatis eorum. Alleluia, alleluia.

℣. Creavit Dominus novum super terram : fœmina circumdabit virum. * Ipse. *Matth.* 1. *Jerem.* 32.

℟. *iij.* Misericordia et veritas obviaverunt sibi: * Veritas de terra orta est, et justitia de cœlo prospexit. † Alleluia, alleluia.

℣. De Maria natus est Jesus qui vocatur Christus. * Veritas. Gloria. † Alleluia. *Psalmus* 84. *Matt.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Alleluia. *Luc.* 1.

Ant. 3. Tota pulchra es, et macula non est in te. Alleluia. *Cant.* 4.

Ant. 5. Multæ filiæ congregaverunt divitias: tu supergressa es universas. Alleluia. *Prov.* 31.

Ant, 7. In omni gente.

CANTICUM *Judith.* 13.

LAUDATE Dominum Deum nostrum, * qui non deseruit sperantes in se.

Et in me ancilla sua adimplevit misericordiam suam * quam promisit domui Israël.

Et interfecit in manu mea * hostem populi sui.

Benedicta es tu, filia, à Domino Deo excelso * præ omnibus mulieribus super terram.

Benedictus Dominus * qui creavit cœlum et terram:

Qui te direxit * in vulnera capitis principis inimicorum nostrorum.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificabitur super te, Deus Israël. Alleluia. *Judith.* 13.

Ant. 6. Venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. Alleluia. *Is.* 60.

Capitulum. Soph. 3.

DOMINUS Deus tuus in medio tui fortis, ipse salvábit.

℣. Benedixisti, Domine, terram tuam;

℟. Avertisti captivitatem Jacob. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 84.

Ad Benedictus.

Ant. 6. Deus ostendet splendorem suum in te omni qui sub cœlo est. Alleluia. *Baruch.* 5.

Oratio.

DEUS qui per Resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum lætificare dignatus es, præsta, quæsumus, ut per ejus Genitricem Virginem Mariam perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat.

Fit commemor. de Resurrectione Christi per Ant. Crucifixus *ut in Feriis Temporis Pasch.*

AD HORAS.

In fine Hymnorum Doxologia.

Qui natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omissâ.

AD PRIMAM.

Canon de Feria occurrente.

℟. *brev. dicitur de secundo modo.*

Ad cæteras Horas Oratio ut suprà ad Laudes.

AD TERTIAM.

Capitulum. Mich. 5.

Egredietur qui sit Dominator in Israël, et egressus ejus ab initio, à diebus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo parturiens pariet; et reliquiæ fratrum ejus convertentur ad filios Israël.

℟. *brev.* Recordatus est Dominus misericordiæ suæ. Alleluia, alleluia.

Recordatus. ℣. Et veritatis suæ domui Israël. Alleluia, alleluia.

Recordatus. Gloria. Recordatus. *Ps.* 97.

℣. Deus operatus est salutem in medio terræ. ℟. Tu confregisti capita draconis. Alleluia, alleluia, alleluia. *Psal.* 73.

AD SEXTAM.

Capitulum. Galat. 4.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus filium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperémus.

℟. *brev.* Homo natus est in ea. Alleluia, alleluia.

Homo. ℣. Et ipse fundavit eam Altissimus. Alleluia, alleluia.

Homo. Gloria. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elegit eam Dominus ℟. In habitationem sibi. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 131.

AD NONAM.

Capitulum. Judith. 13.

Nomen tuum Dominus ita magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis Domini in ætérnum.

℟. *brev.* Vultum tuum deprecabuntur. Alleluia, alleluia.

Vultum. ℣. Omnes divites plebis. Alleluia, alleluia.

Vultum. Gloria. Vultum.

℣. Memores erunt nominis tui ℟. In omni generatione et generationem. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* 44.

Lectiones de B. Maria V. in Sabbato.

MENSE APRILI.

Ex libro Sancti Hieronymi Presbyteri adversùs Jovinianum.

Apolog. ad Pammach.

Lectio iij.

CHRISTUS Virgo: mater Virginis nostri Virgo perpetua, mater et Virgo. Jesus enim clausis ingressus est ostiis: et in sepulcro ejus quod novum et in petra durissima fuerat excisum, nec anteà quis, nec posteà positus est. Hortus conclusus, fons signatus: de quo fonte ille fluvius manat, juxta Joël, qui irrigat torrentem, vel funium, vel spinarum; funium, peccatorum quibus antè alligabamur; spinarum quæ suffocant sementem patris-familias. Hæc est porta Orientalis, ut ait Ezechiel semper clausa et lucida, operiens in se, vel ex se proferens sancta sanctorum, per quam Sol justitiæ et Pontifex noster secundùm ordinem Melchisedech ingreditur et *egréditur*. Respondeant mihi quomodò Jesus ingressus est clausis ostiis, cùm palpandas manus, et latus considerandum, et ossa carnemque monstraverit, ne veritas corporis phantasma putaretur, et ego respondebo quomodò sancta María *sit et* mater et virgo.

MENSE MAIO.

Ex Epistola S. Athanasii Episcopi ad Epitéctum.

Lectio iij.

HUMANUM naturâ erat quod ex María prodiit secundùm divinas Scripturas, verumque erat Domini corpus: verum, inquam, fuit, cùm idem atque nostrum extíterit. Soror etenim nostra est María, omnes quippe ex Adam orti súmus. Nam postquàm à mortuis surrexisset, cùm quidam existimarent se non in cor-

pore ex María genito Dominum aspicere, sed illius loco spiritum videre, dixit ille : Palpate me, et videte quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habére. Non dixit : Ut me videtis carnem et ossa esse; sed, habere, ne ipsummet Verbum in res illas transformatum fuisse censeretur; sed illas et ante mortem et post resurrectionem habere crederétur.

OFFICIUM PARVUM B. MARIÆ VIRGINIS.

AD MATUTINUM.

Altâ voce

Ave, María, gratiâ plena : Dominus tecum :

℟. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. *Et dicitur ad cæteras Horas.*

Domine labia mea aperies. Deus in adjutorium. Gloria. Alleluia.

A Septuagesima Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ *et sic ad cæteras Horas.*

Invitat. Jesum de María natum, *Venite, adoremus. *Matth.* 1. *Temp. Pasch.* Alleluia.

IN I. NOCTURNO.

Feriâ II. et V.

Ant. sola 1. Ave.

Psalmus 8.

Domine, Dominus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata *est* magnificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos,*ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum; * lunam *et stellas*, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulominùs ab angelis, gloriâ et honore coronasti eum:* et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas *insuper* et pecora campi;

Volucres cœli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 18.

Cœli enarrant gloriam Dei, * et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones, * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum, * et in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egressio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multùm, * et dulciora super mel et favum.

Etenim servus tuus custodit ea; * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, * et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, * et mundabor à delicto maximo.

Et erunt ut complaceant eloquia oris mei: * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine, adjutor meus, * et redemptor meus.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum, * dico ego opera mea regi.

Lingua mea * calamus scribæ velociter scribentis.

Speciosus formâ præ filiis hominum: diffusa est gratia in labiis tuis; * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo

super femur tuum, * Potentissime.

Specie tuâ et pulchritudine tuâ intende, * prosperè procede,

Et regna propter veritatem et mansuetudinem, et justitiam; * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent, * in corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directionis, virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrrha et gutta et casia à vestimentis tuis, à domibus eburneis; * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam; * et obliviscere populum tuum, et domum Patris tui.

Et concupiscet rex decorem tuum, * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiæ regis ab intus: * in fimbriis aureis, circumamicta varietatibus.

Adducentur regi virgines post eam: * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia et exultatione, * adducentur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui * in omni generatione et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Ave, gratiâ plena; Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. *Luc.* 1. *Temp. Pasch.* Alleluia.

℣. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam;

℟. Et concupiscet rex decorem tuum. *Psal.* 44. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia, alleluia.

Pater noster.

IN II. NOCTURNO.

Feriâ III. et VI.

Ant. sola 8. Ecce.

Psalmus 45.

Deus noster, refugium et virtus : * adjutor in tribulationibus quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt et turbatæ sunt aquæ eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur; * adjuvabit eam Deus manè diluculò.

Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * Susceptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, et confringet arma : * et scuta comburet igni.

Vacate, et videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 71.

Deus, judicium tuum regi da, * et justitiam tuam filio regis.

Judicare populum tuum in justitiâ, * et populos tuos in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, * et colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, et salvos faciet filios pauperum ; * et humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole et ante lunam, * in generatione et generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus : * et sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis, * donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare, * et à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes, * et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis et insulæ munera offerent; * reges Arabum et Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes servient ei:

Quia liberabit pauperem à potente, * et pauperem cui non erat adjutor.

Parcet pauperi et inopi, * et animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris et iniquitate redimet animas eorum; * et honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiæ, et adorabunt de ipso semper; * totâ die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus; * et florebunt de civitate sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula; * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israël, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum; * et replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Psalmus 84.

Benedixisti, Domine, terram tuam, * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem *iram* tuam; * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, *Deus* salutaris noster, **et* averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatione in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos; * et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, * et Salutare tuum *da nobis*.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus; * quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen propè timentes eum salutare ipsius : * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi, * justitia et pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est, * et justitia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem, * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit; * et ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concipies in utero, et paries filium; et vocabis nomen ejus Jesum. *Luc*. 1. *T. Pasch*. All.

℣. Anima mea exultabit in Domino, ℟. Et delectabitur super Salutari suo. *Ps*. 34. *Temp. Pasch*. Allel. all. all.

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. et Sabbato.

Ant. sola 2. Quod nascetur.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ et Tyrus, et populus Æthiopum; * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea; * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum et principum; * horum qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te.

Psalmus 96.

DOMINUS regnavit, exultet terra, * lætentur insulæ multæ.

Nubes et caligo in circuitu ejus; * justitia et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ: * vidit et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt à facie Domini, * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt cœli justitiam ejus; * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes qui adorant sculptilia, *

et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum, omnes angeli ejus: * audivit, et lætata est Sion.

Et exultaverunt filiæ Judæ, * propter judicia tua, Domine;

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum; de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætitia.

Lætamini, justi, in Domino, * et confitemini memoriæ sanctificationis ejus.

Psalmus 97.

CANTATE Domino canticum novum, * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus Salutare suum; * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiæ suæ, * et veritatis suæ domui Israël.

Viderunt omnes termini terræ * Salutare Dei nostri.

Jubilate Deo, omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara et voce psalmi; * in tubis ductilibus, et voce tubæ corneæ.

Jubilate in conspectu Regis Domini: * moveatur mare et plenitudo ejus; orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt à conspectu Domini, * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et populos in æquitate.

Ant. Quod nascetur ex te Sanctum, vócabitur Filius Dei. *Luc.* 1. *Temp. Pasch.* Alleluia.

℣. Descendet sicut pluvia in vellus: ℟. Et replebitur majestate ejus omnis terra. *Ps.* 71. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia, alleluia.

Pater noster.

Benedict. de B. M. V. ut ante Psalterium. pag. 3. *Tempore Pasch. Bened. pro Tempore Paschali.* pag. 4.

Lectio j. *Isaiæ. 7.*

ADJECIT Dominus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum súprà. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentabo Dóminum. Et dixit: Audite ergò, domus David: Numquid parum vobis est molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum: Ecce Virgo concipiet, et pariet filium; et vocabitur nomen ejus Emmanuël.

℟. Audite, domus David: Dabit Dominus ipse vobis signum, * Ecce Virgo concipiet et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuël. *Tempore Pasch.* Alleluia, alleluia.

℣. Christi generatio sic erat: Mater ejus María inventa est in utero habens de Spiritu Sancto: hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est à Domino. * Ecce. *Is. 7. Matth.* 1.

Lectio ij. *Galat. 4.*

QUANTO tempore hæres parvulus est, nihil differt à servo. cùm sit Dominus omnium; sed sub tutoribus et actoribus est, usque ad præfinitum tempus à patre: ita et nos, cùm essemus parvuli, sub elementis mundi eramus serviéntes. At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret; ut adoptionem filiorum reciperémus.

℟. Quod in ea natum est, de Spiritu Sancto est: pariet autem filium: * Ipse salvum faciet populum suum à peccatis eorum. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia.

℣. Creavit Dominus novum super terram: femina circumdabit virum. * Ipse. *Matth.* 1. *Jer.* 32.

Sermo Sancti Ambrosii Episcopi de Virgínibus.

Lectio iij. *Cap. 2.*

SIT vobis tanquam in imagine descripta virginitas, vitaque Beatæ Maríæ; de qua velut in speculo refulget species castitatis, et forma virtútis. Hinc sumatis licet exempla vivendi, ubi tanquam in exemplari

magisteria expressa probitatis, quid corrigere, quid effugere, quid tenere debeatis, osténdunt. Primus discendi ardor, nobilitas est magístri. Quid nobilius Dei Matre? Quid splendídius eâ, quam splendor elegit? Quid castius eâ, quæ corpus sine corporis contagione generâvit?

℟. Misericordia et veritas obviaverunt sibi, * Veritas de terra orta est, et justitia de cœlo prospexit. *Temp. Pasch.* † Alleluia, alleluia.

℣. De María natus est Jesus qui vocatur Christus. * Veritas. Gloria. * Veritas. *Ps.* 84. *Matth.* 1. *Temp. Pasch.* † Alleluia.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Deus in adjutorium. Gloria.

Antiphonæ de Laudibus in Sabbato pagina cix. *Cuique Antiphonæ additur* Alleluia *Tempore Pasch.*

Psalmus 66. Deus misereatur nostrî *pag.* 127.

Psalmus 92. Dominus regnavit *pag.* 16.

Psalmus 99. Jubilate Deo omnis terra *pag.* 17.

Canticum *Zachar.* 2.

Lauda et lætare, filia Sion; * quia ecce ego venio et habitabo in medio tuî, ait Dominus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dominum in die illa, * et erunt *mihi* in populum, et habitabo in medio tuî.

Et scies quia Dominus exercituum * misit me ad te.

Et possidebit Dominus Judam partem suam *in* terra sanctificata; * et eliget adhuc Jerusalem.

Sileat omnis caro à *facie* Domini, * *quia* consurrexit de habitaculo sancto suo.

Psalmus 150. Laudate Dominum in Sanctis ejus *pag.* 79.

Capitulum. Eccli. 24.

Ego Mater pulchræ dilectionis et timoris, et agnitionis et sanctæ spéi. ℟. Deo gratias.

℣. Deus in medio ejus

℟. Non commovebitur. *Ps.* 45. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia, alleluia.

Ad Benedictus.

Ant. 7. Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti: quinimò beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.

Luc. 11. *Temp. Pasch.* Alleluia.

Oratio.

Deus, qui de beatæ Mariæ Virginis utero Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : præsta supplicibus tuis, ut qui verè eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem.

Tempore Paschali.

Oratio.

Deus, qui per Resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum lætificare dignatus es : præsta, quæsumus, ut per ejus genitricem Virginem Mariam perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem.

Commemoratio de omnibus Sanctis per Ant. Regnasti, Domine Deus omnipotens, et advenit tempus reddere mercedem servis tuis, et Sanctis. *Apoc.* 11.

In feriis majoribus.

℣. Justi confitebuntur nomini tuo, Domine :

℟. Et habitabunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Oratio.

Protege, Domine, populum tuum, et Apostolorum tuorum Petri et Pauli, et aliorum Apostolorum patrocinio confidentem perpetuâ defensione conserva.

Omnes Sancti tui, quæsumus, Domine, nos ubique lætificent; ut dum eorum merita recolimus, patrocinia sentiamus : et pacem tuam nostris concede temporibus, et ab Ecclesia tua cunctam repelle nequitiam ; iter, actus, et voluntates nostras, et omnium famulorum tuorum, in salutis tuæ prosperitate dispone; benefactoribus nostris sempiterna bona retribue; et omnibus fidelibus defunctis requiem æternam concede. Per Dominum.

AD PRIMAM.

Ave. Deus in adjutorium. Gloria.

Hymnus.

Memento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Virgine,
Nostrî misertus, perditi
Mundi redemptor veneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno respice :
Placabilem tuâ prece

Fac esse nobis Filium.
Qui natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

Ant. 4. Benedicta tu.

Psalmus 53. Deus, in nomine *pag.* 144.

Psalmus 95. Cantate Domino...cantate *p.* 60.

Psalmus 116. Laudate Dominum omnes gentes *pag.* 173.

Ant. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1. *Temp. Pasch.* All.

Capitulum. Cant. 6.

Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordináta?

℟. *brev.* Specie tuâ et pulchritudine tuâ. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia. Specie. ℣. Prosperè procede et regna. *Temp. Pasch.* Alleluia, allel. Specie. Gloria. Specie.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis; ℟. Propterea benedixit te Deus in æternum. *Temp. Pas.* Allel. all. all. *Psalm.* 44.

Oratio.

Protege, Domine, famulos tuos subsidiis pacis; et beatæ Mariæ semper Virginis patrociniis confidentes, à cunctis hostibus et periculis redde securos. *Per.*

AD TERTIAM.

Ave. Deus in adjutorium. Gloria.

Hymnus Memento *ut ad Primam.*

Ant. 3. Tota pulchra es.

Psalmus 119. Ad Dominum *pag.* 88.

Psalmus 120. *Levavi* oculos meos *pag.* 66.

Psalmus 47. Magnus Dominus *pag.* 178.

Ant. Tota pulchra es et macula non est in te. *Cant.* 4. *Temp. Pasch.* All.

Capitulum. Gal. 4.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperémus.

℟. *brev.* Recordatus est Dominus misericordiæ suæ. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia. Recordatus. ℣. Et veritatis suæ

domui Israël. *Temp. Pasch.* Allel. allel. Recordatus. Gloria. Recordatus. *Ps.* 97.

℣. Deus operatus est salutem

℟. In medio terræ. *Ps.* 73. *Temp. Pasch.* Allel. allel. allel.

Oratio.

Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fœcundâ, humano generi præmia præstitisti, tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum.

AD SEXTAM.

Ave. Deus in adjutorium. Gloria.

Hymnus Memento *ut ad Primam.*

Ant. 7. In omni gente.

Psalmus 122. Ad te levavi oculos *pag.* 112.

Psalmus 123. Nisi quia Dominus *pag.* 66.

Psalmus 124. Qui confidunt *pag.* 112.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificabitur super te Deus Israël. *Judith.* 13. *Tempore Pasch.* Alleluia.

Capitulum. Eccli. 24.

Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhabita et in Israël hæreditare, et in electis meis mitte radices.

℟. *brev.* Homo natus est in ea. *Temp. Pasch.* Alleluia, alleluia. Homo.
℣. Et ipse fundavit eam Altissimus. *Temp. Pasch.* Allel. allel. Homo. Gloria. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elegit eam Dominus

℟. In habitationem sibi. *Ps.* 131. *Temp. Pasch.* Allel. allel. allel.

Oratio.

Concede, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium, ut qui sanctæ Dei genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eumdem.

AD NONAM.

Ave. Deus in adjutorium. Gloria.

Hymnus Memento *ut ad Primam.*

Ant. 6. Venit.

Psalmus 84. Benedixisti, Domine *pag.* 76.

Psalmus 125. In convertendo, Dominus *pag.* 67.

Psalmus 127. Beati omnes qui timent *pag.* 181.

Ant. Venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. *Is.* 60. *Temp. Pasch.* Alleluia.

Capitulum. Judith. 13.

NOMEN tuum Dominus ita magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum qui memores fuerint virtutis Domini in ætérnum.

℟. *brev.* Vultum tuum deprecabuntur. *Tempore Pasch.* Allel. all. Vultum. ℣. Omnes divites plebis. *Temp. Pasch.* Allel. allel. Vultum. Gloria. Vultum. *Ps.* 41.

℣. Memores erunt nominis tui, ℟. In omni generatione et generationem. *Ps.* 44. *Temp. Pasch.* Allel. allel. allel.

Oratio.

FAMULORUM tuorum, quæsumus, Domine, delictis ignosce, ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvemur. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum.

AD VESPERAS.

Ave. Deus in adjutorium. Gloria.

Antiphonæ de Laudibus.

Psalmus 109.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion:* dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, et non pœnitebit eum, * tu es Sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis : * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas ; * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet :* propterea exaltabit caput.

Psalmus 112.

LAUDATE, pueri, Dominum, * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in cœlo et in terra.

Suscitans à terra inopem, * et de stercore erigens pauperem :

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis Jerusalem :

Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini : * testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua, * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Psalmus 126.

NISI Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere; * surgite postquàm sederitis, qui manducatis panem doloris, cùm dederit dilectis suis somnum.

Ecce hæreditas Domini, * filii merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis; * non confundetur cùm loquetur inimicis suis in porta.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerusalem, Dominum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum; * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem, * et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ, * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas; * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum et liquefaciet ea; * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob, * justitias et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi: * et judicia sua non manifestavit eis.

Capitulum. Apoc. 12.

SIGNUM magnum apparuit in cœlo: Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, et in capite ejus corona stellarum duódecim.

HYMNUS.

O QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davidicæ regia proles,
Sublimis residens, Virgo María,
Supra Cœligenas ætheris omnes!

Tu cum virgineo mater honore
Cœlorum Domino pectoris aulam
Sacris visceribus casta dedisti:
Humanos Deus hinc induit artus.

QUEM cunctus venerans orbis adorat,
Cui nunc ritè genu flectitur omne;
A quo, te precibus subveniente,
Æterni petimus gaudia regni.

DIVINÆ Soboli qui dare matrem
In terris voluit, gloria Patri:
Cujus Virgo parens, gloria Nato:
Quo fœcunda, tibi gloria, Flamen. Amen.

℣. Astitit Regina à dextris tuis

℞. In vestitu deaurato circumdata varietate. *Ps.* 44. *T. P.* Allel. all. all.

Ad Magnificat.

Ant. 3. Benedicta inter mulieres et benedicatur in tabernaculo suo. *Judith.* 5. *Tempore Pasch.* Alleluia.

Oratio.

Beatæ et gloriosæ semper Virginis Mariæ, quæsumus, Domine, intercessio gloriosa nos protegat, et ad vitam perducat æternam. Per Dominum.

Commemor. de omnibus Sanctis ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETOR.

Ave. Converte nos. Deus in adjutorium. Gloria.

Ant. 5. Inveniam.

Psalmus 130. Domine, non est exaltatum *pag.* 113.

Psalmus 128. Sæpè expugnaverunt me *pag.* 157.

Psalmus 129. De profundis *pag.* 113.

Ant. Inveniam gratiam in conspectu tuo : experimento didici, quia benedixit mihi propter te. *Genes.* 30. *T. Pasch.* Allel.

Hymnus Virgo Dei Genitrix *ut suprà in Feriis per annum, pag.* 200.

Capitulum. Eccli. 24.

In me gratia omnis viæ et veritatis : in me omnis spes vitæ et virtútis.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. Memorare dierum humilitatis tuæ, et invoca Dominum, et loquere Regi pro nobis, et libera nos de morte. *Esther.* 15. *Tempore Pasch.* Alleluia.

Oratio.

Gratiam tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde, ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eumdem Dominum.

PROSA

DE B. MARIA VIRGINE

ad devotionem.

Inviolata, integra et
casta es, Maria :
Quæ es effecta fulgida
cœli porta.
O mater alma Christi carissima,

Suscipe pia laudum præconia.
Nostra ut pura pectora sint et corpora,
Te nunc flagitant devota corda et ora.
Tua per precata dulcisona,
Nobis concedas veniam per sæcula.
O benigna! O benigna! O benigna!
Quæ sola inviolata permansisti.

℣. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus:

℟. Deus in medio ejus non commovebitur. *Psal.* 45.

Oratio.

Cordibus nostris, quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde, et intercedente sanctissimâ Dei Genitrice Maríâ, corpora nostra castitate, et mentes nostras humilitate et caritate sanctifica. Per eumdem.

ANTIPHONÆ

ad devotionem.

Sub tuum præsidium confugimus, Sancta Dei Genitrix: nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed à periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

℣. Tu es refugium meum ℟. A tribulatione quæ circumdedit me. *Ps.* 31.

Oratio.

Famulorum tuorum, quæsumus, Domine, delictis ignosce, ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvemur. Per eumdem.

Per annum et Tempore Quadragesimæ.

Ant. Beatam me dicent omnes generationes, quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

℣. Benedictus Dominus ℟. Qui exaltavit eam. *Tob.* 13.

Oratio.

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis et corporis salute gaudere; et gloriosâ Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, et æternâ perfrui lætitiâ. Per.

Pro Pace.

Deus noster refugium et virtus, fiat pax in virtute tua, pax super Israël. *Ps.* 45. 127. *et* 125.

℣. Orietur in diebus ejus justitia, ℟. Et abundantia pacis. *Ps.* 77.

Oratio.

Deus, à quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et, hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per.

Pro Gratiarum Actione.

Ant. In toto corde meo confitebor nomini tuo, Domine : audisti verba oris mei : extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua. *Ps.* 137.

℣. Propè est Dominus omnibus invocantibus eum,

℟. Omnibus invocantibus eum in veritate. *Ps.* 144.

Oratio.

Deus, cujus misericordiæ non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas. Per.

Pro Rege.

Ant. Domine, salvum fac Regem, et exaudi nos in die quâ invocaverimus te. *Ps.* 19.

℣. Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ,

℟. Et super filium hominis quem confirmasti tibi. *Ps.* 79.

Oratio.

Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad te, qui via, veritas, et vita es, gratiosus valeat pervenire. Qui vivis.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6. Domine, ne in furore..... Miserere *pag.* 69.

Psalmus 31. Beati quorum remissæ sunt *pag.* 92.

Psalmus 37. Domine, ne in furore... Quoniam *cum sua Divisione* p. 160.

Psalmus 50. Miserere meî Deus, ... secundùm *pag.* 185.

Psalmus 101. Domîne, exaudi orationem meam, et clamor *cum suis Divisionibus* pag. 153.

Psalmus 129. De profundis clamavi *pag.* 113.

Psalmus 142. Domine, exaudi orationem meam, auribus *cum sua Divisione* pag. 174.

Ant. Domine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccatis meis, neque reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi, Deus, Miserere.
Spiritus Sancte, Deus, Miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, Miserere.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, Ora pro nobis.
Sancta Virgo Virginum, Ora pro nobis.
Sancte Michaël, ora.
Sancte Gabriël, ora.
Sancte Raphaël, ora.
Omnes Sancti Angeli et Archangeli, Orate pro nobis.
Omnes Sancti beatorum Spirituum ordines, Orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, Ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes Sancti Patriarchæ et Prophetæ, Orate pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Jacobe, (*Zebed.*) Ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora.

Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacobe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, or.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthia, ora.
Sancte Barnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes Sancti Apostoli et Evangelistæ, orate.
Omnes Sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes Sancti Innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Line, ora.
Sancte Clete, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Ignati, ora.
Sancte Xyste, ora.
Sancti Corneli et Cypriane, orate.
Sancte Laurenti, ora.
Sancti Marcelline et Petre, orate.
Sanote Alexander, ora.
Sancte Chrysogone, ora.
Sancti Joannes et Paule, Orate pro nobis.
Sancti Cosma et Damiane, orate.
Sancte Nicasi cum Sociis tuis, ora.
Sancti Timothæe et Apollinaris, orate.
Sancti Rufine et Valeri, Orate pro nobis.
Sancte Maure cum Sociis tuis, ora.
Sancte Arnulphe, ora.
Sancte Oricule, ora.
Sancte Dionysi cum Sociis tuis, ora.
Sancte Quintine, ora.
Sancti Crispine et Crispiniane, orate.
Sancte Firmine, ora.
Sancte Symphoriane, Ora pro nobis.
Sancte Calixte, ora.
Sancte Sebastiane, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Maurici cum Sociis tuis, ora.
Sancti Vitalis et Agricola, orate.
Omnes Sancti Martyres, Orate pro nobis.
Sancte Sixte, ora.
Sancte Remigi, ora.
Sancte Sinici, ora.
Sancte Nivarde, ora.
Sancte Rigoberte, ora.
Sancte Reole, ora.
Sancte Donatiane, ora.
Sancte Viventi, ora.
Sancte Martine, ora.
Sancte Nicolae, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Ambrosi, ora.
Sancte Augustine, ora.
Sancte Hieronyme, ora.
Sancte Hilari, ora.
Sancte Basili, ora.
Sancte Joannes Chrysostome, ora.
Sancte Athanasi, ora.

Sancte Gregori, (*Nazian.*) ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Bonaventura, or.
Sancte Germane, ora.
Sancte Francisce Salesi, Ora pro nobis.
Sancte Carole, ora.
Sancte Marcelle, ora.
Omnes Sancti Pontifices et Confessores, orate.
Omnes Sancti Doctores, Orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Dominice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Bruno, ora.
Sancte Theodorice, ora.
Sancte Theodulphe, or.
Sancte Basole, ora.
Sancte Sindulphe, ora.
Sancte Celsine, ora.
Sancte Vincenti à Paulo, Ora pro nobis.
Sancte Roche, ora.
Omnes Sancti Sacerdotes et Levitæ, orate.
Omnes Sancti Monachi et Eremitæ, orate.
Sancte Ludovice, ora.
Sancte Henrice, ora.
Omnes Sancti Reges, Orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, Ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lucia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcilia, ora.
Sancta Eutropia, ora.
Sancta Macra, ora.
Sancta Catharina, ora.
Sancta Theresia, ora.
Sancta Bova, ora.
Sancta Doda, ora.
Sancta Genovefa, ora.
Omnes Sanctæ Virgines, Orate pro nobis.
Sancta Anna, ora.
Sancta Perpetua, ora.
Sancta Felicitas, ora.
Sancta Anastasia, ora.
Sancta Balsamia, ora.
Sancta Bertha, ora.
Sancta Monica, ora.
Omnes Sanctæ Mulieres et Viduæ, orate.
Sancta Maria Ægyptia, Ora pro nobis.
Sancta Pelagia, ora.
Omnes Sanctæ Pœnitentes, orate.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercedite pro nobis.
Propitius esto, Parce nobis, Domine.
Propitius esto, Exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, Libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera.
Ab ira tua, libera.
A subitanea et improvisa morte, libera.
Ab insidiis diaboli, lib.
Ab ira et odio, et omni mala voluntate, libera.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A morte perpetua, lib.
Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, libera nos, Domine.
Per Adventum tuum, libera nos, Domine.
Per Nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per Baptismum et sanctum Jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per Crucem et Passionem tuam, libera.
Per Mortem et Sepulturam tuam, libera.
Per sanctam Resurrecnem tuam, libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, libera.
Per adventum Spiritûs Sancti Paracleti, lib.
In die judicii, libera.
Peccatores,
Te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rog.
Ut nobis indulgeas, te.
Ut ad veram pœnitentiam nos perducere digneris, te rog.
Ut remissionem peccatorum nostrorum nobis dones, te rog.
Ut compunctionem cordis, fontemque lacrymarum nobis dones,
Te rogamus, audi nos.
Ut fidem, spem et caritatem nobis dones, te.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rog.
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rog.
Ut Summum Pontificem nostrum, et omnes gradus Ecclesiæ in sancta Religione conservare digneris, te.
Ut Antistitem nostrum, et omnes congregationes illi commissas, in tuo sancto obsequio conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regem nostrum custodire digneris, te rog.
Ut Regibus et Principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te.
Ut cuncto populo Christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, te rog.
Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te.
Ut animas nostras, fra-

trum, propinquorum, et benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias, te rog.

Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rog.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster.
Altâ voce

℣. Et ne nos inducas in tentationem; ℟. Sed libera nos à malo.

℣. Domine, non secundùm peccata nostra facias nobis; ℟. Neque secundùm iniquitates nostras retribuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis, ℟. A facie inimici. *Ps.* 60.

℣. Oremus pro summo Pontifice nostro *N.*

℟. Notam faciat filiis hominum gloriam magnificentiæ regni tui. *Ps.* 144.

℣. Pro Antistite nostro *N.* ℟. Fac cum servo tuo, Domine, secundùm misericordiam tuam. *Ps.* 118.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Domine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocaverimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactoribus nostris. ℟. Deus omnem gratiam abundare faciat in illis, et augeat incrementa frugum *justitiæ* illorum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidelibus defunctis. ℟. Educat eos Dominus in lucem, et videant justitiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captivis, et peregrinis. ℟. Libera eos, Deus, ex omnibus tribulationibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro fratribus nostris absentibus. ℟. Benefac, Domine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregationis tuæ, ℟. Quam possedisti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Domine, exaudi orationem meam; ℟. Et

clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Psalmus, Deus, in adjutorium.. *pag.* 133.

℣. Domine, exaudi, etc.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos, et omnes famulos tuos quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis, ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende, ut simul nos et à peccatis omnibus exuas, et à pœnis quas pro iis meremur, eripias.

DEUS, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

DEUS, omnium fidelium pastor et rector, famulum tuum *N.* quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unà cum grege sibi credito, perveniat sempiternam.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro *N.* et dirige eum secundùm tuam clementiam in viam salutis æternæ; ut, te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

QUÆSUMUS omnipotens Deus, ut famulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem; ut et corda nos-

tra mandatis tuis dedita, et, hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla.

Ure igne sancti Spiritûs renes nostros et cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

Fidelium, Deus, omnium conditor et redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide et opere futuros esse prænoscis, te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis *tuis*, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
IN AGONE SUI EXITUS POSITÆ.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum :

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.
Sancta Maria, Ora pro * eo, (*vel* ea.)
Omnes Sancti Angeli et Archangeli, orate.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justorum, Ora pro eo, (*vel* ea.)

Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista,
Ora pro eo, (*vel* ea.)
Omnes Sancti Patriarchæ et Prophetæ,
Orate pro eo, (*vel* ea.)
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Omnes Sancti Apostoli et Evangelistæ, orate.
Omnes Sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes Sancti Innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Nicasi cum Sociis tuis, ora.
Omnes Sancti Martyres,
Orate pro eo, (*vel* ea.)
Sancti Sixte et Sinici,
Orate pro eo, (*vel* ea.)
Sancte Remigi, ora.
Sancte Augustine, ora.
Omnes Sancti Pontifices,
Orate pro eo, (*vel* ea.)
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes Sancti Monachi et Eremitæ, orate.
Sancta María Magdalena
Ora pro eo, (*vel* ea.)
Sancta Lucia, ora.
Sancta Cilinia, ora.
Omnes Sanctæ Virgines et Mulieres, orate.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, orate pro eo, (*vel* ea.)

Propitius esto,
Parce ei, Domine.
Ab ira tua, libera eum, (*vel* eam) Domine.
A mala morte, libera.
A potestate diaboli, lib.
A pœnis inferni, libera.
Per Nativitatem tuam,
Libera eum, (*vel* eam) Domine.
Per Crucem et Passionem tuam, libera.
Per Mortem et Sepulturam tuam, libera.
Per gloriosam Resurrectionem tuam, lib.
Per admirabilem Ascensionem tuam, lib.
Per gratiam Spiritûs Sancti Paracleti,
Libera eum, (*vel* eam.)
In die judicii, libera.
Peccatores, te rogamus.
Ut ei parcas, te rogamus.
Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.

Deindè cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur.

PROFICISCERE, anima Christiana, de hoc mundo, In nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit: In nomine Jesu Christi Filii Dei vivi, qui pro te passus est: In nomine Spiritûs Sancti, qui in te effusus est:

In nomine Angelorum et Archangelorum : In nomine Thronorum et Dominationum : In nomine Principatuum et Potestatum : In nomine Cherubim et Seraphim : In nomine Patriarcharum et Prophetarum : In nomine sanctorum Apostolorum et Evangelistarum : In nomine sanctorum Martyrum et Pontificum : In nomine sanctorum Sacerdotum et Monachorum : In nomine sanctarum Virginum, et omnium Sanctorum et Sanctarum Dei. Hodiè sit in pace locus tuus, et habitatio tua in sancta Sion. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Oremus.

Deus misericors, Deus clemens, Deus qui secundùm multitudinem miserationum tuarum peccata pœnitentium deles, et præteritorum criminum culpas veniâ remissionis evacuas : respice propitius super * hunc famulum tuum *N.* (*vel* hanc famulam tuam *N.*) et remissionem omnium peccatorum suorum totâ cordis confessione poscentem, deprecatus exaudi. Renova in * eo (*vel* ea) piissime Pater, quidquid terrenâ fragilitate corruptum, vel quidquid diabolicâ fraude violatum est : et unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte. Miserere, Domine, gemituum, miserere lacrymarum ejus ; et non habentem fiduciam, nisi in misericordia tua, ad tuæ sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Commendo te omnipotenti Deo, * carissime frater (*vel* carissima soror;) et ei cujus es creatura committo : ut cùm humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de corpore, splendidus Angelorum cœtus occurrat : judex Apostolorum tibi senatus adveniat : candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obviet : liliata rutilantium te Pontificum turma circumdet : jubilantium te Virginum chorus excipiat :

beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat : mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis : in adventu tuo, te comitantibus Angelis, contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus; et fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus, deficiant : sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei : et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei. Confundantur igitur et erubescant omnes tartareæ legiones : et ministri satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amœna virentia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas; et præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. * Constitutus (*vel* constituta) igitur inter agmina Beatorum, contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Suscipe, Domine, *servum tuum (*vel* ancillam tuam) in locum sperandæ sibi salvationis à misericordia tua.

℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus ex omnibus periculis inferni, et de laqueis pœnarum, et ex omnibus tribulationibus.

℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Enoch et Eliam de communi morte mundi.

℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Noë de diluvio. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Abraham de Ur Chaldæorum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Job de tentationibus suis. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Isaac de hostia, et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Lot de Sodomis, et de flamma ignis.

℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis regis Ægyptiorum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Danielem de lacu leonum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, et de manu regis iniqui.

℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Susannam de falso crimine. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti David de manu regis Saül, et de manu Goliath. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam ejus, sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus.

℟. Amen.

Et sicut beatissimam Theclam, virginem et martyrem tuam, liberasti, sic liberare digneris animam ejus, et tecum facias in cœlestibus bonis gaudere. ℟. Amen.

Oremus.

Commendamus tibi, Domine, animam * famuli tui, (*vel* famulæ tuæ,) teque precamur, Domine Jesu Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum ſuorum sinibus inferre non renuas. Agnosce, Domine, creaturam tuam, non à diis alienis creatam, sed à te solo Deo vivo et vero; quia non est alius Deus præter te, et non est secundùm opera *tua*. Lætifica, Domine, animam ejus in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum ejus antiquarum. Licèt enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit,

sed credidit; et zelum Dei in se habuit; et Deum qui fecit omnia, fideliter adoravit.

℟. Amen.

Oremus.

DELICTA juventutis, et ignorantias ejus quæsumus, ne memineris, Domine : sed secundùm magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli : collætentur illi Angeli. In regnum tuum, Domine, creaturam tuam suscipe. Suscipiat eam, sanctus Michaël Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli Dei, et perducant eam in civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat eam beatus Petrus Apostolus, cui à Deo claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eam sanctus Paulus Apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro ea sanctus Joannes, electus Dei Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro ea omnes sancti Apostoli, quibus à Domino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercedant pro ea omnes Sancti et Electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt; ut vinculis carnis exuta, pervenire mereatur ad gloriam regni cœlestis, præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DOMINE Jesu Christe, unigenite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptione mundi homo factus, instante passione tuâ benedictâ, voluisti mœstitiam et pavorem experiri, et factus in agonia, sudore velut decurrente sanguine terram rigare, à Juda proditore Judæis vendi et osculo tradi, vinculis constringi et quasi latro adduci. à Petro ter negari, et ab omnibus discipulis derelinqui, Annæ, Caïphæ, Pilati, et Herodis judicio et irrisionibus offerri, à falsis testibus accusari, flagellis cœdi et opprobriis saturari, spinis coronari, scenici regis instar derideri, Barabbæ latroni et homicidæ post-

poni, perfossis manibus et pedibus cruci affigi, cum sceleratis reputari, felle et aceto potari, inter acerbissimos animi et corporis dolores expirare, lanceà vulnerari, apertoque latere, residuum sanguinem tuum in ablutionem scelerum nostrorum effundere : te supplices exoramus, ut per hos cruciatus tuos et per crucem et mortem tuam liberare digneris famulum tuum, (*vel* famulam tuam) à pœnis inferni et perducere tecum in paradisum, quò latronem pœnitentem juxta te crucifixum perduxisti : qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dici poterunt Ps. 117. Confitemini Domino, quoniam.... Dicat nunc *pag.* 20. *Deindè Ps.* 118. Beati immaculati *pag.* 22.

Quùm erit anima è corpore egredienda, curabit Sacerdos ut moribundus, si possit, ter sanctissimum Jesu *nomen pronuntiet : quòd si moribundus nequeat, illud ejus loco ipse pronuntiabit.*

Egressâ animâ, dicitur

℟. In te, Domine, speravi; non confundar in æternum; accelera ut eruas me : in manus tuas commendo spiritum meum : redemisti me, Domine, Deus veritatis : illustra faciem tuam super servum tuum (*vel* ancillam tuam), salvum (*vel* salvam) me fac in misericordia tua.

℣. Domine Jesu, suscipe spiritum meum :
℟. Redemisti me.

Kyrie, eleïson. Christe, eleïson. Kyrie, eleïson. *Secretò* Pater noster.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Non intres in judicium cum servo tuo (*vel* ancilla tua), Domine.

℟. Quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

℣. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi.

℟. Et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

℣. Domine, exaudi orationem meam; ℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum,
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Tibi, Domine, commendamus animam famuli tui, (*vel* famulæ tuæ,) *N.* ut defunctus (*vel* defuncta) sæculo, tibi vivat; et quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge; Per Christum Dominum.

℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Fit ritu vel Dupl. maj. vel Dupl. min. vel Simpl.

Si fiat ritu Duplicis-majoris, ad Vigilias dicitur Invitatorium et Psalm. Venite. *Tres Nocturni. Ultimum* ℟. Libera me, Domine, ab iis. *Ad Laudes una tantùm Oratio.*

Si fiat ritu Duplicis-minoris, ad Vigilias omittitur Invitatorium et Psalm. Venite. *Tres Noct. Ultimum* ℟. Libera me, Domine, à persequentibus. *Ad Laudes tres Orationes.*

Si fiat ritu Simplicis, ad Vigilias omittitur Invitatorium et Psalm. Venite. *Unum tantùm Nocturnum secundùm Feriam. Ad Laudes tres Orationes.*

Quocumque ritu fiat, Hora quælibet inchoatur absolutè: in fine cujusque Psalmi et Cantici loco Gloria *dicitur* Requiem æternam dona eis, Domine, * Et lux perpetua luceat eis. *Qui versus semper exprimitur in plurali numero, etiamsi Officium fiat pro uno tantùm. Post Vesperas, sive continuò dicantur Vigiliæ, sive non, adduntur Preces et Orat. de Laudibus, infrà pag.* clxv. *cum Psalm.* Miserere. *Idem fit post Nocturn. si non continuò dicantur Laudes.*

In Quadragesima singulis diebus Dominicis post Vesp. dicitur Officium Defunctorum ritu Simplici usque ad Dominicam Passionis inclusivè, sed non de præcepto. Si festum Annuntiationis occurrat Feria II. Officium Defunctorum omittitur. Qui privatim recitant, ad illud non tenentur.

AD VESPERAS.

Ant. 3. O Domine.

Psalmus 114.

DILEXI quoniam exaudiet Dominus * vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi, * et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis, * et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni; * et nomen Domini invocavi.

O Domine, libera animam meam: * misericors Dominus, et justus et Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus; * humiliatus sum, et liberavit me.

Convertere, anima mea, in requiem tuam, * quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte, * oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.

Placebo Domino * in regione vivorum.

Ant. O Domine, libera animam meam, misericors et justus Deus.

Ant. 2. Heu mihi.

Psalmus 119.

AD Dominum cùm tribularer, clamavi, * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * et à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar: * multùm incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus; * cùm loquebar illis, impugnabant me gratis.

Ant. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est!

Ant. 8. Auxilium.

Psalmus 120.

LEVAVI oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet * qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo; * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

Ant. Auxilium meum à Domino, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 8, Si iniquitates.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem * speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Si iniquitates observaveris, Domine: *Domine*, quis sustinebit?

Ant. 2. Opera.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu angelorum psallam tibi: * adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo,

Super misericordia tua et veritate tua, * quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

In quacumqne die invocavero te, exaudi me; * multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi, Domine, omnes reges ter-

ræ, * quia audierunt omnia verba oris tui :

Et cantent in viis Domini, * quoniam magna est gloria Domini :

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me : * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me : * Domine, misericordia tua in sæculum : opera manuum tuarum ne despicias.

Ant. Opera manuum tuarum, Domine, ne despicias.

Continuò dicitur

Ad Magnificat.

Ant. 1. Omne.

Ant. Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet; et eum qui venit ad me, non ejiciam foras. *Joan.* 6.

AD VIGILIAS.

Invitat. Deum cui omnes vivunt, * Venite, adoremus. *Luc.* 20.

Psalmus Venite.

IN I. NOCTURNO.

Feriâ II et V.

Ant. 7. Domine.

Psalmus 5.

VERBA mea auribus percipe, Domine; * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quoniam ad te orabo, Domine, * manè exaudies vocem meam.

Manè astabo tibi, et videbo; * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus, * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem : * perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum * abominabitur Dominus.

Ego autem in multitudine misericordiæ tuæ introibo in domum tuam; * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua ; * propter inimicos meos dirige in

conspectu tuo viam meam;

Quoniam non est in ore eorum veritas; * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolosè agebant: * judica illos, Deus.

Decidant à cogitationibus suis; secundùm multitudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te, Domine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Domine, deduc me in justitia tua: propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. Salvum me fac.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me.

Miserere meî, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valdè; * sed tu, Domine, usquequò?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam;

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite à me, omnes qui operamini iniquitatem, * quoniam exaudivit Dominus vocem fletûs mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur et erubescant valdè velociter.

Ant. Salvum me fac propter misericordiam tuam; quoniam non est

in morte, qui memor sit tui.

Ant. 3. Illumina.

Psalmus 12.

Usquequò, Domine, oblivisceris me in finem? * usquequò avertis faciem tuam à me?

Quandiu ponam consilia in anima mea, * dolorem in corde meo per diem?

Usquequò exaltabitur inimicus meus super me? * respice, et exaudi me, Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, * nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversùs eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero; * ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in Salutari tuo: cantabo Domino qui bona tribuit mihi;* et psallam nomini Domini Altissimi.

Ant. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.

℣. Convertere, Domine, usquequò?

℟. Deprecabilis esto super servos tuos. *Psal.* 89.

Secretò Pater. *Altâ voce* Et ne nos inducas in tentationem:

℟. Sed libera nos à malo. *Et sic ad cæteros Nocturnos.*

Lectiones leguntur sine Titulo et sine Benedictionibus.

Lectio j. Job. 7.

Parce mihi, nihil enim sunt dies méi. Quid est homo, quia magnificas eum, aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculò, et subitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam meam? Peccavi: quid faciam tibi, ô custos hominum? Quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam; et si manè me quæsieris, non subsistam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecerunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut cremium aruerunt: * Dies mei sicut umbra declinaverunt.

℣. *Quæ* est vita nostra? Vapor est ad modicum parens. * Dies. *Psal.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

Tædet animam meam vitæ meæ : dimittam adversùm me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ méæ. Dicam Deo : Noli me condemnare; indica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et opprimas me opus manuum tuarum, et consilium impiorum adjuves? Numquid oculi carnei tibi sunt; aut sicut videt homo, et tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana sunt tempora; ut quæras iniquitatem meam, et peccatum meum scruteris; et scias quia nihil impium fecerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere? Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu, et sic repentè præcipitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum feceris me, et in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti? Pelle et carnibus vestisti me; ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum méum.

℟. Peccavi valdè; sed * Precor, Domine, ut transferas iniquitatem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propitius esto mihi peccatori. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

Quare de vulva eduxisti me? qui *utinam* consumptus es*sem*, ne oculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de utero translatus ad túmulum. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? Dimitte ergò me, ut plangam paululùm dolorem meum, antequam vadam, et non revertar ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine, terram miseriæ et tenebrarum; ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dominum aspiciam, expectabo Deum Salvatorem meum; consurgam, cùm sedero in

tenebris; * Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei. ℣. Flagellat Dominus omnem filium quem recipit. * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Feriâ III et VI.

Ant. 4. In medio.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit; * in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me : * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum : * et calix meus inebrians quàm præclarus est !

Et misericordia subsequetur me * omnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini * in longitudinem dierum.

Ant. In medio umbræ mortis non timebo mala, quoniam tu mecum es, Domine.

Ant. 8. Delicta.

Psalmus 24.

Ad te, Domine, levavi animam meam : * Deus meus, in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimici mei : * etenim universi qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes * supervacuè.

Vias tuas, Domine, demonstra mihi, * et semitas tuas edoce me.

Dirige me in veritate tua et doce me; * quia tu es Deus Salvator meus, et te sustinui totâ die.

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, * et misericordiarum tuarum quæ à sæculo sunt.

Delicta juventutis meæ et ignorantias meas * ne memineris.

Secundùm misericordiam tuam memento meî tu * propter bonitatem tuam, Domine.

Dulcis et rectus Domi-

nus; * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Diriget mansuetos in judicio; * docebit mites vias suas.

Universæ viæ Domini misericordia et veritas; * requirentibus testamentum ejus et testimonia ejus.

Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo; * multùm est enim.

Quis est homo qui timet Dominum? * legem statuit ei in via quam elegit.

Anima ejus in bonis demorabitur, * et semen ejus hæreditabit terram.

Firmamentum est Dominus timentibus eum, * et testamentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum, * quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.

Respice in me, et miserere meî, * quia unicus et pauper sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt, * de necessitatibus meis erue me.

Vide humilitatem meam, et laborem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt, * et odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam et erue me : * non erubescam, quoniam speravi in te.

Innocentes et recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Libera, Deus, Israël, * ex omnibus tribulationibus suis.

Ant. Delicta juventutis meæ et ignorantias meas ne memineris, Domine.

Ant. 7. Miserere meî.

Psalmus 26.

DOMINUS illuminatio mea, et salus mea; * quem timebo?

Dominus protector vitæ meæ; * à quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt et ceciderunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino,

hanc requiram, * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me, * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, et psalmum dicam Domino.

Exaudi, Domine, vocem meam quâ clamavi ad te: * miserere meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: * faciem tuam, Domine, requiram.

Ne avertas faciem tuam à me: * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, * neque despicias me, Deus Salutaris meus.

Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua; * et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me; * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Ant. Miserere meî, et exaudi me, Domine, ne avertas faciem tuam à me.

℣. Unam petii à Domino, hanc requiram,

℟. Ut inhabitem in domo Domini. *Ps.* 26.

Lectio iv. Job. 13.

QUANTAS habeo iniquitates et peccata, scelera mea et delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum? Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines, et consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem

meum, et observasti omnes semitas meas, et vestigia pedum meorum considerasti; qui quasi putredo consumendus sum, et quasi vestimentum quod comeditur à tinea.

℟. Ecce animam meam porto in manibus meis: * Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo, et ipse erit Salvator meus. ℣. Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus. * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job. 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Qui quasi flos egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et nunquam in eodem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in judícium. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hominis sunt, numerus mensium ejus apud te est; constituisti terminos ejus, qui præteriri non póterunt. Recede paululùm ab eo, ut quiescat, donec optata veniat sicut mercenarii dies éjus.

℟. Hi qui cum pietate dormitionem acceperunt, optimam habent repositam gratiam. * Sancta ergò et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur. ℣. Si quis superædificat super fundamentum, et opus ejus arserit, detrimentum patietur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergò. 2. *Machab.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job. 14.

Quis mihi hoc *tribuat*, ut in inferno protegas me, et abscondas me, donec pertranseat furor tuus, et constituas mihi tempus in quo recorderis mei? Putasne mortuus homo rursùm vivat? Cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto donec veniat immutatio méa. Vocabis me, et ego respondebo tibi: operi manuum tuarum porriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce peccatis méis.

℟. Domine omnipotens, Deus Israël, * Audi nunc orationem mortuo-

rum Israël: noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, sed memento manûs tuæ et nominis tui. ℣. Occisus es, Domine, et redemisti nos Deo in sanguine tuo. * Audi nunc. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV et Sabbato.

Ant. 2. Amove à me.

Psalmus 38.

Dixi: Custodiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Posui ori meo custodiam, * cùm consisteret peccator adversùm me.

Obmutui et humiliatus sum, et silui à bonis; * et dolor meus renovatus est.

Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis: * locutus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Domine, finem meum, et numerum dierum meorum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurabiles posuisti dies meos; * et substantia mea tanquam nihilum ante te.

Verumtamen universa vanitas, * omnis homo vivens.

Verumtamen in imagine pertransit homo, * sed et frustra conturbatur.

Thesaurizat, * et ignorat cui congregabit ea.

Et nunc quæ est expectatio mea? nonne Dominus? * et substantia mea apud te est.

Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: * opprobrium insipienti dedisti me.

Obmutui, et non aperui os meum, * quoniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitudine manûs tuæ ego defeci.

In increpationibus, propter iniquitatem corripuisti hominem; * et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus.

Verumtamen vanè conturbatur * omnis homo.

Exaudi orationem meam, Domine, et deprecationem meam, * auribus percipe lacrymas meas.

Ne sileas, quoniam advena ego sum apud te, et peregrinus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut re-

frigerer, priusquàm abeam; * et ampliùs non ero.

Ant. Amove à me plagas tuas, Domine: auribus percipe lacrymas meas.

Ant. 3. Numquid qui dormit.

Psalmus 40.

Beatus qui intelligit super egenum et pauperem; * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi: Domine, miserere meî; * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: * Quando morietur, et eribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur: * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversùm me susurrabant omnes inimici mei: * adversùm me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi, * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere meî, et resuscita me; * et retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me, * *quoniam* non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dominus Deus Israël à sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Ant. Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat? Domine, *miserere* meî, et resuscita me.

Ant. 8. Sitivit.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum: * quando veniam et apparebo ante faciem Dei!

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dicitur mihi quotidiè: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, et effudi in me animam meam: * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis et confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * Salutare vultûs mei, et Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est; * propterea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniim à monte modico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam, * et nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ, dicam Deo: Susceptor meus es;

Quare oblitus es mei? * et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei;

Dum dicunt mihi per singulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, anima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * Salutare vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum: quando veniam et apparebo ante faciem Dei!

℣. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi. *Ps.* 41.

Lectio vij. Job. 16 *et* 17.

BREVES anni transeunt; et semitam per quam non revertar, ámbulo. Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi superest sepúlcrum. Non peccavi, et in amaritudinibus moratur oculus

méus. Libera me, Domine, et pone me juxta te; et cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum, * Et in carne mea videbo Deum meum. ℣. Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem, et mortale hoc induere immortalitatem. * Et in. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job. 17.

DIES mei transierunt; cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor méum. Noctem verterunt in diem, et rursùm post tenebras spero lúcem. Si sustinuero, infernus domus mea est; et in tenebris stravi lectulum méum. Putredini dixi : Pater meus es; mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergò nunc præstolatio mea, et patientiam meam quis considerat?

℟. Qui dormiunt in terræ pulvere, * Evigilabunt alii in vitam æternam, et alii in opprobrium, ut videant semper.

℣. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. * Evigilabunt. *Dan.* 12. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job. 19.

PELLI meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum, et derelicta *sunt* tantummodo labia circa dentes méos. Misereminí meî, misereminí meî, saltem vos, amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? Quis mihi *det* ut exarentur in libro stylo ferreo et plumbi laminâ, vel celte sculptantur in silice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum: et rursùm circumdabor pelle meâ, et in carne mea videbo Deum meum; quem visurus sum ego ipse, et oculi mei *conspecturi* sunt, et non *álius*. Reposita est hæc spes mea in sinu méo.

Si fiat Duplex-majus.

℟. Libera me, Domine, ab iis qui oderunt me: non absorbeat me profundum, neque urgeat

super me puteus os suum: * Exaudi me, quoniam † Benigna est misericordia tua: ¶ Intende animæ meæ, et libera eam. ℣. Domine Deus, Rex sæculorum, solus pius es. * Exaudi.

℣. Miserere meî, Domine, Fili David, Domine adjuva me. † Benigna.

℣. Proposuit te Deus propitiationem per fidem propter remissionem delictorum. ¶ Intende.

℟. Libera *usque ad* ℣. Domine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

Si fiat Duplex-minus vel simplex.

℟. Libera me, Domine, à persequentibus me. * Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: me expectant justi donec retribuas mihi. ℣. Miserere meî, Domine, fili David; Domine adjuva me. * Educ. *Ps.* 141. *Matth.* 15.

AD LAUDES.

Ant. 7. Secundùm.

Psalmus 50.

Miserere meî, Deus, * secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitate mea, * et à peccato meo munda me;

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci; * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cùm judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor, * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiam; * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis,* et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua;*et spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui; * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas; * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ;* et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benignè fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Ant. Secundùm multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.

Ant. 8. Exaudi, Deus.

Psalmus 64.

Te decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos; * et impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, et assumpsisti; * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domûs tuæ;* sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos, Deus Salutaris noster, * spes omnium finium terræ, et in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timebunt qui habitant terminos à signis tuis: * exitus matutini et vesperè delectabis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum, * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus; * in stillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti, * et exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento: * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi, Deus, orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Ant. 1. Collocavit me.

Psalmus 142.

DOMINE, exaudi orationem meam:* auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua; exaudi me in tua justitia.

Et non intres in judicium cum servo tuo; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi; * et anxiatus est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum: meditatus sum in omnibus operibus tuis; * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine, * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me; * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam:* quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in qua ambulem, * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine; ad te confugi:* doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam; * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam, * quoniam ego servus tuus sum.

Ant. Collocavit me in obscuris sicut mortuos

sæculi, et anxiatus est super me spiritus meus.

Ant. 4. Miserere.

Canticum Baruch. 3.

DOMINE omnipotens, Deus Israël, * anima in angustiis, et spiritus anxius clamat ad te :

Audi, Domine, et miserere, quia Deus es misericors; * et miserere nostri, quia peccavimus ante te.

Quia tu sedes in sempiternum, * et nos peribimus in ævum?

Domine omnipotens, Deus Israël; * audi nunc orationem mortuorum Israël,

Et filiorum ipsorum qui peccaverunt ante te, et non audierunt vocem Domini Dei sui, * et agglutinata sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, * sed memento manûs tuæ, et nominis tui in tempore isto :

Quia tu es Dominus Deus noster; * et laudabimus te, Domine.

Ant. Miserere, quia Deus es misericors, miserere nostri, quia peccavimus ante te.

Ant. 7. Omnis spiritus.

Psalmus 150.

LAUDATE Dominum in Sanctis ejus :* laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : * laudate eum secundùm multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : * laudate eum in psalterio et cithara.

Laudate eum in tympano et choro : * laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. Omnis spiritus laudet Dominum.

Ad Benedictus.

Ant. Ego sum resurrectio et vita : qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet : et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in æternum. *Joan.* 11.

PRECES.

KYRIE, eleïson,
Christe, eleïson,
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater. *altâ voce* Et ne nos.

℣. Ego dixi, Domine, miserere meî,

℟. Sana animam meam quia peccavi tibi. *Ps.* 40.

℣. Surge, Domine, in requiem tuam,

℟. Tu et arca sanctificationis tuæ. *Ps.* 131.

℣. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, (*vel* animam confitentem tibi,)

℟. Et animas pauperum tuorum (*vel* animam pauperis tui), ne obliviscaris in finem. *Ps.* 73.

℣. In memoria æterna erunt justi : (*vel* erit justus :)

℟. Ab auditione mala non timebunt. (*vel* non timebit.) *Ps.* 111.

℣. A porta inferi

℟. Erue, Domine, animas eorum. (*vel* animam ejus.) *Ps.* 88.

℣. Credo videre bona Domini

℟. In terra viventium. *Ps.* 26.

℣. Requiescant (*vel* Requiescat) in pace.

℟. Amen.

Deindè dicitur Ps. 129. De profundis *p.* cxlviij. *Post Vesperas et Vigilias Ps.* 50. Miserere *p.* clxj.

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum,

℟. Et cum spiritu tuo.

Pro Pontifice.

Oratio.

Deus, qui inter Apostolicos Sacerdotes famulum tuum *N.* Pontificali fecisti dignitate vigere; præsta, quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per Dominum.

Pro Sacerdote.

Oratio.

Præsta, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui *N.* Sacerdotis, quem in hoc sæculo commorantem, sacris muneribus decorasti, in cœlesti sede gloriosa semper exultet. Per Dominum.

Pro Defuncto et pluribus Defunctis.

Oratio.

Inclina, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur; ut animam famuli tui *N.* quam (*vel* animas famulorum tuorum quas) de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas, et Sanctorum tuo-

rum jubeas esse consortem (consortes). Per Dominuum.

Pro Diacono, post Litteram N. *additur* Diaconi. *Pro Subdiacono, additur* Subdiaconi.

Pro Defuncta.

Oratio.

QUÆSUMUS, Domine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ *N.* et à contagiis mortalitatis exutam, in æternæ salvationis partem restitue. Per Dominum.

In Anniversariis.

Oratio.

DEUS indulgentiarum, Domine: da animæ famuli tui *N.* (Sacerdotis *vel* Pontificis) *vel* famulæ tuæ *N.*) cujus (*vel* animabus famulorum tuorum *N.* et *N.* quorum) *vel* famularum tuarum *N.* et *N.* quarum) anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, et luminis claritatem. Per Dominum.

Si fiat Duplex-minus aut Simplex, sequentes Orationes dicuntur.

DEUS veniæ largitor, et humanæ salutis amator, quæsumus clementiam tuam, ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas.

FIDELIUM, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis.

℣. Dominus vobiscum,
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Requiescant in pace.
℟. Amen.

Pro Patre et Matre.

Oratio.

DEUS qui nos patrem et matrem honorare præcepisti, miserere clementer animabus patris mei et matris meæ, eorumque peccata dimitte, meque cum illis in æternæ claritatis gaudio fac vivere. Per Dominum.

PSALMI GRADUALES.

Psalmus 119.

Ad Dominum cùm tribularer, clamavi, * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * et à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar: * multùm incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus; * cùm loquebar illis, impugnabant me gratìs.

Psalmus 120.

Levavi oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet * qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

℣. Requiem æternam dona eis, Domine;

℟. Et lux perpetua luceat eis.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis Jerusalem.

Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domi-

ni; * testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio,* sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem,* et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua,* et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Psalmus 122.

Ad te levavi oculos meos, * qui habitas in cœlis.

Ecce sicut oculi servorum * in manibus dominorum suorum;

Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ : * ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri ; * quia multùm repleti sumus despectione :

Quia multùm repleta est anima nostra, * opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

℣. Requiem.

Psalmus 123.

Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israël : * nisi quia Dominus erat in nobis.

Cùm exurgerent homines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cùm irasceretur furor eorum in nos ; * forsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransivit anima nostra, * forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

Benedictus Dominus,* qui non dedit nos in captionem dentibus eorum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de laqueo venantium.

Laqueus contritus est,* et nos liberati sumus.

Adjutorium nostrum in nomine Domini * qui fecit cœlum et terram.

Psalmus 124.

Qui confidunt in Domino sicut mons Sion : * non commovebitur in æternum qui habitat in Jerusalem :

Montes in circuitu ejus : * et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in sæculum :

Quia non relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem justorum, * ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas.

Benefac, Domine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem: * pax super Israël.

℣. Requiem.

Psalmus 125.

In convertendo Dominus captivitatem Sion, * facti sumus sicut consolati.

Tunc repletum est gaudio os nostrum, * et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificavit Dominus facere cum eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Domine, captivitatem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, * portantes manipulos suos.

Psalmus 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustrà vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris, cùm dederit dilectis suis somnum.

Ecce hæreditas Domini, * filii merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis; * non confundetur cùm loquetur inimicis suis in porta.

℣. Requiem.

Psalmus 127.

Beati omnes qui timent Dominum, * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis: * beatus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in lateribu domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum, * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion; * et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, * pacem super Israël.

Psalmus 128.

Sæpè expugnaverunt me à juventute mea, * dicat nunc Israël.

Sæpè expugnaverunt me à juventute mea; * etenim non potuerunt mihi.

Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores: * prolongaverunt iniquitatem suam.

Dominus justus * concidit cervices peccatorum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui oderunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectorum, * quod priusquàm evellatur, exaruit:

De quo non implevit manum suam, qui metit, * et sinum suum, qui manipulos colligit.

Et non dixerunt qui præteribant: Benedictio Domini super vos: * benediximus vobis in nomine Domini.

℣. Requiem.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te, Domine; * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * et propter legem tuam sustinui *te*, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem * speret Israël in Domino;

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio;

Et ipse redimet Israël * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Psalmus 130.

Domine, non est exaltatum cor meum; * neque elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in

magnis, * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam, * sed exaltavi animam meam :

Sicut ablactatus est super matre sua, * ita retributio in anima mea.

Speret Israël in Domino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

℣. Requiem.

Psalmus 131.

MEMENTO Domine, David, * et omnis mansuetudinis ejus :

Sicut juravit Domino, * votum vovit Deo Jacob.

Si introiero in tabernaculum domûs meæ, * si ascendero in lectum strati mei :

Si dedero somnum oculis meis, * et palpebris meis dormitationem,

Et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino, * tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata: * invenimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus : * adorabimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam, * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum * non avertas faciem Christi tui.

Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eum : * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum : * et testimonia mea hæc quæ docebo eos :

Et filii eorum usque in sæculum * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion : * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæculi; * hic habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam : * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam Salutari; * et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc producam cornu David; * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione; * super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Psalmus 132.

Ecce quàm bonum et quàm jucundum, * habitare fratres in unum!

Sicut unguentum in capite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus; * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, * et vitam usque in sæculum.

℣. Requiem.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, * in atriis domûs Dei nostri :

In noctibus extollite manus vestras in sancta, * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion : * qui fecit cœlum et terram.

℣. Requiem.

PRECES.

In precibus sequentibus, numerus pluralis mutatur in singulari, si pro uno tantùm dicantur; si verò plures dicantur orationes, prima tantùm servat numerum singularem.

Kyrie, eleïson, Christe, eleïson, Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster, etc.

Altâ voce ℣. Et ne nos inducas in tentationem;

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Det Dominus requiem fratribus nostris;

℟. Et ipsi possideant terram quam Dominus daturus est eis. *Josue.* 1.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

℣. Domine exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio vel orationes ut suprà pag. clxv.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

COMMENDATIO COMMUNIS

ANIMARUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

℟. DOMINE, omnipotens Deus Israël, * Audi nunc orationem mortuorum Israël. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, sed memento manûs tuæ et nominis tui.

℣. Occisus es, Domine, et redemisti nos Deo in sanguine tuo. * Audi. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

Si preces sequentes dicantur pro uno tantùm, mutatur numerus pluralis in singulari, exprimendo nomen defuncti vel defunctæ, ubi solet exprimi.

Kyrie, eleïson, Christe, eleïson, Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

Oratio.

TIBI, Domine, commendamus animas famulorum tuorum, famularumque tuarum, ut defuncti sæculo, tibi vivant: et quæ per fragilitatem mundanæ conversationis peccata commiserunt, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum.

℟. Amen.

Oremus.

TEMERITATIS quidem est, Domine, ut homo hominem, mortalis mortalem, cinis cinerem, tibi Domino Deo nostro audeat commendare; sed quia fons pietatis es, universorum conditor et redemptor, misericordia quoque peccatorum, beatitudo sanctorum, clementiam tuam deposcimus, ut animas famulorum tuorum et famularum tuarum, ad te redeuntes misericorditer suscipias: adsit eis Angelus testamenti tui Michaël, et per manus sanctorum angelorum tuorum inter sanctos et electos tuos in sinu Abrahæ, Isaac et Jacob Patriarcharum tuorum eas collocare digneris: quatenùs liberatæ de principibus tenebrarum, et de locis pœnarum, nullis jam primævæ nativitatis, vel ignorantiæ, aut pro-

priæ *iniquitatis* seu fragilitatis confundantur erroribus, sed agnoscantur à sanctis tuis, et beatitudinis requie perfruantur: atque cùm magni judicii dies advenerit, inter sanctos et electos tuos resuscitati, gloriâ manifestæ contemplationis tuæ perpetuò satientur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Ant. 7. Qui timent Dominum.

Psalm. 113. In exitu Israël *pag.* 37. Requiem.

Ant. Qui timent Dominum, speraverunt in Domino; adjutor eorum et protector eorum est.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano corpori animam ad similitudinem tuam inspirare dignatus es, dum te jubente, pulvis in pulverem revertitur; tu imagines tuas cum sanctis et electis tuis æternis sedibus præcipias sociari, easque ad te revertentes de Ægypti partibus blandè leniterque suscipias, et angelos tuos sanctos eis obviàm mittas: viamque illis justitiæ demonstra, et portas gloriæ tuæ aperi. Repelle, quæsumus, Domine, ab eis omnes principes tenebrarum, et agnosce depositum fidele quod tuum est. Suscipe, Domine, creaturas tuas, non à diis alienis creatas, sed à te solo Deo vivo et vero, quia non est alius Deus præter te, Domine, et non est secundùm opera tua. Lætifica, clementissime Pater, animas servorum tuorum, et clarifica eas in multitudine misericordiæ tuæ. Ne memineris, quæsumus, iniquita*tum* earum antiquarum quas suscitavit furor mali desiderii: licèt enim peccaverint, tamen te non negaverunt, sed signo fidei insignitæ, te qui, et omnia, et eas inter omnia fecisti, fide*liter* adoraverunt. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Ant. 8. Circumdederunt me.

Psalmus 31. Beati quorum remissæ sunt iniquitates *pag.* 92.

Psalmus 101. Domine exaudi orationem meam:

et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem etc. *pag.* 153.

In fine duorum istorum Psalmorum Requiem æternam.

Ant. Circumdederunt me dolores mortis, et pericula inferni invenerunt me. O Domine, libera animam meam. *Ps.* 114.

Oremus.

DEUS qui justis supplicationibus semper præsto es; qui pia vota dignaris intueri, misericordiam tuam imploramus ut animas fratrum nostrorum ad te revertentes benignè suscipias, et quas ex terrestri commoratione contraxerunt maculas, tu Deus, inolitâ bonitate clementer deleas, piè indulgeas, oblivioni in perpetuum tradas, atque hanc laudem tibi cum cæteris reddituras, et ad corpora quandoque reversuras, sanctorum tuorum cœtibus aggregari præcipias, Qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Secretò Pater. *altâ voce* Et ne nos.

℣. Requiem æternam dona eis, Domine,

℟. Et lux perpetua luceat eis.

℣. Animæ eorum in bonis demorentur,

℟. Et semen eorum hæreditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judicium cum servis tuis, Domine,

℟. Quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta inferi

℟. Erue, Domine, animas eorum. *Ps.* 88.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

PARTEM beatæ resurrectionis obtineant, vitamque æternam habere mereantur in cœlis. Per te, Jesu Christe, Salvator mundi, qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Oremus.

DEUS cui soli competit medicinam præstare post mortem, præsta,

quæsumus, ut animæ famulorum tuorum, terrenis exutæ contagiis, in tuæ Redemptionis parte numerentur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Oremus. Fidelium *pag.* clxvj.

℣. Dominus vobiscum;
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Requiescant in pace.
℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ

Ante Prandium.

Benedicite. ℟. Dominus. ℣. Oculi omnium in te sperant, Domine; ℟. Et tu das escam illorum in tempore opportuno : aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione. *Ps.* 144.

Gloria. Kyrie, eleïson, Christe, eleïson, Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

Oremus.

Benedic, Domine, nos et hæc dona tua quæ de tua largitate sumus sumpturi. Per Christum Dominum.

Si fiat Lectio, Lector dicit Jube, Domne, benedicere.

Benedict. Mensæ cœlestis participes faciat nos Rex æternæ gloriæ.

℟. Amen.

In fine Lectionis

℟. Deo gratias.

GRATIARUM ACTIO

Post Prandium.

Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua, et sancti tui benedicant tibi. Gloria. *Ps.* 144.

Qui benedixit mensam, dicit.

Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis. Qui vivis.

Psalmus 116.

Laudate Dominum, omnes gentes. Gloria.

Kyrie. Pater noster.

℣. Dispersit, dedit pauperibus :

℟. Justitia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

℣. Benedicam Dominum in omni tempore :

℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Domino laudabitur anima mea ;

℟. Audiant mansueti et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificate Dominum mecum ,

℟. Et exaltemus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Domini benedictum ;

℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum. *Ps.* 112.

RETRIBUERE dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam. ℟. Amen.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Mediocri voce ℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ

ANTE COENAM.

BENEDICITE. ℟. Dominus. ℣. Edent pauperes et saturabuntur ; ℟. Et laudabunt Dominum, qui requirunt eum, vivent corda eorum in sæculum sæculi. Gloria. *Psalm.* 21.

Kyrie. Pater noster *ut suprà.*

Oremus. Benedic, Domine , *ut suprà.*

Ad Benedictionem Lectoris

Ad cœnam perpetuæ vitæ perducat nos Rex æternæ gloriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST COENAM.

MEMORIAM fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus : escam dedit timentibus se. *Ps.* 110.

Gloria Patri.

Qui benedixit Mensam dicit

BENEDICTUS Deus in donis suis, et sanctus in omnibus operibus suis : Qui vivit.

Psalmi et reliqua ut post Prandium.

In Jejuniis, ad Refectionem fit Benedictio Men-

sæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cæna.

Feriâ IV. V. et VI. majoris hebdomadæ ut sequitur.

Ante Prandium.

Christus factus est pro nobis obediens ℟. Usque ad mortem.

Secretò Pater. *Deindè mensa benedicitur signo crucis quod quidem omittitur Feriâ VI.*

Post Prandium.

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem; ℟. Mortem autem crucis.

Secretò Pater. *Deindè Psalmus* 50. Miserere *sine* Gloria.

℣. Domine exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Respice, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum; *secretò* qui tecum vivit.

ITINERARIUM.

Viator in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari: si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

In Cant. Bened. *p.* 19.

Ant. In viam pacis et prosperitatis dirigat nos omnipotens et misericors Dominus: et Angelus Raphaël comitetur nobiscum in via, ut cum pace, salute et gaudio revertamur ad propria.

PRECES.

Kyrie, eleïson, Christe, eleïson, Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

℣. Salvos fac servos tuos,

℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto,

℟. Et de Sion tuere nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Domino, turris fortitudinis,

℟. A facie inimici. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimicus in nobis,

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dominus die quotidiè :

℟. Prosperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Domine, demonstra nobis,

℟. Et semitas tuas edoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ nostræ

℟. Ad custodiendas justificationes tuas ! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa,

℟. Et aspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te,

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Oremus.

Deus, qui filios Israël per maris medium sicco vestigio ire fecisti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandisti, tribue nobis, quæsumus, iter prosperum tempusque tranquillum, ut Angelo sancto tuo comite, ad eum quò pergimus locum, ac demùm ad æternæ salutis portum pervenire feliciter valeamus.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldæorum eductum, per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodisti; quæsumus, ut nos famulos tuos custodire digneris : esto nobis, Domine, in procinctu suffragium, in via solatium, in æstu umbraculum, in pluvia et frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate præsidium, in lubrico baculus, in naufragio portus; ut, te duce, quò tendimus, prosperè perveniamus; et demùm incolumes ad propria redeamus.

Adesto, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone, ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietates,

tuo semper protegamur auxilio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua per vitam salutis incedat; et beati Joannis præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secura perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

℟. Amen.

℣. Procedamus cum pace in nomine Domini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

Ad libitum Sacerdotis.

Psalmus 83. Quàm dilecta *pag.* 129.

Psalmus 84. Benedixisti *pag.* 76.

Psalmus 85. Inclina, Domine *cum sua divisione* pag. 186.

Psalmus 115. Credidi *pag.* 133.

Ps. 129. De profundis *pag.* 113. *In fine Pss.* Gloria.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris. *Tempore Paschali additur* Alleluia. *Tob.* 3.

PRECES.

KYRIE, eleïson,
Christe, eleïson,
Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

℣. Ego dixi, Domine, miserere mei:

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convertere, Domine, usquequò?

℟. Et deprecabilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos,

℟. Quemadmodum speravimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdotes tui induantur justitiam,

℟. Et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Domine,

℟. Et ab alienis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum;
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Aures tuæ pietatis, mitissime Deus, inclina precibus nostris, et gratiâ Sancti Spiritûs illumina cor nostrum, ut tuis mysteriis dignè ministrare, teque æternâ caritate diligere mereamur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum, purifica per infusionem Sancti Spiritûs cogitationes cordis nostri, ut te perfectè diligere, et dignè laudare mereamur.

Ure igne Sancti Spiritûs renes nostros et cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quæsumus, Domine, Paracletus qui à te procedit illuminet, et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem.

Adsit nobis, quæsumus, Domine, virtus Spiritûs Sancti, quæ et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur adversis.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritûs illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras, quæsumus, Domine, visitando purifica, ut veniens Dominus noster Jesus Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniat mansionem, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Gregorius, Papa XIII, concessit 50 *dies indulg. cuilibet dicenti, ante Missam, sequentem Orat.*

Ego volo Missam celebrare et conficere corpus et sanguinem D. N. J. C., juxta ritum sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ad laudem omnipotentis Dei, totiusque Curiæ triumphantis; ad utilitatem meam, totiusque Ecclesiæ militantis et patientis; pro omnibus qui se commendaverunt orationibus meis, in genere et in specie; et pro felici

statu sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ, spatium veræ pœnitentiæ, gratiam et consolationem Sancti Spiritûs, perseverantiam in bonis operibus, cor contritum et humiliatum atque felicem vitæ meæ consummationem tribuat mihi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Orationes sequentes pro opportunitate Sacerdotis ante celebrationem et communionem dicendæ.

Oratio S. Ambrosii Epis.

Die Dominica.

Summe Sacerdos et vere Pontifex Jesu Christe, qui te obtulisti Deo Patri in ara crucis hostiam puram et immaculatam pro nobis miseris peccatoribus, et qui dedisti nobis carnem tuam ad manducandum, et Sanguinem tuum ad bibendum, et posuisti mysterium illud in virtute Spiritûs Sancti, dicens : Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis. Rogo per sanguinem tuum pretiosum, magnum salutis nostræ pretium. Rogo per hanc miram et ineffabilem caritatem tuam, quâ nos miseros et indignos sic amare dignatus es, ut lavares nos à peccatis nostris in Sanguine tuo : Doce me indignum servum tuum, quem inter cætera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es, nullis meis meritis, sed solâ dignatione misericordiæ tuæ : Doce me, quæso, per Spiritum Sanctum tuum, tantum tractare mysterium, eâ reverentiâ et honore, eâque devotione et timore, quibus oportet, et decet. Fac me, Domine Jesu Christe, per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere, sentire et firmiter retinere, dicere et cogitare, quod tibi placet, et expedit animæ meæ. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, et sine strepitu verborum loquatur veritatem tantorum mysteriorum : Profunda sunt quippe nimis, et sacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuam concede mihi hodiè et semper Missarum solemnia

puro corde et purâ mente celebrare. Libera cor meum ab immundis, et nefandis, vanis et obnoxiis cogitationibus. Muni me beatorum Angelorum piâ et fidâ tutelâ atque fortissimâ custodiâ, ut hostes omnium bonorum confusi discedant per virtutem tanti mysterii, et per manum sancti Angeli tui. Repelle à me, Domine, Jesu Christe, et à cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiæ, cenodoxiæ, invidiæ, iracundiæ, fornicationis et immunditiæ, dubietatis et blasphemiæ. Confundantur qui me persequuntur : pereant illi qui perdere cuncta festinant.

FERIA SECUNDA.

Rex virtutum, castitatis et integritatis amator Deus, cœlesti rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo totum fomitem ardentem libidinis, ut maneat in me tenor totius castitatis animæ et corporis. Mortifica in me carnis stimulos, omnesque libidinis commotiones, et da mihi veram et perpetuam castitatem cum cæteris donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut Sacrificium laudis casto corpore et mundo corde quotidiè valeam tibi offerre. Quantâ enim, Domine, Jesu Christe, cordis contritione et lacrymarum fonte, quantâ reverentiâ et tremore, quantâ corporis castitate, et animæ puritate istud divinum et cœleste Sacrificium est celebrandum : ubi Caro tua in veritate sumitur : ubi Sanguis tuus in veritate bibitur : ubi summis ima conjunguntur : ubi adest sanctorum præsentia Angelorum : ubi tu es Sacerdos, et Sacrificium mirabiliter et ineffabiliter constitutus.

FERIA TERTIA.

Quis dignè hoc celebrare mysterium potest, nisi tu Deus Omnipotens offerentem feceris dignum ? Scio, et verè scio, et ipsum pietati tuæ confiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium, propter nimia peccata mea, et infinitas negligentias meas. Sed scio veraciter, et credo ex toto corde meo, et ore confiteor, quia tu potes me facere dignum,

qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine, et de peccatoribus justos facis et sanctos. Per hanc Omnipotentiam tuam te rogo, ut concedas mihi peccatori hoc cœleste Sacrificium celebrare cum timore et tremore, cum cordis puritate, lacrymarum fonte, cum lætitia spirituali, et cœlesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatissimæ præsentiæ tuæ, et excubias sanctorum Angelorum tuorum in circuitu meo.

FERIA QUARTA.

Ego enim, Dominé, memor venerandæ Passionis tuæ accedo ad Altare tuum, licèt peccator, ut offeram tibi Sacrificium, quod tu instituisti, et offerri præcepisti in commemorationem tuî pro salute nostra. Suscipe ergò istud, quæso, summe Deus, dulcissime Jesu Christe, pro Ecclesia tua sancta, et pro cuncto populo tuo, quem acquisisti Sanguine tuo pretioso. Et quoniam me peccatorem inter te et eumdem populum, medium esse voluisti, licèt in me boni operis testimonium non agnoscas, officium saltem dispensationis creditæ non recuses, nec per me indignum famulum tuum eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima factus salutaris, dignatus es esse redemptio. Profero ergò, Domine (si dignaris propitius intueri) tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitus, miseriam orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus senum, suspiria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

FERIA QUINTA.

Tu enim misereris omnium, Domine, et nihil odisti eorum quæ fecisti. Memorare quæ sit nostra substantia, quia tu Pater noster es, ne irascaris nobis, neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas. Non enim in justificationibus nostris prosternimus preces nostras ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Aufer à nobis, Do-

mine, iniquitates nostras : et ignem Sancti Spiritûs in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, et da nobis cor carneum, quod te timeat, diligat, et honorificet, te delectetur, te sequatur, et te perfruatur. Oramus, Domine, clementiam tuam, ut sereno vultu familiam tuam sacri tui Nominis officia præstolantem aspicere digneris: Et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggere, quas ipse audire propitius, et exaudire delecteris. Rogamus etiam te, sancte Pater, pro spiritibus fidelium defunctorum, ut sit illis salus æterna, ac perpetua sanitas, gaudium et refrigerium sempiternum, hoc magnum pietatis Sacramentum : Domine, Deus meus, sit illis hodiè magnum et plenum gaudium de te pane vivo et vero, qui de cœlo descendisti, et das vitam mundo, de Carne sancta et benedicta, Agni videlicet immaculati, qui tollis peccatum mundi; et potari de fonte pietatis tuæ, qui per lanceam militis de latere emanavit crucifixi Domini nostri, ut consolati exultent in laude et gloria tua sancta.

FERIA SEXTA.

Peto, Domine, clementiam tuam, ut descendat super hunc panem et calicem istum plenitudo tuæ divinitatis. Descendat etiam, Domine, illa Spiritûs Sancti tui invisibilis forma, et incomprehensibilis Majestas, sicut quondam in Patrum hostias descendebat : qui et oblationes nostras Corpus et Sanguinem tuum efficiat, et me indignum Sacerdotem tuum doceat, tantum tractare mysterium, ita ut placidè et benignè suscipias Sacrificium de manibus meis, ad salutem omnium tam vivorum, quàm defunctorum. Rogo te, Domine, per ipsum Sacro-sanctum mysterium Corporis et Sanguinis tui, quo quotidiè in Ecclesia tua pascimur et potamus, abluimur et sanctificamur, atque unius tuæ summæ Divinitatis participes efficimur : quatenùs des mihi virtutes tuas sanc-

tas, quibus repletus, bonâ conscientiâ ad Altare tuum accedam, ita ut hæc cœlestia Sacramenta efficiantur mihi salus et vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: Panis quem ego dabo, Caro mea est pro mundi vita: et, Qui manducat me, vivet propter me: ipse manet in me, et ego in eo. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum.

SABBATO.

Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana ab omni languore, ut nullam præter te sentiat dulcedinem; nullam præter te amet pulchritudinem. Panis candidissime, habens in te omne delectamentum, et omnis saporis suavitatem: qui nos semper reficis, comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ. Manducat te angelus pleno ore in patria: manducat te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via, tali recreatus Viatico. Panis sancte, panis vive, panis pulcher, panis munde, qui descendisti de cœlo, et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritûs. Intra in animam meam: sana et sanctifica me interiùs, et exteriùs. Esto tutamen et perpetua salus corporis et animæ meæ. Repelle à me insidiantes mihi hostes: recedant procul à præsentia tua, ut foris et intùs per te munitus recto tramite ad regnum tuum perveniam; *ubi* non mysteriis sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cùm tradideris regnum Deo Patri, et erit Deus omnia in omnibus. Tunc me de te *satiabis* satietate mirificâ, ut neque esuriam, nec sitiam in æternum; Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

Ad mensam dulcissimi convivii tui, pie Domine, Jesu Christe, ego peccator de propriis meritis nihil præsumens,

sed de tua confidens misericordia et bonitate, accedere vereor et contremisco. Nam cor et corpus habeo multis criminibus maculatum; mentem et linguam non cautè custoditam. Ergò, ô pia Deitas, ô tremenda Majestas, ego miser inter angustias deprehensus, ad te fontem misericordiæ recurro, ad te festino sanandus, sub tuam protectionem fugio: et quem judicem sustinere nequeo, Salvatorem habere suspiró. Tibi, Domine, plagas meas ostendo: Tibi verecundiam meam detego. Scio peccata mea multa et magna, pro quibus timeo. Sperò in misericordias tuas, quarum non est numerus. Respice ergò in me oculis misericordiæ tuæ, Domine, Jesu Christe, Rex æterne, Deus et homo, Crucifixus propter hominem. Exaudi me sperantem in te; miserere mei pleni miseriis et peccatis, tu qui fontem miserationis nunquam manare cessabis. Salve salutaris victima, pro me et omni humano genere in patibulo Crucis oblata. Salve nobilis et pretiose Sanguis, de vulneribus crucifixi Domini mei Jesu Christi profluens, et peccata totius mundi abluens. Recordare, Domine, creaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemisti. Pœnitet me peccasse, cupio emendare quod feci. Aufer ergò à me, clementissime Pater, omnes iniquitates et peccata mea; ut purificatus mente et corpore, dignè degustare merear Sancta Sanctorum: et concede, ut sancta prælibatio Corporis et Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque et corporis contra inimicorum meorum insidias firmissima tuitio.

℟. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Omnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad Sacramentum Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, ac-

cedo tanquam infirmus ad medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper et egenus ad Dominum cœli et terræ. Rogo ergò immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenùs meam curare digneris infirmitatem, lavare fœditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem: ut panem angelorum, Regem regum, Dominum dominantium tantâ suscipiam reverentiâ et humilitate, tantâ contritione et devotione, tantâ puritate et fide, tali proposito et intentione, sicut expedit saluti animæ meæ. Da mihi, quæso, Dominici Corporis et Sanguinis non solùm suscipere Sacramentum, sed etiam rem et virtutem Sacramenti. O mitissime Deus, da mihi Corpus Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de Virgine Maria, sic suscipere, ut Corpori suo mystico merear incorporari, et inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propono, revelatâ tandem facie perpetuò contemplari: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, Per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO

Post Missam.

Canticum trium Puerorum. Benedicite, omnia opera *pag.* 17.

Psalmus 22. Dominus regit me *pag.* 130.

Psalmus 33. Benedicam Dominum *cum sua divisione* pag. 130.

Psalmus 150. Laudate Dominum in sanctis ejus *pag.* 79.

In fine Psal. Gloria.

Ant. O quàm suavis est, Domine, Spiritus tuus! qui ut dulcedinem tuam in filios demonstrares, pane suavissimo de cœlo præstito, esurientes reples bonis, fastidiosos divites dimittens inanes. *Sap.* 12. *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

Kyrie, eleïson, Christe, eleïson, Kyrie, eleïson.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

℣. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator Dominus :

℟. Escam dedit timentibus se. *Ps.* 110.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus?

℟. Aut filius hominis quoniam visitas eum? *Ps.* 8.

℣. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea;

℟. Et labiis exultationis laudabit os meum. *Ps.* 62.

℣. Non nobis, Domine, non nobis,

℟. Sed nomini tuo da gloriam. *Ps.* 113.

℣. Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundùm verbum tuum in pace :

℟. Quia viderunt oculi mei Salutare tuum. *Luc.* 2.

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Oremus.

VISITA, quæsumus, Domine, familiam tuam, et corda sacris dicata mysteriis pervigili tuere pietate, ut remedia salutis æternæ, quæ te miserante percipiunt, te protegente, custodiant.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut quos divinâ tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacere periculis.

COGNOSCIMUS, Domine, tuæ circa nos clementiæ largitatem : et ideò fiducialiùs imploramus, ut quos pascere non desinis immeritos, et dignè tibi servire perficias, et donis uberioribus persequaris.

MAJESTATEM tuam, Domine, suppliciter exoramus, ne perire patiaris quibus tanta remedia providisti; sed cum divini frequentatione mysterii crescat nostræ salutis effectus.

ACTIONES nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

ADJUVET nos gratia tua, omnipotens Deus, ut qui officium sacerdotale suscepimus, dignè ac devotè tibi in omni purita-

te et conscientia bona famulari valeamus : et si non possumus in tanta innocentia vitæ conservari ut debemus, concede nobis tamen dignè flere mala quæ gessimus, et in spiritu humilitatis, ac bonæ voluntatis proposito tibi ferventiùs de cætero deservire.

Deus, qui tribus pueris mitigasti flammas ignium, concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiorum nostrorum flammas extinguere, qui beato Laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Orationes post celebrationem, et communionem.

Oratio S. Thomæ de Aqui.

Gratias tibi ago, Domine, sancte Pater omnipotens, æterne Deus, qui me peccatorem, indignum famulum tuum, nullis meritis, sed solâ dignatione misericordiæ tuæ, satiare dignatus es pretioso Corpore et Sanguine Filiî tui Domini nostri Jesu Christi. Et precor ut hæc sancta communio non sit mihi reatus ad pœnam sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, et scutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio, concupiscentiæ et libidinis exterminatio, caritatis et patientiæ, humilitatis et obedientiæ, omniumque virtutum augmentatio : contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium quàm invisibilium firma defensio : motuum meorum tam carnalium quàm spiritualium, perfecta quietatio : in te uno ac vero Deo firma adhæsio, atque finis mei felix consummatio. Et precor te ut ad illud ineffabile convivium me peccatorem perducere digneris : ubi cum Filio tuo et Spiritu Sancto, sanctis tuis es lux vera, satietas plena, gaudium sempiternum, jucunditas consummata, et felicitas perfecta : Per eumdem.

Alia Oratio S. Bonav.

Transfige, dulcissime Domine Jesu, me-

dullas et viscera animæ meæ suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, verâ, serenâque et apostolicâ sanctissimâ caritate, ut langueat et liquefiat anima mea solo semper amore et desiderio tuî; te concupiscat, et deficiat in atria tua, cupiat dissolvi, et esse tecum. Da, ut anima mea te esuriat, panem angelorum, refectionem animarum sanctarum, panem nostrum quotidianum, supersubstantialem, habentem omnem dulcedinem et saporem, et omne delectamentum suavitatis: Te, in quem desiderant angeli prospicere, semper esuriat et comedat cor meum, et dulcedine saporis tui, repleantur viscera animæ meæ: Te semper sitiat fontem vitæ, fontem sapientiæ et scientiæ, fontem æterni luminis, torrentem voluptatis, ubertatem domûs Dei: Te semper ambiat, te quærat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, te loquatur, et omnia operetur in laudem et gloriam nominis tui, cum humilitate et discretione, cum dilectione et delectatione, cum facilitate et affectu, cum perseverantia usque in finem; et tu sis solus semper spes mea, tota fiducia mea, divitiæ meæ, delectatio mea, jucunditas mea, gaudium meum, quies et tranquillitas mea, pax mea, suavitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio mea, refugium meum, auxilium meum, sapientia mea, portio mea, possessio mea, thesaurus meus, in quo fixa et firma et immobiliter semper sit radicata mens mea, et cor meum.

Amen.

℟ithmus S. Thomæ ad Sacram Eucharistiam.

Adoro te devotè, latens Deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas.
Tibi se cor meum totum subjicit,
Quia te contemplans, totum deficit.
Visus, tactus, gustus, in te fallitur;
Sed auditu solo tutò creditur:
Credo quidquid dixit Dei Filius,
Nil hoc verbo veritatis verius.

In cruce latebat sola Deitas,
At hic latet simul et Humanitas.
Ambo tamen credens atque confitens,
Peto quod petivit latro pœnitens.

Plagas sicut Thomas non intueor:
Deum tamen meum te confiteor.
Fac me tibi semper magis credere,
In te spem habere, te diligere.

O memoriale mortis Domini,
Panis vivus, vitam præstans homini;
Præsta meæ menti de te vivere,
Et te illi semper dulce sapere!

Pie Pellicane, Jesu Domine,
Me immundum munda tuo sanguine,
Cujus una stilla salvum facere
Totum mundum quit ab omni scelere.

Jesu quem velatum nunc aspicio,
Oro fiat illud, quod tam sitio;
Ut te revelatâ cernens facie,
Visu sim beatus tuæ gloriæ.

Amen.

LITANIÆ DE NOMINE JESU,

Quas devotè recitantibus Sixtus IV. concessit 300 Indulgentiarum dies.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi, Deus, miserere.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere.
Jesu Fili Dei vivi, miserere nobis.
Jesu splendor Patris, miserere nobis.
Jesu candor lucis æternæ, miserere nobis.
Jesu rex gloriæ, miserere nobis.
Jesu sol justitiæ, miserere nobis.
Jesu Fili Mariæ Virginis, miserere nobis.
Jesu amabilis, miserere.
Jesu admirabilis, miserere nobis.
Jesu Deus fortis, miserere nobis.
Jesu pater futuri sæculi, miserere nobis.
Jesu magni consilii Angele, miserere.
Jesu potentissime, miserere nobis.
Jesu patientissime, miserere nobis.
Jesu obedientissime, miserere nobis.
Jesu mitis et humilis corde, miserere.
Jesu amator castitatis, miserere nobis.
Jesu amator noster, miserere nobis.
Jesu Deus pacis, miserere nobis.
Jesu auctor vitæ, miserere nobis.
Jesu exemplar virtutum, miserere nobis.

Jesu zelator animarum, miserere nobis.

Jesu Deus noster, mise.

Jesu refugium nostrum, miserere nobis.

Jesu pater pauperum, miserere nobis.

Jesu thesaurus Fidelium, miserere nobis.

Jesu bone Pastor, mise.

Jesu lux vera, miserere.

Jesu sapientia æterna, miserere nobis.

Jesu bonitas infinita, miserere nobis.

Jesu via et vita nostra, miserere nobis.

Jesu gaudium Angelorum, miserere.

Jesu rex Patriarcharum, miserere nobis.

Jesu inspirator Prophetarum, miserere.

Jesu magister Apostolorum, miserere.

Jesu Doctor Evangelistarum, miserere.

Jesu fortitudo Martyrum, miserere nobis.

Jesu lumen Confessorum, miserere.

Jesu puritas virginum, miserere nobis.

Jesu gloria sacerdotum, miserere nobis.

Jesu corona Sanctorum omnium, miserere.

Propitius esto, parce nobis, Jesu.

Propitius esto, exaudi nos, Jesu.

Ab omni peccato, libera nos, Jesu.

Ab ira tua, libera.

Ab insidiis diaboli, lib.

A spiritu fornicationis, libera nos, Jesu.

A morte perpetua, lib.

A neglectu inspirationum tuarum, lib.

Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, libera nos, Jesu.

Per Nativitatem tuam, libera nos, Jesu.

Per Infantiam tuam, libera nos, Jesu.

Per divinissimam vitam tuam, libera.

Per labores tuos, libera.

Per Agoniam et Passionem tuam, libera.

Per Crucem et derelictionem tuam, libera.

Per languores tuos, lib.

Per mortem et sepulturam tuam, libera.

Per Resurrectionem tuam, libera.

Per Ascensionem tuam, libera nos, Jesu.

Per gaudia tua, libera.

Per gloriam tuam, lib.

Per dulcissimam Virginem matrem tuam, libera nos, Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Jesu.

Agnus Dei, qui tollis

peccata mundi, exaudi nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Jesu.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
℣. Sit nomen Domini benedictum,
℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oremus.

Deus qui gloriosissimum nomen Jesu Christi Filii tui Domini nostri fecisti fidelibus tuis summo suavitatis affectu amabile, et malignis spiritibus tremendum atque terribile; concede propitius, ut omnes, qui hoc nomen Jesu devotè venerantur in terris, sanctæ consolationis dulcedinem in præsenti percipiant, et in futuro gaudium exultationis et interminabilis beatitudinis obtineant in cœlis. Per eumdem.

Omnipotens sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplacito tuo, ut in nomine dilecti filii tui mereamur bonis operibus abundare.

Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum quia nunquam tuâ gubernatione destituis quos in soliditate tuæ dilectionis instituis. Qui vivis.

LITANIÆ DE SANCTISSIMO SACRAMENTO.

Kyrie, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
Panis vive, qui de cœlo descendisti, miserere.
Deus abscondite, et Salvator, miserere nobis.
Frumentum electorum,

miserere nobis.
Vinum germinans virgines, miserere nobis.
Panis pinguis et deliciæ regum, miserere.
Juge sacrificium, miserere nobis.
Oblatio munda, miserere nobis.
Agnus absque macula, miserere nobis.
Mensa purissima, miserere nobis.
Angelorum esca, miserere nobis.
Manna absconditum, miserere nobis.
Memoria mirabilium Dei, miserere nobis.
Panis supersubstantialis, miserere nobis.
Verbum caro factum, miserere nobis.
Habitans in nobis, miserere nobis.
Hostia sancta, miserere.
Calix benedictionis, miserere nobis.
Mysterium fidei, miserere nobis.
Præcelsum et venerabile Sacramentum, miserere nobis.
Sacrificium omnium sanctissimum, miser.
Verè propitiatorium pro vivis et defunctis, miserere nobis.
Cœleste Antidotum, quo à peccatis præservamur, miserere nobis.
Stupendum super omnia Miraculum, miserere.
Sacratissima Dominicæ Passionis commemoratio, miserere nobis.
Donum transcendens omnem plenitudinem, miserere nobis.
Memoriale præcipuum Divini amoris, miserere nobis.
Divinæ affluentia largitatis, miserere nobis.
Sacrosanctum et augustissimum mysterium, miserere nobis.
Pharmacum immortalitatis, miserere nobis.
Tremendum ac vivificum Sacramentum, miserere nobis.
Panis omnipotentiâ Verbi Caro factus, mise.
Incruentum sacrificium, miserere nobis.
Cibus et conviva, miserere nobis.
Dulcissimum convivium, cui assistunt Angeli ministrantes, mise.
Sacramentum pietatis, miserere nobis.
Vinculum caritatis, miserere nobis.
Offerens et oblatio, miserere nobis.
Spiritualis dulcedo in proprio fonte degustata, miserere nobis.

Refectio animarum sanctarum, miserere.

Viaticum in Domino morientium, miserere.

Pignus futuræ gloriæ, miserere nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, Exaudi nos, Domine.

Ab indigna Corporis et Sanguinis tui susceptione, libera nos.

A concupiscentia carnis, libera nos, Domine.

A concupiscentia oculorum, libera nos.

A superbia vitæ, libera nos, Domine.

Ab omni peccandi occasione, libera nos.

Per desiderium illud quo hoc pascha cum discipulis manducare desiderasti, libera.

Per summam humilitatem, quâ discipulorum pedes lavasti, libera nos, Domine.

Per ardentissimam caritatem, quâ hoc divinum Sacramentum instituisti, libera.

Per Sanguinem tuum pretiosissimum, quem nobis in Altari reliquisti, libera nos, Domine.

Per quinque vulnera hujus tui Corporis sacratissimi, quæ pro nobis suscepisti, libera.

Peccatores, Te rogamus, audi nos.

Ut in nobis fidem, reverentiam et devotionem hujus admirabilis Sacramenti augere et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut ad frequentem usum Eucharistiæ per veram peccatorum confessionem nos perducere digneris, te rogamus.

Ut nos ab omni hæresi, perfidia, ac cordis cæcitate liberare digneris, te rogamus.

Ut Sanctissimi hujus Sacramenti pretiosos et cœlestes fructus nobis impertiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut in hora mortis nostræ hoc cœlesti Viatico nos confortare et munire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.

Oremus.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus: qui vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

LITANIÆ

DE BEATA VIRGINE,

Quas devotè recitantibus Sixtus IV. concessit 200 Indulgentiarum dies.

KYRIE, eleïson.
Christe, eleïson.
Kyrie, eleïson.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Mater Christi, ora pro nobis.
Mater divinæ gratiæ, ora pro nobis.
Mater purissima, *ora*.
Mater castissima, ora.
Mater inviolata, ora.
Mater intemerata, ora.
Mater amabilis, ora.
Mater admirabilis, ora.
Mater Creatoris, ora.
Mater Salvatoris, ora.
Virgo prudentissima, ora pro nobis.
Virgo veneranda, ora.
Virgo prædicanda, ora.
Virgo potens, *ora*.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidelis, ora.
Speculum justitiæ, ora.
Sedes sapientiæ, ora.
Causa nostræ lætitiæ, ora pro nobis.
Vas spirituale, ora.
Vas honorabile, ora.
Vas insigne devotionis,

ora pro nobis.
Rosa mystica, ora.
Turris Davidica, ora.
Turris eburnea, ora.
Domus aurea, ora.
Fœderis arca, ora.
Janua cœli, ora.
Stella matutina, ora.
Salus infirmorum, ora.
Refugium peccatorum, ora pro nobis.
Consolatrix afflictorum, ora pro nobis.
Auxilium Christianorum, ora.
Regina Angelorum, ora.
Regina Patriarcharum, ora pro nobis.
Regina Prophetarum, ora pro nobis.
Regina Apostolorum, ora pro nobis.
Regina Martyrum, ora.
Regina Confessorum, ora pro nobis.
Regina Virginum, ora.
Regina sanctorum omnium, ora pro nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.

Oremus.

Deus ineffabilis misericordiæ, qui non solùm homo, sed etiam filius hominis fieri dignatus es, et mulierem matrem in terris habere voluisti, qui Deum Patrem habebas in cœlis; da nobis, quæsumus, ejus memoriam devotè celebrare, ejus maternitatem summè venerari, ac ejus superexcellentissimæ dignitati humillimè subesse, quæ te de Spiritu Sancto concepit, te virgo peperit, et te in terris sibi subditum habuit, Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei unigenitum; Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

FORMA ADMINISTRANDI
SACRAMENTUM PŒNITENTIÆ.

Pœnitens, facto signo Crucis, dicet

Benedic mihi, Pater, quia peccavi.

Sacerdos, aperto capite, dicet :

Dominus sit in corde tuo, et in labiis tuis, ut verè et contrito corde confitearis omnia peccata tua; *et signando pœnitentem signo crucis :* In nomine Patris, ✝ et Filii, et Spiritûs Sancti. Amen.

Deindè Pœnitens, recitato Confiteor *usque ad has voces* Meâ culpâ *exclusivè, exponet peccata sua, quibus expositis, statim continuabit* Confiteor; *et ter percutiendo pectus suum, dicet* Meâ culpâ, etc. *Interim Sacerdos, aperto capite, manibusque junctis, dicet :*

Misereatur tuî omnipotens Deus, et dimissis omnibus peccatis tuis perducat te ad vitam æternam. Amen.

Deindè Sacerdos manu elevatâ et expansâ super caput Pœnitentis, et signando eum signo Crucis, dicet :

Indulgentiam, absolutionem ✝ et remissionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Tum Sacerdos, attentè consideratis numero, qualitate et circumstantiis peccatorum à Pœnitente expositorum, et datis consiliis necessariis super ejus conversione, ac impositâ salutari pœnitentiâ, si judicat differendam esse absolutionem, admonito Pœnitente, ipsi solùm benedictionem impendet his verbis :

Benedictio Dei omnipotentis ✝ Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti descendat super te et maneat semper. Amen.

Si verò absolutionem dandam existimet, dicet, operto capite, post quatuor priora verba, et manu extensâ super caput Pœnitentis.

Dominus noster Jesus Christus, qui est summus Sacerdos, te absolvat, et ego auctoritate mihi ab eo concessâ absolvo te primùm ab omni vinculo excommunicationis, (suspensionis, *si pœnitens sit clericus*) et interdicti, in quantum possum et tu indiges : deindè, Ego te absolvo ab omnibus peccatis tuis, in nomine Patris, ✝ et Filii et Spiritûs Sancti. Amen, *signando Pœnitentem signo Crucis.*

Deindè detecto capite et manibus junctis, dicet:

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ Virginis et omnium sanctorum et quidquid boni feceris et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, in augmentum gratiæ et præmium vitæ æternæ. Amen.

Si Pœnitens esset morti proximus, et præ brevitate temporis preces omnes et absolutio, ut superiùs jacet, recitari non possent, eo casu, Sacerdos pronuntiabit solummodò verba ad essentiam absolutionis necessaria, ipsumque absolvet à censuris quas incurrere, et à peccatis quæ committere potuit, sub hac forma:

Ego te absolvo ab omnibus censuris et peccatis tuis: In nomine Patris, ✝ et Filii, et Spiritûs Sancti. Amen.

FORMULA,

Pro impertienda Benedictione, et plenaria Indulgentia moribundis fidelibus applicanda.

Benedictio in articulo mortis cùm soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ et Extremæ-Unctionis illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sanâ mente et integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis; impertienda iisdem est, etiamsi posteà linguæ, cæterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium vel amentiam inciderint. Excommunicatis verò impœnitentibus et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omninò denegenda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic domui, etc., *ac deindè ægrotum, cubiculum et circumstantes aspergat aquâ benedictâ, dicendo antiphonam:* Asperges, *etc.*

Quòd si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritio-

nis; de hujus benedictionis efficaciâ ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat atque hortetur, ut morbi incommoda in antè-actæ vitæ expiationem lubenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultrò acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis illum verbis consoletur, in spem erigèns fore ut ex divinæ munificentiæ largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam. Posteà dicat :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

ANTIPHONA.

Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (*vel* ancillæ tuæ), neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eleïson; Christe, eleïson; Kyrie, eleïson. Pater noster, etc.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* ancillam tuam).

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundùm multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum *N.* quem (*vel* ancillam tuam *N.* quam) tibi vera fides et spes christiana commendant. Visita eum (*vel* eam) in salutari tuo, et per Unigeniti tui Passionem et Mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitûs sui te Judicem propitiatum inveniat, et in Sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur æternam. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto, ab uno ex Clericis adstantibus, Confiteor, etc. *Sacerdos dicat* Misereatur, etc. *Deindè:*

Dominus noster Jesus Christus, filius Dei vivi, qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam; et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti: Et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributâ, Indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo: In nomine ✝ Patris, etc.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi, omnipotens Deus, omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducat.

Benedicat te omnipotens Deus, ✝ Pater, et Filius et Spiritus Sanctus. Amen.

Si verò infirmus sit adeò morti proximus, ut neque Confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos ei benedictionem impertiatur.

INDEX PSALMORUM.

Psalmi		*Paginæ*
119	Ad Dominum cùm tribularer.	88
27	Ad te, Domine, clamabo.	12
24	Ad te, Domine, levavi.	59
122	Ad te levavi oculos meos.	112
28	Afferte Domino, filii Dei.	175
77	Attendite, popule meus.	96
48	Audite hæc, omnes gentes.	163
118	Beati immaculati in via.	22
127	Beati omnes qui timent Dominum.	181
31	Beati quorum remissæ sunt.	92
40	Beatus qui intelligit.	162
1	Beatus vir qui non abiit.	7
111	Beatus vir qui timet Dominum.	36
33	Benedicam Dominum in omni tempore.	130
103	Benedic, anima mea, Domino, Domine Deus.	45
102	Benedic, anima mea, Domino, et omnia.	108
143	Benedictus Dominus Deus meus.	183
84	Benedixisti, Domine, terram tuam.	76
91	Bonum est confiteri Domino.	52
95	Cantate Domino canticum novum: cantate.	60
149	Cantate Domino canticum novum: laus ejus.	177
97	Cantate Domino canticum novum, quia.	62
18	Cœli enarrant gloriam Dei.	71
74	Confitebimur tibi, Deus.	165
110	Confitebor tibi, Domine..... in concilio.	35
9	Confitebor tibi, Domine..... narrabo.	94
137	Confitebor tibi, Domine....... quoniam audisti.	134
104	Confitemini Domino, et invocate.	47

Psalmi		*Paginæ*
135	Confitemini Domino quoniam.... Confitemini.	53
106	Confitemini Domino quoniam.... Dicant qui.	73
117	Confitemini Domino quoniam...... Dicat nunc.	20
105	Confitemini Domino quoniam....... Quis loquetur.	49
15	Conserva me, Domine.	115
115	Credidi, propter quod locutus sum.	133
4	Cùm invocarem.	39
129	De profundis clamavi ad te, Domine.	113
43	Deus, auribus nostris audivimus.	149
49	Deus Deorum Dominus locutus est.	82
62	Deus, Deus meus ad te de luce.	16
21	Deus, Deus meus, respice in me.	154
69	Deus, in adjutorium meum intende.	133
53	Deus, in nomine tuo salvum me fac.	144
71	Deus, judicium tuum regi da.	72
108	Deus, laudem meam ne tacueris.	86
66	Deus misereatur nostri.	127
45	Deus noster refugium et virtus.	177
82	Deus, quis similis erit tibi.	166
59	Deus, repulisti nos.	179
81	Deus stetit in synagoga Deorum.	110
78	Deus venerunt gentes.	93
93	Deus ultionum Dominus.	110
114	Dilexi, quoniam exaudiet Dominus.	66
17	Diligam te, Domine.	9
38	Dixi : Custodiam vias meas.	137
109	Dixit Dominus Domino meo.	35
35	Dixit injustus ut delinquat.	101
52	Dixit insipiens..... in iniquitatibus.	63
13	Dixit insipiens.... in studiis suis.	115
140	Domine, clamavi ad te.	90
7	Domine Deus meus, in te speravi.	69
87	Domine Deus salutis meæ.	173
8	Domine Dominus noster.	57

Psalmi		Paginæ
142	Domine, exaudi orationem meam: auribus.	174
101	Domine, exaudi orationem meam, et clamor.	153
20	Domine, in virtute tua lætabitur rex.	108
6	Domine, ne in furore tuo.... Miserere.	69
37	Domine, ne in furore..... Quoniam.	160
130	Domine, non est exaltatum cor meum.	113
138	Domine, probasti me.	155
3	Domine quid multiplicati sunt.	8
14	Domine, quis habitabit.	70
89	Domine, refugium factus es nobis.	127
23	Domini est terra.	76
26	Dominus illuminatio mea.	128
22	Dominus regit me.	130
92	Dominus regnavit, decorem indutus est.	16
96	Dominus regnavit, exultet terra.	77
98	Dominus regnavit, irascantur populi.	62
133	Ecce nunc benedicite Dominum.	41
132	Ecce quàm bonum.	89
58	Eripe me de inimicis meis.	140
139	Eripe me, Domine, ab homine malo.	158
44	Eructavit cor meum verbum bonum.	176
144	Exaltabo te, Deus meus rex.	134
29	Exaltabo te, Domine, quoniam.	13
19	Exaudiat te Dominus in die tribulationis.	116
60	Exaudi, Deus, deprecationem meam.	141
63	Exaudi, Deus,.... cùm deprecor.	165
54	Exaudi, Deus,.... et ne.	139
16	Exaudi, Domine, justitiam meam.	167
39	Expectans, expectavi Dominum.	150
80	Exultate Deo adjutori nostro.	123
32	Exultate, justi in Domino.	117
67	Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus.	118
86	Fundamenta ejus in montibus sanctis.	179
85	Inclina, Domine, aurem tuam.	186
125	In convertendo Dominus.	67
10	In Domino confido.	114

Psalmi		Paginæ
113	In exitu Israël de Ægypto.	37
70	In te, Domine, speravi..... et eripe me.	144
30	In te, Domine, speravi..... libera me.	104
65	JUBILATE Deo..... psalmum.	14
99	Jubilate Deo..... servite.	17
34	Judica, Domine, nocentes me.	80
42	Judica me, Deus, et discerne.	107
25	Judica me, Domine, quoniam.	82
121	LÆTATUS sum in his.	89
145	Lauda anima mea, Dominum.	148
147	Lauda, Jerusalem, Dominum.	126
148	Laudate Dominum, de cœlis.	18
150	Laudate Dominum in sanctis ejus.	79
116	Laudate Dominum, omnes gentes.	173
146	Laudate Dominum, quoniam bonus.	103
134	Laudate nomen Domini.	56
112	Laudate, pueri, Dominum.	36
120	Levavi oculos meos in montes.	66
47	MAGNUS Dominus, et laudabilis.	178
131	Memento, Domine, David.	182
56	Miserere meî, Deus, miserere meî.	168
55	Miserere meî, Deus, quoniam.	161
50	Miserere meî, Deus secundùm.	185
100	Misericordiam et judicium.	73
88	Misericordias Domini in æternum.	120
126	NISI Dominus ædificaverit domum.	113
123	Nisi quia Dominus erat in nobis.	66
36	Noli æmulari in malignantibus.	84
61	Nonne Deo subjecta erit.	164
75	Notus in Judæa Deus.	166
46	OMNES gentes, plaudite manibus.	61
107	PARATUM cor meum, Deus.	124
72	QUAM bonus Israël Deus.	64
83	Quàm dilecta tabernacula tua.	129
2	Quare fremuerunt gentes.	8

Psalmi		*Paginæ*
41	Quemadmodum desiderat cervus.	106
124	Qui confidunt in Domino.	112
51	Quid gloriaris in malitia.	138
90	Qui habitat in adjutorio Altissimi.	40
79	Qui regis Israël, intende.	132
128	SÆPÈ expugnaverunt me.	157
68	Salvum me fac, Deus.	142
11	Salvum me fac, Domine.	136
57	Si verè utique justitiam.	152
136	Super flumina Babylonis.	67
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	101
94	VENITE, exultemus Domino.	6
5	Verba mea auribus percipe.	100
76	Voce meâ..... voce meâ ad Deum.	58
141	Voce meâ..... voce meâ ad Dominum.	90
12	USQUEQUÒ, Domine.	91
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem?	180

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

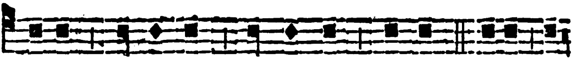
Cantica	*Paginæ*
AUDITE cœli, quæ loquor.	169
Benedicite omnia opera.	17
Benedictus Dominus.	19
Benedictus es, Domine.	125
Cantemus Domino.	54
Collaudate Canticum.	55
Confitebor tibi.	102
Domine audivi.	146
Ego dixi : in dimidio.	78
Exultavit cor meum.	125
Incipite Domino in tympanis.	172
Magnificat anima mea.	39
Magnus es, Domine.	103
Miserere nostri, Deus.	79
Nunc dimittis.	43
Urbs fortitudinis nostræ.	147

FINIS.

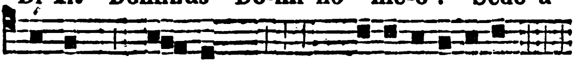
DIVERSI MODI

INTONANDI PSALMOS ET CANTICA.

TONUS I.

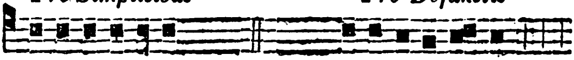

Di-xit Dominus Do-mi-no me-o : * Sede à

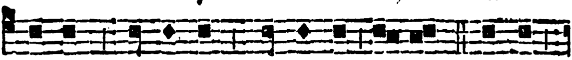
dextris me- is. e u o u a e.

Pro Simplicibus *Pro Defunctis*

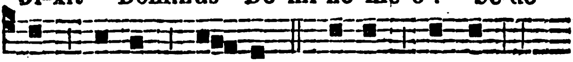

e u o u a e. e u o u a e.

Alius modus pro Annualibus et Solemnibus

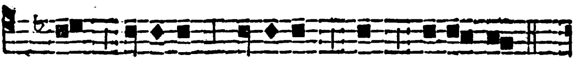

Di-xit Dominus Do-mi-no me-o : * Se-de

à dextris me- is. Donec ponam.

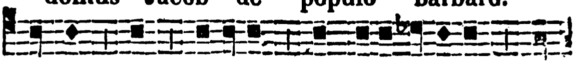
Modus specialis intonandi Psalmum

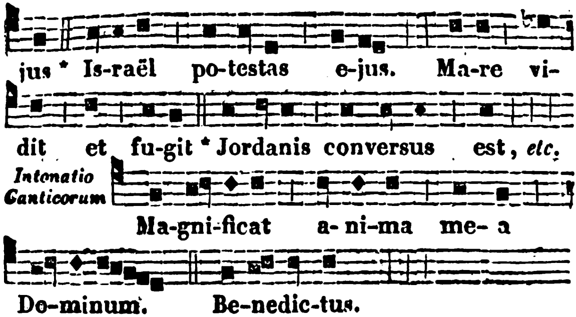
In e-xitu Is-ra-ël de Ægyp-to *

domûs Jacob de populo barbaro.

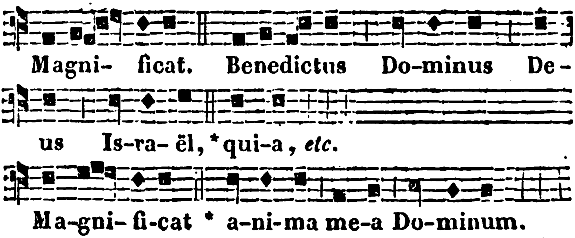
Facta est Judæa sanc-ti-fi-ca-ti-o e-

II.

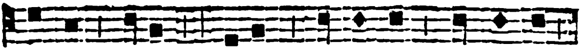
Intonatio Canticorum

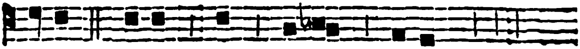

III.

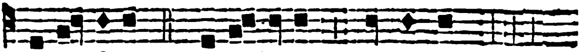

à dextris me-is. e u o u a e.
e u o u a e. e u o u a e.
Pro Defunctis
e u o u a e.
Intonatio Canticorum
Magni-fi-cat. Be-ne-dictus Do-minus De-us
Isra-ël, * qui-a vi-si-ta-vit.
IV.
Dixit Dominus Do-mi-no meo : * Se-de
à dextris me- is. e u o u a e.
Pro Defunctis
e u o u a e. e u o u a e.
Intonatio Canticorum
Ma-gni-ficat. Be-ne-dictus Dominus
De-us Isra-ël, * qui-a.
V.
Dixit Dominus Domino meo : * Sede à

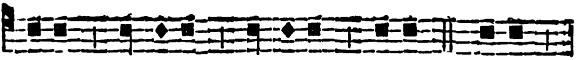

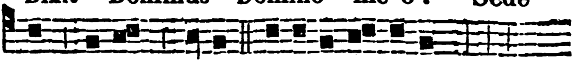

Intonatio Canticorum

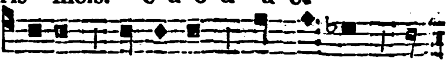

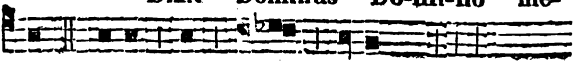
VI.

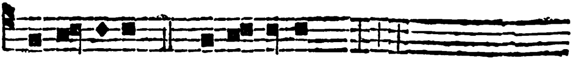

Alius modus

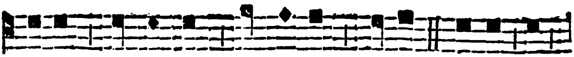

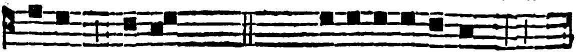

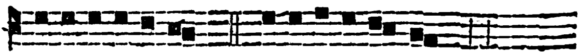
Intonatio Canticorum

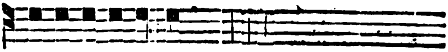
VII.

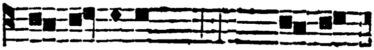

Pro Defunctis

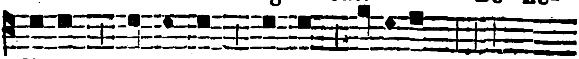

e u o u a e.

Intonatio Canticorum

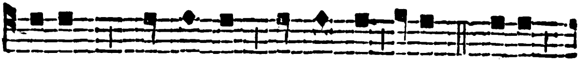

Ma-gni-ficat. Be- ne-

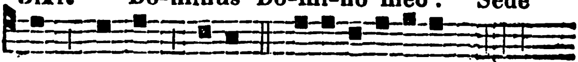

dictus Do-minus De-us Isra-ël.

VIII.

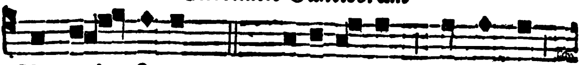

Dixit Do-minus Do-mi-no meo : * Sede

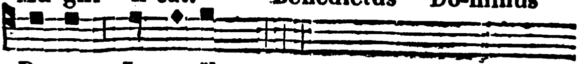

à dextris meis. e u o u a e.

Intonatio Canticorum

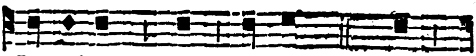
Ma-gni- fi-cat. Benedictus Do-minus

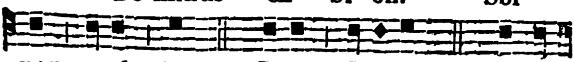
De-us Is- ra-ël.

***MEDIATIONES** diversæ, pro dictionibus Hebraicis, Græcis et Monosyllabis, modò non sit rudior musicorum concentus.*

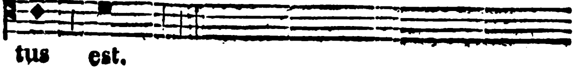
Mediatio II. IV. V. et VIII. Toni.

Do-minus ex Si- on. Sol

non uret te. Deus Isra-ël. Indu-

tus est.

JUBILUS seu PNEUMA quod protrahitur in fine Antiphonarum, quæ dicuntur post Cantica Magnificat *et* Benedictus, *et in fine ultimæ Antiphonæ Laudum et Vesperarum, et cujuslibet Nocturni Officii Matutini pro diversitate Tonorum, nisi aliter notetur.*

